T.C.

MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

İLAÇLARIN "KULLANMA TALİMATI" ÜZERİNE BİR DİL İNCELEMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Emine ELMASCI

DANIŞMAN

Prof. Dr. Mustafa UĞURLU

2024- Muğla

T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

İLAÇLARIN "KULLANMA TALİMATI" ÜZERİNE BİR DİL İNCELEMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Emine ELMASCI

DANIŞMAN
Prof. Dr. Mustafa UĞURLU

2024- Muğla

T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

İLAÇLARIN "KULLANMA TALİMATI" ÜZERİNE BİR DİL İNCELEMESİ

Emine ELMASCI
2141010005

Sosyal Bilimler Enstitüsünce
Tezli Yüksek Lisans
Diploması İçin Kabul Edilen Tez

Tezin Sözlü Savunma Tarihi: 01.07.2024
Tezin Enstitüye Verildiği Tarih: 29.07.2024

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Mustafa UĞURLU
Jüri Üyesi: Prof. Dr. Ali AKAR
Jüri Üyesi: Doç. Dr. Şahin BARANOĞLU

Enstitü Müdürü: Prof. Dr. Muzaffer DEMİR

2024 - Muğla

TUTANAK

Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün 29/05/2024 tarih ve 1151/5 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile tez jürisi olarak atandığımız Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim/Anasanat Dalı **Tezli Yüksek Lisans** Programı öğrencisi Emine Elmascı'nın "İlaçların "Kullanma Talimatı" Üzerine Bir Dil İncelemesi" adlı tezi incelemiş ve aday 01/07/2024 tarihinde saat 14:30'da tez savunma sınavına alınmıştır.

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin 24. maddesi doğrultusunda yapılan tez savunma sınavı sonucunda tezin **kabul** edilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Mustafa UĞURLU

Üye

Prof. Dr. Ali AKAR

Üye

Doç. Dr. Şahin BARANOĞLU

YEMİN

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum "İlaçların "Kullanma Talimatı" Üzerine Bir Dil İncelemesi" adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurulmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

29.07.2024

Emine ELMASCI

İlaçların "Kullanma Talimatı" Üzerine Bir Dil İncelemesi

ÖZET

Prospektüs ya da ilaç "Kullanma Talimatı", "bir yandan alanın uzmanları diğer taraftan uzman olmayanlar", "kullanıcılar" ya da "hastalar" tarafından anlaşılması gereken metinlerdir. Bunların hem düzenlenişi hem de dili dolayısıyla karmaşık ve anlaşılmaz olduğu görüşü sıkça dile getirilmiştir.

Bu çalışmada incelenen söz varlığı, Türkiye'de son yıllarda en çok kullanılan ilaçlarla ilgili verileri yansıtan Türkiye İlaç Pazarı Gözlem Raporu'nda yer alan yirmi ilacın kullanma talimatlarıdır. Bunların kullanma talimatlarında özellikle uzman olmayanlar ya da "hastalar" tarafından anlaşılması gereken "Nedir ve ne için kullanılır?" , "Kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler", "Nasıl kullanılır?" gibi bilgilerin bulunduğu bölümler taranmış ve söz varlığı tespit edilmiştir. Bunlara dayanarak çalışmanın amacına uygun sorular oluşturulmuştur. Bu sorular vasıtasıyla kullanma talimatındaki ifadenin doğru anlaşılıp anlaşılmadığının tespiti için iki farklı denek grubuyla çalışılmıştır. Birinci ve az sayıda olan denek grubu ile "yüz yüze anket uygulama" yöntemiyle sorular sorulmuş, sorularda seçenekler belirtilmeden kullanma talimatındaki ifadenin doğru anlaşılıp anlaşılmadığı tespit edilmiştir. Birinci gruptakilerden farkı seçeneklerin verilmesi olan aynı sorular, ikinci ve daha geniş katılımlı olan denek grubuna da sorulmuş ve çıkan sonuçlar, birinci grupta ortaya çıkan sonuçların geçerliliği hususunda yol gösterici olmuştur.

Bu çalışma ile belirtilen rapora göre Türkiye'de en çok kullanılan yirmi ilacın kullanma talimatlarındaki, alanın uzmanı olmayanlar ya da "hastalar" tarafından anlaşılamayan ifadelerin veya kelimelerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Sonuçta bunların daha anlaşılır duruma nasıl getirilebileceği yolunda önerilerde bulunulmuştur. Bu bakımdan bu çalışmanın, kullanma talimatlarının anlaşılamaması, bir başka deyişle ilaçların yanlış kullanılmasından dolayı zarar gören hastaların sayısını azaltmak, doğru ilaç kullanımını sağlamak hususunda topluma faydası olacağı beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Türkçesi, Tıp Dili, İlaç, İlaç Kullanma Talimatı, Anlaşılırlık, İlaç Kullananlar.

A Linguistic Study on the "Instructions for Use" of Medicines

ABSTRACT

Prospectus or drug “Instructions for Use” are texts that should be understood by experts in the field on the one hand, and by non-experts, “users” or “patients” on the other hand. It has been frequently expressed that they are complex and incomprehensible due to both their organization and language.

The vocabulary examined in this study is the instructions for use of twenty drugs included in the Turkish Pharmaceutical Market Observation Report, which reflects data on the most used drugs in Turkey in recent years. In their instructions for use, the question “What is it and what is it used for?” should be understood, especially by non-experts or “patients”, “Things to consider before use”, “How to use?” Sections containing information such as these were scanned and their vocabulary was identified. Based on these, questions suitable for the purpose of the study were created. Through these questions, two different groups of subjects were studied to determine whether the statement in the instructions for use was understood “correctly”. Questions were asked to the first and small group of subjects using the “face-to-face survey” method, and it was determined whether the expression in the instructions for use was understood “correctly” without specifying the options in the questions. The second and larger group of subjects, who were given the same questions but also options, and the results obtained in the first group were instructive in terms of obtaining information about their validity.

With this study, it was aimed to determine the expressions or words in the instructions for use of the twenty most used drugs in Turkey, according to the specified report, that could not be understood by non-experts or “patients”. As a result, suggestions were made on how these could be made more understandable. In this regard, it is expected that this study will benefit and impact society in reducing the number of patients harmed due to misunderstanding of the instructions for use, in other words, due to misuse of medications, and ensuring correct medication use.

Keywords: Turkish, Medical Language, Medicine, Medication Instructions, Comprehensibility, Patients.

ÖN SÖZ

"İlaçların Kullanma Talimatı Üzerine Bir Dil İncelemesi" adlı çalışmanın Giriş bölümünde araştırmanın konusu belirtilmiş; amacı ve önemine değinilmiştir. Tıp dilinin tarihsel gelişimi ve tıbbî terminoloji hakkında bilgi verilmiştir. Birinci Bölüm'de ilaç kullanma talimatının tanımı, bölümleri, dili, değerlendirilmesi açıklanmış, seçilen ilaç kullanma talimatlarının özellikleri belirtilmiş, akıllı ilaç kullanımı, ilaç kullanımından sorumlu olan kişiler ve sağlık okuryazarlığı konuları üzerinde durulmuştur. İkinci Bölüm'de yapılan anket çalışmasıyla ilgili yöntem, evren ve örneklem belirlenmiş, katılımcılardan ulaşılan bulgular yorumlanmıştır. Üçüncü Bölüm'de ise diğer denek grubundan elde edilen veriler tablo ve grafiklerle değerlendirilmiştir. Atıf ve alıntılar konusunda Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün Lisansüstü Tez ve Proje Yazım Kılavuzu esas alınmıştır. Ekler Bölümü'ne soruların oluşturulduğu ilaç kullanma talimatlarının taranan bölümleri de eklenmiştir.

Hayatım boyunca her zaman yanımda olan, meslek sahibi olmam için ellerinden geleni yapıp bugünlere gelmemi sağlayan canım aileme, özellikle de bana benden daha çok inanan, tezimde kullandığım anketi yüzlerce kişiye ulaştıran, en büyük destekçim babam İlyas ELMASCI'ya, tezi yazma ve düzenleme sürecinde bana yol gösteren, ilham kaynağım Onur EROL'a, çalışmam boyunca fikir ve bilgilerinden yararlandığım Eczacı Deniz HASYİĞİT'e ve Bal Eczanesi'nde görev yapan bütün çalışanlara, lisans döneminden bu yana her ihtiyacım olduğunda yanımda olan, anlayış ve desteğini esirgemeyen, saygıdeğer danışman hocam Prof. Dr. Mustafa UĞURLU'ya sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Son olarak tezimin ortaya çıkmasını sağlayan, tezimde kullandığım anket sorularına vakit ayıran bütün denek gruplarına, hem anketi çevresiyle paylaşıp daha fazla kişiye ulaştırdıkları için hem de bütün bildiklerini objektif bir şekilde benimle paylaştıkları için büyük bir içtenlikle teşekkür ediyor, minnettar olduğumu belirtmek istiyorum.

Emine ELMASCI

Tarih: 27/05/2023

MUĞLA

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ……...I
İÇİNDEKİLER…… .II
GİRİŞ…… …...1

BİRİNCİ BÖLÜM

İLAÇ KULLANMA TALİMATLARININ ÖZELLİKLERİ

1.1 İLAÇ KULLANMA TALİMATI…….9
1.1.1. Tanımı……..……..10
1.1.2. Bölümleri…….…….....10
1.1.3. Dili…….……..…10
1.1.4. Değerlendirilmesi…….…....12
1.1.5. Seçilen İlaç Kullanma Talimatları ve Özellikleri…….13
1.1.6. Akıllı İlaç Kullanımı……..……..13
1.1.7. İlaç Kullanımından Sorumlu Olan Kişiler……...…….15
1.2. SAĞLIK OKURYAZARLIĞI…….……17

İKİNCİ BÖLÜM

İLAÇ KULLANMA TALİMATLARININ BİRİNCİ DENEK GRUBU ÜZERİNDEN ANLAŞILMA DEĞERİ

2.1. İLAÇ KULLANMA TALİMATLARININ ANLAŞILIRLIĞI İLE İLGİLİ BİRİNCİ DENEK GRUBU ANKET ÇALIŞMASI……19
2.1.1. Yöntem……...…..……19
2.1.2. Evren ve Örneklem…….……19
2.1.3. Denek Grubunun Kişisel Özelliklerine Ait Bulgular……...19

2.1.4. Bulgular ve Yorum…….…….20

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İLAÇ KULLANMA TALİMATLARININ İKİNCİ DENEK GRUBU ÜZERİNDEN ANLAŞILMA DEĞERİ

3.1. İLAÇ KULLANMA TALİMATLARININ ANLAŞILIRLIĞI İLE İLGİLİ İKİNCİ DENEK GRUBU ANKET ÇALIŞMASI…….....131

3.1.1. Yöntem……...……..131

3.1.2. Evren ve Örneklem…….……..131

3.1.3. Denek Grubunun Kişisel Özelliklerine Ait Bulgular…….....131

3.1.4. Bulgular ve Yorum…….....136

SONUÇ ……..316

KAYNAKÇA……....……..320

EKLER……....325

GİRİŞ

Türkçe Sözlük'te (2005) dil, "İnsanların düşüncelerini ve duygularını bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşma, lisan; dil birliği, lehçe ve ağız farklarını gidererek aynı dili kullanan toplumlar arasında ortak bir yazı dili ve alfabede birleşme." (s. 586) olarak tanımlanmıştır. Her bilim dalına ait bilgilerin ifade edilmesinde rol oynayan dil, tıp alanı için de çok önemlidir. Geçmişten günümüze her zaman insanların ilgi alanına girmiş olan tıp, üzerine sayısız çalışma yapılmış bir bilim dalıdır. Türkçenin bilim dili olarak da ilk kez bu alanda kullanıldığı bilinmektedir.

Günlük hayatta reçeteli veya reçetesiz olarak kullanılan bütün ilaçların kullanma talimatlarında birçok tıbbî terim vardır ve bu terimlerin anlaşılması, ilacın işe yaraması bakımından hayati öneme sahiptir. Bu kelimelerin bilinmemesi veya doğru anlaşılmaması insan sağlığını tehlikeli duruma sokmaktadır. Bu tarz sorunların en aza indirilmesi için tıp dilinin daha anlaşılır, kısa, öz olarak Türkçeleştirilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla hastalıktan korunma ve hasta bakımı için yararlandığımız ilk kaynağın ana dilde olması kullanma talimatlarını daha kullanışlı hale getirecektir.

Araştırmanın konusunu oluşturan ilaç kullanma talimatlarıyla ilgili iki tez bulunmaktadır. İlk çalışma 2005 yılında Meryem Arslan tarafından Pamukkale Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalında "*Türkiye'deki İlaç Prospektüslerinin Dili Üzerine Bir İnceleme*" adlı yüksek lisans tezidir. Bu araştırmada 500 prospektüs incelenmiş ve prospektüste geçen kelimelerin anlaşılırlık düzeyi incelenmiştir. Anlaşılırlık uyarılar ve önlemler bölümü bağlamında anket aracılığıyla ele alınmıştır. İkincisi ise Erciyes Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim dalında yüksek lisans tezi olan, Serpil Bölükbaş tarafından 2009 yılında hazırlanan *"Prospektüslerde Dil Kullanımı"* adlı tezdir. Araştırmada prospektüslerde kelime varlığı ve anlaşılabilirliğini değerlendirmek amacıyla kelime ve terimlerde kullanılan dil incelenip, bu ilaçların prospektüslerinden hareketle halkın anlaması gereken kısımlar taranmış ve taranan bu kısımlardan halkın anlayabileceği kelimeler çıkarılarak, anlamakta zorlanılacak kelime varlığı ortaya konulmuş, kelimenin hangi dilden geldiği, hangi dil vasıtasıyla Türkçeye geçtiği ve anlamı aktarılmıştır.

1. ARAŞTIRMANIN PROBLEMİ

İlaçlardan beklenilen yararın zarara dönüşmesi kişinin kullanımına bağlıdır. İlacın içindeki kimyasal maddeler vücutta bazı organlarda beklenen etkileri sağlarken, beraberinde istenmeyen, rahatsız edici yan etkilere de neden olabilmektedir. Bu, kullanımda başvurulan ana kaynağın hem düzenlenişi hem de dilinin karmaşık ve anlaşılmaz olması durumu zorlaştırmaktadır. İnsan sağlığını doğrudan ilgilendiren, dolayısıyla ihmale gelemeyecek bu alanda, anlaşılarak uygulanması istenen hususların söz varlığı sebebiyle anlaşılmamasının çok vahim sonuçları olabilir. Bu tez çalışması da kullanma talimatlarının anlaşılırlık derecesini ortaya çıkarması bakımından önemlidir.

2.ARAŞTIRMANIN AMACI

İlaçların "Kullanma Talimatı" Üzerine Bir Dil İncelemesi adlı çalışmanın temel amacı, Türkiye'de son yıllarda en çok kullanılan ilaçların kullanma talimatlarının alanın uzmanı olmayan bireylerin de anlaması gereken bölümlerinin anlaşılırlığını ortaya çıkarmaktır.

Çalışma, sağlık gibi göz ardı edilemeyecek bir alanla ilgili olduğu için gerekli hassasiyetin gösterilmesine yardımcı olmak hedeflenmektedir. Bunun yanında bireyin hastalığın tedavisinde neye ihtiyacı olduğu, ne yapması ya da yapmaması gerektiği ile ilgili tam olarak bilinçlenmesini sağlamak, ilaçların yanlış kullanılmasından dolayı zarar gören hastaların sayısını azaltmak, doğru ilaç kullanımını sağlamak amacındadır.

Çalışmada kullanılacak olan ilaç kullanma talimatlarının son yıllarda en çok kullanılan ilaçlardan seçilmesi katılımcıların da bu ilaçları kullanacak ya da kullanmış olacağından sonuçların geçerlilik düzeyini de artırması öngörülmektedir.

Bunların dışında kullanma talimatlarının anlaşılması, ilacın hangi hastalıklarda kullanılacağının tespiti, gereksiz ilaç kullanımını da etkileyeceği için bu durum ilaç pazarını da değiştirecektir. Çalışma doğru ilaç kullanımının, tedavi sürelerini ve maliyetlerini de olumlu olarak etkilemeyi amaçlamaktadır.

3.ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

İnsan sağlığı ve hastalıklarıyla ilgilenen tıp bilimi halk tarafından diğer bilimlere oranla daha çok takip edilmektedir. Halkın bu alana ilgisi arttıkça tıp dilinde kullanılan kelimeler de toplumda hızla yayılmakta ve kullanılmaktadır. Bununla birlikte tıp dünyasındaki bilimsel gelişmelerle yabancı terim sayısı da gün geçtikçe artmakta ve tıp biliminin daha az anlaşılmasına neden olmaktadır. Tıp dilindeki bu terimler, bireylerin hastalığı ve tedavisi konusunda bilgi almasını engellemektedir. Bu bakımdan bu çalışmanın, kullanma talimatlarının anlaşılamaması, bir başka deyişle ilaçların yanlış kullanılmasından dolayı zarar gören hastaların sayısını azaltmak, doğru ilaç kullanımını sağlamak hususunda topluma faydası ve etkisi olacağı beklenmektedir.

4.TIP DİLİNİN TARİHİ GELİŞİMİ

Hastalık, ölüm gibi olgular insanlık tarihi kadar eski olduğu için tıp alanındaki uygulamalar da kazılarda, mağara duvarlarında keşfedilen kemikler, hekimlikle ilgili aletlerden hareketle o günlere dayanmaktadır. İnsanlar zamanla keşfeden, deneme yanılma yoluyla hastalıkları iyileştiren, sözlü olarak başlayan tedavi yöntemlerini kullanmaya başlamışlardır. Yazılı dillerin gelişmesiyle bu yöntemlerin kitaplarda yer almaya başladığı görülmektedir. “Tıp alanında bilinen en eski yazılı belgeler Milat’tan önce 1700-1500 yıllarına ait tıp uygulamalarını anlatan kuralları ve yasaları öngören Hammurabi Kanunları ile çeşitli tedavi yöntemlerini anlatan Ebers, Brugsch, Smith papirüsleridir” (Erten, 2003: 17). Binlerce yıl önce aspirinin içindeki kimyasallara sahip olan söğüt ağacının kabuğunu ağrıları geçirmek için kullanan insanoğlu, bunun gibi birçok tedaviyi keşfetmiş, cerrahi yöntemler geliştirmişlerdir.

Türk tıp bilim dalına ait kelimelere bakıldığında bunların da çok eskilere dayandığı görülmektedir. “Türk anatomi terimlerinin kökeni, Türklerin anavatanı olan Orta Asya’daki geçmişlerine kadar uzanıyordu. Örneğin Kaşgarlı Mahmut’un Araplara Türkçe öğretmek için yazdığı ve 1072’de tamamladığı Dîvânu Lugâti't-Türk de Türkçe anatomi terminolojisine ait eyegü (kaburga), yenin (kürek kemiği) gibi örneklere rastlanılmaktadır” (Çıkmaz ve Mesut, 2008: 179).

> “Osmanlı İmparatorluğu'nun ilk dönemlerinde bile yeşermeye başlayan Türkçe tıp, 14. Yüzyıl'da görülen Celaleddin Hızır (Hacı Paşa) ve 16. Yüzyıl'da yaşamış Amasya Darüşşifası başhekimi Şerafettin Sabuncuoğlu'nun kitapları son derece dikkat

> çekmiştir. Hacı Paşa'nın Seçilmiş Tedaviler (Müntehab-ı Şifa) adlı kitabı, bugün bile anlaşılabilen bir halk Türkçesi ile yazıldığı bilinmektedir" (Bölükbaşı, 2004: 416).
>
> "Tıp alanında 14. Yüzyılın özellikle ikinci yarısında I. Murat ve Yıldırım Beyazıt devirlerinde Osmanlılarda tıp alanında göze çarpar bir hareketliliğinin başladığı izlenmektedir. Bu tespiti doğrulayan en önemli belgeler o dönemde yazılmış olan Türkçe tıbbî eserlerdir. Türkçe eserlerin genel özelliği Arapça ve Farsça yazılmış eski İslam hekimlerine ait eserlerin tercümesi ya da derlemesi olmasıdır" (Adıvar, 1991: 20).

Akkuş, (2018) klasik dönemin Osmanlı hekimlerinin telif eserler de meydana getirdiğini, bu eserlerin tıp dilini en üst seviyede yansıttığını şu şekilde açıklamıştır: "XV. yüzyıldan itibaren sayısı hızla artan Türkçe tıp kitabı müelliflerinin çoğu ana kaynaklarını belirtmiş, kendi fikirlerini ileri sürmüş ve tecrübelerini belirtmiştir. Osmanlı döneminde Davud-i Antakî, Hacı Paşa ve Mahmud eş-Şirvanî gibi âlimler tarafından Arapça ve Farsça tıp kitapları kaleme alınmıştır" (s. 14).

Osmanlıların Batı hekimliği ile tanışmaları ise 18. yüzyılda olmuştur. Bu yüzyılda yaşayan Hermann Boerhaave'nin özlü sözlerini Suphizade Abdülaziz Türkçeye çevirmiş, Türkçe karşılığını bulamadıklarını ise olduğu gibi dilimize aktarmış ve dilimize yeni tıp terimlerinin girmesini sağlamıştır. İbni Sina'nın Hekimliğin Yasası adlı yapıtı da bu yüzyılın sonlarında Türkçeye çevrilmiştir. Eski hekimlik terimlerini değerlendiren ve terimler türeten Şânizade Ataullah Efendi'nin de Türk tıp dilinin oluşumunda etkisi görülmektedir. Süleymaniye Tıp Medresesini bitiren Şanizade Ataullah Efendi'nin Hamse-i Şanizade adlı tıp kitabındaki Anatomi, Fizyoloji, Hekimlere Pratik Bilgiler, Cerrahi ve Bitkilerden İlaç Yapımına ilişkin bilgilerin yer aldığı görülmektedir (Mıhçıoğlu, 1993: 2-3).

"Şânizade'nin tıp ders kitabı, Türkiye'de geleneksel tıbbın sonunun ve modern tıbbın başlangıcının işaretidir; tıpta Türk dilinde ilk kez son yılların dil formuna kadar kullanılmış olan modern bir tıp lügatçesi yaratmıştır" (Lewis, 1970: 87).

> "Türkçe Tıp Dili'nin oluşturulma çabaları sürecinde iki çalışma dikkat çeker, birincisi; Cemiyet-i Tıbbîye-i Osmani'nin 1873'te basılan Lugat-ı Tıbbîye adlı sözlüğü ve Dr. Şefik Ibrahim Işçil ile Alvi Ulvi Elöve'nin 1944'te Bursa'da, bir TDK yayını olarak parça parça basılan tıp sözlüğüdür. "Türkçe Hekimlik Terimleri Üzerine bir Deneme" adlı bu sözlükte, on üç bini aşkın tıp terimi tanımlanmıştı. Ancak, ilk tıp dergileri Fransızca basıldı, kongreler Fransızca yapıldı ve hatta reçeteler, daha uzun bir süre için hep Fransızca yazıldı" (Bölükbaşı, 2004: 417).

Tıp eğitimi değerlendirildiğinde ise ülkemizde 14 Mart 1827'de eğitime başlayan ilk tıp fakültesinin İstanbul'daki Tıphane-i Amire olduğu görülmektedir. Kemahlı (2015) bu okulun açılışında Padişah II. Mahmut'un "Biz gerek askerimiz

gerekse memleketimiz için iyi hekimler yetiştirip sağlık hizmetin gerekli olduğu yerlerde görevlendirmeli ve tıp bilimini kendi dilimizde öğretebilmek için gerekli kitapların yazılmasına çaba göstermeliyiz.'' sözüne dikkat çekmiştir. (s. 6) Daha sonra yine II. Mahmut'un isteğiyle yapılan Mekteb-i Tıbbîye-i Adliye-i Şahane'de eğitim dilinin Fransızca olmasına karşın II. Mahmut "Sizlere Fransızca okutmaktan benim muradım Fransızca tahsil ettirmek değildir. Ancak, fenn-i tıbbı öğredüp, refte refte kendi lisanımıza almaktır." (s. 7) şeklinde bir açıklama yaptığı bilinmektedir. Mekteb-i Tıbbîye-i Adliye-i Şahane'nin başında Viyana'dan getirilen Profesör Bernard'ın yer aldığı görülmektedir. Dr. Bernard'ın Türkçeye çevrilen "Farmakope ve Kodeks'' adlı kitabında ise Osmanlı devletinde ilk kez ilaç kullanımının kurallarına dair bilgiler yer aldığı için ilaç kullanma talimatlarının temelini oluşturmaktadır.

Her ne kadar II. Mahmut'un gösterdiği hedefler böyle olsa da eğitimlerin Fransızca devam etmesi, Türkçe tıp kitaplarının yazılmaması Türkçe tıp dilinin ilerlemesine engel olmuştur. 1857'de ise bu durum, çözümün Türkçe eğitim olduğunu gören öğretim üyeleri ve yetenekli öğrenciler ile Mümtaz Sınıfının kurulmasıyla değişmiştir. Sınıfın öğrencileri hocalarıyla birlikte Fransızca kitapları Türkçeye çevirmeye ve Türkçe tıp terimleri oluşturmaya başlamışlardır.

Bu dönemde hekimliğin yabancılara ait bir meslek olduğunu, Türklerin bilimsel derneklerden dışlandığını belirten Kemahlı (2015) Tıbbîye-i Şahane'nin 39 kurucusundan hiçbiri Türk olmadığını, derneğin üyelerinin Fransızca yazdığını, Fransızca tıp dergisi yayınladığını açıklamış ve üyelerin Türkçe ile ilgili görüşlerini şu şekilde aktarmıştır:

> "Türkçenin tıp eğitimi için yetersiz olduğunu, bilim dili olamayacağını, Türklerin hekimlik gibi güç bir mesleği öğrenemeyeceklerini öne sürdüler. Beyoğlu'nda yayımlanan Fransızca gazetelerde, öğretimin Türkçe yapılamayacağı görüşünü savunan yazılar yazarak hekimliğin "yavan, ilkel bir dil olan Türkçe ile" anlatılmayacak ölçüde yüksek bir bilim olduğundan söz ettiler Bunu desteklemek için yüzyıllardır medreselerde Arapçanın, yeni kurulan Mekteb-i Sultani'de de Fransızcanın eğitim dili olarak seçildiğini örnek gösteriyorlardı. "Oralarda durum böyleyken Tıbbiyede Türkçe eğitim yapılabilir mi?'' diyerek padişahı etkilediler ve sonunda amaçlarına ulaştılar. Mümtaz Sınıfı'nı kapattılar" (s. 8-9).

Sınıfın kapatılmasından sonra ise Mümtaz Sınıfı'nda da yer alan Kırımlı Aziz Bey önderliğinde Cemiyet-i Tıbbîye-i Osmaniye adlı bir dernek kurulduğu, Türkçe tıp eğitimine geçilmesi ve Türk tıp dilinin oluşturulması için gizli toplantılar, çalışmalar yapıldığı bilinmektedir. 1867 yılında Türkçe eğitim verecek olan Mekteb-i Tıbbîye-i

Mülkiye Kırımlı Aziz ve arkadaşları tarafından bir tıp okulu açılmıştır. Tıp eğitiminin Türkçeleştirilmesi için elinden geleni yapan Dr. Kırımlı Aziz Bey Mekteb-i Tıbbîye-i Mülkiye dekanı olmuş, iç hastalıkları, kimya, fizik, patoloji dersleri vermiştir. Kimya-yı Tıbbî adlı kitabıyla Fransızca ve Latince harf ve terimlere hiç yer vermeden Türkçe bir kitap yayınlamış, kimya tarihine yer ayırmıştır. Türkçe tıp eğitiminin gelişiminde önemli bir diğer dönüm noktası da 1898 yılında Gülhane Askeri Rüştiyesinin uygulama hastanesi olmasıdır. Onun akabinde 1908 yılında Kadırga'daki sivil tıbbîye İstanbul Darülfünununa bağlı Tıp Fakültesi ilan edilmiştir.

Cumhuriyetin ilanı ile yabancı dilde eğitime geri dönülmesi çalışmaları işe yaramamıştır. Cumhuriyetin ilanı Türk ulusunun bir bakıma yeniden doğmasını, kendi öz değerleri ve dili ile birlikte kimliğine yeniden kavuşmasını sağlamıştır (Mıhçıoğlu, 1993: 12). Türk Dil Kurumunun kurulmasıyla yabancı kelimelerden arındırılma çalışmaları da hız kazanmıştır. Organ isimlerine Türkçe karşılıklar öneren Dr. Kemal Cenap Berksoy bu çalışmaların öncülerindendir.

Bu dönemde Ali Ulvi Elöve ve Şefik İbrahim İşçil'in birlikte hazırladığı Türkçe Hekimlik Terimleri Üzerine Bir Deneme adlı sözlük, Türk Dil Kurumu tarafından bastırılan ilk çalışmadır. Bunu dışında Saim Ali Dilemre'nin "Hekimlik Dili Terimleri" başlıklı incelemesi, Zeki Zeren'in "Anatomi Sözlüğü" bu yolda yapılan önemli çalışmalardandır. Hekimlik dilini Türkçeleştirme Yarkurulu tarafından ortaya çıkan Hekimlik Terimleri Kılavuzu da yakın geçmişte yapılan toplu bir çalışmadır (Mıhçıoğlu, 1997:14-19).

Tıp eğitiminde günümüze bakıldığında ise Bölükbaşı (2004) düşüncelerini şu şekilde ifade etmiştir:

> "Bir Çağdaşlık" modeli olarak pazarlanan İngilizce tıp fakülteleri ile tıp dilimizin son efendisi İngilizce olmuştur. Günümüzde, "Modern" tıp çevrelerinde kimi tıbbî terimleri Türkçe kullanmak; bayağılık, ilkellik ya da İngilizce bilmemek gibi suçlamalarla kendini gösteren alaylarla karşılanmaktadır. Artık, "Felç" bile demek yasak. "Stroke" diyeceksiniz. Oysa halkımız bu olaya felç dışında "nüzül" ya da "inme" der. Başka yerel deyişler de vardır ve bu örnekler dil zenginliğimizin bir göstergesidir" (s. 417).

Ceyhun Atuf Kansu ise hekimlik dilinin neden Türkçe olması gerektiğini şu şekilde açıklamıştır: "Yabancı terimlere dayanan bir bilim uygulamasını büyüye benzetebiliriz. Büyünün de uygulamada kendine özgü sözcükleri, terimleri, törenleri ve yalın halktan gizlenen kutsal dokunulmazlıkları vardır. Hekimliği de anadilden

ayrılan terimlere uygularsanız, onu bir büyü haline getirirsiniz. O zaman bilim ile büyü arasındaki sınır kalkar. Bilim de bir gizem, bir büyü olur" (Mıhçıoğlu, 1993: 19).

5. TIBBÎ TERMİNOLOJİNİN TARİHİ

Terim, Türkçe Sözlük'te (2005) "Bir bilim, sanat, meslek dalıyla veya bir konu ile ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan kelime" (s. 1959) olarak; terminoloji ise "terim bilimi" (s. 1960) olarak tanımlanmaktadır. Tıp alanı da hastalıkların teşhisi, tedavisi ve önlenmesi ile ilgili bir bilim dalı olduğu için kendine özgü terimleri vardır. Tıbbî Terminoloji de tıp terimlerini kendine konu alarak, sağlık alanında çalışan bireylerin sağlıklı bir iletişim kurması için ortak bilimsel bir dil oluşması sağlamaktadır. Tıbbî terminoloji insan sağlığıyla ilgili birçok durumda dolayısıyla hastalıkların, tedavi yöntemlerinin açıklanmasında kullanılmaktadır. Hastalıklar, tedavi yöntemleri ve daha birçok şey tıbbî ilerlemelerle birlikte değiştiği için tıbbî terminoloji her geçen artmaktadır.

Bilgi ve teknoloji alanındaki gelişmelerle tıp ile ilgili terimler insanlık tarihinden günümüze kadar belirli değişimler geçirerek şekillenmiştir. Bu terimlerin oluşturulması ile ilgili yazılı kaynakların eski Mısır dillerine ait olduğu, kısa zaman sonra yerini Grekçeye bıraktığı görülmektedir.

> "Özellikle M. Ö. 5. – M. S. 3. yüzyıllar arasında tanımlanmış olan hemen bütün tıbbî terimlerin Grekçe olduğu; Roma İmparatorluğunun gelişmesi ile tıbbî terminoloji dilinin de Latinceye dönüştüğü kabul edilmektedir. Ancak bütün oluşumlar ya da hastalıklar için Latince karşılık belirlenmemiş, Grekçe terimlerin bir bölümü değişmeden kullanılmaya devam etmiş, diğer bir bölümü de Latince gramer kurallarına uydurularak Latinceleştirilmiştir. Günümüze kadar sık tekrarlamalar yapılarak sürekli bir gelişim gösteren tıbbî terminoloji uluslararası bir nitelik kazanmıştır. Dünya üzerindeki bütün hekimlerce kullanılır hale gelmesi de tıbbî alanda iletişimin hızlanmasına ve bu yolla hızlı gelişmeler sağlanmasına yol açmıştır. Kuşkusuz ki orta çağdaki Avrupa tıbbının gereksinim listesinde bulunmayan çok sayıdaki tıp terimi günümüz terminolojisi içinde yer bulmuştur. Bu yeni terimler, yüzlerce yıl boyunca Grekçe ve Latince köken üzerine oturtularak çağımıza uydurulmuştur" (Cankur, 2002: 30).

Modern tıbbın bilim olmasını sağlayan süreçler Yunan uygarlığından başlamış, Roma İmparatorluğu'na geçmiş, oradan da Ortaçağ Avrupa'sına kaymıştır. Bu

dönemlerdeki tıp araştırmaları Güney Avrupa ve Orta Doğu tıp dünyasında etki bırakmıştır. Büyük İskender ve onun arkasından gelen diğer imparatorlukların destekleriyle Yunan tıp adamları tıbba yeni bir yaklaşım getirmişlerdir. Yedinci yüzyılda ise İslam'ın yükselmesiyle Caliph Al-Mansur'un Şam ve Bağdat'ta çevirmenler okulu açması ile birlikte Arapça da tıpta etkin rol oynamaya başlamıştır (Erten, 2003: 31-32).

Cankur (2002) tıbbî terminoloji denildiğinde akla gelen isimlerden bir tanesinin Galenos olduğunu belirtmiş, onunla ilgili bilgileri şu şekilde aktarmıştır: "Ünlü bir hekim ve düşünür olan Galenos, Roma'ya yerleşmiş, Latince bilgisi olmadığı için Grekçeyi kullanmış ve bu dilin tıp alanındaki etkisini yaygınlaştırmıştır. Galenos, insan hastalıklarının tanı ve tedavisinin yanı sıra çok sayıda hayvan disseksiyonu yaparak hastalıkların oluşum nedenini araştırması ve anatomik yapının tanımlanmasına büyük katkı sağlaması nedeni ile döneminin en ünlü anatomisti olarak da anılır. Grekçe hazırladığı ve temelde Anatomi terimlerinden oluşan terminoloji orta çağ sonlarına kadar hiç değişmeden kullanılmış, büyük bölümü günümüze kadar ulaşmıştır" (s. 30).

Arslantaş (2012) tıbbî terminolojinin şekillenmesi ve gelişiminde katkıları olan bilim adamlarını şu şekilde ifade etmiştir: "Günümüzde kullanılan birçok tıbbî terim Hippocrates zamanından kalmıştır (peritoneum, bronchus bunlara örnektir) aynı dönemde yaşayan bir diğer bilim adamı olan Aristoteles'ten pancreas, aorta gibi kelimler bu günlere kadar gelmiştir. Bergama doğumlu ünlü bir hekim ve düşünür olan Galenos'da Grekçe'yi kullanmıştır" (s. 3).

"Her ne kadar Grek-Latin dil ikilisi üzerine kurulu bir sistem olsa da bu iki dil artık ölü kabul edilen dildir. Bu nedenle bilimsel faydaları yadsınamasa da tıp alanında araştırma yapan yazı yazan bilim adamları iletişimlerini daha çok kullanılan dillerde yapmaktadırlar" (Erten, 2003: 34). Son yıllarda bilim dili olarak genellikle İngilizcenin tercih edilmesi tıbbî terimler için de İngilizce kullanımları beraberinde getirmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

İLAÇ KULLANMA TALİMATLARININ ÖZELLİKLERİ

1. 1. İLAÇ KULLANMA TALİMATI

1. 1. 1. Tanımı

Türkçe Sözlük'e göre (2005), "ilaç" kelimesi "Bir hastalığı iyi etmek veya önlemek için türlü yollarla kullanılan madde, em, deva" (s. 951) olarak tanımlanmaktadır. İlaçlar teşhis, tedavi veya vücudun herhangi bir faaliyetini değiştirmek için kullanılan kimyasal, bitkisel ve biyolojik kaynaklı ürünler olarak bilinmektedir. Bu ürünler belirli kurallar doğrultusunda, belirli dozlarda basit veya bileşik olarak hastanın kullanımına sunulmaktadır. Eczanede doktor reçetesiyle satılan ilaçlar eczacı tarafından sunulmaktadır. İlaçlar hastalıkların iyileştirilmesini ya da belirtilerin azaltılmasını sağlayan ürünlerdir. Hastalıklardan korunmayı da mümkün kılan ilaçlar belirtilmektedir. İlaçlar kullanıma sunulurken, Sağlık Bakanlığı tarafından onaylanmak zorundadır.

İlaç kullanma talimatı ise bir ilacın nasıl, ne zaman, ne kadar ve hangi durumlarda alınması gerektiği hakkında verilen metinlerdir. Bu talimatlar ilacın etiketinde veya ilaç kutusunda belirtilmektedir. İlaç kullanma talimatları, ilacın dozajını, kullanım sıklığını, alınması gereken zamanı ve özel talimatları da içermektedir. İlaç kullanma talimatlarının her zaman doktor ve eczacının talimatlarına göre kullanılması gerekmektedir. Türkçe Sözlük'te talimat sözcüğü "Görevin gerektirdiği türlü hizmetlerin başarıyla yürütülmesi için kumandanlık, başkanlık veya daire başkanları tarafından verilen hizmetle ilgili sorumluluk, düzen ve ilkeleri içine alan buyruklar" (s. 1895) olarak tanımlanmaktadır. Yönerge ise "Herhangi bir konuda tutulacak yol için üst makamlardan alt makamlara belirli bir esasa dayanarak verilen buyruk, talimat, direktif" (s. 2195) anlamına gelmektedir. Dolayısıyla talimat, bir işlemi adım adım nasıl yapmanız gerektiğiyle ilgili bizlere bilgi vermekte, bir görevi tamamlamak için yol göstermektedir. İlaç kullanma talimatlarının genel olarak küçük yazıldığı görülmektedir. Çünkü ilaç kutusu veya ilaç etiketleri gibi sınırlı alanlara sığabilecek şekilde düzenlenmişlerdir. İlaç kullanma talimatları genellikle ilaç üreticisi veya ilaç firması tarafından yazılmaktadır. Hastalara açıklama ya da önerilerde bulunma görevi ise doktorlara aittir.

1. 1. 2. Bölümleri

2008'de yayınlanan Kullanma Talimatı Standart Değerlendirme Prosedürü'nde kullanma talimatının bölümleriyle ilgili şu şekilde bir açıklama yapılmaktadır:

"Bu Kullanma Talimatında:

1. **X nedir ve ne için kullanılır ?**
2. **X'i kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler**
3. **X nasıl kullanılır ?**
4. **Olası yan etkiler nelerdir?**
5. **X'in saklanması**

Başlıkları yer almaktadır. Bu kullanma talimatında başlığı altında yer alan bütün başlık ve bilgilerin yazım rengi ve şekli yukarıda belirtilen düzende yapılmalıdır."

İlaç Kullanma Prosedürü yayınlanmadan önce ise ilaç kullanma talimatlarının bölümleri Akalın (1996) tarafından şu şekilde açıklanmıştır:

> "Ambalajlama Yönetmeliği'ne göre, hasta bilgilendirme broşüründen farklı olarak hazırlanan prospektüste, aşağıda verilen bilgiler bulunmak zorundadır: a) Ürünün ismi ve farmasötik şekli, b) Formülü, c) Farmakolojik özellikleri (Farmakodinamik ve farmakokinetik özelliklerin kısa bir özeti), d) Endikasyonları ve kontrendikasyonları, e) Uyarılar/ önlemler, gerekiyorsa çocuklar, gebeler, emzikliler, yaşlılar ve özel durumlar için ek uyarılar, f) Yan etkiler/Advers etkiler, 16 g)"BEKLENMEYEN BİR ETKİ GÖRÜLDÜĞÜNDE DOKTORUNUZA BAŞVURUNUZ" uyarısı, h) İlaç etkileşmeleri ve diğer etkileşmeler, i) Varsa geçimsizlikleri, j) Kullanım şekil ve dozu, -Dozu, yetişkinler ve endike ise çocuklar için bir defalık doz ve doz aralığı belirtilerek, ilacın özelliğine göre çocuk dozları mg/kg, mg/cm2 veya yaşa göre bildirilecektir. Gerektiğinde tedavi süresi, "doktor tarafından başka şekilde tavsiye edilmediği takdirde" kaydı bulunacaktır. - Maksimal doz, - Uygulama yolu ve şekli, - Uygulama sıklığı ve varsa spesifik uygulama zamanı, - Tedavi süresinin sınırlanması gerektiğinde tedavi süresi, - Doz atlandığında ne yapılması gerektiği, - Gerekiyorsa, ilacın kesilmesi sırasında izlenecek yol, - Kullanıma ilişkin uyarılar, k) Doz aşımı halinde alınacak tedbirler ve varsa özel antidotu, l) Saklama koşulları, m) Ticari takdim şekli ve ambalaj muhtevası, n) Piyasada mevcut diğer farmasötik dozaj şekilleri, o) Ruhsat sahibinin isim ve adresi, p) Ruhsat tarihi ve numarası, r) İmalat yeri isim ve adresi, s) Reçeteye tableti olup olmadığına dair ibare, t) Prospektüsün son güncellenme tarihi" (s. 122).

1. 1. 3. Dili

İlaç kullanma talimatlarında tıbbî terminolojide bulunan terim ve ifadeler bulunmaktadır. Bu terimler belirli hastalıkların, belirti ve yan etkilerin, tedavi

yöntemlerini ifade etmek için kullanılmaktadır. Bu kelimelerin genellikle Latince ve Yunanca kökenli olması Türkçe tıp dilinin anlaşılabilirliğini azaltmaktadır. Bu dillerin yapılarının dilimizin yapısından farklı olması, onların anlaşılması, seslendirilmesi, öğrenilmesini güçleştirmiş ve her zaman sorun olmuştur. Yabancı kökenli kelimelerinin Türkçe karşılıklarının verilmesiyle bu iletişim güçlüğü en aza indirebilir. Ortak terimlerin kullanılmaması da iletişimde birlik olmamasına neden olmaktadır. Yakıncı, Aslan ve Bıçak (2004) tıp makalelerinin dilini incelediklerinde allergy kelimesinin allergia, alerji, alerji, asthma kelimesinin astma, astım, asthma çok farklı yazıldığını tespit etmişlerdir. (s. 229)

Yakıncı, Celiloğlu ve Aksu (2011) tıbbî yazılarda karşılaşılan, Türkçemize uygun olmayan durumları "Türkçesi varken kullanılmayan terimler ve kelimeler, Türkçe terim türetme yollarının kullanılmaması, çeviri hataları, yazım kurallarına uygun olmayan durumlar, yazılışı benzer olup farklı anlama gelen kelimeler" şeklinde sıralanmıştır (s. 187).

"Bazı meslek alanlarında kuşkusuz zaman zaman özel bir terminolojinin kullanılması zorunlu olabilir. Ancak, halkı da ilgilendiren önemli bir konu hakkında yazılan yazılar sadece o çalışmanın öznel alanına giren veya benzer çalışmaları yapan sınırlı sayıdaki ilgililer veya uzmanlar için yazılmamalıdır" (Yağbasan, Kurtbaş, 2006: 100-101).

"İnsan hangi dili konuşuyorsa en iyi o dilde düşünür ve en iyi o dilde kendini ifade eder. Hasta hekimi anlayamadığı zaman güvenini yitirmekte, tıp biliminden uzaklaşmakta hastalığını tedavi ettirmek için kendi dilinden anlayan, dilini anladığı insanlara başvurmaktadır" (Yakıncı vd. , 2011:186).

> "Tanıtmalıkların dilinde özellikle başlıklar ilgi çekicidir. Başlıkların bir kısmının tamamen yabancı, bir kısmının tamamen Türkçe ve bir kısmının da hem Türkçe hem yabancı dilde yazıldığı tespit edilmiştir: formül, farmokolojik özellikler, farmakodinamik özellikler, farmakokinetik özellikler, endikasyonlar, kontrendikasyonlar, uyarı-önlemler, yan etkiler/advers etkiler, ilaç etkileşimleri ve diğer etkileşimler, kullanım şekli ve dozu, doz aşımı ve tedavisi, saklama koşulları, ticari takdim şekli ve ambalaj muhtevası, ruhsat sahibinin isim ve adresi, ruhsat tarihi ve numarası, üretim yeri ve adresi gibi. Ayrıca tanıtmalıklarda aynı konu için farklı başlıkların da varlığı gözlemlenmiştir. Birinde yalnızca yan etkiler yazarken öbüründe yan etkiler/advers etkiler başlığı kullanılmıştır" (Benzer, 2011: 67).

1. 1. 4. Değerlendirilmesi

"Kullanma Talimatı Standart Değerlendirme Prosedürü" Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığına bağlı olarak görev yapan Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu (TİTCK) tarafından hazırlanmıştır. Prosedür ile farklı hazırlanan kullanma talimatlarının belirlenen kurallara göre düzenlenip, ilacı kullanan hastaya sunumunu standart şekilde sağlamak amaçlanmıştır. Kullanma Talimatı Standart Değerlendirme Prosedürü'nde bu yöntemler doğrultusunda hazırlanmamış kullanma talimatlarının değerlendirmeye alınmayacağı ve yeniden yazılması isteneceği belirtilmiştir.

Kılavuzda ilaç kullanma talimatları format açısından değerlendirilirken bütün yazımda 12 punto, Times New Roman yazı karakteri kullanıldığı, ilk sayfanın en üst ortasına "KULLANMA TALİMATI" koyu olarak yazıldığı; bütün ana başlıkların numaralı olarak koyu renk ve ilk harfi büyük olmak üzere yazıldığı belirtilmiştir. İlacın İthal/lisanslı olması durumunda ürüne ait orijinal kullanma talimatının değerlendirme sırasında sunulması gerektiği, orijinali İngilizce ise Türkçeye çevrilerek Bakanlığa sunulması gerektiği ifade edilmiştir.

İlaç kullanma talimatları içerik bakımından değerlendirildiğinde ise Kullanma Talimatı Standart Değerlendirme Prosedürü'nde kullanma talimatlarının hastaya ilaç kullanımı hakkında bilgi aktarımı için önemli bir araç olduğu unutulmadan hazırlanması gerektiği vurgulanmış, cümlelerin kısa ve anlaşılabilir olmasına dikkat edilerek yabancı kelimelerin kullanılmasından kaçınılması gerektiği belirtilmiştir.

Kullanma Talimatlarında görülen başlıklar ise "X nedir ve ne için kullanılır?, . X'i kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler, X nasıl kullanılır?, Olası yan etkiler nelerdir?, X'in saklanması" (s. 3) şeklinde sıralanmıştır. "X nedir ve ne için kullanılır?" bölümünde farmasötik form, ağırlık, hacim, doz sayısı, ilacın içinde bulunanlar gibi bilgilerin ilacı kullanan hastanın anlayabileceği dilde yazılması gerektiği belirtilmiştir. Bunun mümkün olmadığı ise "PAROL supozituvar 6 yaşın üstündeki çocuklarda rektal yoldan kullanılır.", "TRAVAZOL İzokonazol nitrat derinin fungal hastalıkları tedavi eder." gibi cümlelerde görülmektedir.

1. 1. 5. Seçtiğimiz İlaç Kullanma Talimatları ve Özellikleri

Bu çalışmada incelenen söz varlığı, Türkiye'de son yıllarda en çok kullanılan ilaçlarla ilgili verileri yansıtan Türkiye İlaç Pazarı Gözlem Raporu'nda yer alan yirmi ilacın kullanma talimatlarıdır. Bunlar;

1. PAROL 500 MG TABLET, 20 TB
2. CORASPIN 100 MG ENTERİK KAPLI TABLET, 30 TB
3. ARVELES 25 MG FİLM TABLET, 20 TB
4. DOLOREX DRAJE, 20 DRAJE
5. BELOC ZOK KONTROLLU SALIMLI FİLM TABLET 50 MG 20 TB
6. NEXIUM ENTERİK KAPLI PELLET TABLET 40 MG 28 TABLET
7. LANSOR MIKROPELLET KAPSÜL 30 MG 28 CAP
8. TRAVAZOL DERİ KREMİ (15 G)
9. DEVİT-3 IM/ORAL AMPUL
10. PLAVIX 75 MG 28 FILM TABLET
11. AUGMENTİN BID 1000 MG FİLM TABLET, 14 TABLET
12. NOOTROPIL FİLM TABLET 800 MG 30 TB
13. VENTOLİN İNHALER 200 DOZ
14. NUROFEN COLD & FLU 30 MG FİLM KAPLI TABLET 24 TABLET
15. COLEDAN-D3 ORAL DAMLA 1 ŞİŞE
16. FERRO SANOL DUODENAL 20 KAPSÜL
17. VERMİDON TABLET 30 TABLET
18. PEDİTUS 100ML SURUP
19. VOLTAREN 75MG 1O TABLET
20. İBURAMİN ZERO

Bunların kullanma talimatlarında özellikle uzman olmayanlar ya da "hastalar" tarafından anlaşılması gereken "Nedir ve ne için kullanılır?", "Kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler", "Nasıl kullanılır?", "Olası yan etkiler nelerdir?" gibi bilgilerin bulunduğu bölümler taranmış ve söz varlığı tespit edilmiştir.

1. 1. 6. Akıllı İlaç Kullanımı

İlaç endüstrisindeki gelişim; bütün dünyada yanlış, gereksiz, etkisiz ve yüksek maliyetli ilaç kullanımını arttırmış ve tedavi hataları, antibiyotiklere direnç gelişimi,

ilaç etkileşimleri, kaynak israfı sonucu mali yük gibi problemleri meydana getirmiştir. Özellikle son yıllarda tedavisi mümkün olmayan pek çok hastalığın tedavi edilebilir hale gelmesi daha etkili ve güvenli olan yeni ilaç türlerinin geliştirilmesi ilaç tüketiminde artış sağlamıştır. Bu artış da ilacın doğru seçilmesinin önemini artırmış ve akılcı ilaç kullanımı kavramının çıkmasına neden olmuştur.

Yılmaztürk (2013) sosyal güvenlik kurumlarının yaptığı harcamaların en büyük kısmının ilaç harcamalarının oluşturulduğunu şu şekilde aktarmıştır:

> "Sağlık harcamasından ilaç harcaması için ayrılan pay, 2007 yılında %46, 2008 yılında ise %42,2'dir. Türkiye, ilaç üretiminden çok ilaç tüketiminin olduğu, hane başına ortalama 4,3 kutu ilacın düştüğü bir ülkedir. Türkiye'de her yıl akılcı olmayan ilaç kullanımına bağlı olarak büyük miktarda ilaç israf edilmektedir. 2006 yılında Ankara Ticaret Odası (ATO) tarafından hazırlanan "İlaçta İsraf" konulu rapora göre, 45 ülkemizde eczanelerdeki ilaçların ortalama %7'si kullanım süresi dolduğu için çöpe atılmakta, evlerde ise ilaçların %60'ının kutusu dahi açılmadan kullanım tarihi sona ermektedir. Bütün bu çöpe giden ilacın maliyeti ise yaklaşık 500 milyon doları bulmaktadır. Dünya ölçeğinde bakıldığında ise 2006 yılında bütün dünyada ilaç harcamalarına ayrılan kaynağın yaklaşık 850–900 milyar dolar olduğu; yine bütün dünyada ilaç harcamalarının toplam sağlık harcamaları içindeki payının ortalama %24,9 olduğu görülmektedir. Bu rakamlar akılcı olmayan ilaç kullanımının yarattığı ekonomik sorun boyutunu göstermektedir: Yüksek ilaç harcamaları sosyal güvenlik kurumlarına ağır bir yük getirmektedir" (s. 44-45).

Akılcı olmayan ilaç kullanımı hastalık ve ölümlerde artışa neden olmaktadır. Aynı zamanda ilaçların yan etkilerini ortaya çıkarma ihtimali de yükselmektedir. Bütün bunlar akıllı ilaç kullanımını zorunlu kılmaktadır. "Akıllı İlaç Kullanımı" ifadesini ilk kez Dünya Sağlık Örgütü kullanmış ve "Kişilerin klinik bulgularına ve bireysel özelliklerine göre; uygun ilacı, uygun süre ve dozda, en düşük fiyata ve kolayca sağlayabilmeleri" (https://www. titck. gov. tr/faaliyetalanlari/ilac/akilci-ilac-kullanimi) şeklinde açıklamıştır. Taşdemir (2013) "hastaya doğru tanının konması, sorunun dikkatlice tanımlanması, tedavi amaçlarının belirlenmesi, değişik seçenekler içinden etkinliği kanıtlanmış (güvenilir) tedavinin seçilmesi, uygun bir reçete yazılması, hastaya açık bilgiler ve talimatlar vererek tedaviye başlanması, tedavinin sonuçlarının izlenmesi ve değerlendirilmesini kapsayan sistematik bir yaklaşım biçimi" (s. 1) olarak tanımlamıştır.

> "Birçok ülkede, Dünya Sağlık Örgütü'nün önderliğinde, "Akılcı İlaç Kullanımı Programı" başlatılmıştır. 1994 yılında Dünya Sağlık Örgütü tarafından "Guide to Good Prescribing" adı altında yayınlanan kaynak, Ocak 2000 tarihinde Türkiye'de de T. C. Sağlık Bakanlığı tarafından "İyi Reçete Yazma Kılavuzu" adıyla Türkçeye çevrilmiştir. Kılavuz, genel akılcı farmakoterapi ilkeleri doğrultusunda akılcı ilaç kullanımını da kapsamaktadır" (Yılmaztürk, 2013:44).

Yılmaztürk (2013) akılcı olmayan ilaç kullanımının yaygın örneklerini "Hastalara gereksiz ilaç reçete edilmesi, bir hasta için gereğinden fazla ilacın kullanılması, uygun olmayan antibiyotik kullanımı, belirlenen ilaç tedavisine hastalar tarafından uyulmaması, hastaların kendilerini reçete ile satılan ilaçlarla tedavi etme çabaları" (s. 47) şeklinde sıralamıştır.

Bu sorunlar hem hasta vücudunda istenmeyen etkilerin artışına ve hem de ekonomik kayıplara neden olmaktadır. Akılcı ilaç kullanımında en temel sorunlardan biri de halkın bu konudaki eğitim yetersizliği ve ciddiyetinin yeterince algılanamaması oluşturmaktadır. Bununla birlikte iktisadi, sosyokültürel, yönetimsel ve sistemsel durumlar da etkileyici rol oynamaktadır. (Türk, 2018: 33-41) Bu sorun az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde daha fazla olmakla birlikte, bütün ülkelerin önemli bir sağlık sorunu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Hastaya uygulanan tedavinin başarısı için doğru teşhis, doğru tedavi gibi ilkelere uyulması gerekmektedir. Doğru tedavi için de doğru hastaya, doğru ilacın, etkin dozda ve yeterli sürede, doğru talimatlarla ve uygun ambalaj ve saklama koşullarıyla sağlanmalıdır (Toklu ve Ayanoğlu Dülger, 2014:89).

> "Akılcı ilaç kullanımında amaç, yanlış ilaç kullanımından kaynaklanan ekonomik yükün azaltılması ve hastalar üzerinde oluşabilecek biyolojik, fizyolojik ya da psikolojik zararların önlenebilmesidir. Birçok hastaya uygun olmayan ilaçların reçete edilmesi, hem daha pahalı ilaç kullanımını yaratmakta, hem tedavilerin etkinliğinin azalmasına yol açmakta hem de çeşitli ilaç etkileşimlerinin oluşması gibi hastaların ilaçların zararlı etkilerine maruz kalmalarına neden olmaktadır" (Yılmaztürk, 2013: 47).

> "Öncelikli olarak halkın sağlığını ve toplumun çıkarını gözeten akılcı ilaç kullanımı konusunda dünyada ve Türkiye'de belli bir yol alınsa da ilaçların kullanım sorunları devam etmektedir. Akıllı ilaç kullanımı bilincinin aşılanması için basta hekimler olmak üzere, eczacı ve bu konuda hizmet veren sektörün toplum bilincini artırmaya yönelik örgün ve yaygın eğitim olanakları kullanılmaya ve geliştirilmeye devam edilmelidir" (Taşdemir, 2023: 4).

1. 1. 7. İlaç Kullanımından Sorumlu Olan Kişiler

Hastalığa tanı koyma süreci ve tanıya uygun ilaç seçimi hekimin sorumluluğundadır. Hekim, eczacı ve hasta üçgeninde ilk basamağı hekim oluştururken, ikinci önemli basamakta ise ilacın yasal olarak temin edileceği tek mesleki-kamusal alan olan eczanede çalışanlardır. "Eczanede ilaçlar, endikasyon alanlarına göre farklı farmakolojik sınıflamalar içerisinde hastaya sunulur. Bu sunum, sağlık otoritesinin onayı ile oluşturulmuş, temelde iki tür ilaç kategorisine dayalı

olarak yapılmaktadır. Bunlar, hekim reçetesine bağlı olan ya da reçetesiz verilebilen ilaçlardır. Her iki kategoriye ait ilacın/ilaçların hastaya sunumu ve hastanın bilgilendirilmesi eczacıya ait bir sorumluluktur. Eczacı bu sorumluluğu ile akılcı ilaç kullanımında önemli bir görev üstlenmektedir" (Abacıoğlu, 2005: 4). Dolayısıyla eczacı reçetenin doğru okunması ve ilaçların zamanında verilmesiyle yükümlüdür. Bu adımda, hastanın hem yazılı hem de sözlü biçimde bilgilendirilmesini sağlayan doğru iletişimin kurulması çok önemlidir.

Toklu ve Ayanoğlu Dülger (2014) akıllı ilaç kullanımında eczacının rolünü "Ülkemizde reçete yazma yetkisi sadece hekimlere verilmiştir. Reçeteler esas olarak eczacıya yönelik yazılardır. Üzerinde ilacın nasıl kullanılacağına ilişkin bilgiler olmakla birlikte, hastaya değil eczacıya hitaben yazılmıştır. İlaçları hazırlama ve hastaya verme yetkisi de eczacılara aittir. Bu yetkinin sonucu olarak hastaların ilaçları uygun şekilde kullanabilmeleri için eczacılar tarafından bilgilendirilmesi gerekir. Reçetenin incelenmesi varsa yanlışlıkların tespiti ve hastanın ilaçları uygun şekilde kullanabilmesi için bilgilendirilmesi de eczacının görevidir." (s. 91) şeklinde ifade etmişlerdir.

Eczacının hastayı bilgilendireceği konularda ilaçla ilgili olan konular "ilacın neden gerekli olduğu, hangi belirtilerin geçip hangisinin geçmeyeceği, ilacın etkisinin ne zaman başlayacağı, ilacın alınmazsa ya da düzensiz alınırsa ne olması beklendiği" şeklindedir. Kullanma talimatlarıyla ilgili ise hastaya "İlaç nasıl alınmalı?, İlaç ne zaman alınmalı?, Tedavi ne kadar devam etmeli? İlaç nasıl saklanmalı?, Kalan ilaçlar ne yapılmalı?" sorularını cevaplandırmalıdır. Uyarılar bölümünde ise ilacın hangi besinlerle etkileşebileceği, azami dozun ne anlama geldiği, hastanın hekime tekrar ne zaman gideceği açıklanmalıdır. Son aşamada da hastanın anlatılan her şeyi anlayıp anlamadığı teyit edilmeli, başka sorusu olup olmadığı sorulmalıdır.

Hasta tedavisine başladıktan sonraki süreçte de bir sonraki doktor kontrolüne kadar eczasıyla sıklıkla iletişime geçebilmektedir. Bu basamakta ortaya çıkan etki, yan etki takibi ve hastanın reçetesiz kullandığı diğer ilaçlar konusunda da eczacıya büyük görev düşmektedir. Yan etki ortaya çıktığında ulaşım kolaylığıyla birlikte eczacının danışmanlık ücreti almaksızın tavsiyede bulunması hastaların ilk olarak eczanelere

danışmalarına neden olmaktadır. Eczacıların doğru yönlendirmelerde bulunması bu açıdan çok önemlidir.

Hastaların ilaç kullanma talimatlarını sözlü veya yazılı anlamasında eğitim durumu, yaşı gibi özellikler de çok önemlidir. Dolayısıyla hastaların doktora veya sağlık personeline rahatlıkla soru soramaması ya da onların verdiği bilgileri tam olarak anlayamaması bundan kaynaklanmaktadır. Bu da klinikte çeşitli iletişim sorunlarının yaşanmasına neden olmaktadır.

> "Bu süreçte her ne kadar ilk elden sorumlu olan kişi hekim olsa da ise de, hastanın davranışları da ilaç kullanımında çok önemlidir. Bir tıbbî tedavinin başarılı olması için ilaçların düzenli bir şekilde kullanılması esastır. Akılcı ilaç kullanımında, ilacın hasta tarafından düzenli bir şekilde kullanılması kadar ilacın israf edilmemesi de bir başka boyutu oluşturmaktadır. Türkiye'de ilaç kullanımında büyük israf yapıldığı günlük gözlemlerimizde izlenmektedir. Bu konuda hekimlerin gereksiz ilaç kullanımını yönlendirmelerinin yanı sıra hastaların ilaçlara hekim dışı yollarla kolayca ulaşmaları ve hastaların ilaçlarını düzenli kullanmamaları da rol oynamaktadır" (Gökalp ve Mollaoğlu, 2003:17).

> "Ailelerin, halk sağlığı hemşireleri tarafından ilaç kullanımı yönünden periyodik olarak değerlendirilmeleri ve toplumun bu konuda etkin eğitim programlarıyla bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Halk sağlığı hemşireleri toplumsal anlamda akılcı ilaç kullanımının yaygınlaşmasına büyük katkı sağlayabilir. Hasta poliklinikte veya hastanede tedavi sonrasında ilacının kullanımı düzenlenerek evine gönderilir. Artık hasta ilaç tedavisini evde kendisi yürütür. Ev ortamında sağlık personelinin gözlem ve desteği olmaması ilacı uygunsuz kullanım riskini artırmaktadır ve bu riskin azaltılmasında halk sağlığı hemşirelerine önemli görevler düşmektedir" (Ekenler, Koçoğlu, 2016:46).

1. 2. Sağlık Okuryazarlığı

Sağlık hizmetleri bütün bireylerin ihtiyaç duyduğu ve kullandığı hizmetlerdendir. Bu da bireylerin sağlık konusunda bilgi sahibi olmasını gerektirmekte ve sağlık okuryazarlığı kavramının önemini her geçen gün artırmaktadır. İlk kez 1974 yılında ortaya çıkan sağlık okuryazarlığı terimi Scott Simonds tarafından kullanılmıştır. "Dünya Sağlık Örgütü, sağlık okuryazarlığını; Bireylerin iyi sağlık halinin sürdürülmesi ve geliştirilmesi amacıyla sağlıkla ilgili bilgiye ulaşması; bilgiyi anlaması ve kullanması, için gerekli olan bilişsel ve sosyal beceri kapasitesi. olarak tanımlamıştır" (Özkan, 2018:3). Sağlık okuryazarlığı sağlık hizmeti sunanlar ile hastaların birbirini daha iyi anlaması ve etkili iletişim sağlaması açısından çok önemlidir. Çünkü bireyin kendi sağlığı ile ilgili kararları doğru alabilmesi için verilen sağlık mesajlarını doğru anlaması gerekmektedir. Bu yaşam yılını ve kalitesini de arttırmaktadır.

“Sağlık okuryazarlığı bireyin kendi sağlığını ve hastalığını tanımlayabilmesi, sağlığı ile ilgili uygun kararlar alabilmesi, sağlık sistemini nasıl kullanabileceğini bilmesini gerektiren geniş bir alandır. Yetersiz sağlık okuryazarlığı sağlık hizmetlerini kullanmada yetersizliğe, ilaç kullanım hatalarında artışa, hastalığa yakalanma riskinde artışa neden olmaktadır. Bununla birlikte sağlığı okuma, yorumlama ve anlama düzeylerinin artması sağlık kurumlarındaki gereksiz tedavi ve tekrarlı yatışlar azaltmaktadır” (Koç vd. , 2019: 206).

“Dünyada sağlık okuryazarlığı durumuna bakıldığında, gelişmiş ülkelerden biri olan Amerika’da Ulusal Yetişkin Okuryazarlığı Değerlendirmesine göre yetişkin nüfusun %53’ünün sağlık okuryazarlığının orta düzeyde, %36’sının yetersiz , %22’sinin temel düzeyde olduğu belirlenmiştir.” (Yılmaz, Tiraki, 2016:142). “Türkiye’de ise sağlık okuryazarlığı araştırması 2014 yılında Sağlık ve Sosyal Hizmet Çalışanları Sendikası tarafından Avrupa Birliği (HLS-EU) anketi kullanılarak Türkiye’yi temsil eden 12 bölgedeki 23 ilde rastgele seçilen 4924 erişkin kişinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir Araştırma sonucuna göre Türkiye’nin genel sağlık okuryazarlığı indeksi 30. 4 olarak bulunmuştur” (Yılmaz ve Tiraki, 2016: 143).

İKİNCİ BÖLÜM

İLAÇ KULLANMA TALİMATLARININ BİRİNCİ DENEK GRUBU ÜZERİNDEN ANLAŞILMA DEĞERİ

2.1. İLAÇ KULLANMA TALİMATLARININ ANLAŞILIRLIĞI İLE İLGİLİ BİRİNCİ DENEK GRUBU ANKET ÇALIŞMASI

2.1.1. Araştırmanın Yöntemi

Çalışmada toplumsal ortamlar doğrudan gözlemleneceği için "saha araştırması" yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın amacına uygun olarak oluşturulan sorular, saha uygulaması yöntemlerinden olan anket uygulama yöntemiyle deneklere sorulmuştur. Yüz yüz uygulanan anket soruları açık uçlu olduğu için soruların açıklamaya, yorumlamaya ve bilgi almaya yönelik olması ve cevapların da daha serbest olması amaçlanmaktadır.

2.1.2. Evren ve Örneklem

Bu bölümdeki denek grubu on kişi kadın, on kişi erkek olmak üzere yirmi kişiden oluşmaktadır.

2.1.3. Denek Grubunun Kişisel Özelliklerine Ait Bulgular

Denek grubundaki bireyler öğrenim durumları, yaşları bakımından eşit bir dağılım gösterecek şekilde seçilmiştir. Ayrıca bireylerin mesleklerinin de çeşitli olmasına dikkat edilmiştir. Denek grubunda 20-29 yaş grubu, 30-39 yaş grubu, 40-40 yaş grubu, 50-59 yaş grubu ve 60 ve üzeri yaş grubu bulunmakta, her yaş grubundan dörder kişi bulunmaktadır. Aynı zamanda katılımcıların arasında öğrenim durumu yüksek lisans ve üzeri olan iki, lisans mezunu olan altı, ön lisans mezunu olan bir, lise mezunu olan dört, ortaokul mezunu olan üç, ilkokul mezunu olan üç, okuryazar olmayan bir birey bulunmaktadır. Lisans mezunun fazla olma sebebi çeşitli meslek gruplarından yararlanmak istememizden kaynaklanmaktadır. Katılımcılara araştırma anketine geçmeden önce "İlacı kullanmadan önce kullanma talimatını okur musunuz?" sorusu yöneltilmiştir. Okuryazar olmayan, emekli katılımcı haricindeki bütün katılımcıların "Evet" cevabı verdikleri görülmektedir. Okuryazar olmayan katılımcı ise bu görevi yakınlarının üstlendiği belirtmiştir. Katılımcıların ilaç kullanma

talimatlarını kullanma sıklığı sorulduğunda ise ilacı ilk kez kullanmadan önce okuyup, yararlandıklarını sonrasında kullanmadıklarını belirtmişlerdir. İlaç kullanma talimatını kullanılırken anlamını bilmediğiniz bir kelime olursa o kelimeyi araştırır mısınız?" sorusuna verilen cevaplar ise katılımcıların hepsinin araştırdığı yönündedir.

2.1.4. Bulgular ve Yorum

1. Soru:

"Semptomların giderilebilmesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız." (Parol) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Bu soruda yer alan "semptom" kelimesi Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda (2007) "belirti" (s. 79), belirti ise Türkçe Sözlük'te (2005) "Vücuttaki işlevsel bir bozukluğun, hastalığın göstergesi olan durum veya görüntü, sendrom." (s. 239) olarak tanımlanmaktadır. Dolayısıyla cümlenin "Belirtilerin giderilmesi için her zaman etkili olan en düşük dozda kullanınız." şeklinde anlaşılması beklenmektedir.

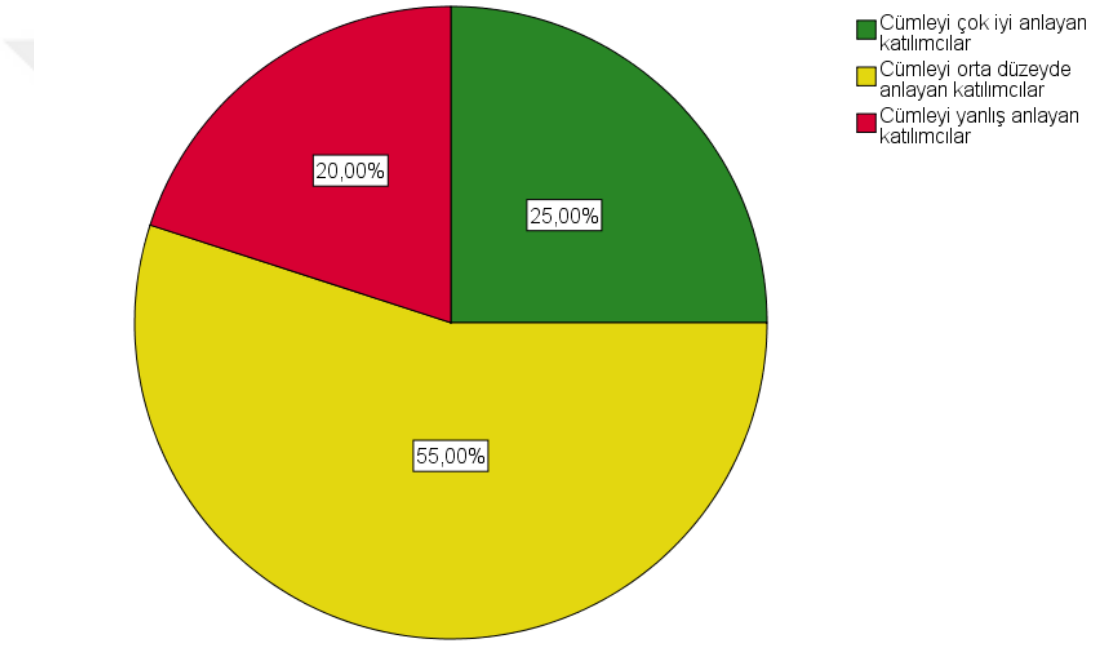
Tablo 2. 1: Katılımcıların *"Semptom"* Kelimesini Tanımlama Biçimleri

Yaş Aralığı	*Cinsiyet*	*Öğrenim Durumu*	*Mesleği*	*Cevaplar*
20- 29 yaş	*Kadın*	*Lisans*	*Avukat*	Semptomun hastalığın getirdiği belirtiler olabileceğini, bunların azaltılması için de hastalığa iyi gelecek miktarda kullanılmasını gerektiğini açıklamıştır.
		Lisans	*Öğretmen*	
	Erkek	*Lise*	*Öğrenci*	Belirtilerin geçmesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanılması gerektiğini ifade etmiş, bazen hapların ağır geldiğini, bu durumda hapların yarım içilebildiğini ve böyle kullanılırsa etkili olmayacağı ileri sürmüştür.
		Yüksek Lisans	*Mühendis*	Vücudumuzda rahatsız olarak hissettiğimiz duygular ve fiziksel tepkiler olarak ifade etmiş ve bunların giderilmesi için de kullanılan ilacın vücudumuzda olumlu **tepkiyi** görebilecek dozda kullanılması gerektiğini öne sürmüştür.
	Kadın	*Ortaokul*	*Ev hanımı*	Parol ilacının ağrı kesici olduğunu, dolayısıyla ilacın ağrıyı gidermesi için kullanılması gerektiğini ifade etmiştir.

30- 39 yaş		***Lise***	***İşçi***	"Rahatsızlıkların giderilmesi için en düşük dozda kullanınız." şeklinde cümleyi aktarmışlardır.
	Erkek	***Lisans***	***Mali Müşavir***	
		Lisans	***Devlet Memuru***	
40- 49 yaş	***Kadın***	***Ön Lisans***	***Satış Sorumlusu***	
	Erkek	***Lisans***	***Laborant***	"İlacın yan etkilerinin giderilmesi için etkili olan ölçüde (örneğin iki tablet gibi) kullanınız." şeklinde cevaplamıştır.
		Lise	***Muhasebeci***	"Hastalığın verdiği sıkıntıları azaltmak için en az bir tane içiniz." şeklinde anlaşılabileceği yönünde bir tahmin yürütmüşlerdir.
		İlkokul	***Esnaf***	
50- 59 yaş	***Kadın***	***Lise***	***Esnaf***	Semptomun hastalığın bir çeşidi olduğunu öne sürmüş, hastalığın giderilmesi için de önce en düşük dozda alınması gerektiğini ifade etmiştir.
		İlkokul	***Emekli***	Parol ilacının ağrı kesici olduğunu, bu sebeple semptomun ağrıyı azaltmak için kullanıldığını, düşük doz ifadesinin de ilacın çok sık içilmemesinin vurgulandığını belirtmiştir.
		Yüksek Lisans	***Öğretim Üyesi***	"Belirtilerin giderilebilmesi için ilacın mg'ına göre etkili olan en düşük dozda kullanınız." şeklinde cevap vermiştir.
	Erkek	***Ortaokul***	***İşletmeci***	Semptomun ilacın yan etkilerinin açığa çıkmaması için yüksek dozda kullanılmaması gerektiğiyle ilgili bir cümle olduğunu aktarmıştır.
60 yaş ve üzeri	***Kadın***	***Okuryazar Değil***	***Emekli***	Semptomun ne anlama geldiğini bilmediğini Parol ilacının ağrı kesici olduğunu, ağrı kesicilerinin çok kullanılmaması gerektiğini belirtmişlerdir.
		İlkokul	***Çiftçi***	
	Erkek	***Ortaokul***	***Esnaf***	Parol ilacının ağır olmayan bir hastalıkta kullanıldığını, bu yüzden düşük dozda kullanılması gerektiği ifade etmiş ve cümlenin alındığı ilaçtan yola çıkarak, semptomu ağrıları gidermek olarak tanımlamıştır.
		Lisans	***Polis***	"Hastalığı ilerletmemek için önce en düşük dozda kullanılmalıdır, belirtilen dozun üstüne çıkılmamalıdır." şeklinde bir yorum yapmıştır.

Tablo 2.1'e göre cevaplar değerlendirildiğinde katılımcıların birçoğunun cümlenin tamamından hareketle cümleyi anladığı görülmektedir. Parol çok kullanılan bir ilaç olduğu için katılımcıların hepsi tarafından bilinmektedir. İlacın giderdiği bir şeyin de hastalık, rahatsızlık, ağrı, sıkıntı, yan etki, hastalığın ilerlememesi olabileceği yönünde fikirler bulunmaktadır. İlacın etkili olan en düşük dozunun kişiden kişiye, hastalığa göre değişmesi de cümlenin farklı anlaşılmasına sebep olmuştur. Etkili olan en düşük dozun bir tablet olacağı katılımcıların aklına ilk gelen cevaplardandır.

Şekil 2.1: Katılımcıların İçinde *"Semptom"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2.1'e göre katılımcıların çoğunluğunun cümleyi orta düzeyde anladığı görülmektedir.

2. Soru:

"Farmakolojik dozlarda D vitamini alan emziren annelerin bebeklerinde hiperkalsemi riski vardır." (Coledan-D3) cümlesinde yer alan "hiperkalsemi" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?'

Farmakolojik yani ilaç bilimi ile ilgili dozlarda D vitamini alan ve emziren annelerin bebeklerinde bulunan bir riskten bahseden cümle Coledan-D3 ilacının kullanma talimatından alınmıştır. Riskli olan hiperkalsemi Temel Tıbbî Terimler

Sözlüğünde “hpypercalcemia, kandaki kalsiyumun normalden yüksek bulunması” (s. 189) şeklinde tanımlanmıştır.

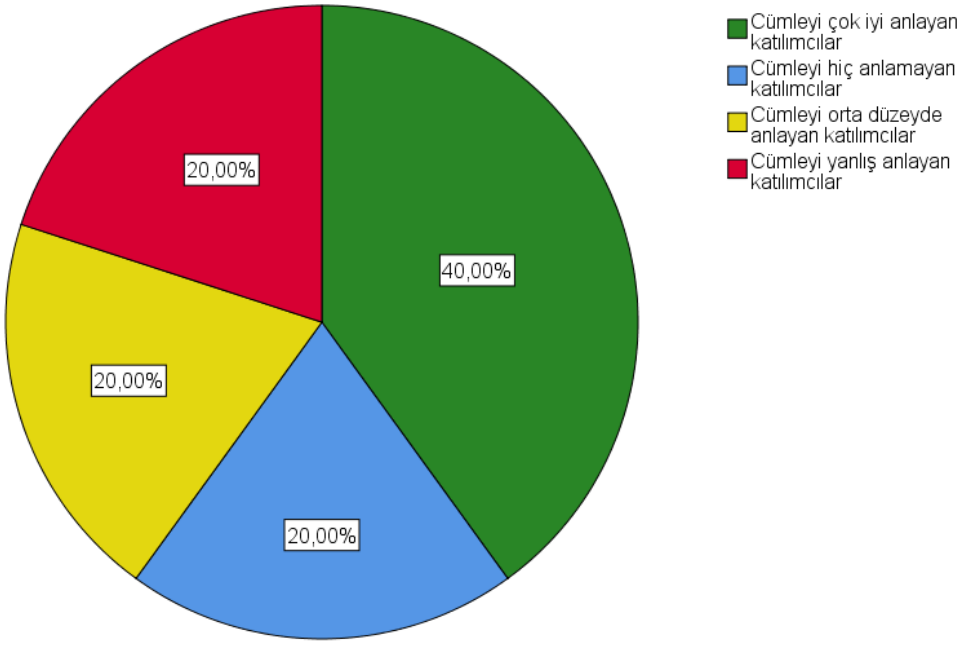
Tablo 2. 2: Katılımcıların “*Hiperkalsemi*” Kelimesini Tanımlama Biçimleri

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	“Kalsiyum yüksekliği” cevabını vermiştir.
		Lisans	Öğretmen	Kelimeyi bilmediğini belirtmiştir.
	Erkek	Lise	Ev Hanım	“Kalsiyum yüksekliği” cevabını vermiştir.
		Yüksek Lisans	Mühendis	Katılımcılar kalseminin ne demek olduğu bilememiş, bir hastalığın yüksekliğini ifade ettiğini bilmişlerdir.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	
		Lise	İşçi	Kemik yapısıyla ilgili bir rahatsızlık olabileceğini tahmin etmiştir.
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	“Kalsiyum yüksekliği” cevabını vermiştir.
		Lisans	Devlet Memuru	Kansızlıkla ilgili bir hastalık olabileceğini ifade etmiştir.
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	Emziren anneyle bağdaştırıp “kalsiyum rahatsızlığı” cevabını vermiştir.
	Erkek	Lise	Muhasebeci	“Hipertansiyon” ile ilgili olduğunu belirtmiştir.
		Lisans	Laborant	“Kalsiyum yüksekliği” cevabını vermiştir.
		İlkokul	Esnaf	Tansiyon hastalığının bir çeşidi olduğunu belirtmiştir.
50- 59 yaş	Kadın	İlkokul	Emekli	Emziren annelerle ilgili olabileceğini belirterek kandaki bir değerin düşük çıkma riski ile ilişkilendirmiştir.
		Lise	Esnaf	“Kalsiyum yüksekliği” cevabını vermişlerdir.
		Yüksek Lisans	Öğretim Üyesi	
	Erkek	Ortaokul	İşletmeci	
	Kadın	Lisans	Polis	
		Ortaokul	Esnaf	Kelimeyi bilmediklerini belirtmişlerdir.
	Erkek	İlkokul	Çiftçi	

60 yaş ve üzeri		**Okuryazar Değil**	**Emekli**	

Tablo 2. 2'ye göre verilen cevaplar değerlendirildiğinde sorunun sekiz kişi tarafından doğru cevapladığı görülmektedir. Doğru cevabı veren sekiz kişi hiperin yüksek anlamına gelen bir ön ek olduğunu, kalseminin ise kalsiyuma benzediğini söyleyerek bilmişlerdir. Cevapların devamında kalseminin ne olduğunu bilmeyen fakat hiperin yüksek olduğunu bilen, hipertansiyon hastalığını duyan ve hiperkalsemi bile ilişkilendiren, cümlenin tamamından hareketle, emziren anneden yola çıkarak süt, kemik yapısı, kansızlık ile ilgili olabileceği yönünde tahminde bulunan bireyler olduğu görülmektedir. Tıbbî terminolojide çok kullanılan bir ön ek olan hiper birçok hastalıkta bulunmaktadır fakat günlük hayatta bu hastalıklardan en çok duyulanı hipertansiyondur, katılımcıların birkaçı da kelimenin hipertansiyon ile ilgili olabileceğini belirtmiştir.

Şekil 2. 2: Katılımcıların İçinde *"Hiperkalsemi"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 2'ye göre katılımcıların çoğunluğunun cümleyi iyi düzeyde anladığı görülmektedir.

3. Soru:

"Cilt döküntüsü veya ağız içi veya genital bölgede herhangi bir lezyon ortaya çıktığını veya herhangi bir alerji belirtisini fark eder etmez ARVELES kullanımını bırakınız." (Arveles) cümlesinde yer alan "lezyon" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Lezyon, Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda (2007) "yara" (s. 56) olarak tanımlanmaktadır. Mıhçıoğlu'ya (1993) göre "Bertik doku berelenmesi" (s. 246) anlamına gelmektedir. Dolayısıyla Arveles ilacının kullanma talimatında yer alan cümle, ağız içi veya genital bölgede herhangi bir yara ortaya çıktığı takdirde ilaç kullanımı bırakmak gerektiği ile ilgili bir uyarı vermektedir.

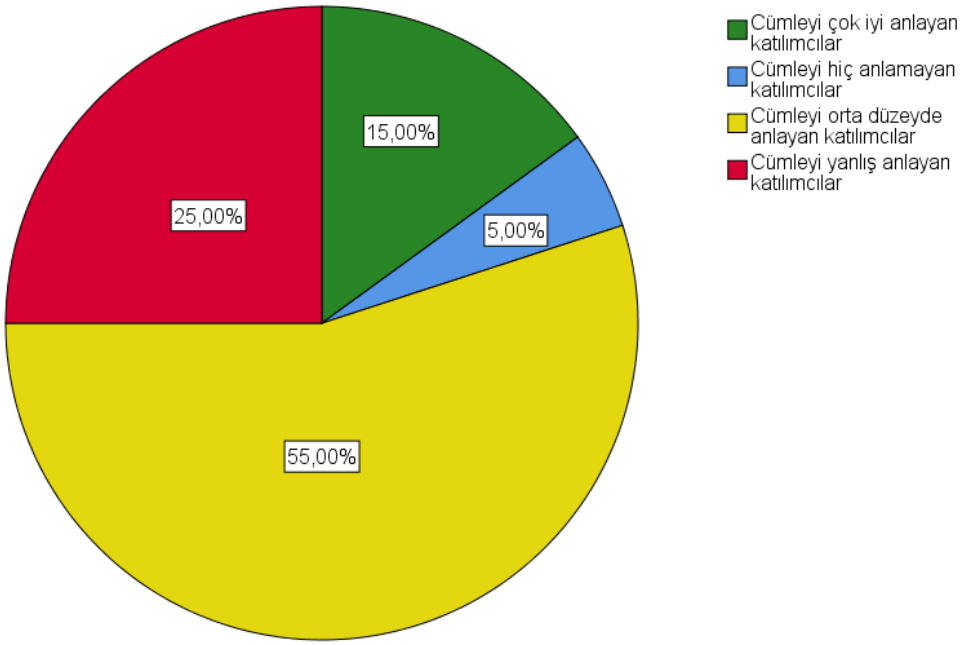
Tablo 2. 3: Katılımcıların "*Lezyon*" Kelimesini Tanımlama Biçimleri

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	"Bölgenin kızarması" cevabını vermişlerdir.
		Lisans	Öğretmen	
	Erkek	Yüksek Lisans	Mühendis	"Deri altındaki hücrelerin bozulma durumu" olarak tanımlamıştır.
		Lise	Öğrenci	"Yara" şeklinde cevap vermişlerdir.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	
		Lise	İşçi	"Kaşıntı" olduğunu tahmin etmiştir.
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	"Derideki lekeler" olarak tanımlamıştır.
		Lisans	Devlet Memuru	"Kızarıklık" cevabını vermiştir.
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	İlacın bir yan etkisi olabileceğini öne sürmüştür.
	Erkek	Lise	Muhasebeci	"Cildin deforme olması" şeklinde tanımlamıştır.
		Lisans	Laborant	"Kızarıklık" olabileceğini düşünmüştür.
		İlkokul	Esnaf	"Deride oluşan hastalıklar" tanımlaması yapmıştır.

50- 59 yaş	**Kadın**	**İlkokul**	**Emekli**	"Egzama hastalığı" şeklinde bir tahmin yürütmüştür.
		Lise	**Esnaf**	"Cildin kaşınması" cevabını vermiştir.
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	"Yara" cevabını vermiştir.
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	"Kızarıklık" olarak tanımlamıştır.
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	Kelimeyi bilmediğini belirtmiştir.
		Ortaokul	**Esnaf**	"Kaşıntı" cevabını vermiştir.
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	Cümlede geçen ağız içi ifadesinden hareketle "aft yarası" şeklinde tahmin yürütmüştür.
		İlkokul	**Çiftçi**	"Yara" cevabını vermiştir.

Cevaplar genel olarak değerlendirdiğinde ise beş kişinin doğrudan yara cevabı verdiği görülmektedir. Bu kişiler cümlenin tamamından yola çıkarak cevaba ulaşmışlardır. Diğer on kişi ise cevabı cilt üzerinde meydana gelebilecek, gözle görülen bir belirti olan "kızarıklık" olarak düşünürken, bir kişi ise yine gözle görülen, kişinin fark edebileceği "leke" cevabını vermiş, iki kişi de "kaşıntı" olabileceğini ifade etmiştir. Bu bireyler soruyu cevaplarken cilt üzerinde ne gibi bir sorun olabileceğini düşünmüş, daha önce yaşamış oldukları cilt rahatsızlıklarında karşılaştıkları belirtileri cevap olarak görmüşlerdir. Daha önce ağzında yara çıkan ve bunun aft yarası olduğunu duyan iki kişi de buradan yola çıkarak cevap vermişlerdir. Dolayısıyla Katılımcıların hastalığı kendi belirtilerine göre tanımladıkları ya da hastalığı yaşamasa da çevresinden duyarak tanımladıkları görülmüştür.

Şekil 2. 3: Katılımcıların İçinde *"Lezyon"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 3'e göre katılımcıların çoğunluğunun cümleyi orta düzeyde anladığı tespit edilmiştir.

4. Soru

"Daha önce glokom şikâyetiniz olduysa doktorunuzu bilgilendiriniz." (Travazol) cümlesinde yer alan "glokom" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

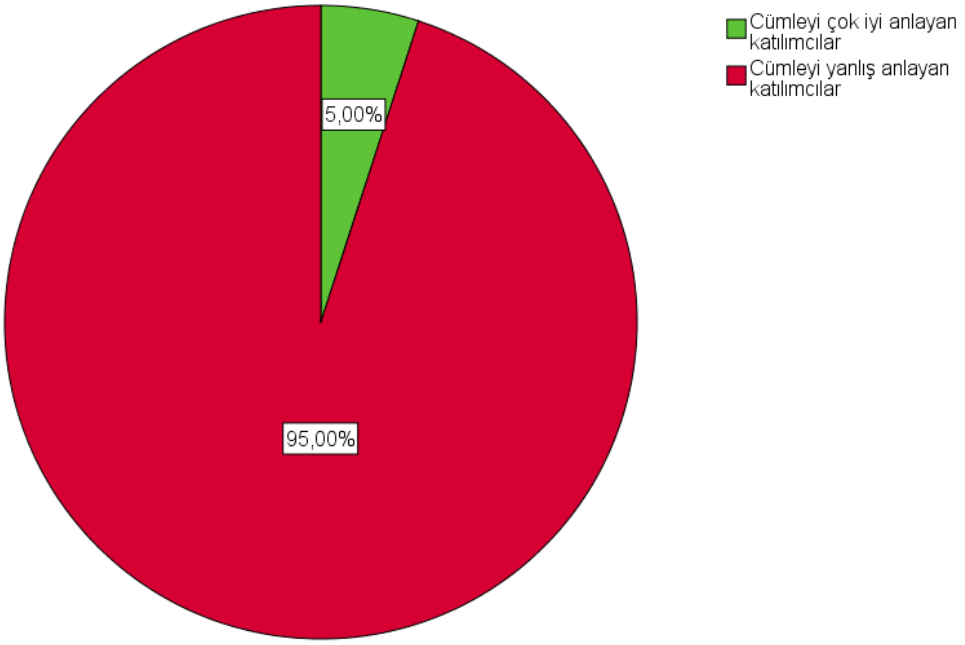
Bu cümlede geçen "glokom" Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda (2007) "karasu hastalığı" (s. 40) olarak tanımlanmıştır. Karasu hastalığı ise göz tansiyonu olarak bilinmektedir. Güney göz tansiyonunu, "Yüksek göz içi basıncı ile giden, görme hücrelerinin ölümüne neden olarak göz siniri hasarı ile sonuçlanan, kronik, ilerleyici ve genellikle ağrısız bir göz hastalığı" (https://www. tuncerguney. com/tr/article/download/p1abvrg1g7sof1ha71sav5ik1fdc9. pdf?file=Tuncer-Glokom. pdf) olarak tanımlamaktadır. Ayrıca hastalığın çok belirti vermeden sinsi ve yavaş olarak ilerlediğini, körlüğe neden olabileceğini, bu yüzden de göz hırsızı da denilebildiğini aktarmıştır.

Bu soruda katılımcıların on dokuzu yanlış da olsa ortak bir sonuca ulaşmışlardır. Glokom kelimesini glikoz ile bağdaştırıp ses yanılması yoluyla şeker hastalığı cevabını vermişlerdir. Yalnızca 40-49 yaş aralığındaki erkek, lisans mezunu,

laborant olan katılımcı hastalığı bir yakının yaşadığını söyleyerek "göz tansiyonu" cevabını vermiştir.

Bu soruda cevaplar değerlendirildiğinde ise cevaplar ses yanılsaması yoluyla tanımlayanlar ve hastalığı yaşadığı ya da bir yakını yaşadığı için tanımlayan olarak ikiye ayrılmaktadır.

Şekil 2. 4: Katılımcıların İçinde *"Glokom"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 4'e göre katılımcıların çoğunluğu cümleyi yanlış anlamıştır.

5. Soru:

"Vücutta yüksek miktarda asidik maddeden dolayı şiddetli akut rahatsızlığınız (Metabolik asidoz) varsa dikkatli kullanınız." (Beloc zok) cümlesinde yer alan "akut" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Akut, Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda "iveğen" (s. 18) olarak tanımlanmıştır. Akut hastalık ise "Ani gelişen, herhangi bir kaza, yaralanma sonucu ortaya çıkan, kısa süreli devam eden, tedavisi mümkün olan hastalıkları tanımlamak için kullanılan bir terimdir" (acikders.ankara.edu.tr) şeklinde tanımlanmıştır.

Hastalığın gelişme yapısıyla ilgili terim, kronik kelimesinin tam zıttı olarak belirtilmektedir.

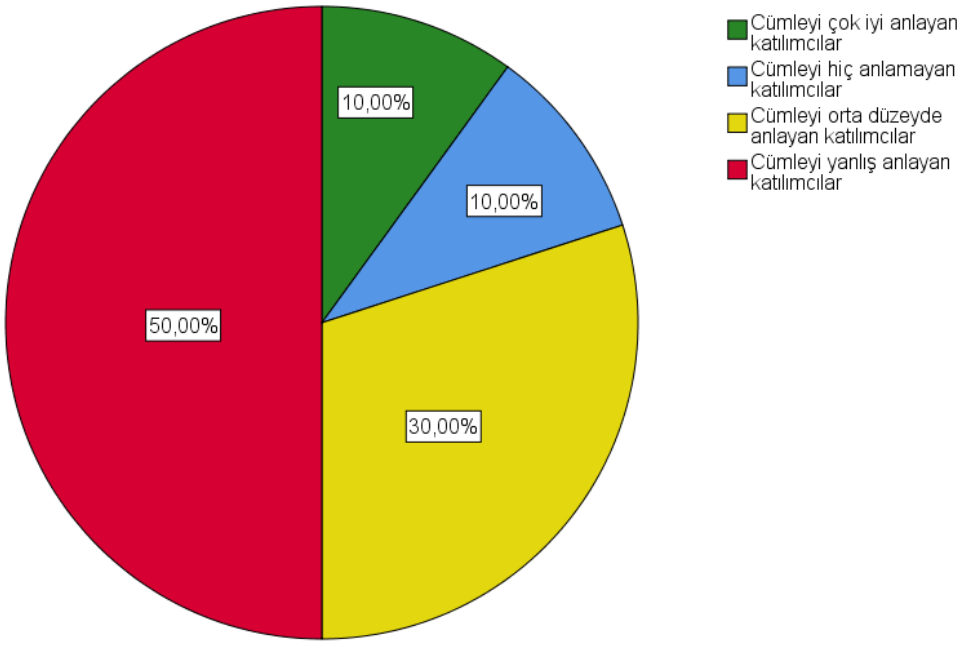
Tablo 2. 4: Katılımcıların "*Akut*" Kelimesini Tanımlama Biçimleri

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	"Bronşit gibi üst solunum yolu hastalıkları" olduğunu belirtmiştir.
		Lisans	Öğretmen	"Belirtileri şiddetli olan hastalık" olarak kelimeyi tanımlamıştır
	Erkek	Yüksek Lisans	Mühendis	"Asidin vücudumuzda hızlı olarak yükselmesi" olduğunu dile getirmiştir.
		Lise	Öğrenci	"Çabuk gelişen, anlık ortaya çıkan hastalıklar" şeklinde cevap vermiştir.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	Kelimeyi bilmediğini belirtmiştir.
		Lise	İşçi	Akutun hastalığın kalıcılığıyla ilgili olduğunu tahmin etmiştir.
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	"Uzun süre devam eden ağır hastalıklar" cevabını vermiştir.
		Lisans	Devlet Memuru	Belirtilerinin şiddetli hissedildiği hastalıkları ifade ettiğini belirtmiştir
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	Akutun hastalığın derecesini ifade ettiğini belirtmiştir.
	Erkek	Lise	Muhasebeci	"Hastalığın belirtileri" şeklinde cevap vermiştir.
		Lisans	Laborant	"Hızlı ilerleyen hastalık" cevabını vermiştir.
		İlkokul	Esnaf	"Acil tedavi olunması gereken solunum hastalıkları" şeklinde ifade etmişlerdir.
50- 59 yaş	Kadın	İlkokul	Emekli	
		Lise	Esnaf	"Şiddetli ağrıya sebep olan hastalık" olabileceğini belirtmiştir.
		Yüksek Lisans	Öğretim Üyesi	"Uzun süre devam eden hastalık" olarak tanımlamıştır
	Erkek	Ortaokul	İşletmeci	"Hastalığın vücuttaki asidik maddeden dolayı şiddetli belirtiler göstermesi" şeklinde tanımlamıştır.
	Kadın	Okuryazar Değil	Emekli	Beloc zok ilacının kalp ilacı olduğunu, akutun ise kalp hastalığı olduğunu tahmin etmiştir.

60 yaş ve üzeri		**Ortaokul**	**Esnaf**	"Solunum hastalıkları" cevabını vermiştir.
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	"Acil tedavi edilmesi gereken hastalık" cevabını vermiştir.
		İlkokul	**Çiftçi**	Bilmediğini belirtmiştir.

Katılımcılar hastalığın gelişimiyle ilgili bir durumu belirten akut kelimesine çeşitli tanımlar yapmış, kelimeye vasıflar eklemişlerdir fakat birkaç kişi dışında doğru cevap verilememiştir. Arama Kurtarma Derneği ile bağdaştırıp hastalığın acil tedavi edilmesi gerektiğini düşünen, akut hastalıkları arasında grip, zatürre, bronşit gibi hastalıklar olduğu için akutu solunum hastalıkları olarak tanımlayan, cümlenin gidişatından dolayı akutu, şiddetli belirtileri olan hastalık olarak öne çıkaran, cümlenin alındığı ilaçtan yola çıkarak, ipucu arayarak soruyu cevaplayan denekler belirtilmektedir.

Şekil 2. 5: Katılımcıların İçinde *"Akut"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 5'te katılımcıların çoğunluğunun cümleyi yanlış anladığı belirlenmiştir.

6. Soru:

"Aktif akciğer tüberkülozunuz varsa, bu ilacı uzun süre yüksek dozda kullanmamalısınız." (Devit-3 ampul) cümlesinde yer alan "tüberküloz" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Bu cümlede geçen "tüberküloz" kelimesi Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda (2007) "verem" (s. 88) olarak tanımlanmıştır. Mıhçıoğlu ise (1993) "ince sayrılık" Mıhçıoğlu (1993) "ince sayrılık" (s. 306) olarak tanımlamıştır. (s. 306) olarak tanımlamıştır. Dolayısıyla cümle, aktif akciğer veremi hastalığınız varsa, Devit-3 ampul ilacını uzun süre yüksek dozda kullanmamak gerektiği ile ilgili bilgi vermektedir.

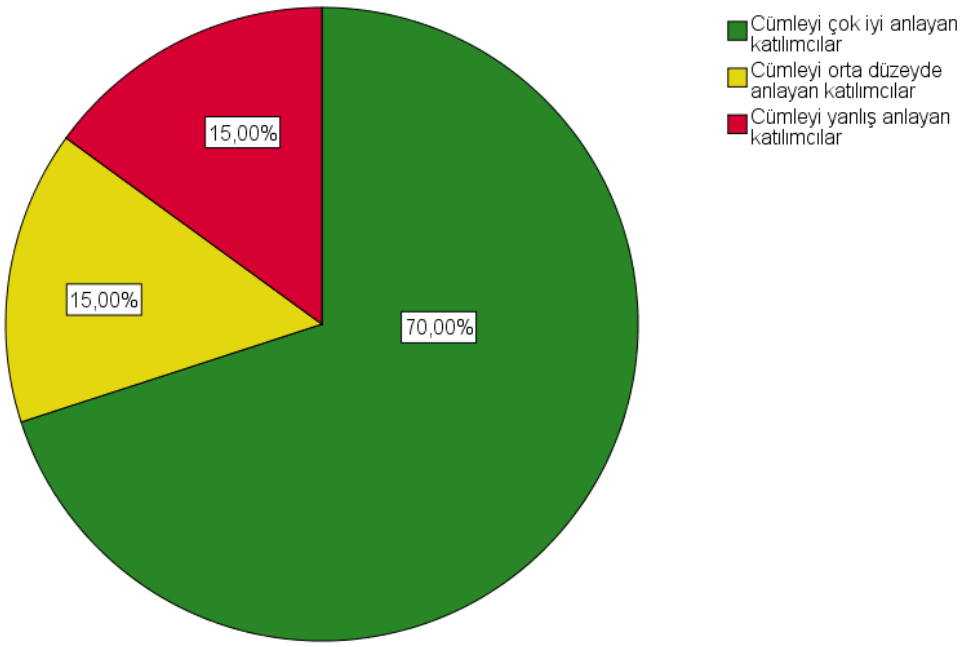
Tablo 2. 5: Katılımcıların "*Tüberküloz*" Kelimesini Tanımlama Biçimleri

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	Verem cevabını vermişlerdir.
		Lisans	Öğretmen	
	Erkek	Yüksek Lisans	Mühendis	Nefes alıp vermede zorlanma olarak tanımlamıştır.
		Lise	Öğrenci	Verem şeklinde cevap vermişlerdir.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	
		Lise	İşçi	Akciğer kanseri olabileceğini düşünmüşlerdir.
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	
		Lisans	Devlet Memuru	Verem şeklinde tanımlamıştır.
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	Akciğerle ilgili bir hastalık olabileceğini düşünmüştür.
	Erkek	Lise	Muhasebeci	Verem şeklinde cevap vermişlerdir.
		Lisans	Laborant	
		İlkokul	Esnaf	İleri derecede nefes zorluğu hastalığı
50- 59 yaş	Kadın	İlkokul	Emekli	
		Lise	Esnaf	
		Yüksek Lisans	Öğretim Üyesi	

	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	Verem cevabını vermişlerdir.
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**İlkokul**	**Çiftçi**	
		Ortaokul	**Esnaf**	
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	
		Okuryazar Değil	**Emekli**	Akciğer kanseri olarak tanımlamıştır.

Cevaplar bütün yaş aralıkları bakımından incelendiğinde on dört kişinin "verem" cevabını verdikleri görülmektedir. Geriye kalanlardan dört kişinin ise cümlenin tamamından hareketle akciğer hastalığı olduğunu öngördükleri, kalan iki kişinin ise hastalığın belirtilerini tahmin ettikleri görülmüştür. Tarihin en eski hastalıklarından olan verem diğer sorulara oranla daha çok bilinmiştir. Ayrıca akciğer hastalığı denilince akıllara ilk gelen şeylerden biri kanser olduğu için bu cevabı verenler de olmuştur. Yine diğer sorularda olduğu gibi hastalığın birebir anlamını bilmese de belirtileri hakkında fikri olan kişiler de belirtilmektedir.

Şekil 2. 6: Katılımcıların İçinde *"Tüberküloz"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 6'da görüldüğü gibi katılımcıların çoğunluğu soruyu doğru cevaplamıştır.

7. Soru:

"Maksimum doz 24 saatte 8 inhalasyondur." (Ventolin) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Ventolin ağızdan solunarak akciğerlere çekilen, hava yollarını genişleterek daha kolay nefes alıp vermeye yarayan, rahatlatıcı bir ilaçtır. Kullanılma dozu ile ilgili bilgi veren cümle en yüksek miktarın yirmi dört saatte sekiz kullanım olduğunu önermektedir. Bu cümlede geçen "inhalasyon" kelimesi ise Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda (2007) "soluma" (s. 46) olarak tanımlanmıştır. Mıhçıoğlu ise (1993) "içeçekim" (s. 228) olarak tanımlamıştır.

Tablo 2. 6: Katılımcıların "*İnhalasyon*" Kelimesini Tanımlama Biçimleri

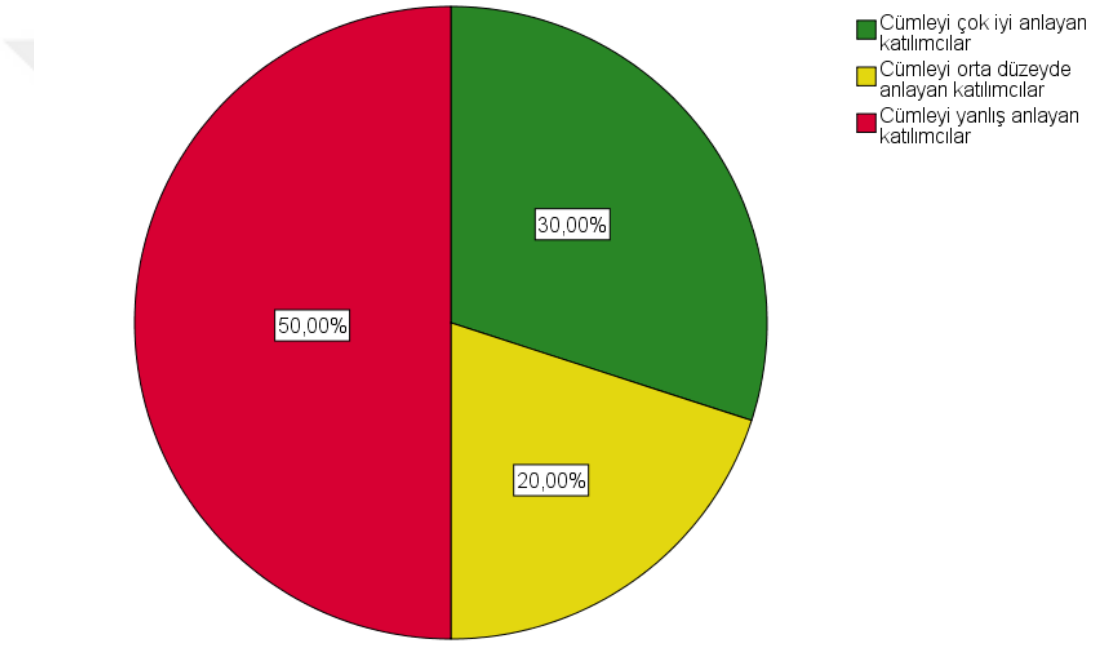
Yaş Aralığı	*Cinsiyet*	*Öğrenim Durumu*	*Mesleği*	*Cevaplar*
20- 29 yaş	*Kadın*	*Lisans*	*Avukat*	İlacın en fazla 8 kere kullanılabileceğini belirttiğini, inhalasyon kelimesinin de ilacın adı olabileceğini düşünmüştür.
		Lisans	*Öğretmen*	"İlaç 24 saatte en çok 8 kere kullanılmalıdır." şeklinde anladığını inhalasyonun ise ne anlama geldiğini bilmediğini söylemiştir.
	Erkek	*Lise*	*Öğrenci*	"24 saatte 8 kereden fazla kullanmayın." şeklinde anladığını, inhalasyonun hapın ölçü birimi olabileceğiyle ilgili tahminde bulunmuştur.
		Yüksek Lisans	*Mühendis*	Cümleden, "ilacın 3 saat arayla kullanılabileceğini, rahatsızlığın artması durumunda 24 saatte 8 kullanımını geçmeyecek şekilde kullanma sıklığının arttırılabileceğini" anladığını aktarmıştır.
30- 39 yaş	*Kadın*	*Ortaokul*	*Ev hanımı*	İlacın 24 saatte 8 kere alınması gerektiğini ifade etmiştir.
		Lise	*İşçi*	İlacın 8 saat aralıklarla 3 kez alınması gerektiğini düşünmüşlerdir. İnhalasyon
	Erkek	*Lisans*	*Mali Müşavir*	

		Lisans	***Devlet Memuru***	kelimesini hakkında ise bir fikirleri bulunmamaktadır.
40- 49 yaş	***Kadın***	***Ön Lisans***	***Satış Sorumlusu***	Ventolin ilacını hava ilacı olarak bildiğini, nefes alıp vermede zorlandığında 8 kereye kadar kullanılabildiğini aktarmıştır.
	Erkek	***Lisans***	***Laborant***	İlacın 8 saatte bir kullanılabileceğini, inhalasyonun da ilacın ismi olabileceğini düşünmüşlerdir.
		Lise	***Muhasebeci***	
		İlkokul	***Esnaf***	İlacın 3 saat aralıklarla kullanılabileceğini, cümlede geçen inhalasyonun iyileştirici anlamına geldiğini dile getirmiştir.
50- 59 yaş	***Kadın***	***Lise***	***Esnaf***	"İlaç bir günde 8 kere alınmalıdır." şeklinde aktarmıştır.
		İlkokul	***Emekli***	"8 saatte bir içilmelidir. İnhalasyon ilacın ismi olabilir." şeklinde düşüncelerini dile getirmiştir.
		Yüksek Lisans	***Öğretim Üyesi***	İlacın 24 saatte en çok 8 kere kullanılabildiğini ifade etmiş, inhalasyonu "inhale" kelimesiyle bağdaştırarak "içine çekme" olarak tanımlamıştır.
	Erkek	***Ortaokul***	***İşletmeci***	İlacın 24 saatte 8 kere kullanılabileceğini ifade etmiştir.
60 yaş ve üzeri	***Kadın***	***Okuryazar Değil***	***Emekli***	Katılımcılar ise ilacın 8 saat aralıklarla içilmesi gerektiğini ön görmüştür.
		İlkokul	***Çiftçi***	
	Erkek	***Ortaokul***	***Esnaf***	
		Lisans	***Polis***	

Katılımcıların cevapları toplu bir şekilde değerlendirildiğinde cevapların çok çeşitli olduğu görülmektedir. Cümlede geçen inhalasyon katılımcıların cümleyi aktaramamalarına sebep olmuştur. Cümleyi "24 saatte en çok 8 kere kullanılmalıdır."

şeklinde aktaranlar olsa da ilacın alınması gereken en yüksek miktarını yok sayıp, "8 kere kullanılmalıdır." şeklinde cevaplar da dile getirilmiştir. Cümledeki diğer bir farklı anlayış ise ilacın 8 saat aralıklarla kullanılması gerektiği görüşüdür. Birçok ilaç saat aralıklarıyla kullanılmaktadır. Katılımcılar de günlük hayatta en çok görülen kullanılma şeklini bu cümleye de uyarlamıştır. Her soruda olduğu gibi bu soruda da hastalığı daha önce yaşadığı ya da bir yakını yaşadığı için ilacın ismini bilip, ilacı kullananlar cümle hakkında daha doğru görüşler aktarmışlardır.

Şekil 2. 7: Katılımcıların İçinde *"İnhalasyon"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 7'de katılımcıların yarısının soruyu yanlış cevapladığı görülmektedir.

8. Soru:

"Soğuk algınlığı, grip ve viral üst solunum yolu enfeksiyonlarının varlığında hastalık belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır." (İburamin Zero) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda (2007) bu cümlede geçen kelimelerden "grip" kelimesi "sıkıca tutma" (s. 40), "viral" kelimesi "virüsle ilgili olan" (s. 91), "enfeksiyon" kelimesi "bulaşım, bulaşma" (s. 34) olarak tanımlanmıştır. Dolayısıyla

cümle “Soğuk algınlığı, grip gibi virüs ile bulaşan hastalıkların belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.” şeklinde aktarılabilmektedir.

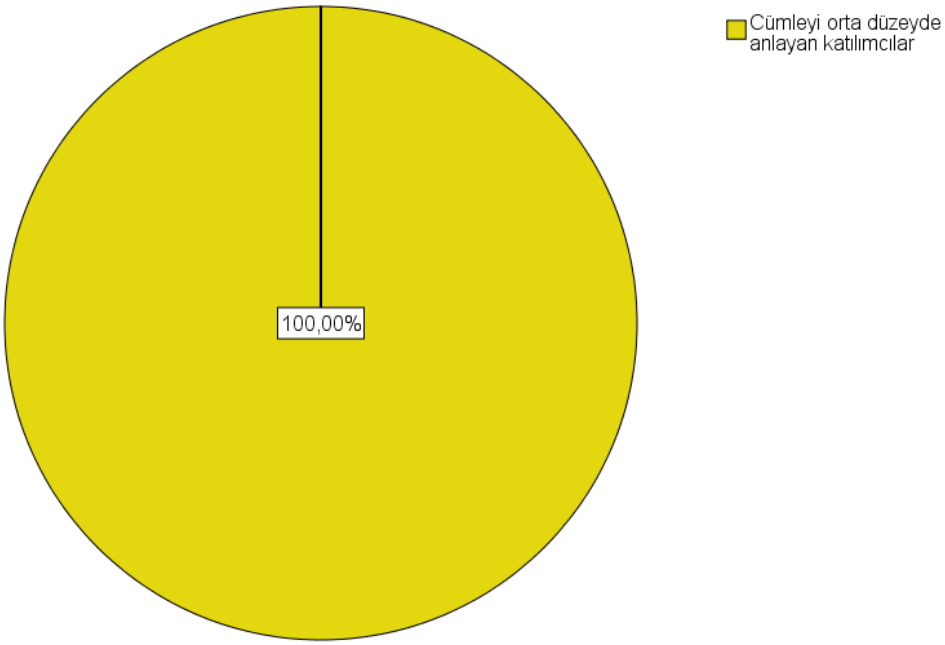
Tablo 2. 7: Katılımcıların “*Viral*” Kelimesini Tanımlama Biçimleri

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	“Viral” kelimesini sosyal medyadan dolayı “yaygın” olarak tanımlamış ve ilacın soğuk algınlığı, grip gibi herkes tarafından bilinen hastalıklarda kullanıldığını belirtmiştir.
		Lisans	Öğretmen	İlacın adı geçen hastalıklarda kullanıldığı aktarmıştır.
	Erkek	Yüksek Lisans	Mühendis	Akciğer hastalıklarının tedavisiyle ilgili bir bilgi verildiği aktarmıştır.
		Lise	Öğrenci	Cevabını “Bulaşıcı hastalıkların tedavisinde kullanılır.” şeklinde vermiştir.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	İlacı, grip gibi kolay atlatılan, geçici hastalıklarda yaşadığımız ateş, öksürük, boğaz ağrısı gibi belirtilerin geçmesinde kullandığını belirtmiştir.
		Lise	İşçi	Bulaşıcı hastalıkların tedavisinde kullanıldığını bildiğini söylemiştir.
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	Viral kelimesini bilmediğini, ilacın adı geçen hastalıklarda kullanıldığını göstermiştir.
		Lisans	Devlet Memuru	Virüs yoluyla bulaşan hastalıklar hastalıkların belirtilerinin azaltılmasında işe yaradığını ifade etmiştir.
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	Korona virüsü de bu hastalıkların içine alarak ilacın bu hastalıkları daha kolay atlatmada yardımcı olduğunu dile getirmiştir
	Erkek	Lise	Muhasebeci	İlacın adı geçen hastalıklarda işe yaradığını belirtmiştir.
		Lisans	Laborant	Virüs hastalıklarının, salgın hastalıklarının tedavisinde kullanıldığını aktarmıştır.

		İlkokul	**Esnaf**	İlacın adı geçen hastalıkların belirtilerini azaltmayı ve gidermeyi sağladığı görüşündedir.
50- 59 yaş	**Kadın**	**İlkokul**	**Emekli**	"Viral" hastalıkları akciğerle ilgili olan hastalık olarak tanımlamış, enfeksiyonu da hastalıkların ortaya çıkardığı rahatsızlıklar olarak düşünmüştür.
		Lise	**Esnaf**	İlacın öksürük, ateş gibi belirtilerin tedavisinde kullanıldığını ifade etmiştir.
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	Geçici olan hastalıkların tedavisinde kullanıldığını belirtmiştir.
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	Vücudun direncinin düşmesiyle enfeksiyona sebep olan hastalıkların tedavisinde bu ilacın kullandığını dile getirmiştir.
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	Grip gibi hastalıkların ateş, öksürük gibi belirtilerinde kullanıldığını aktarmışlardır.
		Ortaokul	**Esnaf**	
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	
		İlkokul	**Çiftçi**	

Verilen cevaplar incelendiğinde katılımcılar viral üst solunum yolu hastalıklarını tam olarak tanımlayamasalar da cümlenin tamamından yola çıkarak ilacın adı geçen hastalıkların tedavisinde kullanıldığını aktarmışladır. Grip, soğuk algınlığı gibi hastalıklar günlük hayatta çokça karşılaşılan hastalıklardandır. Dolayısıyla cümle katılımcılara uzak gelmemiş, kolay anlaşılmıştır. Katılımcıların çoğunluğu ilacın adını günlük hayatta duyduklarını ya da ilacı kullandıklarını da belirtmişlerdir. Hastalığı birebir yaşamış ve kendi belirtilerinden örnekler vererek kullanım amacını kendilerine göre genişletmişlerdir.

Şekil 2. 8: Katılımcıların İçinde *"Viral"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 8'e göre katılımcıların hepsi cümleyi orta düzeyde anlamıştır.

9. Soru:

"Kronik bronşitin akut alevlenmeleri, akciğer iltihabı gibi üst solunum yolu enfeksiyonların kısa süreli tedavisinde endikedir." (Augmentin) cümlesinde yer alan "endike" sizce ne anlama gelmektedir

Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda (2007) endike kelimesi "iyi gelen" (s. 33) şeklinde tanımlanmıştır.

Tablo 2. 8: Katılımcıların "*Endike*" Kelimesini Tanımlama Biçimleri

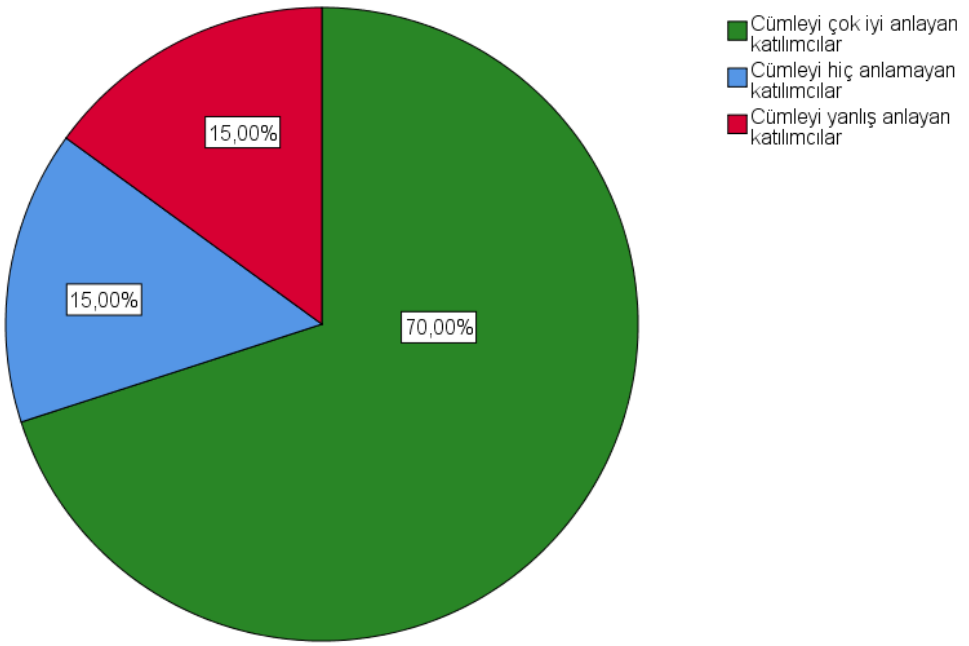
Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	İlacın adı geçen hastalıkların tedavisinde etkili olduğunu söylemişlerdir.
		Lisans	Öğretmen	
	Erkek	Yüksek Lisans	Mühendis	"İlacın enfeksiyonu azaltıcı, tedavi edici etkiye sahip olması" olarak tanımlamıştır.
		Lise	Öğrenci	"İyileştirir" anlamına geldiğini aktarmıştır.
	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	Cümleyi "tedavisinde kullanılır" şeklinde aktarmıştır.

30- 39 yaş		**Lise**	**İşçi**	İlacın o hastalıklar için verildiğini aktarmıştır.
	Erkek	**Lisans**	**Mali Müşavir**	Kısa sürede tedavi etmek anlamına geldiğini dile getirmiştir.
		Lisans	**Devlet Memuru**	İlacın iyi gelmesi şeklinde cevap vermiştir.
40- 49 yaş	**Kadın**	**Ön Lisans**	**Satış Sorumlusu**	Endikenin ilacın türü ile ilgili bir ifade olduğunu öne sürmüştür.
	Erkek	**Lise**	**Muhasebeci**	Kelimeyi ses yanılsaması yoluyla "enjektedir" olarak bağdaştırmış, ilacın adı geçen hastalıkları iğneyle tedavi ettiğini belirtmiştir
		Lisans	**Laborant**	İlacın etkili olması şeklinde tanımlamışlardır.
		İlkokul	**Esnaf**	
50- 59 yaş	**Kadın**	**İlkokul**	**Emekli**	"Endike" kelimesini televizyondan duyduğunu söyleyerek "entübe" ile denk tutarak, ilacın iyi gelmediğini yönünde olumsuz bir yorumda bulunmuştur.
		Lise	**Esnaf**	Hastalıklarda işe yaraması şeklinde açıklamışlardır.
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	Bilmediklerini belirtmişlerdir.
		Ortaokul	**Esnaf**	
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	Adı geçen hastalıklarda işe yaraması" şeklinde açıklamıştır.
		İlkokul	**Çiftçi**	Bilmediğini belirtmiştir.

Endike Fransızca kökenli indication kelimesinden gelmektedir. Bütün cevaplar değerlendirildiğinde cümlenin katılımcıların de ifade ettiği gibi "etkilidir, kullanılmaktadır, işe yaramaktadır, tedavi etmektedir" gibi anlaşılması mümkündür. Katılımcılar cümlenin gidişatından yola çıkarak soruya cevap verseler de cümlenin daha anlaşılır kılınması için Türkçe kelimeler tercih edilmelidir. Soruya çoğunlukla doğru cevap verilse de ses yanılsaması yoluyla "entübe" ile karıştıran, kelimenin de birebir anlamını bilmese de duyduğu kadarıyla olumsuz olarak yorumlayan bir birey ve yabancı kökenli kelimelerin ilacın türü ile ilgili bilgi verdiğini genelleyerek "ilacın türü olabilir" şeklinde fikir yürüten birey de vardır. Bunun dışında 60 yaş ve üzerinde

bulunan katılımcıların çoğunluğu da soruya cevap verememiş, cümleyi anlayamamışlardır.

Şekil 2. 9: Katılımcıların İçinde *"Endike"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 9'a göre katılımcıların çoğunluğu soruyu doğru anlamıştır.

10. Soru:

"Özellikle peptik ülser kanaması ve delinmesi yaşamı tehdit edebilir." (Arveles) cümlesinde yer alan "peptik ülser" sizce ne anlama gelmektedir?

Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda (2007) "peptik" kelimesi "sindirimsel" (s. 68), "ülser" kelimesi "yara, oyarca" olarak tanımlamıştır. Peptik ülser ise açık yara şeklinde midenin iç yüzeyinde ve ince bağırsağın üst kısmında ortaya çıkan bir hastalıktır.

Tablo 2. 9: Katılımcıların "*Peptik Ülser*" Kelimesini Tanımlama Biçimleri

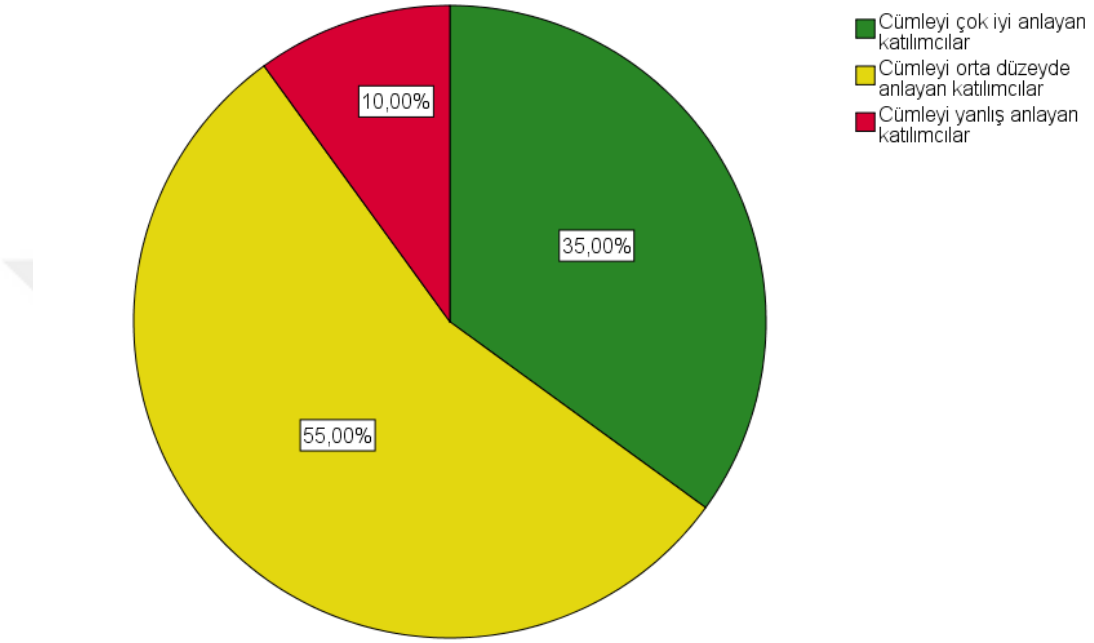
Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	"Mide kanaması" olarak tanımlamıştır.
		Lisans	Öğretmen	Peptik kelimesinin mideyle ilgili bir şey olduğunu aktarmıştır.
	Erkek	Yüksek Lisans	Mühendis	"Midede delinmeye veya kanamaya sebep verecek derecede oluşan yaralar" cevabını vermiştir.

		Lise	**Öğrenci**	"Pepsinlerle ve mide enzimleriyle ilgili olabilir" şeklinde düşüncelerini belirtmiştir.
30- 39 yaş	**Kadın**	**Ortaokul**	**Ev hanımı**	Bu bölümdeki katılımcıların mide rahatsızlığı, mide yarası, mide delinmesi gibi cevaplar türetildiği görülmektedir.
		Lise	**İşçi**	
	Erkek	**Lisans**	**Mali Müşavir**	
		Lisans	**Devlet Memuru**	
40- 49 yaş	**Kadın**	**Ön Lisans**	**Satış Sorumlusu**	"Reflü gibi bir hastalık" şeklinde fikir yürütmüştür.
	Erkek	**Lise**	**Muhasebeci**	"Mide kanaması" cevabını vermiştir.
		Lisans	**Laborant**	"Midede oluşan yaralar" şeklinde yorum yapmıştır.
		İlkokul	**Esnaf**	"Mide kapakçığının çalışmaması" şeklinde tanımlamıştır.
50- 59 yaş	**Kadın**	**İlkokul**	**Emekli**	"Mideye kramp girmesi" şeklinde cevap vermiştir.
		Lise	**Esnaf**	"Mide ağrısına sebep olabilecek bir hastalık" olarak cevap vermiştir.
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	"Ülser, yara; peptik ise midede oluştuğunu gösteren bir ifade", cevabını verildiği görülmektedir.
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	"Mide zarındaki dokunun bozulması" şeklinde tanımlamıştır.
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	Ölümcül hastalık olabileceğini tahmin etmiştir.
		Ortaokul	**Esnaf**	"Mide ekşimesi" şeklinde cevap vermiştir.
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	"Mideyi rahatsız eden bir hastalık" olarak tanımlamıştır.
		İlkokul	**Çiftçi**	"Mide zehirlenmesi" olabileceğini düşünmüştür.

Cevaplar toplu olarak değerlendirildiğinde cevapların bütününün mide ile ilgili olduğu görülmüştür. Ülser denilince katılımcıların aklına ilk olarak mide yaraları gelmektedir fakat ülser onikiparmak bağırsağına da etki etmektedir. Denekler hastalığı birebir yaşayıp, kendi belirtilerinden örnekler vererek ya da yaşamasalar da günlük hayatta duydukları kadarıyla hastalığı tanımlamışlardır. Üniversite öğrencisi olan katılımcı ise biyoloji dersinden örnekler vererek mideyle ilgili daha çok şey bildiği

görülmektedir. Sonuç olarak "peptik ülser" i tam olarak anlayamasalar da mideyle ilgili günlük hayatta sıkça yaşanan sorunlar öne sürülmüştür. Mide yanması, mide kanaması gibi fikirler yürütülmüştür.

Şekil 2. 10: Katılımcıların İçinde *"Peptik Ülser"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 10'a göre katılımcıların çoğunluğu cümleyi orta düzeyde anlamıştır.

11. ***Soru:***

"Anafilaktoid reaksiyon olursa NOOTROPİL'i kullanmayı durdurun ve DERHAL doktorunuza bildirin veya size en yakın hastanenin acil bölümüne başvurunuz." (Nootropil) cümlesinde yer alan "anafilaktoid reaksiyon" sizce ne anlama gelmektedir?

Türkçe Tıp Dili Kılavuzu (2007) "anafilaktoid" kelimesini "aşırı duyarlılık" (s. 19) "reaksiyon" kelimesini ise "tepki, tepkimeye katılan" (s . 74) olarak tanımlamıştır. Doğru ve Bostancı (2011) anafilaksi ile ilgili "Yunan dilindeki ana (karşı) ve pylaxis (koruma) terimlerinin birleşimden oluşmaktadır. Anafilaksi ilk defa 1902 yılında Richet ve Portier adlı araştırmacılar tarafından köpeklerde yapılan aşılama çalışmaları sırasında kullanılmıştır" (s. 43) açıklamalarını yapmışlardır. Tarihteki ilk vakanın da milattan önce 2640 yılında Mısır firavunu Menes'in arı sokmasıyla ölümü olduğunu

belirten araştırmacılar, anafilaksinin ani başlayan ve doğru tanınıp ve tedavi edilmezse ölüme yol açabilen ciddi bir aşırı duyarlılık reaksiyonu olduğunu, aktarmışlardır.

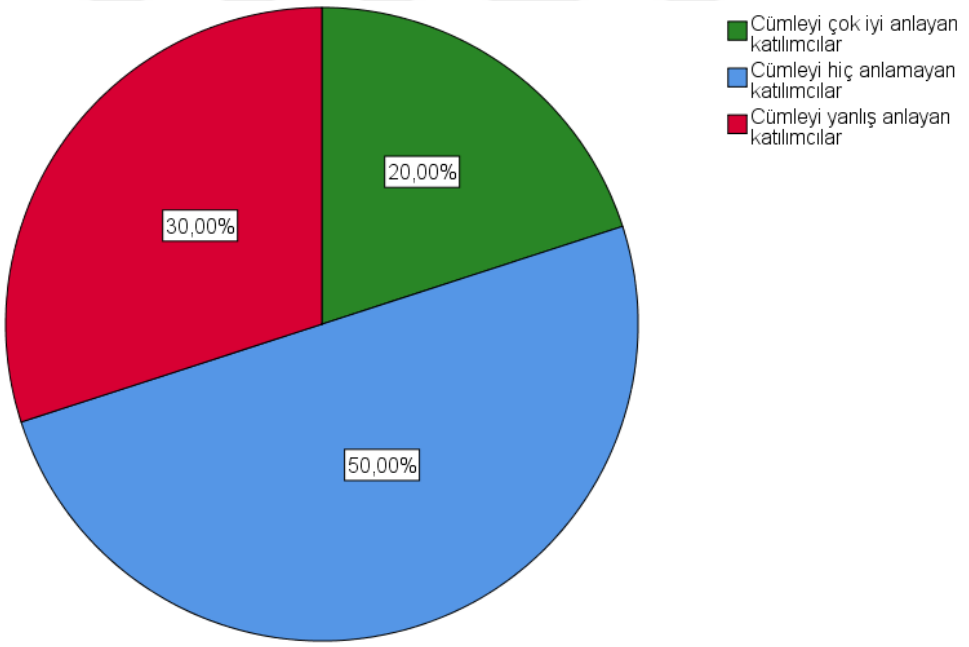
Tablo 2. 10: Katılımcıların "*Anafilaktoid Reaksiyon*" Kelimesini Tanımlama Biçimleri

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	"Nöbet geçirme, kriz" olarak tanımlamıştır.
		Lisans	Öğretmen	Reaksiyonun alerji anlamına geldiğini ve cümlede derhal doktorunuza bildirin dediği için tehlikeli bir alerji olduğunu ifade etmiştir.
	Erkek	Yüksek Lisans	Mühendis	Kelimenin ne anlama geldiğini bilmemektedir.
		Lise	Öğrenci	Kelimenin "ilacın olağan dışı tepki vermesi" olduğunu düşünmüştür.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	"Bir olayın kaşınma, kızarıklık olarak etki etmesi" şeklinde tanımlamıştır.
		Lise	İşçi	"Vücudun ciddi bir tepki göstermesi" şeklinde cevaplamıştır.
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	"Kalp krizi olabilir" şeklinde bir tahminde bulunmuştur.
		Lisans	Devlet Memuru	"Ölümcül alerji" olarak tanımlamıştır.
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	Kelimeyi bilmedikleri belirtmişlerdir.
	Erkek	Lise	Muhasebeci	
		Lisans	Laborant	"Ağır bir alerji biçimi" olarak tahmin etmiştir.
		İlkokul	Esnaf	Kelime "ana" ile başladığı için "anne karnında gelişen bir hastalık" olarak tahmin etmiştir.
50- 59 yaş	Kadın	İlkokul	Emekli	
		Lise	Esnaf	
		Yüksek Lisans	Öğretim Üyesi	
	Erkek	Ortaokul	İşletmeci	Cümlenin ilacın durdurulmasını gerektiren önemli uyarıyı içerdiğini

60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	anladıklarını belirtmişler fakat kelime hakkında bir yorum yapamamışlardır.
		Ortaokul	**Esnaf**	
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	
		İlkokul	**Çiftçi**	

Katılımcıların cevapları toplu bir şekilde değerlendirildiğinde Yunanca kökenli yaygın olmayan bir kelimenin bilinmediği görülmektedir. Cümlenin tamamından hareketle denekler yorum yapmaya çalışmışlar ve reaksiyonun alerji anlamına geldiğini bildikleri için kelimenin bir alerji biçimi olduğunu anlamışlardır fakat hastalığın belirtileri hakkında bir fikir yürütememişlerdir. Katılımcıların çoğunluğundan ise hiç cevap alınmamıştır.

Şekil 2. 11: Katılımcıların İçinde *"Anafilaktoid Reaksiyon"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

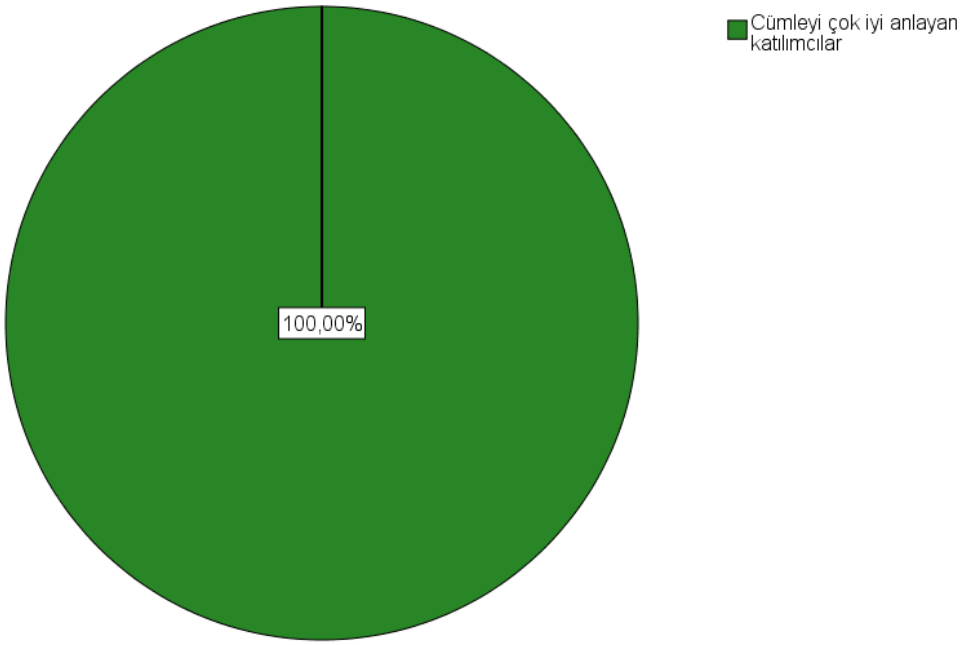

Şekil 2. 11'e göre katılımcıların yarısı kelimeyi bilmemekte, cümleyi anlayamamaktadır.

12. Soru

"Süt çocukları veya enjeksiyon uygulanamayan kişilerde ağızdan alınması tercih edilir." (Devit-3) cümlesinde yer alan "enjeksiyon" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda (2007) "enjeksiyon" kelimesini "iğne yapma" (s. 34) olarak tanımlamıştır. Bütün yaş gruplarında bulunan, bütün katılımcılar soruyu "iğne, şırınga" şeklinde cevaplamışlardır. Fransızca kökenli olan enjeksiyon kelimesi herhangi bir sıvıyı şırınga aracılığıyla damar, doku veya boşluk içine verme anlamına gelmektedir. İğne yöntemi günlük hayatta sıkça kullanılan tedavi yöntemlerinden biridir. Dolayısıyla bu yaygınlık katılımcıların de cümleyi anlamasını sağlamıştır. Şırınga ve iğne katılımcılar tarafından aynı kelime olarak görülmüştür. Şırınga, tüpün içerisinde hareket eden bir piston ve ince bir ağızlıktan meydana gelen, gaz ve sıvıları vakumla içine emerek ince bir hat halinde püskürten bir araçtır fakat katılımcılar şırınga ucundaki iğneyi şırınga ile bütünleştirmişler, bir ayrım yapmamışlardır.

Şekil 2. 12: Katılımcıların İçinde *"Enjeksiyon"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 12'ye göre katılımcıların hepsi cümleyi doğru anlamıştır.

13. Soru:

"Topikal tedaviyi takiben hastaların yaklaşık % 1'inde kaşıntı veya yanma gibi lokal etkiler görülebilir." (Travazol) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda cümledeki kelimelerden topikal, "yüzeyel, yerel, bölgesel" (s. 87) olarak; lokal ise "yerel" (s. 57) olarak tanımlanmıştır. Cümlede Travazol kreminin cildin üzerine uygulanan bir tedavi yöntemi olduğu ve uygulanırken bölgede de yüz kişiden birinde görülebilecek ihtimalde yanma ve kaşıntı olabileceği aktarılmıştır.

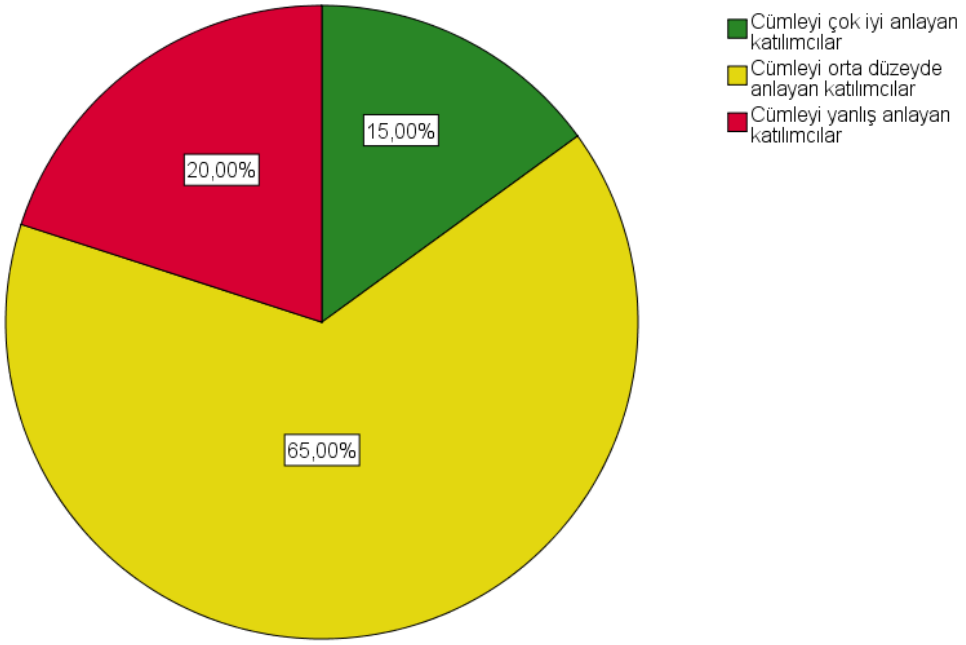
Tablo 2. 11: Katılımcıların "*Topikal Tedavi*" Kelimesini Tanımlama Biçimleri

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	Bu tedavinin yüzde bir ihtimal ile kaşıntı ve yanma gibi yan etkilerinin olabileceğini söylemiştir.
		Lisans	Öğretmen	Deriye uygulanan tedavinin belirtilerinin olabileceğini ifade etmiştir.
	Erkek	Yüksek Lisans	Mühendis	"Krem deriye uygulandıktan sonra yapılan araştırmalara göre ilacı kullanın 100 kişiden birinde bölgesel olarak kaşıntı veya yanma gibi etkiler olabilir." şeklinde aktarmıştır.
		Lise	Öğrenci	Travazol'un merhem olduğunu bildiğini söyleyerek uygulanan bölgelerde yan etki olarak yanma ve kaşıntı hissi olabileceğini belirtmiştir.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	Cilt hastalıklarının belirtilerinin aktarıldığını söylemiştir.
		Lise	İşçi	Topikal tedavinin sürülebilen tedavi olduğunu, bu tedavideki yan etkilerin belirtildiğini aktarmıştır.
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	Tedavinin cilde uygulandığını belirterek az bir ihtimal da olsa kaşıntı ve yanma görülebileceğini aktarmıştır.
		Lisans	Devlet Memuru	İlacın düzensiz kullanımda kaşıntı ve yanmaya sebep olacağını ifade etmiştir.
	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	"Krem biçiminde olan ilaçlarda az bir ihtimalle de olsa yanma kaşıntı gibi etkiler görülebilir." aktarımını yapmıştır.

40- 49 yaş	**Erkek**	**Lise**	**Muhasebeci**	Topikal tedaviyi alerji tedavisi olarak tanımlamıştır. Alerjinin yan etkilerinin belirtildiğini ifade etmiştir.
		Lisans	**Laborant**	İlacın deriye uygulanması sonucunda, yanma kaşıntı olabileceğini ifade etmiştir.
		İlkokul	**Esnaf**	Kremin deri hastalıklarını tedavi ettiğini ve kaşıntı ve yanma yapabileceğini ifade etmiştir.
50- 59 yaş	**Kadın**	**İlkokul**	**Emekli**	Travazol'un krem olarak sürüldüğünü belirtilmiştir.
		Lise	**Esnaf**	Topikal kelimesi için nadir de olsa yanma ve kaşıntı riskini ifade ettiğini belirtmiştir.
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	"İlacın deriye uygulanması sonucunda küçük bir ihtimal de olsa kaşıntı ve yanma görülebilir." şeklinde aktarmıştır.
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	Travazol kreminin mantar kremi olduğunu, ilacın mantar hastalığı olan bölgelerde uygulanabileceğini belirtmiştir.
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	İlacın topuklara sürülebilen krem olduğunu tahmin etmiştir.
		Ortaokul	**Esnaf**	Tedavi yönteminde kaşıntı ve yanma görülebileceğini belirtmiştir.
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	Topikal tedavinin ilacın nasıl uygulandığını belirttiğini, ilacın yan etkilerinin de yanma ve kaşıntı olduğunu söylemiştir.
		İlkokul	**Çiftçi**	Topikal tedaviyi anlamadığını, yanlış kullanılırsa kaşıntı, yanma hissinin olabileceğini belirtmiştir.

Travazol, cilt enfeksiyonlarına karşı kullanılan bir kremdir. Katılımcılar da Travazol kremini kullanmışlardır. Cümleyi de kendi kullanım alanlarına göre tanımlamışlardır. Travazol'un krem biçiminde olduğunu bilen katılımcılar topikal tedavi için de "krem tedavisi, mantar hastalığı tedavisi, cilt hastalıkları tedavisi" gibi tahminler yürütmüşlerdir. Reçetesiz de satın alınan bir krem olan Travazol günlük hayatta cilt rahatsızlıklarında en çok kullanılan krem ve tedavi yöntemidir. Bu da cümlenin anlaşılmasında ve verilen cevaplarda rol oynamıştır.

Şekil 2. 13: Katılımcıların İçinde *"Topikal Tedavi"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 13'e göre katılımcıların çoğunluğu cümleyi orta düzeyde anlamıştır.

14. Soru:

"Antitrombosit ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır." (Plavix) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Trombosit, Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda (2007) "Kan pulcuğu" (s. 88) tanımlanmıştır. Bu kan pulcuklarının kanın pıhtılaşmasında önemli bir rol oynadıkları görülmektedir. Dolayısıyla cümlenin Aspirin, Plavix, Brilinta ve Effient gibi kanın pıhtılaşmasını önleyen ilaçlara karşı hassas olan kullanıcılarla ilgili bir bilgi verdiği görülmektedir. Pıhtı, kanda katı bir kitle olarak bulunmaktadır.

Tablo 2. 12: Katılımcıların "*Antitrombosit" Kelimesini Tanımlama Biçimleri*

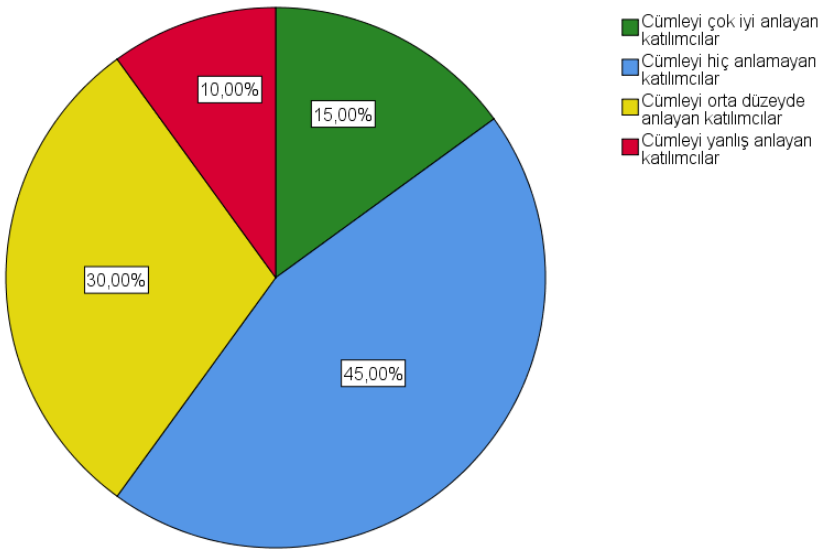
Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	**Kadın**	**Lisans**	**Avukat**	Antitrombosit ifadesinin kanda oluşan bir olumsuzluğu önlediğini ve o tarz ilaçlara karşı alerjinin olması durumunda ilacın kontrolü kullanılması gerektiğini ifade etmiştir.

		Lisans	**Öğretmen**	"Trombole, trombosit kanla ilgili bir terimdir, kanı olumsuz etkileyebilir bu durumda bu ilaçlara karşı alerjisi olan insanlar dikkatli kullanmalıdır." şeklinde görüşlerini dile getirmiştir.
	Erkek	**Yüksek Lisans**	**Mühendis**	Kanın pıhtı durumuyla ilgili hastalığı olan bireylerin ise ilacı dikkatli kullanması gerektiği ile ilgili bir uyarı verildiğini aktarmıştır.
		Lise	**Öğrenci**	Antitrombosit ilaçların kanın sulanmasını önleyen ilaçlar olduğunu ve bu ilaçlara duyarlılığı olan insanların dikkat etmesini belirtmiştir.
30- 39 yaş	**Kadın**	**Ortaokul**	**Ev hanımı**	Anti ön ekinin önleyen anlamına geldiğini bildiğini söyleyerek bir olumsuzluğu önleyen ilaç grubunu ifade ettiğini belirtmiştir.
		Lise	**İşçi**	Plavix ilacının kalp ilaç olduğunu bu ilaca karşı alerjisi olan insanların dikkatli kullanması gerektiğini düşünmüştür.
	Erkek	**Lisans**	**Mali Müşavir**	İlacın içindeki bir maddeye karşı duyarlılığı olan insanların nasıl kullanması gerektiği ile ilgili bilgi verdiğini dile getirmiştir.
		Lisans	**Devlet Memuru**	Trombosit kelimesinin ne olduğunu bilmediğini ama bu durumu önleyen ilaçların alerjik duruma sebep olabileceğini belirtmiştir.
40- 49 yaş	**Kadın**	**Ön Lisans**	**Satış Sorumlusu**	Cümleyi anlayamadığını aktarmıştır.
	Erkek	**Lise**	**Muhasebeci**	Kan akışını etkileyen ilaçların dikkatli kullanılması anlaşılmaktadır.
		Lisans	**Laborant**	"Pıhtı oluşumunu önleyen ilaçlara karşı hassas olan hastalar doktora danışmalıdır." şeklinde cümleyi aktarmıştır.
		İlkokul	**Esnaf**	Cümleyi aktaramamışlardır.
50- 59 yaş	**Kadın**	**İlkokul**	**Emekli**	
		Lise	**Esnaf**	
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	
	Kadın	**Ortaokul**	**Esnaf**	Cümledeki antitrombosit ilaçları antibiyotik ilaç olarak tanımlayıp bu

60 yaş ve üzeri				ilaçlara alerjisi olan hastaları ilgilendiren bir cümle olduğunu belirtmiştir.
		Okuryazar Değil	**Emekli**	Cümleyi anlamadıklarını belirtmişlerdir.
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	
		İlkokul	**Çiftçi**	

Denek grubundaki on kişinin soruyu cevaplayamadığı görülmektedir. 60 yaş ve üzerinde bulunan katılımcılardan biri anti ön ekini en çok antibiyotik ilaçlar da gördüğü için bu kelimelerin aynı olduğunu düşünerek soruyu cevaplamıştır. Diğer katılımcılar ise trombosit kelimesinin kanla ilgili olduğunu bilerek cümlenin kanda olumsuz bir durumu önleyen ilaçları belirttiğini anlamıştır. Cümlenin alındığı ilaçtan hareketle cümlenin kalp ilaçları ile ilgili olduğunu tahmin eden bir katılımcı da bulunmaktadır. Dolayısıyla bu sorunun bilinmemesinde, cümlenin alındığı ilaç, cümlede belirtilen kelimenin Fransızca kökenli bir kelime olması rol oynamıştır. Soruyu bilen katılımcılar ise kan tahlilleri sonuçlarında da görülen trombositlerle ilgili fikir üretebilmişlerdir. Soruya doğru cevap veren katılımcılar pıhtı kelimesini beyne pıhtı atması gibi durumlardan bildiğini bu durumun beyin damarlarını tıkadığını ifade etmişlerdir.

Şekil 2. 14: Katılımcıların İçinde *"Antitrombosit"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 14'e göre katılımcıların çoğunluğunun kelimeyi bilmediği, cümleyi de anlamadığı görülmektedir.

15. Soru:

"NEXİUM infüzyonluk çözelti ile tedavi sonrasında kanamayı durdurmayı sağlayan mekanizmaların (=hemostaz) sürdürülmesi ve mide veya duodenum ülserlerinde tekrar kanamanın önlenmesinde kullanılır." (Nexium) cümlesinde yer alan "duodenum" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda duodenum "on iki parmak bağırsağı" (s. 30) şeklinde tanımlanmıştır. İki anlamına gelen Latince "duo" ve on anlamına gelen Latince "decem" kelimelerinin bileşiminden meydana gelmektedir. Duodenum on iki parmak uzunluğunda, yaklaşık 25 santimetredir. Sindirim sisteminde midenin dışında yer alan, ince bağırsakla devam eden ilk bölüm olarak bulunmaktadır.

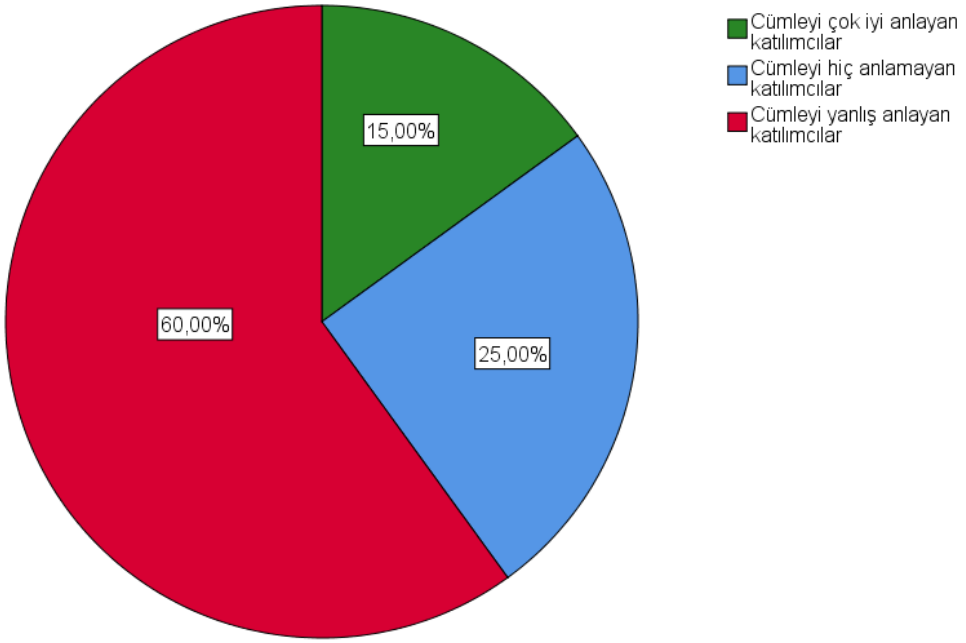
Tablo 2. 13: Katılımcıların "*Duodenum" Kelimesini Tanımlama Biçimleri*

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	"Mide gibi yara çıkan bir organ olduğunu anladığını ama anlamını bilmediğini" belirtmiştir.
		Lisans	Öğretmen	Kelimeyi bilmediğini belirtmiştir.
	Erkek	Yüksek Lisans	Mühendis	"Bağırsak" cevabını vermiştir.

		Lise	**Öğrenci**	"Duo kelimesinin iki olduğunu bildiğini dolayısıyla iki tane olan akciğer, böbrek gibi bir organ olabileceğini" öne sürmüştür.
30- 39 yaş	**Kadın**	**Ortaokul**	**Ev hanımı**	Sindirim sistemiyle ilgili olabileceğini tahmin etmiştir.
		Lise	**İşçi**	"Mide hastalığı" olarak tanımlamıştır
	Erkek	**Lisans**	**Mali Müşavir**	"Mideyle ilgili bir şey olabilir çünkü Nexium ilacı mide rahatsızlıklarında kullanılan bir ilaçtır." şeklinde bir açıklama yapmıştır.
		Lisans	**Devlet Memuru**	Midede çıkan yaraları ifade ettiğini aktarmıştır.
40- 49 yaş	**Kadın**	**Ön Lisans**	**Satış Sorumlusu**	"Safra kesesi" cevabını vermiştir.
	Erkek	**Lise**	**Muhasebeci**	"Midede çıkan yara" olarak tanımlamıştır.
		Lisans	**Laborant**	"Bağırsak" cevabını vermiştir.
		İlkokul	**Esnaf**	"Mide kanaması" olabileceğini tahmin etmiştir.
50- 59 yaş	**Kadın**	**İlkokul**	**Emekli**	"Midede çıkan yara" şeklinde tanımlamıştır.
		Lise	**Esnaf**	"Mide rahatsızlığı" olarak tanımlamıştır.
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	"Bağırsak" cevabını vermiştir
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	Kelimeyi bilmediklerini söylemişlerdir.
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	
		Ortaokul	**Esnaf**	
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	"Mide rahatsızlıklarında kullanılan bir ilaç ismi olabilir." cevabını vermiştir.
		İlkokul	**Çiftçi**	Kelimeyi bilmediğini belirmiştir.

Katılımcıların cevaplarının genel olarak mideyle ilgili olduğu görülmektedir. Bunun nedeni ise ilacın mide rahatsızlıklarında kullanılması, ülserin mide yarası olarak bilinmesinden kaynaklanmaktadır. Yalnızca üç kişi bağırsak cevabını vermiştir. Onlar da kelimenin birebir anlamını bilmeyip, cümlenin gidişatından tahmin yürüterek mideyle anılan bir organ olduğunu belirterek doğru cevaba ulaşmışlardır.

Şekil 2. 15: Katılımcıların İçinde *"Duodenum"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 15'e göre katılımcıların çoğunluğu cümleyi yanlış anlamıştır.

16. Soru:

"NEXİUM infüzyonluk çözelti ile tedavi sonrasında kanamayı durdurmayı sağlayan mekanizmaların (=hemostaz) sürdürülmesi ve mide veya duodenum ülserlerinde tekrar kanamanın önlenmesinde kullanılır." (Nexium) cümlesinde yer alan "infüzyon" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda (2007) infüzyon "damar yoluyla verme, deri altına verme" (s. 46) şeklinde tanımlanmaktadır. Damar yoluyla verme işlemi ise iğne veya kateter yoluyla yapılmaktadır. Genellikle hastanelerde veya kliniklerde uygulanan tedavi yöntemi sıvı ilaçların veya besinlerin hızlı bir şekilde vücuda verilmesini sağlamaktadır.

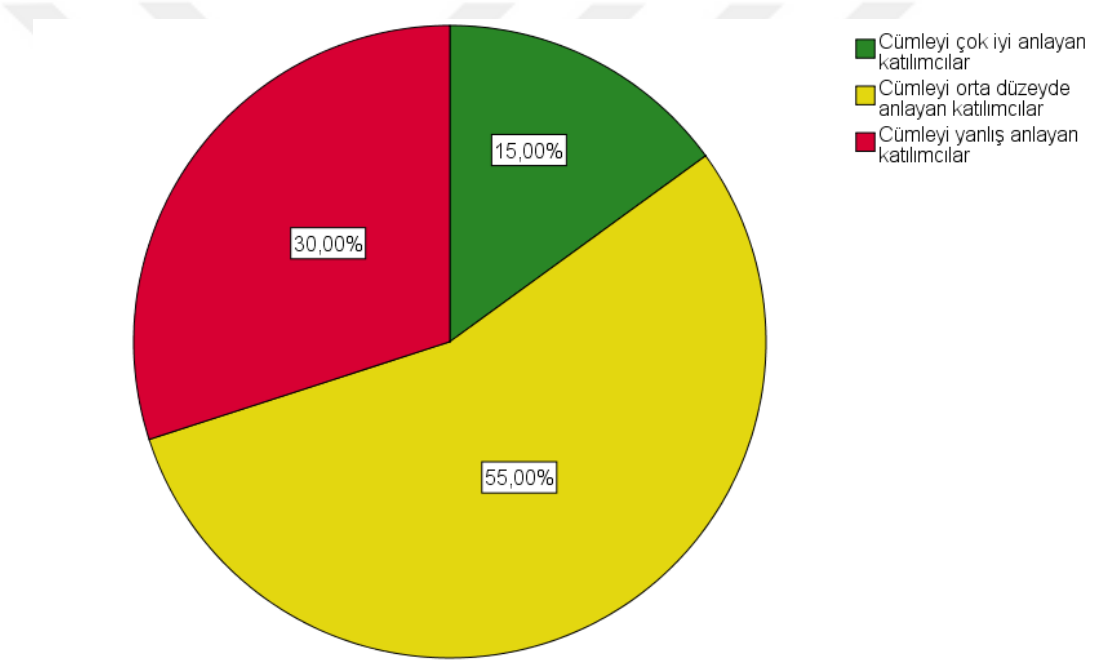
Tablo 2. 14: Katılımcıların "*İnfüzyon" Kelimesini Tanımlama Biçimleri*

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar

20- 29 yaş	**Kadın**	**Lisans**	**Avukat**	Su ve toz karışımından olan serum biçimindeki ilaçlar tanımlamasını yapmıştır.
		Lisans	**Öğretmen**	İlacın formu ile ilgili olabileceğini belirtmiştir.
	Erkek	**Yüksek Lisans**	**Mühendis**	Çözelti şeklinde karışım halinde hazırlanan ilaçlar cevabını vermiştir.
		Lise	**Öğrenci**	Hapın içerdiği bir madde olabileceğini aktarmıştır
30- 39 yaş	**Kadın**	**Ortaokul**	**Ev hanımı**	Su ve toz ile karıştırılarak içilen ilaç olduğunu belirtmiştir
		Lise	**İşçi**	Cümlenin alındığı ilaçtan hareketle kelimenin mide koruyucu olabileceğini tahmin etmiştir.
	Erkek	**Lisans**	**Mali Müşavir**	"Karışım şeklindeki ilaç" şeklinde bir tanımlama yapmışlardır.
		Lisans	**Devlet Memuru**	
40- 49 yaş	**Kadın**	**Ön Lisans**	**Satış Sorumlusu**	"İlacın içindeki maddeyi ifade ediyor olabilir." şeklinde görüşünü belirtmiştir.
	Erkek	**Lise**	**Muhasebeci**	"Şurup biçimindeki ilaç olabilir." şeklinde tahmin yürütmüştür.
		Lisans	**Laborant**	İlacın iğne yoluyla tedavi ettiğini dile getirmiştir.
		İlkokul	**Esnaf**	"Şurup" olabileceğini düşünmüştür.
50- 59 yaş	**Kadın**	**İlkokul**	**Emekli**	"Mide rahatsızlıklarında kullanılan bir ilaç" cevabını vermiştir.
		Lise	**Esnaf**	"Antibiyotikli ilaç" şeklinde cevap vermiştir.
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	"İlacın çözelti şeklinde bir karışım olması" şeklinde tanımlama yapmıştır.
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	"İlacın etken maddesi" olabileceğini düşünmüştür.
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	Bu yaş aralığında bulunan katılımcılar ise "mide ile ilgili bir ilaç" olduğunu düşünmüşlerdir.
		Ortaokul	**Esnaf**	
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	
		İlkokul	**Çiftçi**	

Cümlede sorulan kelimeden sonra gelen "çözelti" ifadesi katılımcıların çoğunluğunu karışım şeklinde olan ilaç tanımlaması yapmaya götürmüştür. Elbette sıvı ilaçlar veya besinler damar yoluyla uygulanmadan önce bir karışım olarak hazırlanmaktadır. Bu nedenle verilen cevaplar yanlış sayılmamaktadır fakat birebir kelime anlamı ise hiçbir katılımcı tarafından ifade edilmemiştir. Cümlenin alındığı ilaçtan yola çıkarak mide rahatsızlıklarında kullanılan bir ilaç olduğunu tahmin eden katılımcılar de bulunmaktadır. İlacın herhangi bir özelliğiyle ilgili akıllara gelen kelimenin antibiyotik olduğu da görülmektedir.

Şekil 2. 16: Katılımcıların İçinde *"İnfüzyon"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 16'ya göre katılımcıların çoğunluğu cümleyi orta düzeyde anlamıştır.

17. Soru:

"Asetilsalisilik asit gibi kan pıhtılaşmasını önleyen ajanlar kullanıyorsanız böyle durumlarda, ARVELES almadan önce doktorunuza danışınız. "(Arveles) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Cümlede yer alan kelimelerden "ajan" Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda (2007) "etken, ilaç, araç" olarak tanımlanmakta, asetilsalisilik asit ise ağrı kesici ilaçlarda

bulunan bir kimyasal olarak halk arasında "aspirin" olarak bilinmektedir. Cümlede de belirtildiği gibi bu tür ilaçlar kanı sulandırarak kanın pıhtı olmasını önlemektedir.

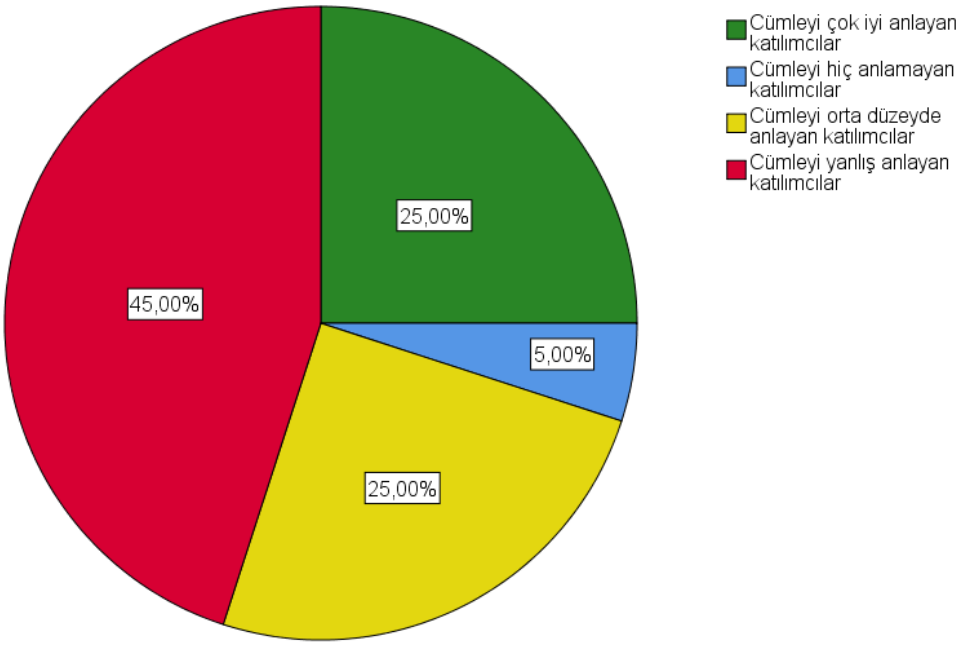
Tablo 2. 15: Katılımcıların "Asetilsalisilik, Ajan" kelimelerini tanımlama biçimleri

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	Asetilsalisilik asidin aspirin olduğunu söylemiş, kan sulandırıcı ilaçların doktor kontrolünde içilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.
		Lisans	Öğretmen	
	Erkek	Lise	Öğrenci	Cümlenin kanın sulanmasını önleyen ilaçları nasıl kullanmamız gerektiğiyle ilgili bilgi verdiğini aktarmıştır.
		Yüksek Lisans	Mühendis	"Kanın akışkanlığını azaltmayı önleyen ilaçlar kullanıyorsanız böyle durumlarda Arveles almadan önce doktorunuza danışmalıdır." şeklinde anlamıştır.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	"Ajan kanı sulandıran bir madde olabilir" şeklinde anlamıştır.
		Lise	İşçi	Kanın pıhtılaşmasını önlemek, kanı sulandıracağı için bu durumu doktorun bilmesi gerektiğini belirtmiştir.
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	Kanın sulanmasının iyi bir şey olmadığını, bir bölgenin kanaması halinde, ajanın kanın durmamasını sağladığını belirtmiştir.
		Lisans	Devlet Memuru	"Kanın pıhtı olmasının önlenmesi, kanın akıcı olmasını sağlar" şeklinde cevap vermiş, ajanın ise ilacın içindeki madde olduğunu söylemiştir.
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	"Arveles kan pıhtılaşmasını önleyen bir ilaç olduğu için dikkatle kullanılmalıdır." cevabını vermişlerdir.
	Erkek	Lisans	Laborant	
		Lise	Muhasebeci	
		İlkokul	Esnaf	"Kan sulandıran ajanlar, vitamin olabilir, böyle durumlarda da, Arveles almadan önce doktora danışmak gerekiyor." şeklinde cümleyi anlamıştır.
	Kadın	Lise	Esnaf	"Ajan kelimesini bilmediği ve kanın sıvılaşması durumunda doktora bildirmek gerektiğini" anladığı görülmektedir.
		İlkokul	Emekli	Cümleyi anlamadığını belirtmiştir.

50- 59 yaş		**Yüksek Lisans**	**Öğretim Üyesi**	"Kanın pıhtılaşmasını önlemesi kanı sulandırdığına anlamına geliyor, bu tarz besinler tüketiliyorsa doktora bildirmek gerekiyor." şeklinde cevap vermiştir.
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	Arveles'in içinde bulunan asetilsalisilik asidin kanın pıhtılaşmasını önlediğini belirtmiştir. Kanın pıhtı olmasını ise "kanın topaklanması" şeklinde betimlemiştir.
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	Ajanın hastalığın yan etkileri olduğunu, ilaç yan etki gösterdiğinde doktora gitmek gerektiğini belirtmişlerdir.
		Ortaokul	**Esnaf**	
	Erkek	**İlkokul**	**Çiftçi**	
		Lisans	**Polis**	İlacın kanın hızlı akmaması için kullanıldığını söylemiştir.

Katılımcıların hepsi kanın pıhtı olmaması durumunun kanın sulandığı anlamına geldiğini bilmektedir. Ajan için ise çeşitli fikirler üretmişlerdir. Asetilsalisilik asidin bazı vitaminlerde, besinlerde olduğunu öne sürmüşlerdir fakat çoğunluğunun da çocukken tanışılan, eczanelerde reçetesiz olarak satılan ve oldukça yaygın bir kullanımı olan aspirin ile asetilsalisilik asidin aynı şey olduğunu bilmedikleri görülmüştür.

Şekil 2. 17: Katılımcıların İçinde "Asetilsalisilik, Ajan" Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 17'ye göre katılımcıların çoğunluğunun soruyu yanlış cevapladığı görülmektedir.

18. Soru

"Steroid olmayan antiinflamatuvar ilaçlar ile tedavi esnasında, sıvı tutulumu ve şişlik (özellikle ayak bileklerinde ve bacaklarda) kan basıncının yükselmesi ve kalp yetersizliği bildirilmiştir." (Arveles) cümlesinde yer alan "antiinflamatuvar" ilaçlar sizce ne anlama gelmektedir?

Tıp dili alanında yaygın bir ön ek olan anti, Fransızcada ve İngilizcede bulunmakta, "karşı, zıt" anlamlarına gelmektedir. İltihap anlamına gelen inflamatuvar ise Fransızca kökenlidir. Türkçe Sözlük (2005) iltihap için, "Vücudun mikroplara karşı koymak için herhangi bir yerine fazla kan hücumu ile orada şişkinlik, kırmızılık, ısı ve ağrı ile beliren irin toplaması, iltihap, enflamasyon" (s. 960) tanımlaması yapılmıştır. Antiinflamatuvar ise "iltihap giderici, iltihap tedavi edici" olarak en çok kullanılan ilaç sınıflarından biridir.

Tablo 2. 16: Katılımcıların "*Antiinflamatuvar" Kelimesini Tanımlama Biçimleri*

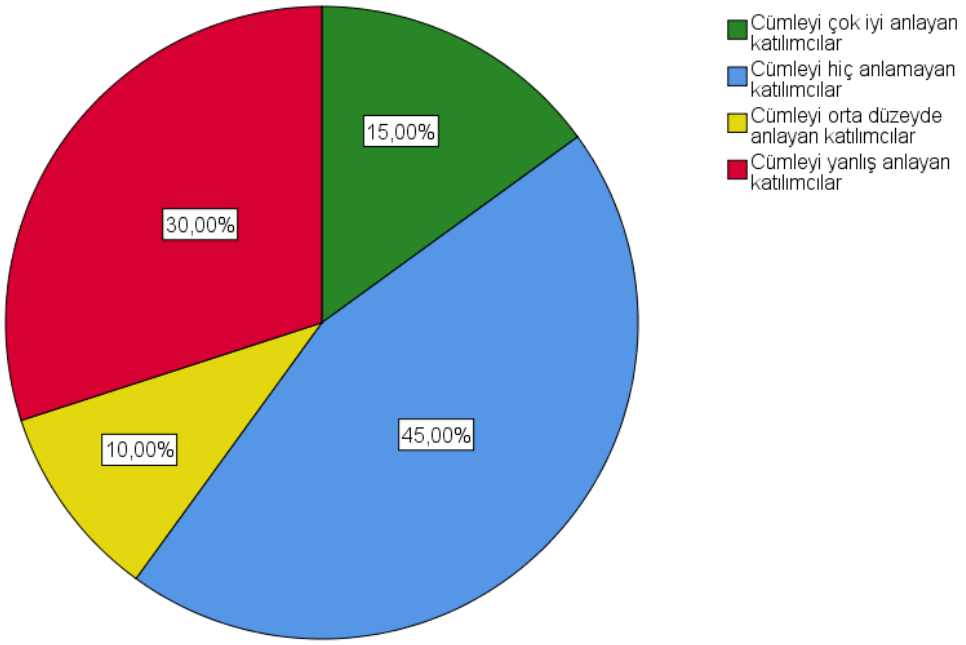
Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar

20- 29 yaş	**Kadın**	**Lisans**	**Avukat**	"Anti" ön ekinin önleyen anlamına geldiğini, "inflamatuvar" kelimesini bilmediğini belirtmiştir.
		Lisans	**Öğretmen**	Cümlenin Arveles ilacından alındığını, bu yüzden grip ilaçları olabileceğini aktarmıştır.
	Erkek	**Lise**	**Öğrenci**	"Anti" ön ekinin önleyen anlamına geldiğini, "inflamatuvar" kelimesini bilmediğini belirtmiştir.
		Yüksek Lisans	**Mühendis**	Kelimeyi bilmediğini söylemiştir.
30- 39 yaş	**Kadın**	**Ortaokul**	**Ev hanımı**	"Antibiyotik olmayan ilaçlar ile tedavi esnasında olabilecek durumları ifade edilmiş." şeklinde aktarmıştır.
		Lise	**İşçi**	"Steroid olmamak ne demek bilmiyorum ama ilacın uygun koşullar altında üretilmediğini belirtiyor olabilir." şeklinde cevaplamıştır.
	Erkek	**Lisans**	**Mali Müşavir**	"Depresyon tedavisi" olarak tanımlamıştır.
		Lisans	**Devlet Memuru**	"Sıvı tutulumu ve şişlik (özellikle ayak bileklerinde ve bacaklarda)" ifadesinden oluşan yola çıkarak cevabının "romatizma ilaçları" olduğunu dile getirmiştir.
40- 49 yaş	**Kadın**	**Ön Lisans**	**Satış Sorumlusu**	Cümle Arveles ilacından alındığı için "ağrı kesici ilaçlar" cevabını vermişlerdir.
	Erkek	**Lisans**	**Laborant**	
		Lise	**Muhasebeci**	"Kalp ilaçları" fikrini ileri sürmüştür.
		İlkokul	**Esnaf**	Anti ön ekinin yalnızca psikoloji alanında kullanılan ilaçlara geldiğini düşünerek soruyu "antidepresan" şeklinde cevaplamıştır.
50- 59 yaş	**Kadın**	**Lise**	**Esnaf**	Bu yaş aralığında bulunan katılımcılar soru hakkında bir görüş belirtemeyerek, kelimeyi ilk kez duyduklarını söylemişlerdir.
		İlkokul	**Emekli**	
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	
		Ortaokul	**Esnaf**	
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	

		İlkokul	**Çiftçi**	

Verilen cevaplar incelendiğinde katılımcılardan 40-49 yaş arasında bulunanlardan ikisi cümlenin alındığı ilaçtan tahmin yürüterek soruyu doğru bilmişlerdir. 20-29 yaş arasında bulunan bir katılımcı ise ilacı kendi kullanım alanına göre belirleyip grip ilacı olduğuna kanaat getirmiştir. 20-29 yaş arasındaki bulunan diğer iki birey ise anti ön ekinin önleyen olduğunu bilen, ifadenin ilaç sınıfıyla ilgili olduğunu belirten fakat "inflamatuvar" kelimesini bilmediği söyleyen bireylerdir. Kelimeyi ses yanılsaması yoluyla "antidepresan" ile denk tutup, "depresyon ilaçları" olduğunu düşünen katılımcılar de bulunmaktadır. Cümlenin tamamının okunmasıyla ne olduğunu tahmin eden katılımcılar ise "kalp ilaçları" ve "romatizma ilaçları" cevabını vermişlerdir. 50 yaş ve üzerinde bulunan bütün katılımcılardan ise cevap alınamaması denekler tarafından kelimenin yabancı kökenli olmasına bağlanmıştır. Ağrı kesici ilaç grubu en çok kullanılan ilaç gruplarından biridir. Buna rağmen katılımcıların çoğunun bununla ilgili bir fikirleri bulunmamaktadır.

Şekil 2. 18: Katılımcıların İçinde "Antiinflamatuvar" Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 18'e göre katılımcıların çoğunluğu cümleyi anlayamamıştır.

19. Soru:

"Steroid olmayan antiinflamatuvar ilaçlar ile tedavi esnasında, sıvı tutulumu ve şişlik (özellikle ayak bileklerinde ve bacaklarda) kan basıncının yükselmesi ve kalp yetersizliği bildirilmiştir." (Arveles) cümlesinde yer alan "steroid" ilaçlar sizce ne anlama gelmektedir?

Vücutta doğal olarak oluşan hormonlardan biri olan steroidler, vücuttaki birçok işlevi kontrol etmekte, inflamasyonu azaltmak, bağışıklık sistemini baskılamak ve kas kütlesini artırmak gibi işlevleri bulundurmaktadır. Bazı steroidler, tıbbî amaçlar için kullanılırken, bazıları da yan etkileri nedeniyle yasa dışı olarak kullanılmaktadır.

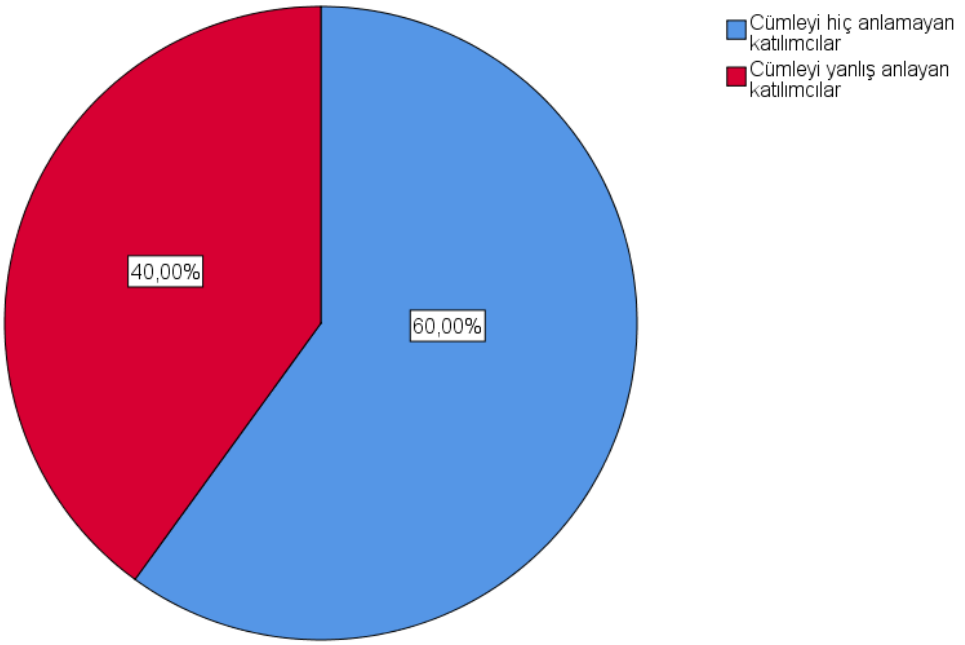
Tablo 2. 17: Katılımcıların "Steroid*" Kelimesini Tanımlama Biçimleri*

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	Sterilize etmek kelimesini günlük hayatta temizlik ile ilgili olduğunu bildiğini, bu ifadenin de ilacın yapılma koşullarının temizliğiyle ilgili bir ifade olabileceğini düşünerek ilacın uygun koşullarda üretilmediğinde kalp yetersizliği, gibi yan etkilerinin olabileceğini belirtmiştir.
		Lisans	Öğretmen	"İlacın hap, serum, şurup, iğne gibi biçimlerinden biri olduğunu" aktarmıştır.
	Erkek	Lise	Öğrenci	"Vücudun ürettiği bir yağ çeşidi olarak" bildiğini dile getirmiştir.
		Yüksek Lisans	Mühendis	Ağrı kesici ilaçların içeriği ile ilgili bir ifade olduğunu belirtmiştir.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	"İlaçların bitkisel ya da bitkisel olmayan gibi çeşitlerini kastediyor olabilir." şeklinde tahmin yürütmüştür.
		Lise	İşçi	İlacın antibiyotik olmadığını ifade etmiştir
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	İlaçların miligramına göre düşüklüğü ile ilgili olabileceğini ifade etmiştir.
		Lisans	Devlet Memuru	Steroid kelimesi ile sterilize kelimelerin benzer olduğunu söyleyerek kelimeyi "sterilize edilmemiş ilaçlar" şeklinde tanımlamıştır.

40- 49 yaş	**Kadın**	**Ön Lisans**	**Satış Sorumlusu**	Bu bölümde bulunan diğer katılımcılar kelimeyi tanımlayamamışlardır.
	Erkek	**Lisans**	**Laborant**	
		Lise	**Muhasebeci**	
		İlkokul	**Esnaf**	
50- 59 yaş	**Kadın**	**Lise**	**Esnaf**	
		İlkokul	**Emekli**	
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	
		Ortaokul	**Esnaf**	
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	
		İlkokul	**Çiftçi**	

Katılımcıların çoğunluğu kelimeyi bilememiş ve cümleyi anlamamıştır. Kelimeyi bir tür temizleme yöntemi olan sterilize ile benzer bulan katılımcılar bulunmaktadır. Kelimenin ilacın türü ile ilgili olduğunu düşünen katılımcılar ise "bitkisel olup olmaması, antibiyotik olması" gibi tahminler yürütmüşlerdir. Üniversite öğrencisi olan katılımcı ise cevaba en çok yaklaşarak vücudumuzun ürettiği ifadesini kullansa da steroidi yağ olarak tanımlamıştır fakat steroidler yağ değillerdir. Vücutta doğal olarak bulunan hormonların yapay biçimleridir ve genellikle tablet, kapsül veya enjekte edilebilir sıvı formunda bulunurlar.

Şekil 2. 19: Katılımcıların İçinde *"Steroid"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 19'da katılımcıların çoğunluğunun cümleyi anlamadığı belirlenmiştir.

20. Soru

"LANSOR kesilmeli ve akut tubulointerstisyel nefrit şüphesi olan hastalar değerlendirilmelidir." (Lansor) cümlesinde yer alan "tubulointerstisyel nefrit" ifadesi sizce ne anlama gelmektedir?

Yunanca kökenli nephros kelimesinden gelen "böbrek", iltihap anlamına gelen ve çeşitli hastalıkları ifade etmek için getirilen bir son ek olan it kelimesi bir araya gelerek oluşturan "nefrit" bir tür böbrek rahatsızlığıdır. Tubulointerstisyel ise böbreklerdeki tübüller ve çevre dokuları ile ilgili bir terimdir. Tubulointerstisyel nefrit de böbreklerdeki tübüllerin iltihabına neden olmaktadır. Akut ise hastalığın hızlı bir şekilde gelişmesiyle ilgili bir terimdir. Dolayısıyla "akut tubulointerstisyel nefrit" böbrek fonksiyonlarında ani bozulma ile kendini gösteren bir hastalıktır.

Tablo 2. 18: Katılımcıların "*Tubulointerstisyel Nefrit" Kelimesini Tanımlama Biçimleri*

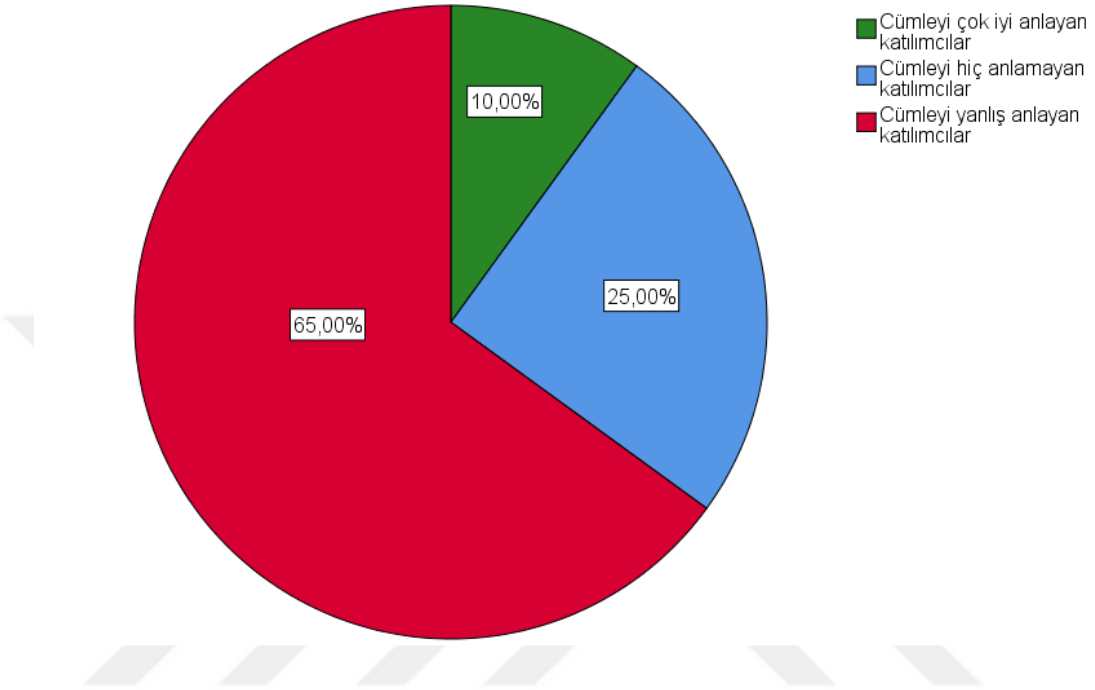
Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
	Kadın	**Lisans**	**Öğretmen**	Nefroloji bölümünün böbrek hastalıkları tedavi eden bölüm olduğunu bildiği için

20- 29 yaş				böbreklerle ilgili bir hastalık olduğunu ifade etmiştir.
		Lisans	**Avukat**	Cümlenin alındığı ilacın Lansor olduğunu, bu nedenle kelimenin bir mide rahatsızlığı olabileceğini söylemişlerdir.
	Erkek	**Lise**	**Öğrenci**	
		Yüksek Lisans	**Mühendis**	
30- 39 yaş	**Kadın**	**Ortaokul**	**Ev hanımı**	
		Lise	**İşçi**	
	Erkek	**Lisans**	**Mali Müşavir**	
		Lisans	**Devlet Memuru**	Böbreklerle ilgili bir hastalık olabileceğini düşünmüştür.
40- 49 yaş	**Kadın**	**Ön Lisans**	**Satış Sorumlusu**	Cümlenin alındığı ilacın Lansor olduğunu, bu nedenle kelimenin bir mide rahatsızlığı olabileceğini aktarmışlardır.
	Erkek	**Lisans**	**Laborant**	
		Lise	**Muhasebeci**	
		İlkokul	**Esnaf**	
50- 59 yaş	**Kadın**	**Lise**	**Esnaf**	
		İlkokul	**Emekli**	
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	Bu bölümdeki katılımcılar kelimeyi tanımlayamadıkları için cümleyi anlayamamışlardır.
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	
		Ortaokul	**Esnaf**	
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	
		İlkokul	**Çiftçi**	

Günlük hayatta çok sık olarak duyulmayan bu hastalık katılımcıların çoğunluğu tarafından bilinmemektedir. Katılımcılar soruları cevaplarken, cümlelerin alındığı ilaçlar genelde onları doğru cevaba ulaştırırken bu soruda onları yanlış yönlendirmiştir. Lansor mide rahatsızlıklarında kullanılan bir ilaç olsa da kullanma talimatından alınan her cümle mide rahatsızlıklarıyla ilgili olarak bulunmamaktadır.

Böbrek rahatsızlıkları bölümünün nefroloji bölümü olduğunu bilen bireylerin ise soru hakkında fikir sahibi oldukları görülmüştür.

Şekil 2. 20: Katılımcıların İçinde *"Tubulointerstisyel Nefrit"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 20'de katılımcıların çoğunluğunun cümleyi yanlış anladığı görülmektedir.

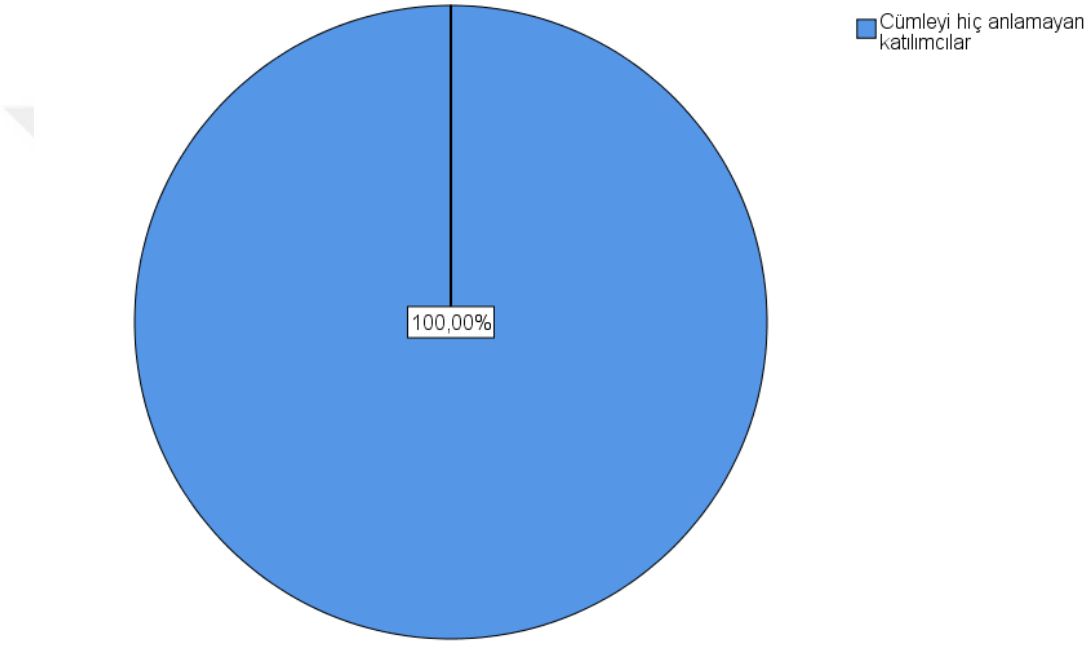
21. Soru:

"Sepsis gibi glutatyon eksikliği olan hastalarda, parasetamol kullanımı metabolik asidoz riskini arttırabilir." (Parol) cümlesinde yer alan "sepsis" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Sepsis, vücudun bir enfeksiyona verdiği aşırı tepki sonucu oluşmaktadır. Bu enfeksiyonlar, bakteriler, virüsler, mantarlar veya diğer mikroorganizmalar tarafından oluşturulabilmektedir. Enfeksiyonlar, yaralar, ameliyatlar, idrar yolları enfeksiyonları, akciğer enfeksiyonları, diş enfeksiyonları, cilt enfeksiyonları veya herhangi bir enfeksiyon kaynağından kaynaklanmaktadır. Kana bakteri ya da toksin karışmasıyla kan zehirlenmesi olarak da bilinen sepsis hayatı tehdit eden bir durum olarak tedavi edilmezse organ yetmezliği ve ölüme neden olabilmektedir.

Katılımcılar bu kelime için herhangi bir tanım yapamamışlar, soruyu cevaplayamamışladır. Ateş, titreme, hızlı nabız, hızlı solunum, bulantı, kusma, ishal, karın ağrısı, kas ağrıları gibi herkesin bildiği belirtileri olsa da sepsis çoğu kişi tarafından bilinmemektedir.

Şekil 2. 21: Katılımcıların İçinde *"Sepsis"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 21'e göre katılımcıların hiçbirinin cümleyi anlayamadığı görülmektedir.

22. Soru:

"Migrene karşı profilaktik tedavi, günde bir kez 100-200 mg'dir." (Beloc zok) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Hastalıkları önlemek için alınan tedaviler, profilaktik tedavi olarak tanımlanmaktadır. Fransızca kökenli prophylaxie kelimesinden gelen profilaktik, Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda da (2007) "önkoruyucu, korumayla ilgili" (s. 72) olarak açıklanmaktadır. Dolayısıyla cümle migreni önlemek için alınması gereken dozun, 100-200 mg arasında olduğunu belirtmektedir. Beloc Zok, yüksek tansiyon gibi kalp ve damar hastalıklarının tedavisinde kullanılan bir ilaçtır fakat migreni önlemek için

de kullanılabilmektedir. 100-200 mg olarak belirlenen miktar ise tabletlerin boyutuna ve ilacın türüne bağlı olarak değişebilmektedir.

Tablo 2. 19: Katılımcıların "Profilaktik" ***Kelimesini Tanımlama Biçimleri***

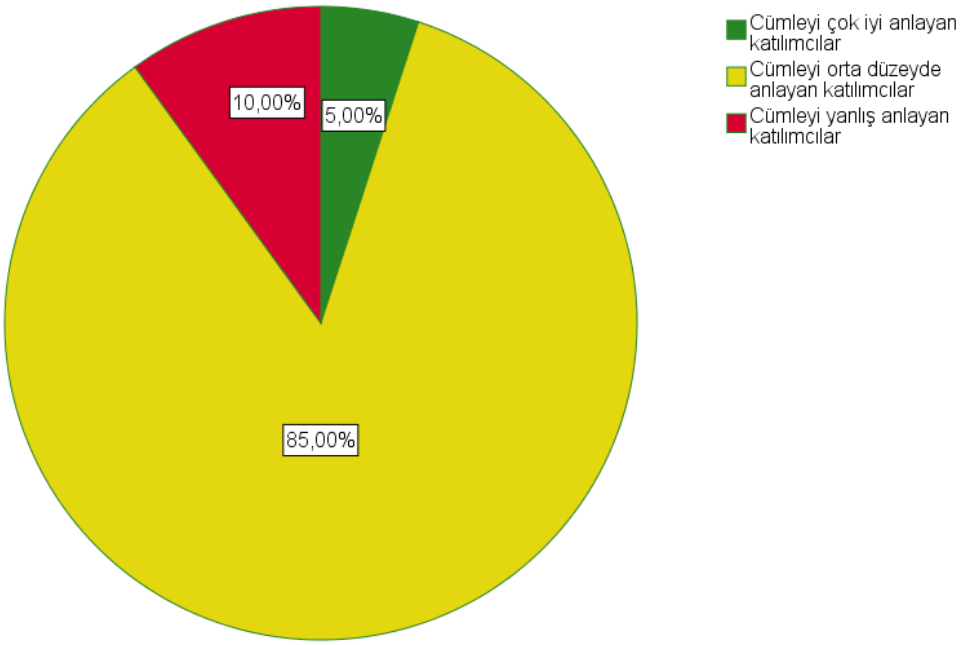
Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	Migrene karşı alternatif ilaç miktarıyla ilgili bilgi verildiğini aktarmıştır.
		Lisans	Öğretmen	Migren hastalığına iyi gelmesi için ilacın günde bir kez içilmesi gerektiğiyle ilgili vermiştir.
	Erkek	Lise	Öğrenci	Migrene karşı hap tedavisinin bir ya da iki tablet olduğunu anladığını söylemiştir.
		Yüksek Lisans	Mühendis	Migreni iyi şekilde tedavi edecek miktarın 100-200 mg olduğunu belirtmiştir.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	Migren ağrısını azaltmak için önerilen dozun bir ya da iki tablet olduğunu belirtmiştir.
		Lise	İşçi	Migreniniz varsa günde 100 ya da 200 mg kullanmanız gerekiyor." olarak aktarmıştır.
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	Profilaktik tedavinin migreni önleyen anlamına geldiğini dile getirmiştir.
		Lisans	Devlet Memuru	Migren ağrılarını azaltan ilacın Beloc Zok olduğunu belirtmiştir.
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	"Migrenin belirtilerini azaltmak için günde bir ya da iki tablet içiniz." şeklinde cümleyi aktarmışlardır.
	Erkek	Lisans	Laborant	
		Lise	Muhasebeci	Migrene iyi gelmesi için ilacın 100 ya da 200 mg içilmesi gerektiğini belirtmiştir.
		İlkokul	Esnaf	Profilaktik tedaviyi "baş ağrısını azaltan tedavi" olarak tanımlamış, ilacın bir kez kullanılması gerektiğini belirtmiştir.
50- 59 yaş	Kadın	Lise	Esnaf	Bu yaş aralığındaki katılımcıların cümleyi "Migreniniz varsa günde bir ya da iki tablet içiniz." şeklinde anladığı görülmektedir.
		İlkokul	Emekli	
		Yüksek Lisans	Öğretim Üyesi	
	Erkek	Ortaokul	İşletmeci	

60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	İlacın başarısını azaltması için günde bir kez içilmesi gerektiğini dile getirmiştir.
		Ortaokul	**Esnaf**	Profilaktik tedaviye migren ağrılarına azaltan tedavi olarak tanımlamış, günde bir kez içilmesi gerektiğini belirtmiştir.
	Erkek	**İlkokul**	**Çiftçi**	Profilaktik kelimesini ilacın adı olarak tahmin etmiştir.
		Lisans	**Polis**	Migreni iyileştiren ilaç miktarının günde bir kez 100-200 mg arasında bunun da bir ya da iki tablet olduğunu söylemiştir.

Katılımcılar ilacın kaç miligram olduğunu bilmemelerine rağmen 100 mg olduğunu tahmin edip, cümleden bir ya da iki tablet alınması gerektiğini öne sürmüşlerdir. Kendi tecrübelerinden yola çıkarak ilaçların 100 miligramlık olduğu genellemelerini yapmışlardır. Profilaktik tedavinin önleyen anlamına geldiğini bir kişi söylemiş fakat diğerleri cümlenin gidişatından yola çıkarak migreni iyileştiren, migrenin belirtilerini gideren olarak tahmin etmişlerdir.

İlaçların doktorun önerdiği şekilde alınması, ilacın etkili olması ve yan etkilerin en aza indirilmesi için çok önemlidir. İlacın ne kadar alınması gerektiğiyle ilgili bilgi veren bu cümle de ilaç kullanma talimatlarındaki en önemli cümlelerden biridir. Cümlenin anlaşılması da hayati önem taşımaktadır. Aynı ilaç farklı dozlarda bulunabilmekte ve farklı dozlarda olmasıyla da, farklı tedavi ihtiyaçlarına ve hastalıklara göre şekillenebilmektedir. Bu nedenle cümlede verilen ölçünün, ilacı bilmeden yorumlanmaması gerekmektedir fakat katılımcılar kendilerine göre ölçü belirleyip cümleyi aktarmışlardır.

Şekil 2. 22: Katılımcıların İçinde "Profilaktik" Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 22'de katılımcıların çoğunluğunun cümleyi orta düzeyde doğru anladığı belirlenmiştir.

23. Soru

"Romatizmanın iltihaplı ve dejeneratif şekillerinin alevlenmesi: osteoartrit, tedavisinde kullanılabilir." cümlesinde yer alan "osteoartrit" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Osteoartrit, halk arasında "kireçlenme" olarak bilinen, eklem yapısının dokusunda bozulma ile oluşan bir rahatsızlıktır. Eklemlerin normal yapısının bozulması hareketlerde kısıtlanma ve ağrıya neden olmaktadır. Daha çok yaşlılarda ortaya çıkan, dünyada da en sık görülen eklem rahatsızlığı olan bu hastalık ağrı, şişlik, eklemler hareket ettirilirken ses çıkması gibi belirtilerle bulunmaktadır. Osteo İngilizce kökenli olarak "kemik" anlamına gelirken, artrit de Fransızca kökenli olarak "eklem iltihabı" anlamına gelmektedir.

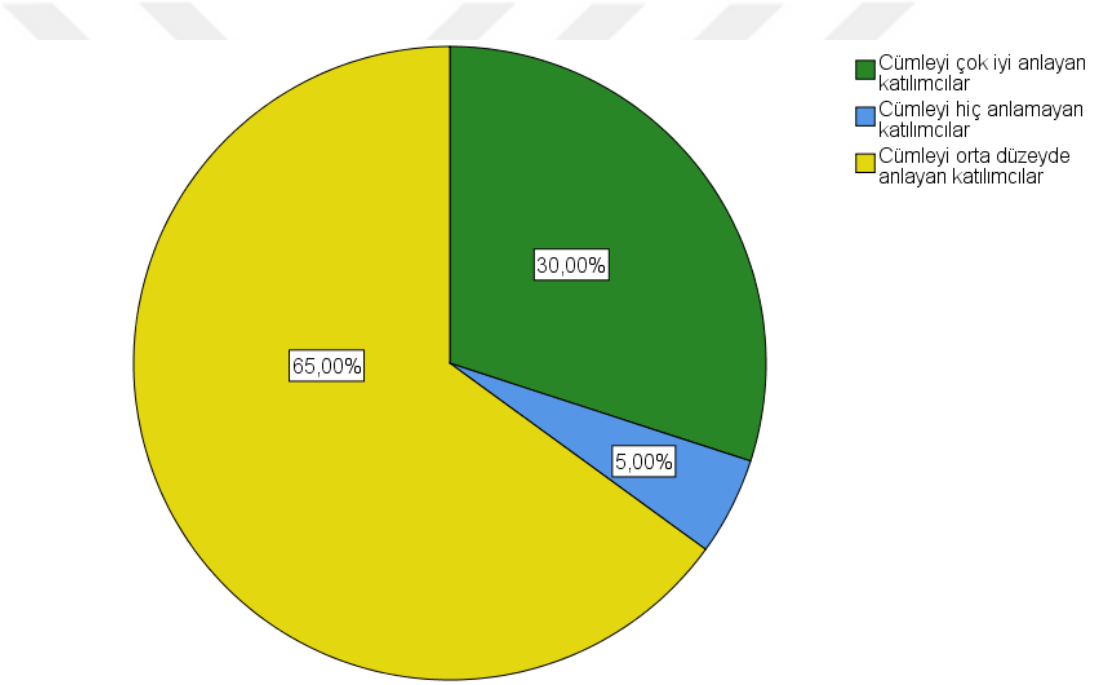
Tablo 2. 20: Katılımcıların "*Osteoartrit" Kelimesini Tanımlama Biçimleri*

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar

20- 29 yaş	**Kadın**	**Lisans**	**Avukat**	"Yağmur yağmasıyla belirti gösteren eklem ağrısı" şeklinde fikirlerini belirtmiştir.
		Lisans	**Öğretmen**	"Kireçlenme" olarak yanıt vermiştir.
	Erkek	**Lise**	**Öğrenci**	"Osteo kemikle ilgili bir hastalık, bu nedenle kemik erimesi olabilir" şeklinde cevap vermişlerdir.
		Yüksek Lisans	**Mühendis**	
30- 39 yaş	**Kadın**	**Ortaokul**	**Ev hanımı**	"Eklem ağrısı" şeklinde cevaplamışlardır.
		Lise	**İşçi**	
	Erkek	**Lisans**	**Mali Müşavir**	"Daha çok yaşlılarda ortaya çıkan kemiklerde oluşan ağrı belirtisiyle kendini gösteren hastalık" olarak tanımlamıştır.
		Lisans	**Devlet Memuru**	"Diz ağrısı" olarak tanımlamıştır.
40- 49 yaş	**Kadın**	**Ön Lisans**	**Satış Sorumlusu**	"Kemik rahatsızlığı" cevabını vermiştir
	Erkek	**Lisans**	**Laborant**	"Romatizmaya benzeyen, eklemlerde oluşan hastalık" şeklinde yorum yapmıştır.
		Lise	**Muhasebeci**	"Ayaklarda, dizlerde oluşan ağrı" fikrini ileri sürmüştür.
		İlkokul	**Esnaf**	"Yaşlıların yürürken zorluk çekmesi" şeklinde soruyu cevaplamıştır.
50- 59 yaş	**Kadın**	**Lise**	**Esnaf**	"Mevsimsel ağrı" olarak tanımlamıştır.
		İlkokul	**Emekli**	"Yağmur yağmadan önce ortaya çıkan yaşlılık ağrısı" olarak tahmin etmiştir.
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	"Kemik ağrısı, kireçlenme", cevabını verdikleri görülmüştür.
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	Kelimeyi tanımlayamamıştır.
		Ortaokul	**Esnaf**	"Romatizma" şeklinde cevap vermiştir.
	Erkek	**İlkokul**	**Çiftçi**	"Yağmur ağrısı" olabileceğini düşünmüştür.
		Lisans	**Polis**	"Kas ağrısı" olarak tanımlamıştır.

Katılımcıların soruyu genel olarak, kemik ve eklemlerle bağdaştırarak, hastalığı kendi belirtilerine göre tanımladıkları ya da hastalığı yaşamasa da çevresinden duyarak tanımladıkları görülmüştür. Genellikle de kemik ağrılarını, yaşlılık ya da hava koşulları ile bağdaştırmışlardır. Kireçlenme gibi eklem ağrıları, soğuk havalardan en çok etkilenen hastalıklardan biridir. Çoğunlukla soğuk, nemli ve yağmurlu havalarda daha fazla hissedilir fakat eklem hastalıklarının nedenlerinden değildir ve her mevsimde görülebilmektedir.

Şekil 2. 23: Katılımcıların İçinde *"Osteoartrit"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 23'te katılımcıların çoğunluğunun cümleyi orta düzeyde doğru anladığı görülmektedir.

24. Soru:

> ***"Kilonuz normalin altındaysa, anoreksik iseniz ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa, dikkatli kullanınız." (Parol) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?***

Beslenme bozuklukları, yeme alışkanlıkları veya davranışlarında bozulmalarla meydana gelen bir dizi psikiyatrik hastalıklardır. Bunlar arasında anoreksiya da yer almaktadır. Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda (2007) anoreksi "yeme isteksizliği, iştahsızlık" olarak tanımlanmaktadır.

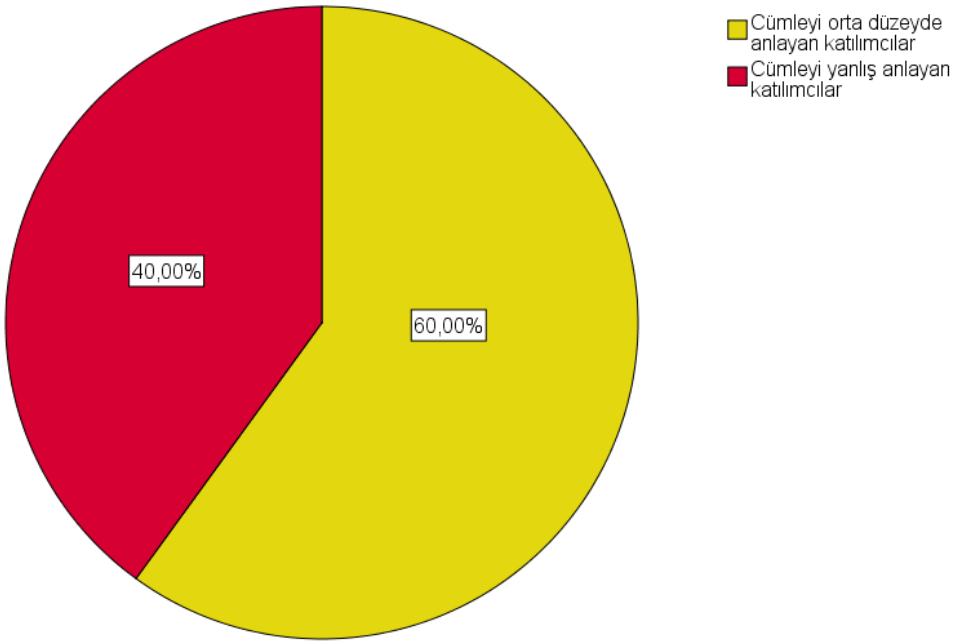
Tablo 2. 21: Katılımcıların "*Anoreksik" Kelimesini Tanımlama Biçimleri*

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	Aşırı zayıflık hastalığınız varsa, yeme bozukluğunu yaşıyorsanız ilacı dikkatli kullanmak gerektiğini ifade etmiştir.
		Lisans	Öğretmen	İştahı olmayan, vitaminsiz beslenen, kilo sorunu yaşayan hastaların ilaçları dikkatle kullanması gerektiğini ifade etmiştir.
	Erkek	Lise	Öğrenci	Yese bile kilo alamayan, vitamin eksikliği olan, bağışıklığı düşük olanlarla ilgili olduğunu aktarmıştır.
		Yüksek Lisans	Mühendis	Kilonuz normalin altındaysa, aşırı zayıflığa neden olan hastalığınız varsa beslenme yetersizliğiniz varsa dikkatli kullanınız" şeklinde aktarmıştır.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	"Zayıflamak isteyenlerin yakalandığı hastalık, beslenme bozukluğu gibi rahatsızlık, gıdalara karşı mide bulantısı gibi belirtiler durumunda ilacın kullanımına dikkat edilmelidir." yorumunu yapmıştır.
		Lise	İşçi	"Manken hastalığı, diyet yaparak yeme bozukluğu oluşturan hastalık" olarak tanımlamıştır.
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	"Diyet yaparken vücudun dengesinin bozulması durumunda ilacı dikkatli kullanınız." şeklinde cümleyi aktarmıştır.
		Lisans	Devlet Memuru	Kilonuz yaşınıza, kilonuza göre düşükse, düzensiz kilo kaybı yaşıyorsanız, beslenmeyle ilgili rahatsızlıklarınız varsa ilacı ona göre kullanınız." şeklinde görüşlerini dile getirmiştir.
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	"Mankenlerin zayıf kalma takıntısı rahatsızlığı olanlar ilacı dikkatle kullanmalıdır." şeklinde anlamıştır.
	Erkek	Lisans	Laborant	"Beslenme bozuklukları hastalığı olanlar ilacı kontrollü kullanmalıdır." şeklinde düşüncelerini belirtmiştir.

		Lise	**Muhasebeci**	"Yetersiz beslenme, vitamin eksikliği ve vücudun direncin düşmesi birçok hastalığı beraberinde getirir ve bu durumlarda ilaç ona göre kullanılmalıdır." olarak aktarmıştır.
		İlkokul	**Esnaf**	"Obez gibi bir hastalık durumunda olanların ilacı nasıl kullanması gerektiğiyle ilgili bilgi verilmiştir" cevabını vermiştir.
50- 59 yaş	**Kadın**	**Lise**	**Esnaf**	"Kilo kaybının hastalık derecesine gelmesi" şeklinde tanımlamıştır.
		İlkokul	**Emekli**	Cümlenin beslenme bozukluklarıyla ilgili hastalıklarla ilgili olduğunu belirtmiştir
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	Anoreksiyayı "besin zehirlenmesi" olarak tanımlamıştır.
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	Beslenme hastalıklarının vitaminsizlik, az yeme, mide bulantısı nedenlerden kaynaklanan hastalıklar olduğunu düşünmektedir.
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	"Çölyak hastalığı gibi yenmemesi gereken gıdaların olması anlamına geliyor olabilir." cevabını vermiştir.
		Ortaokul	**Esnaf**	"Kilo kaybı bağışıklığı düşürdüğü için ilaç kullanılırken dikkatli edilmelidir." şeklinde cümleyi aktarmıştır.
	Erkek	**İlkokul**	**Çiftçi**	Çok zayıf ya da çok kilolu iseniz ilacı ona göre kullanmak gerektiğini düşünmüştür.
		Lisans	**Polis**	Cümleyi "Beslenmeyle ilgili bir rahatsızlığınız varsa ilacı dikkatli kullanınız." olarak anlamıştır.

Vücut ağırlığındaki değişimleri ifade eden yemek bozuklukları kilo kaybı veya kilo alımı şeklinde görülmekte ve bu durum birçok faktörden kaynaklanmaktadır. Anoreksiya ise kilo kaybıyla ilgili olarak, manken hastalığı ifadesiyle de bilinmektedir. Bu hastalığa sahip olanlar, normalden çok daha zayıf olduklarını düşünürler ve aşırı kilo kaybı için sıkı diyetler uygulamaktadırlar. Deneklerin bir kısmı anoreksiyayı böyle tanımlamışlardır. Genel olarak cümle beslenme bozukluklarıyla ilgili olduğu için kelimenin anlamını birebir bilmeyen katılımcılar beslenmeyle ilgili "obez, iştahsızlık, vitamin eksikliği, yese bile kilo almama durumu, yemeklerden midenin bulanması" gibi çeşitli cevaplar üretmişlerdir. Aşırı zayıflık cevabıyla cümleyi anlayabilen denekler de bulunmaktadır.

Şekil 2. 24: Katılımcıların İçinde *"Anoreksik"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 24'e göre katılımcıların çoğunluğunun cümleyi orta düzeyde anladığı görülmektedir.

25. Soru:

> ***"Kan ve dokularda bulunan bakteri veya toksinlere bağlı düşük, lohusalık humması, karın içi kan ve dokularda bakteri veya toksinlerin bulunması tedavisinde endikedir." (Augmentın) cümlesinde yer alan "toksin" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?***

Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda toksin, "zehir, ağı" (s. 86) olarak, olarak tanımlanmıştır. Fransızca kökenli olarak görülen toksin Augmentin ilacının kullanma talimatında, düşük ve lohusalık humması gibi hastalıklara sebep olacağı belirtilmiştir.

Tablo 2. 22: Katılımcıların "*Toksin" Kelimesini Tanımlama Biçimleri*

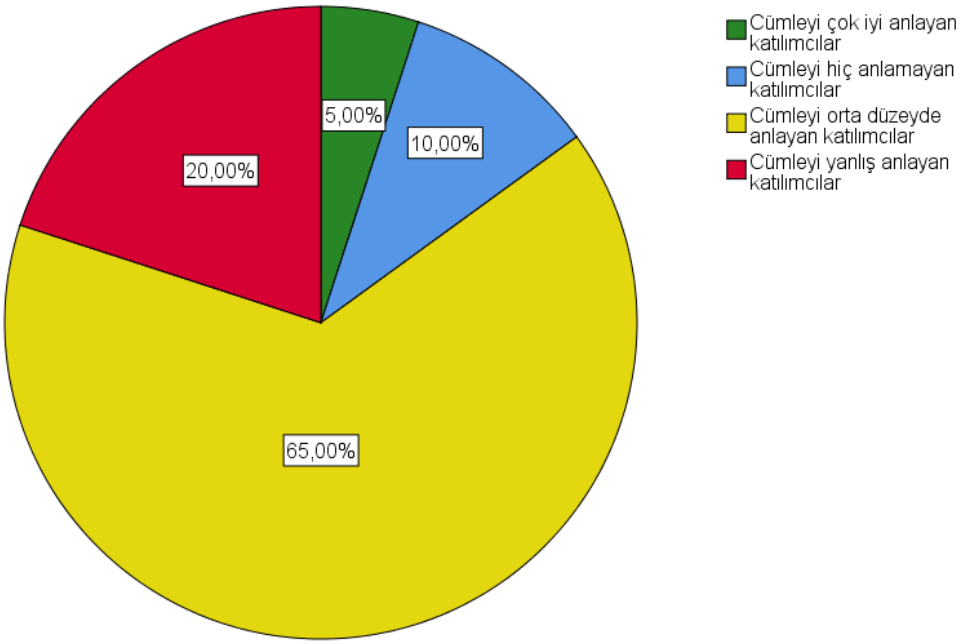
Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar

20- 29 yaş	**Kadın**	**Lisans**	**Avukat**	Günlük hayatta "toksin atma" ifadesini kullandığını söyleyerek toksini "ödem" olarak tanımlamıştır.
		Lisans	**Öğretmen**	"Hastalığa sebep olan mikrop, bakteri" olabileceğini düşünmüşlerdir.
	Erkek	**Lise**	**Öğrenci**	
		Yüksek Lisans	**Mühendis**	"Kanda bulunan zehir" cevabını vermiştir.
30- 39 yaş	**Kadın**	**Ortaokul**	**Ev hanımı**	"Virüs" olarak tanımlamıştır.
		Lise	**İşçi**	Toksinin ne demek olduğunu bilmediğini dile getirmiştir.
	Erkek	**Lisans**	**Mali Müşavir**	"Toksin atmak" la ilgili diyerek zayıflamakla ilgili olabileceğini belirtmiştir.
		Lisans	**Devlet Memuru**	"Kandaki mikrop" olabileceğini düşünmüşlerdir.
40- 49 yaş	**Kadın**	**Ön Lisans**	**Satış Sorumlusu**	
	Erkek	**Lisans**	**Laborant**	
		Lise	**Muhasebeci**	
		İlkokul	**Esnaf**	
50- 59 yaş	**Kadın**	**Lise**	**Esnaf**	"Kanda bulunan bir maddenin hamile bir kadının bebeğine zarar vermesi" şeklinde cümleyi aktarmıştır.
		İlkokul	**Emekli**	"Hızlı kilo vererek hamile kadının düşük yapmasına sebep olmak" olarak tanımlamıştır.
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	"Kanda bulunan parazit" cevabını vermiştir.
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	Cümleyi anlamadığını belirtmiştir.
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	"Mikrop" olarak tanımlamıştır.
		Ortaokul	**Esnaf**	
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	"Vücuttan terlemekle atılan madde" cevabını vermiştir.
		İlkokul	**Çiftçi**	"Mikrop" olarak tanımlamıştır.

Günlük hayatta kilo vermekle birlikte anılan ödem ve toksin atmak, cildi toksinlerden arındırmak, toksin atmaya yarayan besinler, "detoks" denilen sebze,

meyve, vitamin ve minerallerle hazırlanan sular gibi ifadeler çokça kullanılmakta, dolayısıyla katılımcılar tarafından da bilinmektedir. Her ne kadar bu ifadeleri kullansalar da toksini zehir olarak tanımlayamayan denekler de bulunmaktadır. Verilen cevaplar değerlendirildiğinde cümlenin tamamından yola çıkarak bakteri, parazit, mikrop gibi cevaplar verildiği de görülmektedir.

Şekil 2. 25: Katılımcıların İçinde *"Toksin"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 25'e göre katılımcıların çoğunluğunun cümleyi orta düzeyde anladığı görülmektedir.

26. Soru:

"Reflü özofajitin önlenmesinde: Günde bir defa 15 mg kullanılır." (Lansor) cümlesinde yer alan "özofajit" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

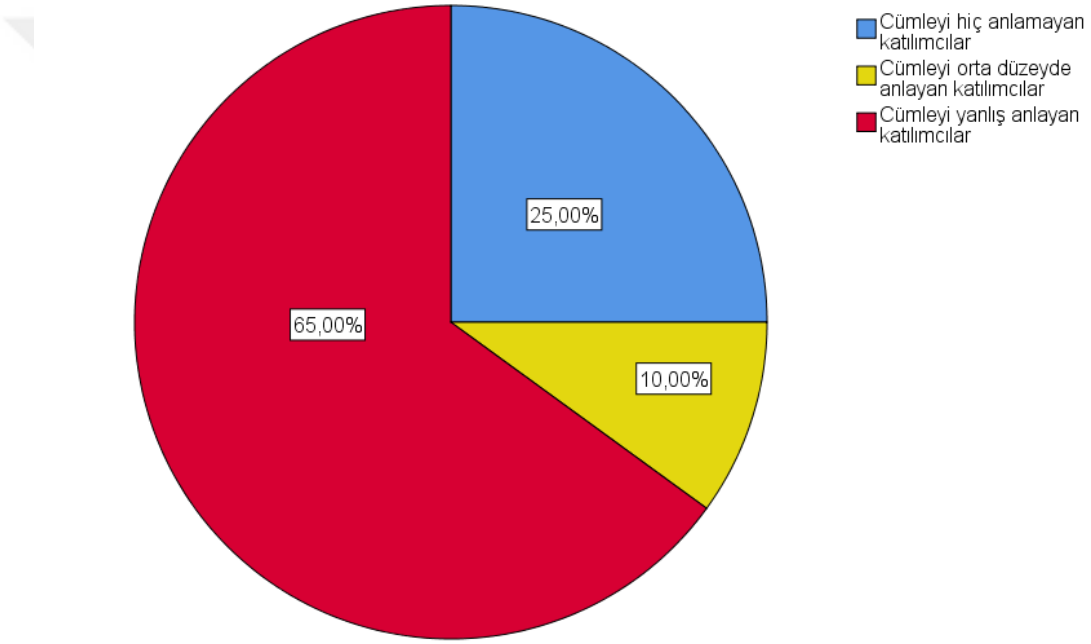
Özofajit Yunanca kökenli bir kelimedir ve "yemek borusu iltihabı" olarak tanımlanmaktadır.

Tablo 2. 23: Katılımcıların "*Özofajit" Kelimesini Tanımlama Biçimleri*

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	"Mide yanması" cevabını vermiştir.
		Lisans	Öğretmen	"Lansor ilacı mide rahatsızlıklarında kullanılan bir ilaç, bu yüzden mide rahatsızlığı" şeklinde görüşlerini aktarmıştır.
	Erkek	Lise	Öğrenci	"Mide asidinden kaynaklanan mide hastalığı olabilir" şeklinde düşüncelerini belirtmiştir.
		Yüksek Lisans	Mühendis	"Mide yanması" olarak tanımlamışlardır.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	
		Lise	İşçi	
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	
		Lisans	Devlet Memuru	
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	Bir fikrinin olmadığını, kelimeyi daha önce duymadığını dile getirmiştir.
	Erkek	Lisans	Laborant	"Reflü ile birlikte bahsedildiği için ona benzeyen bir mide rahatsızlığı olabilir" şeklinde bir yorum yapmıştır.
		Lise	Muhasebeci	"Mide ekşimesi" olduğunu düşünmüştür
		İlkokul	Esnaf	"Karın ağrısı" şeklinde soruyu cevaplamıştır
50- 59 yaş	Kadın	Lise	Esnaf	Bu bölümdeki bütün katılımcıların "mide yanması" cevabını verdiği görülmektedir.
		İlkokul	Emekli	
		Yüksek Lisans	Öğretim Üyesi	
	Erkek	Ortaokul	İşletmeci	
60 yaş ve üzeri	Kadın	Okuryazar Değil	Emekli	Bu bölümdeki katılımcılar kelimeyi ilk kez duyduklarını belirtmiştir.
		Ortaokul	Esnaf	
	Erkek	İlkokul	Çiftçi	
		Lisans	Polis	

En sık karşılaşılan mide hastalıklarından olan özofajit, reflü hastalığı olarak da anılmaktadır. Deneklerin çoğunluğu da gerek ilacın mide ilacı olması, gerekse de reflü ile birlikte verilmesi sebebiyle hastalığın mide hastalığı olduğunu ön görmüşlerdir. Yemek borusunun iltihaplanmasıyla belirti gösteren hastalık, halk arasında midenin yanması, mide ekşimesi şeklinde anıldığı için denekler tarafından da öyle tanımlanmıştır.

Şekil 2. 26: Katılımcıların İçinde *"Özofajit"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 26'da katılımcıların çoğunluğunun cümleyi yanlış anladığı görülmektedir.

27. Soru:

> ***"Kadın hastalıklarında ağrılı ve/veya iltihap durumları; örneğin ağrılı adet dönemleri veya adneksit tedavisinde kullanılabilir." (Voltaren) cümlesinde yer alan "adneksit" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?***

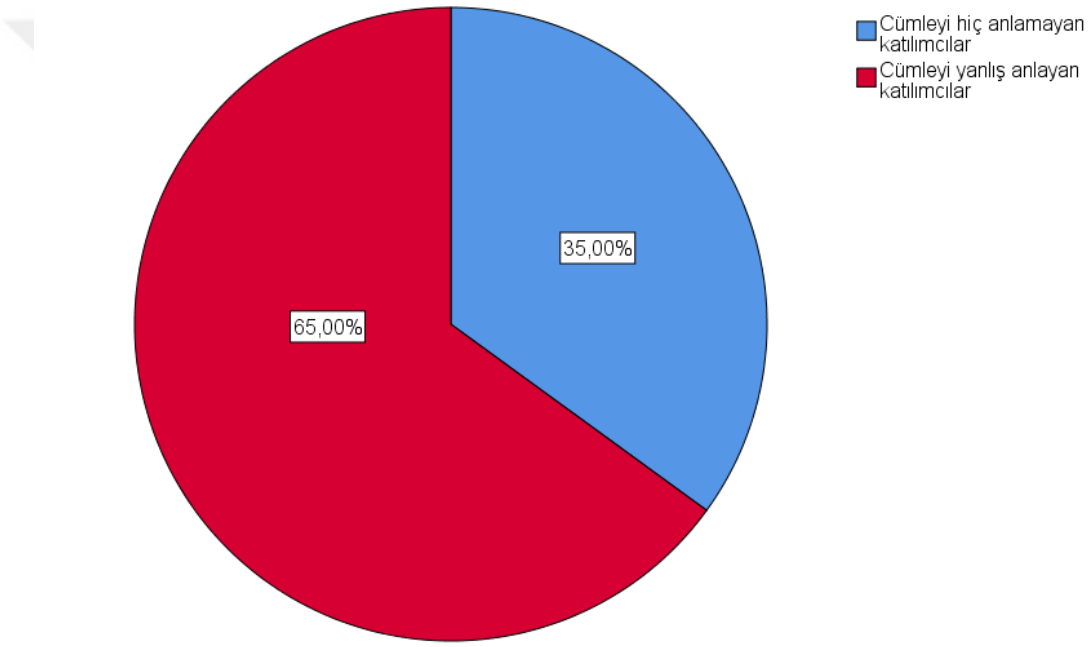
Adnesit, kadınların üreme organlarındaki yumurtalık ve fallop tüplerinde enfeksiyon sonucu oluşan bir hastalıktır. Hastalığın belirtileri arasında karın ağrısı, ateş, vajinal akıntı, adet dönemi dışı kanama yer almaktadır.

Tablo 2. 24: Katılımcıların "*Adneksit" Kelimesini Tanımlama Biçimleri*

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	Rahim ile ilgili bir hastalık olabileceğini aktarmıştır.
		Lisans	Öğretmen	Cümlenin gidişatından dolayı "adet dönemi veya ifadesinden dolayı adet döneminde rastlanabilecek başka bir hastalık" şeklinde tahmin yürütmüşlerdir.
	Erkek	Lise	Öğrenci	
		Yüksek Lisans	Mühendis	Soruya herhangi bir cevap vermemiştir.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	Adne ve akne kelimelerini benzer bularak adet döneminde çıkan akne rahatsızlığı olarak tanımlamıştır.
		Lise	İşçi	Kadın hastalıklarında görülen bir kanser çeşidi olabileceğini belirtmiştir.
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	Soruya herhangi bir cevap verememişlerdir.
		Lisans	Devlet Memuru	
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	"Yumurtalıklarla ilgili bir hastalık" olabileceğini belirtmiştir
	Erkek	Lisans	Laborant	"Adet düzensizliği" gibi bir hastalık olabileceğini tahmin etmiştir.
		Lise	Muhasebeci	"Akne tedavisi" olarak tanımlamıştır.
		İlkokul	Esnaf	Kelimeyi tanımlayamamıştır.
50- 59 yaş	Kadın	Lise	Esnaf	"Rahimde kist olması" şeklinde tahmin etmiştir.
		İlkokul	Emekli	"Adetin düzensiz olmasıyla ilgili bir durum" olabileceğini düşünmüştür.
		Yüksek Lisans	Öğretim Üyesi	"Kadın hormonlarıyla ilgili bir rahatsızlık" şeklinde cevap vermiştir.
	Erkek	Ortaokul	İşletmeci	Soruya herhangi bir cevap verememiştir.
60 yaş ve üzeri	Kadın	Okuryazar Değil	Emekli	"Adet düzensizliği" cevabını vermişlerdir.
		Ortaokul	Esnaf	
	Erkek	Lisans	Polis	Kelimeyi bilmediklerini belirtmişlerdir.
		İlkokul	Çiftçi	

Katılımcıların cevaplarını toplu bir şekilde değerlendirildiğinde ise erkek katılımcıların çoğunluğunun soruyu cevaplayamadığı, kadın katılımcıların ise kadın hastalıklarıyla ilgili cevaplar türettikleri görülmüştür. Cümlenin gidişatından dolayı ağrılı adet dönemleri ile birlikte anıldığı için cevaplar adet düzensizliği üzerinde yoğunlaşmıştır. Ses yanılsaması yoluyla akne ve adne kelimelerini birbirine benzer bularak sivilce tedavisinde kullanılabileceği yönünde tahminlerde yapılmıştır.

Şekil 2. 27: Katılımcıların İçinde *"Adneksit"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 27'ye göre katılımcıların çoğunluğu cümleyi yanlış anlamıştır.

28. Soru:

"Bronşiyal salgıların sulandırılması ve yumuşatılması için reçete edilir." (Peditus) cümlesinde yer alan "bronşiyal" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

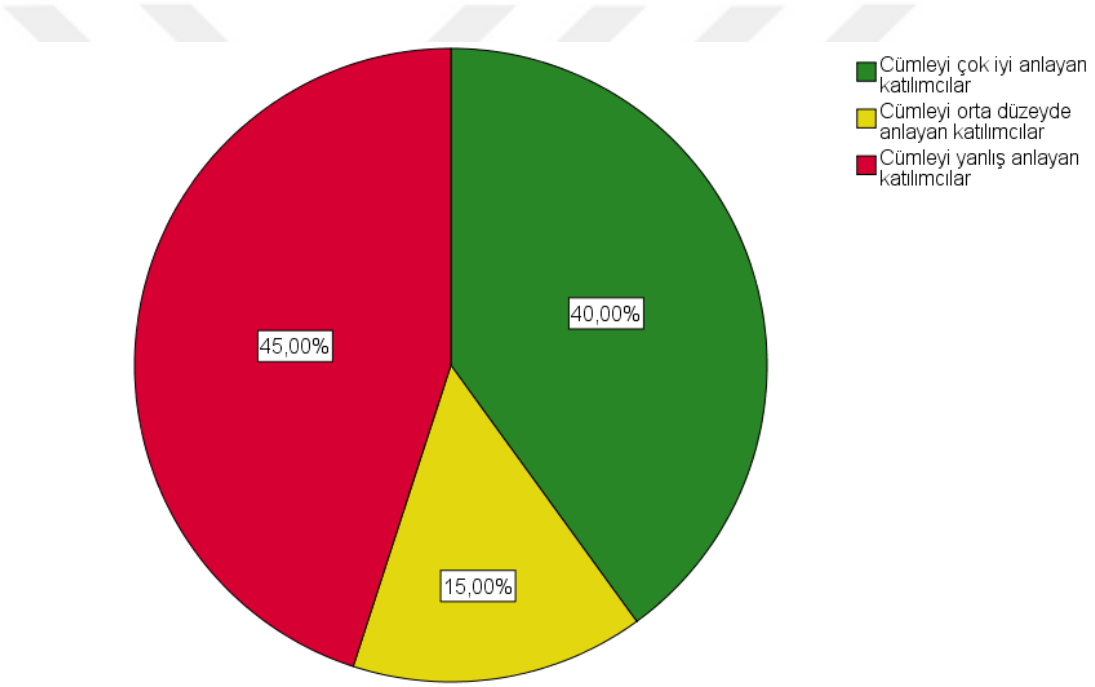
Fransızca bronche kelimesinden gelen bronş, Türkçe Sözlük'te (2005) "Soluk borusunun akciğerlere giden iki kolundan her biri ve bunların dalları." (s. 317) şeklinde tanımlamıştır.

Tablo 2. 25: Katılımcıların "*Bronşiyal" Kelimesini Tanımlama Biçimleri*

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	"Bronşit hastalığına sebep olan" şeklinde tanımlamıştır.
		Lisans	Öğretmen	İlacın akciğerde bulunan bronşları rahatlamasını sağladığını aktarmıştır.
	Erkek	Lise	Öğrenci	"Akciğerdeki bronşlar" şeklinde cevaplamıştır.
		Yüksek Lisans	Mühendis	"Bronşlarla ilgili olan, nefes borçlarıyla ilgili olan" görüşünü dile getirmiştir.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	"Balgam sökücü" olarak tanımlamıştır.
		Lise	İşçi	"Akciğer odacıkları" şeklinde cevap vermiştir.
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	"Bronşit hastalığı" şeklinde yanıtlamıştır.
		Lisans	Devlet Memuru	"Akciğerdeki bronşlarla ilgili olan" şeklinde tanımlama yapmıştır.
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	"Boğazın rahatlatılması" olabileceğini düşünmüştür.
	Erkek	Lisans	Laborant	"Akciğerde nefes almamızı sağlayan borular" cevabını vermiştir.
		Lise	Muhasebeci	"Boğazı yumuşatan ilaç" olarak tanımlamıştır.
		İlkokul	Esnaf	"Akciğer hastalıkları" şeklinde tanımlamıştır.
50- 59 yaş	Kadın	Lise	Esnaf	
		İlkokul	Emekli	"Bronşit hastalığına sebep olan" şeklinde tanımlamıştır
		Yüksek Lisans	Öğretim Üyesi	"Boğaz ağrıması, bronşit hastalığı" cevabını vermiştir.
	Erkek	Ortaokul	İşletmeci	"Burnun tıkanması" şeklinde tanımlamıştır.
60 yaş ve üzeri	Kadın	Okuryazar Değil	Emekli	"Bulaşıcı hastalıklar" cevabını vermiştir.
		Ortaokul	Esnaf	"Bronşit hastalığı" şeklinde tanımlamışlardır.
	Erkek	İlkokul	Çiftçi	
		Lisans	Polis	Solunum sistemiyle ilgili bir terim olabileceğini düşünmüştür.

Astım, kronik obstrüktif akciğer hastalığı yani KOAH, bronşit , bronşektazi yani bronşların genişlemesi gibi birçok hastalık akciğerdeki hava yollarımızı etkileyen hastalıklardır. Katılımcıların birçoğu ise bronş kelimesini bronşit hastalığı nedeniyle çağrıştırmıştır. Bronşları, hastalığın sebebi olarak gören, hastalığı yaşayıp, kendi belirtilerine göre tanımlayan, akciğer hastalıkları olarak düşünen denekler olmak üzere birçok çeşitli ama bir o kadar da çıkarım yaptıkları fikrin aynı olduğu cevaplar görülmektedir.

Şekil 2. 28: Katılımcıların İçinde *"Bronşiyal"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 28'e göre katılımcıların çoğunluğunun cümleyi yanlış anladığı görülmektedir.

29. Soru:

"Günde 150 mg'ı aşmayınız." (Voltaren 75 Mg) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

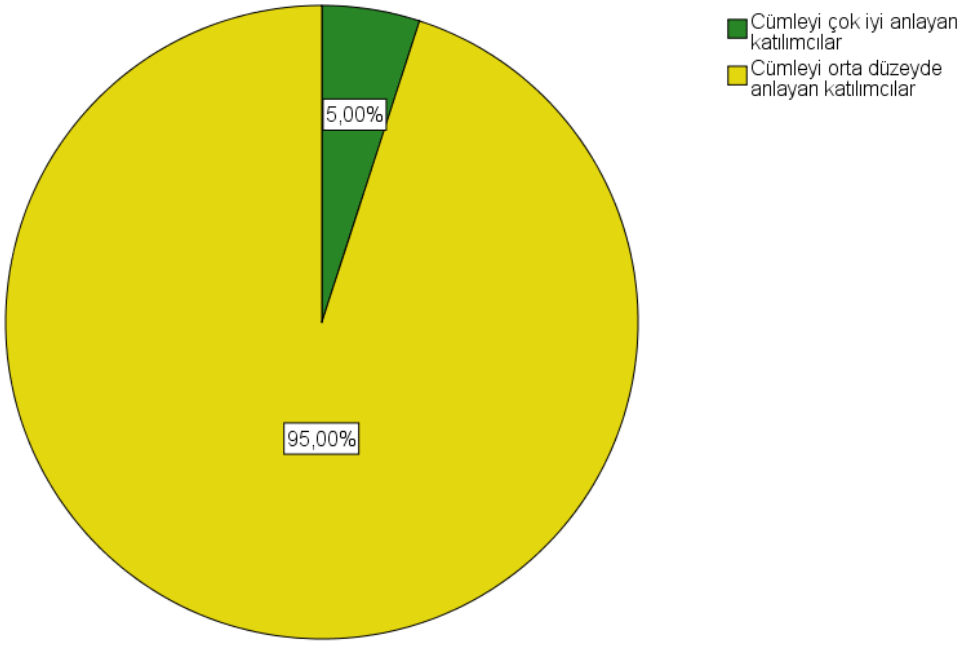
Katılımcılar bu soruya genellikle ilacın içilmesi gereken en yüksek dozun 150 mg olduğunu söyleyerek cevap vermişlerdir. Tam bir ölçüt veremediklerini, miligramın hastalıklara göre değişebileceğini, ilacın iğne veya hap olmasına bağlı

olabileceğini, ilacı kullanma miktarının ilaç kutularında adet şeklinde belirtildiğini, ona göre kullandıklarını öne sürmüşlerdir.

Bunun dışında farklı cevap veren 60 yaş ve üzerinde bulunan kadın, okuryazar olmayan, emekli denek "İlacı kullanırken diyet yapmak gerekiyorsa, yeme içme ölçüsü olabilir." şeklinde bir tahmin yürütmüştür.

Bu soruda deneklerden beklenen Voltaren ilacının bir tabletinin kaç miligram olduğunu bilerek yorum yapmalarıdır. Her ne kadar cümlede bu belirtilse de ilacın en fazla 2 tablet alınması gerektiği ifade edilememiştir. Katılımcılar kendi kullandıkları ilaçlardan yola çıkarak ilacın ölçüsü hakkında bir tahmin yürütmüşlerdir.

Şekil 2. 29: Katılımcıların "*Günde 150 mg'ı aşmayınız.*" Cümlesini Anlama Oranı

Şekil 2. 29'a göre katılımcıların çoğunluğu cümleyi orta düzeyde doğru anlamıştır.

30. Soru:

> ***"İltihap ya da ağrı tedavisinde kullanılan ilaçları (örneğin asetilsalisilik asit/aspirin,diklofenak ya da ibuprofen) aldıktan sonra bir alerjik reaksiyon geçirdiyseniz kullanmayınız." (Dolarex) cümlesinde yer alan "alerji" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?***

Alerjiler, vücudun bağışıklık sisteminin yanlışlıkla zararsız bir maddeyi (polen veya yiyecek vs.) bir tehdit olarak algılaması sonucu ortaya çıkmaktadır. Bağışıklık sistemi, bu maddelere karşı proteinler üretmekte ve kimyasalların salgılanmasına neden olarak alerjik belirtileri ortaya çıkarmaktadırlar. Bu belirtilerden yaygın olanları arasında burun akıntısı, hapşırma, kaşıntılı cilt, gözlerde sulanma, öksürük, nefes darlığı ve şişmiş dil veya dudaklar bulunmaktadır. Belirtiler alerjinin ne kadar şiddetli olduğuna ve vücudun hangi bölgesinin etkilendiğine bağlı olarak değişebilmektedir.

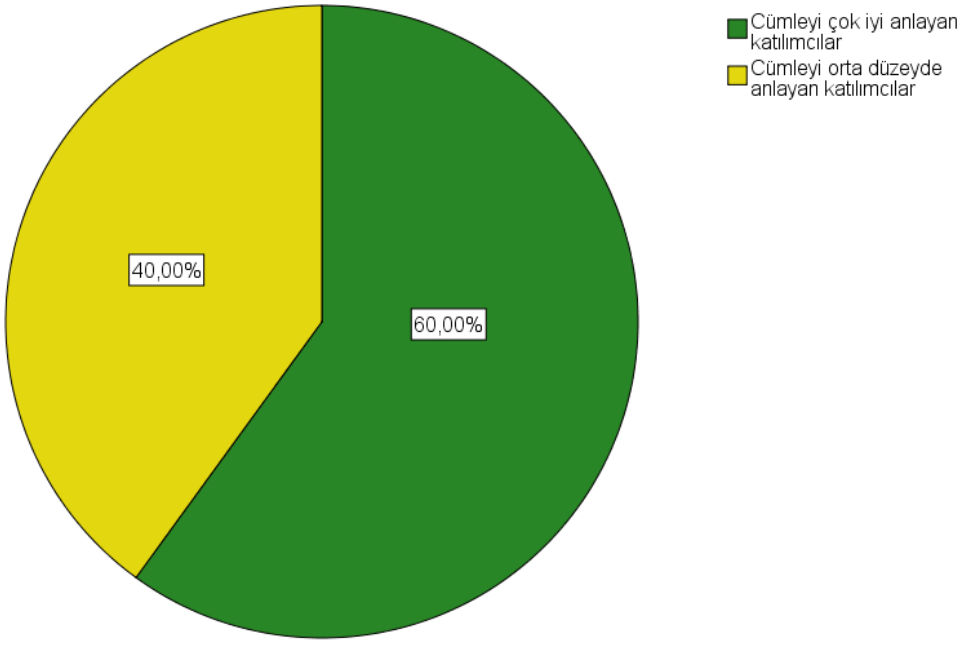
Tablo 2. 26: Katılımcıların "*Alerji" Kelimesini Tanımlama Biçimleri*

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	"Polen, koku ya da bir yiyeceğe karşı olumsuz bir tepki gösterilmesi" şeklinde tanımlamışlardır.
		Lisans	Öğretmen	
	Erkek	Lise	Öğrenci	
		Yüksek Lisans	Mühendis	
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	"Yenilen yiyeceğin vücuttaki kabartı, kızarıklık gibi tepkileri" olarak düşünmüştür.
		Lise	İşçi	"Vücudun herhangi bir şeye tepki göstermesi" olarak ortak cevap vermişlerdir.
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	
		Lisans	Devlet Memuru	
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	
	Erkek	Lisans	Laborant	
		Lise	Muhasebeci	
		İlkokul	Esnaf	"Kızarıklık" olarak tanımlamıştır
50- 59 yaş	Kadın	Lise	Esnaf	"Kaşıntı, gözlerin yaşarması, hapşırma gibi belirtileri olan hastalık" olduğunu düşünmüştür.
		İlkokul	Emekli	"Kaşıntı" şeklinde tanımlanmıştır.
		Yüksek Lisans	Öğretim Üyesi	"Yiyeceklere ya da benzeri şeylere gösterilen tepki" şeklinde cevap vermiştir.
	Erkek	Ortaokul	İşletmeci	

60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	"Kaşıntı, kabarıklık, döküntü" olarak tanımlamışlardır.
		Ortaokul	**Esnaf**	"Vücutta oluşan kızarıklık" olabileceğini düşünmüştür.
	Erkek	**İlkokul**	**Çiftçi**	"Baharda oluşan göz yaşarması, hapşırma krizi" olarak tanımlamıştır
		Lisans	**Polis**	"Vücudun çeşitli şeylere verdiği tepki" cevabını vermiştir.

Alerjiler, genetik yatkınlık, çevresel faktörler ve yaşam tarzı gibi birçok faktöre bağlı olan rahatsız edici ve hatta bazen hayatı tehdit edici şekilde ortaya çıkan hastalıklardır. Her yaş grubunda görülebilen yaygın hastalık katılımcıların hepsi tarafından bilinmektedir. Alerjiyi "vücudumuzun çeşitli şeylere verdiği tepki" olarak tanımlayanlar olsa da alerjinin belirtileriyle tanımlayanlar da bulunmaktadır. Denekler kendi tecrübelerinden yola çıkarak, "kaşıntı, göz yaşarması, kabarıklık, döküntü" gibi belirtilerle düşüncelerini aktarmışlardır.

Şekil 2. 30: Katılımcıların İçinde *"Alerji"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 30'da katılımcıların çoğunluğunun cümleyi doğru anladığı belirlenmiştir.

31. Soru:

"Hemoglobin değerleri normale döndükten sonra (aneminin şiddetine göre genellikle ilk 10 hafta içerisinde) serumdaki ferritin değerlerinin takibi ile oral demir tedavisine vücudun demir depoları tekrar dolana kadar devam edilmelidir." (Ferro Sanol Duedal) cümlesinde yer alan "hemoglobin" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Hemoglobin, Türkçe Sözlük'te (2005) "Alyuvarların yapısında bulunan, dokulardan karbondioksidi akciğerlere, akciğerlerden oksijeni dokulara taşıyan, demir içeren ve kana kırmızı rengini veren protein." (s. 877) olarak tanımlanmıştır.

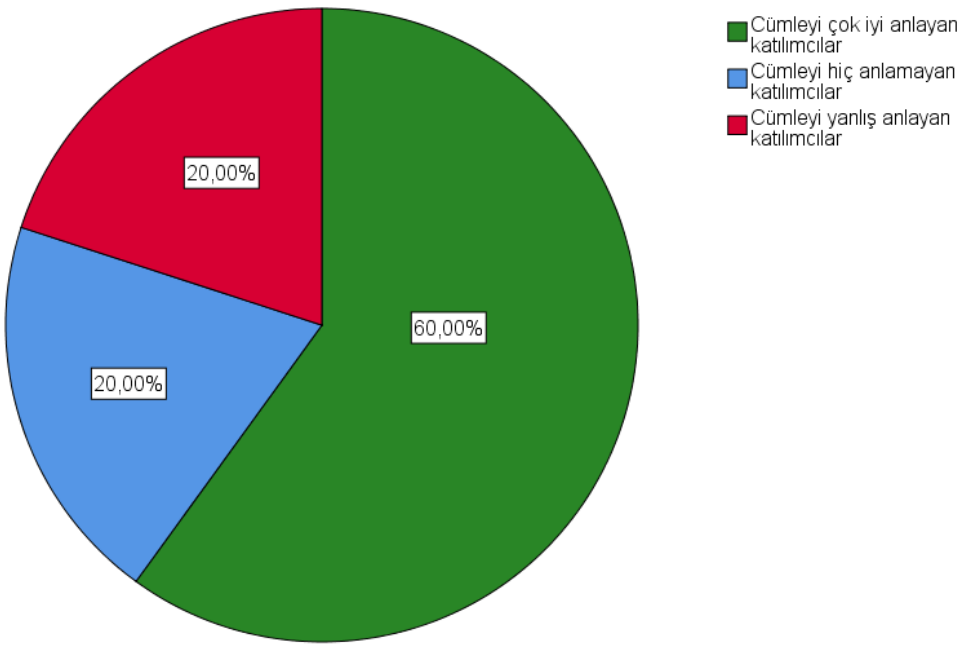
Tablo 2. 27: Katılımcıların "*Hemoglobin" Kelimesini Tanımlama Biçimleri*

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	"Kandaki alyuvar değeri" olarak tanımlamıştır.
		Lisans	Öğretmen	"Kan değerleri" şeklinde cevap vermişlerdir.
	Erkek	Yüksek Lisans	Mühendis	
		Lise	Öğrenci	
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	"Kansızlık" olarak tanımlamıştır.
		Lise	İşçi	"Kanla ilgili bir hastalık" olabileceğini düşünmüştür.
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	"Kan değerleri" cevabını vermişlerdir.
		Lisans	Devlet Memuru	
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	
	Erkek	Lise	Muhasebeci	
		Lisans	Laborant	
		İlkokul	Esnaf	
	Kadın	İlkokul	Emekli	"Demir eksikliği" cevabını vermiştir.
		Lise	Esnaf	"Kan değerleri" şeklinde tanımlamıştır.
		Yüksek Lisans	Öğretim Üyesi	"Kandaki demir değeri" cevabını vermiştir.

50- 59 yaş	**Erkek**	**Ortaokul**	**İşletmeci**	"Vitamin değeri" tanımlamasını yapmıştır.
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	Bu bölümde bulunan katılımcıları değerlendirildiğinde ise herhangi bir cevap alınamadığı görülmüş, soru uzun olduğu için okunmasının birkaç kere tekrarlanması istenmiştir.
		Ortaokul	**Esnaf**	
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	
		İlkokul	**Çiftçi**	

Ferro Sanol Duedal demir yetersizliği tedavisinde kullanılan bir ilaçtır ve katılımcılar tarafından da bilinmektedir. İlacın neye yaradığının bilinmesi katılımcıları doğru cevaba ulaştırmıştır. Bunun dışında cümlenin içinde yer alan anemi, demir depoları gibi ifadelerden hareketle de hemoglobinin "Kan değerleri" olduğu kanısına varılmıştır. Günlük hayatta çoğu hastalığın tanısında da kan değerlerinden yararlanılmaktadır. Bu nedenle kelimenin çoğunluk tarafından aşina olduğu görülmektedir.

Şekil 2. 31: Katılımcıların İçinde *"Hemoglobin"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 31'e göre katılımcıların çoğunluğu cümleyi doğru anlamıştır.

32. Soru:

"Kalp kasının sempatomimetik ilaçlara karşı aşırı duyarlılığını artıran anesteziklerin (anestezi yapan ilaç) kullanıldığı durumlarda fenilefrin içeren preparatlar (ilaçlar) kullanılmamalıdır." (Peditus) cümlesinde yer alan "sempatomimetik" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Sempatomimetik, sempatik sinir sistemi üzerinde etkili olan bir ilaç sınıfını ifade etmektedir. Bu ilaçların, kalp atış hızını arttırma veya kan basıncını yükseltme gibi yan etkileri bulunmaktadır. Cümlede de ilaçlara karşı duyarlılığı olan insanların kullanmaması gerektiğiyle ilgili bilgi verilmiştir.

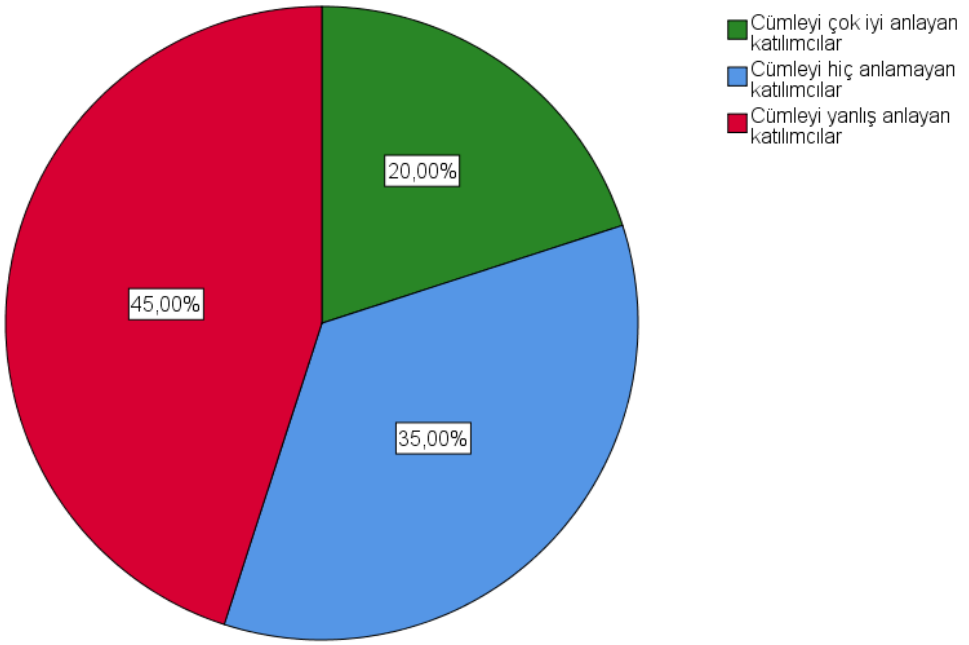
Tablo 2. 28: Katılımcıların "*Sempatomimetik" Kelimesini Tanımlama Biçimleri*

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	"Kalp hastalıkları ilaçları" cevabını vermişlerdir.
		Lisans	Öğretmen	
	Erkek	Yüksek Lisans	Mühendis	Kelimeyi bilmediğini belirtmiştir.
		Lise	Öğrenci	"Doku hissizliği yaratan ilaçlar" olarak tanımlamıştır.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	İlaç sınıfının kalp hastalıkları ile ilgili olduğunu belirtmiştir.
		Lise	İşçi	
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	
		Lisans	Devlet Memuru	
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	"Ameliyat sonrası kullanılan, vücudu uyuşturan ve ağrı hissettirmeyen ilaç sınıfı" olarak tahmin ettiğini söylemiştir.
	Erkek	Lisans	Laborant	"Anestezi yapan bir ilaç olduğuna göre uyuşturan bir ilaç olduğunu" aktarmıştır.
		Lise	Muhasebeci	Cümleyi anlamadıklarını belirtmişlerdir.
		İlkokul	Esnaf	

50- 59 yaş	**Kadın**	**Lise**	**Esnaf**	"Doku hissizliği yaratan ilaçlar" şeklinde tanımlamıştır.
		İlkokul	**Emekli**	Sempatomimetik ilaçların "kalp ilaçları" olduğu yönünde bir fikir yürütmüşlerdir.
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	Bu bölümde yer alan katılımcılar cümleyi anlamadıklarını bunun nedeninin de cümlenin uzun olmasından ve cümlede "sempatomimetik, anestezi, fenilefrin" gibi kelimelerin olmasından kaynaklandığını belirtmişlerdir.
		Ortaokul	**Esnaf**	
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	
		İlkokul	**Çiftçi**	

Bu soruda verilen cevaplar üç kategoride toplanmaktadır. İlk grupta cümle kalp kası ile başladığı için ilacın kalp ilaçları ile ilgili olduğu yönündeki cevaplar bulunmaktadır. Diğer bir cevap grubunda ise cümlede geçen anestezi yapan ilaç ifadesinin doku hissizlik yaratan ilaçlar olduğunu bildikleri ve bu ilaç grubunun da onunla ilgili olduğunu ifade ettikleri görülmektedir. Son gruptaki katılımcıların ise soruya herhangi bir cevap veremedikleri görülmüştür.

Şekil 2. 32: Katılımcıların İçinde *"Sempatomimetik"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 32'ye göre katılımcıların çoğunluğunun cümleyi yanlış anladığı görülmektedir.

33. Soru:

"Serebrovasküler kanama ya da başka aktif kanamanız varsa kullanmayınız." (Nurofen) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Serebrovasküler kanama, beyindeki kan damarlarının patlaması veya sızması sonucu oluşan bir durumdur. Aktif kanama ise gözle görülen, yaradan vücut dışına doğru olan kanamalardır. Cümlede de kanama durumlarında ilacın kullanılmaması gerektiği belirtilmiştir. Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda (2007) ifade doğrudan yer almasa da serebral kelimesi "beyinle ilgili" (s. 79) olarak tanımlanmıştır.

Tablo 2. 29: Katılımcıların *"Serebrovasküler Kanama" Kelimesini Tanımlama Biçimleri*

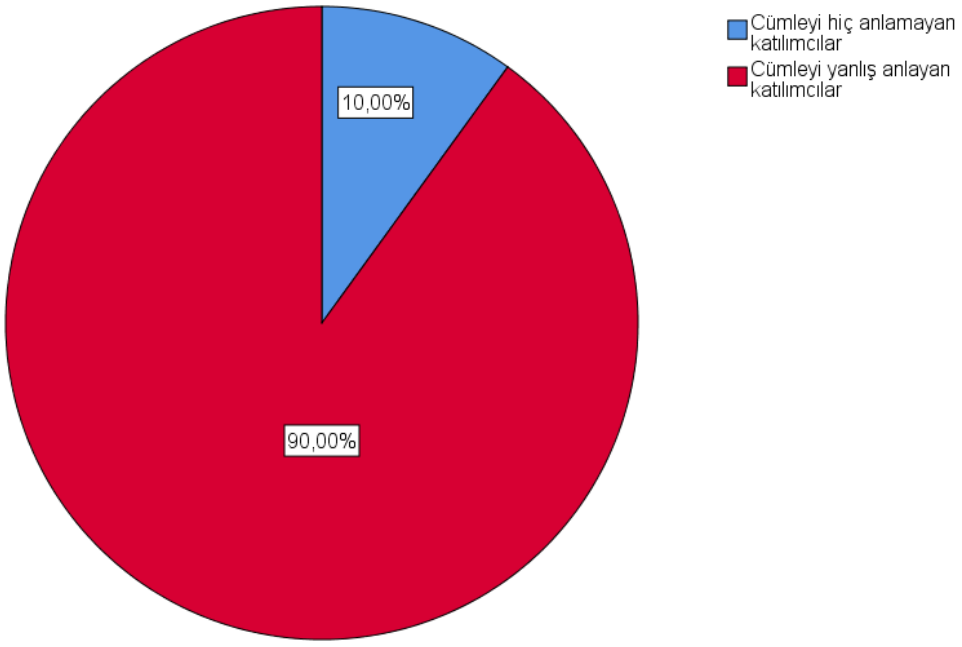
Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	Serebrovasküler kanamanın "mide kanaması" olduğunu tahmin etmişlerdir.
		Lisans	Öğretmen	
	Erkek	Lise	Öğrenci	

		Yüksek Lisans	**Mühendis**	
30- 39 yaş	**Kadın**	**Ortaokul**	**Ev hanımı**	Damarlardaki kanama olduğunu düşünüp cümleyi o şekilde anlamıştır.
		Lise	**İşçi**	Durdurulmayan aktif kanamalarda ilacın kullanılmamasıyla ilgili bilgi verdiğini belirtmiştir.
	Erkek	**Lisans**	**Mali Müşavir**	"Görülen, görülmeyen kanama" durumda ilacın kullanılmaması gerektiğini dile getirmiştir.
		Lisans	**Devlet Memuru**	"İç kanamanız ya da dış kanamanız varsa ilacı kullanmayı durdurun." olarak cümleyi anlamıştır.
40- 49 yaş	**Kadın**	**Ön Lisans**	**Satış Sorumlusu**	"Görülen ya da görülmeyen kanama" tanımlamasını yapmıştır.
	Erkek	**Lisans**	**Laborant**	"Belli bir bölgede kanama varsa kullanmayınız çünkü Nurofen ilacı kanı sulandırdığı için kanın durdurulması zorlaşabilir" şeklinde düşüncelerini dile getirmiştir.
		Lise	**Muhasebeci**	Cümleyi anlamadığını belirtmişlerdir.
		İlkokul	**Esnaf**	
50- 59 yaş	**Kadın**	**Lise**	**Esnaf**	Serebrovasküler kanama için "kontrol edilemeyen kanama" tanımlamasını yapmıştır.
		İlkokul	**Emekli**	"Kanayan bir yeriniz varsa ilacı kullanmayın." şeklinde cümleyi anlamıştır.
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	"Mide kanaması gibi vücudun içinde olan kanama ya da aktif, dıştan görülen kanamanız varsa kullanmayınız." şeklinde cümleyi anlamıştır.
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	"Kesik sonucu oluşan kanamanız varsa kullanmayınız." olarak ifade etmiştir.
	Kadın	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	Cümlenin adet kanamasından bahsettiğini düşünmüşlerdir.

60 yaş ve üzeri		**Ortaokul**	**Esnaf**	
	Erkek	**İlkokul**	**Çiftçi**	Cümleyi "Mide kanaması geçiriyorsanız ilacı kullanmayınız." olarak anlamıştır.
		Lisans	**Polis**	Serebrovasküler kanamanın "Durdurulması zor olan kanama" olduğunu düşünmüştür.

Bu soruda katılımcıların hiçbirinin doğru cevap veremedikleri görülmüştür. Deneklerin çoğunluğunun aklına kanama denildiğinde ilk olarak "mide kanaması" gelmiştir. İki kadın katılımcı da "adet kanaması" şeklinde cevap vermiştir. Bunun dışında cümlede geçen aktif kanama ifadesinden hareketle cümlenin görülen ya da görünmeyen kanamalarla ilgili bilgi verdiği görüşleri bulunmaktadır. Katılımcılar aktif kanama hakkında fikir yürütseler de Fransızca kökenli "cerebral" kelimesinden türetilen serebrovasküler kanama ilgili bir fikir yürütememişlerdir.

Şekil 2. 33: Katılımcıların İçinde *"Serebrovasküler Kanama"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 33'e göre katılımcıların çoğunluğunun cümleyi yanlış anladığı görülmektedir.

34. Soru:

"Epilepsinin şiddetlenmesi olursa NOOTROPİL'i kullanmayı durdurun." (Nootropil) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Sara hastalığı olarak da bilinen epilepsi, beyindeki nöronlarda ani ve kontrolsüz boşalma ile meydana gelen, nöbetlere neden olan sinir sistemiyle ilgili bir bozukluktur. Nöbetlerin nedeni her zaman bilinmemekle birlikte, beyindeki hasar, genetik faktörler veya diğer nedenlerden kaynaklanabilmektedir. Epilepsi terimi genel olarak, nöbetlere neden olan birçok hastalığı tanımlamak için kullanılmaktadır. Tarihsel dönemler de insanlar hastalığı şeytani veya ruhani bir nedenle açıklanmaya çalışmışlardır. Epilepsi hastalarına tarihte kötü muamele edildiği, toplum tarafından dışlandığı da bilinmektedir. Epilepsi hastalığının belirtileri, kişiden kişiye farklılık göstermekle birlikte bazı insanlarda, görsel veya işitsel halüsinasyonlar, bazı insanlarda ise kısa bir süreliğine bilinçsizlik şeklinde görülebilmektedir.

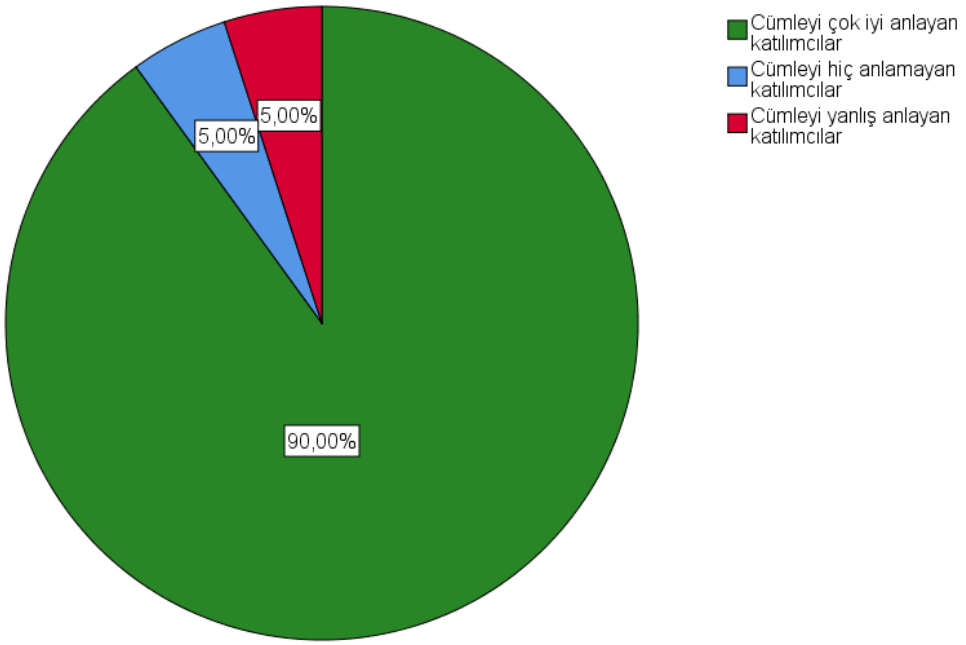
Tablo 2. 30: Katılımcıların "*Epilepsi" Kelimesini Tanımlama Biçimleri*

Yaş Aralığı	*Cinsiyet*	*Öğrenim Durumu*	*Mesleği*	*Cevaplar*
20- 29 yaş	*Kadın*	*Lisans*	*Avukat*	"Beynin hasar almasından dolayı nöbet geçirilmesi durumunda ilacı kullanmayı durdurun." şeklinde cümleyi aktarmıştır.
		Lisans	*Öğretmen*	Sara hastalığının belirtileri artarsa ilacı kullanmamak gerektiğini ifade etmiştir.
	Erkek	*Lise*	*Öğrenci*	"Krizi çeşidi, sinir sisteminde ani kasılma" olarak tanımlamıştır.
		Yüksek Lisans	*Mühendis*	"Epilepsi, sara hastalığı anlamına geliyor. Baş dönmesi gibi belirtilerin artması durumunda ilacı kullanmamak gerekir." şeklinde görüşlerini belirtmiştir.
30- 39 yaş	*Kadın*	*Ortaokul*	*Ev hanımı*	Epilepsiyi "Titreme hastalığı" olarak tanımlamıştır.
		Lise	*İşçi*	Cümleyi "Sara hastalığı bayılmaya neden olduğu için ilaç kullanılmaması gerekir." şeklinde anlamıştır.
	Erkek	*Lisans*	*Mali Müşavir*	Epilepsinin "bayılma hastalığı" olduğunu düşünmüştür
		Lisans	*Devlet Memuru*	"Sara hastalığınız varsa kullanmayın." şeklinde cümleyi anlamışlardır.

40- 49 yaş	***Kadın***	***Ön Lisans***	***Satış Sorumlusu***	
	Erkek	***Lisans***	***Laborant***	
		Lise	***Muhasebeci***	"Bir çeşit sinir hastalığı" olarak tanımlanmıştır.
		İlkokul	***Esnaf***	Epilepsinin bayılma olarak belirti gösterdiğini bu belirtiler şiddetlenirse ilacı kullanmamak gerektiğiyle ilgili bilgi verdiğini aktarmıştır
50- 59 yaş	***Kadın***	***Lise***	***Esnaf***	Epilepsiye "Sara hastalığı" dendiğini bilmektedirler.
		İlkokul	***Emekli***	
		Yüksek Lisans	***Öğretim Üyesi***	
	Erkek	***Ortaokul***	***İşletmeci***	Cümleyi anlamadığını belirtmiştir.
60 yaş ve üzeri	***Kadın***	***Okuryazar Değil***	***Emekli***	Bayılma, krize girme gibi belirtileri olan sara hastalığını bildiklerini belirtmişlerdir.
		İlkokul	***Çiftçi***	
	Erkek	***Ortaokul***	***Esnaf***	
		Lisans	***Polis***	

Dünya genelinde yaygın olan hastalık deneklerimizin çoğunluğu tarafından "Sara hastalığı" olarak bilinmektedir. Bazı deneklerimiz sara hastalığını "bayılma, krize girme, nöbet geçirme, titreme" gibi belirtileriyle tanımlamıştır. Bunun dışında cevap veremeyen bir deneğimiz de bulunmaktadır.

Şekil 2. 34: Katılımcıların İçinde *"Epilepsi"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 34'e göre katılımcıların çoğunluğu cümleyi doğru anlamıştır.

35. Soru:

"Sepsis gibi glutatyon eksikliği olan hastalarda, parasetamol kullanımı metabolik asidoz riskini arttırabilir." (Parol) cümlesinde yer alan "glutatyon" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Vücudun doğal olarak ürettiği glutatyon, hücrelerin hasardan korunmasına ve toksinlerin vücuttan atılmasına yardımcı olmaktadır. Bağışıklık sistemini güçlendiren antioksidan olarak da bilinmektedirler. Birçok gıdada bulunan glutatyon, en çok avokado, brokoli, ıspanak, sarımsak, soğan, karnabahar, lahana, turp, biber, karpuz ve kiraz gibi sebzelerde bulunmaktadır.

Tablo 2. 31: Katılımcıların "*Glutatyon" Kelimesini Tanımlama Biçimleri*

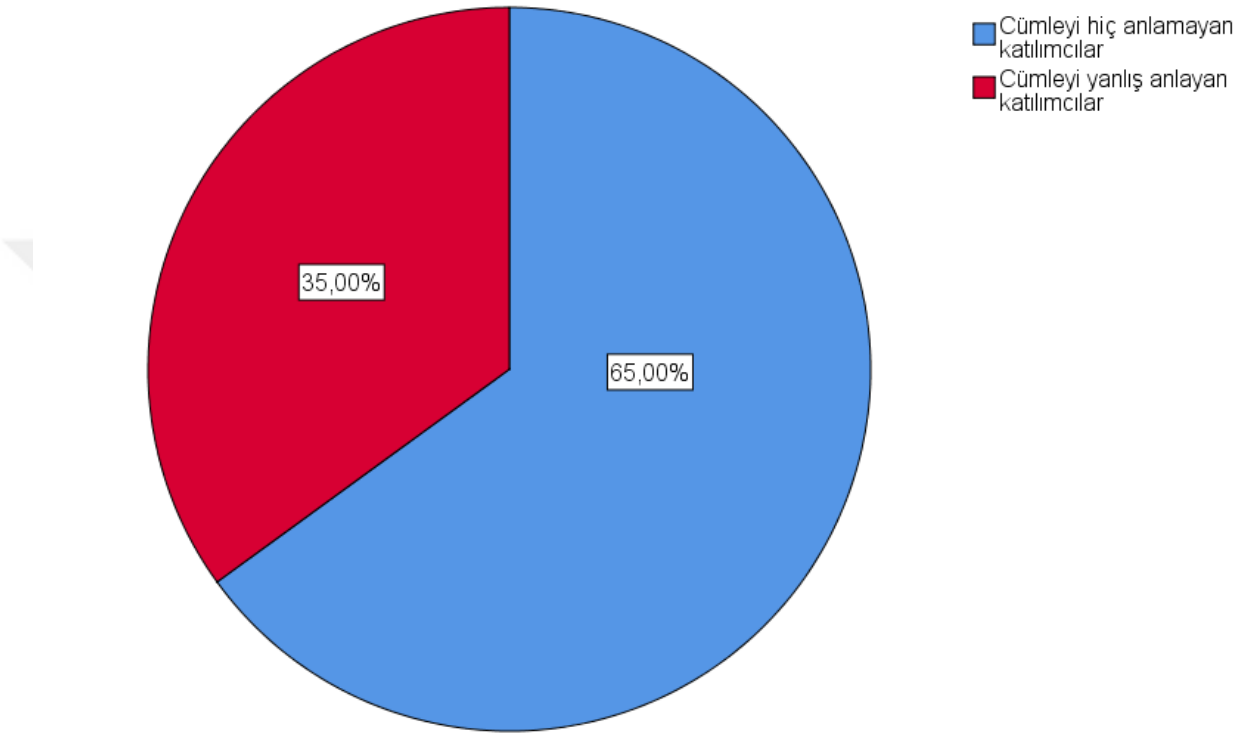
Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	"Vitamin eksikliği" olduğunu düşünürken
		Lisans	Öğretmen	Kelimeyi bilmediğini belirtmiştir.
	Erkek	Lise	Öğrenci	"Kan proteini" olarak tanımlamıştır.

		Yüksek Lisans	**Mühendis**	"Protein eksikliği" cevabını vermiştir.
30- 39 yaş	**Kadın**	**Ortaokul**	**Ev hanımı**	"Vücudumuzdaki bir değerin eksik olması durumunda ilaç kullanımı risklidir." şeklinde cümleyi aktarmıştır.
		Lise	**İşçi**	"Besin değerinin eksik olması" şeklinde tanımlamıştır.
	Erkek	**Lisans**	**Mali Müşavir**	Glikoz ile glutatyonu benzer bulup, vücudumuzdaki şekerle ilgili bir değer olduğunu belirtmiştir.
		Lisans	**Devlet Memuru**	"Bir vitaminin eksik olması durumunda bir zehirlenme türü hastalık" ile ilgili olduğunu belirtmiştir
40- 49 yaş	**Kadın**	**Ön Lisans**	**Satış Sorumlusu**	Bu yaş aralığında bulunan katılımcıların bütünü kelimeyi bilmediğini, cümleyi de anlamadığını belirtmiştir.
	Erkek	**Lisans**	**Laborant**	
		Lise	**Muhasebeci**	
		İlkokul	**Esnaf**	
50- 59 yaş	**Kadın**	**Lise**	**Esnaf**	
		İlkokul	**Emekli**	
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	
		Ortaokul	**Esnaf**	
	Erkek	**İlkokul**	**Çiftçi**	
		Lisans	**Polis**	

Katılımcıların cevapları bütünüyle değerlendirildiğinde katılımcıların çoğunluğunun soruya cevap veremediği görülmektedir. Cevap veren bireylerin ise cümlenin gidişatından dolayı vücudumuzda bir değerden bahsedildiği için "protein, vitamin, besin değeri" gibi cevaplar verildiği görülmüştür. Vücudumuzdaki herhangi bir eksiklik sorulduğunda bireylerin aklına ilk olarak bunların gelmesi, günlük hayattaki kullanım ile ilgilidir. Ses yanılması yoluyla kelimeyi "glikoz" ile benzer

bulup “vücudumuzdaki şeker değeri” cevabını veren denek de bulunmaktadır. Bunun dışında herhangi fikir bulunmamaktadır.

Şekil 2. 35: Katılımcıların İçinde *“Glutatyon”* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2.35’e göre katılımcıların çoğunluğu cümleyi anlayamamıştır.

36. Soru:

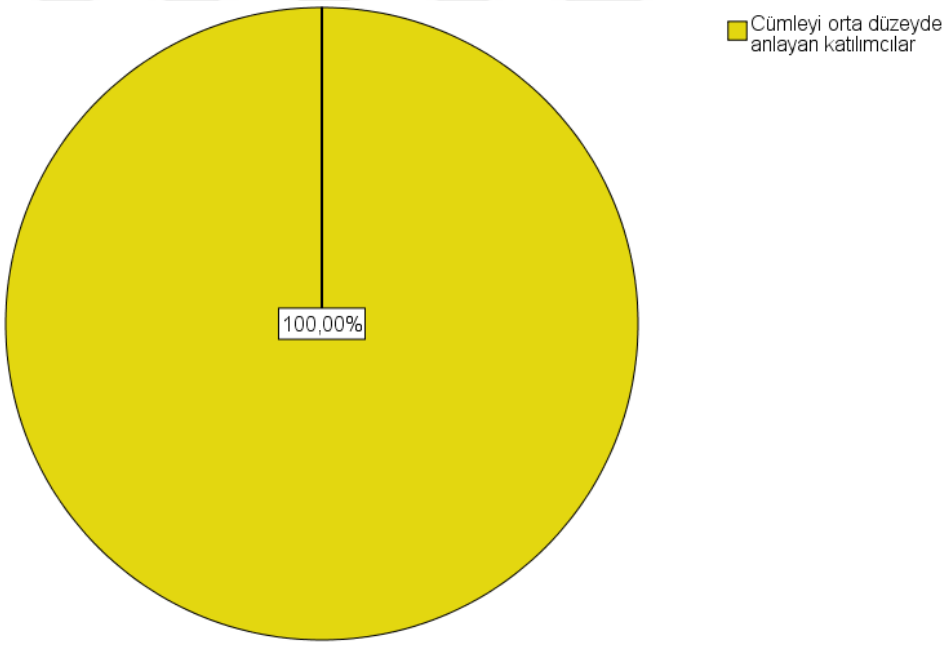
> ***“Sepsis gibi glutatyon eksikliği olan hastalarda, parasetamol kullanımı metabolik asidoz riskini arttırabilir.” (Parol) cümlesinde yer alan “metabolik asidoz” sizce ne anlama gelmektedir?***

Kan pH değerinin 7,35'ten düşük olduğu durumlarda ortaya çıkan asidoz, kanın asitliğini arttıran bir durumdur. Asidoz, solunum veya metabolik nedenlerden kaynaklanabilmektedir. Metabolik asidoz ise vücudun asit-baz dengesinin bozulmasından kaynaklanmaktadır. Metabolik asidoz, diyabet, böbrek hastalığı ve

bazı ilaçlar gibi birçok faktör tarafından tetiklenebilmekte ve tedavi edilmediği takdirde beklenmedik sonuçlara yol açabilmektedir.

Bu soruda verilen cevapların katılımcıların cinsiyeti, yaşı, öğrenim durumları, meslekleri fark etmeksizin aynı veya benzer olduğu görülmektedir. Sorulan kelimede geçen asidoz ifadesi katılımcıların asit ile ilgili bir çıkarım yapmalarına sebep olmuştur. Metabolik kelimesini ise metabolizma ile bağdaştıran denekler kelimeyi "vücuttaki asit miktarı" şeklinde tanımlamışlardır. Cümleyi Parol ilacının kullanımının vücudumuzdaki asit miktarını arttırabileceğini, bunun da riskli bir durum yaratabileceğini belirterek anlamışlardır.

Şekil 2. 36: Katılımcıların İçinde *"Metabolik Asidoz"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

37. Soru

"Sepsis gibi glutatyon eksikliği olan hastalarda, parasetamol kullanımı metabolik asidoz riskini arttırabilir." (Parol) cümlesinde yer alan "parasetamol" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Parasetamol, baş ağrısı, soğuk algınlığı, grip, adet sancısı, kas ve eklem ağrısı gibi durumlarda kullanılan Aferin, Gripin, Minoset, Parol gibi ağrı kesici ve ateş düşürmeye yarayan ilaçların içindeki etken maddedir. İlaçlar etken madde ve taşıyıcılardan oluşmaktadır. Etken maddeler, kimyasal madde karışımı olarak hastalığı iyileştirmede rol oynamaktadır.

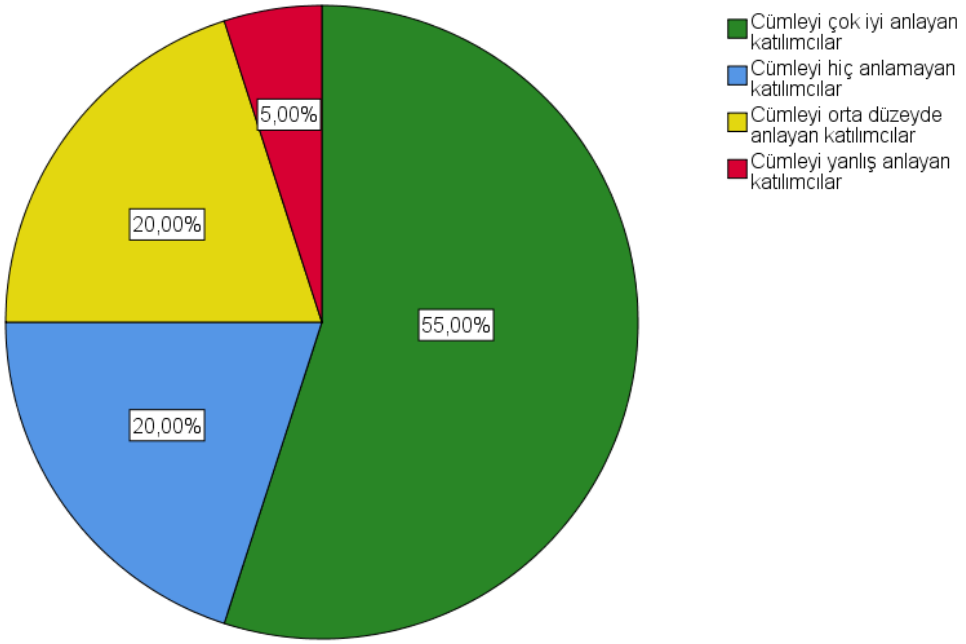
Tablo 2. 32: Katılımcıların "*Parasetamol" Kelimesini Tanımlama Biçimleri*

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	"Ağrı kesici" olduğunu aktarmışlardır.
		Lisans	Öğretmen	
	Erkek	Lise	Öğrenci	
		Yüksek Lisans	Mühendis	"İlaç ismi" cevabını vermiştir.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	"İlacın işe yaramasını sağlayan maddeler" şeklinde tanımlamıştır.
		Lise	İşçi	"Bir tür ağrı kesici" anlamına geldiğini dile getirmişlerdir.
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	
		Lisans	Devlet Memuru	
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	"İlaç ismi" şeklinde yanıtlamıştır.
	Erkek	Lisans	Laborant	"İlacın ağrıyı azaltasını sağlayan madde" şeklinde yorum yapmıştır.
		Lise	Muhasebeci	"Ağrı kesici hap" olarak tanımlamıştır.
		İlkokul	Esnaf	"Çocuklara verilen ateş düşürücü şurup" şeklinde soruyu cevaplamıştır.
50- 59 yaş	Kadın	Lise	Esnaf	"İlacın ismi" olarak cevap vermişledir.
		İlkokul	Emekli	
		Yüksek Lisans	Öğretim Üyesi	
	Erkek	Ortaokul	İşletmeci	
	Kadın	Okuryazar Değil	Emekli	
		Ortaokul	Esnaf	

60 yaş ve üzeri	**Erkek**	**İlkokul**	**Çiftçi**	Bu yaş aralığında bulunan katılımcılar ise soruya verememiş, kelimeyi ilk kez duyduklarını belirtmişlerdir.
		Lisans	**Polis**	

Cevaplar genel olarak incelendiğinde "parasetamol" ün bir ilaç ismi olduğu ya da ilacın etken maddesi olduğu kanısına varılmıştır. Ağrı kesici ilaçlar günümüzde en çok kullanılan ilaç türlerindendir. Dolayısıyla denekler de kullanıp bildikleri için fikir yürütebilmişlerdir. İlaç isimlerinin yabancı kökenli olması, katılımcıların her yabancı kökenli kelime gördüklerinde bu yönde çıkarım yapmasını sağlamaktadır. Ayrıca cümlenin Parol ilacından alınması da bir ipucu olmuştur. 60 yaş ve üzeri katılımcıların ise kelime ile ilgili fikirlerinin olmaması, kelimeyi günlük hayatta duymamaları ve kullanmamalarından kaynaklanmaktadır. 60 yaş ve üzerinde birçok ilaç alan katılımcıların kullandığı çoğu ilacın içeriğini bilmemekte, vücutlarının ilaçlara ne tepki vereceklerini ön görememektedir.

Şekil 2. 37: Katılımcıların İçinde *"Parasetamol"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 37'ye göre katılımcıların çoğunluğu soruyu doğru anlamıştır.

38. Soru:

"Romatizmanın iltihaplı ve dejeneratif şekillerinin alevlenmesi: osteoartrit, tedavisinde kullanılabilir." cümlesinde yer alan "dejeneratif" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda (2007) "yozlaşma, bozulma" (s. 25) olarak tanımlanan dejenerasyon bir dokunun veya organın bozulduğunu veya işlevini kaybettiğini ifade etmek için kullanılmaktadır. Romatizma, dejenerasyona neden olabilmekte veya dejenerasyonla birlikte ortaya çıkabilmektedir. Cümlede de bu durumun tedavisiyle ilgili bilgi verilmektedir.

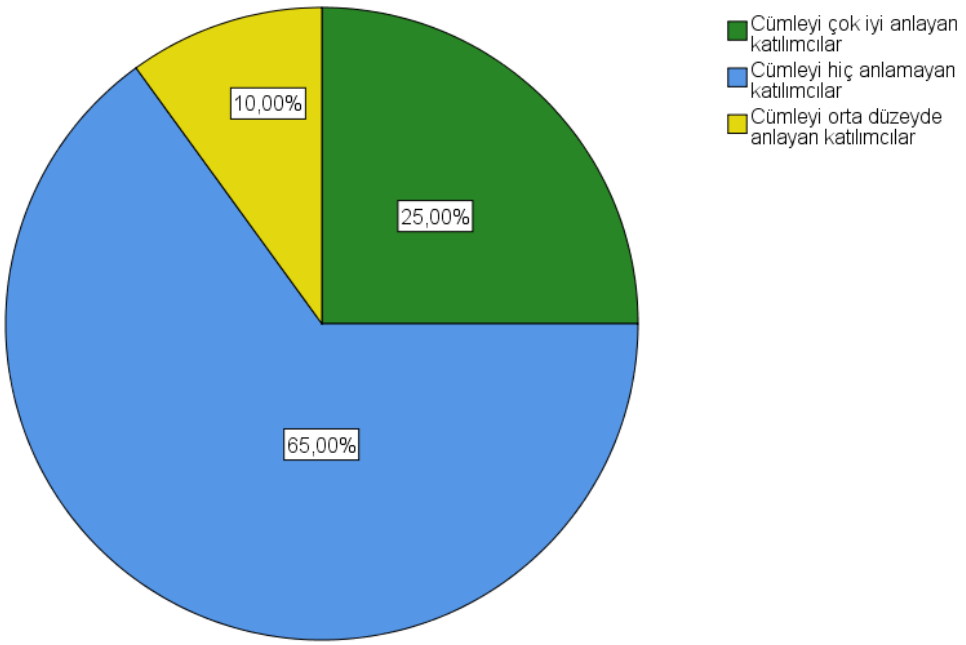
Tablo 2. 33: Katılımcıların "*Dejeneratif*" Kelimesini Tanımlama Biçimleri

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	Bu yaş aralığında bulunan katılımcılar kelimeyi bilmediklerini belirtmişlerdir.
		Lisans	Öğretmen	
	Erkek	Lise	Öğrenci	
		Yüksek Lisans	Mühendis	"Dokunun zarar görmesi" şeklinde tanımlamıştır.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	Bu yaş aralığında bulunan diğer katılımcılar soruya cevap vermemiştir.
		Lise	İşçi	
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	
		Lisans	Devlet Memuru	"Dokunun şeklinin bozulması, ağrılarını şiddetlenmesi" cevabını vermiştir.
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	"Dokunun deforme olması bozulması" şeklinde tanımlamıştır.
	Erkek	Lisans	Laborant	"Dokuların şekil değiştirmesi" cevabını vermiştir.
		Lise	Muhasebeci	"Ayağın şişmesi için kullanılıyor olabilir, alevlenme ağrın şiddetlendiğini gösteriyor." şeklinde açıklama yapmıştır.
		İlkokul	Esnaf	
		Lise	Esnaf	

50- 59 yaş	**Kadın**	**İlkokul**	**Emekli**	Bu bölümde bulunan katılımcılar kelimeyi bilmediklerini belirtmişlerdir.
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	"Ağrının şiddetlenmesi" cevabını vermiştir.
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	Kelimeyi tanımlayamamışlardır.
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	
		Ortaokul	**Esnaf**	"Kemiğin şekil değiştirmesi, çıkık" şeklinde tanımlamıştır.
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	Soruya cevap vermemişlerdir.
		İlkokul	**Çiftçi**	

Katılımcıların çoğunluğunun soruyu cevaplayamadığı görülmektedir. Cevaplayan katılımcılar ise romatizmanın belirtilerinden hareketle şişme, ağrıma durumu olarak tahmin edenler ve dokunun normal şeklini veya yapısını kaybetmesi anlamına geldiğini bilenler olarak iki grupta toplanmaktadır.

Şekil 2. 38: Katılımcıların İçinde *"Dejeneratif"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 38'e göre katılımcıların çoğunluğu cümleyi anlayamamıştır.

39. Soru:

"Romatizmanın iltihaplı ve dejeneratif şekillerinin alevlenmesi: osteoartrit, tedavisinde kullanılabilir." cümlesinde yer alan "romatizma" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Türkçe Sözlük'te (2005) "Kaslarda ve özellikle eklemlerde kendini gösteren ağrılı hastalıkların genel adı" (s. 1661) olarak tanımlanan romatizma, eklemlere, kaslara, kemiklere ve diğer dokulara zarar veren iltihaplı durumlardır. Romatizmanın belirtileri arasında eklem ağrısı, şişlik, sertlik ve hareket kısıtlılığı yer almaktadır.

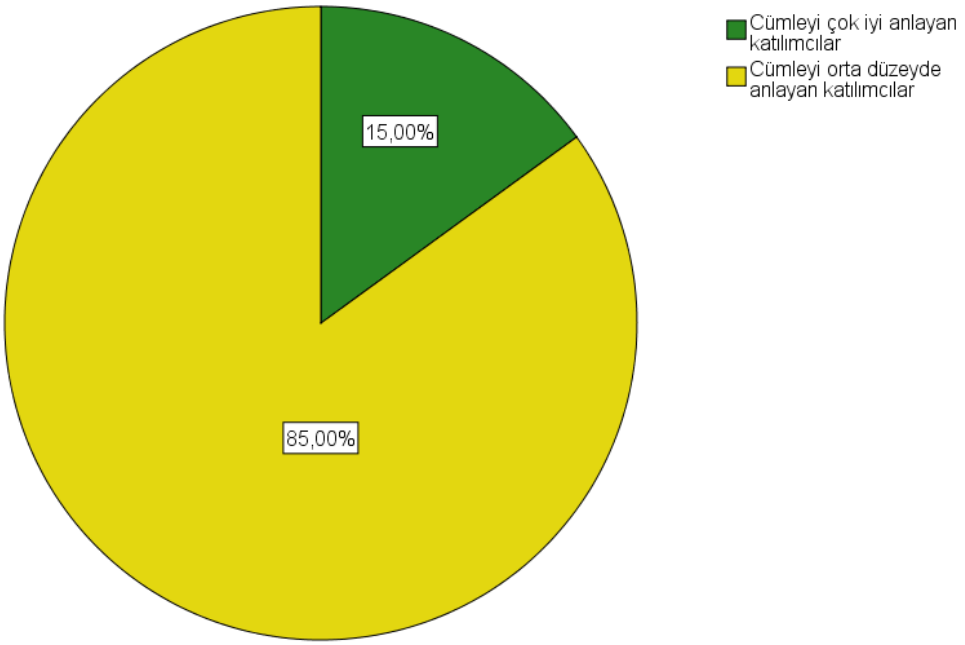
Tablo 2. 34: Katılımcıların "*Romatizma*" Kelimesini Tanımlama Biçimleri

Yaş Aralığı	*Cinsiyet*	*Öğrenim Durumu*	*Mesleği*	*Cevaplar*
20- 29 yaş	*Kadın*	*Lisans*	*Avukat*	"Eklem hastalıklarının bütünü" olarak tanımlanmıştır.
		Lisans	*Öğretmen*	"Kemik ağrısı" şeklinde soruyu cevaplamıştır.
	Erkek	*Lise*	*Öğrenci*	"Dizlerin ağrıması" olarak bildiğini belirtmiştir
		Yüksek Lisans	*Mühendis*	"Eklem ağrısı" cevabını vermişlerdir.
30- 39 yaş	*Kadın*	*Ortaokul*	*Ev hanımı*	
		Lise	*İşçi*	
	Erkek	*Lisans*	*Mali Müşavir*	"Yaşlıların dizlerinin ağrıması" şeklinde cevap vermişlerdir.
		Lisans	*Devlet Memuru*	"Diz ağrısı" olarak tanımlamıştır.
40- 49 yaş	*Kadın*	*Ön Lisans*	*Satış Sorumlusu*	"Kas, eklem rahatsızlıkları" cevabını vermişlerdir.
	Erkek	*Lisans*	*Laborant*	
		Lise	*Muhasebeci*	"Ayaklarda, dizlerde oluşan ağrı" şeklinde tanım yapmıştır.

		İlkokul	***Esnaf***	"Yağmur yağdığında ortaya çıkan ağrı" şeklinde soruyu cevaplamıştır.
50- 59 yaş	***Kadın***	***Lise***	***Esnaf***	"Mevsimsel ağrı" olarak tanımlamıştır.
		İlkokul	***Emekli***	"Yağmur yağmadan önce ortaya çıkan yaşlılık ağrısı" olarak tahmin etmiştir.
		Yüksek Lisans	***Öğretim Üyesi***	"Kemik ağrısı, kireçlenme" cevabını verildiği görülmüştür.
	Erkek	***Ortaokul***	***İşletmeci***	"Kemiklerin ağrıması hastalığı" şeklinde tanımlamıştır.
60 yaş ve üzeri	***Kadın***	***Okuryazar Değil***	***Emekli***	"Diz ağrıması" ile ilgili olduğu belirtmiştir.
		İlkokul	***Çiftçi***	
	Erkek	***Ortaokul***	***Esnaf***	
		Lisans	***Polis***	

Romatizma ve kireçlenme aynı şey değildir. Kireçlenme, eklem kıkırdağının yıpranması ve bozulmasıyla ortaya çıkan bir durumdur. Romatizma ise bir grup hastalığa verilen genel bir isimdir. Romatizmal hastalıklar arasında osteoartrit de yer almaktadır. Bu kelime deneklere daha önce aynı cümle ile sorulduğu için denekler ikisine de aynı cevapları vermişlerdir. Romatizma belirtileri, hastalığın tipine bağlı olarak değişebilmekle birlikte deneklerin verdiği "eklem ağrısı, şişlik, sertlik ve hareket kısıtlılığı, kas ağrısı" gibi cevaplar romatizma belirtileri ile uyuşmaktadır. Bu nedenle deneklerin soruyla ilgili yanlış fikirler üretmedikleri görülse de kelimeyi birebir anlamıyla tanımlayamamışlardır.

Şekil 2. 39: Katılımcıların İçinde *"Romatizma"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 39'a göre katılımcıların çoğunluğunun cümleyi orta düzeyde anladığı görülmektedir.

40. Soru:

"Kan ve dokularda bulunan bakteri veya toksinlere bağlı düşük, lohusalık humması, karın içi kan ve dokularda bakteri veya toksinlerin bulunması tedavisinde endikedir." (Augmentın) Cümlesinde yer alan "humma" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Arapça kökenli olan humma Türkçe Sözlük'te (2005) "ateşli hastalık, sıtma nöbeti" (s. 904) şeklinde tanımlanmaktadır. Lohusalık humması ise, doğumdan sonraki 24 saat içinde veya doğumdan sonraki ilk 6 hafta içinde ortaya çıkan bir rahatsızlıktır. Yüksek vücut ısısı, titreme, terleme, baş ağrısı, kas ağrısı, halsizlik ve iştahsızlık gibi belirtileri olan hastalık, vücudun bir enfeksiyonla savaşması sonucu ortaya çıkmaktadır. Halk arasında "albastı" olarak da bilinmektedir. İnanışa göre lohusa kadınların, kırmızı kurdele takmasıyla da albastıdan korunması amaçlanmaktadır.

Tablo 2. 35: Katılımcıların "*Humma*" Kelimesini Tanımlama Biçimleri

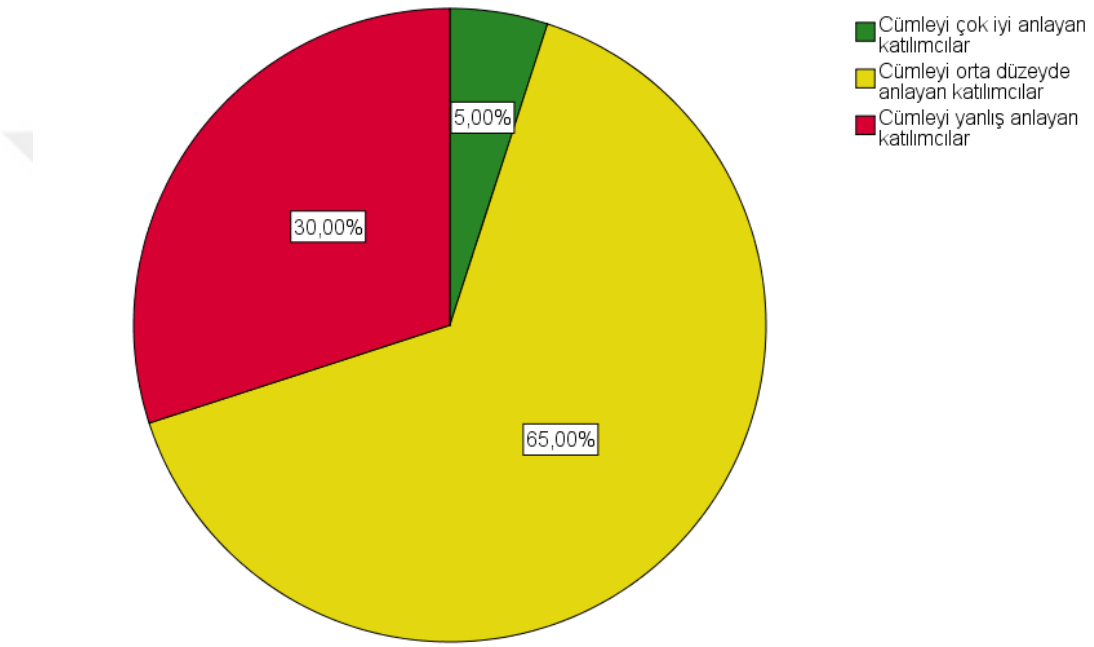
Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar

20- 29 yaş	**Kadın**	**Lisans**	**Avukat**	"Lohusayken depresyona girmek, süt gelmemesi gibi belirtileri olan hastalık" şeklinde tanımlamıştır.
		Lisans	**Öğretmen**	"Doğum sonrasında ortaya çıkan bir hastalık" olduğunu söylemişlerdir.
	Erkek	**Lise**	**Öğrenci**	
		Yüksek Lisans	**Mühendis**	Kelimeyi bilmediğini belirtmiştir.
30- 39 yaş	**Kadın**	**Ortaokul**	**Ev hanımı**	"Lohusalık" cevabını vermiştir.
		Lise	**İşçi**	"Ateşli sıtma" şeklinde görüş belirtmiştir.
	Erkek	**Lisans**	**Mali Müşavir**	Hamile kadının olabileceği bir rahatsızlık şeklinde tahmin yürütmüştür.
		Lisans	**Devlet Memuru**	Kelimeyi bilmediğini ifade etmiştir.
40- 49 yaş	**Kadın**	**Ön Lisans**	**Satış Sorumlusu**	"Bebeği emzirememe, göğüslerin şişmesi, depresyon gibi belirtileri olan ateşli hastalık" şeklinde tanımlamışlardır.
	Erkek	**Lisans**	**Laborant**	
		Lise	**Muhasebeci**	"Sıtma hastalığı" cevabını vermiştir.
		İlkokul	**Esnaf**	"Yeni doğum yapmış kadının depresyona girmesi" olarak tanımlamıştır.
50- 59 yaş	**Kadın**	**Lise**	**Esnaf**	"Ateşli hastalık" cevabını vermiştir.
		İlkokul	**Emekli**	"Yeni doğum yapmış kadının sütünün gelmemesi" olarak tanımlamıştır.
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	"Ateşli sıtma" olarak yanıt vermiştir.
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	Soruya herhangi bir cevap vermemiştir.
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	"Lohusa iken bir şeyin umulması" cevabını vererek "Bizim orda ummacı olmuş da derler." şeklinde eklemiştir.
		Ortaokul	**Esnaf**	"Lohusa albasması" şeklinde cevap vermiştir.
	Erkek	**İlkokul**	**Çiftçi**	Kelimeyi bilmediklerini belirtmişlerdir.
		Lisans	**Polis**	

Katılımcıların verdiği cevaplar değerlendirildiğinde erkek katılımcıların çoğunluğunun cevap vermediği görülmektedir. Bunun dışında verilen cevaplar "ateşli hastalık" şeklindedir. Al basması, umacı, ateşli sıtma, gibi cevaplar da türetilmiştir.

Kadın katılımcıların hastalığı yaşadığı veya duyduğu görülmekle birlikte; hastalığı kendi belirtilerine göre tanımlayan denekler de bulunmaktadır. Hastalık bilinmese de lohusanın yeni doğum yapmış bir kadın olduğunu bilerek hastalığı tahmin eden cevaplar da bulunmaktadır.

Şekil 2. 40: Katılımcıların İçinde *"Humma"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 40'a göre katılımcıların çoğunluğunun cümleyi orta düzeyde anladığı görülmektedir.

41. Soru

"Reflü özofajitin önlenmesinde: Günde bir defa 15 mg kullanılır." (Lansor) cümlesinde yer alan "reflü" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Reflü hastalığına ilişkin ilk kayıtlar, MÖ 1500'lü yıllara kadar uzanmaktadır. Hipokrat, reflünün belirtilerini tanımlamıştır. Ancak, modern tıbbî tedavi yöntemleri ve tanı yöntemleri 20. yüzyılın başlarına kadar geliştirilmemiştir. Reflü, mide asidinin yemek borusuna geri kaçması sonucu oluşan bir durumdur. Bu durum, yemek

borusunda yanma, ağrı, öksürük, boğazda sıkışma hissi ve diğer belirtilerle birlikte görülebilmektedir.

Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda (2007) reflü "geri kaçış" (s. 75) şeklinde tanımlanmıştır. Reflü hastalığının belirtileri arasında mide yanması, göğüs ağrısı, yutma güçlüğü, öksürük, boğazda sıkışma hissi ve ses kısıklığı yer almaktadır.

Hastalığın yaygınlığı nedeniyle, birçok insan hastalık hakkında bilgi sahibi olmuştur veya hastalığa yakalanmıştır. Reflü katılımcılar tarafından da şu şekilde tanımlanmıştır:

Tablo 2. 36: Katılımcıların "*Reflü*" Kelimesini Tanımlama Biçimleri

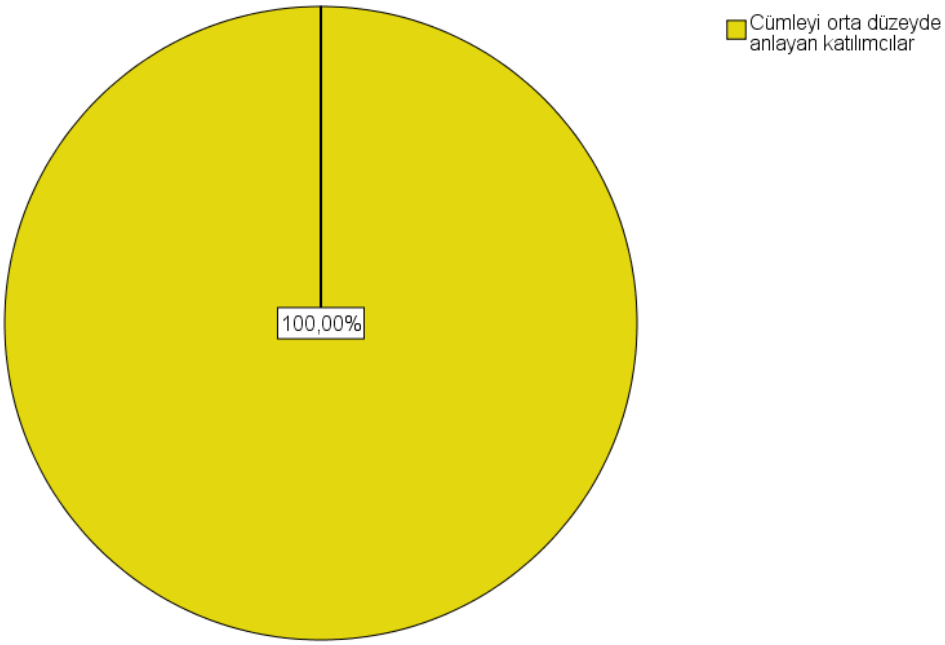
Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	"Mide asidinin birikmesi" olarak tanımlamıştır
		Lisans	Öğretmen	"Yemeğin ağır gelmesi sonucu yiyeceklerin ağza gelmesi" cevabını vermiştir.
	Erkek	Lise	Öğrenci	"Mide asidinin yemek borusuna zarar vermesi" şeklinde cevap vermiştir.
		Yüksek Lisans	Mühendis	"Sindirilmeyen besinlerin ağza gelmesi" şeklinde hastalığı tanımlamıştır
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	"Yediklerinin geri gelmesi durumu" olarak tanımlamıştır.
		Lise	İşçi	"Mide kapakçığının bozulması, gıdaların hareket etmesi" şeklinde cevap vermiştir.
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	"Mide rahatsızlığı" olarak tanımlamıştır.
		Lisans	Devlet Memuru	"Midedeki ağrı" şeklinde cevap vermiştir.
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	"Midedeki asitlerin yukarı çıkması" olarak tanımlamıştır.
	Erkek	Lisans	Laborant	"Yemeklerin ağza gelme durumu" şeklinde cevap vermiştir.
		Lise	Muhasebeci	"Mide rahatsızlığı" olarak tanımlamıştır.
		İlkokul	Esnaf	"Mide yanması" olarak aktarmıştır.
	Kadın	Lise	Esnaf	"Midenin ekşimesi, ağza gelen tuhaf tat" cevabını vermiştir.

50- 59 yaş		**İlkokul**	**Emekli**	"Yemeğin dokunması" şeklinde görüş belirtmiştir.
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	"Midede ödem oluşması" olduğunu düşünmektedir.
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	"Hazımsızlık" cevabını vermiştir.
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	"Mide ekşimesi" cevabını vermişlerdir.
		Ortaokul	**Esnaf**	
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	
		İlkokul	**Çiftçi**	

Verilen cevaplar katılımcıların reflü hastalığını bildiğini göstermektedir. Kimi kendi kullandığı şekliyle "mide yanması, mide ekşimesi" şeklinde tanımlarken; kimi de kendi tecrübelerinden yola çıkarak "yemeğin dokunması", "yemeğin ağır gelmesi" gibi cevaplar vermiştir.

Reflü, mide ile yemek borusu arasındaki kasların bozulması sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu kaslar mide asidinin yemek borusuna geri kaçmasını önlemektedir. Ancak, bu kaslar zayıflarsa, mide asidi yemek borusuna geri kaçabilmektedir. Yemeğin ağza gelmesi, acı tat gelmesi gibi belirtiler de bu kasların zayıflamasıyla ilgilidir. Bu durumdan yola çıkarak reflüyü tanımlayan katılımcılar da bulunmaktadır.

Şekil 2. 41: Katılımcıların İçinde *"Reflü"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 41'de cümlenin katılımcıların her biri tarafından orta düzeyde anlaşıldığı görülmektedir.

42. Soru:

"Koroner arter cerrahisi (koroner arter By-Pass girift) geçirdiyseniz, ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız." (Dolarex) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

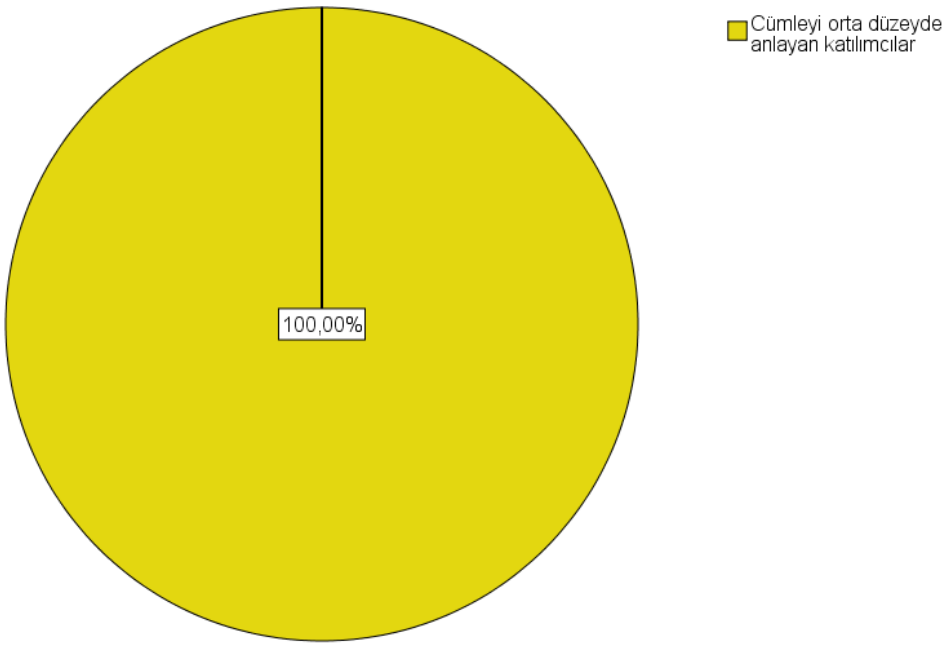
Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda (2007) arter kelimesi "atardamar" (s. 21) olarak; by-bass kelimesi ise "köprüleme, aşırtma" (s. 23) olarak tanımlanmıştır.

Bypass, bir kan damarının tıkanması nedeniyle kan akışını sağlamak için yeni bir yol oluşturulması işlemidir. Bu işlemde kan damarlarına bağlanan yeni bir damar kullanarak kalpteki kan akışı düzeltilmektedir.

Bu soruya verilen cevapların bütününün cümlede parantez içinde geçen "by-pass" ifadesinin bilinmesiyle "kalp ameliyatı" olduğu görülmektedir. Yetişkin bireylere en yaygın olarak uygulanan kalp ameliyatı yöntemi koroner bypass ameliyatı olduğu için kelime katılımcıların hepsi tarafından bilinmektedir. Bu nedenle cümle katılımcılar tarafından "Kalp ameliyatı geçirdiyseniz, ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız." şeklinde aktarılmıştır. Buna ek olarak 20-29 yaş aralığında bulunan, erkek, yüksek lisans mezunu, makine mühendisinin "kalp

damarlarının tıkanması durumunda gerçekleştirilen ameliyat" cevabını; 40-49 yaş aralığında bulunan erkek, lise mezunu, muhasebeci olan deneğin "kalp krizi ameliyatı" cevabını eklediği görülmüştür.

Şekil 2. 42: Katılımcıların İçinde *"Koroner Arter"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 42'ye göre katılımcıların hepsinin cümleyi orta düzeyde anladığı görülmektedir.

43. Soru

"Pediyatrik hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır." (Lansor) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Pediyatrik, Türkçe Sözlük'te (2005) "Çocuk sağlığı ve hastalıkları ile ilgili." (s. 1590) olarak tanımlanmıştır. Mide rahatsızlıklarında kullanılan Lansor ilacından alınan cümle, çocuk hastalarının kullanımı ile ilgili bir uyarı ile bulunmaktadır.

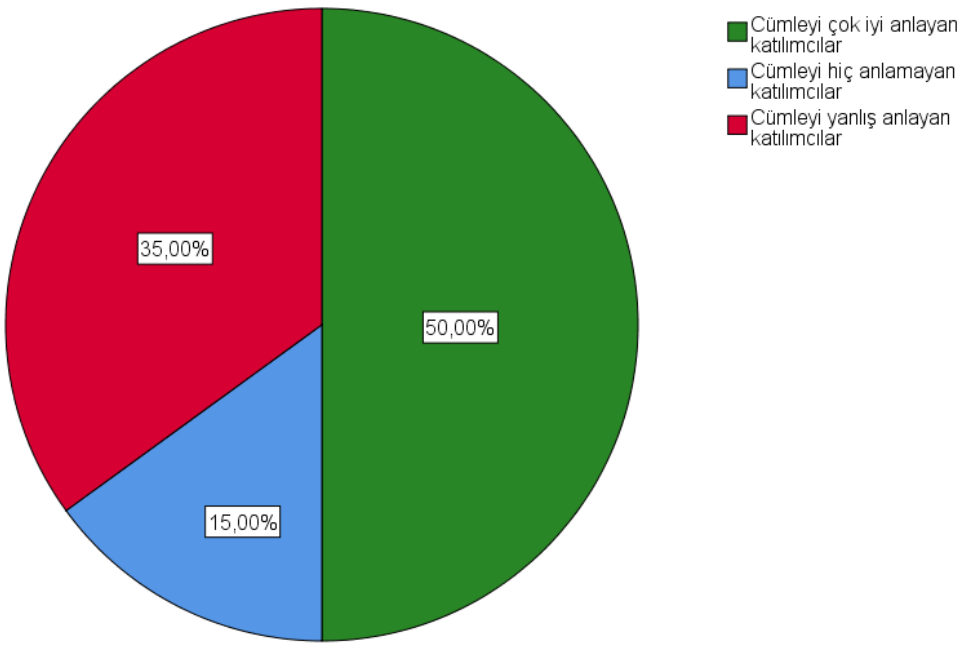
Tablo 2. 37: Katılımcıların "*Pediyatrik*" Kelimesini Tanımlama Biçimleri

Yaş Aralığı	*Cinsiyet*	*Öğrenim Durumu*	*Mesleği*	*Cevaplar*

20- 29 yaş	***Kadın***	***Lisans***	***Avukat***	"Çocuk hastalarda doz ve kullanım süresine dikkat edilmelidir." şeklinde düşüncelerini belirtmişlerdir.
		Lisans	***Öğretmen***	
	Erkek	***Lise***	***Öğrenci***	
		Yüksek Lisans	***Mühendis***	
30- 39 yaş	***Kadın***	***Ortaokul***	***Ev hanımı***	
		Lise	***İşçi***	
	Erkek	***Lisans***	***Mali Müşavir***	
		Lisans	***Devlet Memuru***	"Hastalığı ağır olmayan hastalar dozu arttırmamalıdır." şeklinde cevap verir
40- 49 yaş	***Kadın***	***Ön Lisans***	***Satış Sorumlusu***	Çocuk hastalar için ilaç kullanımı diğer kullanıcılardan daha önemli olduğu için doz ve kullanım süresine dikkat edilmelidir." şeklinde bir yorum yapmıştır.
	Erkek	***Lisans***	***Laborant***	
		Lise	***Muhasebeci***	"Engelli hastalar olabilir." şeklinde bir tahminde bulunmuştur.
		İlkokul	***Esnaf***	Cümleyi anlamadığını belirtmiştir.
50- 59 yaş	***Kadın***	***Lise***	***Esnaf***	Haberlerde pedofili diye bir hastalığın olduğunu duyduğunu söyleyerek, "psikolojik rahatsızlığı olan hastalar" şeklinde tanımlayarak cümleyi aktarmıştır.
		İlkokul	***Emekli***	Cümlenin yaşlı hastaları kast ettiğinin düşünmüştür.
		Yüksek Lisans	***Öğretim Üyesi***	"Hastalığı ağır olmayan hastalarda yüksek dozda alınmaması gerektiğini" ifade etmiştir.
	Erkek	***Ortaokul***	***İşletmeci***	"Çocuk hastalarda doz ve kullanım süresine dikkat edilmelidir." şeklinde cümleyi aktarmıştır.
60 yaş ve üzeri	***Kadın***	***Okuryazar Değil***	***Emekli***	Cümleyi anlamadığını belirtmişlerdir.
		İlkokul	***Çiftçi***	
	Erkek	***Ortaokul***	***Esnaf***	"Acil müdahale edilmesi gereken hastalar" olabileceğini tahmin etmiştir.
		Lisans	***Polis***	Kanser hastası olduğunu, tedavi sırasında PET filmleri çekildiğini ifade etmiş ve bununla ilgili olabileceğini söylemiştir.

Çocuk hastalarda ilacın uygun doz ve sürede kullanılması, çocuğun yaşı, kilosu gibi etkenler çok önemlidir. Bu nedenle diğer cümleler gibi bu cümlenin de anlaşılması büyük önem taşımaktadır. Bireylerin cevapları incelendiğinde ise çocuğu olan ve bu bölüm ile hastanede daha önce tanışmış olan bireylerin soruyu doğru bildikleri görülmüştür. Pozitron emisyon tomografisi olarak geçen ve kanser hastalıklarının tanısında yararlanılan tıbbî görüntüleme yöntemi olan PET yöntemini ses yanılsaması yoluyla pediyatri ile bağdaştıran birey de kendi kelime dağarcığına göre kelimeyi tanımlamıştır. Cümlenin tamamından yola çıkarak özel bir doz ve kullanım süresi ile bilgi verdiği için belli bir hasta grubuna hitap ettiğini tahmin ederek, engelli, yaşlı gibi fikirler öne süren bireyler de vardır. Kelimenin İngilizce paedophilia kelimesinden gelen "pedofili" ile benzer olduğunu söyleyen bir katılımcı da bulunmaktadır. Kelimenin ne olduğunu birebir bilmediği için pediyatri için de "psikolojik rahatsızlığı olan hastalar" tanımını yapsa da iki kelimenin de Yunanca çocuk anlamına gelen "paido" kelimesinden türetildiğini söylemek mümkündür. Bunun dışında cevap alınamayan deneklerle de karşılaşılmıştır.

Şekil 2. 43: Katılımcıların İçinde *"Pediyatrik"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 43'e göre katılımcıların çoğunluğunun cümleyi doğru anladığı görülmektedir.

44. Soru:

"Daha önce kalp krizi, inme veya periferik arter hastalığı olarak bilinen bir hastalık geçirdiyseniz, doktorunuz size PLAVIX'i reçetelemiş olabilir." (Plavix) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Kalp krizi, genellikle kalp damarlarının tıkanması sonucu meydana gelmektedir. Kalp krizi belirtileri arasında göğüs ağrısı, nefes darlığı, terleme, mide bulantısı, kusma, baş dönmesi ve bayılma yer almaktadır. Kalp krizi tedavi edilmezse, kalp hasarı veya ölüme neden olabilmektedir.

İnme ise beyin kan dolaşımının kesilmesi veya beyin kanaması sonucu oluşan bir hastalıktır. Belirtileri arasında da yüzde asimetri, konuşma bozukluğu, kol veya bacakta güçsüzlük veya uyuşma, görme kaybı, baş dönmesi ve koordinasyon kaybı yer almaktadır.

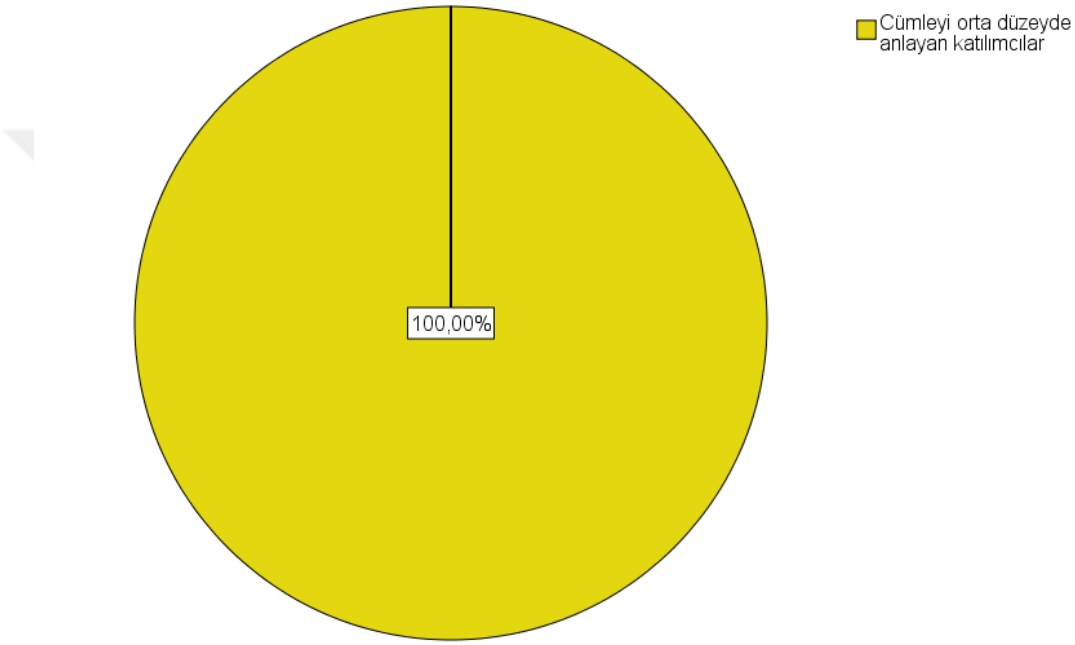
Periferik arterler, kalpten uzakta bulunan kan damarlarıdır. Bu kan damarları, akciğerler, beyin, böbrekler, bağırsaklar ve diğer organlara kan taşımaktadır. Periferik arter hastalığı, bu damarların tıkanması veya daralması sonucu meydana gelmekte ve bacak ağrısı, bacaklarda uyuşma ve karıncalanma, yaraların iyileşmesinde zorluk, bacaklarda cilt değişiklikleri ve gibi belirtilerle bulunmaktadır.

Dolayısıyla cümle, kan pıhtılarını önlemek için kullanılan ve kalp krizi, inme veya diğer kan dolaşımı problemlerinin önlenmesine yardımcı olan Plavix ilacının işe yaradığı hastalıkları belirtmektedir.

20-29 yaş aralığında bulunan katılımcılar cümlede tanımlanması gereken hastalığın periferik arter hastalığı olduğunu söyleyerek kalp damar hastalığı olabileceğini belirtmiş, cümlenin genel olarak kalp hastalıkları ve türevleri ile ilgili olduğunu aktarmıştır. 30-39 yaş aralığında bulunan ortaokul mezunu, ev hanımı olan denek cümleyi "daha önce kalp krizi, inme veya damarlarda kanama olarak bilinen bir hastalık geçirdiyseniz doktorunuz size bu ilacı vermiş olabilir." şeklinde aktarmıştır. Bunun dışındaki diğer katılımcılar cümlenin kalp hastalıkları ilacıyla ilgili bilgi verdiğini söylemekle yetinmişlerdir.

Cümle genel anlamıyla Plavix ilacının kalp hastalıkları ilaç olduğunun bilinmesi ile, kalp krizi, inme gibi hastalıkların yaygın olmasıyla anlaşılır kılınmıştır. Periferik arter hastalığının kalp hastalıklarıyla ilgili bir hastalık olabileceği hakkında fikir yürütseler de bu hastalığı bir katılımcı haricinde tanımlayan bulunmamaktadır.

Şekil 2. 44: Katılımcıların İçinde *"Periferik Arter"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 44'e göre katılımcıların her biri soruyu orta düzeyde anlamıştır.

45. Soru

"Uzun süreli CORASPIN 100 mg kullanımı, gastrointestinal kanaldan gizli kan kaybına bağlı olarak demir eksikliği anemisine neden olabilir." (Coraspin) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

İlaçların gereğinden fazla kullanılması bağışıklık sistemini zorladığı gibi diğer organ ve sistemler üzerinde de birçok olumsuz etki göstermektedir. Bu sistemlerden biri de sindirim sistemi kanalı olarak bulunmaktadır. Gastrointestinal kanal ise, ağızdan anüse kadar olan sindirim sistemi boyunca uzanan bir kanal sistemidir. Bu sistem, yiyecekleri mideye taşıyarak, sindirir ve bağırsaklardan atık maddeleri dışarı

atar. Demir eksikliği anemisi de vücudun yeterli miktarda demir minerali alamadığı durumlarda ortaya çıkan bir tür kansızlıktır. Dolayısıyla cümle "Uzun süreli Coraspin 100 mg ilacı kullanılırsa, sindirim sistemi kanalından gizli kan kaybına bağlı olarak demir eksikliği kansızlığına neden olabilir." şeklinde anlaşılabilmektedir.

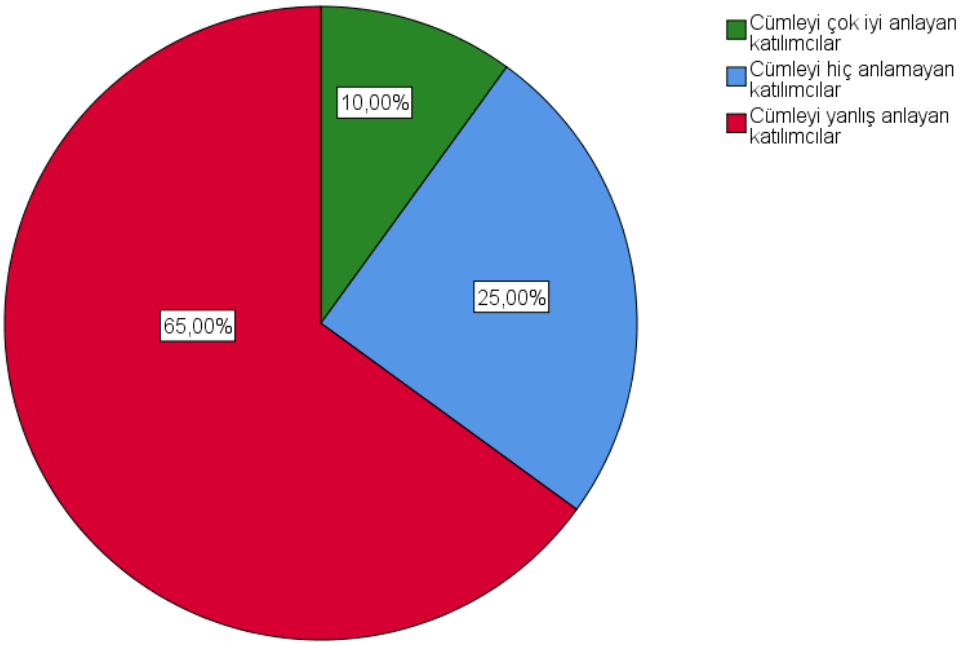
Tablo 2. 38: Katılımcıların İlacın Kullanımıyla İlgili Cümleyi Anlama Biçimleri

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	Gizli kan kaybını kılcal damar kanaması ile ilgili olduğunu öne sürmüş, demir eksikliği ya da kansızlığın sebep olduğunu aktarmıştır.
		Lisans	Öğretmen	"Hapın sık kullanımı, gastronomiden yola çıkarak besinlerle ilgili olarak zehirlenmeye neden olabilir." şeklinde düşüncelerini belirtmiştir.
	Erkek	Lise	Öğrenci	"İlacı uzun süre kullanmak kansızlığa neden olabilir." şeklinde cümleyi anlamıştır.
		Yüksek Lisans	Mühendis	"Hapın uzun süre kullanımı sindirim sistemi kanalından gizli kan kaybına bağlı olarak kansızlığa neden olabilir." şeklinde aktarmıştır.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	"İlacın uzun süreli kullanımında kansızlık ortaya çıkabilir." cevabını vermiştir.
		Lise	İşçi	"Coraspin ilacının sürekli kullanılması mide kanalından gizli kan kaybı ile kansızlığa neden olur." olarak cümleyi aktarmıştır.
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	Cümleyi anlamadığını belirtmiştir.
		Lisans	Devlet Memuru	"Coraspin ilacının yan etkisi kansızlıktır." cevabını vermiştir.
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	"İlacı uzun süredir kullanmak mide kanamasına ve beraberinde kansızlığa neden olur." şeklinde düşüncelerini dile getirmiştir.
	Erkek	Lisans	Laborant	Gastrointestinal kanamanın mide kanaması olduğunu düşünmüştür.
		Lise	Muhasebeci	"İlaç bağırsakların kanamasına neden olur, bu da kansızlığa yol açar." şeklinde açıklama yapmıştır.

		İlkokul	**Esnaf**	Cümleyi "İlaç mide kanamasına neden olursa, kansızlığa yol açar." şeklinde ifade etmiştir.
50- 59 yaş	**Kadın**	**Lise**	**Esnaf**	Bu yaş aralığında bulunan katılımcılar "mide kanamasının kansızlığa yol açabileceğini" ifade etmişlerdir.
		İlkokul	**Emekli**	
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	Bu bölümde bulunan bireyler cümleyi aktaramamışlardır.
		Ortaokul	**Esnaf**	
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	
		İlkokul	**Çiftçi**	

Fransızca kökenli mide anlamına gelen "gastro" kelimesi katılımcılar tarafından "gastronomi" kelimesinin yaygınlığıyla bilinmektedir. Bu nedenle denekler kelimenin mideyle ilgili olduğunu tahmin etmişlerdir. Sindirim sistemi kanalından kan kaybı ya da mide kanaması şeklinde verilen cevaplar çoğunluktadır. Aneminin de kansızlık olduğunu bilen denekler cümleyi o şekilde aktarmışlardır. 60 yaş ve üzerinde bulunan bireyler haricinde cevaplar bu şekilde çeşitlenmektedir.

Şekil 2. 45: Katılımcıların İlacın Kullanımıyla İlgili Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 45'e göre katılımcıların çoğunluğunun soruyu yanlış anladığı görülmektedir.

46. Soru:

"Kalp yetmezliği, karaciğer sirozu, nefrotik sendrom veya aşikar böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız." (Majezik) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Kalp yetmezliği, kalbin yeterli miktarda kan pompalayamadığı bir rahatsızlıktır. Bu durumda, vücut yeterli miktarda oksijen ve besin alamamaktadır. Kalp yetmezliği, kalp hastalığı, yüksek tansiyon, kalp krizi veya diğer faktörlerden de kaynaklanabilmektedir.

Karaciğer sirozu ise, kronik bir karaciğer hastalığı olarak karaciğerin yavaş yavaş işlevsizleşmesine neden olmaktadır. Bu durumda, karaciğerdeki sağlıklı doku yerini yara dokusu almakta ve karaciğerin işlevselliği de azalmaktadır. Karaciğer sirozu, alkol tüketimi, hepatit B veya C enfeksiyonları, yağlı karaciğer hastalığı ve diğer faktörlerden kaynaklanabilmektedir.

Nefrotik sendrom da böbreklerin hasar görmesi sonucu oluşan bir hastalıktır. Bu durumda, böbreklerdeki filtre sistemi etkilenmekte ve proteinler idrarla birlikte atılmaktadır. Bu da vücuttaki protein seviyesi düşürerek ödem oluşturabilmektedir.

Nefrotik sendrom, böbrek hastalığı, enfeksiyonlar, ilaçlar veya diğer faktörlerden kaynaklanabilmektedir.

Açıkça belirgin olan böbrek rahatsızlığı anlamına gelen aşikar böbrek hastalığı, böbreklerin yeterince çalışmadığı ve vücudun normal şekilde çalışmasını engellediği bir hastalık olarak bulunmaktadır. Aşikar böbrek rahatsızlığı belirtileri arasında idrar yaparken ağrı, idrar miktarında azalma, idrarda kan veya köpük olması, yorgunluk, iştah kaybı bulunmaktadır. Aşikar böbrek rahatsızlıkları arasında böbrek enfeksiyonları, böbrek taşları, böbrek yetmezliği ve diğer hastalıklar da yer almaktadır.

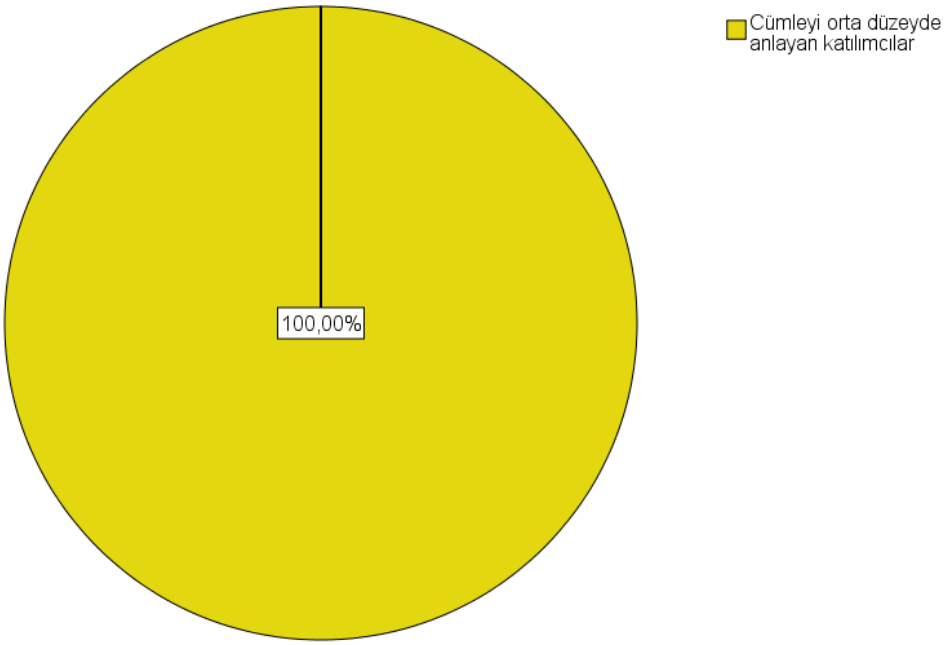
Tablo 2. 39: Katılımcıların "*Nefrotik Sendrom, Siroz*" kelimesini anlama biçimleri

Yaş Aralığı	*Cinsiyet*	*Öğrenim Durumu*	*Mesleği*	*Cevaplar*
20- 29 yaş	*Kadın*	*Lisans*	*Avukat*	"Kalp yetmezliği, karaciğeri su toplaması, böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız." şeklinde cümleyi aktarmıştır.
		Lisans	*Öğretmen*	"Kalp yetmezliği, karaciğer yetmezliği, böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız." şeklinde cümleyi anladığını belirtmiştir.
	Erkek	*Lise*	*Öğrenci*	"Kalp yetmezliği, karaciğerin işlevini yerine getirememesi, böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız." şeklinde cümleyi ifade etmiştir.
		Yüksek Lisans	*Mühendis*	"Kalp yetmezliği, karaciğer iltihaplanması, böbrek yetmezliğiniz varsa dikkatli kullanınız." olarak aktarmıştır.
30- 39 yaş	*Kadın*	*Ortaokul*	*Ev hanımı*	"Kalp yetmezliği, Atatürk'ün hastalığı, böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız." olarak aktarmıştır.
		Lise	*İşçi*	Cümledeki hastalıkları kalp yetmezliği, karaciğer yetmezliği, böbrek yetmezliği olarak tanımlamıştır.
	Erkek	*Lisans*	*Mali Müşavir*	Kalp yetmezliği, karaciğer kanseri ve böbrek hastalığı olanların dikkat etmesi gerektiğini söylemiştir.
		Lisans	*Devlet Memuru*	Kalp yetmezliği, karaciğer kanseri, böbrek yetmezliği gibi hastalığı olanlarla ilgili bir cümle olduğunu aktarmıştır.
	Kadın	*Ön Lisans*	*Satış Sorumlusu*	

40- 49 yaş	***Erkek***	***Lisans***	***Laborant***	"Kalp yetmezliği, karnın şişmesiyle beliren karaciğer hastalığı, böbrek hastalığı olanlar dikkatle kullanmalı" şeklinde cümleyi aktarmışlardır.
		Lise	***Muhasebeci***	
		İlkokul	***Esnaf***	
50- 59 yaş	***Kadın***	***Lise***	***Esnaf***	
		İlkokul	***Emekli***	
		Yüksek Lisans	***Öğretim Üyesi***	"Kalp yetmezliği, karaciğer kanseri, böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız." şeklinde cümleyi aktarmışlardır.
	Erkek	***Ortaokul***	***İşletmeci***	
60 yaş ve üzeri	***Kadın***	***Okuryazar Değil***	***Emekli***	Siroz ve nefrotik sendrom kelimelerini bilmediklerini bunun dışında ilacın kalp, karaciğer, böbrek hastalıklarında dikkat edilerek kullanılması gerektiğini ifade etmişlerdir.
		İlkokul	***Çiftçi***	
	Erkek	***Ortaokul***	***Esnaf***	
		Lisans	***Polis***	

Genel olarak cümledeki kelimelerin tam olarak tanımlanmasa da organlardan hareketle olabilecek hastalıkların türetildiği görülmektedir. Kalp yetmezliği kalbin görevini tam yerine getirememesi şeklinde katılımcıların bütünü tarafından bilinmektedir. Karaciğer sirozu ilgili Atatürk'ün hastalığı olduğu, karın şişmesi gibi belirtilerin olduğu ifadeler çoğunluktadır. Nefrotik sendrom hastalığı katılımcıların hiçbiri tarafından bilinmemekte fakat cümlede veya ile beraberinde gelen böbrek hastalıklarıyla ilgili olduğunu düşünmelerine neden olmaktadır.

Şekil 2. 46: Katılımcıların İçinde *"Nefrotik Sendrom, Siroz"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 46 ile katılımcıların hepsinin cümleyi orta düzeyde anladığı belirlenmiştir.

47. Soru:

"Karaciğer toksisitesi ve hepatik işlev bozukluğu ile birlikte genelde akut pankreatit de gözlenebilir." (Parol) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Karaciğer toksisitesi, karaciğerin vücuda zararlı olan kimyasallar veya ilaçlar nedeniyle hasar görmesi durumudur. Hepatik işlev bozukluğu ise, karaciğerin normal işlevlerini yerine getirmekte zorlandığı bir durumdur. Akut pankreatit, pankreasın aniden iltihaplanması olarak bulunmaktadır. Cümlede de bu hastalıkların gözlenebileceği belirtilmiştir.

Tablo 2. 40: Katılımcıların "Karaciğer Toksisitesi, Hepatik İşlev Bozukluğu, Akut Pankreatit" kelimelerini tanımlama biçimleri

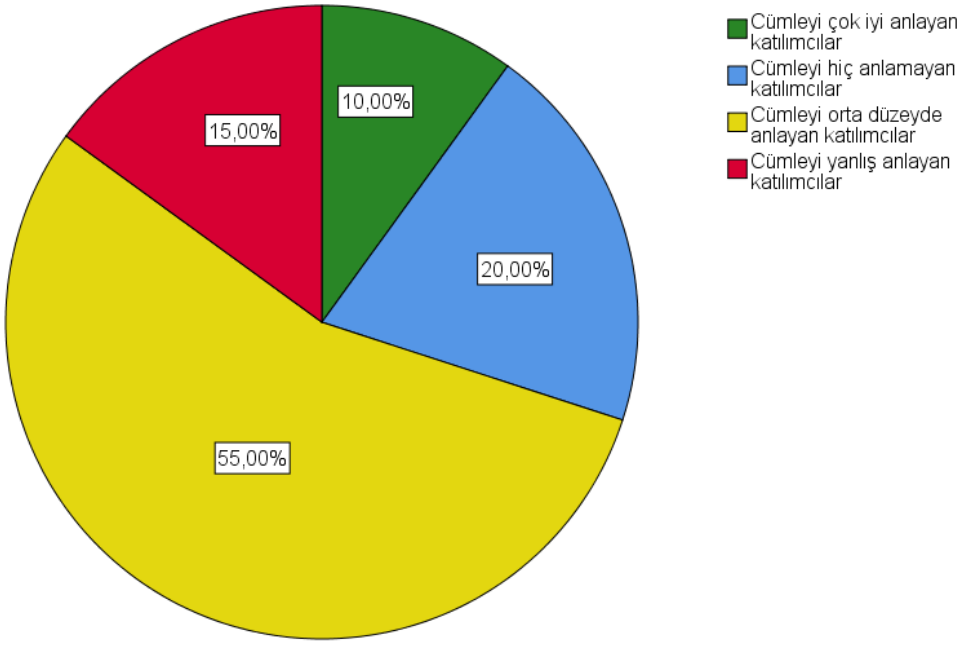
Yaş Aralığı	*Cinsiyet*	*Öğrenim Durumu*	*Mesleği*	*Cevaplar*
20- 29 yaş	*Kadın*	*Lisans*	*Avukat*	Cümledeki karaciğerde toksisitesi hastalığını "karaciğer yağlanması" olarak hepatik işlev bozukluğunu "hiperaktif olma durumu" olarak akut pankreatit hastalığını ise "pankreas hastalığı" olarak tanımlamıştır.
		Lisans	*Öğretmen*	Cümleyi anlamadığını belirtmiştir.

	Erkek	***Lise***	***Öğrenci***	İlacın karaciğer ve pankreas hastalıklarında işe yaradığını belirtmiştir.
		Yüksek Lisans	***Mühendis***	"Karaciğer zehirlenmesi, karaciğerin işlevini yapamaması ve pankreas hastalığı gözlenebilir." şeklinde aktarmıştır.
30- 39 yaş	***Kadın***	***Ortaokul***	***Ev hanımı***	Cümleyi anlamadığını belirtmiştir.
		Lise	***İşçi***	İlacın yan etki olarak karaciğer hastalıklarına neden olabileceğini belirtmiştir.
	Erkek	***Lisans***	***Mali Müşavir***	"Karaciğer zehirlenmesi ve pankreas hastalığı gözlenebilir." şeklinde anlamış fakat hepatit işlev bozukluğu hakkında bir fikrinin olmadığını söylemiştir.
		Lisans	***Devlet Memuru***	Karaciğer zehirlenmesi, karaciğerin görevini yerine getirememesi ve pankreas hastalığı gözlenebilir." şeklinde cümleyi dile getirmiştir.
40- 49 yaş	***Kadın***	***Ön Lisans***	***Satış Sorumlusu***	Cümlenin karaciğer hastalıklarının, pankreas hastalıklarını etkilemesiyle ilgili olduğunu belirtmiştir.
	Erkek	***Lisans***	***Laborant***	"Karaciğer yetmezliği, ağır pankreas hastalığı bu ilacın yan etkilerindendir." olarak cümleyi aktarmıştır.
		Lise	***Muhasebeci***	Karaciğer toksisitesi hastalığının "karaciğerin su toplaması" olarak düşünmüş, cümlede geçen diğer hastalıkları ise bilmediğini söylemiştir.
		İlkokul	***Esnaf***	Cümlede karaciğerin mikrop kapması ilgili hastalıkların geçtiğini ifade etmiştir.
50- 59 yaş	***Kadın***	***Lise***	***Esnaf***	"Karaciğer iltihaplanması ve pankreas iltihaplanması hastalıklarınız varsa kullanmayınız." olarak cümleyi anlamıştır.
		İlkokul	***Emekli***	Cümleyi anlamadığını ifade etmiştir.
		Yüksek Lisans	***Öğretim Üyesi***	Karaciğerdeki mikrop, karaciğerin işlevini yerine getirmemesine neden olabilir, pankreas hastalıklarına yol açabilir." şeklinde açıklama yapmıştır.
	Erkek	***Ortaokul***	***İşletmeci***	Cümlenin karaciğer hastası olanlarla ilgili bilgi verdiğini dile getirmiştir.
	Kadın	***Okuryazar Değil***	***Emekli***	
		İlkokul	***Çiftçi***	

60 yaş ve üzeri	***Erkek***	***Ortaokul***	***Esnaf***	İlacın karaciğer yağlanması gibi hastalıklara neden olabileceğini belirtmişlerdir.
		Lisans	***Polis***	

Bireyler cümledeki organlardan hareketle olabilecek rahatsızlıkları tahmin ederek cümleyi aktarmışlardır. Cümledeki kelimeleri bilmediğini söyleyerek cümleyi anlayamayan denekler de bulunmaktadır. Genel olarak pankreatit hastalığı pankreas hastalığı ile bağdaştırılmıştır. Bunun dışında karaciğer hastalığı ile ilgili olan ifade için de "karaciğerin yağlanması, karaciğerin su toplaması, karaciğer iltihaplanması, karaciğer zehirlenmesi, karaciğerin işlevini yerine getirememesi" gibi cevaplar türetmişlerdir.

Şekil 2. 47: Katılımcıların İçinde "Karaciğer Toksisitesi, Hepatik İşlev Bozukluğu, Akut Pankreatit" Kelimeleri Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 47'ye göre katılımcıların çoğunluğu cümleyi orta düzeyde anlamıştır.

48. Soru:

"Hemoglobin değerleri normale döndükten sonra (aneminin (kansızlık) şiddetine göre genellikle ilk 10 hafta içerisinde) serumdaki ferritin değerlerinin

takibi ile oral demir tedavisine vücudun demir depoları tekrar dolana kadar devam edilmelidir." (Ferro Sanol Duedal) cümlesinde yer alan "ferritin" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Ferritin, vücutta demir depolama proteinidir ve vücudunuzda demir depolama ve taşıma işlevi görmektedir. Serum ferritin değeri ise vücuttaki demir depolama düzeylerini ölçen bir kan testidir. Serum ferritin düzeyi, demir eksikliği veya fazlalığı gibi birçok durumda bulunmaktadır.

Tablo 2. 41: Katılımcıların "*Ferritin*" Kelimesini Tanımlama Biçimleri

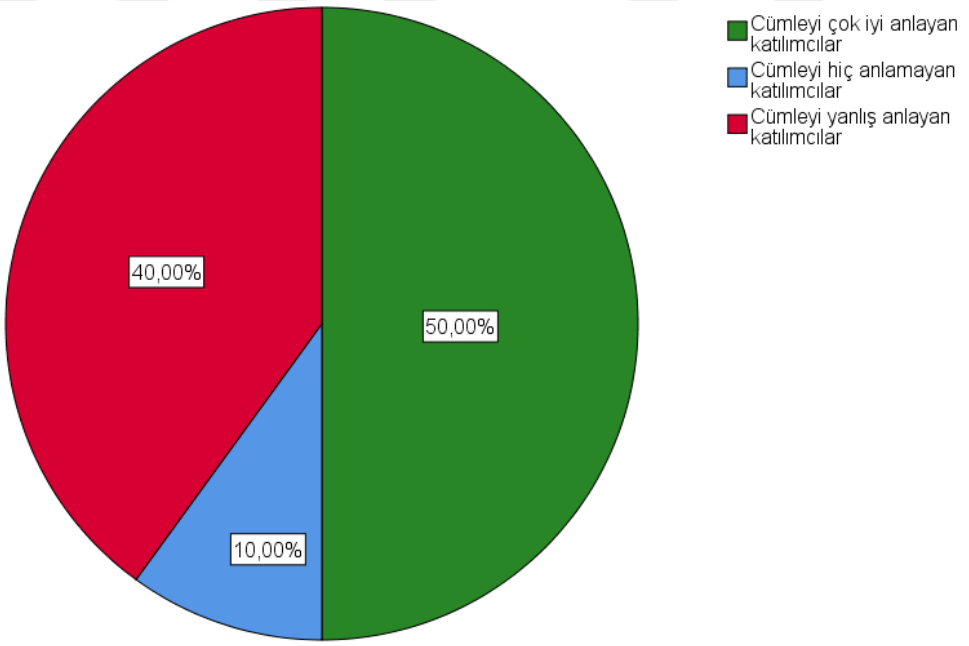
Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	"Kan değerleri" cevabını vermiştir.
		Lisans	Öğretmen	"Vitamin değeri" cevabını vermiştir.
	Erkek	Lise	Öğrenci	"Serumun içeriğindeki vitamin değeri" şeklinde cevap vermiştir.
		Yüksek Lisans	Mühendis	"Demir değeri" olarak tanımlamışlardır.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	
		Lise	İşçi	
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	
		Lisans	Devlet Memuru	
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	
	Erkek	Lisans	Laborant	
		Lise	Muhasebeci	"Kan değerleri" cevabını vermiştir.
		İlkokul	Esnaf	Herhangi bir tanımlama yapmamıştır.
50- 59 yaş	Kadın	Lise	Esnaf	"Serumdaki vitamin değeri" olarak tanımlamışlardır.
		İlkokul	Emekli	"Demir değeri" şeklinde cevap vermişlerdir.
		Yüksek Lisans	Öğretim Üyesi	
	Erkek	Ortaokul	İşletmeci	Soruya cevap vermemiştir.
	Kadın	Okuryazar Değil	Emekli	

60 yaş ve üzeri		**Ortaokul**	**Esnaf**	Bu yaş aralığında bulunan katılımcılar soruyu "kan değerleri" şeklinde cevaplamışlardır.
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	
		İlkokul	**Çiftçi**	

Katılımcıların verdiği cevaplar bu soruda üç kategoride toplanmaktadır:

Bunlardan ilki cümlenin gidişatından yola çıkarak cümlede de yer alan "demir depoları dolana kadar" ifadesiyle "demir değeri" cevabını verenlerdir. İkincisi ise "serumun içindeki vitamin" olduğunu öne süren deneklerdir. Son grup ise "kan değerleri" cevabını vermiştir. Vücut değerleri, bir kişinin sağlık durumunu değerlendirmek için kullanılan birçok ölçümden oluşmaktadır. Bu ölçümler arasında kan, nabız, solunum, vücut sıcaklığı gibi değerler yer almaktadır. Katılımcıların de aklına vücut değerleri dendiğinde ilk olarak "vitamin, kan veya demir değerleri" gelmiş, bu nedenle böyle cevap vermişlerdir.

Şekil 2. 48: Katılımcıların İçinde *"Ferritin"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 48'e göre katılımcıların çoğunluğunun cümleyi doğru anladığı görülmektedir.

49. soru

"Seyrek yan etkiler: Kan kreatinin düzeyinde artış." (Plavix) cümlesinde yer alan "kreatinin" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Kreatinin, kas hücrelerinin normal faaliyetleri sırasında oluşan bir atık olarak bilinmektedir. Kan dolaşımına karışarak, böbrekler tarafından temizlenerek idrar yoluyla vücuttan atılmaktadır. Kreatinin seviyesi, böbrek fonksiyonlarının ne kadar iyi çalıştığını göstermektedir. Kan kreatinin düzeyi böbrek fonksiyonlarının ölçülmesinde kullanılan bir kan testi ile ölçülmektedir.

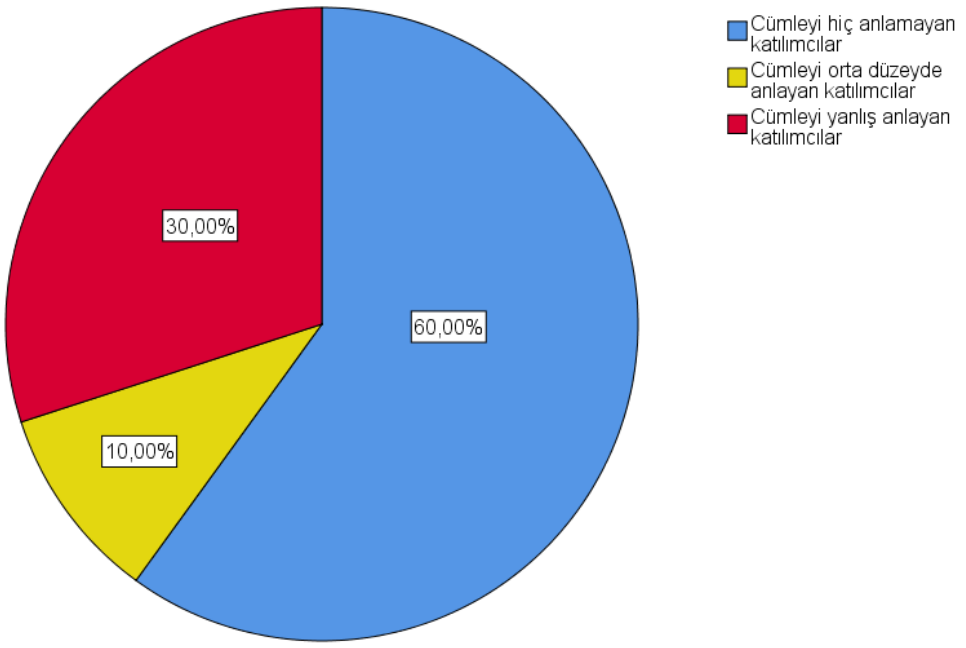
Tablo 2. 42: Katılımcıların "*Kreatinin*" Kelimesini Tanımlama Biçimleri

Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	Kandaki akyuvarlar ve alyuvarlar ile ilgili değer olabileceğini belirtmiştir.
		Lisans	Öğretmen	Kelimeyi bilmediklerini aktarmışlardır.
	Erkek	Lise	Öğrenci	
		Yüksek Lisans	Mühendis	Kreatinin tırnağa uzatan vitamin değeri olduğunu bildiğini söylemiştir.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	"Kandaki mikrop değeri" cevabı vermiştir.
		Lise	İşçi	Cümlenin ilacın seyrek yeni etkilerinden bahsettiği için "kanda oluşan olumsuz bir durumun artması" şeklinde bir yorum yapmıştır.
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	Kandaki demir değeri ile ilgili olabileceğini tahmin etmiştir.
		Lisans	Devlet Memuru	"Kan pıhtılaşması değeri" olabileceğini düşünmüştür
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	"Demir değeri" cevabını vermiştir
	Erkek	Lisans	Laborant	Bu bölümde yer alan katılımcılar kelimeyi bilmediklerini belirtmiştir.
		Lise	Muhasebeci	
		İlkokul	Esnaf	
	Kadın	Lise	Esnaf	
		İlkokul	Emekli	
		Yüksek Lisans	Öğretim Üyesi	

50- 59 yaş	**Erkek**	**Ortaokul**	**İşletmeci**	"Kan pulcukları ile ilgili bir değer" cevabını vermiştir.
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	Bu yaş aralığında bulunan katılımcılar soruyu cevaplayamamıştır.
		Ortaokul	**Esnaf**	
	Erkek	**İlkokul**	**Çiftçi**	
		Lisans	**Polis**	

Cevaplar değerlendirildiğinde kan değerleriyle ilgili bir soru sorulduğunda katılımcıların aklına ilk olarak "demir değeri, alyuvar, akyuvarla ilgili değerler, kan pıhtılaşması değeri, kandaki mikrop değeri" gibi cevaplar gelmiştir. Keratin, insanların ve diğer hayvanların saç, tırnak, deri ve diğer yapılarının ana yapı taşlarından biridir. Sert, esnek ve dayanıklı bir protein türü olan keratin, saç ve tırnaklar gibi yapılarda vücudun dış katmanlarını korumaktadırlar. Bu kelimeyi kreatinin ile karıştıran bir deneğimiz de bulunmaktadır. Bunların dışında katılımcıların yarısından çoğunluğunun soruya cevap veremediği görülmektedir.

Şekil 2. 49: Katılımcıların İçinde *"Kreatinin"* Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 49'a göre katılımcıların çoğunluğu cümleyi anlayamamış, soruyu cevaplayamamıştır.

50. Soru:

"Seyrek görülen yan etkiler: Çok miktarda alındığında hepatik nekroz" (Vermidon) cümlesinde yer alan "hepatik nekroz" sizce ne anlama gelmektedir?

Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda (2007) hepatik "karaciğerle ilgili" (s. 42), nekroz ise "doku ölümü" (s. 62) olarak tanımlanmıştır. Karaciğerdeki hücrelerin zarar görmesiyle oluşan hastalık karaciğer yağlanması olarak da bilinmektedir.

Tablo 2. 43: Katılımcıların "Hepatik Nekroz" Kelimesini Tanımlama Biçimleri

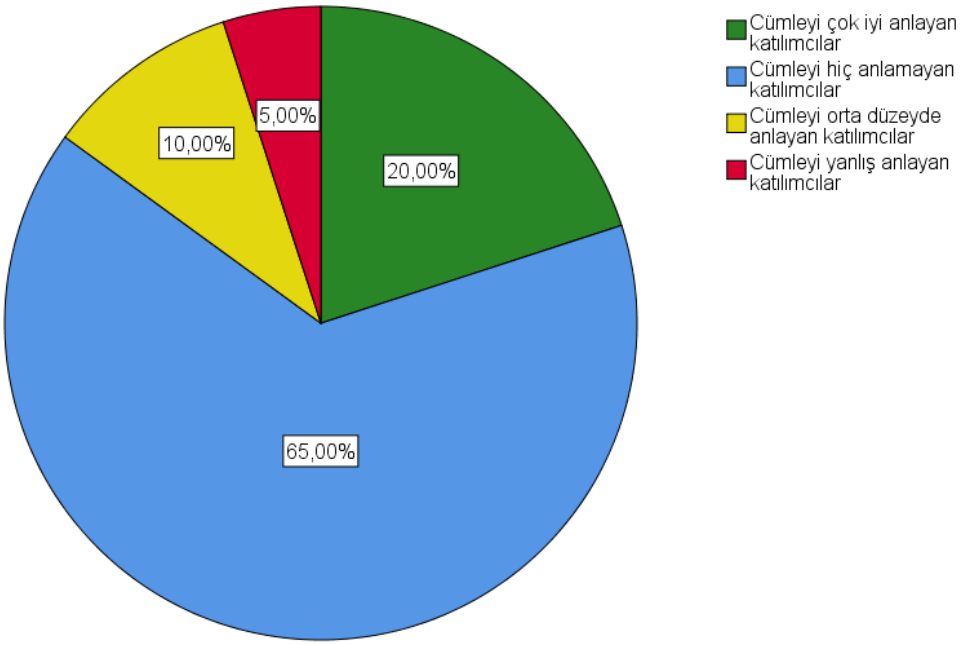
Yaş Aralığı	Cinsiyet	Öğrenim Durumu	Mesleği	Cevaplar
20- 29 yaş	Kadın	Lisans	Avukat	Bu yaş aralığında bulunan katılımcılar kelimeyi bilmediklerini belirtmişlerdir.
		Lisans	Öğretmen	
	Erkek	Lise	Öğrenci	Hepatik kelimesinin hepatit b hastalığıyla ilgili olabileceğiyle ilgili bir tahmin yürütmüş fakat hastalığın ne olduğunu bilmediğini aktarmıştır.
		Yüksek Lisans	Mühendis	Bu yaş aralığında bulunan katılımcılar soruya cevap verememişlerdir.
30- 39 yaş	Kadın	Ortaokul	Ev hanımı	
		Lise	İşçi	
	Erkek	Lisans	Mali Müşavir	
		Lisans	Devlet Memuru	
40- 49 yaş	Kadın	Ön Lisans	Satış Sorumlusu	Hepatit hastalıklarının bulaşıcı bir hastalık olduğunu bildiğini, bunun da bu tür bir hastalık olduğu fikrini ortaya atmıştır.
	Erkek	Lisans	Laborant	Hepatit hastalıklarının karaciğer hastalıkları olduğunu söylemiştir
		Lise	Muhasebeci	Kelimeyi bilmediğini belirtmiştir.
		İlkokul	Esnaf	Cümlenin ilacın çok miktarda alındığında ortaya çıkardığı bir etkiden söz ettiği için, ilaçların en çok böbreklere zarar verdiğini öne sürerek, bir böbrek rahatsızlığı olabileceğini belirtmiştir.

50- 59 yaş	**Kadın**	**Lise**	**Esnaf**	"Hepatik, sarılık hastalığı" olarak tanımlamışlardır.
		İlkokul	**Emekli**	
		Yüksek Lisans	**Öğretim Üyesi**	"Karaciğerle ilgili bir hastalık" olduğunu aktarmışlardır.
	Erkek	**Ortaokul**	**İşletmeci**	Kelimeyi bilmediklerini belirtmişlerdir.
60 yaş ve üzeri	**Kadın**	**Okuryazar Değil**	**Emekli**	
		Ortaokul	**Esnaf**	
	Erkek	**Lisans**	**Polis**	
		İlkokul	**Çiftçi**	

Verilen cevaplar incelendiğinde 50-59 yaş ve 40-49 yaş aralığında bulunan birer kişinin hepatik kelimesinin karaciğerle ilgili olduğu bildiği görülmüştür. Bütün dünyada yaygın olan Hepatit A, B, C hastalıkları, bebeklik döneminde aşı takviminde de yer alan, virüslerin neden olduğu, sarılık olarak da bilinen bulaşıcı bir hastalıktır.

Bu hastalıktan yola çıkarak cümle hakkında fikir yürüten katılımcılar de bulunmaktadır. Cümlenin tamamından hareketle hastalığı tahmin eden, ilaçların böbreklere verdiği zararı bilerek böbrek hastalığı olarak tanımlayan bir birey de bulunmaktadır. Bunun dışında çoğu deneğimizin soruyu cevaplayamadığı görülmüştür.

Şekil 2. 50: Katılımcıların İçinde "Hepatik Nekroz" Kelimesi Geçen Cümleyi Anlama Oranı

Şekil 2. 50'ye göre katılımcıların çoğunluğu cümleyi anlayamamıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İLAÇ KULLANMA TALİMATLARININ İKİNCİ DENEK GRUBU ÜZERİNDEN ANLAŞILMA DEĞERİ

3. 1. İLAÇ KULLANMA TALİMATLARININ ANLAŞILIRLIĞI İLE İLGİLİ İKİNCİ DENEK GRUBU ANKET ÇALIŞMASI

3. 1. 1. Yöntem

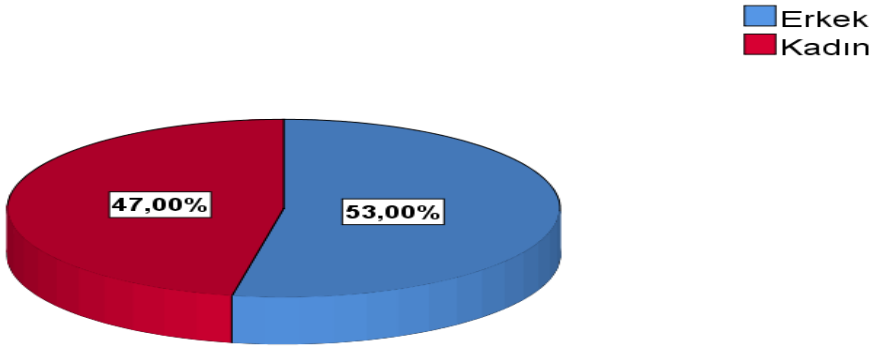
Yapılan araştırma ikinci denek grubuna da saha araştırması yöntemi olan internet üzerinden anket uygulama yöntemi kullanılmıştır. İlk denek grubu ile aynı olan soruların çok seçenekli olarak, ikinci denek grubuna verilmesiyle de toplumun genel yapısının hangi şıklara yakın olduğu tespit edilmiştir. Anket çalışması e-posta hesabı olmayan ve Google Form üzerinden ankete ulaşmakta sıkıntı çeken 60 yaş üzerinde ve görüşülebilecek durumda olan bireylere yüz yüze yapılmıştır. Diğer bireylere ise anket internet üzerinden Google Form ile yapılan anketin bağlantısını gönderilerek ulaştırılmıştır. Karşılaştırma ve veriler arası ilişki kurmak için de SPSS programından yararlanılmıştır. SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) adlı program genellikle, Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Eğitim Bilimleri gibi alanlarda, bir bulguyu ya da metni ayrıntılı bir şekilde incelemek, sonuca ulaşmak ve raporlamak amacıyla kullanılan bir bilgisayar programıdır.

3. 1. 2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini 18 yaş ve üzerinde olan bütün bireyler oluşturmaktadır. Örneklemini ise internet aracılığıyla ulaşabilen e-posta hesabı olan ve Google Form üzerinden ankete ulaşabilen 200 kişi oluşturmaktadır.

3. 1. 3. Denek Grubunun Kişisel Özelliklerine Ait Bulgular

Şekil 3. 1: Araştırmaya Katılan Bireylerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı

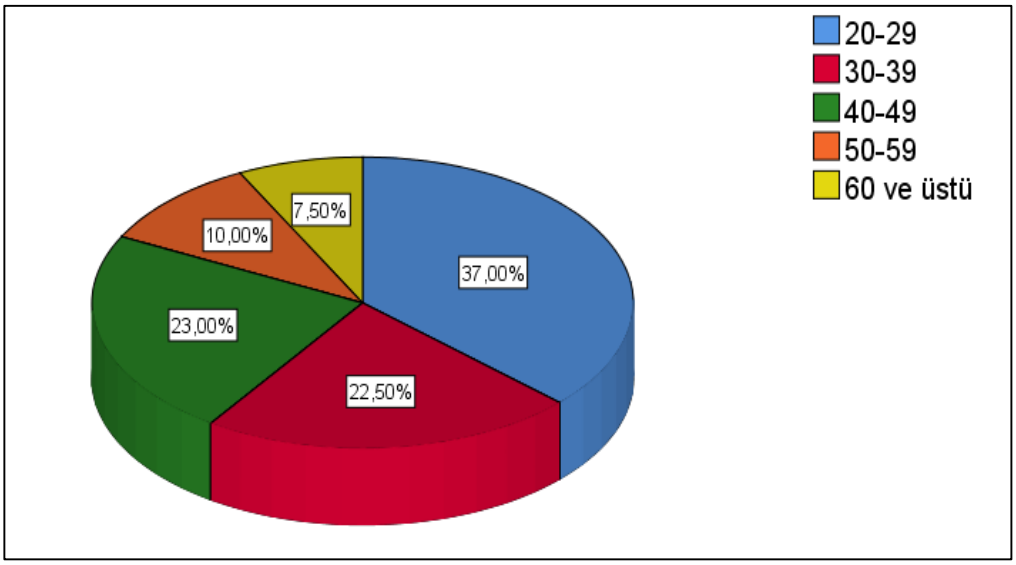

Şekil 3. 1 incelendiğinde araştırmaya katılan bireylerin % 53'ünün erkek, % 47'sinin kadın olduğu görülmektedir.

Tablo 3. 1: Araştırmaya Katılan Bireylerin Yaşlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Oran
20-29	74	37,0
30-39	45	22,5
40-49	46	23,0
50-59	20	10,0
60 ve üstü	15	7,5
Toplam	200	100,0

Tablo 3. 1 incelendiğinde araştırmaya katılan bireylerin %37'sinin 20 ve 29 yaş aralığında; %22. 50'sinin 30 ve 39 yaş aralığında; %23'ünün 40-49 yaş aralığında; %10'unun 50 ve 59 yaş aralığında; %7. 50'sinin ise 60 ve üzeri yaş aralığında olduğu görülmektedir. Katılan bireylerin çoğunluğunun 20-29 yaş aralığında, azınlığın ise 60 yaş ve üzerinde olması bireylerin ankete ulaşılabilirliğini de göstermektedir.

Şekil 3. 2:Araştırmaya Katılan Bireylerin Yaşlarına Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan bireylerin yaşlarının dağılımı Şekil 3. 2 üzerinden de bu şekilde görülmektedir.

Tablo 3. 2: Araştırmaya Katılan Bireylerin Öğrenim Durumlarına Göre Dağılımı

	Kişi Sayısı	Oran
İlkokul	28	14,0
Lise	32	16,0
Okuryazar değil	9	4,5
Ortaokul	6	3,0
Üniversite	107	53,5
Yüksek lisans ve üzeri	18	9,0
Toplam	200	100,0

Tablo 3. 2 incelendiğinde ankete katılan bireylerin %53,5'inin üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Bu oranı %16 ile lise mezunları takip etmektedir. İlkokul mezunu katılımcılar ise %14'lük dilimde yer almaktadır. Yüksek lisans ve üzerinde bulunan bireyler ise katılımcıların %9'unu oluşturmaktadır. Okuryazar olmayan katılımcıların oranı %4. 5 olarak belirtilmektedir. Katılımcılar arasında en az bulunan öğrenim durumu %3 oranıyla ortaokul mezunudur.

Tablo 3. 3: Araştırmaya Katılan Bireylerin Mesleklerine Göre Dağılımı

Meslekler	Kişi Sayısı	Oran
Avukat	4	2,0
Çalışmıyor	25	12,5
Çiftçi	3	1,5
Emekli	10	5,0
Esnaf	19	9,5
İşçi	29	14,5
Memur	21	10,5
Mühendis-Mimar	17	8,5
Öğrenci	42	21,0
Öğretmen	27	13,5
Polis	3	1,5
Toplam	200	100,0

Tablo 3. 3 incelendiğinde birçok meslek grubunun araştırmaya katıldığı görülmektedir. Katılımcıların çoğunluğunu öğrenciler oluşturmaktadır. Bu çoğunluğu, işçiler, çalışmayanlar, öğretmenler, devlet memurları, mühendis-mimarlar ve emekli olan katılımcılar izlemektedir. Avukat, çiftçi ve polis olan katılımcılar ise azınlıkta yer almaktadır.

Tablo 3. 4: Katılımcıların İlacı Kullanmadan Önce Kullanma Talimatını Okuma Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Okuyorum	152	76,0
Okumuyorum	48	24,0
Toplam	200	100,0

Kullanma talimatını okumak ilacın doğru ve güvenli kullanımı için çok önemlidir. Kullanma talimatı okunmamak yanlış doz alımı, yan etkiler veya olumsuz etkileşimler gibi riskleri beraberinde getirmektedir. Tablo 3. 4'te katılımcıların %76'sının kullanma talimatını okuduğu, %24'ünün ise okumadığı görülmektedir. %24 düşük bir oran gibi görülse de sağlık gibi göz ardı edilmeyecek bir konuda böyle bir oran tehlikeli bir durumdur.

Tablo 3. 5: Katılımcıların İlaç Kullanma Talimatlarından Yararlanma Sıklığı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Eczacı tarafından yeteri derecede bilgilendirilmediğim zaman yararlanırım.	41	20,5
İlacı her kullandığımda yararlanırım.	14	7,0
İlacı ilk kullanacağım zaman yararlanırım	75	37,5
İlaç hakkında bir fikrim olmadığı zaman yararlanırım.	70	35,0
Toplam	200	100,0

Katılımcıların ilaç kullanma talimatlarından yararlanma sıklığı birbirine yakın oranlarla belirtilmektedir. İlaç kullanma talimatını yalnızca ilacı ilk kez kullanacağında okuyan katılımcıların oranı %37,5 oranıyla çoğunluktadır. Bu oranı %35 oranıyla "İlaç hakkında bir fikrim olmadığı zaman yararlanırım." seçeneği takip etmektedir. Bu oran tehlikelidir. Çünkü bireyin ilaç hakkında bir fikri olsa bile kullanma talimatında yer alan bütün bilgileri bilmesi zordur. İlacı kullanırken eczane tarafından bilgilendirilmekle yetinen %20,5 oranındaki katılımcılar ise eczane tarafından yeterince bilgilendirilmediği takdirde okuduğunu belirtmiştir. İlacı her kullanacağında talimatını okuyan kesim ise %7 oranla azınlıktadır.

Tablo 3. 6: İlaç Kullanma Talimatında Bilinmeyen Bir Kelimenin Araştırılma Oranı

	Kişi Sayısı	Oran
Evet	131	65,5
Hayır	69	34,5
Toplam	200	100,0

Sağlık ve tıp alanıyla ilgili terimlerin çoğunluğu yabancı kökenli olduğu için ilaç kullanma talimatlarında anlamı bilinmeyen kelimeler bulunmaktadır. Bu kelimelerin katılımcılar tarafından araştırılması tablo 3.6'da görülmektedir. Katılımcıların %64, 5'i kelimeleri araştırdığını ifade ederken; %34, 5'inin araştırmadığı belirtilmiştir.

3. 1. 4. Bulgular ve Yorum

1. Soru

"Semptomların giderilebilmesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız." (Parol) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

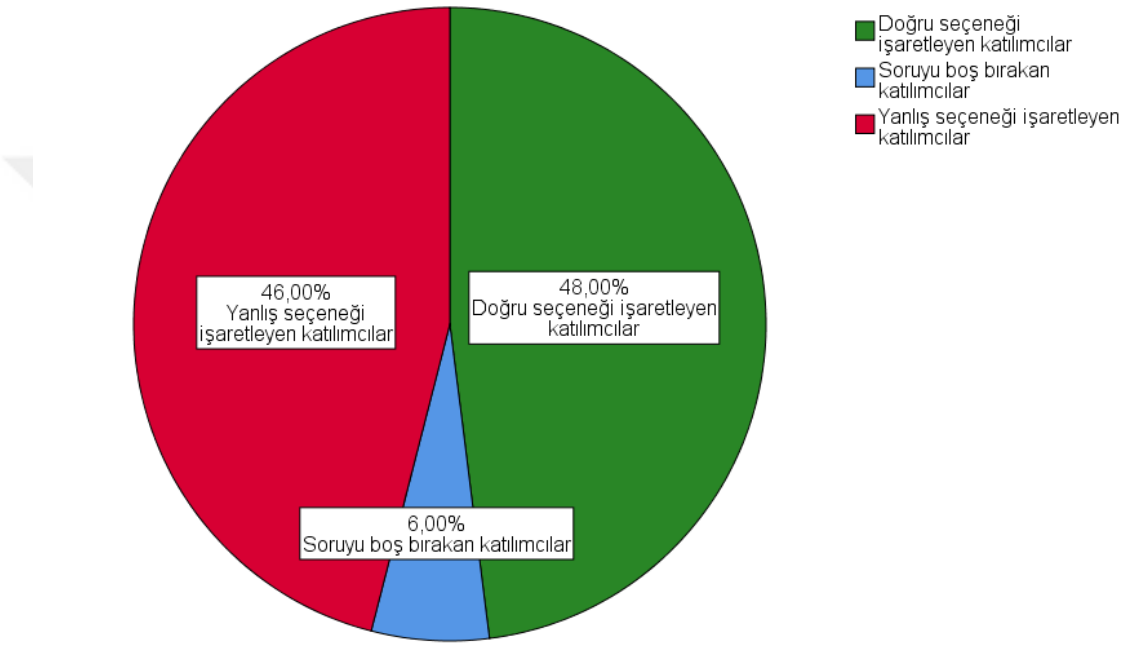
Tablo 3. 7: İkinci Denek Grubunun "*Semptom*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum.	12	6,0
Hastalığın belirtilerinin giderilebilmesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.	96	48,0
Hastalığın daha kötü duruma gelmemesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.	30	15,0
Hastalığın tekrar edilmemesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.	34	17,0
İlacın yan etkilerinin giderilebilmesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.	28	14,0
Toplam	200	100,0

Parol ilacının kullanma talimatından alınan bu cümle "Hastalığın belirtilerinin giderilebilmesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız." seçeneğini işaretleyenler tarafından doğru anlaşılmıştır. Tablo 3. 7'ye bakıldığında katılımcıların

%48'inin soruya doğru cevap verildiği görülmektedir. Diğer üç seçenek ise yakın yüzdelerle işaretlenmiştir. Bir ilacın kullanım amacının hastalığın daha kötü duruma gelmemesi olduğunu düşünenler katılımcıların %15'ini; hastalığın tekrar etmemesi amacıyla kullanıldığını düşünenler %17'sini; ilacın yan etkileri gidermesi için kullananlar %14'ünü oluşturmaktadır. Soruya cevap vermeyenlerin yüzdesinin ise %6 olduğu görülmektedir.

Şekil 3. 3: İkinci Denek Grubunun "*Semptom*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 8: "*Semptom*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	9	3	12
	Oran	8,5%	3,2%	6,0%
Hastalığın belirtilerinin giderilebilmesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.	Kişi Sayısı	51	45	96
	Oran	48,1%	47,9%	48,0%
Hastalığın daha kötü duruma gelmemesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.	Kişi Sayısı	15	15	30
	Oran	14,2%	16,0%	15,0%
Hastalığın tekrar edilmemesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.	Kişi Sayısı	14	20	34
	Oran	13,2%	21,3%	17,0%

İlacın yan etkilerinin giderilebilmesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.	Kişi Sayısı	17	11	28
	Oran	16,0%	11,7%	14,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Sorunun cevapları cinsiyet bakımından analiz edildiğinde ise Tablo 3.8'de erkeklerin kadınlardan daha çok "Bilmiyorum." seçeneğini işaretledikleri görülmektedir. Doğru seçeneğin de erkek katılımcılar tarafından daha çok işaretlediği belirtilmektedir. Oran olarak bakıldığı zaman ise katılımcıların cinsiyet bakımından birbirlerine yakın değerlerde doğru cevaba ulaştıkları görülmektedir.

Tablo 3. 9: "*Semptom*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	1	0	7	2	2	12
	Oran	1,4%	0,0%	15,2%	10,0%	13,3%	6,0%
Hastalığın belirtilerinin giderilebilmesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.	Kişi Sayısı	42	29	17	5	3	96
	Oran	56,8%	64,4%	37,0%	25,0%	20,0%	48,0%
Hastalığın daha kötü duruma gelmemesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.	Kişi Sayısı	9	6	4	5	6	30
	Oran	12,2%	13,3%	8,7%	25,0%	40,0%	15,0%
Hastalığın tekrar edilmemesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.	Kişi Sayısı	15	5	10	1	3	34
	Oran	20,3%	11,1%	21,7%	5,0%	20,0%	17,0%
İlacın yan etkilerinin giderilebilmesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.	Kişi Sayısı	7	5	8	7	1	28
	Oran	9,5%	11,1%	17,4%	35,0%	6,7%	14,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Sorunun cevapları katılımcıların yaşları bakımından incelendiğinde ise soruyu bilmediği belirten katılımcıların en çok 40-49 yaş aralığındaki katılımcılar olduğu belirtilmektedir. Soruyu doğru cevaplayan katılımcıların çoğunluğu ise 20-29 yaş aralığındadır.

Tablo 3. 10: "*Semptom*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	6	3	2	0	1	0	12
	Oran	21,4%	9,4%	22,2%	0,0%	0,9%	0,0%	6,0%
Hastalığın belirtilerinin giderilebilmesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.	Kişi Sayısı	6	15	1	2	63	9	96
	Oran	21,4%	46,9%	11,1%	33,3%	58,9%	50,0%	48,0%
Hastalığın daha kötü duruma gelmemesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.	Kişi Sayısı	7	4	5	1	12	1	30
	Oran	25,0%	12,5%	55,6%	16,7%	11,2%	5,6%	15,0%
Hastalığın tekrar edilmemesi için her zaman etkili olduğu en düşük	Kişi Sayısı	5	7	0	2	18	2	34
	Oran	17,9%	21,9%	0,0%	33,3%	16,8%	11,1%	17,0%

dozda kullanınız.								
İlacın yan etkilerinin giderilebilmesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.	Kişi Sayısı	4	3	1	1	13	6	28
	Oran	14,3%	9,4%	11,1%	16,7%	12,1%	33,3%	14,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru cevaba ulaşma oranı öğrenim durumuna göre tablo 3.10'da şu şekilde belirlenmiştir: Soruyu bilmeyen katılımcıların çoğunluğunun ilkokul mezunu olduğu görülmektedir. Doğru cevapları oluşturan katılımcıların çoğunluğunun öğrenim durumu ise lisans ve yüksek lisans ve üzeri olarak belirtilmektedir.

2. Soru

"Farmakolojik dozlarda D vitamini alan emziren annelerin bebeklerinde hiperkalsemi riski vardır." (Coledan-D3) cümlesinde yer alan "hiperkalsemi" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

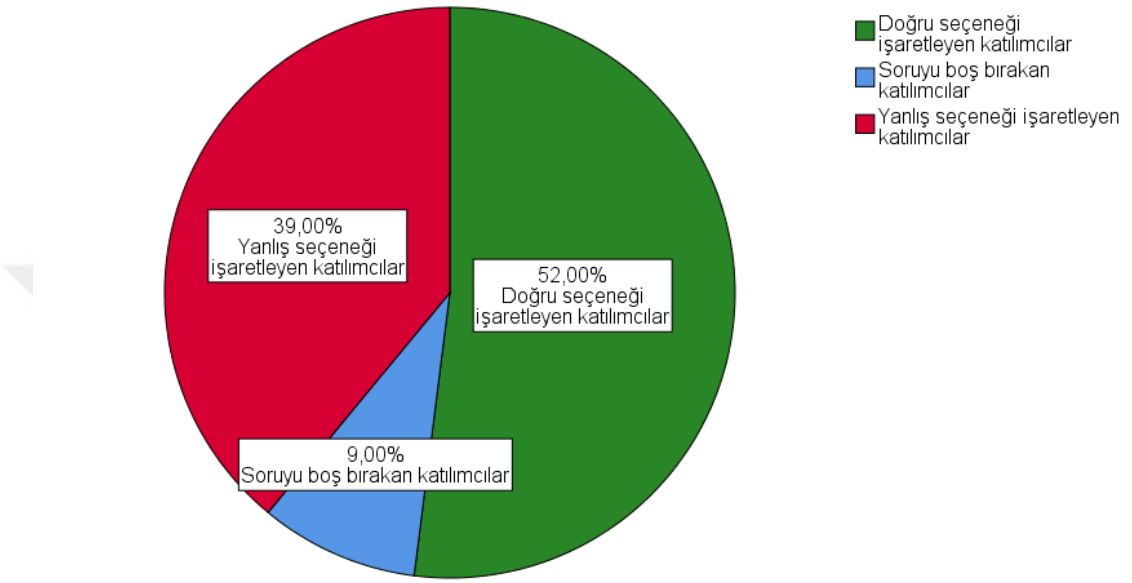
Tablo 3. 11: İkinci Denek Grubunun "*Hiperkalsemi*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	18	9,0
D vitamin eksikliği	51	25,5
Kalsiyum yüksekliği	104	52,0
Kansızlık	20	10,0
Kilo kaybı	7	3,5
Toplam	200	100,0

Coledan-D3 ilacının kullanma talimatında geçen "hiperkalsemi" sözcüğü "kalsiyum yüksekliği" olarak tanımlanmaktadır. Tabloda bu cevabı verenler, bütün katılımcıların %52'sini oluşturmaktadır. Cümlede D vitamini alan annelerin bebekleriyle ilgili bir riskten bahsedildiği için %25,5 kısım kelimenin D vitamini

eksikliği olduğunu düşünmüştür. Bunun dışında katılımcıların %10'u kansızlık, %3,5'i kilo kaybı seçeneklerini işaretlemişlerdir. %9'luk kısımda yer alan on sekiz kişinin ise soruya cevap vermediği tespit edilmiştir.

Şekil 3. 4: İkinci Denek Grubunun "*Hiperkalsemi*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 12: "H*iperkalsemi*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

		Cinsiyetiniz:		
Seçenekler		Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	12	6	18
	Oran	11,3%	6,4%	9,0%
D vitamin eksikliği	Kişi Sayısı	27	24	51
	Oran	25,5%	25,5%	25,5%
Kalsiyum yüksekliği	Kişi Sayısı	51	53	104
	Oran	48,1%	56,4%	52,0%
Kansızlık	Kişi Sayısı	13	7	20
	Oran	12,3%	7,4%	10,0%
Kilo kaybı	Kişi Sayısı	3	4	7
	Oran	2,8%	4,3%	3,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru cevaplar katılımcıların cinsiyetleri bakımından incelendiğinde sorunun erkek katılımcılar tarafından daha çok boş bırakıldığı, kadın katılımcılar tarafından daha çok doğru cevaplandığı Tablo 3. 12'de belirtilmektedir.

Tablo 3. 13: "H*iperkalsemi*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	1	0	7	2	2	12
	Oran	1,4%	0,0%	15,2%	10,0%	13,3%	6,0%
Hastalığın belirtilerinin giderilebilmesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.	Kişi Sayısı	42	29	17	5	3	96
	Oran	56,8%	64,4%	37,0%	25,0%	20,0%	48,0%
Hastalığın daha kötü duruma gelmemesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.	Kişi Sayısı	9	6	4	5	6	30
	Oran	12,2%	13,3%	8,7%	25,0%	40,0%	15,0%
Hastalığın tekrar edilmemesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.	Kişi Sayısı	15	5	10	1	3	34
	Oran	20,3%	11,1%	21,7%	5,0%	20,0%	17,0%
İlacın yan etkilerinin giderilebilmesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.	Kişi Sayısı	7	5	8	7	1	28
	Oran	9,5%	11,1%	17,4%	35,0%	6,7%	14,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu "Bilmiyorum." olarak işaretleyen katılımcıların çoğunluğu 40-49 yaş aralığındadır. Doğru cevap veren katılımcılar ise 20-29 ve 30-39 yaş aralığında yoğunluk göstermektedir. Sorunun bilinme oranının azınlıkta olduğu yaş grubu ise 60 ve üstü olan katılımcılardır.

Tablo 3. 14: "H*iperkalsemi*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	6	2	4	0	5	1	18
	Oran	21,4%	6,3%	44,4%	0,0%	4,7%	5,6%	9,0%
D vitamin eksikliği	Kişi Sayısı	10	12	1	2	23	3	51
	Oran	35,7%	37,5%	11,1%	33,3%	21,5%	16,7%	25,5%
Kalsiyum yüksekliği	Kişi Sayısı	8	14	0	3	67	12	104
	Oran	28,6%	43,8%	0,0%	50,0%	62,6%	66,7%	52,0%
Kansızlık	Kişi Sayısı	2	2	1	1	12	2	20
	Oran	7,1%	6,3%	11,1%	16,7%	11,2%	11,1%	10,0%
Kilo kaybı	Kişi Sayısı	2	2	3	0	0	0	7
	Oran	7,1%	6,3%	33,3%	0,0%	0,0%	0,0%	3,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Cevaplar öğrenim durumu bakımından değerlendirildiğinde boş bırakan katılımcıların çoğunluğunun okuryazar olmayan, ilkokul mezunu ve üniversite mezunu oldukları görülmektedir. Doğru cevap verenlerin çoğunluğunda ise öğrenim durumu üniversite ve yüksek lisans ve üzerinde olan katılımcılar yer almaktadır.

3. Soru:

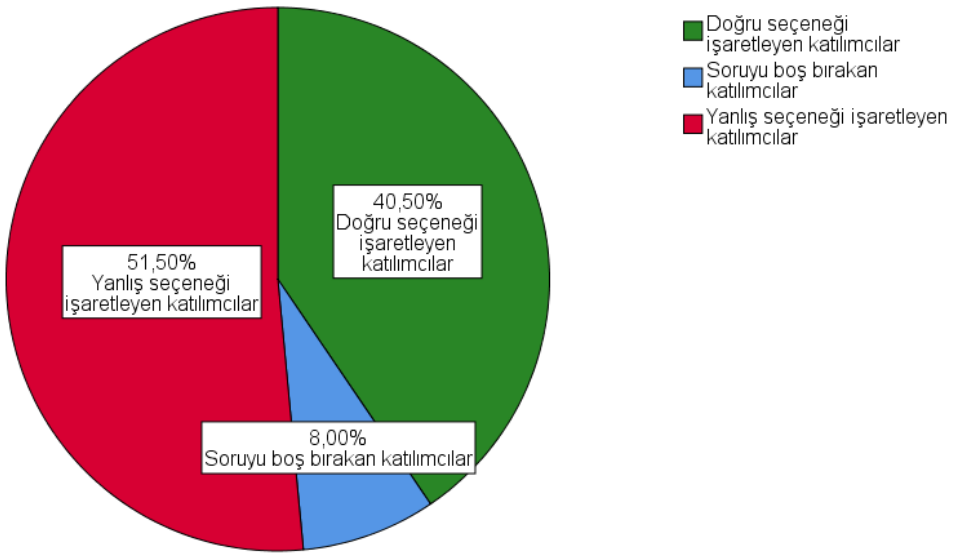
"Cilt döküntüsü veya ağız içi veya genital bölgede herhangi bir lezyon ortaya çıktığını veya herhangi bir alerji belirtisini fark eder etmez ARVELES kullanımını bırakınız." (Arveles) cümlesinde yer alan "lezyon" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 15: İkinci Denek Grubunun "*Lezyon*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum.	16	8,0
Ağrı	29	14,5
Kaşıntı	23	11,5
Kızarıklık	51	25,5
Yara	81	40,5
Toplam	200	100,0

Arveles ilacının kullanma talimatında yer alan "lezyon" sözcüğünü yara olarak tanımlayan %40,5 kısım soruyu doğru cevaplamıştır. Bunun dışında katılımcıların %25,5'i kızarıklık cevabını vererek cilt döküntüsü, ağız içi veya genital bölgede karşılaşabilecek sorunu kızarıklık olarak tahmin etmişlerdir. Cümle ilacın kullanımının bırakılmasıyla ilgili bir uyarı verdiği için katılımcıların %14,5'i ağrı karşısında ilaç bırakılmalıdır şeklinde cümleyi anlamıştır. %11,5'i ise cümledeki alerji belirtisiyle kaşıntıyı bağdaştırıp "kaşıntı" seçeneğini işaretlemiştir. Katılımcıların %8'inin ise kelimeyi bilmediği görülmektedir.

Şekil 3. 5: İkinci Denek Grubunun "*Lezyon*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 16: "*Lezyon*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	15	1	16
	Oran	14,2%	1,1%	8,0%
Ağrı	Kişi Sayısı	14	15	29
	Oran	13,2%	16,0%	14,5%
Kaşıntı	Kişi Sayısı	10	13	23
	Oran	9,4%	13,8%	11,5%
Kızarıklık	Kişi Sayısı	29	22	51
	Oran	27,4%	23,4%	25,5%
Yara	Kişi Sayısı	38	43	81
	Oran	35,8%	45,7%	40,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

"Bilmiyorum." seçeneği bu soruda da erkekler tarafından daha çok işaretlenmiştir. Doğru cevap verenlerin çoğunluğunun ise kadınlar olduğu görülmektedir.

Tablo 3. 17: "*Lezyon*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Yaşınız: 20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	4	2	5	4	1	16
	Oran	5,4%	4,4%	10,9%	20,0%	6,7%	8,0%
Ağrı	Kişi Sayısı	6	5	10	4	4	29
	Oran	8,1%	11,1%	21,7%	20,0%	26,7%	14,5%
Kaşıntı	Kişi Sayısı	13	4	5	1	0	23
	Oran	17,6%	8,9%	10,9%	5,0%	0,0%	11,5%
Kızarıklık	Kişi Sayısı	18	14	10	5	4	51
	Oran	24,3%	31,1%	21,7%	25,0%	26,7%	25,5%
Yara	Kişi Sayısı	33	20	16	6	6	81
	Oran	44,6%	44,4%	34,8%	30,0%	40,0%	40,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu bilmeyen katılımcıların ağırlıkta olduğu yaş grupları 40-49 ve 50-59 yaş aralığı olarak görülmektedir. Doğru seçeneği işaretleyen katılımcıların çoğunluğunun ise 20-29 yaş aralığında olduğu belirlenmiştir. Oran olarak değerlendirildiğimizde de 30-39 yaş aralığında bulunan katılımcıların %44,4'ünün; 40-49 yaş aralığında bulunan katılımcıların %38,8'inin; 50-59 yaş aralığının %30'unun; 60 yaş ve üzerinde olan katılımcıların ise %40'ının soruyu bildiği görülmektedir.

Tablo 3. 18: "*Lezyon*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	7	4	1	0	4	0	16
	Oran	25,0%	12,5%	11,1%	0,0%	3,7%	0,0%	8,0%
Ağrı	Kişi Sayısı	7	9	2	0	10	1	29
	Oran	25,0%	28,1%	22,2%	0,0%	9,3%	5,6%	14,5%
Kaşıntı	Kişi Sayısı	2	2	1	2	14	2	23
	Oran	7,1%	6,3%	11,1%	33,3%	13,1%	11,1%	11,5%
Kızarıklık	Kişi Sayısı	3	8	2	1	32	5	51
	Oran	10,7%	25,0%	22,2%	16,7%	29,9%	27,8%	25,5%
Yara	Kişi Sayısı	9	9	3	3	47	10	81
	Oran	32,1%	28,1%	33,3%	50,0%	43,9%	55,6%	40,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruya doğru cevap veren 81 kişiden 47'si üniversite mezunudur. Bu sayıyı öğrenim durumu yüksek lisans ve üzeri olan katılımcılar takip etmektedir. Oran olarak bakıldığında ise soruya doğru cevap veren katılımcıların azınlığını lise mezunu olan

katılımcılar oluşturmaktadır. Soruya "Bilmiyorum." cevabı veren bireylerin çoğunluğunda da ilkokul mezunu katılımcılar yer almaktadır.

4. Soru:

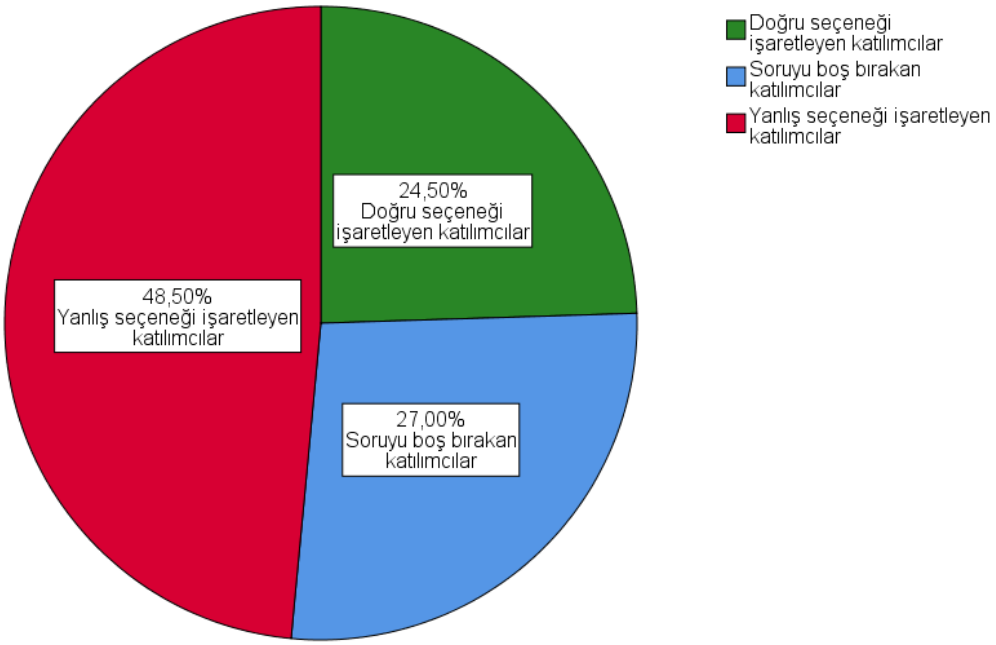
"Daha önce glokom şikâyetiniz olduysa doktorunuzu bilgilendiriniz." (Travazol) cümlesinde yer alan "glokom" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 19: İkinci Denek Grubunun "Glokom" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum.	54	27,0
Göz tansiyonu	49	24,5
Salgın hastalık	8	4,0
Sedef hastalığı	26	13,0
Şeker hastalığı	63	31,5
Toplam	200	100,0

Travazol kreminden alınan cümlede "Daha önce göz tansiyonu şikayetiniz olduysa doktorunuzu bilgilendiriniz." şeklinde bir uyarı belirtilmektedir. Tabloya bakıldığında ise katılımcıların %31,5 çoğunlukla şeker hastalığı cevabını verdikleri görülmektedir. Katılımcıların seçeneklerin verilmediği anketteki gibi glokom ile glikozu bağdaştırarak şeker hastalığı seçeneği işaretlemişlerdir. Kelimeyi bilmeyenler ise katılımcıların %27'sini oluşturmaktadır. Soruyu doğru olarak cevaplayan katılımcılar ise %24,5'lük kısımda yer almaktadır. Sedef hastalığı seçeneğinin de %13 oranında işaretlendiği tespit edilmiştir. Bu kesimin Travazol kreminin deri hastalıklarında kullanıldığını bilen kesim olduğu tahmin edilmektedir. Glokomun salgın hastalık olduğu düşünenler ise katılımcıların %4'ünü oluşturmaktadır.

Şekil 3. 6: İkinci Denek Grubunun "Glokom" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 20: "Glokom" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	30	24	54
	Oran	28,3%	25,5%	27,0%
Göz tansiyonu	Kişi Sayısı	24	25	49
	Oran	22,6%	26,6%	24,5%
Salgın hastalık	Kişi Sayısı	3	5	8
	Oran	2,8%	5,3%	4,0%
Sedef hastalığı	Kişi Sayısı	14	12	26
	Oran	13,2%	12,8%	13,0%
Şeker hastalığı	Kişi Sayısı	35	28	63
	Oran	33,0%	29,8%	31,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunun kadın olduğu görülmektedir. Soruyu boş bırakan katılımcıların çoğunluğunu ise erkekler oluşturmaktadır.

Tablo 3. 21: "Glokom" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Yaşınız: 20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	18	9	10	10	7	54
	Oran	24,3%	20,0%	21,7%	50,0%	46,7%	27,0%
Göz tansiyonu	Kişi Sayısı	19	10	13	5	2	49
	Oran	25,7%	22,2%	28,3%	25,0%	13,3%	24,5%
Salgın hastalık	Kişi Sayısı	2	4	0	1	1	8
	Oran	2,7%	8,9%	0,0%	5,0%	6,7%	4,0%
Sedef hastalığı	Kişi Sayısı	7	10	7	1	1	26
	Oran	9,5%	22,2%	15,2%	5,0%	6,7%	13,0%
Şeker hastalığı	Kişi Sayısı	28	12	16	3	4	63
	Oran	37,8%	26,7%	34,8%	15,0%	26,7%	31,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Göz tansiyonu cevabıyla soruyu doğru bilen katılımcıların çoğunluğu 20-29 yaş arasındadır. Bu oranı 40-49 yaş aralığında bulunan katılımcılar takip etmektedir. Doğru cevap veren katılımcıların azınlığında ise 60 yaş ve üzerinde bulunan katılımcılar yer almaktadır. Soruyu boş bırakan katılımcıların çoğunluğunu da 20-29 yaş aralığındaki katılımcılar oluşturmaktadır.

Tablo 3. 22: "Glokom" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Öğrenim Durumunuz: İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	11	5	8	0	29	1	54
	Oran	39,3%	15,6%	88,9%	0,0%	27,1%	5,6%	27,0%
Göz tansiyonu	Kişi Sayısı	4	15	0	1	22	7	49
	Oran	14,3%	46,9%	0,0%	16,7%	20,6%	38,9%	24,5%

Salgın hastalık	Kişi Sayısı	2	2	0	0	4	0	8
	Oran	7,1%	6,3%	0,0%	0,0%	3,7%	0,0%	4,0%
Sedef hastalığı	Kişi Sayısı	2	2	1	2	17	2	26
	Oran	7,1%	6,3%	11,1%	33,3%	15,9%	11,1%	13,0%
Şeker hastalığı	Kişi Sayısı	9	8	0	3	35	8	63
	Oran	32,1%	25,0%	0,0%	50,0%	32,7%	44,4%	31,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu doğru cevaplayan 49 katılımcıdan 22'sinin üniversite, 15'inin lise mezunu olduğu görülmektedir. Okuryazar olmayan, ilkokul ve ortaokul mezunu olan katılımcıların ise azınlıkta olduğu görülmektedir. Soruyu boş bırakan katılımcıların çoğunluğunu ise üniversite ve ilkokul mezunları oluşturmaktadır. Oran olarak bakıldığında ise bu çoğunluğun %88,9 oranıyla okuryazar olmadığı görülmektedir. Çünkü ankete katılan 9 okuryazar olmayan katılımcılardan 8'i soruyu boş bırakmıştır.

5. Soru:

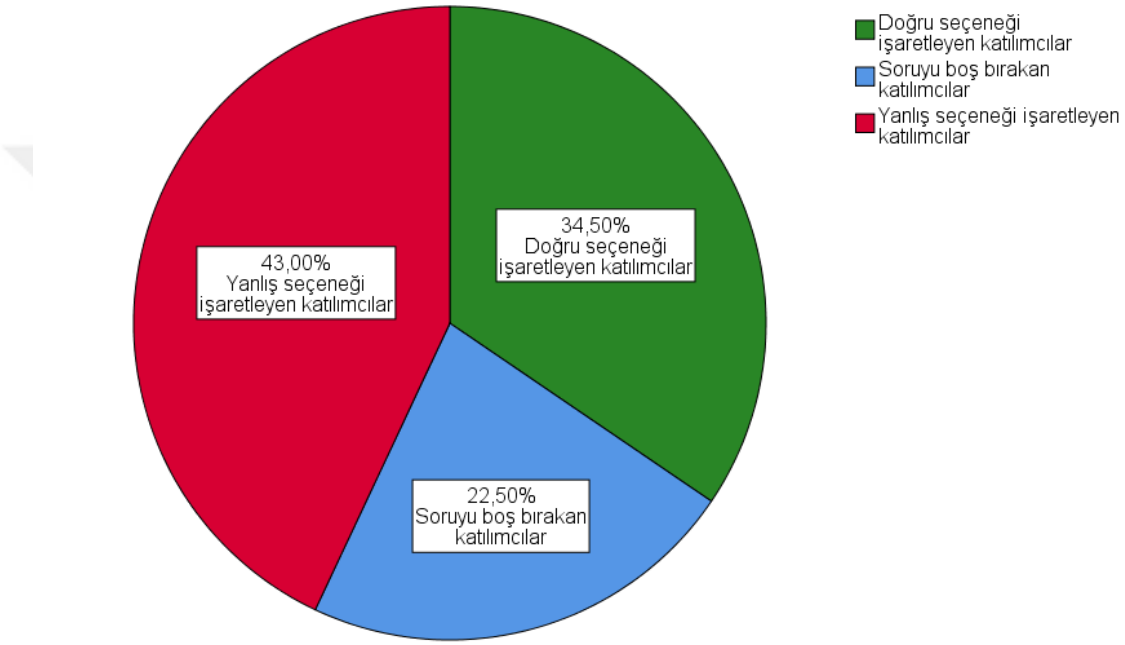
"Vücutta yüksek miktarda asidik maddeden dolayı şiddetli akut rahatsızlığınız (Metabolik asidoz) varsa dikkatli kullanınız." (Beloc zok) cümlesinde yer alan "akut" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir.

Tablo 3. 23: İkinci Denek Grubunun "*Akut*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum.	45	22,5
Ani başlayan, çabuk ilerleyen hastalık	69	34,5
Tedavisi olmayan hastalık	14	7,0
Uzun süreli devam eden hastalık	57	28,5
Yavaş ilerleyen hastalık	15	7,5
Toplam	200	100,0

Cümlede sorulan akut sözcüğü %34,5 oranla doğru bilinmiş; ani başlayan, çabuk ilerleyen hastalık olarak işaretlenmiştir. Doğru cevabı %28,5 oranla uzun süreli devam eden hastalık cevabı izlemiştir. Soruyu boş bırakan katılımcıların ise %22,5 olduğu görülmektedir. Tedavisi olmayan hastalık ve yavaş ilerleyen hastalık seçenekleri hemen hemen aynı oranla en az işaretlenen seçenekler olarak belirtilmektedir.

Şekil 3. 7: İkinci Denek Grubunun "*Akut*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 24: "A*kut*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	26	19	45
	Oran	24,5%	20,2%	22,5%
Ani başlayan, çabuk ilerleyen hastalık	Kişi Sayısı	34	35	69
	Oran	32,1%	37,2%	34,5%
Tedavisi olmayan hastalık	Kişi Sayısı	7	7	14
	Oran	6,6%	7,4%	7,0%
Uzun süreli devam eden hastalık	Kişi Sayısı	31	26	57
	Oran	29,2%	27,7%	28,5%

Yavaş ilerleyen hastalık	Kişi Sayısı	8	7	15
	Oran	7,5%	7,4%	7,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Cevaplar cinsiyet bakımından değerlendirildiğinde doğru cevaba daha çok ulaşan katılımcıların kadın olduğu görülmektedir. "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcıların çoğunluğunu ise erkekler oluşturmaktadır.

Tablo 3. 25: "A*kut*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	10	9	18	3	5	45
	Oran	13,5%	20,0%	39,1%	15,0%	33,3%	22,5%
Ani başlayan, çabuk ilerleyen hastalık	Kişi Sayısı	37	16	12	3	1	69
	Oran	50,0%	35,6%	26,1%	15,0%	6,7%	34,5%
Tedavisi olmayan hastalık	Kişi Sayısı	4	2	2	4	2	14
	Oran	5,4%	4,4%	4,3%	20,0%	13,3%	7,0%
Uzun süreli devam eden hastalık	Kişi Sayısı	18	17	12	6	4	57
	Oran	24,3%	37,8%	26,1%	30,0%	26,7%	28,5%
Yavaş ilerleyen hastalık	Kişi Sayısı	5	1	2	4	3	15
	Oran	6,8%	2,2%	4,3%	20,0%	20,0%	7,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Katılımcıların yaşlarına bakıldığında doğru cevabı veren katılımcıların çoğunluğunda 20-29 yaş arasında bulunan bireyler bulunmaktadır. Bu çoğunluğu 30-39 yaş aralığında bulunan katılımcılar izlerken, 60 yaş ve üzerinde bulunan katılımcılardan yalnızca birinin soruya doğru cevap verdiği görülmektedir. Soruyu boş bırakan katılımcıların çoğunluğunu ise 40-49 yaş aralığındaki bireyler oluşturmaktadır.

Tablo 3. 26: "A*kut*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Öğrenim Durumunuz: İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	11	11	3	5	15	0	45
	Oran	39,3%	34,4%	33,3%	83,3%	14,0%	0,0%	22,5%
Ani başlayan, çabuk ilerleyen hastalık	Kişi Sayısı	2	9	0	1	43	14	69
	Oran	7,1%	28,1%	0,0%	16,7%	40,2%	77,8%	34,5%
Tedavisi olmayan hastalık	Kişi Sayısı	4	5	1	0	4	0	14
	Oran	14,3%	15,6%	11,1%	0,0%	3,7%	0,0%	7,0%
Uzun süreli devam eden hastalık	Kişi Sayısı	9	4	1	0	39	4	57
	Oran	32,1%	12,5%	11,1%	0,0%	36,4%	22,2%	28,5%
Yavaş ilerleyen hastalık	Kişi Sayısı	2	3	4	0	6	0	15
	Oran	7,1%	9,4%	44,4%	0,0%	5,6%	0,0%	7,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Öğrenim durumlarının sorunun yanıtlanması üzerindeki etkisi de şu şekilde bulunmaktadır: Lisans ve yüksek lisans ve üzerinde bulunan katılımcılar doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunu oluşturmaktadır. Doğru cevap verenlerin azınlığında ise okuryazar olmayan katılımcılar yer almaktadır. "Bilmiyorum" seçeneğinin çoğunluğunun ise üniversite, ilkokul mezunu olduğu görülmektedir.

6. Soru:

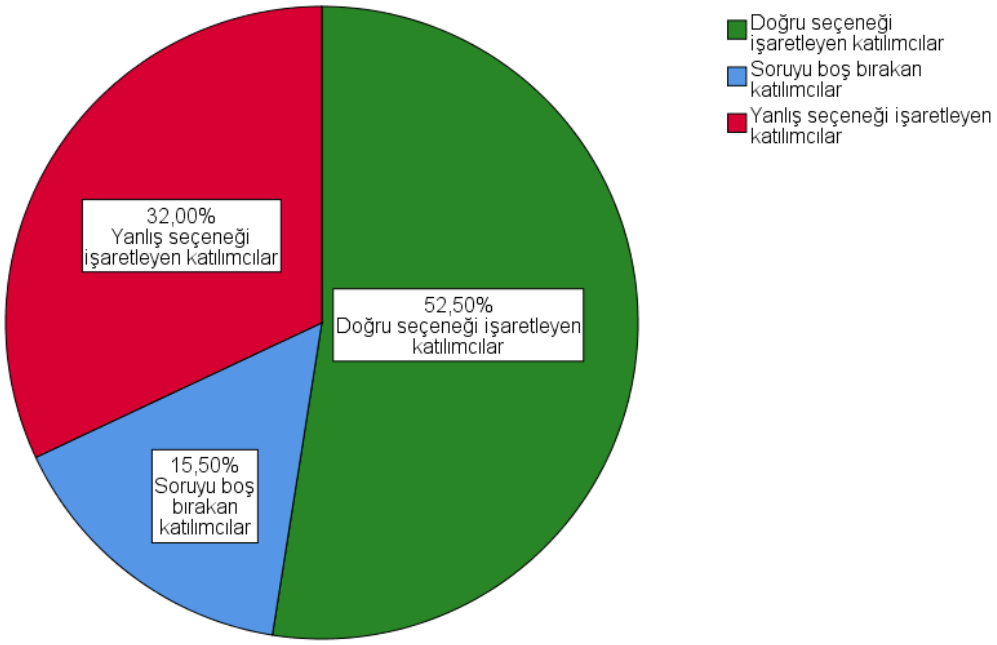
"Aktif akciğer tüberkülozunuz varsa, bu ilacı uzun süre yüksek dozda kullanmamalısınız." (Devit-3 ampul) cümlesinde yer alan "tüberküloz" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 27: İkinci Denek Grubunun "*Tüberküloz*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	31	15,5
Kanser hastalığı	22	11,0
Nefes darlığı	26	13,0
Öksürük	16	8,0
Verem hastalığı	105	52,5
Toplam	200	100,0

Katılımcıların yarısından fazlasının bildiği nadir sorulardan biri olan tüberküloz sorusu, %52,5 oranla verem olarak doğru cevaplanmıştır. Katılımcıların %15,5'inin ise tüberkülozu bilmediği görülmektedir. Diğer katılımcılar ise akciğer hastalıklarının nefes darlığı, kanser, öksürük olabileceğini düşünerek sırasıyla %13, %11, %8 gibi daha az oranlarla bu seçenekleri işaretlemiştir.

Şekil 3. 8: İkinci Denek Grubunun "*Tüberküloz*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 8: "*Tüberküloz*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	14	17	31
	Oran	13,2%	18,1%	15,5%
Kanser hastalığı	Kişi Sayısı	10	12	22
	Oran	9,4%	12,8%	11,0%
Nefes darlığı	Kişi Sayısı	14	12	26
	Oran	13,2%	12,8%	13,0%
Öksürük	Kişi Sayısı	9	7	16
	Oran	8,5%	7,4%	8,0%
Verem hastalığı	Kişi Sayısı	59	46	105
	Oran	55,7%	48,9%	52,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Bu sorunun doğru cevaplanma oranında ise erkek katılımcıların ağırlıkta olduğu görülmektedir. "Bilmiyorum." seçeneğinin çoğunluğunu ise kadınlar oluşturmaktadır.

Tablo 3. 29: "*Tüberküloz*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Yaşınız: 20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	14	3	9	2	3	31
	Oran	18,9%	6,7%	19,6%	10,0%	20,0%	15,5%
Kanser hastalığı	Kişi Sayısı	5	4	7	4	2	22
	Oran	6,8%	8,9%	15,2%	20,0%	13,3%	11,0%
Nefes darlığı	Kişi Sayısı	10	11	1	4	0	26
	Oran	13,5%	24,4%	2,2%	20,0%	0,0%	13,0%
Öksürük	Kişi Sayısı	11	3	1	0	1	16
	Oran	14,9%	6,7%	2,2%	0,0%	6,7%	8,0%
Verem hastalığı	Kişi Sayısı	34	24	28	10	9	105
	Oran	45,9%	53,3%	60,9%	50,0%	60,0%	52,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200

	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Cevaplar yaşlar bakımından ele alındığında doğru cevabın çoğunluğunu 20-29 ve 40-49 yaş aralığında bulunan katılımcılar oluşturmaktadır. Bu soruda yaş gruplarının diğer sorulara nazaran daha dengeli şekilde olduğu görülmektedir. Oran bakımından değerlendirildiğinde ise 60 yaş ve üzerinde bulunan katılımcıların %60'ı ve 40-49 yaş aralığında bulunan katılımcıların %60,9'u soruyu doğru cevaplamıştır.

Tablo 3. 30: "*Tüberküloz*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	4	4	4	2	17	0	31
	Oran	14,3%	12,5%	44,4%	33,3%	15,9%	0,0%	15,5%
Kanser hastalığı	Kişi Sayısı	6	5	2	0	8	1	22
	Oran	21,4%	15,6%	22,2%	0,0%	7,5%	5,6%	11,0%
Nefes darlığı	Kişi Sayısı	3	6	1	1	13	2	26
	Oran	10,7%	18,8%	11,1%	16,7%	12,1%	11,1%	13,0%
Öksürük	Kişi Sayısı	0	5	1	0	10	0	16
	Oran	0,0%	15,6%	11,1%	0,0%	9,3%	0,0%	8,0%
Verem hastalığı	Kişi Sayısı	15	12	1	3	59	15	105
	Oran	53,6%	37,5%	11,1%	50,0%	55,1%	83,3%	52,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Öğrenim durumu üniversite olan katılımcıların çoğunluğunun soruya doğru cevap verdiği görülmektedir. Oran olarak bakıldığında ise yüksek lisans ve üzerinde

bulunan katılımcıların %83,3'ü soruya doğru cevap vererek en yüksek bilinme oranına ulaştığı belirtilmektedir.

7. Soru:

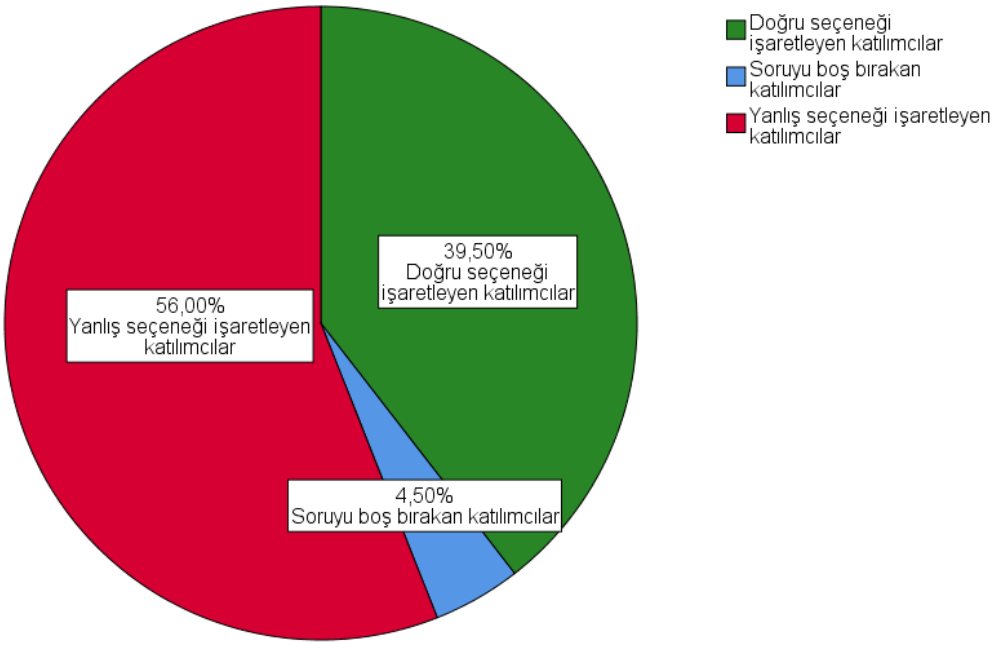
"Maksimum doz 24 saatte 8 inhalasyondur." (Ventolin) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 31: İkinci Denek Grubunun "*İnhalasyon*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum.	9	4,5
İlaç 24 saatte 8 kere kullanılmalıdır.	40	20,0
İlaç 24 saatte 8 saat aralıklarla kullanılmalıdır	65	32,5
İlaç 24 saatte en az 8 kere kullanılmalıdır.	7	3,5
İlaç 24 saatte en çok 8 kere kullanılmalıdır.	79	39,5
Toplam	200	100,0

İlacın hangi sıklıkla alınmasıyla ilgili uyarı veren hayati bu cümle ise %39,5 oranla doğru cevaplanmıştır. Katılımcıların %20'si maksimum kelimesini bilmediği için "8 kere kullanılmalıdır." şeklinde görülen seçeneği işaretlemişlerdir. İlacın 8 saat aralıklarla kullanılması gerektiği düşünenler ise katılımcıların %32,5'ini oluşturmaktadır. Maksimum kelimesini en az olarak bilen ve "En az 8 kere kullanılmalıdır." olarak anlayan katılımcıların oranının ise %3,5 olduğu görülmektedir. Katılımcıların %4,5 ise soruyu cevaplayamamıştır.

Şekil 3. 9: İkinci Denek Grubunun "*İnhalasyon*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 32: "*İnhalasyon*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	7	2	9
	Oran	6,6%	2,1%	4,5%
İlaç 24 saatte 8 kere kullanılmalıdır.	Kişi Sayısı	26	14	40
	Oran	24,5%	14,9%	20,0%
İlaç 24 saatte 8 saat aralıklarla kullanılmalıdır	Kişi Sayısı	27	38	65
	Oran	25,5%	40,4%	32,5%
İlaç 24 saatte en az 8 kere kullanılmalıdır.	Kişi Sayısı	3	4	7
	Oran	2,8%	4,3%	3,5%
İlaç 24 saatte en çok 8 kere kullanılmalıdır.	Kişi Sayısı	43	36	79
	Oran	40,6%	38,3%	39,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo 3. 32'de görüldüğü gibi hem doğru cevaba ulaşan katılımcıların hem de "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcıların çoğunluğunun erkek olduğu görülmektedir.

Tablo 3. 33: "*İnhalasyon*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Yaşınız: 20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	1	1	3	1	3	9
	Oran	1,4%	2,2%	6,5%	5,0%	20,0%	4,5%
İlaç 24 saatte 8 kere kullanılmalıdır.	Kişi Sayısı	13	5	12	7	3	40
	Oran	17,6%	11,1%	26,1%	35,0%	20,0%	20,0%
İlaç 24 saatte 8 saat aralıklarla kullanılmalıdır	Kişi Sayısı	24	15	13	9	4	65
	Oran	32,4%	33,3%	28,3%	45,0%	26,7%	32,5%
İlaç 24 saatte en az 8 kere kullanılmalıdır.	Kişi Sayısı	4	1	1	0	1	7
	Oran	5,4%	2,2%	2,2%	0,0%	6,7%	3,5%
İlaç 24 saatte en çok 8 kere kullanılmalıdır.	Kişi Sayısı	32	23	17	3	4	79
	Oran	43,2%	51,1%	37,0%	15,0%	26,7%	39,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloda cümlenin anlaşılma oranının 20 ve 39 yaş arasında ağırlık kazandığı görülmektedir. "Bilmiyorum" seçeneğinin çoğunluğunu ise 40-49 ve 60 yaş ve üzerinde bulunan katılımcılar oluşturmaktadır.

Tablo 3. 34: *"İnhalasyon"* Kelimesinin Öğrenim Durumlarına Göre Bilinme Oranı

		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	2	1	3	1	2	0	9
	Oran	7,1%	3,1%	33,3%	16,7%	1,9%	0,0%	4,5%

İlaç 24 saatte 8 kere kullanılmalıdır.	Kişi Sayısı	14	6	0	2	16	2	40
	Oran	50,0%	18,8%	0,0%	33,3%	15,0%	11,1%	20,0%
İlaç 24 saatte 8 saat aralıklarla kullanılmalıdır	Kişi Sayısı	10	12	4	1	32	6	65
	Oran	35,7%	37,5%	44,4%	16,7%	29,9%	33,3%	32,5%
İlaç 24 saatte en az 8 kere kullanılmalıdır.	Kişi Sayısı	0	1	1	1	4	0	7
	Oran	0,0%	3,1%	11,1%	16,7%	3,7%	0,0%	3,5%
İlaç 24 saatte en çok 8 kere kullanılmalıdır.	Kişi Sayısı	2	12	1	1	53	10	79
	Oran	7,1%	37,5%	11,1%	16,7%	49,5%	55,6%	39,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru cevapların çoğunluğunu lisans, yüksek lisans ve üzerinde bulunan katılımcılar oluşturmaktadır. Boş bırakan katılımcıların çoğunluğunda ise okuryazar olmayan katılımcılar yer almaktadır.

8. Soru:

"Soğuk algınlığı, grip ve viral üst solunum yolu enfeksiyonlarının varlığında hastalık belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır." (İburamin Zero) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

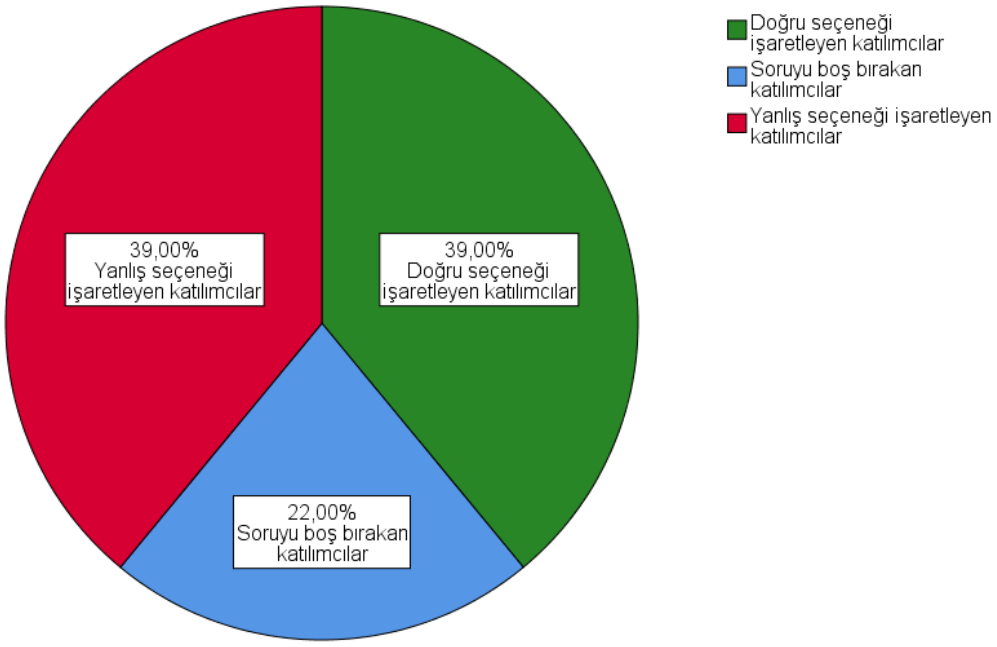
Tablo 3. 35: İkinci Denek Grubunun "*Viral*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum.	44	22,0
Akciğer hastalıklarının belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.	9	4,5
Bulaşıcı hastalıklarının belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.	7	3,5
Soğuk algınlığı, grip gibi geçici hastalıkların belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.	62	31,0
Soğuk algınlığı, grip ve virüslerle ilgili olan üst solunum yolunda hastalığa yol açan etkenlerin gelişmesi ve yayılmasıyla oluşan hastalıkların belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.	78	39,0

Toplam	200	100,0

Tablo değerlendirildiğinde “Soğuk algınlığı, grip ve viral üst solunum yolu enfeksiyonlarının varlığında hastalık belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.” cümlesi %39 oranla “Soğuk algınlığı, grip ve virüslerle ilgili olan üst solunum yolunda hastalığa yol açan etkenlerin gelişmesi ve yayılmasıyla oluşan hastalıkların belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.” seçeneği işaretlenerek doğru cevaplanmıştır. Katılımcıların %31’i ise örnek verilen hastalıkları geçici hastalık olarak tanımlayıp soruyu “Soğuk algınlığı, grip gibi geçici hastalıkların belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.” şeklinde cevaplamışlardır. Soruyu cevaplamayan katılımcıların oranının ise %22 olduğu görülmektedir. Cümlede verilen hastalıkların akciğer hastalıkları olduğunu düşünen katılımcıların oranı %4,5 iken; soğuk algınlığı, grip gibi hastalıkları bulaşıcı hastalıklar kategorisinde değerlendiren katılımcıların oranının da %3,5 olduğu görülmüştür.

Şekil 3. 10: İkinci Denek Grubunun “*Viral*” Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 36: “*Viral*” Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler	Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam

Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	33	11	44
	Oran	31,1%	11,7%	22,0%
Akciğer hastalıklarının belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.	Kişi Sayısı	4	5	9
	Oran	3,8%	5,3%	4,5%
Bulaşıcı hastalıklarının belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.	Kişi Sayısı	3	4	7
	Oran	2,8%	4,3%	3,5%
Soğuk algınlığı, grip gibi geçici hastalıkların belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.	Kişi Sayısı	33	29	62
	Oran	31,1%	30,9%	31,0%
Soğuk algınlığı, grip ve virüslerle ilgili olan üst solunum yolunda hastalığa yol açan etkenlerin gelişmesi ve yayılmasıyla oluşan hastalıkların belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.	Kişi Sayısı	33	45	78
	Oran	31,1%	47,9%	39,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloda erkeklerin hem doğru cevap veren hem de "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcıların çoğunluğunda yer aldığı görülmektedir.

Tablo 3. 37: "*Viral*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	12	7	18	4	3	44
	Oran	16,2%	15,6%	39,1%	20,0%	20,0%	22,0%
Akciğer hastalıklarının belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.	Kişi Sayısı	6	0	1	0	2	9
	Oran	8,1%	0,0%	2,2%	0,0%	13,3%	4,5%
Bulaşıcı hastalıklarının belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.	Kişi Sayısı	2	2	0	2	1	7
	Oran	2,7%	4,4%	0,0%	10,0%	6,7%	3,5%
Soğuk algınlığı, grip gibi geçici hastalıkların belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.	Kişi Sayısı	19	12	17	7	7	62
	Oran	25,7%	26,7%	37,0%	35,0%	46,7%	31,0%
	Kişi Sayısı	35	24	10	7	2	78

Soğuk algınlığı, grip ve virüslerle ilgili olan üst solunum yolunda hastalığa yol açan etkenlerin gelişmesi ve yayılmasıyla oluşan hastalıkların belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.	Oran	47,3%	53,3%	21,7%	35,0%	13,3%	39,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloda 20 ve 39 yaş aralığında bulunan katılımcıların doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunu oluşturduğu görülmektedir. 40-49 yaş aralığında bulunan katılımcıların ise çoğunlukla "Bilmiyorum." seçeneğini işaretledikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Tablo 3. 38: "*Viral*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	10	8	3	2	18	3	44
	Oran	35,7%	25,0%	33,3%	33,3%	16,8%	16,7%	22,0%
Akciğer hastalıklarının belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.	Kişi Sayısı	1	1	1	1	5	0	9
	Oran	3,6%	3,1%	11,1%	16,7%	4,7%	0,0%	4,5%
Bulaşıcı hastalıklarının belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.	Kişi Sayısı	1	1	1	0	4	0	7
	Oran	3,6%	3,1%	11,1%	0,0%	3,7%	0,0%	3,5%

Soğuk algınlığı, grip gibi geçici hastalıkların belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.	Kişi Sayısı	14	13	1	1	25	8	62
	Oran	50,0%	40,6%	11,1%	16,7%	23,4%	44,4%	31,0%
Soğuk algınlığı, grip ve virüslerle ilgili olan üst solunum yolunda hastalığa yol açan etkenlerin gelişmesi ve yayılmasıyla oluşan hastalıkların belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.	Kişi Sayısı	2	9	3	2	55	7	78
	Oran	7,1%	28,1%	33,3%	33,3%	51,4%	38,9%	39,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloda doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunu öğrenim durumu lisans olan katılımcılar oluştururken; azınlığında ise ilkokul mezunu katılımcılar yer almaktadır. "Bilmiyorum." seçeneğinin de oran olarak ilkokul mezunu olan katılımcılar tarafından daha çok işaretlendiği görülmektedir.

9. Soru:

"Kronik bronşitin akut alevlenmeleri, akciğer iltihabı gibi üst solunum yolu enfeksiyonların kısa süreli tedavisinde endikedir." (Augmentin) cümlesinde yer alan "endike" sizce ne anlama gelmektedir?

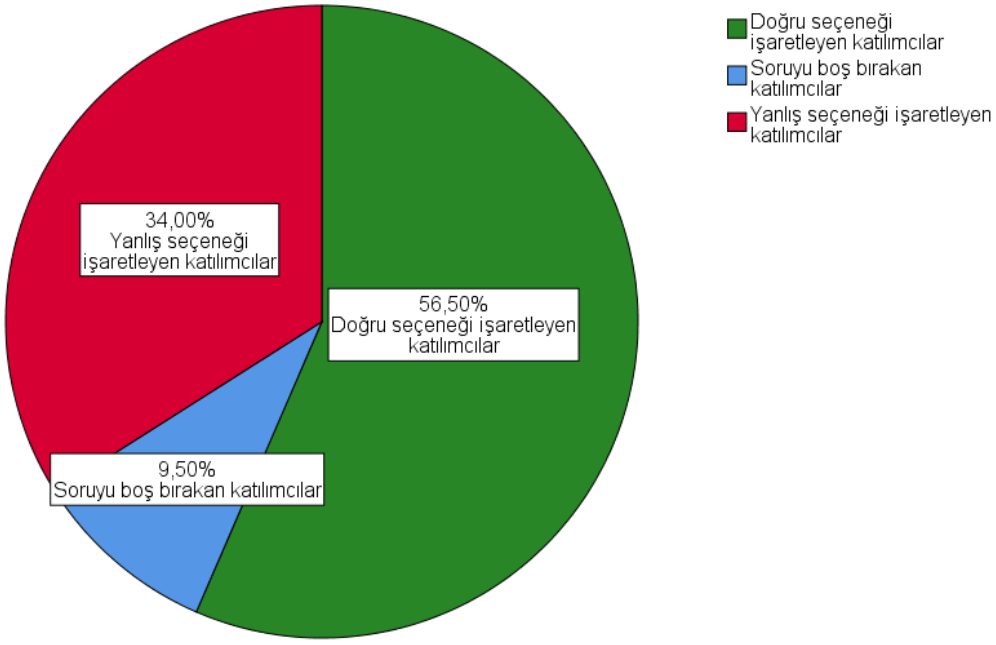
Tablo 3. 39: İkinci Denek Grubunun "*Endike*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum.	19	9,5
Bağışıklığı düşürmesi	16	8,0
Hastalığı iyileştirmesi	113	56,5

İşe yaramama durumu	34	17,0
Yan etki oluşturması	18	9,0
Toplam	200	100,0

Tabloda cümlede geçen endike kelimesi ankete katılan bireylerin %56,5'i tarafından doğru anlaşılarak hastalığı iyileştirmesi seçeneğinin işaretlendiği görülmektedir. Diğer çoğunlukta olan seçenek ise ilacın işe yaramama durumu olarak anlaşılmasıdır. %17 oranında olan bu seçenek katılımcıların cümleyi anlaması gerekenin tam tersi olarak anlamalarına neden olmaktadır. İlacın yan etki oluşturduğunu düşünenler ise katılımcıların %9'unu kapsamaktadır. Onun yanında ilacın bağışıklığı düşürmesi de %8 oranında işaretlendiği tespit edilmiştir. Katılımcıların %9,5'ine tekabül eden 19 kişinin de cümleyi tam olarak anlamadıkları ve soruyu cevaplamadıkları görülmektedir.

Şekil 3. 11: İkinci Denek Grubunun "*Endike*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 40: "E*ndike*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	13	6	19
	Oran	12,3%	6,4%	9,5%

Bağışıklığı düşürmesi	Kişi Sayısı	6	10	16
	Oran	5,7%	10,6%	8,0%
Hastalığı iyileştirmesi	Kişi Sayısı	58	55	113
	Oran	54,7%	58,5%	56,5%
İşe yaramama durumu	Kişi Sayısı	15	19	34
	Oran	14,2%	20,2%	17,0%
Yan etki oluşturması	Kişi Sayısı	14	4	18
	Oran	13,2%	4,3%	9,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloda kadın ve erkeklerin arasında soruyu doğru cevaplayan kişi sayısı olarak bakıldığında katılımcıların 58'i erkeklere tekabül etmektedir. Bunun yanında doğru cevaplayan katılımcıların oransal olarak kadınlarda %58,5 olduğu görülmektedir. Soruyu boş bırakan katılımcıların çoğunluğunu ise erkek katılımcılar oluşturmaktadır.

Tablo 3. 41: "E*ndike*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	6	2	5	3	3	19
	Oran	8,1%	4,4%	10,9%	15,0%	20,0%	9,5%
Bağışıklığı düşürmesi	Kişi Sayısı	8	3	1	1	3	16
	Oran	10,8%	6,7%	2,2%	5,0%	20,0%	8,0%
Hastalığı iyileştirmesi	Kişi Sayısı	39	29	30	9	6	113
	Oran	52,7%	64,4%	65,2%	45,0%	40,0%	56,5%
İşe yaramama durumu	Kişi Sayısı	10	7	8	6	3	34
	Oran	13,5%	15,6%	17,4%	30,0%	20,0%	17,0%
Yan etki oluşturması	Kişi Sayısı	11	4	2	1	0	18
	Oran	14,9%	8,9%	4,3%	5,0%	0,0%	9,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruda görülen "endike" kelimesini doğru anlayıp hastalığı iyileştirmesi cevabını verenler çoğunlukla 20-29 yaş aralığındadır. Katılımcılardan 40-49 yaş

aralığında olanlar ise %65,2 oranıyla doğru cevaplayanlar içinde en yüksek orana sahiptir. "Bilmiyorum." seçeneğinin çoğunluğunu da 20-29 ve 40-49 yaş aralığında bulunan katılımcılar oluşturmaktadır.

Tablo 3. 42: "*Endike*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	4	4	3	0	7	1	19
	Oran	14,3%	12,5%	33,3%	0,0%	6,5%	5,6%	9,5%
Bağışıklığı düşürmesi	Kişi Sayısı	2	2	1	0	10	1	16
	Oran	7,1%	6,3%	11,1%	0,0%	9,3%	5,6%	8,0%
Hastalığı iyileştirmesi	Kişi Sayısı	17	12	1	4	66	13	113
	Oran	60,7%	37,5%	11,1%	66,7%	61,7%	72,2%	56,5%
İşe yaramama durumu	Kişi Sayısı	4	9	4	1	13	3	34
	Oran	14,3%	28,1%	44,4%	16,7%	12,1%	16,7%	17,0%
Yan etki oluşturması	Kişi Sayısı	1	5	0	1	11	0	18
	Oran	3,6%	15,6%	0,0%	16,7%	10,3%	0,0%	9,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloda doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunu öğrenim durumu lisans olan katılımcılar oluşturmaktadır. Öğrenim durumu lisans olan 107 katılımcıdan 66 katılımcı doğru, 41 katılımcı ise yanlış cevaplamıştır. Bunun yanında oransal olarak doğru cevaplayanlar %72,2 oranında yüksek lisans ve üzeri eğitim alan katılımcılardır.

10. Soru:

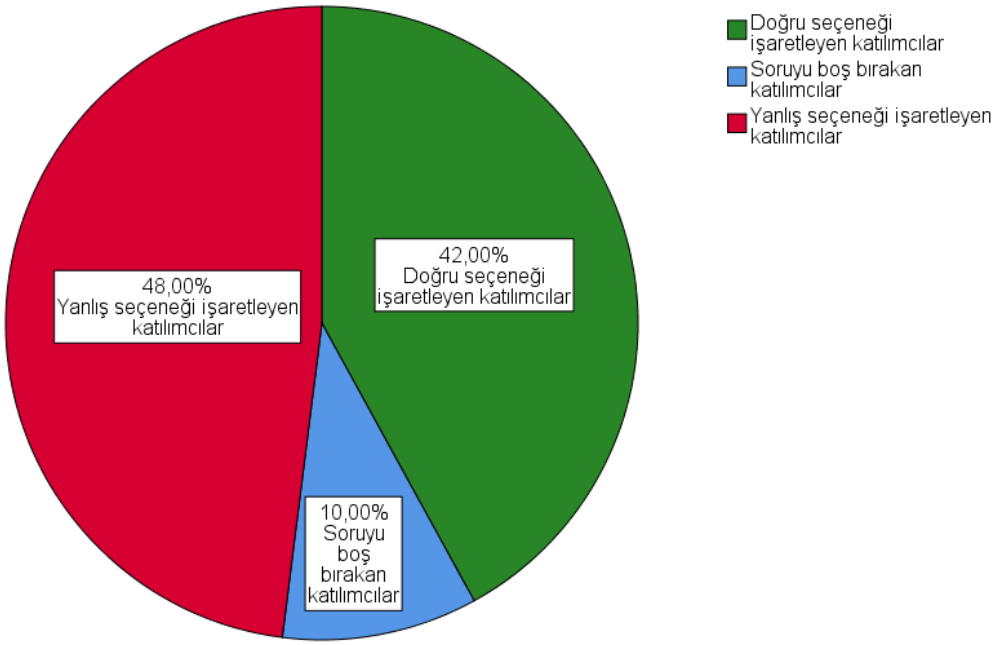
"Özellikle peptik ülser kanaması ve delinmesi yaşamı tehdit edebilir." (Arveles) cümlesinde yer alan "peptik ülser" sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 43: İkinci Denek Grubunun "*Peptik Ülser*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	20	10,0
Mide asidinin artması	36	18,0
Mide kanseri	26	13,0
Mide zarının iltihaplanması	34	17,0
Midenin iç yüzeyinde, ince bağırsağın üst kısmında çıkan yara	84	42,0
Toplam	200	100,0

Mide veya onikiparmak bağırsağının iç yüzeyinde, mide asidi ve sindirim enzimlerinin normalden fazla salgılanması veya mide ve bağırsak duvarının koruyucu tabakasının zayıflaması sonucu oluşan yaralara peptik ülser adı verilmektedir. Bu cevabın %42 oranında verildiği görülmektedir. Bu cevabı %18 ile "Mide asidinin artması" cevabı takip etmektedir. Bu cevaba yakın olarak işaretlenen "Mide zarının iltihaplanması" seçeneğinin oranı ise %17'dir. Cevabın "Mide kanseri" olduğunu düşünen katılımcılar ise azınlıkta olarak %13 değerine sahiptir. Soruyu bilmiyorum olarak işaretleyen bireyler ise %10'luk dilimde yer almaktadır.

Şekil 3. 12: İkinci Denek Grubunun "*Peptik Ülser*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 44: "*Peptik Ülser*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	17	3	20
	Oran	16,0%	3,2%	10,0%
Mide asidinin artması	Kişi Sayısı	14	22	36
	Oran	13,2%	23,4%	18,0%
Mide kanseri	Kişi Sayısı	14	12	26
	Oran	13,2%	12,8%	13,0%
Mide zarının iltihaplanması	Kişi Sayısı	21	13	34
	Oran	19,8%	13,8%	17,0%
Midenin iç yüzeyinde, ince bağırsağın üst kısmında çıkan yara	Kişi Sayısı	40	44	84
	Oran	37,7%	46,8%	42,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Cevaplar cinsiyet bakımından değerlendirildiğinde doğru cevabı veren katılımcıların çoğunluğunun kadın olduğu görülmektedir. Bilmiyorum seçeneğine bakıldığında ise çoğunluk erkek katılımcılardan oluşmuş ve 94 kadın katılımcıdan yalnızca üçü bilmiyorum seçeneğini işaretlemiştir.

Tablo 3. 45: "*Peptik Ülser*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Yaşınız: 20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	5	1	9	2	3	20
	Oran	6,8%	2,2%	19,6%	10,0%	20,0%	10,0%
Mide asidinin artması	Kişi Sayısı	15	7	8	4	2	36
	Oran	20,3%	15,6%	17,4%	20,0%	13,3%	18,0%
Mide kanseri	Kişi Sayısı	6	3	6	6	5	26
	Oran	8,1%	6,7%	13,0%	30,0%	33,3%	13,0%
Mide zarının iltihaplanması	Kişi Sayısı	15	7	4	5	3	34
	Oran	20,3%	15,6%	8,7%	25,0%	20,0%	17,0%
	Kişi Sayısı	33	27	19	3	2	84

Midenin iç yüzeyinde, ince bağırsağın üst kısmında çıkan yara	Oran	44,6%	60,0%	41,3%	15,0%	13,3%	42,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Cevapların üzerinde yaşların etkisi ise şu şekilde gözlenmiştir: Doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğu 20-29 yaş arasında; azınlığı ise 50 yaş üzerindedir. Bilmiyorum seçeneğinin çoğunluğunu ise 40-49 yaş aralığındaki katılımcılar oluşturmaktadır.

Tablo 3. 46: "*Peptik ülser*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	8	4	3	0	5	0	20
	Oran	28,6%	12,5%	33,3%	0,0%	4,7%	0,0%	10,0%
Mide asidinin artması	Kişi Sayısı	4	9	1	0	19	3	36
	Oran	14,3%	28,1%	11,1%	0,0%	17,8%	16,7%	18,0%
Mide kanseri	Kişi Sayısı	9	5	4	2	5	1	26
	Oran	32,1%	15,6%	44,4%	33,3%	4,7%	5,6%	13,0%
Mide zarının iltihaplanması	Kişi Sayısı	5	3	1	2	22	1	34
	Oran	17,9%	9,4%	11,1%	33,3%	20,6%	5,6%	17,0%
Midenin iç yüzeyinde, ince bağırsağın üst kısmında çıkan yara	Kişi Sayısı	2	11	0	2	56	13	84
	Oran	7,1%	34,4%	0,0%	33,3%	52,3%	72,2%	42,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Öğrenim durumuna göre değerlendirildiğinde ise doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunun üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Bilmiyorum seçeneğinin çoğunluğunda ise ilkokul mezunları yer almaktadır.

11. Soru:

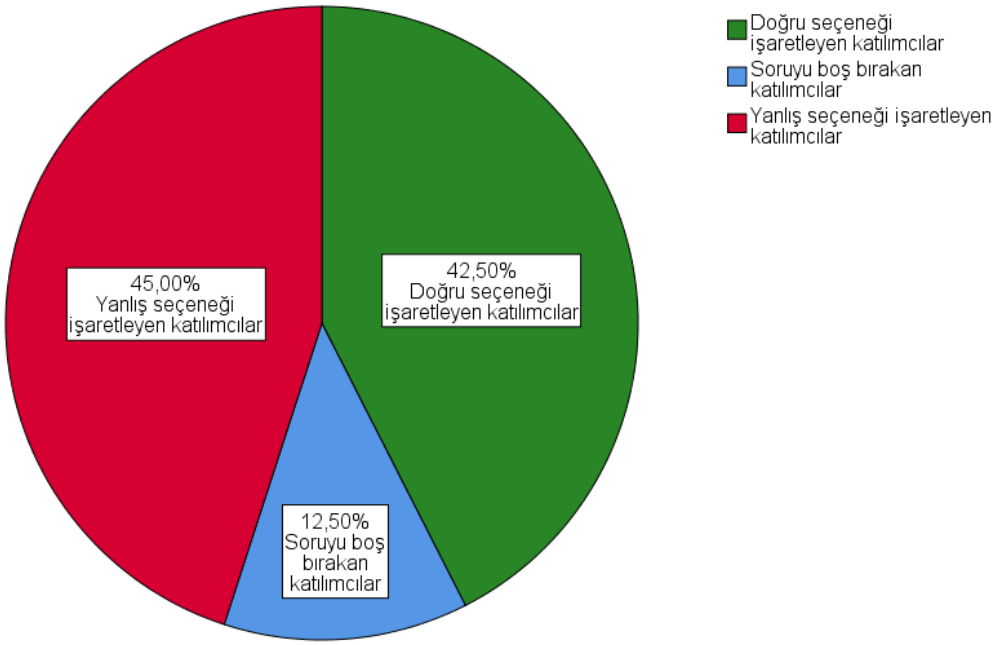
"Anafilaktoid reaksiyon olursa NOOTROPİL'i kullanmayı durdurun ve DERHAL doktorunuza bildirin veya size en yakın hastanenin acil bölümüne başvurunuz." (Nootropil) cümlesinde yer alan "anafilaktoid reaksiyon" sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 47: İkinci Denek Grubunun "*Anafilaktoid Reaksiyon*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	25	12,5
Denge bozukluğu	28	14,0
Gerçekte olmayan şeyleri görmek veya duymak	39	19,5
Sindirim güçlüğü	23	11,5
Yaşamı tehdit eden bir alerji biçimi	85	42,5
Toplam	200	100,0

Tablo 3.47'de görüldüğü gibi katılımcıların %42'si soruyu doğru bilerek yaşamı tehdit eden bir alerji biçimi seçeneğini işaretlemişlerdir. Katılımcıların cümlede geçen "Kullanmayı durdurun ve derhal doktorunuza bildirin." ifadesi ile doğru seçenekteki "yaşamı tehdit eden" ifadesini bağdaştırıp doğru cevabı verdikleri tahmin edilmektedir. Bunun dışında gerçekte olmayan şeyleri görmek veya duymak da derhal doktora bildirilmesi gereken bir şey olduğu için ikinci olarak en çok işaretlenen seçenek %19,5 oranında bu olmuştur. Denge bozukluğu olduğunu düşünenlerin ise %14 olduğu görülmektedir. Sindirim güçlüğü seçeneği ise en az işaretlenerek %11,5 orana tekabül etmektedir. Soruyu cevaplamayan katılımcıların yüzdelik oranı ise %12,5'tir.

Şekil 3. 13: İkinci Denek Grubunun "*Anafilaktoid Reaksiyon*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 48: "*Anafilaktoid Reaksiyon*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	20	5	25
	Oran	18,9%	5,3%	12,5%
Denge bozukluğu	Kişi Sayısı	15	13	28
	Oran	14,2%	13,8%	14,0%
Gerçekte olmayan şeyleri görmek veya duymak	Kişi Sayısı	17	22	39
	Oran	16,0%	23,4%	19,5%
Sindirim güçlüğü	Kişi Sayısı	16	7	23
	Oran	15,1%	7,4%	11,5%
Yaşamı tehdit eden bir alerji biçimi	Kişi Sayısı	38	47	85
	Oran	35,8%	50,0%	42,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu doğru cevaplayan katılımcıların çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır. Kadınların %5,3'ünün erkeklerinse %18,9'unun soru hakkında bir fikrinin olmadığı belirlenmiştir.

Tablo 3. 49: "*Anafilaktoid Reaksiyon*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	6	5	8	2	4	25
	Oran	8,1%	11,1%	17,4%	10,0%	26,7%	12,5%
Denge bozukluğu	Kişi Sayısı	12	2	8	5	1	28
	Oran	16,2%	4,4%	17,4%	25,0%	6,7%	14,0%
Gerçekte olmayan şeyleri görmek veya duymak	Kişi Sayısı	17	8	5	6	3	39
	Oran	23,0%	17,8%	10,9%	30,0%	20,0%	19,5%
Sindirim güçlüğü	Kişi Sayısı	8	9	5	0	1	23
	Oran	10,8%	20,0%	10,9%	0,0%	6,7%	11,5%
Yaşamı tehdit eden bir alerji biçimi	Kişi Sayısı	31	21	20	7	6	85
	Oran	41,9%	46,7%	43,5%	35,0%	40,0%	42,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Sorunun cevaplarının yaşlar bakımından dağılımını incelendiğinde doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğu 20-29 yaş aralığında yer almaktadır. Azınlığı ise 60 yaş ve üstünde bulunan katılımcılar oluşturmaktadır.

Tablo 3. 50: "*Anafilaktoid Reaksiyon*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	7	5	4	0	8	1	25
	Oran	25,0%	15,6%	44,4%	0,0%	7,5%	5,6%	12,5%
Denge bozukluğu	Kişi Sayısı	6	3	0	1	16	2	28
	Oran	21,4%	9,4%	0,0%	16,7%	15,0%	11,1%	14,0%

Gerçekte olmayan şeyleri görmek veya duymak	Kişi Sayısı	5	9	3	0	20	2	39
	Oran	17,9%	28,1%	33,3%	0,0%	18,7%	11,1%	19,5%
Sindirim güçlüğü	Kişi Sayısı	0	4	0	2	17	0	23
	Oran	0,0%	12,5%	0,0%	33,3%	15,9%	0,0%	11,5%
Yaşamı tehdit eden bir alerji biçimi	Kişi Sayısı	10	11	2	3	46	13	85
	Oran	35,7%	34,4%	22,2%	50,0%	43,0%	72,2%	42,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Öğrenim durumlarını incelendiğinde ise hem doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunun hem de bilmiyorum seçeneğini işaretleyen katılımcıların çoğunluğunun üniversite mezunu olduğu görülmektedir.

12. Soru:

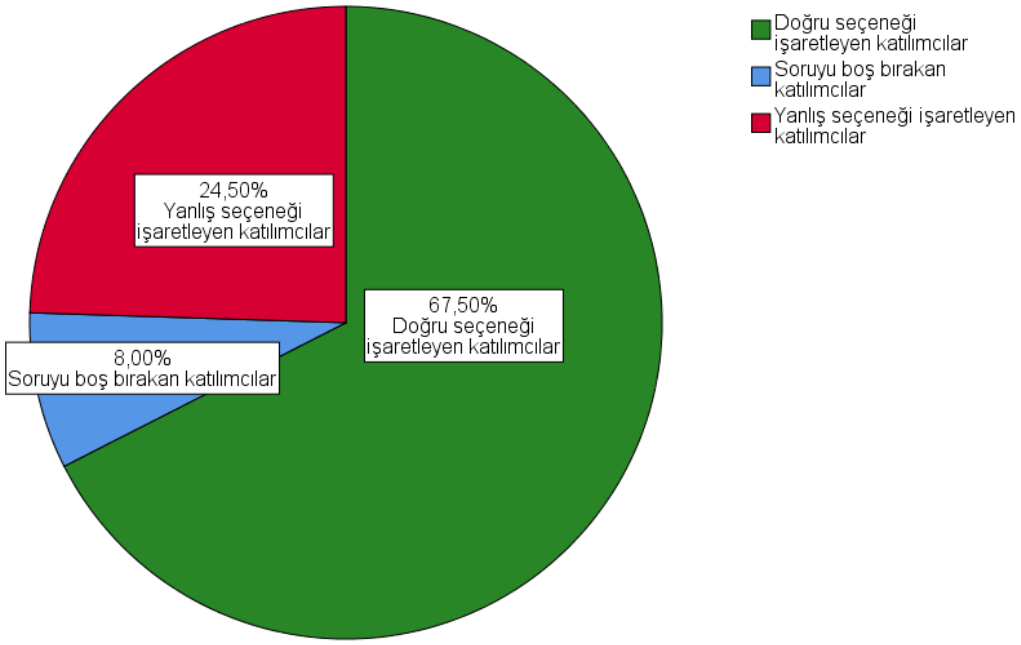
"Süt çocukları veya enjeksiyon uygulanamayan kişilerde ağızdan alınması tercih edilir." (Devit-3) cümlesinde yer alan "enjeksiyon" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 51: İkinci Denek Grubunun "Enjeksiyon" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum.	16	8,0
Damla tipi ilaç	19	9,5
İğne	135	67,5
Serum	19	9,5
Tablet tipi ilaç	11	5,5
Toplam	200	100,0

Tabloda doğru cevabın en yüksek oranda verildiği enjeksiyon sorusunun %67,5 oranında iğne seçeneğiyle bilindiği görülmektedir. Katılımcıların %9,5'i damla tipi ilaç ve serum cevabını da vermiştir. Tablet tipi ilaç olduğunu düşünen katılımcıların %5,5'i olduğu tespit edilmiştir. 16 kişi ise soruyu boş bırakarak tabloda %8 oranına karşılık gelmektedir.

Şekil 3. 14: İkinci Denek Grubunun "*Enjeksiyon*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 52: "Enjeksiyon" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	13	3	16
	Oran	12,3%	3,2%	8,0%
Damla tipi ilaç	Kişi Sayısı	6	13	19
	Oran	5,7%	13,8%	9,5%
İğne	Kişi Sayısı	70	65	135
	Oran	66,0%	69,1%	67,5%
Serum	Kişi Sayısı	10	9	19
	Oran	9,4%	9,6%	9,5%
Tablet tipi ilaç	Kişi Sayısı	7	4	11
	Oran	6,6%	4,3%	5,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo 3. 52'de hem doğru cevap veren hem de "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcıların çoğunluğunu erkeklerin oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 3. 53: "Enjeksiyon" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Yaşınız: 20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	5	3	2	3	3	16
	Oran	6,8%	6,7%	4,3%	15,0%	20,0%	8,0%
Damla tipi ilaç	Kişi Sayısı	5	5	5	2	2	19
	Oran	6,8%	11,1%	10,9%	10,0%	13,3%	9,5%
İğne	Kişi Sayısı	46	34	34	11	10	135
	Oran	62,2%	75,6%	73,9%	55,0%	66,7%	67,5%
Serum	Kişi Sayısı	11	1	3	4	0	19
	Oran	14,9%	2,2%	6,5%	20,0%	0,0%	9,5%
Tablet tipi ilaç	Kişi Sayısı	7	2	2	0	0	11
	Oran	9,5%	4,4%	4,3%	0,0%	0,0%	5,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunu 20-29 yaş arasındaki katılımcılar oluştursa da oran olarak bu yaş grubundan daha yüksek değerlere ulaşan katılımcılar vardır. Çünkü 30-39 yaş arasında bulunan katılımcıların %75,6'sı, 40-49 yaş aralığında bulunan katılımcıların %73,9'u, 50-59 yaş aralığında bulunan katılımcıların %55'i, 60 yaş ve üstünde bulunan katılımcıların %66,7'si soruyu doğru cevaplamıştır. Bilmiyorum seçeneği ise en çok 20-29 yaş aralığında bulunan katılımcılar tarafından işaretlenmiştir.

Tablo 3. 54: "Enjeksiyon" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

Seçenekler	Öğrenim Durumunuz:	Toplam

		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	3	4	4	0	5	0	16
	Oran	10,7%	12,5%	44,4%	0,0%	4,7%	0,0%	8,0%
Damla tipi ilaç	Kişi Sayısı	2	8	2	0	6	1	19
	Oran	7,1%	25,0%	22,2%	0,0%	5,6%	5,6%	9,5%
İğne	Kişi Sayısı	21	16	2	4	77	15	135
	Oran	75,0%	50,0%	22,2%	66,7%	72,0%	83,3%	67,5%
Serum	Kişi Sayısı	2	3	1	1	11	1	19
	Oran	7,1%	9,4%	11,1%	16,7%	10,3%	5,6%	9,5%
Tablet tipi ilaç	Kişi Sayısı	0	1	0	1	8	1	11
	Oran	0,0%	3,1%	0,0%	16,7%	7,5%	5,6%	5,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Öğrenim durumunun cevaplar üzerindeki etkilerine bakıldığında ise doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunun üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Bilmiyorum seçeneğinin ise katılımcılar tarafından birbirine yakın şekilde işaretlendiği belirlenmiştir.

13. Soru:

"Topikal tedaviyi takiben hastaların yaklaşık % 1'inde kaşıntı veya yanma gibi lokal etkiler görülebilir." (Travazol) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

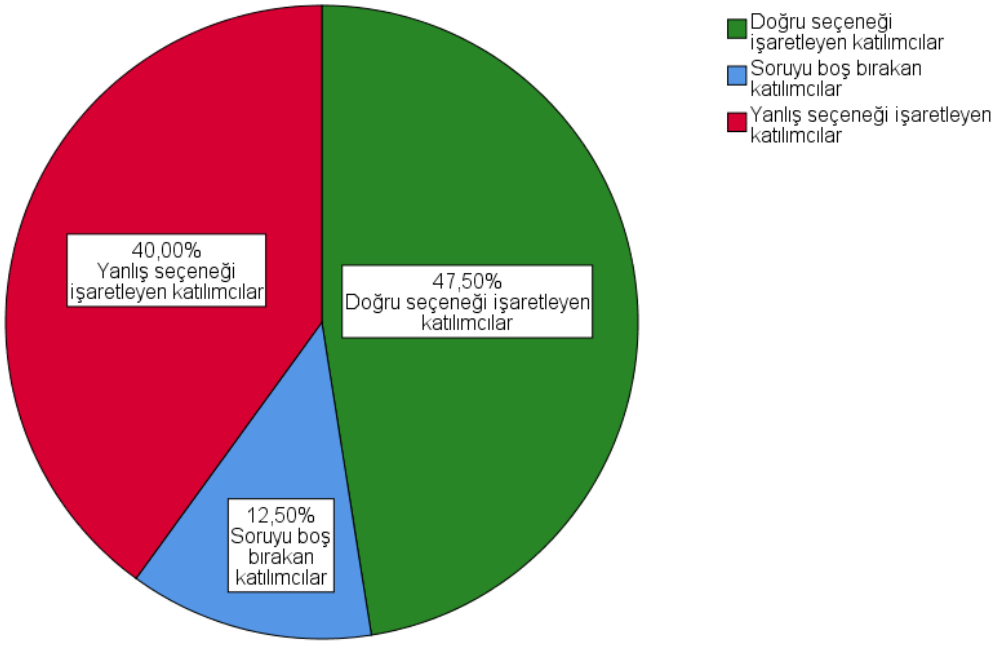
Tablo 3. 55: İkinci Denek Grubunun "*Topikal Tedavi*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	25	12,5
İlacı çok miktarda kullanan hastalarda az da olsa kaşıntı veya yanma gibi yan etkiler görülebilir.	25	12,5
İlacın deriye uygulandığı tedavilerde hastaların yüzde birinde kaşıntı, yanma gibi belli bir yerle sınırlı kalan etkiler görülebilir.	95	47,5
İlacın düzensiz kullanımı sonucunda hastalarda kaşıntı veya yanma gibi yan etkiler görülebilir.	29	14,5

İlacın rahatsız olunmayan bölüme sürülmesi sonucunda yüz kişiden birinde kaşıntı veya yanma gibi etkiler görülebilir.	26	13,0
Toplam	200	100,0

Tablo 3.55'te topikal tedavi, lokal etki gibi ifadelerin bilinmesine bağlı olarak cümlenin çeşitli şekillerde anlaşıldığı belirtilmektedir. Katılımcıların %47,5'i lokal tedavinin ilacın deriye uygulandığı tedavi olduğunu; lokal etkinin ise belli bir yerle sınırlı kalan etki olduğunu bilerek soruyu doğru cevapladığı görülmektedir. Topikal tedavinin ilacın düzensiz kullanımı olduğunu düşünen bu gibi durumlarda yan etkilerin görülebileceğini tahmin eden katılımcıların oranı ise %14,5'tir. Çoğu krem ya da merhemin göz gibi sürülmemesi gereken bir bölgeye ya da rahatsız olunmayan bir bölüme sürülmesi sonucunda cümledeki yan etkilerinin görülebileceğini düşünen bireyler ise katılımcıların %13'üne tekabül etmektedir. Topikal tedaviyi ilacın çok miktarda kullanılması şeklinde aktaran katılımcıların oranının ise %12,5 olduğu görülmektedir. Aynı şekilde katılımcıların %12,5'i de soruya cevap vermemiştir.

Şekil 3. 15: İkinci Denek Grubunun "*Topikal Tedavi*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 56: *"Topikal Tedavi" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı*

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	21	4	25
	Oran	19,8%	4,3%	12,5%
İlacı çok miktarda kullanan hastalarda az da olsa kaşıntı veya yanma gibi lokal etkiler görülebilir.	Kişi Sayısı	12	13	25
	Oran	11,3%	13,8%	12,5%
İlacın deriye uygulandığı tedavilerde hastaların yüzde birinde kaşıntı, yanma gibi belli bir yerle sınırlı kalan etkiler görülebilir.	Kişi Sayısı	42	53	95
	Oran	39,6%	56,4%	47,5%
İlacın düzensiz kullanımı sonucunda hastalarda kaşıntı veya yanma gibi yan etkiler görülebilir.	Kişi Sayısı	16	13	29
	Oran	15,1%	13,8%	14,5%
İlacın rahatsız olunmayan bölüme sürülmesi sonucunda yüz kişiden birinde kaşıntı veya yanma gibi etkiler görülebilir.	Kişi Sayısı	15	11	26
	Oran	14,2%	11,7%	13,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Erkeklerin %19,8'inin soru hakkında bir fikri yokken; kadınların %4,3'ünün "Bilmiyorum." seçeneğini işaretledikleri görülmektedir. Doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunda da kadınlar yer almaktadır.

Tablo 3. 57: *"Topikal Tedavi" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı*

Seçenekler		Yaşınız: 20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	7	1	8	4	5	25
	Oran	9,5%	2,2%	17,4%	20,0%	33,3%	12,5%
İlacı çok miktarda kullanan hastalarda az da olsa kaşıntı veya yanma gibi lokal etkiler görülebilir.	Kişi Sayısı	8	6	3	6	2	25
	Oran	10,8%	13,3%	6,5%	30,0%	13,3%	12,5%
İlacın deriye uygulandığı tedavilerde hastaların yüzde birinde kaşıntı, yanma gibi belli bir yerle sınırlı kalan etkiler görülebilir.	Kişi Sayısı	40	24	24	5	2	95
	Oran	54,1%	53,3%	52,2%	25,0%	13,3%	47,5%

İlacın düzensiz kullanımı sonucunda hastalarda kaşıntı veya yanma gibi yan etkiler görülebilir.	Kişi Sayısı	10	7	5	3	4	29
	Oran	13,5%	15,6%	10,9%	15,0%	26,7%	14,5%
İlacın rahatsız olunmayan bölüme sürülmesi sonucunda yüz kişiden birinde kaşıntı veya yanma gibi etkiler görülebilir.	Kişi Sayısı	9	7	6	2	2	26
	Oran	12,2%	15,6%	13,0%	10,0%	13,3%	13,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunu 20-29 yaş aralığında bulunan bireyler oluştururken; soru hakkında bir fikir belirtmeyen katılımcıların çoğunluğunda 40-49 yaş aralığında bulunan katılımcılar yer almaktadır.

Tablo 3. 58: *"Topikal Tedavi" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı*

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	9	4	4	0	8	0	25
	Oran	32,1%	12,5%	44,4%	0,0%	7,5%	0,0%	12,5%
İlacı çok miktarda kullanan hastalarda az da olsa kaşıntı veya yanma gibi lokal etkiler görülebilir.	Kişi Sayısı	9	6	1	0	7	2	25
	Oran	32,1%	18,8%	11,1%	0,0%	6,5%	11,1%	12,5%
İlacın deriye uygulandığı tedavilerde hastaların yüzde birinde kaşıntı, yanma gibi belli bir yerle sınırlı kalan etkiler görülebilir.	Kişi Sayısı	2	16	2	2	60	13	95
	Oran	7,1%	50,0%	22,2%	33,3%	56,1%	72,2%	47,5%

İlacın düzensiz kullanımı sonucunda hastalarda kaşıntı veya yanma gibi yan etkiler görülebilir.	Kişi Sayısı	5	3	1	4	16	0	29
	Oran	17,9%	9,4%	11,1%	66,7%	15,0%	0,0%	14,5%
İlacın rahatsız olunmayan bölüme sürülmesi sonucunda yüz kişiden birinde kaşıntı veya yanma gibi etkiler görülebilir.	Kişi Sayısı	3	3	1	0	16	3	26
	Oran	10,7%	9,4%	11,1%	0,0%	15,0%	16,7%	13,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Öğrenim durumunun cevaplar üzerindeki etkilerine bakıldığında ise doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunun üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Bilmiyorum seçeneği ise ilkokul mezunu katılımcılar tarafından daha çok işaretlenmiştir.

14. Soru:

"Antitrombosit ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır." (Plavix) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

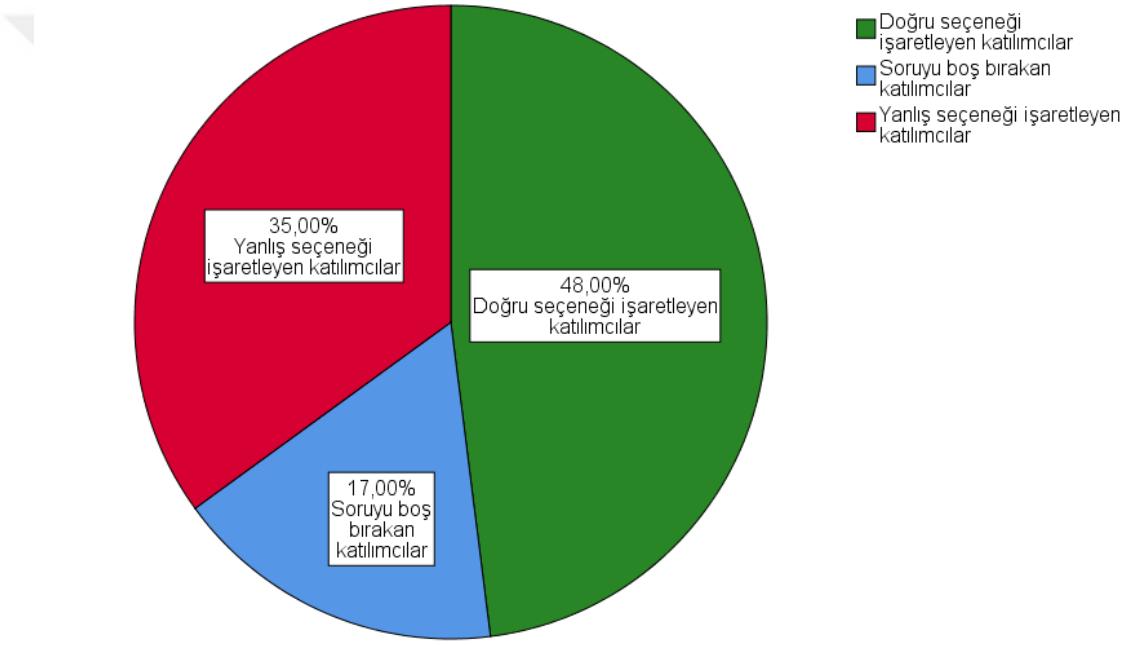
Tablo 3. 59: İkinci Denek Grubunun "*Antitrombosit*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum.	34	17,0
Ağrı kesici ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.	27	13,5
Kan şekerini düşürmeye yarayan ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.	28	14,0
Pıhtı oluşumunu engelleyen ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.	96	48,0
Tansiyon düşürmeye yarayan ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.	15	7,5
Toplam	200	100,0

Antitrombosit ilaç grubunun anlaşılırlığı Tablo 3. 59'da şu şekilde görülmektedir:

Cümleyi doğru şekilde anlayıp, pıhtı oluşumunu engelleyen ilaçlar olduğunu bilen katılımcıların %48; kan şekerini düşürmeye yarayan ilaç olduğunu düşünen %14 katılımcıların; ağrı kesici olduğumu tahmin eden katılımcıların %13,5; tansiyonu düşürmeye yarayan ilaç grubu olduğunu düşünen katılımcıların %7,5 oranında olduğu görülmektedir. Katılımcıların %17'sinin ise cümleyi anlamadığı tespit edilmiştir.

Şekil 3. 16: İkinci Denek Grubunun "*Antitrombosit*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 60: "*Antitrombosit*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	22	12	34
	Oran	20,8%	12,8%	17,0%
Ağrı kesici ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.	Kişi Sayısı	16	11	27
	Oran	15,1%	11,7%	13,5%
	Kişi Sayısı	17	11	28

Kan şekerini düşürmeye yarayan ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.	Oran	16,0%	11,7%	14,0%
Pıhtı oluşumunu engelleyen ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.	Kişi Sayısı	47	49	96
	Oran	44,3%	52,1%	48,0%
Tansiyon düşürmeye yarayan ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.	Kişi Sayısı	4	11	15
	Oran	3,8%	11,7%	7,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Kadın katılımcıların doğru cevaba daha çok ulaştıkları görülmektedir. Soru hakkında fikir belirtmeyen katılımcıların ise %20,8 oranında erkekler; %12,8 oranında kadınlar olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 3. 61: "*Antitrombosit*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	11	4	10	4	5	34
	Oran	14,9%	8,9%	21,7%	20,0%	33,3%	17,0%
Ağrı kesici ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.	Kişi Sayısı	9	5	7	3	3	27
	Oran	12,2%	11,1%	15,2%	15,0%	20,0%	13,5%
Kan şekerini düşürmeye yarayan ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.	Kişi Sayısı	12	7	6	2	1	28
	Oran	16,2%	15,6%	13,0%	10,0%	6,7%	14,0%
Pıhtı oluşumunu engelleyen ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.	Kişi Sayısı	32	27	21	11	5	96
	Oran	43,2%	60,0%	45,7%	55,0%	33,3%	48,0%
Tansiyon düşürmeye yarayan ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.	Kişi Sayısı	10	2	2	0	1	15
	Oran	13,5%	4,4%	4,3%	0,0%	6,7%	7,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

20-29 ve 30-39 yaş aralığında bulunan katılımcılar birbirine yakın sayı değerleriyle daha çok doğru cevaba ulaşan yaş aralıklarını oluşturmaktadır. Bilmiyorum seçeneğinin ise çoğunlukla 20-29 yaş aralığında bulunan katılımcılar tarafından işaretlendiği görülmektedir.

Tablo 3. 62: "*Antitrombosit*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	9	7	4	0	12	2	34
	Oran	32,1%	21,9%	44,4%	0,0%	11,2%	11,1%	17,0%
Ağrı kesici ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.	Kişi Sayısı	4	3	2	2	14	2	27
	Oran	14,3%	9,4%	22,2%	33,3%	13,1%	11,1%	13,5%
Kan şekerini düşürmeye yarayan ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.	Kişi Sayısı	4	3	0	1	18	2	28
	Oran	14,3%	9,4%	0,0%	16,7%	16,8%	11,1%	14,0%
Pıhtı oluşumunu engelleyen ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.	Kişi Sayısı	10	14	3	2	56	11	96
	Oran	35,7%	43,8%	33,3%	33,3%	52,3%	61,1%	48,0%
Tansiyon düşürmeye yarayan ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.	Kişi Sayısı	1	5	0	1	7	1	15
	Oran	3,6%	15,6%	0,0%	16,7%	6,5%	5,6%	7,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200

Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Cevaplar öğrenim durumu üzerinden incelendiğinde ise doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunun üniversite mezunu olduğu belirlenmiştir. Bilmiyorum seçeneğinin de yine üniversite mezunları tarafından daha çok tercih edildiği, bu sayıyı ilkokul mezunlarının takip ettiği görülmektedir.

15. Soru:

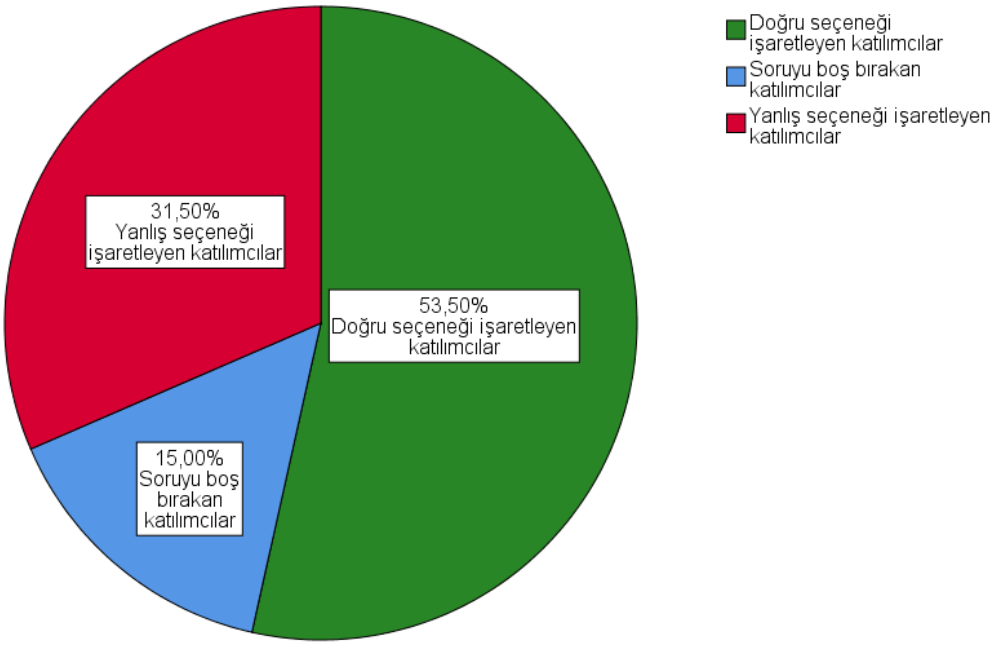
"NEXİUM infüzyonluk çözelti ile tedavi sonrasında kanamayı durdurmayı sağlayan mekanizmaların (=hemostaz) sürdürülmesi ve mide veya duodenum ülserlerinde tekrar kanamanın önlenmesinde kullanılır." (Nexium) cümlesinde yer alan "duodenum" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 63: İkinci Denek Grubunun "*Duodenum*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	30	15,0
Karaciğer	14	7,5
On iki parmak bağırsağı	107	53,0
Pankreas	23	11,5
Safra kesesi	26	13,0
Toplam	200	100,0

Tablo 3.63'te Nexium ilacının kullanma talimatından alınan cümlede geçen duodenum kelimesinin on iki parmak bağırsağı cevabıyla %53,0 oranında bilindiği görülmektedir. Duodenum kelimesini safra kesesi olarak bilen katılımcıların oranı ise %13'tür. Bu oranı %11,5 ile pankreas cevabını izlemektedir. En az orana sahip olan ise %7,5 ile karaciğer seçeneğidir. Katılımcıların %15'inin de soruyu boş bıraktığı görülmektedir.

Şekil 3. 17: İkinci Denek Grubunun "*Duodenum*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3.64: "D*uodenum*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	22	8	30
	Oran	20,8%	8,5%	15,0%
Karaciğer	Kişi Sayısı	12	2	14
	Oran	11,3%	2,1%	7,5%
On iki parmak bağırsağı	Kişi Sayısı	48	59	107
	Oran	45,3%	62,8%	53,0%
Pankreas	Kişi Sayısı	14	9	23
	Oran	13,2%	9,6%	11,5%
Safra kesesi	Kişi Sayısı	10	16	26
	Oran	9,4%	17,0%	13,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır. Soru hakkında bir fikri olmayanlara bakıldığında ise erkeklerin %20,8'inin; kadınların ise %8,5'inin "Bilmiyorum." seçeneğini işaretledikleri görülmektedir.

Tablo 3.65: "D*uodenum*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Yaşınız: 20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	5	4	10	5	6	30
	Oran	6,8%	8,9%	21,7%	25,0%	40,0%	15,0%
Karaciğer	Kişi Sayısı	6	3	3	1	1	14
	Oran	8,1%	6,7%	6,5%	5,0%	6,7%	7,5%
On iki parmak bağırsağı	Kişi Sayısı	41	25	25	12	4	107
	Oran	55,4%	55,6%	54,3%	60,0%	26,7%	53,0%
Pankreas	Kişi Sayısı	10	6	5	1	1	23
	Oran	13,5%	13,3%	10,9%	5,0%	6,7%	11,5%
Safra kesesi	Kişi Sayısı	12	7	3	1	3	26
	Oran	16,2%	15,6%	6,5%	5,0%	20,0%	13,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Cevaplar üzerinde yaşların etkisi ise şu şekilde olmuştur: Doğru cevap veren katılımcılar 20-29 yaş aralığında bulunan bireylerdir. Oran olarak bakıldığında ise 50 ve 59 yaşlarında bulunan katılımcıların %60'ı soruya doğru cevap vererek en yüksek orana sahip olmuşlardır. "Bilmiyorum." seçeneğini daha çok işaretleyen yaş grubu ise 40 ve 49 yaş aralığında bulunan bireylerdir.

Tablo 3. 66: "D*uodenum*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Öğrenim Durumunuz: İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	11	5	5	0	8	1	30
	Oran	39,3%	15,6%	55,6%	0,0%	7,5%	5,6%	15,0%
Karaciğer	Kişi Sayısı	3	2	0	2	6	1	14
	Oran	10,7%	6,3%	0,0%	33,3%	5,6%	5,6%	7,5%
On iki parmak bağırsağı	Kişi Sayısı	10	19	2	2	63	11	107

	Oran	35,7%	59,4%	22,2%	33,3%	58,9%	61,1%	53,0%
Pankreas	Kişi Sayısı	2	4	1	1	13	2	23
	Oran	7,1%	12,5%	11,1%	16,7%	12,1%	11,1%	11,5%
Safra kesesi	Kişi Sayısı	2	2	1	1	17	3	26
	Oran	7,1%	6,3%	11,1%	16,7%	15,9%	16,7%	13,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Öğrenim durumları cevapları şu şekilde etkilemiştir: Doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunun üniversite, "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcıların çoğunluğunun ise ilkokul mezunu olduğu görülmektedir.

16. Soru:

"NEXİUM infüzyonluk çözelti ile tedavi sonrasında kanamayı durdurmayı sağlayan mekanizmaların (=hemostaz) sürdürülmesi ve mide veya duodenum ülserlerinde tekrar kanamanın önlenmesinde kullanılır." (Nexium) cümlesinde yer alan "infüzyon" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

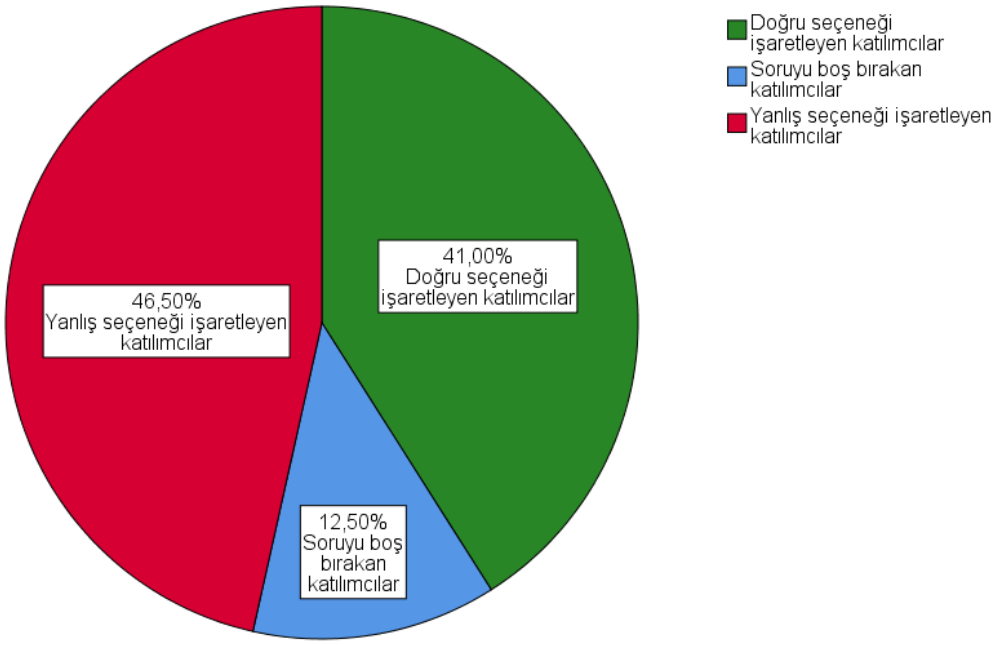
Tablo 3. 67: İkinci Denek Grubunun "İnfüzyon" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	25	12,5
İlacın etken maddesi	35	17,5
İlacın kimyasal bir karışım olması	38	19,0
İlacın şurup biçiminde olması	20	10,0
İlaçların iğne yoluyla damara uygulanması	82	41,0
Toplam	200	100,0

İnfüzyon kelimesinin anlaşılırlığını gösteren tablo 3.67'de görüldüğü gibi kelime %41 oran ile ilaçların iğne yoluyla damara uygulanması seçeneği ile doğru cevaplanmıştır. Katılımcıların %19'u kelimeyi ilacın kimyasal bir karışım olması şeklinde anlarken; %17,5'i ise ilacın etken maddesi olduğunu düşünmektedir. Cümlenin çözelti kelimesi ile devam etmesi %10 oranında ilacın şurup biçiminde

olduğu da tahmin edilmesine neden olmuştur. Kelime hakkında bir fikri olmayan katılımcıların oranı ise %12,5 değerindedir.

Şekil 3. 18: İkinci Denek Grubunun "İnfüzyon" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 68: "İnfüzyon" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	18	7	25
	Oran	17,0%	7,4%	12,5%
İlacın etken maddesi	Kişi Sayısı	22	13	35
	Oran	20,8%	13,8%	17,5%
İlacın kimyasal bir karışım olması	Kişi Sayısı	21	17	38
	Oran	19,8%	18,1%	19,0%
İlacın şurup biçiminde olması	Kişi Sayısı	9	11	20
	Oran	8,5%	11,7%	10,0%
İlaçların iğne yoluyla doğrudan damara uygulanması	Kişi Sayısı	36	46	82
	Oran	34,0%	48,9%	41,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo 3. 68'de doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunda kadınların yer aldığı görülmektedir. Soru hakkında bir fikri olmayan katılımcıların ise daha çok erkek olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3. 69: "İnfüzyon" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	6	4	7	3	5	25
	Oran	8,1%	8,9%	15,2%	15,0%	33,3%	12,5%
İlacın etken maddesi	Kişi Sayısı	11	11	7	4	2	35
	Oran	14,9%	24,4%	15,2%	20,0%	13,3%	17,5%
İlacın kimyasal bir karışım olması	Kişi Sayısı	15	10	7	4	2	38
	Oran	20,3%	22,2%	15,2%	20,0%	13,3%	19,0%
İlacın şurup biçiminde olması	Kişi Sayısı	5	6	7	1	1	20
	Oran	6,8%	13,3%	15,2%	5,0%	6,7%	10,0%
İlaçların iğne yoluyla doğrudan damara uygulanması	Kişi Sayısı	37	14	18	8	5	82
	Oran	50,0%	31,1%	39,1%	40,0%	33,3%	41,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru cevaplara bakıldığında 20-29 yaş aralığında bulunan katılımcılar çoğunluktadır. "Bilmiyorum." seçeneği ise 40-49 yaş aralığında bulunan katılımcılar tarafından daha çok işaretlenmiştir. Oran olarak bakıldığında ise 60 yaş ve üstünde bulunan katılımcıların %33,3'ü soruya cevap verememiştir.

Tablo 3. 70: "İnfüzyon" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

	Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler	İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam

Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	7	5	4	0	8	1	25
	Oran	25,0%	15,6%	44,4%	0,0%	7,5%	5,6%	12,5%
İlacın etken maddesi	Kişi Sayısı	4	5	2	1	20	3	35
	Oran	14,3%	15,6%	22,2%	16,7%	18,7%	16,7%	17,5%
İlacın kimyasal bir karışım olması	Kişi Sayısı	2	6	1	4	20	5	38
	Oran	7,1%	18,8%	11,1%	66,7%	18,7%	27,8%	19,0%
İlacın şurup biçiminde olması	Kişi Sayısı	3	2	0	0	14	1	20
	Oran	10,7%	6,3%	0,0%	0,0%	13,1%	5,6%	10,0%
İlaçların iğne yoluyla doğrudan damara uygulanması	Kişi Sayısı	12	14	2	1	45	8	82
	Oran	42,9%	43,8%	22,2%	16,7%	42,1%	44,4%	41,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Cevaplar öğrenim durumları bakımından ele alındığında hem doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunun hem de "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcıların çoğunluğunun üniversite mezunu olduğu görülmektedir.

17. Soru:

"Asetilsalisilik asit gibi kan pıhtılaşmasını önleyen ajanlar kullanıyorsanız böyle durumlarda, ARVELES almadan önce doktorunuza danışınız." (Arveles) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

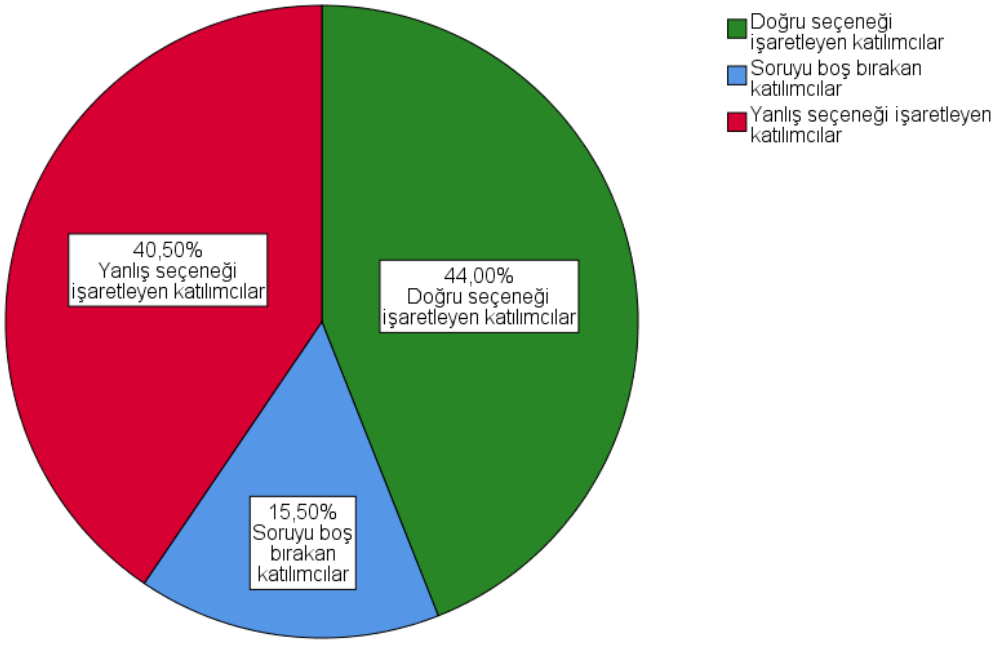
Tablo 3. 71: İkinci Denek Grubunun "Asetilsalisilik, Ajan" kelimelerini bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	31	15,5
Arveles kan pıhtılaşmasını önleyen bir ilaç olduğu için almadan önce doktorunuza danışınız.	27	13,5
Asetilsalisilik asit içeren kan pıhtılaşmasını önleyen besinler tüketiyorsanız böyle durumlarda, Arveles almadan önce doktorunuza danışınız.	42	21,0

Aspirin gibi kan pıhtılaşmasını önleyen ilaçlar kullanıyorsanız böyle durumlarda, Arveles almadan önce doktorunuza danışınız.	88	44,0
Mide asidi, kan pıhtılaşmasını önlediği için Arveles almadan önce doktorunuza danışınız.	12	6,0
Toplam	200	100,0

Asetilsalisilik asit aspirin olarak da bilinen bir ağrı kesici ilaçtır. Ajan ise tıp dilinde ilaç anlamına gelmektedir. Dolayısıyla cümleyi Aspirin gibi kanın pıhtılaşmasını önleyen ilaçlar şeklinde anlayan katılımcılar %44 oranla soruya doğru cevap vermişlerdir. Cümlenin asetilsalisilik asit içeren besinlerle ilgili bir uyarı verdiğini düşünen katılımcılar ise %21 oranında belirtilmektedir. Cümle Arveles ilacının kullanma talimatında alındığı için bu ilacı kullanmadan önce doktorunuza danışınız şekilde cümleyi anlayan bireyler ise katılımcıların %13,5'ini oluşturmaktadır. Cümlede geçen asidin ile ilgili olduğunu tahmin eden katılımcıların oranı ise %6'dır. Katılımcıların %15,5'inin herhangi bir fikir belirtmediği görülmektedir.

Şekil 3. 19: **İkinci Denek Grubunun "Asetilsalisilik, Ajan" kelimelerini bilme oranı**

Tablo 3. 72: "Asetilsalisilik, Ajan" kelimelerinin cinsiyete göre bilinme oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	26	5	31
	Oran	24,5%	5,3%	15,5%
Arveles kan pıhtılaşmasını önleyen bir ilaç olduğu için almadan önce doktorunuza danışınız.	Kişi Sayısı	16	11	27
	Oran	15,1%	11,7%	13,5%
Asetilsalisilik asit içeren kan pıhtılaşmasını önleyen besinler tüketiyorsanız böyle durumlarda, Arveles almadan önce doktorunuza danışınız.	Kişi Sayısı	21	21	42
	Oran	19,8%	22,3%	21,0%
Aspirin gibi kan pıhtılaşmasını önleyen ilaçlar kullanıyorsanız böyle durumlarda, Arveles almadan önce doktorunuza danışınız.	Kişi Sayısı	37	51	88
	Oran	34,9%	54,3%	44,0%
Mide asidi, kan pıhtılaşmasını önlediği için Arveles almadan önce doktorunuza danışınız.	Kişi Sayısı	6	6	12
	Oran	5,7%	6,4%	6,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Bu soruda da kadınların %54,3'ü erkeklerin ise %34,9'u soruya doğru cevap vermiş dolayısıyla doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunu kadınlar oluşturmuştur. "Bilmiyorum." seçeneğine bakıldığında ise erkeklerin %24,5'inin kadınların ise %5,3'ünün bu seçeneği işaretlediği görülmektedir. Böylelikle bu seçeneğin çoğunluğunu da erkekler oluşturmaktadır.

Tablo 3. 73: "Asetilsalisilik, Ajan" kelimelerinin yaşa göre bilinme oranı

Seçenekler		Yaşınız: 20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	5	3	12	5	6	31
	Oran	6,8%	6,7%	26,1%	25,0%	40,0%	15,5%

Arveles kan pıhtılaşmasını önleyen bir ilaç olduğu için almadan önce doktorunuza danışınız.	Kişi Sayısı	19	6	2	0	0	27
	Oran	25,7%	13,3%	4,3%	0,0%	0,0%	13,5%
Asetilsalisilik asit içeren kan pıhtılaşmasını önleyen besinler tüketiyorsanız böyle durumlarda, Arveles almadan önce doktorunuza danışınız.	Kişi Sayısı	19	12	6	1	4	42
	Oran	25,7%	26,7%	13,0%	5,0%	26,7%	21,0%
Aspirin gibi kan pıhtılaşmasını önleyen ilaçlar kullanıyorsanız böyle durumlarda, Arveles almadan önce doktorunuza danışınız.	Kişi Sayısı	25	23	22	14	4	88
	Oran	33,8%	51,1%	47,8%	70,0%	26,7%	44,0%
Mide asidi, kan pıhtılaşmasını önlediği için Arveles almadan önce doktorunuza danışınız.	Kişi Sayısı	6	1	4	0	1	12
	Oran	8,1%	2,2%	8,7%	0,0%	6,7%	6,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru cevaplar yaşlar bakımından incelendiğinde 20-29 ve 30-39 yaşlarında bulunan katılımcılar birbirine yakın değerler de çoğunluğu oluşturmaktadır. Soru hakkında bir fikri olmayan katılımcıların ise çoğunluğunda 40-49 yaş aralığındaki bireylerin olduğu; oran olarak bakıldığında ise 60 yaş üstünde bulunan katılımcıların %40'ının bilmiyorum seçeneğini işaretledikleri görülmektedir.

Tablo 3. 74: Asetilsalisilik, Ajan" kelimelerinin öğrenim durumuna göre bilinme oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	9	6	6	1	8	1	31
	Oran	32,1%	18,8%	66,7%	16,7%	7,5%	5,6%	15,5%
Arveles kan pıhtılaşmasını	Kişi Sayısı	1	5	0	0	20	1	27

önleyen bir ilaç olduğu için almadan önce doktorunuza danışınız.	Oran	3,6%	15,6%	0,0%	0,0%	18,7%	5,6%	13,5%
Asetilsalisilik asit içeren kan pıhtılaşmasını önleyen besinler tüketiyorsanız böyle durumlarda, Arveles almadan önce doktorunuza danışınız.	Kişi Sayısı	5	4	0	2	28	3	42
	Oran	17,9%	12,5%	0,0%	33,3%	26,2%	16,7%	21,0%
Aspirin gibi kan pıhtılaşmasını önleyen ilaçlar kullanıyorsanız böyle durumlarda, Arveles almadan önce doktorunuza danışınız.	Kişi Sayısı	11	15	2	2	46	12	88
	Oran	39,3%	46,9%	22,2%	33,3%	43,0%	66,7%	44,0%
Mide asidi, kan pıhtılaşmasını önlediği için Arveles almadan önce doktorunuza danışınız.	Kişi Sayısı	2	2	1	1	5	1	12
	Oran	7,1%	6,3%	11,1%	16,7%	4,7%	5,6%	6,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Öğrenim durumlarına bakıldığında üniversite mezunlarının daha çok doğru cevaba ulaştıkları görülür. Soru hakkında fikri olmayan katılımcılar ise soruyu boş bırakarak bu seçeneğin çoğunluğunun ilkokul mezunları olmasına neden olmuşlardır.

18. Soru:

"Steroid olmayan antiinflamatuvar ilaçlar ile tedavi esnasında, sıvı tutulumu ve şişlik (özellikle ayak bileklerinde ve bacaklarda) kan basıncının yükselmesi ve

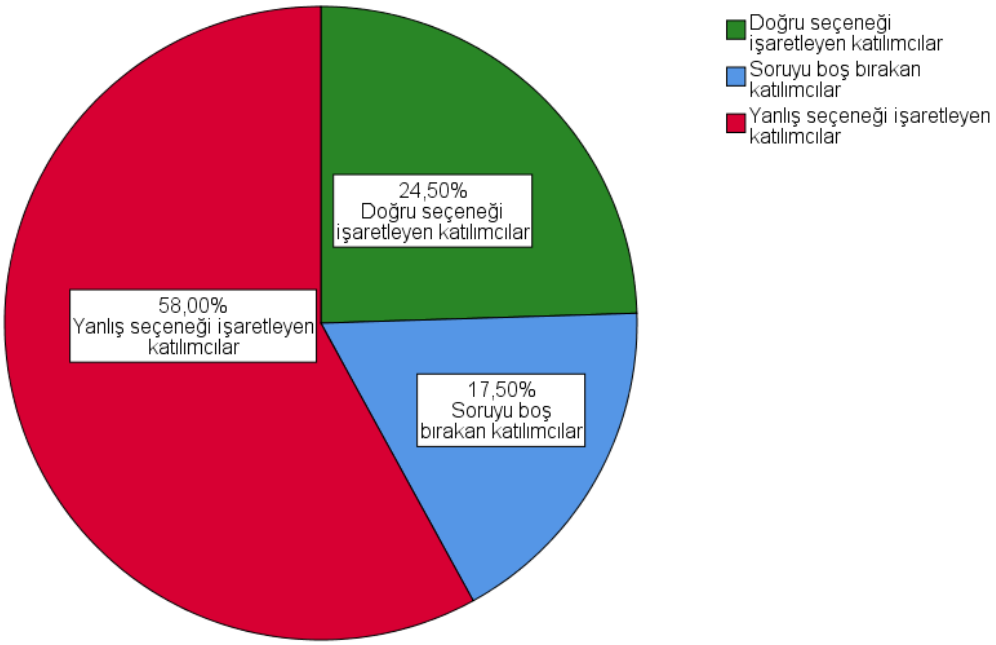
kalp yetersizliği bildirilmiştir." (Arveles) cümlesinde yer alan "antiinflamatuvar" ilaçlar sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 75: İkinci Denek Grubunun "*Antiinflamatuvar*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	35	17,5
Ağrı kesici ilaçları	49	24,5
Romatizma ilaçları	56	28,0
Soğuk algınlığı ilaçları	23	11,5
Vitamin ilaçları	37	18,5
Toplam	200	100,0

Antiinflamatuvar kelimesinin anlaşılma oranı Tablo 3. 75'te şu şekilde bulunmaktadır: Antiinflamatuvar ilaçlar ağrı kesici ilaç sınıfına girmektedir. Dolayısıyla soruyu doğru bilen katılımcılar %24,5'lik dilime denk gelmektedir. Cevapların çoğunlukta olduğu romatizma ilaçları cevabı %28 oran ile cümledeki ayak bileklerinde ve bacaklarda şişlik, sıvı tutulumu ifadesinden kaynaklandığı tahmin edilmektedir. Katılımcıların %18,5'i ise antiinflamatuvar ilaçların vitamin ilaçları kategorisinde olduğunu düşünmektedir. Soğuk algınlığı cevabı ise %11,5 oranında işaretlenmiştir. Kelimenin anlamını bilmeyen bireyler bütün katılımcıların %17,5'ini oluşturmaktadır.

Şekil 3. 20: İkinci Denek Grubunun "A*ntiinflamatuvar*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 76: "A*ntiinflamatuvar*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	26	9	35
	Oran	24,5%	9,6%	17,5%
Ağrı kesici ilaçları	Kişi Sayısı	16	33	49
	Oran	15,1%	35,1%	24,5%
Romatizma ilaçları	Kişi Sayısı	29	27	56
	Oran	27,4%	28,7%	28,0%
Soğuk algınlığı ilaçları	Kişi Sayısı	14	9	23
	Oran	13,2%	9,6%	11,5%
Vitamin ilaçları	Kişi Sayısı	21	16	37
	Oran	19,8%	17,0%	18,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Ağrı kesici ilaçları seçeneğini daha çok kadınların işaretledikleri görülmektedir. Kadınların 35,1'i erkeklerin %15,1'i soruya doğru cevap vermiştir. "Bilmiyorum." seçeneği ise daha çok erkekler tarafından tercih edilmiştir. Kadınların %9,6'sı erkeklerin %24,5'i bu seçeneği işaretlemiştir.

Tablo 3. 77: "A*ntiinflamatuvar*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Yaşınız: 20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	9	8	9	3	6	35
	Oran	12,2%	17,8%	19,6%	15,0%	40,0%	17,5%
Ağrı kesici ilaçları	Kişi Sayısı	25	11	9	2	2	49
	Oran	33,8%	24,4%	19,6%	10,0%	13,3%	24,5%
Romatizma ilaçları	Kişi Sayısı	17	12	18	6	3	56
	Oran	23,0%	26,7%	39,1%	30,0%	20,0%	28,0%
Soğuk algınlığı ilaçları	Kişi Sayısı	8	8	3	3	1	23
	Oran	10,8%	17,8%	6,5%	15,0%	6,7%	11,5%
Vitamin ilaçları	Kişi Sayısı	15	6	7	6	3	37
	Oran	20,3%	13,3%	15,2%	30,0%	20,0%	18,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Cevapların yaş aralıklarına göre dağılımında ise doğru cevap verenlerden 20-29 yaş aralığında bulunanlar hem sayı hem de oran bakımından en yüksek değere sahiptir. "Bilmiyorum." seçeneği ise birbirine yakın değerlerde işaretlenmiştir.

Tablo 3. 78: "A*ntiinflamatuvar*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Öğrenim Durumunuz: İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	4	7	5	1	16	2	35
	Oran	14,3%	21,9%	55,6%	16,7%	15,0%	11,1%	17,5%
Ağrı kesici ilaçları	Kişi Sayısı	4	9	2	0	29	5	49
	Oran	14,3%	28,1%	22,2%	0,0%	27,1%	27,8%	24,5%
Romatizma ilaçları	Kişi Sayısı	11	5	0	2	32	6	56
	Oran	39,3%	15,6%	0,0%	33,3%	29,9%	33,3%	28,0%

Soğuk algınlığı ilaçları	Kişi Sayısı	3	2	1	1	15	1	23
	Oran	10,7%	6,3%	11,1%	16,7%	14,0%	5,6%	11,5%
Vitamin ilaçları	Kişi Sayısı	6	9	1	2	15	4	37
	Oran	21,4%	28,1%	11,1%	33,3%	14,0%	22,2%	18,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Öğrenim durumlarına bu soru açısından bakıldığında hem doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunun hem de "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcıların çoğunluğunun üniversite mezunu olduğu görülmektedir.

19. Soru:

"Steroid olmayan antiinflamatuvar ilaçlar ile tedavi esnasında, sıvı tutulumu ve şişlik (özellikle ayak bileklerinde ve bacaklarda) kan basıncının yükselmesi ve kalp yetersizliği bildirilmiştir." (Arveles) cümlesinde yer alan "steroid" ilaçlar sizce ne anlama gelmektedir?

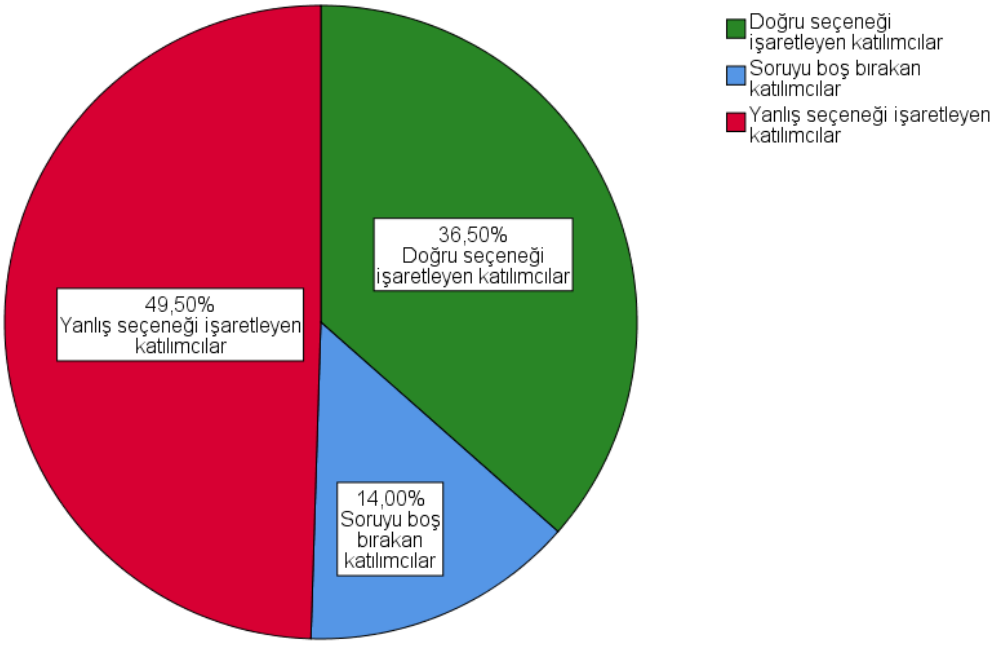
Tablo 3. 79: İkinci Denek Grubunun "Steroid" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	28	14,0
İlacın ağrı kesici olmaması	32	16,0
İlacın etken maddesi	35	17,5
İlacın içinde kortizon (böbreküstü bezi kabuğunun salgıladığı hormonlardan biri) olmaması	73	36,5
İlacın kimyasal olması	32	16,0
Toplam	200	100,0

Steroid olmayan ilaçlar, içinde böbreküstü bezi kabuğunun salgıladığı hormonlardan biri olan kortizonun olmadığı ilaçlardır. Dolayısıyla katılımcıların %36,5'i bu seçeneğini işaretleyerek doğru cevap vermişlerdir. Katılımcıların %17,5'inin ise steroidin ilacın etken maddesi olduğunu düşündükleri görülmektedir. İlacın ağrı kesici olmadığını düşünen katılımcıların oranı ise %16'ya tekabül etmektedir. Steroid kelimesini ilacın kimyasal olması şeklinde tanımlayan bireylerin

oranı da aynı şekilde %16'dır. Soruyu boş bırakan bireylerin ise %14 değerinde olduğu belirlenmiştir.

Şekil 3. 21: İkinci Denek Grubunun "Steroid" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 80: "Steroid" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	23	5	28
	Oran	21,7%	5,3%	14,0%
İlacın ağrı kesici olmaması	Kişi Sayısı	15	17	32
	Oran	14,2%	18,1%	16,0%
İlacın etken maddesi	Kişi Sayısı	18	17	35
	Oran	17,0%	18,1%	17,5%
İlacın içinde kortizon (böbreküstübezi kabuğunun salgıladığı hormonlardan biri) olmaması	Kişi Sayısı	32	41	73
	Oran	30,2%	43,6%	36,5%
İlacın kimyasal olması	Kişi Sayısı	18	14	32
	Oran	17,0%	14,9%	16,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo 3. 80'de kadınların %43,6'sı, erkeklerin %30,2'si soruyu doğru cevapladığı görülmektedir. Doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır. Erkeklerin %21,7'si, kadınların ise %5,3'ü "Bilmiyorum." seçeneğini işaretledikleri görülmektedir. Dolayısıyla soruyu bilmediğini belirten katılımcıların çoğunluğunu da erkekler oluşturmaktadır

Tablo 3. 81: "Steroid" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	6	2	8	5	7	28
	Oran	8,1%	4,4%	17,4%	25,0%	46,7%	14,0%
İlacın ağrı kesici olmaması	Kişi Sayısı	16	9	5	2	0	32
	Oran	21,6%	20,0%	10,9%	10,0%	0,0%	16,0%
İlacın etken maddesi	Kişi Sayısı	16	5	7	5	2	35
	Oran	21,6%	11,1%	15,2%	25,0%	13,3%	17,5%
İlacın içinde kortizon (böbreküstübezi kabuğunun salgıladığı hormonlardan biri) olmaması	Kişi Sayısı	25	17	19	7	5	73
	Oran	33,8%	37,8%	41,3%	35,0%	33,3%	36,5%
İlacın kimyasal olması	Kişi Sayısı	11	12	7	1	1	32
	Oran	14,9%	26,7%	15,2%	5,0%	6,7%	16,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu doğru cevaplayan katılımcıların çoğunluğunun yaş aralığı 20-29 olarak görülmektedir. Oran olarak bakıldığında ise bu, yaş grubunun %33,8'ine tekabül etmektedir. 60 yaş ve üstünde bulunan katılımcıların yalnızca beşi soruyu doğru cevaplayarak azınlığı oluşturmaktadır. "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcıların çoğunluğunun da 40-49 ve 60 yaş üstünde bulunan katılımcılar olduğu belirlenmiştir.

Tablo 3. 82: "Steroid" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

Seçenekler	Öğrenim Durumunuz:	Toplam

		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	8	5	6	0	9	0	28
	Oran	28,6%	15,6%	66,7%	0,0%	8,4%	0,0%	14,0%
İlacın ağrı kesici olmaması	Kişi Sayısı	4	4	0	2	21	1	32
	Oran	14,3%	12,5%	0,0%	33,3%	19,6%	5,6%	16,0%
İlacın etken maddesi	Kişi Sayısı	6	5	1	0	20	3	35
	Oran	21,4%	15,6%	11,1%	0,0%	18,7%	16,7%	17,5%
İlacın içinde kortizon (böbreküstübezi kabuğunun salgıladığı hormonlardan biri) olmaması	Kişi Sayısı	6	13	2	3	42	7	73
	Oran	21,4%	40,6%	22,2%	50,0%	39,3%	38,9%	36,5%
İlacın kimyasal olması	Kişi Sayısı	4	5	0	1	15	7	32
	Oran	14,3%	15,6%	0,0%	16,7%	14,0%	38,9%	16,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Bu soruda da üniversite mezunları doğru cevaba daha çok ulaşmışlardır. "Bilmiyorum." seçeneğini de daha çok üniversite mezunları işaretlemişler gibi görünse de oran olarak bakıldığında bu bütün üniversite mezunlarının %8,4'üne tekabül etmektedir. Okuryazar olmayan katılımcıların ise %66,7'si "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyerek daha büyük orana ulaşmışlardır.

20. Soru:

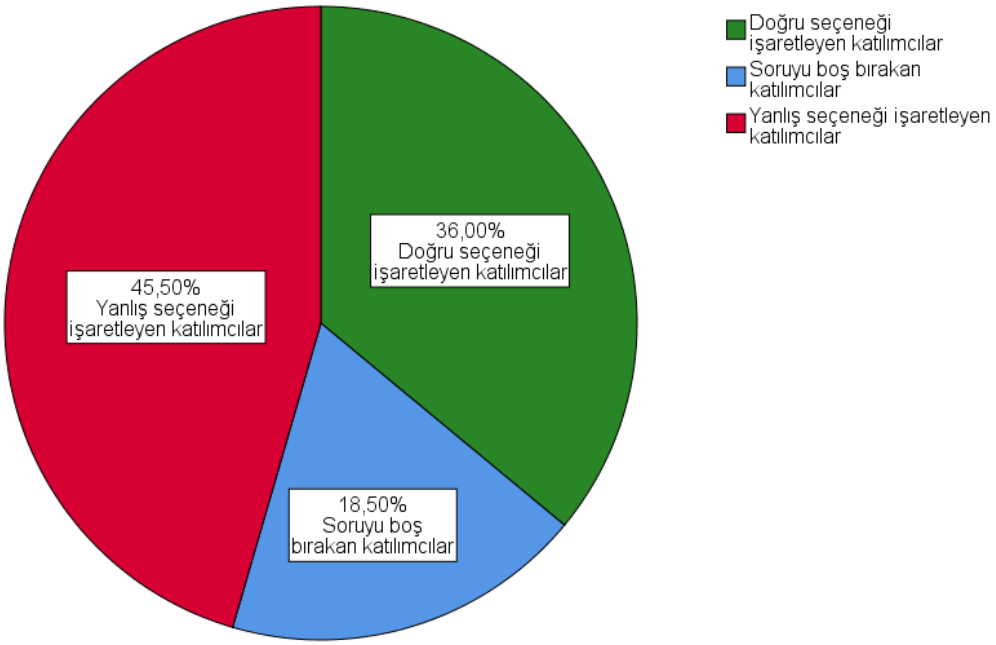
"LANSOR kesilmeli ve akut tubulointerstisyel nefrit şüphesi olan hastalar değerlendirilmelidir." (Lansor) cümlesinde yer alan "nefrit" ifadesi sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 83: İkinci Denek Grubunun "*Tubulointerstisyel Nefrit*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	37	18,5
Bağırsakların görevini yerine getirememesi	30	15,0
Böbreklerin görevini yerine getirememesi	72	36,0
Karaciğerin görevini yerine getirememesi	34	17,0
Safra kesesinin görevini yerine getirememesi	27	13,5
Toplam	200	100,0

Lansor ilacının kullanma talimatından alınan cümlede nefrit kelimesinin anlaşılma oranı tablo 3.83'de şu şekilde bulunmaktadır: Nefrit tıp dilinde "böbrek iltihabı" olarak tanımlanmaktadır, dolayısıyla kelimeyi böbreklerin görevini yerine getirememesi şeklinde tanımlayan katılımcılar soruyu doğru işaretlemişlerdir. Bu katılımcıların oranı %36'dır. Nefrit hastalığının karaciğerin görevini yerine getirememesi olduğunu düşünen bireyler ise katılımcıların yüzde 17'sini oluşturmaktadır. Bağırsaklarla ilgili bir hastalık olduğunu tahmin eden katılımcıların oranı ise %15 değerindedir. Safra kesesinin görevini yerine getirememesi seçeneğini işaretleyen katılımcılar ise %13,5'lik dilimde yer almaktadır. Son olarak soruyu cevaplamayan bireylerin de %18,5 oranında olduğu görülmektedir.

Şekil 3. 22: İkinci Denek Grubunun "*Tubulointerstisyel Nefrit*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 84: "*Tubulointerstisyel Nefrit*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

		Cinsiyetiniz:		
		Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	29	8	37
	Oran	27,4%	8,5%	18,5%
Bağırsakların görevini yerine getirememesi	Kişi Sayısı	16	14	30
	Oran	15,1%	14,9%	15,0%
Böbreklerin görevini yerine getirememesi	Kişi Sayısı	27	45	72
	Oran	25,5%	47,9%	36,0%
Karaciğerin görevini yerine getirememesi	Kişi Sayısı	22	12	34
	Oran	20,8%	12,8%	17,0%
Safra kesesinin görevini yerine getirememesi	Kişi Sayısı	12	15	27
	Oran	11,3%	16,0%	13,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Kadınların %47,9'u, erkeklerin %25,5'i soruyu doğru cevaplamış, dolayısıyla kadınlar daha çok doğru cevap vermişlerdir. "Bilmiyorum." seçeneği ise erkeklerin %27,4'ü tarafından işaretlenerek çoğunluğu oluşturmuştur.

Tablo 3. 85: "*Tubulointerstisyel Nefrit*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	9	7	9	6	6	37
	Oran	12,2%	15,6%	19,6%	30,0%	40,0%	18,5%
Bağırsakların görevini yerine getirememesi	Kişi Sayısı	13	7	7	3	0	30
	Oran	17,6%	15,6%	15,2%	15,0%	0,0%	15,0%
Böbreklerin görevini yerine getirememesi	Kişi Sayısı	30	12	18	5	7	72
	Oran	40,5%	26,7%	39,1%	25,0%	46,7%	36,0%
Karaciğerin görevini yerine getirememesi	Kişi Sayısı	13	9	9	1	2	34
	Oran	17,6%	20,0%	19,6%	5,0%	13,3%	17,0%
Safra kesesinin görevini yerine getirememesi	Kişi Sayısı	9	10	3	5	0	27
	Oran	12,2%	22,2%	6,5%	25,0%	0,0%	13,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

20-29 yaş aralığında bulunan katılımcıların %40,5'i soruyu doğru cevaplayarak çoğunluğu oluşturmuştur. En düşük oranı ise 50-59 yaş aralığında bulunan katılımcıların %25'i cevaplayarak oluşturmuştur. Bilmiyorum seçeneği ise 20-29 ve 40-49 yaş aralığında bulunan katılımcılar tarafından daha çok işaretlemiş; oran bakımından ise 60 yaş ve üstü katılımcıların %40'ı soruyu cevaplayamadığı için en yüksek değere bu yaş aralığı ulaşmıştır.

Tablo 3. 86: "*Tubulointerstisyel Nefrit*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	9	5	6	1	15	1	37

	Oran	32,1%	15,6%	66,7%	16,7%	14,0%	5,6%	18,5%
Bağırsakların görevini yerine getirememesi	Kişi Sayısı	2	4	1	1	18	4	30
	Oran	7,1%	12,5%	11,1%	16,7%	16,8%	22,2%	15,0%
Böbreklerin görevini yerine getirememesi	Kişi Sayısı	9	11	2	3	40	7	72
	Oran	32,1%	34,4%	22,2%	50,0%	37,4%	38,9%	36,0%
Karaciğerin görevini yerine getirememesi	Kişi Sayısı	5	4	0	1	18	6	34
	Oran	17,9%	12,5%	0,0%	16,7%	16,8%	33,3%	17,0%
Safra kesesinin görevini yerine getirememesi	Kişi Sayısı	3	8	0	0	16	0	27
	Oran	10,7%	25,0%	0,0%	0,0%	15,0%	0,0%	13,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Öğrenim durumlarına göre cevaplara bakıldığında hem doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunun hem de bilmiyorum seçeneğini işaretleyen katılımcıların çoğunluğunun üniversite mezunu olduğu görülmektedir.

21. Soru:

"Sepsis gibi glutatyon eksikliği olan hastalarda, parasetamol kullanımı metabolik asidoz riskini arttırabilir." (Parol) cümlesinde yer alan "sepsis" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

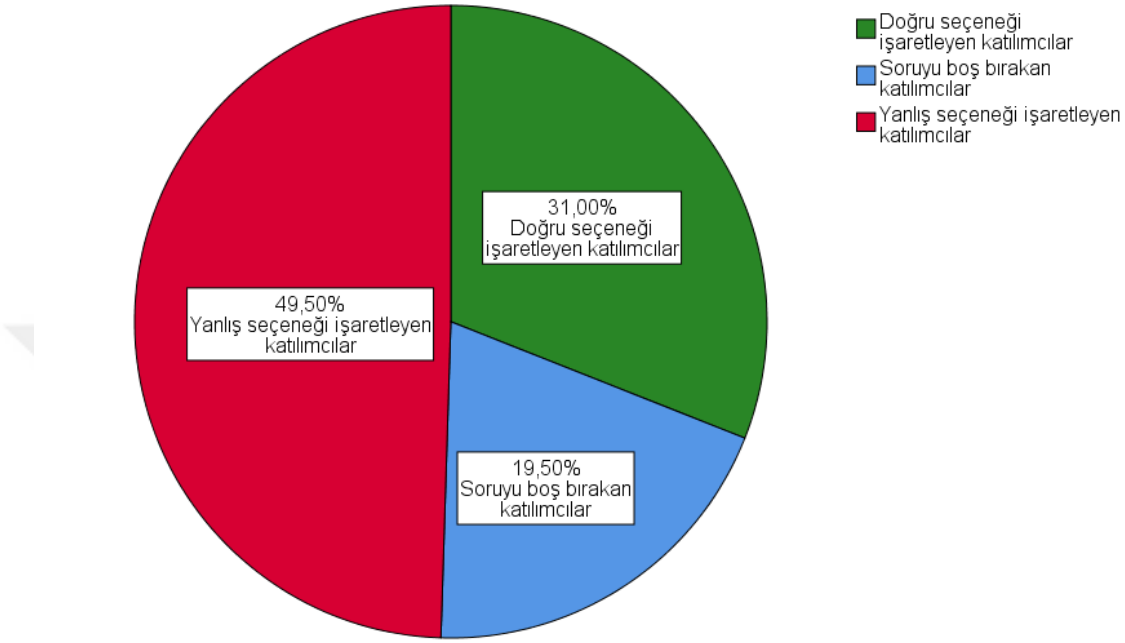
Tablo 3. 87: İkinci Denek Grubunun *"Sepsis"* Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	39	19,5
İştahsızlık	20	10,0
Kan şekerinin düşmesi	60	30,0
Kan zehirlenmesi	62	31,0
Kansızlık	19	9,5
Toplam	200	100,0

Sepsis kan zehirlenmesi olarak tanımlanmaktadır. Tablo 3.87'de bu cevabı veren katılımcıların %31 oranında olduğu görülmektedir. Bu orana yakın olan diğer

seçenek ise kan şekerinin düşmesi cevabıyla %30 olarak belirlenmiştir. İştahsızlık %10; kansızlığı %9,5 değerinde daha az işaretlenen seçenekler olarak belirtilmektedir. Katılımcıların %19,5'inin ise soruya cevap vermediği tespit edilmiştir.

Şekil 3. 23: İkinci Denek Grubunun "*Sepsis*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 88: "*Sepsis*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	29	10	39
	Oran	27,4%	10,6%	19,5%
İştahsızlık	Kişi Sayısı	13	7	20
	Oran	12,3%	7,4%	10,0%
Kan şekerinin düşmesi	Kişi Sayısı	31	29	60
	Oran	29,2%	30,9%	30,0%
Kan zehirlenmesi	Kişi Sayısı	25	37	62
	Oran	23,6%	39,4%	31,0%
Kansızlık	Kişi Sayısı	8	11	19
	Oran	7,5%	11,7%	9,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Kadınların %39,4'ü, erkeklerinse %23,6'sı soruyu doğru cevaplamıştır. Dolayısıyla doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunda kadınlar yer almaktadır. "Bilmiyorum." seçeneği ise kadınların %10,6'sı erkeklerin %27,4'ü tarafından işaretlenmiştir. Bu seçeneğin çoğunluğunu da erkekler oluşturmuştur.

Tablo 3. 89: "*Sepsis*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					Toplam
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	7	12	9	4	7	39
	Oran	9,5%	26,7%	19,6%	20,0%	46,7%	19,5%
İştahsızlık	Kişi Sayısı	10	3	2	2	3	20
	Oran	13,5%	6,7%	4,3%	10,0%	20,0%	10,0%
Kan şekerinin düşmesi	Kişi Sayısı	28	15	12	4	1	60
	Oran	37,8%	33,3%	26,1%	20,0%	6,7%	30,0%
Kan zehirlenmesi	Kişi Sayısı	19	11	19	9	4	62
	Oran	25,7%	24,4%	41,3%	45,0%	26,7%	31,0%
Kansızlık	Kişi Sayısı	10	4	4	1	0	19
	Oran	13,5%	8,9%	8,7%	5,0%	0,0%	9,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

20-29 ve 40-49 yaş aralığında bulunan katılımcılar eşit sayılarda doğru cevabı işaretleyerek, çoğunluğu oluşturmuşlardır. Oran olarak bakıldığında ise en yüksek orana 50-59 yaşlarında bulunan katılımcıların %45'inin soruyu doğru cevaplamasıyla ulaşılmıştır. Soru hakkında bir fikri olmadığını belirten katılımcıların çoğunluğunu ise 30-39 yaş aralığında bulunan bireyler oluşturmaktadır.

Tablo 3. 90: "*Sepsis*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

Seçenekler	Öğrenim Durumunuz:	Toplam

		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	10	5	6	1	15	2	39
	Oran	35,7%	15,6%	66,7%	16,7%	14,0%	11,1%	19,5%
İştahsızlık	Kişi Sayısı	3	2	1	2	12	0	20
	Oran	10,7%	6,3%	11,1%	33,3%	11,2%	0,0%	10,0%
Kan şekerinin düşmesi	Kişi Sayısı	4	10	1	2	38	5	60
	Oran	14,3%	31,3%	11,1%	33,3%	35,5%	27,8%	30,0%
Kan zehirlenmesi	Kişi Sayısı	10	12	1	1	30	8	62
	Oran	35,7%	37,5%	11,1%	16,7%	28,0%	44,4%	31,0%
Kansızlık	Kişi Sayısı	1	3	0	0	12	3	19
	Oran	3,6%	9,4%	0,0%	0,0%	11,2%	16,7%	9,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Bu soruda da hem doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunun hem de "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcıların çoğunluğunun üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Oran olarak bakıldığında ise yüksek lisans ve üzerinde olan katılımcıların %44,4'ü soruyu doğru cevaplayarak en yüksek orana sahiplerdir. "Bilmiyorum." seçeneğini oran bakımından incelendiğinde ise okuryazar olmayan katılımcıların %66,7'si soruyu cevaplayamamış ve en yüksek orana neden olmuşlardır.

22. Soru:

"Migrene karşı profilaktik tedavi, günde bir kez 100-200 mg'dir." (Beloc zok) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

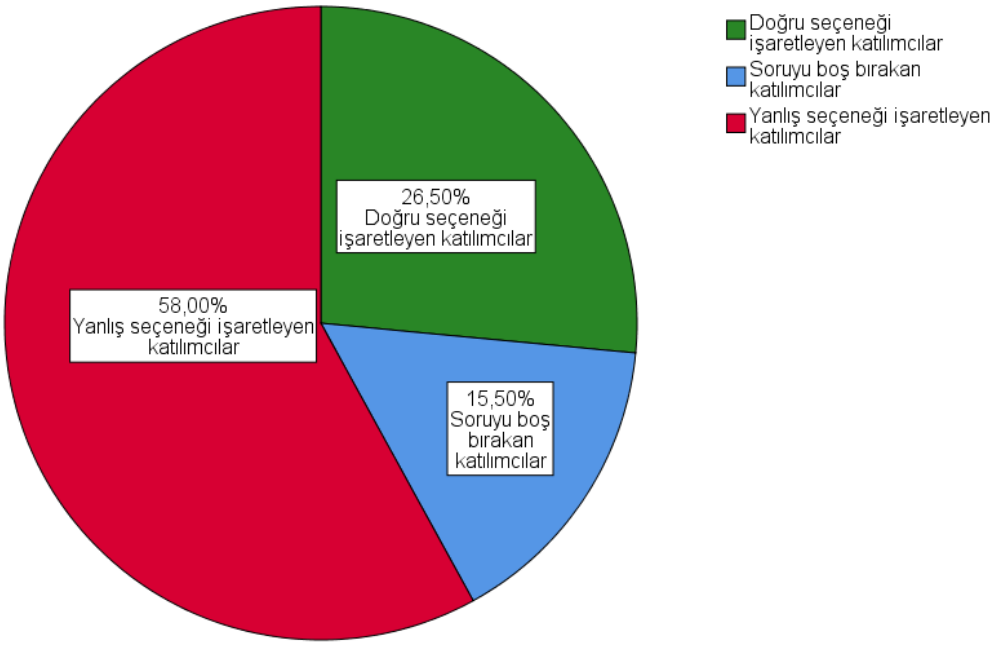
Tablo 3. 91: İkinci Denek Grubunun "*Profilaktik*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	31	15,5

Migrene karşı etkili tedavi günde bir kez 100-200 mg'dir.	49	24,5
Migrenin belirtilerin azaltılması için tedavi günde bir kez 100-200 mg'dir.	41	20,5
Migrenin kısa sürede tedavi edilmesi için günde bir kez 100-200 mg'dir.	26	13,0
Migrenin önlenmesi için tedavi, günde bir kez 100-200 mg'dir.	53	26,5
Toplam	200	100,0

Profilaktik, hastalık meydana gelmeden hastalığın önlenmesi olarak tanımlanmaktadır. Dolayısıyla cümlede migrenin önlenmesi için uygulanması gereken doz miktarı verilmiştir. Cümleyi bu şekilde anlayan katılımcıların tablo 3.91'de %26,5 oranına denk geldiği görülmektedir. Bu değere yakın olarak işaretlenen diğer bir seçenek ise %24,5 oranında "Migrene karşı etkili tedavi günde bir kez 100-200 mg'dır." Migrenin belirtilerini azaltmak için kullanıldığı düşünen katılımcılar ise %20,5 oranında belirtilmektedir. Profilaktik tedaviyi "kısa sürede tedavi" olarak tanımlayan katılımcıları oranı ise %13'tür. Cümleyi anlamayan katılımcılar ise bütün katılımcıların %15,5'ine tekabül etmektedir. Bu soruda cümlenin aktarımında bütün seçeneklerin yakın bir oranla işaretlendiği görülmektedir. Bunun nedeni katılımcıların profilaktik kelimesini bilmeyip, seçeneklerden en makul olanını işaretlemesinden kaynaklanmaktadır. Herhangi bir ilacın kullanımı, belirti azaltmak, etkili tedavi etmek, önlemek, kısa sürede tedavi etmek olabileceği için değerlerin birbirine yakın çıktığı tahmin edilmektedir.

Şekil 3. 24: İkinci Denek Grubunun "*Profilaktik*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 92: *"Profilaktik"* Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	25	6	31
	Oran	23,6%	6,4%	15,5%
Migrene karşı etkili tedavi günde bir kez 100-200 mg'dir.	Kişi Sayısı	30	19	49
	Oran	28,3%	20,2%	24,5%
Migrenin belirtilerin azaltılması için tedavi günde bir kez 100-200 mg'dir.	Kişi Sayısı	16	25	41
	Oran	15,1%	26,6%	20,5%
Migrenin kısa sürede tedavi edilmesi için günde bir kez 100-200 mg'dir.	Kişi Sayısı	14	12	26
	Oran	13,2%	12,8%	13,0%
Migrenin önlenmesi için tedavi, günde bir kez 100-200 mg'dir.	Kişi Sayısı	21	32	53
	Oran	19,8%	34,0%	26,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Kadınların %34'ü erkeklerinse %19,8'i soruyu doğru cevaplamış ve soruyu doğru cevaplayan katılımcıların çoğunluğunu kadınlar oluşturmuştur. "Bilmiyorum." seçeneğinin dağılımına bakıldığında ise erkeklerin %23,6'sının, kadınların %6,4'ünün bu seçeneği tercih ettiği görülmektedir.

Tablo 3. 93: *"Profilaktik"* Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					Toplam
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	5	7	9	4	6	31
	Oran	6,8%	15,6%	19,6%	20,0%	40,0%	15,5%
Migrene karşı etkili tedavi günde bir kez 100-200 mg'dir.	Kişi Sayısı	15	15	8	6	5	49
	Oran	20,3%	33,3%	17,4%	30,0%	33,3%	24,5%
Migrenin belirtilerin azaltılması için tedavi günde bir kez 100-200 mg'dir.	Kişi Sayısı	16	11	10	4	0	41
	Oran	21,6%	24,4%	21,7%	20,0%	0,0%	20,5%
Migrenin kısa sürede tedavi edilmesi için günde bir kez 100-200 mg'dir.	Kişi Sayısı	16	4	4	0	2	26
	Oran	21,6%	8,9%	8,7%	0,0%	13,3%	13,0%
Migrenin önlenmesi için tedavi, günde bir kez 100-200 mg'dir.	Kişi Sayısı	22	8	15	6	2	53
	Oran	29,7%	17,8%	32,6%	30,0%	13,3%	26,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunu 20-29 yaş aralığında bulunan katılımcılar oluşturmaktadır. Bu çoğunluk bu yaş aralığında bulunan katılımcıların %29,7'sine denk gelmektedir. Oran olarak değerlendirildiğinde 40-49 yaş aralığında bulunan katılımcıların %32,6'sı soruyu doğru cevaplayarak daha yüksek bir değere ulaşmıştır. Soru hakkında herhangi bir fikri olmadığını belirten katılımcıların çoğunluğunu ise 40-49 yaş aralığında bulunan katılımcılar oluşturmaktadır. Oran olarak bakıldığında ise 60 yaş ve üstü katılımcıların %40'ının soruyu cevaplayamadığı görülmektedir.

Tablo 3. 94: *"Profilaktik"* Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

Seçenekler	Öğrenim Durumunuz:	Toplam

		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	9	5	6	0	9	2	31
	Oran	32,1%	15,6%	66,7%	0,0%	8,4%	11,1%	15,5%
Migrene karşı etkili tedavi günde bir kez 100-200 mg'dir.	Kişi Sayısı	7	8	1	1	28	4	49
	Oran	25,0%	25,0%	11,1%	16,7%	26,2%	22,2%	24,5%
Migrenin belirtilerin azaltılması için tedavi günde bir kez 100-200 mg'dir.	Kişi Sayısı	4	7	1	1	26	2	41
	Oran	14,3%	21,9%	11,1%	16,7%	24,3%	11,1%	20,5%
Migrenin kısa sürede tedavi edilmesi için günde bir kez 100-200 mg'dir.	Kişi Sayısı	2	3	1	1	16	3	26
	Oran	7,1%	9,4%	11,1%	16,7%	15,0%	16,7%	13,0%
Migrenin önlenmesi için tedavi, günde bir kez 100-200 mg'dir.	Kişi Sayısı	6	9	0	3	28	7	53
	Oran	21,4%	28,1%	0,0%	50,0%	26,2%	38,9%	26,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru cevaba ulaşan katılımcıların çoğunluğunu öğrenim durumu "üniversite" olan katılımcılar oluştursalar da bu çoğunluk üniversite mezunu olan katılımcıların %26,2'sini oluşturmaktadır. "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcılar ise üniversite ve ilkokul mezunu olarak eşit miktarda çoğunluğu oluşturmuşlardır.

23. Soru:

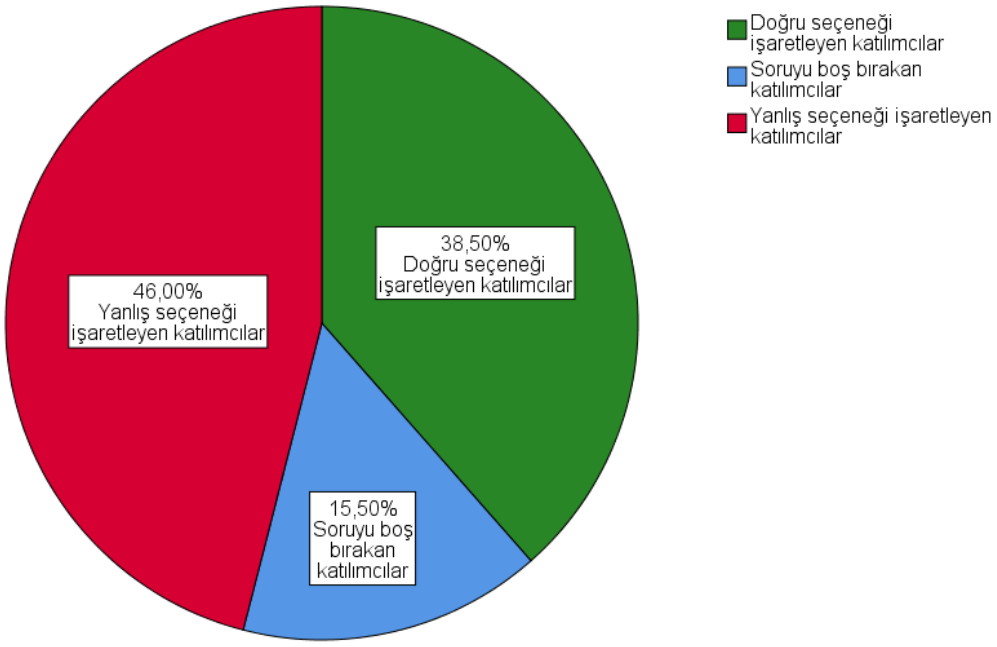
"Romatizmanın iltihaplı ve dejeneratif şekillerinin alevlenmesi: osteoartrit, tedavisinde kullanılabilir." cümlesinde yer alan "osteoartrit" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 95: İkinci Denek Grubunun "*Osteoartrit*" kelimesini bilme oraları

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	31	15,5
Akdeniz ateşi	13	6,5
Behçet hastalığı	13	6,5
Diz ağrısı	66	33,0
Kireçlenme	77	38,5
Toplam	200	100,0

Osteoartrit kelimesinin anlaşılırlığı tablo 3.95'te şu şekilde görülmektedir: Osteoartrit eklemlerin yıpranmasıyla meydana gelen kireçlenme de denilen bir rahatsızlıktır. Bu nedenle %38,5 oranıyla kireçlenme seçeneği doğru cevaptır. Kireçlenme diz ağrısına neden olduğu için %33 oranıyla diz ağrısı seçeneğinin de işaretlendiği görülmektedir. Akdeniz ateşi ve Behçet hastalığı %6,5 oranıyla daha az işaretlenen seçenekler olmuştur. Katılımcıların %15,5'inin ise soruya cevap vermediği tespit edilmiştir.

Şekil 3. 25: İkinci Denek Grubunun "*Osteoartrit*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 96: "*Osteoartrit*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler	Cinsiyetiniz: Erkek	Cinsiyetiniz: Kadın	Toplam

Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	24	7	31
	Oran	22,6%	7,4%	15,5%
Akdeniz ateşi	Kişi Sayısı	9	4	13
	Oran	8,5%	4,3%	6,5%
Behçet hastalığı	Kişi Sayısı	7	6	13
	Oran	6,6%	6,4%	6,5%
Eklem hastalığı	Kişi Sayısı	27	39	66
	Oran	25,5%	41,5%	33,0%
Kireçlenme	Kişi Sayısı	39	38	77
	Oran	36,8%	40,4%	38,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru cevaba ulaşan katılımcılara cinsiyet bakımından bakıldığında kadın ve erkeklerin birbirine çok yakın olarak doğru cevaba ulaştığı görülmektedir. Oran olarak ise kadın katılımcıların cevaplama oranının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Bilmiyorum seçeneğini ise daha çok erkek katılımcılar işaretlemiştir.

Tablo 3. 97: "*Osteoartrit*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	6	8	8	3	6	31
	Oran	8,1%	17,8%	17,4%	15,0%	40,0%	15,5%
Akdeniz ateşi	Kişi Sayısı	4	6	3	0	0	13
	Oran	5,4%	13,3%	6,5%	0,0%	0,0%	6,5%
Behçet hastalığı	Kişi Sayısı	7	3	2	1	0	13
	Oran	9,5%	6,7%	4,3%	5,0%	0,0%	6,5%
Eklem hastalığı	Kişi Sayısı	28	14	13	6	5	66
	Oran	37,8%	31,1%	28,3%	30,0%	33,3%	33,0%
Kireçlenme	Kişi Sayısı	29	14	20	10	4	77
	Oran	39,2%	31,1%	43,5%	50,0%	26,7%	38,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

20-29 yaş aralığında bulunan katılımcılar soruyu daha çok doğru cevaplamışlardır. Bu sayıyı bu yaş aralığına yakın olarak 40-49 yaş aralığında bulunan katılımcılar takip etmektedir. Soruyu bilmediğini belirten katılımcıların ise 60 yaş ve üstünde olduğu bilinmektedir.

Tablo 3. 98: "*Osteoartrit*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	7	6	6	1	9	2	31
	Oran	25,0%	18,8%	66,7%	16,7%	8,4%	11,1%	15,5%
Akdeniz ateşi	Kişi Sayısı	0	3	0	1	8	1	13
	Oran	0,0%	9,4%	0,0%	16,7%	7,5%	5,6%	6,5%
Behçet hastalığı	Kişi Sayısı	1	2	0	1	8	1	13
	Oran	3,6%	6,3%	0,0%	16,7%	7,5%	5,6%	6,5%
Eklem hastalığı	Kişi Sayısı	9	8	2	0	41	6	66
	Oran	32,1%	25,0%	22,2%	0,0%	38,3%	33,3%	33,0%
Kireçlenme	Kişi Sayısı	11	13	1	3	41	8	77
	Oran	39,3%	40,6%	11,1%	50,0%	38,3%	44,4%	38,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Cevaplar öğrenim durum bakımından değerlendirildiğinde doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunun üniversite mezunu olduğu görülmekte, oran olarak bu çoğunluk üniversite mezunu katılımcıların %38,3 denk gelmektedir. Oran olarak incelendiğinde ise ortaokul mezunu katılımcıların %50'si soruyu doğru cevaplayarak en yüksek orana ulaşmışlardır. Sor hakkında herhangi bir fikri olmayan katılımcıların çoğunluğunu da üniversite mezunları oluşturmaktadır. Okuryazar olmayan

katılımcıların %66,7 soruyu cevaplayamadığı için bu seçenekte ki en yüksek oran onlara aittir.

24. Soru:

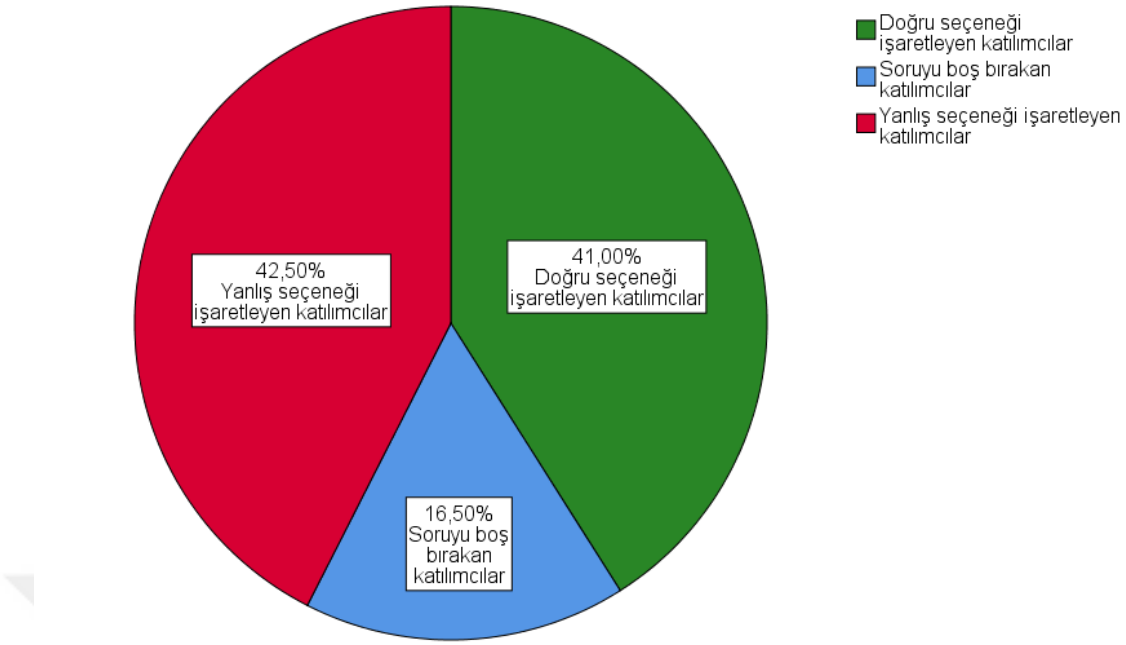
"Kilonuz normalin altındaysa, anoreksik iseniz ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa, dikkatli kullanınız." (Parol) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 99: İkinci Denek Grubunun "*Anoreksik*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	33	16,5
Kilonuz normalin altındaysa veya üstündeyse ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa, dikkatli kullanınız.	36	18,0
Kilonuz normalin altındaysa, aşırı zayıflığa sebep olan beslenme bozukluğunuz varsa ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa, dikkatli kullanınız.	82	41,0
Kilonuz normalin altındaysa, besin zehirlenmesi yaşadıysanız ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa, dikkatli kullanınız.	13	6,5
Kilonuz normalin altındaysa, beslenme yetersizliğiniz mevcutsa ya da hızlı kilo alıp veriyorsanız dikkatli kullanınız	36	18,0
Toplam	200	100,0

Anoreksiya aşırı zayıflığa sebep olan bir beslenme bozukluğudur. Dolayısıyla cümle "Kilonuz normalin altındaysa, aşırı zayıflığa sebep olan bir beslenme bozukluğunuz varsa ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa dikkatli kullanınız." şeklinde anlaşılmalıdır. Cümleyi bu şekilde anlayan katılımcıların oranı Tablo 3. 99'da %41 olarak belirtilmektedir. Anoreksiya rahatsızlığını "kilonun normalin üstünde olması" olarak aktaran katılımcılar ise %18 oranında ilk seçeneği işaretlemişlerdir. % 18 oranıyla görülen diğer bir seçenek ise anoreksiya hastalığının beslenme yetersizliği olarak anlaşılmasıdır. Cümleyi "Besin zehirlemesi yaşadıysanız dikkatli kullanınız." olarak anlayan katılımcılar ise en az oranla %6,5 değerine sahiptir. Soruya cevap vermeyen bireylerin de %16,5 oranında olduğu görülmektedir.

Şekil 3. 26: İkinci Denek Grubunun "*anoreksik*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 100: "*Anoreksik*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	28	5	33
	Oran	26,4%	5,3%	16,5%
Kilonuz normalin altındaysa veya üstündeyse ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa, dikkatli kullanınız.	Kişi Sayısı	16	20	36
	Oran	15,1%	21,3%	18,0%
Kilonuz normalin altındaysa, aşırı zayıflığa sebep olan beslenme bozukluğunuz varsa ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa, dikkatli kullanınız.	Kişi Sayısı	35	47	82
	Oran	33,0%	50,0%	41,0%
Kilonuz normalin altındaysa, besin zehirlenmesi yaşadıysanız ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa, dikkatli kullanınız.	Kişi Sayısı	7	6	13
	Oran	6,6%	6,4%	6,5%
Kilonuz normalin altındaysa, beslenme yetersizliğiniz mevcutsa ya da hızlı kilo alıp veriyorsanız dikkatli kullanınız	Kişi Sayısı	20	16	36
	Oran	18,9%	17,0%	18,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru cevaba ulaşan katılımcılara cinsiyet bakımından bakıldığında kadın katılımcıların cevaplama oranının daha yüksek olduğu görülmektedir. Soruyu boş bırakan katılımcıların çoğunluğunun cinsiyeti ise erkektir.

Tablo 3. 101: *"Anoreksik"* Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	5	7	10	5	6	33
	Oran	6,8%	15,6%	21,7%	25,0%	40,0%	16,5%
Kilonuz normalin altındaysa veya üstündeyse ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa, dikkatli kullanınız.	Kişi Sayısı	7	9	12	6	2	36
	Oran	9,5%	20,0%	26,1%	30,0%	13,3%	18,0%
Kilonuz normalin altındaysa, aşırı zayıflığa sebep olan beslenme bozukluğunuz varsa ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa, dikkatli kullanınız.	Kişi Sayısı	41	17	15	5	4	82
	Oran	55,4%	37,8%	32,6%	25,0%	26,7%	41,0%
Kilonuz normalin altındaysa, besin zehirlenmesi yaşadıysanız ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa, dikkatli kullanınız.	Kişi Sayısı	5	3	2	1	2	13
	Oran	6,8%	6,7%	4,3%	5,0%	13,3%	6,5%
Kilonuz normalin altındaysa, beslenme yetersizliğiniz mevcutsa ya da hızlı kilo alıp veriyorsanız dikkatli kullanınız	Kişi Sayısı	16	9	7	3	1	36
	Oran	21,6%	20,0%	15,2%	15,0%	6,7%	18,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo 3. 101'e göre soruya doğru cevap veren 82 katılımcıdan 41'i 20-29 yaş aralığında bulunmaktadır. Doğru seçeneği işaretleyen katılımcıların azınlığında ise 60 yaş ve üstünde bulunan 4 kişi karşınıza çıkmaktadır. "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcıların çoğunluğunun yaşı ise 40-49'dur. Yaş aralıklarını kendi içinde değerlendirildiğinde 60 yaş ve üstünde bulunan katılımcıların %40'ı bilmiyorum seçeneğini işaretleyerek bu seçeneğin en yüksek oranını ortaya çıkarmışlardır.

Tablo 3. 102: *"Anoreksik"* Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Öğrenim Durumunuz: İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	9	6	7	0	9	2	33
	Oran	32,1%	18,8%	77,8%	0,0%	8,4%	11,1%	16,5%
Kilonuz normalin altındaysa veya üstündeyse ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa, dikkatli kullanınız.	Kişi Sayısı	9	9	1	3	13	1	36
	Oran	32,1%	28,1%	11,1%	50,0%	12,1%	5,6%	18,0%
Kilonuz normalin altındaysa, aşırı zayıflığa sebep olan beslenme bozukluğunuz varsa ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa, dikkatli kullanınız.	Kişi Sayısı	5	9	1	0	55	12	82
	Oran	17,9%	28,1%	11,1%	0,0%	51,4%	66,7%	41,0%
Kilonuz normalin altındaysa, besin zehirlenmesi yaşadıysanız ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa, dikkatli kullanınız.	Kişi Sayısı	1	3	0	2	7	0	13
	Oran	3,6%	9,4%	0,0%	33,3%	6,5%	0,0%	6,5%
Kilonuz normalin altındaysa, beslenme yetersizliğiniz mevcutsa ya da hızlı kilo alıp veriyorsanız dikkatli kullanınız	Kişi Sayısı	4	5	0	1	23	3	36
	Oran	14,3%	15,6%	0,0%	16,7%	21,5%	16,7%	18,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200

Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru seçeneği işaretleyen 82 katılımcıdan 55'i üniversite mezunu olduğu için çoğunluğu bu grup oluşturmaktadır. Bu değeri yüksek lisans üzerinde bulunan katılımcılar takip etmektedir. Soruyu bilmediğini belirten katılımcıların sayı olarak çoğunluğunda üniversite mezunları yer alırken oran olarak en yüksek değer okuryazar olmayan katılımcıların %77,8'inin bu seçeneği işaretlemesiyle belirlenmiştir.

25. Soru:

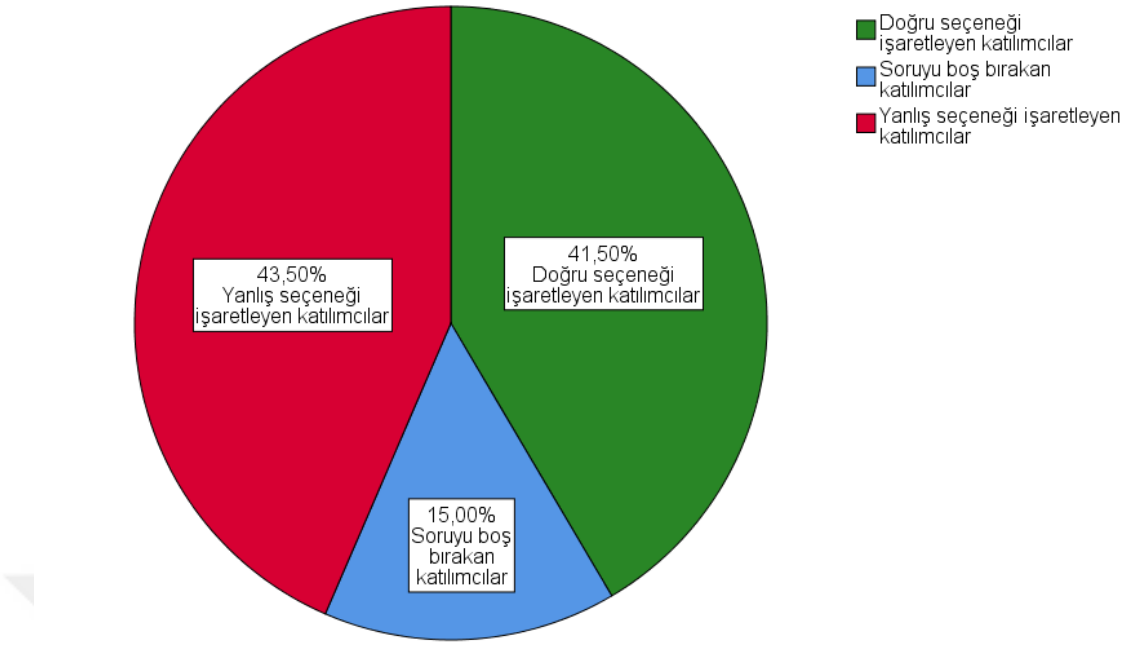
"Kan ve dokularda bulunan bakteri veya toksinlere bağlı düşük, lohusalık humması, karın içi kan ve dokularda bakteri veya toksinlerin bulunması tedavisinde endikedir. "(Augmentın) cümlesinde yer alan "**toksin**" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 103: İkinci Denek Grubunun "*toksin*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	30	15,0
Mikrop	36	18,0
Parazit	15	7,5
Virüs	36	18,0
Zehir	83	41,5
Toplam	200	100,0

Augmentin ilacının kullanma talimatında yer alan toksin sözcüğü "zehir" anlamına gelmektedir. Soruya zehir cevabını veren %41,5 oranındaki katılımcılar soruya doğru cevap vermişlerdir. %18 oranında işaretlenen "mikrop" ve "virüs" seçenekleri ise eşit oranda belirtilmektedir. Toksin kelimesini parazit olarak tanımlayan katılımcıların oranı ise %7,5'tir. Soruya cevap vermeyen bireylerin ise katılımcıların %15'ine denk geldiği görülmektedir.

Şekil 3. 27: İkinci Denek Grubunun "*toksin*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 104: "*Toksin*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	25	5	30
	Oran	23,6%	5,3%	15,0%
Mikrop	Kişi Sayısı	23	13	36
	Oran	21,7%	13,8%	18,0%
Parazit	Kişi Sayısı	8	7	15
	Oran	7,5%	7,4%	7,5%
Virüs	Kişi Sayısı	15	21	36
	Oran	14,2%	22,3%	18,0%
Zehir	Kişi Sayısı	35	48	83
	Oran	33,0%	51,1%	41,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu doğru cevaplayan katılımcıların hem oran hem de sayı bakımından kadınlar olduğu görülmektedir. Soru hakkında bir fikri olmadığını belirten katılımcıların çoğunluğunda ise erkek katılımcılar yer almaktadır.

Tablo 3. 105: "*Toksin*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	6	5	7	6	6	30
	Oran	8,1%	11,1%	15,2%	30,0%	40,0%	15,0%
Mikrop	Kişi Sayısı	13	11	10	0	2	36
	Oran	17,6%	24,4%	21,7%	0,0%	13,3%	18,0%
Parazit	Kişi Sayısı	8	5	1	1	0	15
	Oran	10,8%	11,1%	2,2%	5,0%	0,0%	7,5%
Virüs	Kişi Sayısı	10	5	10	7	4	36
	Oran	13,5%	11,1%	21,7%	35,0%	26,7%	18,0%
Zehir	Kişi Sayısı	37	19	18	6	3	83
	Oran	50,0%	42,2%	39,1%	30,0%	20,0%	41,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Bu soruda da doğru cevaplar katılımcıların yaşları büyüdükçe azalmaktadır. En çok doğru cevaplayan katılımcılar 20-29 yaş aralığında bulunurken, en az doğru cevaplayan katılımcıları ise 60 yaş ve üstünde yer alan katılımcılar oluşturmaktadır.

Tablo 3. 106: "*Toksin*" kelimesinin öğrenin durumuna göre bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	5	7	6	1	9	2	30
	Oran	17,9%	21,9%	66,7%	16,7%	8,4%	11,1%	15,0%
Mikrop	Kişi Sayısı	4	7	0	1	20	4	36
	Oran	14,3%	21,9%	0,0%	16,7%	18,7%	22,2%	18,0%
Parazit	Kişi Sayısı	0	3	1	1	10	0	15
	Oran	0,0%	9,4%	11,1%	16,7%	9,3%	0,0%	7,5%
Virüs	Kişi Sayısı	14	7	2	2	10	1	36
	Oran	50,0%	21,9%	22,2%	33,3%	9,3%	5,6%	18,0%
Zehir	Kişi Sayısı	5	8	0	1	58	11	83
	Oran	17,9%	25,0%	0,0%	16,7%	54,2%	61,1%	41,5%

Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloya göre doğru seçeneği işaretleyen 83 katılımcıdan 58'inin üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Soruyu bilmediğini belirten katılımcıların sayı olarak çoğunluğunu yine üniversite mezunları oluşturmaktadır. Oran olarak çoğunluğu ise okuryazar olmayan katılımcıların %66,7'sinin "Bilmiyorum." seçeneğini işaretlemesi ortaya çıkarmıştır.

26. Soru:

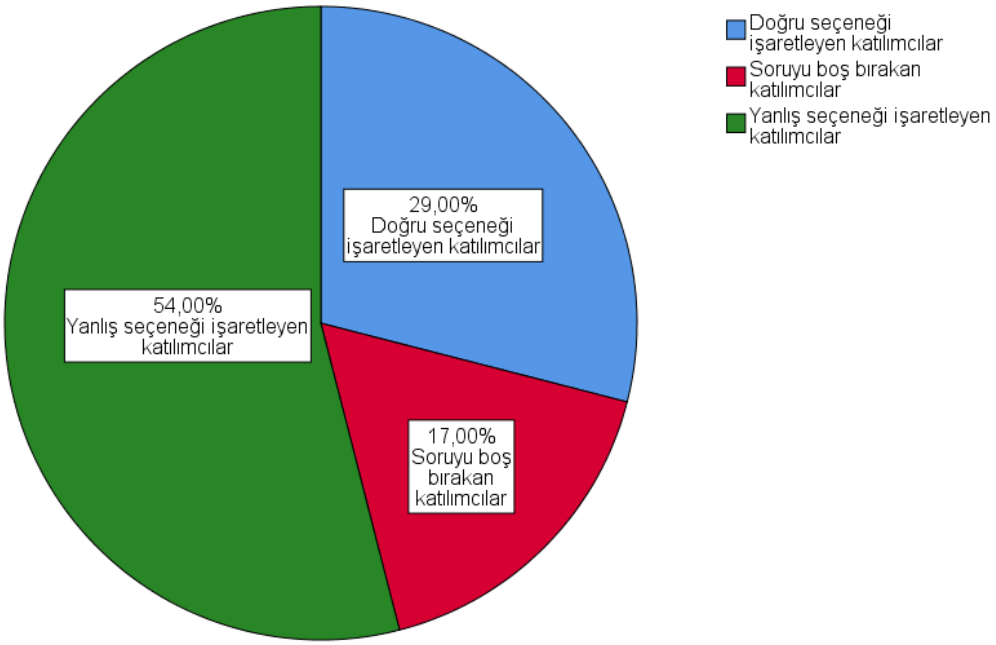
"Reflü özofajitin önlenmesinde: Günde bir defa 15 mg kullanılır. "(Lansor) cümlesinde yer alan "**özofajit**" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 107: İkinci Denek Grubunun "*Özofajit*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	34	17,0
Bağırsak iltihaplanması	17	8,5
Mide kanaması	21	10,5
Mide yanması	70	35,0
Yemek borusu iltihaplanması	58	29,0
Toplam	200	100,0

Özofajit yemek borusu iltihaplanması anlamına gelmektedir. Bu seçeneği işaretleyen katılımcılar %29 oranında soruyu doğru cevaplamışlardır. Katılımcıların çoğunluğu ise %35 oranıyla mide yanması seçeneği işaretlemişlerdir. Bu oranda cümlenin reflü ile başlamasının etkisi olduğu tahmin edilmektedir. Azınlıkta olan mide kanaması cevabı %10,5 değerindeyken, özofajitin "bağırsak iltihaplanması" olduğunu düşünen katılımcıların da %8,5 olduğu görülmektedir. Soruya cevap vermeyen bireyler ise katılımcıların %17'sine denk gelmektedir.

Şekil 3. 28: İkinci Denek Grubunun "*Özofajit*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 108: "*Özofajit*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	28	6	34
	Oran	26,4%	6,4%	17,0%
Bağırsak iltihaplanması	Kişi Sayısı	11	6	17
	Oran	10,4%	6,4%	8,5%
Mide kanaması	Kişi Sayısı	11	10	21
	Oran	10,4%	10,6%	10,5%
Mide yanması	Kişi Sayısı	38	32	70
	Oran	35,8%	34,0%	35,0%
Yemek borusu iltihaplanması	Kişi Sayısı	18	40	58
	Oran	17,0%	42,6%	29,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloya göre soruya doğru cevap veren 58 katılımcıdan 40'ı kadın olduğu için çoğunluğu kadınlar oluşturmaktadır. Soruyu bilmediğini belirten 34 katılımcıdan 28'i ise erkektir.

Tablo 3. 109: "*Özofajit*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	7	5	9	7	6	34
	Oran	9,5%	11,1%	19,6%	35,0%	40,0%	17,0%
Bağırsak iltihaplanması	Kişi Sayısı	8	4	4	1	0	17
	Oran	10,8%	8,9%	8,7%	5,0%	0,0%	8,5%
Mide kanaması	Kişi Sayısı	7	4	4	5	1	21
	Oran	9,5%	8,9%	8,7%	25,0%	6,7%	10,5%
Mide yanması	Kişi Sayısı	27	19	15	3	6	70
	Oran	36,5%	42,2%	32,6%	15,0%	40,0%	35,0%
Yemek borusu iltihaplanması	Kişi Sayısı	25	13	14	4	2	58
	Oran	33,8%	28,9%	30,4%	20,0%	13,3%	29,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

20-29 yaşlarında bulunan katılımcıların %33,8'i soruyu doğru cevaplamıştır. Bu oran 25 katılımcıya tekabül ederek çoğunluğu belirlemiştir. "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcıların çoğunluğunda ise 40-49 yaş aralığında olan katılımcılar belirtilmektedir. 60 yaş üstünde bulunan katılımcıların %40'ı da bu seçeneği işaretleyerek oran olarak çoğunluğu ortaya çıkarmıştır.

Tablo 3. 110: "*Özofajit*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

	Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler	İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam

Bilmiyorum	Kişi Sayısı	8	7	6	1	10	2	34
	Oran	28,6%	21,9%	66,7%	16,7%	9,3%	11,1%	17,0%
Bağırsak iltihaplanması	Kişi Sayısı	2	3	0	2	10	0	17
	Oran	7,1%	9,4%	0,0%	33,3%	9,3%	0,0%	8,5%
Mide kanaması	Kişi Sayısı	5	6	2	0	8	0	21
	Oran	17,9%	18,8%	22,2%	0,0%	7,5%	0,0%	10,5%
Mide yanması	Kişi Sayısı	8	9	0	2	41	10	70
	Oran	28,6%	28,1%	0,0%	33,3%	38,3%	55,6%	35,0%
Yemek borusu iltihaplanması	Kişi Sayısı	5	7	1	1	38	6	58
	Oran	17,9%	21,9%	11,1%	16,7%	35,5%	33,3%	29,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Üniversite mezunu olan katılımcıların %35,5'ine karşılık gelen 38 katılımcı soruyu doğru cevaplayarak çoğunluğu oluşturmaktadır. "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcıların çoğunluğu da yine üniversite mezunudur.

27. Soru:

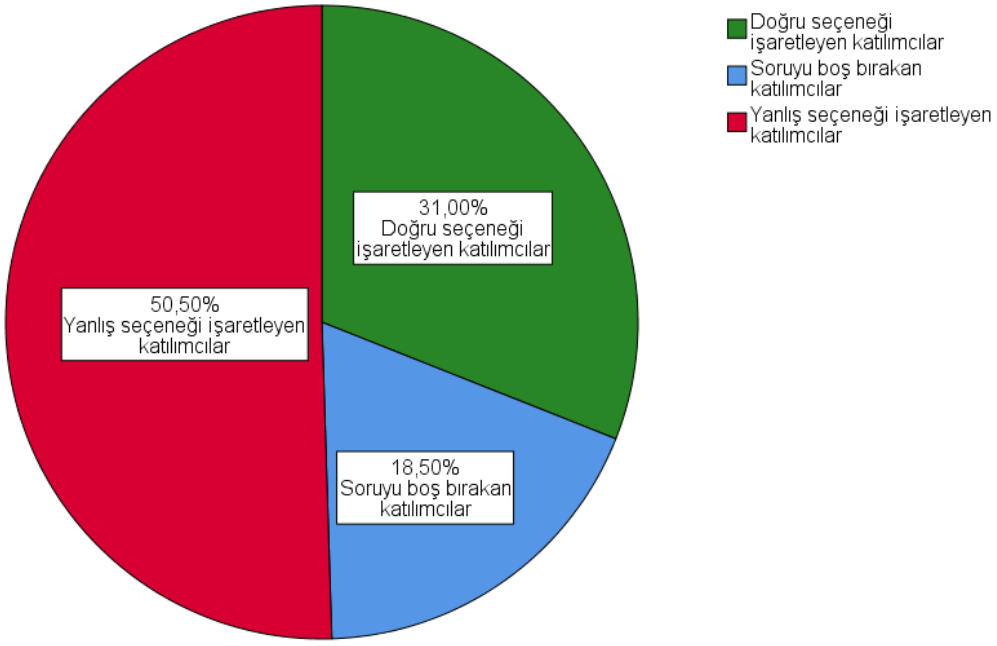
"Kadın hastalıklarında ağrılı ve/veya iltihap durumları; örneğin ağrılı adet dönemleri veya adneksit tedavisinde kullanılabilir." (Voltaren) cümlesinde yer alan "adneksit" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 111: İkinci Denek Grubunun "*Adneksit*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	37	18,5
Adet düzensizliği	63	31,5
Doğum sancısı	17	8,5
Hormon bozukluğu	21	10,5
Yumurtalık iltihabı	62	31,0
Toplam	200	100,0

Adneksit, yumurtalık iltihabı olarak tanımlanan bir kadın hastalığıdır. Bu nedenle son seçeneği işaretleyen katılımcılar %31 oranla soruyu doğru cevaplamışlardır. Tablo 3. 111'de daha çoğunlukta olan cevabın ise %31,5 değeriyle adet düzensizliği olduğu görülmektedir. Cümlenin gidişatında ağrılı adet dönemleri ifadesinden sonra gelen adneksit hastalığı katılımcılarda adet dönemiyle ilgili olabileceği yönünde bir düşünceye neden olmuştur. Bunun dışında adneksit rahatsızlığının hormon bozukluğu olduğu düşünen katılımcılar da olmuştur, bu seçeneğin işaretlenme oranı da %10,5'tir. Doğum sancısı seçeneğinin de %8,5 değerinde olduğu görülmektedir. Katılımcıların %18,5'ine denk gelen 37 kişi ise soruya cevap vermemiştir.

Şekil. 3. 29: İkinci Denek Grubunun "*adneksit*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 112: "*Adneksit*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	29	8	37
	Oran	27,4%	8,5%	18,5%
Adet düzensizliği	Kişi Sayısı	31	32	63
	Oran	29,2%	34,0%	31,5%

Doğum sancısı	Kişi Sayısı	11	6	17
	Oran	10,4%	6,4%	8,5%
Hormon bozukluğu	Kişi Sayısı	10	11	21
	Oran	9,4%	11,7%	10,5%
Yumurtalık iltihabı	Kişi Sayısı	25	37	62
	Oran	23,6%	39,4%	31,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

"Yumurtalık iltihabı" seçeneğini işaretleyerek soruyu doğru cevaplayan katılımcıların çoğunluğu kadınken, soruyu bilmediğini belirten katılımcıların çoğunluğunda ise erkekler yer almaktadır.

Tablo 3. 113: "*Adneksit*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	7	5	11	6	8	37
	Oran	9,5%	11,1%	23,9%	30,0%	53,3%	18,5%
Adet düzensizliği	Kişi Sayısı	22	19	12	6	4	63
	Oran	29,7%	42,2%	26,1%	30,0%	26,7%	31,5%
Doğum sancısı	Kişi Sayısı	6	4	3	4	0	17
	Oran	8,1%	8,9%	6,5%	20,0%	0,0%	8,5%
Hormon bozukluğu	Kişi Sayısı	10	6	4	0	1	21
	Oran	13,5%	13,3%	8,7%	0,0%	6,7%	10,5%
Yumurtalık iltihabı	Kişi Sayısı	29	11	16	4	2	62
	Oran	39,2%	24,4%	34,8%	20,0%	13,3%	31,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloya göre soruyu doğru cevaplayan 62 katılımcıdan 29'u 20-29 yaş aralığında bulunarak çoğunluğu oluşturmaktadır. Soruyu doğru cevaplayan katılımcıların azınlığında ise 60 yaş ve üstünde bulunan iki katılımcı yer almaktadır. Soruyu bilmediğini belirten katılımcıların sayı olarak çoğunluğunu 40 49 yaş aralığında olan, oran olarak çoğunluğunu ise 60 yaş ve üstünde bulunan katılımcılar belirlemiştir.

Tablo 3. 114: "*Adneksit*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Öğrenim Durumunuz: İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	11	8	6	0	10	2	37
	Oran	39,3%	25,0%	66,7%	0,0%	9,3%	11,1%	18,5%
Adet düzensizliği	Kişi Sayısı	6	10	2	3	34	8	63
	Oran	21,4%	31,3%	22,2%	50,0%	31,8%	44,4%	31,5%
Doğum sancısı	Kişi Sayısı	4	3	1	1	7	1	17
	Oran	14,3%	9,4%	11,1%	16,7%	6,5%	5,6%	8,5%
Hormon bozukluğu	Kişi Sayısı	2	3	0	0	15	1	21
	Oran	7,1%	9,4%	0,0%	0,0%	14,0%	5,6%	10,5%
Yumurtalık iltihabı	Kişi Sayısı	5	8	0	2	41	6	62
	Oran	17,9%	25,0%	0,0%	33,3%	38,3%	33,3%	31,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

28. Soru:

"Bronşiyal salgıların sulandırılması ve yumuşatılması için reçete edilir. "(Peditus) cümlesinde yer alan "bronşiyal" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

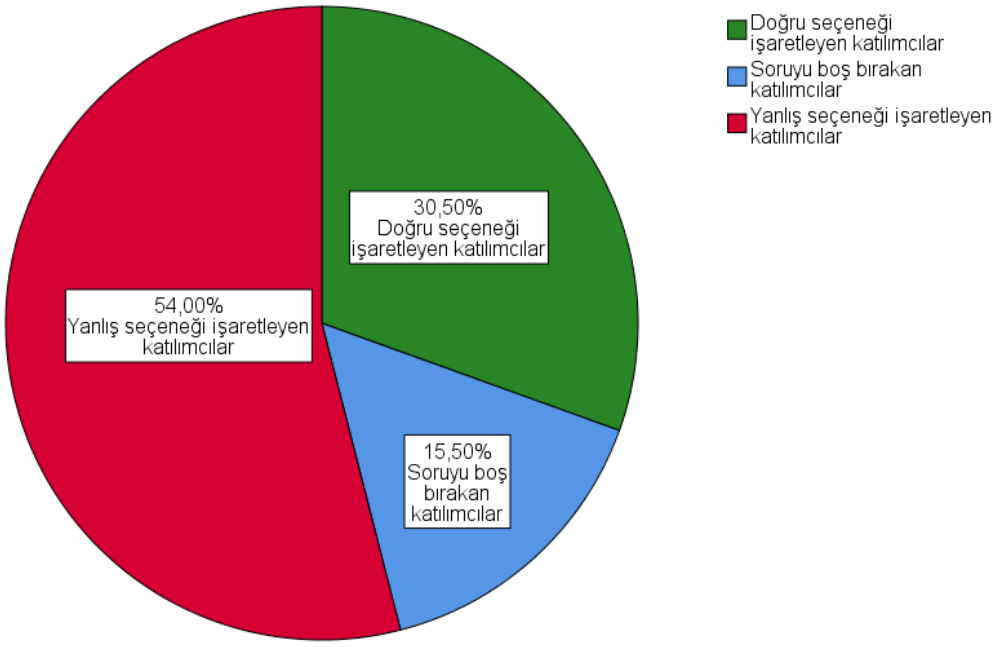
Tablo 3. 115: İkinci Denek Grubunun "*bronşiyal*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	31	15,5
Akciğerlerdeki nefes borularına ait olan	61	30,5
Boğaz ağrısıyla ilgili olan	41	20,5
Bronşit hastalığı	48	24,0

Burun tıkanıklığı ile ilgili olan	19	9,5
Toplam	200	100,0

Nefes borusunun akciğerlere giden iki kısmında görülen sağ bronş ve sol bronş olarak ayrılan hava yolları "bronş" olarak tanımlanır. Bronşiyal ise bronşlarla ilgili olan, ona ait olan şeklinde anlaşılmalıdır. Tablo 3. 115'te bu cevap ilk seçeneğin "Akciğerlerdeki nefes borularına ait olan" şeklinde %30,5 oranında olduğu belirtilmektedir. Bronşit ise bronşların iltihaplanmasıyla oluşan bir hastalıktır. Bu seçenekte %24 oranında işaretlenmiştir. Bronşit hastalığının belirtisi olan boğaz ağrısı bronşit seçeneğine yakın bir değerle %20,5 oranındayken; diğer belirtisi olan buruk tıkanıklığı da %9,5 değeriyle belirtilmektedir. Katılımcıların %15,5 ise soru hakkında bir fikir belirtmemiştir. Cümlenin alındığı ilacı bronşit hastalığı, boğaz ağrısı veya burun tıkanıklığı için kullanmış olan katılımcıların ilk olarak bu seçeneklerin akıllarına geldiği tahmin edilmektedir. Kelime anlamını tam olarak bilmeseler de bronşit hastalığı ve belirtileri hakkında bir fikirleri olduğu görülmektedir.

Şekil 3. 30: İkinci Denek Grubunun "*bronşiyal*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 116: *"Bronşiyal"* Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

	Cinsiyetiniz:		
Seçenekler	Erkek	Kadın	Toplam

Bilmiyorum	Kişi Sayısı	24	7	31
	Oran	22,6%	7,4%	15,5%
Akciğerlerdeki nefes borularına ait olan	Kişi Sayısı	27	34	61
	Oran	25,5%	36,2%	30,5%
Boğaz ağrısıyla ilgili olan	Kişi Sayısı	18	23	41
	Oran	17,0%	24,5%	20,5%
Bronşit hastalığı	Kişi Sayısı	26	22	48
	Oran	24,5%	23,4%	24,0%
Burun tıkanıklığı ile ilgili olan	Kişi Sayısı	11	8	19
	Oran	10,4%	8,5%	9,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunda kadınlar yer almaktadır. Kadınların %36. 2'si, erkeklerin ise %25,5'i doğru seçeneği işaretleyerek bu verileri ortaya çıkarmıştır.

Tablo 3. 117: "*Bronşiyal*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	6	4	8	7	6	31
	Oran	8,1%	8,9%	17,4%	35,0%	40,0%	15,5%
Akciğerlerdeki nefes borularına ait olan	Kişi Sayısı	32	11	15	3	0	61
	Oran	43,2%	24,4%	32,6%	15,0%	0,0%	30,5%
Boğaz ağrısıyla ilgili olan	Kişi Sayısı	14	12	10	2	3	41
	Oran	18,9%	26,7%	21,7%	10,0%	20,0%	20,5%
Bronşit hastalığı	Kişi Sayısı	15	11	11	6	5	48
	Oran	20,3%	24,4%	23,9%	30,0%	33,3%	24,0%
Burun tıkanıklığı ile ilgili olan	Kişi Sayısı	7	7	2	2	1	19
	Oran	9,5%	15,6%	4,3%	10,0%	6,7%	9,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200

	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru seçeneği işaretleyen katılımcıların çoğunluğunun yaşları 20-29 aralığındadır. 60 yaş ve üzerinde olan katılımcıların hiçbiri soruyu doğru cevaplayamamıştır. 60 yaş ve üzerinde bulunan bütün katılımcıların %40'ı soruyu bilmediğini belirten seçeneği işaretlemiştir.

Tablo 3. 118: *"Bronşiyal"* Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	8	8	6	0	7	2	31
	Oran	28,6%	25,0%	66,7%	0,0%	6,5%	11,1%	15,5%
Akciğerlerdeki nefes borularına ait olan	Kişi Sayısı	2	6	0	1	43	9	61
	Oran	7,1%	18,8%	0,0%	16,7%	40,2%	50,0%	30,5%
Boğaz ağrısıyla ilgili olan	Kişi Sayısı	7	10	1	2	16	5	41
	Oran	25,0%	31,3%	11,1%	33,3%	15,0%	27,8%	20,5%
Bronşit hastalığı	Kişi Sayısı	10	5	2	3	26	2	48
	Oran	35,7%	15,6%	22,2%	50,0%	24,3%	11,1%	24,0%
Burun tıkanıklığı ile ilgili olan	Kişi Sayısı	1	3	0	0	15	0	19
	Oran	3,6%	9,4%	0,0%	0,0%	14,0%	0,0%	9,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

29. Soru:

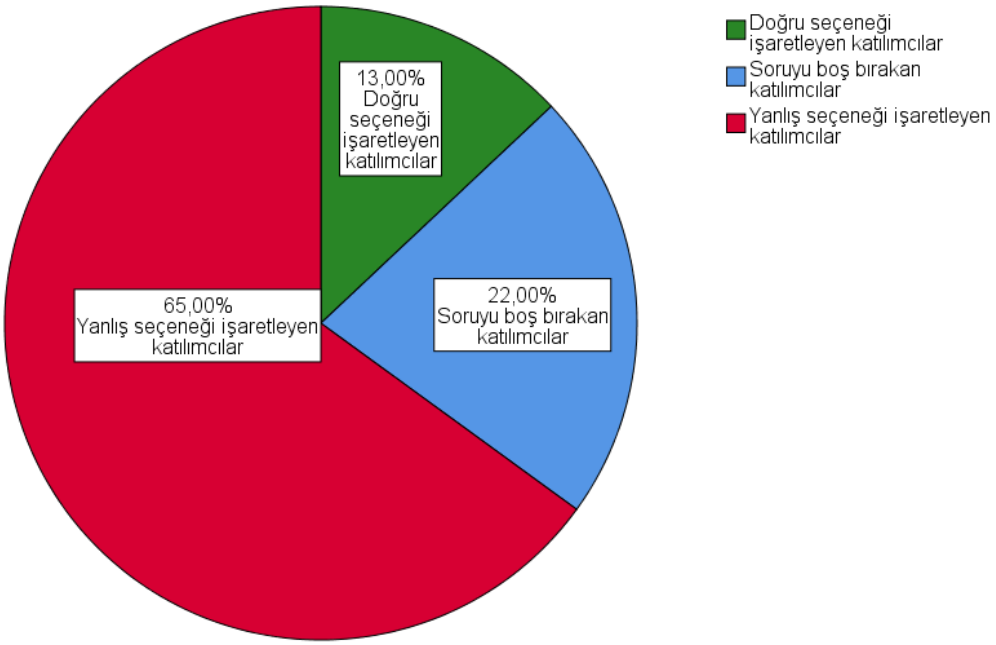
"Günde 150 mg'ı aşmayınız. "(Voltaren 75 Mg) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 119: İkinci Denek Grubunun ilacın miktarıyla ilgili olan cümleyi anlama Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	44	22,0
İlacı günde en çok 1 tablet kullanınız.	86	43,0
İlacı günde en çok 2 tablet kullanınız.	26	13,0
İlacı günde en çok 3 tablet kullanınız.	36	18,0
İlacı günde en çok 4 tablet kullanınız.	8	4,0
Toplam	200	100,0

Cümlenin alındığı Voltaren ilacı 75 miligramlık bir ilaçtır. İlacın kaç miligram olduğu bilinmeden işaretlenen soruda katılımcıların ilaç dozuyla ilgili genel bir tahmin yürüttükleri görülmektedir. Dolayısıyla 75 miligramlık ilaç günde 150 mg'ı aşmamak koşuluyla kullanılmalıdır. Bu da 2 tablete denk gelmektedir. Bu şekilde düşünen katılımcılar %13 oranına sahiptir. İlacın günde 1 tablet alınması gerektiğini düşünen katılımcılar ise %43 oranında çoğunluktadır. Bunun nedeni hapların genellikle günde bir kere kullanılmasıyla ilgili olduğu tahmin edilmektedir. Günde 3 tablet alınacağını söyleyen katılımcıların da %18 oranında olduğu görülmektedir. 4 tablet kullanılabileceğini düşünen katılımcılar %4 oranında azınlıkta yer almaktadır. Soruya cevap vermeyen %22 oranında olan katılımcılar ilacın kaç miligramlık ilaçtan alındığı bilmedikleri için soruyu boş bırakmaları oldukça olağandır. Bu soruda katılımcıların bir tablet ilacın kaç mg olduğunu önemsemeden ilacın kaç kere içilmesi gerektiğini önemsedikleri tahmin edilmektedir.

Şekil 3. 31: İkinci Denek Grubunun ilacın miktarıyla ilgili olan cümleyi anlama Oranı

Tablo 3. 120: İlacın miktarıyla ilgili olan cümlenin cinsiyete göre bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	33	11	44
	Oran	31,1%	11,7%	22,0%
İlacı günde en çok 1 tablet kullanınız.	Kişi Sayısı	41	45	86
	Oran	38,7%	47,9%	43,0%
İlacı günde en çok 2 tablet kullanınız.	Kişi Sayısı	12	14	26
	Oran	11,3%	14,9%	13,0%
İlacı günde en çok 3 tablet kullanınız.	Kişi Sayısı	18	18	36
	Oran	17,0%	19,1%	18,0%
İlacı günde en çok 4 tablet kullanınız.	Kişi Sayısı	2	6	8
	Oran	1,9%	6,4%	4,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloda soruyu doğru cevaplayan katılımcıların cinsiyete göre dağılımının birbirine çok yakın olduğu görülmektedir. “Bilmiyorum.” seçeneğinin ise erkekler tarafından daha çok işaretlediği belirlenmiştir.

Tablo 3. 121: İlacın miktarıyla ilgili olan cümlenin yaşa göre bilinme Oranı

Seçenekler		Yaşınız: 20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	9	8	12	9	6	44
	Oran	12,2%	17,8%	26,1%	45,0%	40,0%	22,0%
İlacı günde en çok 1 tablet kullanınız.	Kişi Sayısı	35	22	17	7	5	86
	Oran	47,3%	48,9%	37,0%	35,0%	33,3%	43,0%
İlacı günde en çok 2 tablet kullanınız.	Kişi Sayısı	14	3	7	1	1	26
	Oran	18,9%	6,7%	15,2%	5,0%	6,7%	13,0%
İlacı günde en çok 3 tablet kullanınız.	Kişi Sayısı	15	10	7	2	2	36
	Oran	20,3%	22,2%	15,2%	10,0%	13,3%	18,0%
İlacı günde en çok 4 tablet kullanınız.	Kişi Sayısı	1	2	3	1	1	8
	Oran	1,4%	4,4%	6,5%	5,0%	6,7%	4,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo 3. 121'e bakıldığında soruyu doğru cevaplayan katılımcıların çoğunluğunun 20-29 yaş aralığında olduğunu görülmektedir. Bu çoğunluğu 40-49 yaş aralığındaki katılımcılar takip etmektedir. Soruyu bilmediğini belirten katılımcıların çoğunluğunu ise sayı bakımından 40-49 yaş aralığı oluştururken, oran açısından 50-59 yaş aralığındaki bütün katılımcıların %45'i 60 yaş ve üstünde bulunan katılımcıların %40'ı bu seçeneği işaretleyerek öne çıkmışlardır.

Tablo 3. 122: İlacın miktarıyla ilgili olan cümlenin öğrenim durumuna göre bilinme Oranı

Seçenekler	Öğrenim Durumunuz:	Toplam

		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	11	7	7	0	14	5	44
	Oran	39,3%	21,9%	77,8%	0,0%	13,1%	27,8%	22,0%
İlacı günde en çok 1 tablet kullanınız.	Kişi Sayısı	12	11	0	5	50	8	86
	Oran	42,9%	34,4%	0,0%	83,3%	46,7%	44,4%	43,0%
İlacı günde en çok 2 tablet kullanınız.	Kişi Sayısı	1	5	1	0	16	3	26
	Oran	3,6%	15,6%	11,1%	0,0%	15,0%	16,7%	13,0%
İlacı günde en çok 3 tablet kullanınız.	Kişi Sayısı	0	8	1	0	25	2	36
	Oran	0,0%	25,0%	11,1%	0,0%	23,4%	11,1%	18,0%
İlacı günde en çok 4 tablet kullanınız.	Kişi Sayısı	4	1	0	1	2	0	8
	Oran	14,3%	3,1%	0,0%	16,7%	1,9%	0,0%	4,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu doğru yanıtlayan katılımcıların çoğunluğunu lisans ve yüksek lisans ve üzerinde olan katılımcılar ortaya çıkarmıştır. Azınlıkta ise ilkokul mezunu olan 1, okuryazar olmayan 1 katılımcı yer almaktadır. Soruyu bilmediğini belirten katılımcıların çoğunluğunu ise oran bakımından okuryazar olmayan katılımcılar, sayı bakımından üniversite mezunları oluşturmaktadır.

30. Soru:

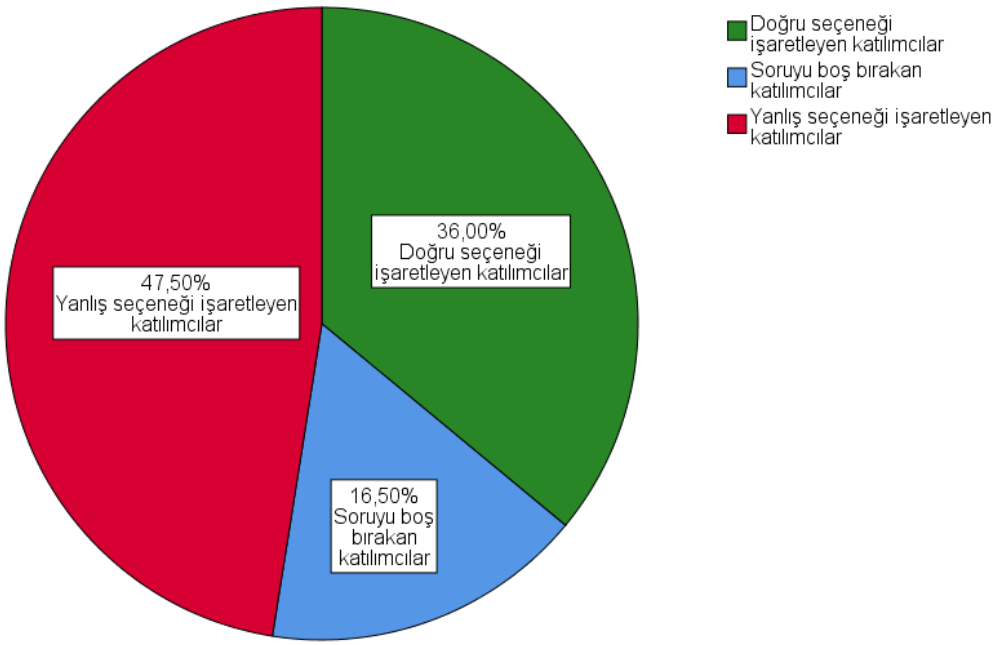
"İltihap ya da ağrı tedavisinde kullanılan ilaçları (örneğin asetilsalisilik asit/aspirin,diklofenak ya da ibuprofen) aldıktan sonra bir alerjik reaksiyon geçirdiyseniz kullanmayınız." (Dolarex) cümlesinde yer alan "alerji" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 123: İkinci Denek Grubunun "*Alerji*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	33	16,5
Kaşıntılı döküntü	66	33,0
Polene karşı aşırı duyarlılık	13	6,5
Sık sık hapşırma	16	8,0
Yiyecek, ilaç, toz, koku ve benzerine gösterilen tepki	72	36,0
Toplam	200	100,0

Alerji son seçenekte belirtildiği gibi" yiyecek, ilaç, toz, koku ve benzeri ne gösterilen tepki" olarak tanımlanmaktadır. Katılımcıların %36'sı bu seçeneğini işaretleyerek soruya doğru cevap vermişlerdir. Diğer seçeneklerde alerjinin belirtileri belirtilmektedir. Bu belirtilerden en çok işaretlenen "kaşıntılı döküntü" seçeneği %33 oranına sahiptir. Sık sık hapşırma belirtisi ise 16 kişinin cevap vermesiyle %8 orana denk gelmektedir. Alerji biçimi olan polene karşı aşırı duyarlılığın ise azınlıkta olarak %6,5 oranında olduğu görülmektedir. %16,5 oranında da soruya cevap vermeyen bireyler yer almaktadır. Bu soruda da bireylerin alerji kelimesini özelleştirecek kendi belirtilerinden yola çıktıkları tahmin edilmektedir.

Şekil 3. 32: İkinci Denek Grubunun "*Alerji*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 124: "*Alerji*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	22	11	33
	Oran	20,8%	11,7%	16,5%
Kaşıntılı döküntü	Kişi Sayısı	35	31	66
	Oran	33,0%	33,0%	33,0%
Polene karşı aşırı duyarlılık	Kişi Sayısı	9	4	13
	Oran	8,5%	4,3%	6,5%
Sık sık hapşırma	Kişi Sayısı	9	7	16
	Oran	8,5%	7,4%	8,0%
Yiyecek, ilaç, toz, koku ve benzerine gösterilen tepki	Kişi Sayısı	31	41	72
	Oran	29,2%	43,6%	36,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Kadın katılımcıların %43,6'sı, erkek katılımcıların %8,5'i soruyu doğru cevaplamıştır. Soruyu bilmediği belirten katılımcıları ise erkeklerin %20,8'i, kadınların %11,7'si oluşturmaktadır.

Tablo 3. 125: "*Alerji*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Yaşınız: 20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	7	5	6	7	8	33
	Oran	9,5%	11,1%	13,0%	35,0%	53,3%	16,5%
Kaşıntılı döküntü	Kişi Sayısı	21	15	19	7	4	66
	Oran	28,4%	33,3%	41,3%	35,0%	26,7%	33,0%
Polene karşı aşırı duyarlılık	Kişi Sayısı	4	4	4	0	1	13
	Oran	5,4%	8,9%	8,7%	0,0%	6,7%	6,5%
Sık sık hapşırma	Kişi Sayısı	3	4	4	3	2	16
	Oran	4,1%	8,9%	8,7%	15,0%	13,3%	8,0%
Yiyecek, ilaç, toz, koku ve benzerine gösterilen tepki	Kişi Sayısı	39	17	13	3	0	72

	Oran	52,7%	37,8%	28,3%	15,0%	0,0%	36,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Bu soruda da doğru cevaplar katılımcıların yaşları büyüdükçe azalmaktadır. En çok doğru cevaplayan katılımcılar 20-29 yaş aralığında bulunurken, en az doğru cevaplayan katılımcıları ise 60 yaş ve üstünde yer alan katılımcılar oluşturmaktadır. 20-29 yaş aralığında bulunan katılımcıların %52,7'si soruyu doğru cevaplamıştır.

Tablo 3. 126: "*Alerji*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	6	7	7	0	10	3	33
	Oran	21,4%	21,9%	77,8%	0,0%	9,3%	16,7%	16,5%
Kaşıntılı döküntü	Kişi Sayısı	14	13	1	2	33	3	66
	Oran	50,0%	40,6%	11,1%	33,3%	30,8%	16,7%	33,0%
Polene karşı aşırı duyarlılık	Kişi Sayısı	1	4	1	0	6	1	13
	Oran	3,6%	12,5%	11,1%	0,0%	5,6%	5,6%	6,5%
Sık sık hapşırma	Kişi Sayısı	3	4	0	2	5	2	16
	Oran	10,7%	12,5%	0,0%	33,3%	4,7%	11,1%	8,0%
Yiyecek, ilaç, toz, koku ve benzerine gösterilen tepki	Kişi Sayısı	4	4	0	2	53	9	72
	Oran	14,3%	12,5%	0,0%	33,3%	49,5%	50,0%	36,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Üniversite mezunu olan katılımcıların %49,5'i, yüksek lisans ve üzeri mezunu olan katılımcıların %50'si soruyu doğru cevaplayarak çoğunluğu oluşturmuştur.

Okuryazar olmayan katılımcıların %77,8'i soruyu bilmediğini belirtmiştir. "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcıların sayı bakımından çoğunluğunda ise üniversite mezunu olan bireyler belirtilmektedir.

31. Soru:

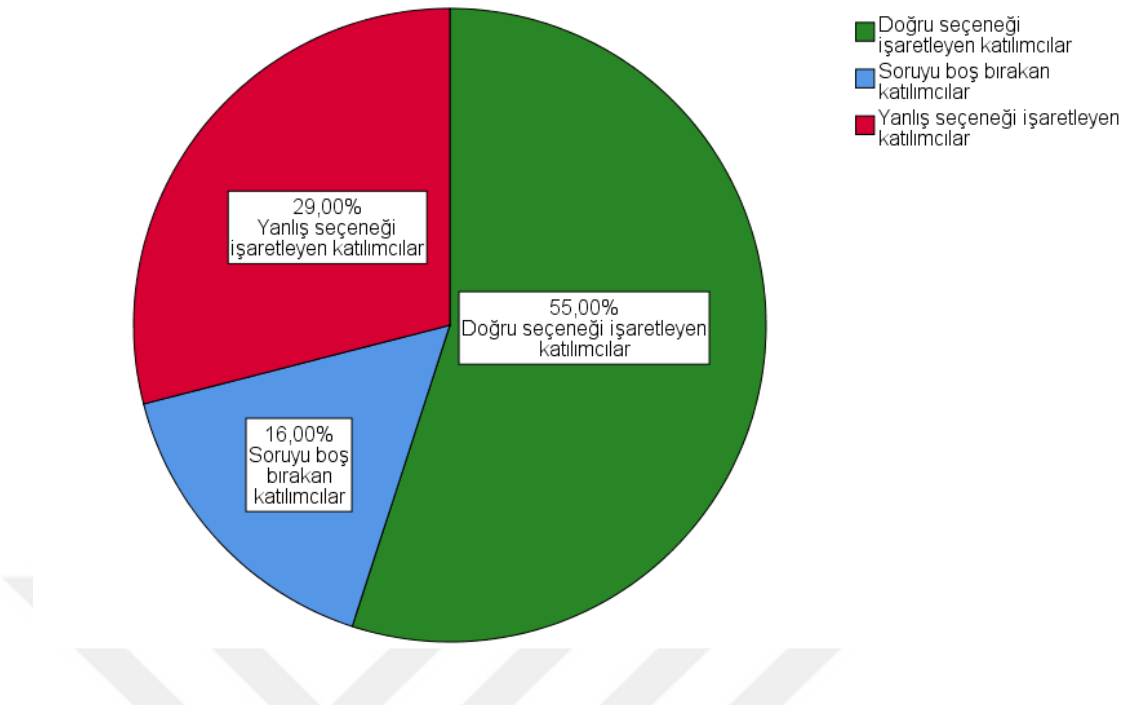
"Hemoglobin değerleri normale döndükten sonra (aneminin şiddetine göre genellikle ilk 10 hafta içerisinde) serumdaki ferritin değerlerinin takibi ile oral demir tedavisine vücudun demir depoları tekrar dolana kadar devam edilmelidir. "(Ferro Sanol Duedal) cümlesinde yer alan "hemoglobin" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 127: İkinci Denek Grubunun "*hemoglobin*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	32	16,0
B12 vitaminin değeri	15	7,5
Demir değeri	32	16,0
Kırmızı kan hücrelerindeki protein değeri	110	55,0
Tansiyon değerleri	11	5,5
Toplam	200	100,0

Kırmızı kan hücrelerinde bulunan bir madde olan hemoglobinin anlaşılırlığı Tablo 3. 127'de şu şekilde bulunmaktadır: %55 oranında işaretlenen ve doğru cevap olan "kırmızı kan hücrelerindeki protein değeri" seçeneğidir. Bunun dışında katılımcıların %16'sı cevabı "demir değeri" olarak vermişlerdir. "Tansiyon değerleri" ve "b12 vitamin değeri" cevaplar daha azınlıkta olarak sırasıyla %5,5 ve %7,5 oranında belirtilmektedir. Katılımcıların %16'sının ise soruya cevap vermedi görülmektedir.

Şekil 3. 33: İkinci Denek Grubunun "*hemoglobin*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 128: *"Hemoglobin"* Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	25	7	32
	Oran	23,6%	7,4%	16,0%
B12 vitaminin değeri	Kişi Sayısı	11	4	15
	Oran	10,4%	4,3%	7,5%
Demir değeri	Kişi Sayısı	10	22	32
	Oran	9,4%	23,4%	16,0%
Kırmızı kan hücrelerindeki protein değeri	Kişi Sayısı	51	59	110
	Oran	48,1%	62,8%	55,0%
Tansiyon değerleri	Kişi Sayısı	9	2	11
	Oran	8,5%	2,1%	5,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Kadın katılımcıların %62,8'i; erkek katılımcıların %48,1'i soruyu doğru cevaplamıştır. Dolayısıyla hemoglobin sözcüğünü daha çok kadınlar bilmektedir.

Tablo 3. 129: *"Hemoglobin"* Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	7	5	8	6	6	32
	Oran	9,5%	11,1%	17,4%	30,0%	40,0%	16,0%
B12 vitaminin değeri	Kişi Sayısı	6	5	3	0	1	15
	Oran	8,1%	11,1%	6,5%	0,0%	6,7%	7,5%
Demir değeri	Kişi Sayısı	13	9	4	4	2	32
	Oran	17,6%	20,0%	8,7%	20,0%	13,3%	16,0%
Kırmızı kan hücrelerindeki protein değeri	Kişi Sayısı	37	26	31	10	6	110
	Oran	50,0%	57,8%	67,4%	50,0%	40,0%	55,0%
Tansiyon değerleri	Kişi Sayısı	11	0	0	0	0	11
	Oran	14,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	5,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu doğru cevaplayan 110 katılımcıdan 37'si 20-29 yaş aralığında bulunan katılımcılardır dolayısıyla çoğunluğu da bu yaş grubu oluşturmaktadır. Azınlıkta ise 60 yaş ve üzerinde bulunan bireyler arasındaki altı kişi yer almaktadır. Her yaş grubunu kendi içinde değerlendirildiğinde ise en yüksek oranı %67,4 ile 40-49 yaş aralığında bulunan katılımcılara aittir. En düşük oranı ise 60 yaş üstü katılımcıların %40'ı soruyu doğru cevaplayarak ortaya çıkarmıştır.

Tablo 3. 130: *"Hemoglobin"* Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

Seçenekler	Öğrenim Durumunuz:	Toplam

		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	6	7	7	0	9	3	32
	Oran	21,4%	21,9%	77,8%	0,0%	8,4%	16,7%	16,0%
B12 vitaminin değeri	Kişi Sayısı	0	2	0	2	9	2	15
	Oran	0,0%	6,3%	0,0%	33,3%	8,4%	11,1%	7,5%
Demir değeri	Kişi Sayısı	5	3	0	2	19	3	32
	Oran	17,9%	9,4%	0,0%	33,3%	17,8%	16,7%	16,0%
Kırmızı kan hücrelerindeki protein değeri	Kişi Sayısı	17	16	2	2	63	10	110
	Oran	60,7%	50,0%	22,2%	33,3%	58,9%	55,6%	55,0%
Tansiyon değerleri	Kişi Sayısı	0	4	0	0	7	0	11
	Oran	0,0%	12,5%	0,0%	0,0%	6,5%	0,0%	5,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruya doğru cevap veren 110 katılımcıdan 63'ü üniversite mezunu olduğu için çoğunluğu bu grup oluşturmaktadır. Her öğrenim durumu kendi içinde değerlendirildiğinde ise çoğunlukta ilkokul mezunlarının %60'ı, azınlıkta ise okuryazar olmayan katılımcıların %22,2'si öne çıkmaktadır.

32. Soru:

"Kalp kasının sempatomimetik ilaçlara karşı aşırı duyarlılığını artıran anesteziklerin (anestezi yapan ilaç) kullanıldığı durumlarda fenilefrin içeren preparatlar (ilaçlar) kullanılmamalıdır. "(Peditus) cümlesinde yer alan "sempatomimetik" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

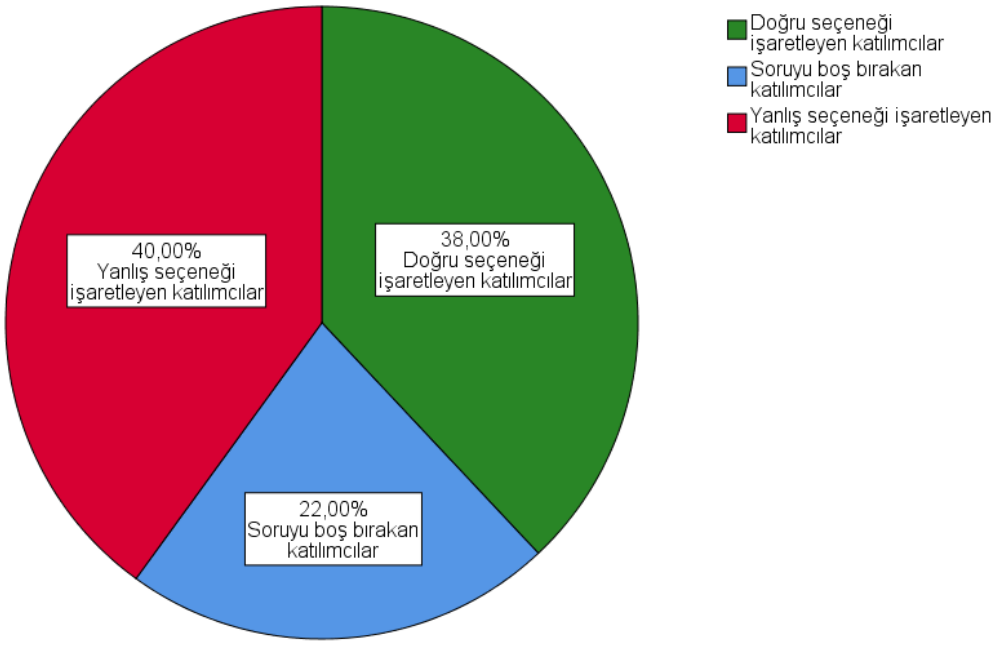
Tablo 3. 131: İkinci Denek Grubunun "*Sempatomimetik*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran

Bilmiyorum	44	22,0
Kalp hastalıkları ilaçları	49	24,5
Kas ve iskelet sistemi ilaçları	19	9,5
Ruh sağlığı ilaçları	12	6,0
Sinir sistemi ilaçları	76	38,0
Toplam	200	100,0

Sempatomimetik ilaçlar sinir sistemi ilaç gruba girmektedir. Dolayısıyla cümle kalp kasının sinir sistemi ilaçlarına karşı duyarlılığıyla ilgili bir uyarı vermektedir. Tablo 3.131'de kelimenin %38 oranında doğru bilindiği görülmektedir. Bunun yanı sıra dünle kalp hastalıklarıyla ilgili olduğu için kelimenin kalp hastalıkları ilaçları olduğunu düşünen katılımcılar da %24,5 oranında kendilerini göstermektedir. Cümledeki ilaç grubunun kas ve iskelet sistemi ile ilgili olduğu düşünen bireyler, bütün katılımcıların %9,5'ine denk gelmektedir. Azınlıkta olan ruh sağlığı ilaçları da %6 oranında işaretlenmiştir. Soruya cevap verilmeme oranı ise %22 olarak tespit edilmiştir.

Şekil 3. 33: İkinci Denek Grubunun "*Sempatomimetik*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 132: "*Sempatomimetik*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler	Cinsiyetiniz:	Toplam

		Erkek	Kadın	
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	30	14	44
	Oran	28,3%	14,9%	22,0%
Kalp hastalıkları ilaçları	Kişi Sayısı	26	23	49
	Oran	24,5%	24,5%	24,5%
Kas ve iskelet sistemi ilaçları	Kişi Sayısı	13	6	19
	Oran	12,3%	6,4%	9,5%
Ruh sağlığı ilaçları	Kişi Sayısı	2	10	12
	Oran	1,9%	10,6%	6,0%
Sinir sistemi ilaçları	Kişi Sayısı	35	41	76
	Oran	33,0%	43,6%	38,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloda görüldüğü gibi kadınların %43,6'sı; erkeklerin %33'ü doğru seçeneği işaretlemiştir. Soruyu doğru cevaplayan toplam 76 katılımcıdan 41'i kadın olduğu için çoğunluğu da kadınlar belirlemiştir. Soru hakkında bir fikri olmayan 44 katılımcıdan 30'unu ise erkekler oluşturmaktadır.

Tablo 3. 133: *"Sempatomimetik"* Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	9	10	11	7	7	44
	Oran	12,2%	22,2%	23,9%	35,0%	46,7%	22,0%
Kalp hastalıkları ilaçları	Kişi Sayısı	17	13	12	2	5	49
	Oran	23,0%	28,9%	26,1%	10,0%	33,3%	24,5%
Kas ve iskelet sistemi ilaçları	Kişi Sayısı	10	7	1	1	0	19
	Oran	13,5%	15,6%	2,2%	5,0%	0,0%	9,5%
Ruh sağlığı ilaçları	Kişi Sayısı	7	2	1	2	0	12
	Oran	9,5%	4,4%	2,2%	10,0%	0,0%	6,0%
Sinir sistemi ilaçları	Kişi Sayısı	31	13	21	8	3	76
	Oran	41,9%	28,9%	45,7%	40,0%	20,0%	38,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu doğru cevaplayan katılımcıların çoğunluğunu 20-29 yaş aralığında bulunan katılımcılar oluşturmaktadır. Oran olarak bu çoğunluk, bu yaş grubundaki katılımcıların %41,9'unun soruyu bilmesiyle ortaya çıkmıştır. Doğru seçeneği işaretleyen katılımcıların azınlığında ise 60 yaş ve üstünde bulunan katılımcılar yer almaktadır. Soruyu bilmediğini belirten 44 katılımcıdan 11'inin 40-49 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Dolayısıyla çoğunluğu bu yaş grubu oluşturmaktadır. Her yaş grubuna ayrı ayrı bakıldığında ise 60 yaş ve üstü katılımcıların%46,7'si; 50-59 yaş aralığında bulunan katılımcıların %35'i "Bilmiyorum." seçeneğini işaretledikleri görülmektedir.

Tablo 3. 134: *"Sempatomimetik"* Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	6	10	7	0	14	7	44
	Oran	21,4%	31,3%	77,8%	0,0%	13,1%	38,9%	22,0%
Kalp hastalıkları ilaçları	Kişi Sayısı	9	7	0	3	28	2	49
	Oran	32,1%	21,9%	0,0%	50,0%	26,2%	11,1%	24,5%
Kas ve iskelet sistemi ilaçları	Kişi Sayısı	1	3	0	0	13	2	19
	Oran	3,6%	9,4%	0,0%	0,0%	12,1%	11,1%	9,5%
Ruh sağlığı ilaçları	Kişi Sayısı	2	0	0	1	9	0	12
	Oran	7,1%	0,0%	0,0%	16,7%	8,4%	0,0%	6,0%
Sinir sistemi ilaçları	Kişi Sayısı	10	12	2	2	43	7	76
	Oran	35,7%	37,5%	22,2%	33,3%	40,2%	38,9%	38,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu doğru cevaplayan 76 katılımcıdan 43'ü üniversite mezunudur. Bu değer, üniversite mezunlarının %40,2'sine tekabül etmektedir. Soruyu bilmediğini belirten katılımcıların çoğunluğunu da yine üniversite mezunu olan katılımcılar oluşturmaktadır. Her öğrenim durumunu ayrı ayrı değerlendirildiğinde ise okuryazar

olmayan katılımcıların %77,8'i soruyu cevaplayamadığı için en düşük bilinme oranı bu öğrenim durumuna aittir.

33. Soru:

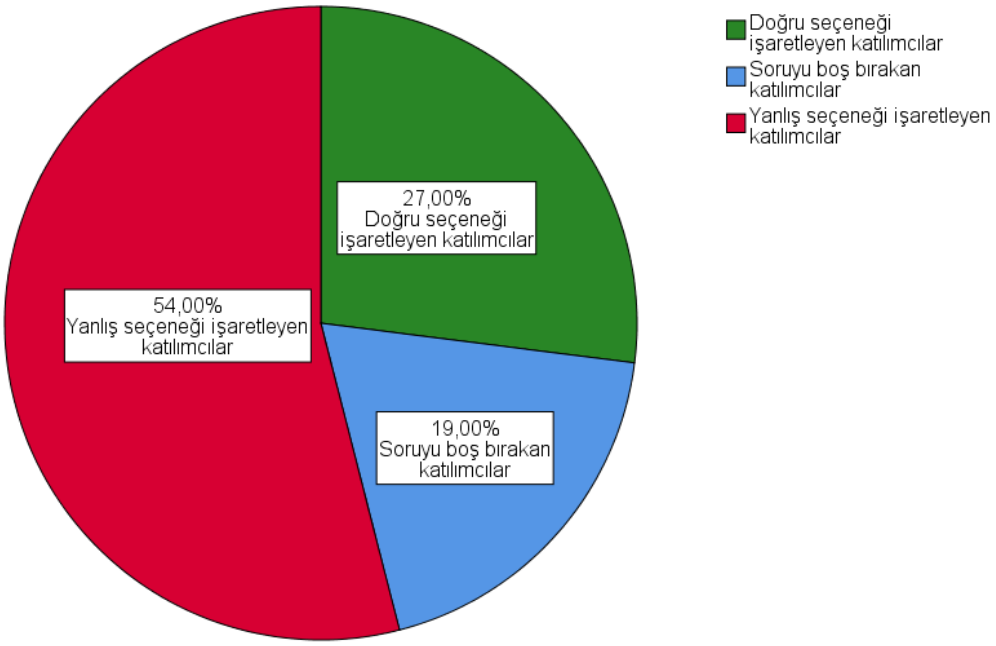
"Serebrovasküler kanama ya da başka aktif kanamanız varsa kullanmayınız." (Nurofen) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 135: İkinci Denek Grubunun "*Serebrovasküler Kanama*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	38	19,0
Beyni besleyen damarlarda tıkanma sonucu oluşan kanama ya da başka aktif kanamanız varsa kullanmayınız.	54	27,0
İç kanamanız varsa ya da aktif kanamanız varsa kullanmayınız.	43	21,5
Kesik sonucunda oluşan kanama ya da aktif kanamanız varsa kullanmayınız.	29	14,5
Mide kanamanız ya da başka aktif kanamanız varsa kullanmayınız.	36	18,0
Toplam	200	100,0

Serebrovasküler, beyin damarlarında meydana gelen sorunlar sonucu kan akışının bozulmasıyla ortaya çıkan bir hastalıktır. İlk seçenekte görülen "Beyni besleyen damarlarda tıkanma sonucu oluşan kanama ya da başka aktif kanamanız varsa kullanmayınız." seçeneği katılımcıların %27'si tarafından doğru olarak işaretlenmiştir. Çoğunlukta olan diğer cevabı serebrovasküler kanamanın iç kanamaya karşılık geldiğini düşünen bireyler oluşturmaktadır. Bu bireyler %21,5'lik dilimde yer almaktadır. "Mide kanamanız varsa ya da aktif kanamanız varsa kullanmayınız." seçeneğinin oranı ise %18 olarak görülmektedir. Serebrovasküler kanamayı kesik sonucu oluşan kanama olarak tanımlayanlar ise tabloda %14,5 değerine sahiptir. Katılımcıların %19'u da cevap vermeyen kesimdedir. Sonuçların birbirine yakın olması ve doğru cevabın bilinme oranının %30'un altında olması katılımcıların "kanama" dendiğine akıllarına daha çok "iç kanama, mide kanaması, kesik sonucu oluşan kanama" gibi kanama çeşitlerinin gelmesinden kaynaklanmaktadır.

Şekil 3. 35: İkinci Denek Grubunun "*Serebrovasküler Kanama*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 136: "*Serebrovasküler Kanama*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	28	10	38
	Oran	26,4%	10,6%	19,0%
Beyni besleyen damarlarda tıkanma sonucu oluşan kanama ya da başka aktif kanamanız varsa kullanmayınız.	Kişi Sayısı	22	32	54
	Oran	20,8%	34,0%	27,0%
İç kanamanız varsa ya da aktif kanamanız varsa kullanmayınız.	Kişi Sayısı	28	15	43
	Oran	26,4%	16,0%	21,5%
Kesik sonucunda oluşan kanama ya da aktif kanamanız varsa kullanmayınız.	Kişi Sayısı	12	17	29
	Oran	11,3%	18,1%	14,5%
Mide kanamanız ya da başka aktif kanamanız varsa kullanmayınız.	Kişi Sayısı	16	20	36
	Oran	15,1%	21,3%	18,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Kadınların %34'ünün, erkeklerinse %20,8'inin doğru seçeneği işaretlediği görülmektedir. Soruyu doğru cevaplayan 54 katılımcıdan 32'si kadın olduğu için çoğunluğu da onlar belirlemiştir. Soruyu bilmediğini belirten 38 katılımcıdan 28'inin erkek olduğu tespit edilmiştir. Bu çoğunluk erkek katılımcıların %26,4'üne denk gelmektedir.

Tablo 3. 137: "*Serebrovasküler Kanama*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	8	8	10	5	7	38
	Oran	10,8%	17,8%	21,7%	25,0%	46,7%	19,0%
Beyni besleyen damarlarda tıkanma sonucu oluşan kanama ya da başka aktif kanamanız varsa kullanmayınız.	Kişi Sayısı	25	10	11	6	2	54
	Oran	33,8%	22,2%	23,9%	30,0%	13,3%	27,0%
İç kanamanız varsa ya da aktif kanamanız varsa kullanmayınız.	Kişi Sayısı	17	9	13	2	2	43
	Oran	23,0%	20,0%	28,3%	10,0%	13,3%	21,5%
Kesik sonucunda oluşan kanama ya da aktif kanamanız varsa kullanmayınız.	Kişi Sayısı	10	9	5	3	2	29
	Oran	13,5%	20,0%	10,9%	15,0%	13,3%	14,5%
Mide kanamanız ya da başka aktif kanamanız varsa kullanmayınız.	Kişi Sayısı	14	9	7	4	2	36
	Oran	18,9%	20,0%	15,2%	20,0%	13,3%	18,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu doğru cevaplayan 54 katılımcıdan 25'i 20-29 yaş aralığında bulunmaktadır. Bu değer, 20-29 yaş aralığında bulunan katılımcıların %33,8'ine denk gelmektedir. Soruyu bilmediğini belirten katılımcıların çoğunluğu ise 40-49 yaş aralığındadır. Yaş gruplarını kendi içinde incelendiğinde ise en düşük bilinme oranı 60 yaş ve üstünde olan katılımcılar tarafından ortaya çıkmıştır.

Tablo 3. 138: "*Serebrovasküler Kanama*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Öğrenim Durumunuz: İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	7	9	7	0	11	4	38
	Oran	25,0%	28,1%	77,8%	0,0%	10,3%	22,2%	19,0%
Beyni besleyen damarlarda tıkanma sonucu oluşan kanama ya da başka aktif kanamanız varsa kullanmayınız.	Kişi Sayısı	6	7	0	1	36	4	54
	Oran	21,4%	21,9%	0,0%	16,7%	33,6%	22,2%	27,0%
İç kanamanız varsa ya da aktif kanamanız varsa kullanmayınız.	Kişi Sayısı	7	5	0	2	25	4	43
	Oran	25,0%	15,6%	0,0%	33,3%	23,4%	22,2%	21,5%
Kesik sonucunda oluşan kanama ya da aktif kanamanız varsa kullanmayınız.	Kişi Sayısı	5	2	0	1	17	4	29
	Oran	17,9%	6,3%	0,0%	16,7%	15,9%	22,2%	14,5%
Mide kanamanız ya da başka aktif kanamanız varsa kullanmayınız.	Kişi Sayısı	3	9	2	2	18	2	36
	Oran	10,7%	28,1%	22,2%	33,3%	16,8%	11,1%	18,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru cevap veren 54 katılımcıdan 36'sının öğrenim durumunun üniversite olduğu görülmektedir. "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen 38 katılımcıdan 11'i de yine üniversite mezunudur. Soruyu hem doğru cevaplayan hem de bilmediğini belirten katılımcıların çoğunluğunu üniversite mezunları oluşturmaktadır.

34. Soru:

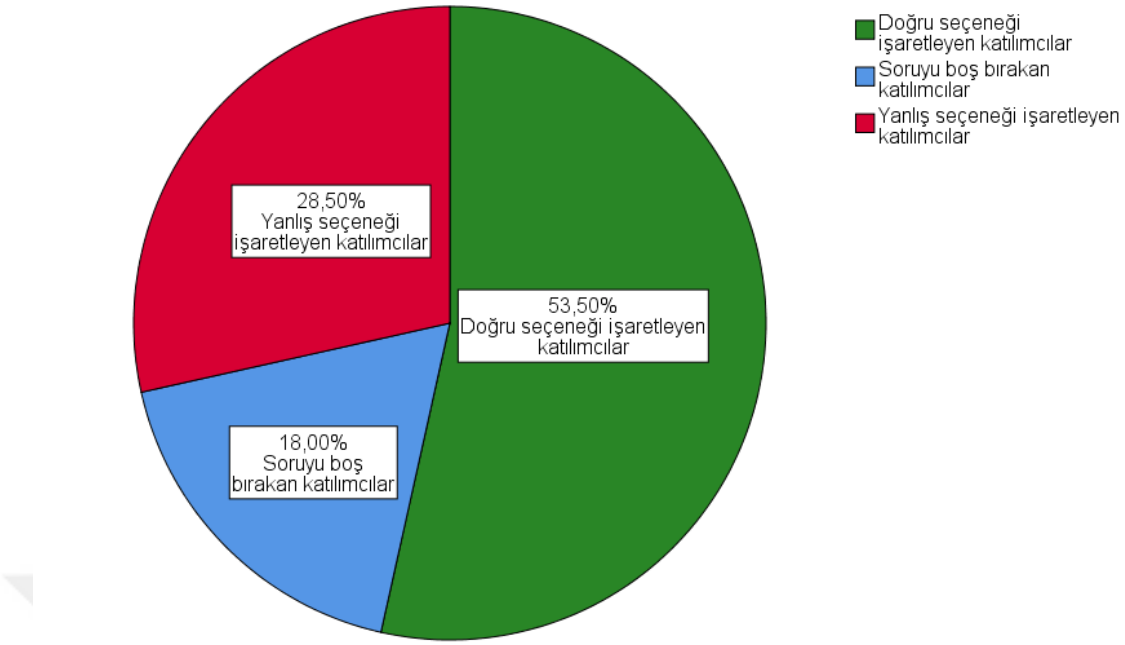
"Epilepsinin şiddetlenmesi olursa NOOTROPİL'i kullanmayı durdurun. "(Nootropil) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 139: İkinci Denek Grubunun "*Epilepsi*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	36	18,0
Baş dönmesi şiddetlenirse Nootropil'i kullanmayı durdurun.	30	15,0
Çarpıntı şiddetlenirse Nootropil'i kullanmayı durdurun.	15	7,5
Kaşınma şiddetlenirse Nootropil'i kullanmayı durdurun.	12	6,0
Sara hastalığınız şiddetlenirse Nootropil'i kullanmayı durdurun.	107	53,5
Toplam	200	100,0

Epilepsi, sara hastalığı da denilen sinir sistemi ile ilgili olan bir hastalıktır. Bu nedenle cümleyi "Sara hastalığınız şiddetlenirse Nootropil kullanmayı durdurun." olarak anlayan %53,5 oranında katılımcılar soruyu doğru cevaplamışlardır. Sara hastalığının bilinç kaybı, kas seğirmesi, baş dönmesi gibi belirtileri belirtilmektedir. Bundan yola çıkarak cümleyi "baş dönmeniz varsa" olarak tahmin eden katılımcıların da %15 olduğu görülmektedir. Cümleyi çarpıntı ile bağdaştıran bireyler ise azınlıkta olarak katılımcıların %7,5'ini oluşturmaktadır. "Kaşınma şiddetlenirse Nootropil kullanmayı durdurun." seçeneği ise %6 oranında işaretlenmiştir. Katılımcıların %18'sinin de soruya cevap vermediği belirlenmiştir.

Şekil 3. 36: İkinci Denek Grubunun "*Epilepsi*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 140: "*Epilepsi*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	26	10	36
	Oran	24,5%	10,6%	18,0%
Baş dönmesi şiddetlenirse Nootropil'i kullanmayı durdurun.	Kişi Sayısı	15	15	30
	Oran	14,2%	16,0%	15,0%
Çarpıntı şiddetlenirse Nootropil'i kullanmayı durdurun.	Kişi Sayısı	10	5	15
	Oran	9,4%	5,3%	7,5%
Kaşınma şiddetlenirse Nootropil'i kullanmayı durdurun.	Kişi Sayısı	6	6	12
	Oran	5,7%	6,4%	6,0%
Sara hastalığınız şiddetlenirse Nootropil'i kullanmayı durdurun.	Kişi Sayısı	49	58	107
	Oran	46,2%	61,7%	53,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Kadınların %61,7'si; erkeklerin ise %46,2'si soruyu doğru cevaplamıştır. Dolayısıyla soruyu bilen katılımcıların çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır. "Bilmiyorum." seçeneğine bakıldığında ise erkeklerin %24,5'inin, kadınların %10,6'sının bu seçeneği işaretlediği görülmektedir.

Tablo 3. 141: "*Epilepsi*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	6	7	9	6	8	36
	Oran	8,1%	15,6%	19,6%	30,0%	53,3%	18,0%
Baş dönmesi şiddetlenirse	Kişi Sayısı	13	9	4	1	3	30
Nootropil'i kullanmayı durdurun.	Oran	17,6%	20,0%	8,7%	5,0%	20,0%	15,0%
Çarpıntı şiddetlenirse Nootropil'i	Kişi Sayısı	8	4	1	2	0	15
kullanmayı durdurun.	Oran	10,8%	8,9%	2,2%	10,0%	0,0%	7,5%
Kaşınma şiddetlenirse	Kişi Sayısı	7	2	0	3	0	12
Nootropil'i kullanmayı durdurun.	Oran	9,5%	4,4%	0,0%	15,0%	0,0%	6,0%
Sara hastalığınız şiddetlenirse	Kişi Sayısı	40	23	32	8	4	107
Nootropil'i kullanmayı durdurun.	Oran	54,1%	51,1%	69,6%	40,0%	26,7%	53,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunun yaş aralığı 20-29 olarak görülmektedir. Azınlıktaki katılımcıları ise 60 yaş ve üstünde bulunan bireyler belirlemiştir. Her yaş grubu kendi içinde değerlendirildiğinde sorunun boş bırakılma oranının en çok 60 yaş ve üstünde olduğu görülmektedir. Çünkü bu yaş aralığında bulunan katılımcıların %53,3'ü "Bilmiyorum." seçeneğini işaretlemiştir.

Tablo 3. 142: "*Epilepsi*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	7	9	7	0	9	4	36
	Oran	25,0%	28,1%	77,8%	0,0%	8,4%	22,2%	18,0%
Baş dönmesi şiddetlenirse	Kişi Sayısı	3	4	1	1	17	4	30
Nootropil'i kullanmayı durdurun.	Oran	10,7%	12,5%	11,1%	16,7%	15,9%	22,2%	15,0%

Çarpıntı şiddetlenirse Nootropil'i kullanmayı durdurun.	Kişi Sayısı	2	2	0	1	10	0	15
	Oran	7,1%	6,3%	0,0%	16,7%	9,3%	0,0%	7,5%
Kaşınma şiddetlenirse Nootropil'i kullanmayı durdurun.	Kişi Sayısı	2	1	0	0	9	0	12
	Oran	7,1%	3,1%	0,0%	0,0%	8,4%	0,0%	6,0%
Sara hastalığınız şiddetlenirse Nootropil'i kullanmayı durdurun.	Kişi Sayısı	14	16	1	4	62	10	107
	Oran	50,0%	50,0%	11,1%	66,7%	57,9%	55,6%	53,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu doğru cevaplayan 107 katılımcıdan 67'sinin üniversite mezunu olduğu belirlenmiştir. Bu değer, üniversite mezunu katılımcıların %57,9'una karşılık gelmektedir. "Bilmiyorum." seçeneğini incelendiğinde ise okuryazar olmayan katılımcıların %77,8'i tarafından tercih edildiği görülmektedir. Bu seçeneği işaretleyen katılımcıların sayı bakımından çoğunluğunu ise lise ve üniversite mezunları oluşturmaktadır.

35. Soru:

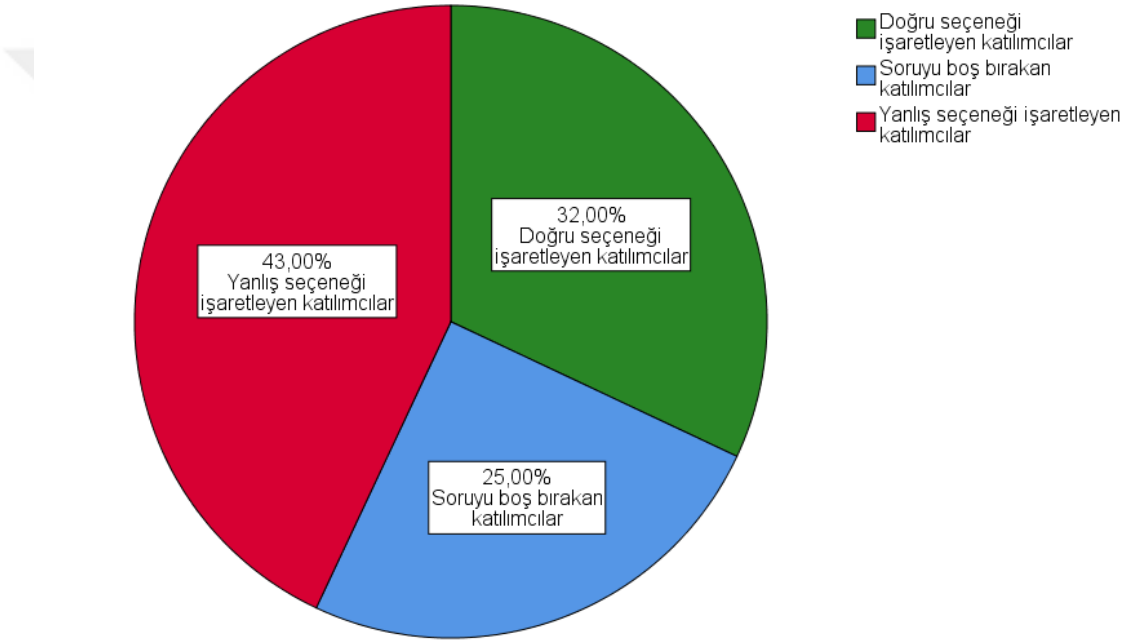
"Sepsis gibi glutatyon eksikliği olan hastalarda, parasetamol kullanımı metabolik asidoz riskini arttırabilir." (Parol) cümlesinde yer alan "glutatyon" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 143: İkinci Denek Grubunun "*Glutatyon*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	50	25,0
Besinlerin parçalanmasını sağlayan mide asidi	35	17,5
Gıda takviyesini sağlayan vitamin	19	9,5
Organların işlemesini düzenleyen hormon	32	16,0
Vücudumuzda bağışıklığı güçlendirmek için üretilen bir protein	64	32,0
Toplam	200	100,0

Glutatyon vücudumuzda doğal olarak bulunan ve bağışıklık sistemini güçlendirmek için üretilen bir proteindir. Tablo 3. 143'te görüldüğü gibi bu cevabı veren katılımcıların oranı %32'dir. Besinlerin parçalanmasını sağlayan mide asidi olduğunu düşünen katılımcılar ise %17,5 oranında bu seçeneği işaretlemişlerdir. "Organların işlemesini düzenleyen hormon" seçeneğini işaretleyen katılımcılar ise %16'lık kesimde yer almaktadır. Azınlıkta olan seçenek ise %9,5 oranında "gıda takviyesi sağlayan vitamin" seçeneğidir. Son olarak katılımcıların %25'inin de soruya cevap vermediği görülmektedir.

Şekil 3. 37: İkinci Denek Grubunun "*Glutatyon*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 144: "*Glutatyon*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	32	18	50
	Oran	30,2%	19,1%	25,0%
Besinlerin parçalanmasını sağlayan mide asidi	Kişi Sayısı	15	20	35
	Oran	14,2%	21,3%	17,5%
Gıda takviyesini sağlayan vitamin	Kişi Sayısı	10	9	19

	Oran	9,4%	9,6%	9,5%
Organların işlemesini düzenleyen hormon	Kişi Sayısı	23	9	32
	Oran	21,7%	9,6%	16,0%
Vücudumuzda bağışıklığı güçlendirmek için üretilen bir protein	Kişi Sayısı	26	38	64
	Oran	24,5%	40,4%	32,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloda görüldüğü gibi kadınların %40,4'ü; erkeklerin %21,7'si soruya doğru cevap vermiştir. "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyenlerin ise erkeklerin %30,2'sinin ve kadınların %19,2'sinin toplamı olduğu görülmektedir.

Tablo 3. 145: "*Glutatyon*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	8	9	16	9	8	50
	Oran	10,8%	20,0%	34,8%	45,0%	53,3%	25,0%
Besinlerin parçalanmasını sağlayan mide asidi	Kişi Sayısı	20	10	4	1	0	35
	Oran	27,0%	22,2%	8,7%	5,0%	0,0%	17,5%
Gıda takviyesini sağlayan vitamin	Kişi Sayısı	6	6	2	3	2	19
	Oran	8,1%	13,3%	4,3%	15,0%	13,3%	9,5%
Organların işlemesini düzenleyen hormon	Kişi Sayısı	13	10	4	2	3	32
	Oran	17,6%	22,2%	8,7%	10,0%	20,0%	16,0%
Vücudumuzda bağışıklığı güçlendirmek için üretilen bir protein	Kişi Sayısı	27	10	20	5	2	64
	Oran	36,5%	22,2%	43,5%	25,0%	13,3%	32,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğu 20-29 yaş aralığındadır. Azınlığı ise 60 yaş ve üzerinde bulunan katılımcılar oluşturmaktadır. Soru hakkında bir fikri olmayan katılımcıların ise 60 yaş ve üzerinde olan katılımcıların %53,3'ü; 50-59 yaş aralığında bulunan katılımcıların %45'i; 40-49 yaş aralığında bulunan katılımcıların %34,6'i; 30-39 yaş aralığında bulunan katılımcıların %20'si; 20-29 yaş aralığında bulunan katılımcıların %10,8'i olduğu bilinmektedir.

Tablo 3. 146: "*Glutatyon*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	15	12	7	0	13	3	50
	Oran	53,6%	37,5%	77,8%	0,0%	12,1%	16,7%	25,0%
Besinlerin parçalanmasını sağlayan mide asidi	Kişi Sayısı	0	4	0	0	29	2	35
	Oran	0,0%	12,5%	0,0%	0,0%	27,1%	11,1%	17,5%
Gıda takviyesini sağlayan vitamin	Kişi Sayısı	2	2	0	1	11	3	19
	Oran	7,1%	6,3%	0,0%	16,7%	10,3%	16,7%	9,5%
Organların işlemesini düzenleyen hormon	Kişi Sayısı	4	7	0	1	18	2	32
	Oran	14,3%	21,9%	0,0%	16,7%	16,8%	11,1%	16,0%
Vücudumuzda bağışıklığı güçlendirmek için üretilen bir protein	Kişi Sayısı	7	7	2	4	36	8	64
	Oran	25,0%	21,9%	22,2%	66,7%	33,6%	44,4%	32,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu doğru cevaplayan katılımcıların çoğunluğunda üniversite mezunu bireyler yer almaktadır. Azınlığında ise okuryazar olmayan bireyler belirtilmektedir. Bunun dışında okuryazar olmayan katılımcıların %77,8'inin soru hakkında bir fikri olmadığı görülmektedir. Bu oranı %53,6 ile ilkokul mezunları takip etmektedir.

36. Soru:

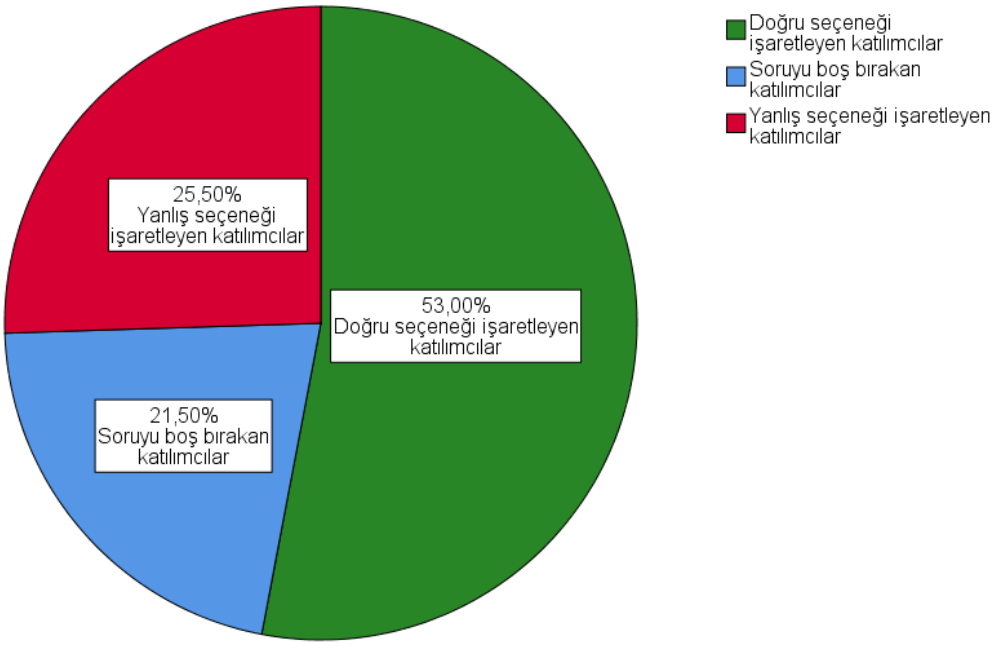
"Sepsis gibi glutatyon eksikliği olan hastalarda, parasetamol kullanımı metabolik asidoz riskini arttırabilir." (Parol) cümlesinde yer alan "metabolik asidoz" sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 147: İkinci Denek Grubunun "*Metabolik Asidoz*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	43	21,5
Ani görme kaybı	13	6,5
Beyaz kan hücreleri sayısında azalma	20	10,0
Böbrekler yoluyla atılması gereken asit iyonlarının birikmesi	106	53,0
Solunum yollarında kanama	18	9,0
Toplam	200	100,0

Vücuttaki asit-baz dengesinin bozulmasıyla ortaya çıkan metabolik asidoz ciddi sağlık sorunlarına neden olabilmektedir. Vücutta biriken asitlerin normalden daha fazla olmasına neden olduğu için riskli olarak belirtilmektedir. Tablo 3.147'de kelimenin anlaşılırlık oranı şu şekilde bulunmaktadır: "Böbrekler yoluyla atılması gereken iyonların birikmesi" seçeneği doğru cevaptır. Bu cevabı veren katılımcıların oranı ise %53'tür. Katılımcıların bunun dışında %10 oranında "beyaz kan hücreleri sayısında azalma"; %9 oranında "solunum yollarında kanama"; %6,5 oranında "ani görme kaybı" seçeneklerini işaretledikleri görülmektedir. Soruyu cevaplamayan katılımcılar ise yüzdelik olarak 21,5'lik dilimde yer almaktadır. Sorulan ifadede asidoz kelimesi yer aldığı için katılımcıların yarısından fazlası asit kelimesinin geçtiği cümleyi işaretleyebilmişlerdir.

Şekil 3. 38: İkinci Denek Grubunun "*Metabolik Asidoz*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 148: "*Metabolik Asidoz*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	27	16	43
	Oran	25,5%	17,0%	21,5%
Ani görme kaybı	Kişi Sayısı	8	5	13
	Oran	7,5%	5,3%	6,5%
Beyaz kan hücreleri sayısında azalma	Kişi Sayısı	15	5	20
	Oran	14,2%	5,3%	10,0%
Böbrekler yoluyla atılması gereken asit iyonlarının birikmesi	Kişi Sayısı	49	57	106
	Oran	46,2%	60,6%	53,0%
Solunum yollarında kanama	Kişi Sayısı	7	11	18
	Oran	6,6%	11,7%	9,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Kadın katılımcıların %60,6'sının; erkek katılımcıların ise %46,2'sinin soruyu doğru cevapladığı görülmektedir. Dolayısıyla çoğunluğu kadınlar oluşturmaktadır. Erkek katılımcıların %25,5'i, kadın katılımcıların %17'si ise "Bilmiyorum." seçeneğini işaretlemiştir. Bu seçeneği tercih eden katılımcıların çoğunluğunu da erkekler oluşturmaktadır.

Tablo 3. 149: *"Metabolik Asidoz"* Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Yaşınız: 20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	8	9	12	6	8	43
	Oran	10,8%	20,0%	26,1%	30,0%	53,3%	21,5%
Ani görme kaybı	Kişi Sayısı	5	4	3	1	0	13
	Oran	6,8%	8,9%	6,5%	5,0%	0,0%	6,5%
Beyaz kan hücreleri sayısında azalma	Kişi Sayısı	9	3	6	1	1	20
	Oran	12,2%	6,7%	13,0%	5,0%	6,7%	10,0%
Böbrekler yoluyla atılması gereken asit iyonlarının birikmesi	Kişi Sayısı	42	29	22	7	6	106
	Oran	56,8%	64,4%	47,8%	35,0%	40,0%	53,0%
Solunum yollarında kanama	Kişi Sayısı	10	0	3	5	0	18
	Oran	13,5%	0,0%	6,5%	25,0%	0,0%	9,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloya göre "Böbrekler yoluyla atılması gereken asit iyonlarının birikmesi" seçeneğini işaretleyen 106 katılımcıdan 42'si 20-29 yaş aralığında bulunmaktadır. Bu değer, oran olarak bu yaş grubunun %56,8'ine tekabül etmektedir. 60 yaş ve üstünde bulunan altı kişi de soruyu doğru cevaplayarak azınlığı oluşturmaktadır. "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcıların çoğunluğunu ise 40-49 yaş aralığında bulunan katılımcılar oluşturmaktadır.

Tablo 3. 150: *"Metabolik Asidoz"* Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

Seçenekler	Öğrenim Durumunuz: İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam

Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	10	10	7	0	13	3	43
	Oran	35,7%	31,3%	77,8%	0,0%	12,1%	16,7%	21,5%
Ani görme kaybı	Kişi Sayısı	1	4	0	1	6	1	13
	Oran	3,6%	12,5%	0,0%	16,7%	5,6%	5,6%	6,5%
Beyaz kan hücreleri sayısında azalma	Kişi Sayısı	0	3	0	0	16	1	20
	Oran	0,0%	9,4%	0,0%	0,0%	15,0%	5,6%	10,0%
Böbrekler yoluyla atılması gereken asit iyonlarının birikmesi	Kişi Sayısı	15	11	2	4	61	13	106
	Oran	53,6%	34,4%	22,2%	66,7%	57,0%	72,2%	53,0%
Solunum yollarında kanama	Kişi Sayısı	2	4	0	1	11	0	18
	Oran	7,1%	12,5%	0,0%	16,7%	10,3%	0,0%	9,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru cevaplar öğrenim durumu bakımından değerlendirildiğinde 106 katılımcıdan 61'inin üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Soruyu doğru cevaplayan katılımcıların azınlığını ise okuryazar olmayan iki kişi oluşturmaktadır. Soru hakkında bir fikri olmayan katılımcıların çoğunluğu da üniversite mezunları oluşturmaktadır. Oran olarak bakıldığında ise okuryazar olmayan katılımcıların %77,8'i soruyu bilmediğini belirterek en yüksek oranla bulunmaktadır

37. Soru:

"Sepsis gibi glutatyon eksikliği olan hastalarda, parasetamol kullanımı metabolik asidoz riskini arttırabilir." (Parol) cümlesinde yer alan **"parasetamol"** sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

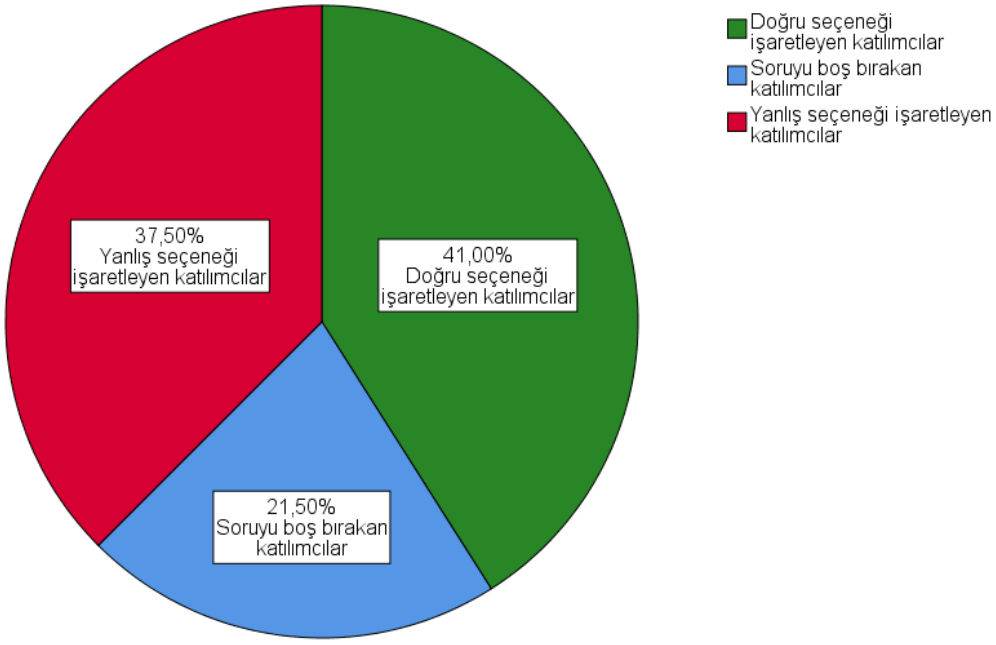
Tablo 3. 151: İkinci Denek Grubunun "*Parasetamol*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	43	21,5
İlacın diğer adı	32	16,0

İlacın etken maddesi	82	41,0
İlacın kullanım miktarı	22	11,0
İlacın kullanım sıklığı	21	10,5
Toplam	200	100,0

Parasetamol, Parol ilacında bulunan, ağrıyı kesmeye ve ateş düşürmeye yarayan etken maddesi olarak tanımlanmaktadır. Katılımcıların %41'inin bu cevabı vererek soruyu doğru bildikleri görülmektedir. Parasetamol kelimesini ilacın diğer adı olarak bilen katılımcıların oranı ise %16'dır. İlacın kullanım miktarı seçeneği de %11 oranında işaretlenmiştir. En az oranla işaretlenen "ilacın kullanım sıklığı" cevabı ise %10,5 değeriyle belirtilmektedir. Katılımcıların %21,5'ine tekabül eden 43 kişi ise soruyu boş bırakmıştır.

Şekil 3. 39: İkinci Denek Grubunun "*Parasetamol*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 152: "*Parasetamol*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	28	15	43
	Oran	26,4%	16,0%	21,5%
İlacın diğer adı	Kişi Sayısı	19	13	32
	Oran	17,9%	13,8%	16,0%

İlacın etken maddesi	Kişi Sayısı	37	45	82
	Oran	34,9%	47,9%	41,0%
İlacın kullanım miktarı	Kişi Sayısı	12	10	22
	Oran	11,3%	10,6%	11,0%
İlacın kullanım sıklığı	Kişi Sayısı	10	11	21
	Oran	9,4%	11,7%	10,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloda soruyu doğru cevaplayan katılımcıların çoğunluğunu kadınların oluşturduğu görülmektedir. Kadınların %47,9'u soruyu doğru cevaplamıştır. Soruyu bilmediğini belirten katılımcıların çoğunluğunda ise erkekler yer almaktadır. Erkeklerin ise %26,4'ü bu seçeneği tercih etmiştir.

Tablo 3. 153: "*Parasetamol*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	7	8	12	8	8	43
	Oran	9,5%	17,8%	26,1%	40,0%	53,3%	21,5%
İlacın diğer adı	Kişi Sayısı	11	6	7	4	4	32
	Oran	14,9%	13,3%	15,2%	20,0%	26,7%	16,0%
İlacın etken maddesi	Kişi Sayısı	31	23	18	8	2	82
	Oran	41,9%	51,1%	39,1%	40,0%	13,3%	41,0%
İlacın kullanım miktarı	Kişi Sayısı	13	3	6	0	0	22
	Oran	17,6%	6,7%	13,0%	0,0%	0,0%	11,0%
İlacın kullanım sıklığı	Kişi Sayısı	12	5	3	0	1	21
	Oran	16,2%	11,1%	6,5%	0,0%	6,7%	10,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloda görüldüğü gibi soruyu doğru cevaplayan 82 katılımcıdan 31'i 20-29 yaş aralığında bulunmaktadır. Bu çoğunluk oran olarak 20-29 yaş aralığında bulunan katılımcıların %41,9'una karşılık gelmektedir. Soruyu doğru cevaplayan katılımcıların azınlığını ise 60 yaş ve üstünde bulunan 2 katılımcı oluşturmaktadır. Soruyu bilmediğini belirten katılımcıların çoğunluğunun ise 40-49 yaş aralığında olduğu

görülmektedir. Oran olarak bakıldığında ise 60 yaş ve üstünde bulunan katılımcıların %53,3'ü "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyerek en yüksek oranda belirtilmektedir.

Tablo 3. 154: "*Parasetamol*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	13	9	7	0	11	3	43
	Oran	46,4%	28,1%	77,8%	0,0%	10,3%	16,7%	21,5%
İlacın diğer adı	Kişi Sayısı	10	4	0	1	13	4	32
	Oran	35,7%	12,5%	0,0%	16,7%	12,1%	22,2%	16,0%
İlacın etken maddesi	Kişi Sayısı	4	13	2	1	55	7	82
	Oran	14,3%	40,6%	22,2%	16,7%	51,4%	38,9%	41,0%
İlacın kullanım miktarı	Kişi Sayısı	1	4	0	2	14	1	22
	Oran	3,6%	12,5%	0,0%	33,3%	13,1%	5,6%	11,0%
İlacın kullanım sıklığı	Kişi Sayısı	0	2	0	2	14	3	21
	Oran	0,0%	6,3%	0,0%	33,3%	13,1%	16,7%	10,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

38. Soru:

"Romatizmanın iltihaplı ve dejeneratif şekillerinin alevlenmesi: osteoartrit, tedavisinde kullanılabilir." cümlesinde yer alan "dejeneratif" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

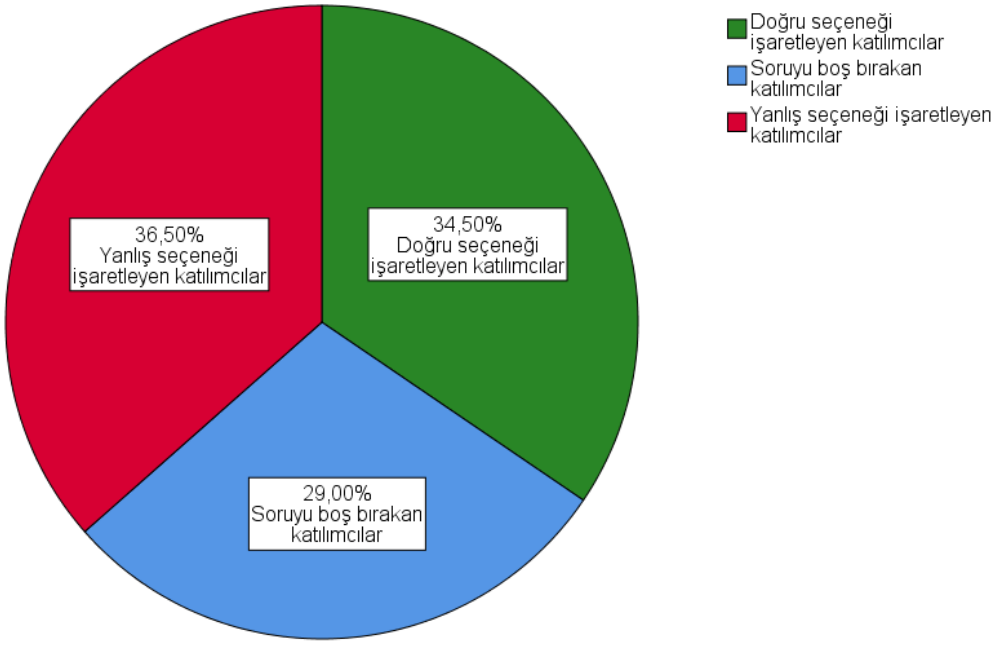
Tablo 3. 155: İkinci Denek Grubunun "*Dejeneratif*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran

Bilmiyorum	58	29,0
Dokularda ağrı oluşması	33	16,5
Dokuların normal yapılarının bozulması	69	34,5
Kas güçsüzlüğü	19	9,5
Yumuşak doku zedelenmesi	21	10,5
Toplam	200	100,0

Bir organ veya dokunun zamanla bozulması, işlevini kaybetmesi veya şekil değiştirmesi olarak tanımlanan dejeneratif, bu cümlede eklem hastalığını ifade etmek için kullanılmıştır. Eklem dokusunun zamanla aşınması ve hasar görmesi durumunu ifade etmektedir. Dolayısıyla tablo 3.155'te bu cevabı %34,5 oranıyla işaretlendiği görülmektedir. "Dokularda ağrı oluşması" olarak tanımlayan katılımcılar ise %16,5'lik dilimde yer almaktadır. Burkulma, incinme gibi yumuşak doku zedelenmesi olduğunu düşünen bireyler ise %10,5 değerine sahiptir. Bu değeri %9,5 ile "kas güçsüzlüğü" seçeneği takip etmektedir. Katılımcıların %29'u ise soruyu bilmediğini belirtmiştir.

Şekil 3. 40: İkinci Denek Grubunun "*Dejeneratif*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 156: *"Dejeneratif"* Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	34	24	58
	Oran	32,1%	25,5%	29,0%
Dokularda ağrı oluşması	Kişi Sayısı	22	11	33
	Oran	20,8%	11,7%	16,5%
Dokuların normal yapılarının bozulması	Kişi Sayısı	32	37	69
	Oran	30,2%	39,4%	34,5%
Kas güçsüzlüğü	Kişi Sayısı	7	12	19
	Oran	6,6%	12,8%	9,5%
Yumuşak doku zedelenmesi	Kişi Sayısı	11	10	21
	Oran	10,4%	10,6%	10,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloda görüldüğü gibi kadın katılımcıların %39,4'ü; erkek katılımcıların %30,2'si soruyu doğru cevaplamıştır. Doğru cevap veren 69 katılımcıdan 37'si kadın olduğu için çoğunluğu kadınlar oluşturmaktadır. "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen 58 katılımcıdan 34'ü erkek olduğu için bu seçeneğin çoğunluğunda da erkekler yer almaktadır. Bu değerin erkeklerin %32,1'ine karşılık geldiği görülmektedir.

Tablo 3. 157: *"Dejeneratif"* Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Yaşınız: 20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	13	11	17	9	8	58
	Oran	17,6%	24,4%	37,0%	45,0%	53,3%	29,0%
Dokularda ağrı oluşması	Kişi Sayısı	10	5	11	3	4	33
	Oran	13,5%	11,1%	23,9%	15,0%	26,7%	16,5%
Dokuların normal yapılarının bozulması	Kişi Sayısı	30	22	11	5	1	69
	Oran	40,5%	48,9%	23,9%	25,0%	6,7%	34,5%

Kas güçsüzlüğü	Kişi Sayısı	11	2	4	1	1	19
	Oran	14,9%	4,4%	8,7%	5,0%	6,7%	9,5%
Yumuşak doku zedelenmesi	Kişi Sayısı	10	5	3	2	1	21
	Oran	13,5%	11,1%	6,5%	10,0%	6,7%	10,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo 3.157'ye göre soruyu doğru cevaplayan 69 katılımcıdan 30'u 20-29 yaş aralığındadır. Dolayısıyla tabloda çoğunluğu bu yaş grubunun oluşturduğu görülmektedir. Bu yaş aralığında bulunan katılımcıların %40,5'i soruyu doğru cevaplamıştır. Oran olarak 30-39 yaş aralığında bulunan katılımcıların % 48,9'u soruyu doğru cevapladığı için en yüksek cevaplanma oranı bu yaş grubuna aittir. Doğru cevap katılımcıların azınlığını ise 60 yaş üstünde bulunan 1 kişi belirlemiştir. Bu yaş grubunun %53,3'ünün de "Bilmiyorum." seçeneğini işaretlediği ve soru hakkında bir fikrinin olmadığı görülmektedir.

Tablo 3. 158: *"Dejeneratif"* Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	14	11	7	2	18	6	58
	Oran	50,0%	34,4%	77,8%	33,3%	16,8%	33,3%	29,0%
Dokularda ağrı oluşması	Kişi Sayısı	9	6	2	0	14	2	33
	Oran	32,1%	18,8%	22,2%	0,0%	13,1%	11,1%	16,5%
Dokuların normal yapılarının bozulması	Kişi Sayısı	3	9	0	0	50	7	69
	Oran	10,7%	28,1%	0,0%	0,0%	46,7%	38,9%	34,5%
Kas güçsüzlüğü	Kişi Sayısı	2	2	0	2	11	2	19
	Oran	7,1%	6,3%	0,0%	33,3%	10,3%	11,1%	9,5%

Yumuşak doku zedelenmesi	Kişi Sayısı	0	4	0	2	14	1	21
	Oran	0,0%	12,5%	0,0%	33,3%	13,1%	5,6%	10,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloda doğru cevap veren 69 katılımcıdan 50'sinin üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Dolayısıyla çoğunluğu öğrenim durumu "üniversite" olan katılımcılar oluşturmaktadır. Soru hakkında bir fikri olmayan katılımcılara bakıldığında okuryazar olmayan katılımcıların %77,8'inin, ilkokul mezunu olan katılımcıların %50'sinin "Bilmiyorum." seçeneğini işaretlediği tespit edilmiştir.

39. Soru:

"Romatizmanın iltihaplı ve dejeneratif şekillerinin alevlenmesi: osteoartrit, tedavisinde kullanılabilir." cümlesinde yer alan "romatizma" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

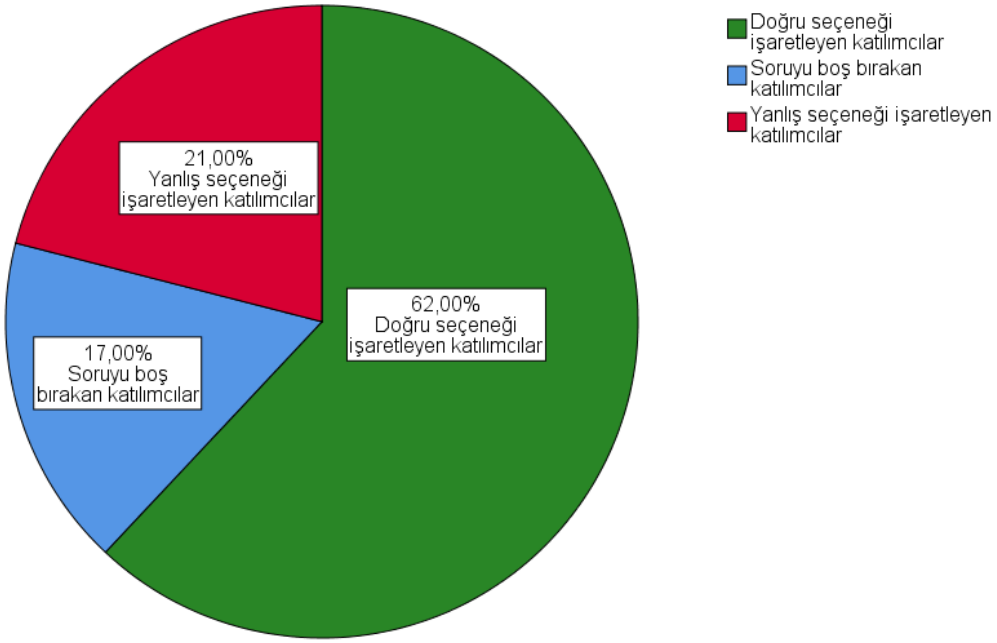
Tablo 3. 159: İkinci Denek Grubunun "*Romatizma*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	34	17,0
İç hastalıklarının genel adı	12	6,0
Kaslarda ve özellikle eklemlerde kendini gösteren ağrılı hastalıkların genel adı	124	62,0
Kaşıntılı döküntüye sebep olan cilt hastalıklarının genel adı	19	9,5
Kulak, burun, boğaz hastalıklarının genel adı	11	5,5
Toplam	200	100,0

Günlük hayatta fikir sahibi olma ihtimalinin daha çok olduğu romatizmanın sorulduğu soruda ise Tablo 3. 159'da %62 oranında "kaslarda ve özellikle eklemlerde kendini gösteren ağrılı hastalıkların genel adı" şeklinde cevaplanarak doğru bilindiği görülmektedir. %17 oranında da soruyu cevaplamayan katılımcı belirtilmektedir. Bunun dışında katılımcıların % 9,5'ini Kaşıntılı döküntüye sebep olan cilt

hastalıklarının genel adı olduğunu düşünenler; %6'sını iç hastalıklarının genel adını olduğunu düşünenler, %5,5'ini de "kulak, burun, boğaz hastalıklarının genel adı" olduğunu düşünenler oluşturmaktadır.

Şekil 3. 41: İkinci Denek Grubunun "*Romatizma*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 160: "*Romatizma*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	22	12	34
	Oran	20,8%	12,8%	17,0%
İç hastalıklarının genel adı	Kişi Sayısı	6	6	12
	Oran	5,7%	6,4%	6,0%
Kaslarda ve özellikle eklemlerde kendini gösteren ağrılı hastalıkların genel adı	Kişi Sayısı	62	62	124
	Oran	58,5%	66,0%	62,0%
Kaşıntılı döküntüye sebep olan cilt hastalıklarının genel adı	Kişi Sayısı	10	9	19
	Oran	9,4%	9,6%	9,5%
Kulak, burun, boğaz hastalıklarının genel adı	Kişi Sayısı	6	5	11
	Oran	5,7%	5,3%	5,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Katılımcıların cinsiyet bakımından eşit sayılarda soruyu cevapladıkları görülmektedir. "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcıların çoğunluğunu ise erkekler oluşturmaktadır.

Tablo 3. 161: "*Romatizma*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	7	6	8	5	8	34
	Oran	9,5%	13,3%	17,4%	25,0%	53,3%	17,0%
İç hastalıklarının genel adı	Kişi Sayısı	8	3	1	0	0	12
	Oran	10,8%	6,7%	2,2%	0,0%	0,0%	6,0%
Kaslarda ve özellikle eklemlerde kendini gösteren ağrılı hastalıkların genel adı	Kişi Sayısı	50	31	29	10	4	124
	Oran	67,6%	68,9%	63,0%	50,0%	26,7%	62,0%
Kaşıntılı döküntüye sebep olan cilt hastalıklarının genel adı	Kişi Sayısı	5	5	4	2	3	19
	Oran	6,8%	11,1%	8,7%	10,0%	20,0%	9,5%
Kulak, burun, boğaz hastalıklarının genel adı	Kişi Sayısı	4	0	4	3	0	11
	Oran	5,4%	0,0%	8,7%	15,0%	0,0%	5,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloda soruya doğru cevap veren 124 katılımcıdan 50'sinin 20-29 yaş aralığında olduğu görülmektedir. 60 yaş ve üstünde bulunan 4 katılımcı da soruya doğru cevap vererek azınlığı oluşturmuştur. Soruyu bilmediğini belirten katılımcıların çoğunluğunda da yine 60 yaş üstü katılımcılar yer almaktadır. Bu çoğunluk bu yaş aralığında bulunan katılımcıların %53,3'üne denk etmektedir.

Tablo 3. 162: "*Romatizma*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	6	7	7	0	11	3	34
	Oran	21,4%	21,9%	77,8%	0,0%	10,3%	16,7%	17,0%
İç hastalıklarının genel adı	Kişi Sayısı	0	2	0	1	8	1	12
	Oran	0,0%	6,3%	0,0%	16,7%	7,5%	5,6%	6,0%
Kaslarda ve özellikle eklemlerde kendini gösteren ağrılı hastalıkların genel adı	Kişi Sayısı	17	13	0	4	78	12	124
	Oran	60,7%	40,6%	0,0%	66,7%	72,9%	66,7%	62,0%
Kaşıntılı döküntüye sebep olan cilt hastalıklarının genel adı	Kişi Sayısı	2	6	2	1	7	1	19
	Oran	7,1%	18,8%	22,2%	16,7%	6,5%	5,6%	9,5%
Kulak, burun, boğaz hastalıklarının genel adı	Kişi Sayısı	3	4	0	0	3	1	11
	Oran	10,7%	12,5%	0,0%	0,0%	2,8%	5,6%	5,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo 3. 162'ye göre romatizma sözcüğü 124 katılımcı tarafından doğru bilinmiştir. Bu katılımcıların 78'inin üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Üniversite mezunu katılımcıların %72,9'u soruya doğru cevap vererek çoğunluğu belirlemiştir. Soruyu bilmediğini belirten katılımcıların sayı olarak çoğunluğunu da üniversite mezunları oluştursa da bu katılımcıların %10,3'üne tekabül etmektedir. Oran olarak okuryazar olmayan katılımcıların daha çok bu seçeneği işaretledikleri görülmektedir.

40. Soru:

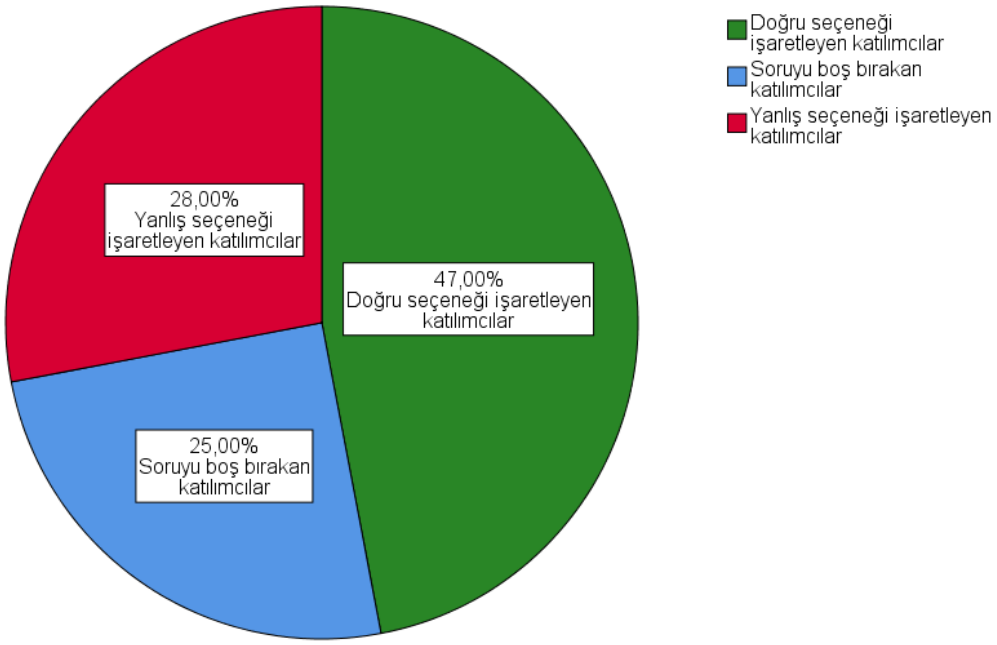
"Kan ve dokularda bulunan bakteri veya toksinlere bağlı düşük, lohusalık humması, karın içi kan ve dokularda bakteri veya toksinlerin bulunması tedavisinde endikedir." (Augmentın) Cümlesinde yer alan "humma" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 163: İkinci Denek Grubunun "*Humma*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	50	25,0
Ateşli hastalık	94	47,0
Hassasiyet	28	14,0
Sinirlilik	16	8,0
Uyku düzensizliği	12	6,0
Toplam	200	100,0

Daha çok kadınların bilme ihtimali olan humma hastalığı ise tabloda görüldüğü gibi %47 oranında doğru bilinmiştir. Diğer katılımcıların %14'ü lohusalığın bir başka belirtisi olan "hassasiyet" cevabını verirken; %8'si de doğru cevabın "sinirlilik" olduğunu düşünmüştür. Uyku düzensizliği cevabı en az işaretlenerek %6 oranında değer kazanmaktadır. Sorunun boş bırakılma oranı ise %25 olarak belirtilmektedir.

Şekil 3. 42: İkinci Denek Grubunun "*Humma*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 164: "*Humma*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	37	13	50
	Oran	34,9%	13,8%	25,0%
Ateşli hastalık	Kişi Sayısı	44	50	94
	Oran	41,5%	53,2%	47,0%
Hassasiyet	Kişi Sayısı	11	17	28
	Oran	10,4%	18,1%	14,0%
Sinirlilik	Kişi Sayısı	5	11	16
	Oran	4,7%	11,7%	8,0%
Uyku düzensizliği	Kişi Sayısı	9	3	12
	Oran	8,5%	3,2%	6,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloya göre kadınların %53'ü, erkeklerin %41,5'i soruyu doğru cevaplamıştır. Doğru cevap veren 94 katılımcıdan 50'si kadın olduğu için çoğunluğu

kadınlar oluşturmaktadır. Soru hakkında bir fikri olmayan katılımcıların çoğunluğunu ise erkekler oluşturmaktadır.

Tablo 3. 165: "*Humma*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	10	7	18	7	8	50
	Oran	13,5%	15,6%	39,1%	35,0%	53,3%	25,0%
Ateşli hastalık	Kişi Sayısı	33	30	16	8	7	94
	Oran	44,6%	66,7%	34,8%	40,0%	46,7%	47,0%
Hassasiyet	Kişi Sayısı	19	5	4	0	0	28
	Oran	25,7%	11,1%	8,7%	0,0%	0,0%	14,0%
Sinirlilik	Kişi Sayısı	8	2	5	1	0	16
	Oran	10,8%	4,4%	10,9%	5,0%	0,0%	8,0%
Uyku düzensizliği	Kişi Sayısı	4	1	3	4	0	12
	Oran	5,4%	2,2%	6,5%	20,0%	0,0%	6,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruya doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunu 20-29 yaş arasında bulunan katılımcılar oluşturmaktadır. Bu değeri 30-39 yaş aralığında bulunan katılımcılar takip etmektedir. Doğru cevap veren katılımcıların azınlığında ise 60 yaş ve üstünde bulunan bireyler belirtilmektedir. Soru hakkında bir fikri olmayan katılımcılara bakıldığında ise 60 yaş ve üstünde bulunan katılımcıların %53,8'i "Bilmiyorum." seçeneğini işaretlediği için oran olarak en yüksek değer bu yaş aralığına sahiptir.

Tablo 3. 166: "*Humma*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

	Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler	İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam

Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	13	9	7	1	16	4	50
	Oran	46,4%	28,1%	77,8%	16,7%	15,0%	22,2%	25,0%
Ateşli hastalık	Kişi Sayısı	6	13	2	3	60	10	94
	Oran	21,4%	40,6%	22,2%	50,0%	56,1%	55,6%	47,0%
Hassasiyet	Kişi Sayısı	2	3	0	1	21	1	28
	Oran	7,1%	9,4%	0,0%	16,7%	19,6%	5,6%	14,0%
Sinirlilik	Kişi Sayısı	2	2	0	1	8	3	16
	Oran	7,1%	6,3%	0,0%	16,7%	7,5%	16,7%	8,0%
Uyku düzensizliği	Kişi Sayısı	5	5	0	0	2	0	12
	Oran	17,9%	15,6%	0,0%	0,0%	1,9%	0,0%	6,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu doğru cevaplayan 94 katılımcıdan 60'ının üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Soruyu bilmediğini belirten katılımcıların çoğunluğunu da yine üniversite mezunları oluşturmaktadır. Oran olarak "Bilmiyorum." seçeneğini tercih ederek çoğunluğu ortaya çıkaran katılımcılar okuryazar olmayan katılımcıların %77,8'idir.

41. Soru:

"Reflü özofajitin önlenmesinde: Günde bir defa 15 mg kullanılır." (Lansor) cümlesinde yer alan "reflü" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

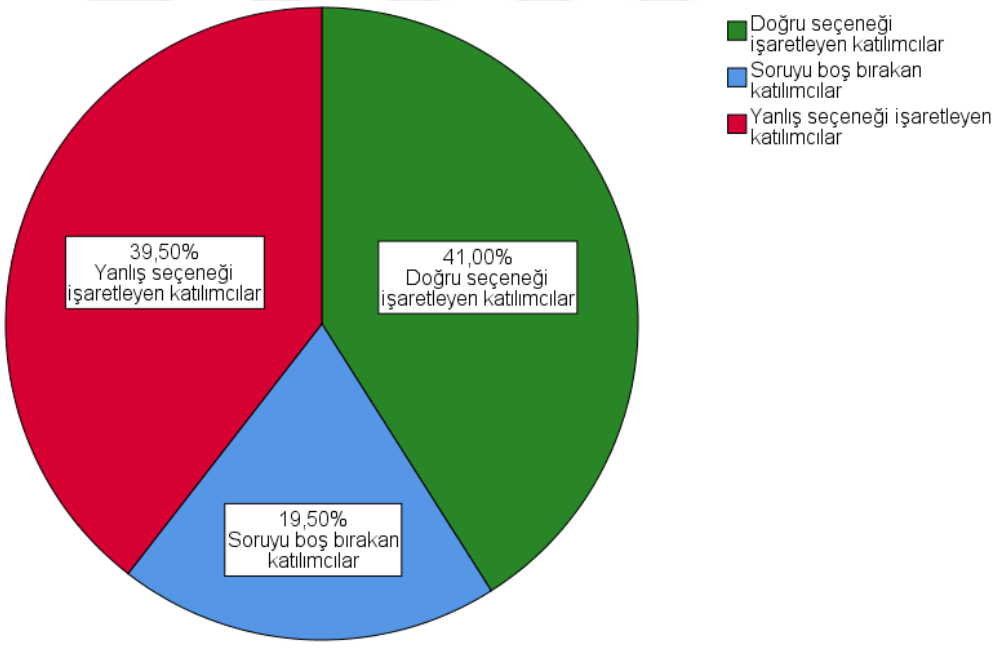
Tablo 3. 167: İkinci Denek Grubunun "*Reflü*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	39	19,5
Hazımsızlık	19	9,5
Mide salgılarının yemek borusu veya ağıza kadar yer değiştirmesi	81	40,5
Midede ödem oluşması	14	7,0

Midedeki aşırı asit salgılanmasının engellenmesi	47	23,5
Toplam	200	100,0

Reflü, mide salgılarının yemek borusuna geri kaçması ve bu durumun neden olduğu rahatsızlık olarak tanımlanmaktadır. Mide asidi mide içinde kalması gereken bir sindirim sıvısıdır. Bazı durumlarda mide kaslarının zayıflığı veya mide kapakçığının düzgün çalışmaması nedeniyle yemek borusu veya ağıza kadar yer değiştirebilmektedir. Halk arasında mide ekşimesi ya da mide yanması olarak da bilinmektedir. Dolayısıyla tablo 3.167'de sorunun %40,5 oranında doğru bilindiği görülmektedir. Bu oranı %23,5 ile "Midedeki aşırı asit salgılanmasının engellenmesi" cevabı izlemektedir. Hazımsızlık seçeneği %9,5 oranında işaretlenirken; azınlıkta olan son seçenek %7 değeriyle "Midede ödem oluşması" cevabıdır. Katılımcıların %19,5'inin ise soruyu bilmedikleri görülmektedir.

Şekil 3. 43: İkinci Denek Grubunun "*Reflü*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 168: "*Reflü*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	25	14	39
	Oran	23,6%	14,9%	19,5%
Hazımsızlık	Kişi Sayısı	15	4	19
	Oran	14,2%	4,3%	9,5%
Mide salgılarının yemek borusu veya ağıza kadar yer değiştirmesi	Kişi Sayısı	34	47	81
	Oran	32,1%	50,0%	40,5%
Midede ödem oluşması	Kişi Sayısı	9	5	14
	Oran	8,5%	5,3%	7,0%
Midedeki aşırı asit salgılanmasının engellenmesi	Kişi Sayısı	23	24	47
	Oran	21,7%	25,5%	23,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Soruya doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır. Bu çoğunluk kadınların %50'sinin soruyu bilmesiyle ortaya çıkmıştır. Erkeklerin ise %32,1'i sorunun doğru seçeneğini işaretlemiştir. Bunun dışında soruyu bilmediğini belirten erkek katılımcıların oranı %23,6'iken; kadın katılımcıların oranı %14,9'dur. Bu seçeneği işaretleyen katılımcıların çoğunluğu da erkekler oluşturmaktadır.

Tablo 3. 169: "*Reflü*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Yaşınız: 20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	7	8	11	6	7	39
	Oran	9,5%	17,8%	23,9%	30,0%	46,7%	19,5%
Hazımsızlık	Kişi Sayısı	5	2	6	4	2	19
	Oran	6,8%	4,4%	13,0%	20,0%	13,3%	9,5%

Mide salgılarının yemek borusu veya ağıza kadar yer değiştirmesi	Kişi Sayısı	35	20	17	5	4	81
	Oran	47,3%	44,4%	37,0%	25,0%	26,7%	40,5%
Midede ödem oluşması	Kişi Sayısı	8	2	3	1	0	14
	Oran	10,8%	4,4%	6,5%	5,0%	0,0%	7,0%
Midedeki aşırı asit salgılanmasının engellenmesi	Kişi Sayısı	19	13	9	4	2	47
	Oran	25,7%	28,9%	19,6%	20,0%	13,3%	23,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu doğru cevaplayan katılımcıların çoğunluğunda 20-29 yaş aralığında bulunan katılımcılar; azınlığında ise 60 yaş ve üstünde bulunan katılımcılar belirtilmektedir. Bunun dışında 60 yaş ve üstünde bulunan katılımcıların %46,7'si; "Bilmiyorum." seçeneğini işaretlemiştir. Katılımcıların yaşları azaldıkça soru hakkındaki fikirlerinin de arttığı görülmektedir.

Tablo 3. 170: "*Reflü*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	9	10	7	1	9	3	39
	Oran	32,1%	31,3%	77,8%	16,7%	8,4%	16,7%	19,5%
Hazımsızlık	Kişi Sayısı	4	3	0	3	8	1	19
	Oran	14,3%	9,4%	0,0%	50,0%	7,5%	5,6%	9,5%
Mide salgılarının yemek borusu veya ağıza kadar yer değiştirmesi	Kişi Sayısı	9	7	1	1	56	7	81
	Oran	32,1%	21,9%	11,1%	16,7%	52,3%	38,9%	40,5%
Midede ödem oluşması	Kişi Sayısı	1	5	0	0	7	1	14
	Oran	3,6%	15,6%	0,0%	0,0%	6,5%	5,6%	7,0%

Midedeki aşırı asit salgılanmasının engellenmesi	Kişi Sayısı	5	7	1	1	27	6	47
	Oran	17,9%	21,9%	11,1%	16,7%	25,2%	33,3%	23,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru seçeneği işaretleyen katılımcıların çoğunluğunun öğrenim durumunun üniversite olduğu görülmektedir. Çünkü soruyu doğru cevaplayan 81 kişiden 56'sı üniversite mezunudur. "Bilmiyorum." seçeneğinin tercih edilme Oranına bakıldığında ise okuryazar olmayan katılımcıların %77,8'inin işaretlediği görülmektedir. Bu seçeneğin çoğunluğunu sayı olarak lise mezunları belirlemiştir.

42. Soru:

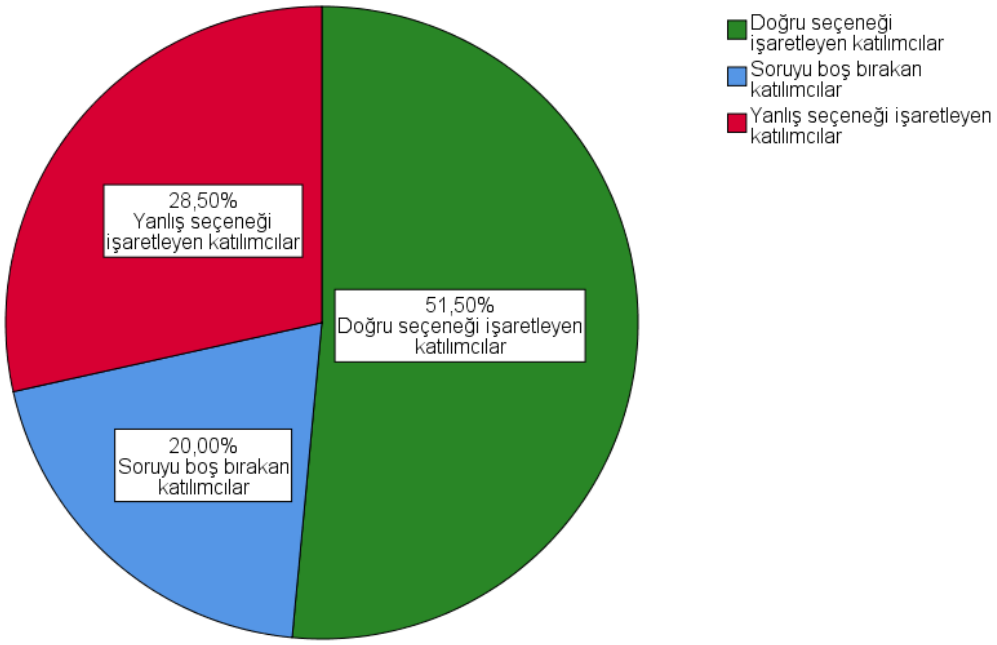
"Koroner arter cerrahisi (koroner arter By-Pass girift) geçirdiyseniz, ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız." (Dolarex) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 171: İkinci Denek Grubunun "Kalp Hastalıklarıyla" İlgili Olan Cümleyi Anlama Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	40	20,0
Kalbi besleyen damarlardaki tıkanıklığın giderilmesi için yapılan bir ameliyat geçirdiyseniz, ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.	103	51,5
Kalp ağrınız varsa ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.	11	5,5
Kalp kasılmalarınız varsa ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.	16	8,0
Kalp krizi geçirdiyseniz ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.	30	15,0
Toplam	200	100,0

Koronar arter damarları, kalbin oksijen ve besin ihtiyacını karşılayan kan damarları anlamına gelmektedir. Koroner arterlerin tıkanması veya daralması durumunda, kalp kasları yeterli miktarda kan ve oksijen alamadığı için kalp krizi gibi ciddi sorunlara yol açmaktadır. Koroner arter cerrahisi ise kalp damarlarında meydana gelen tıkanıklıkların veya daralmaların cerrahi olarak tedavi edilmesidir. Bu işlemde, tıkanan veya daralan damarlar bypass edilerek, kalbe yeterli kan ve oksijen akışı sağlanmaktadır. Dolayısıyla katılımcıların %51,5'i cümleyi bu şekilde anlayarak soruyu doğru cevaplamışlardır. Cümleyi "daha kalp krizi geçirdiyseniz" şeklinde başlatan katılımcıların oranı ise %15'tir. Diğer seçenekler ise %8 ve %5,5 şeklinde daha az işaretlendiği görülmektedir. %20 oranla görülen katılımcılar ise soruyu bilmeyen bireylerdir.

Şekil 3. 44: İkinci Denek Grubunun "Kalp Hastalıklarıyla" İlgili Olan Cümleyi Anlama Oranı

Tablo 3. 172: "Kalp Hastalıklarıyla" İlgili Olan Cümlenin Cinsiyete Göre Anlaşılma Oranı

		Cinsiyetiniz:		
Seçenekler		Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	28	12	40

	Oran	26,4%	12,8%	20,0%
Kalbi besleyen damarlardaki tıkanıklığın giderilmesi için yapılan bir ameliyat geçirdiyseniz, ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.”	Kişi Sayısı	44	59	103
	Oran	41,5%	62,8%	51,5%
Kalp ağrınız varsa ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.	Kişi Sayısı	9	2	11
	Oran	8,5%	2,1%	5,5%
Kalp kasılmalarınız varsa ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.	Kişi Sayısı	9	7	16
	Oran	8,5%	7,4%	8,0%
Kalp krizi geçirdiyseniz ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.	Kişi Sayısı	16	14	30
	Oran	15,1%	14,9%	15,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Kadın katılımcıların %62,8’i; erkek katılımcıların %41,5’i soruyu doğru cevaplamıştır. Bu nedenle soruyu doğru bilen katılımcıların çoğunluğunu da kadınlar oluşturmaktadır. Soruyu bilmediğini belirten katılımcıların çoğunluğunu ise erkekler belirlemiştir.

Tablo 3. 173: “Kalp Hastalıklarıyla” İlgili Olan Cümlenin Yaşa Göre Anlaşılma Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	7	8	11	7	7	40
	Oran	9,5%	17,8%	23,9%	35,0%	46,7%	20,0%
Kalbi besleyen damarlardaki tıkanıklığın giderilmesi için yapılan bir ameliyat geçirdiyseniz, ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.”	Kişi Sayısı	40	24	24	10	5	103
	Oran	54,1%	53,3%	52,2%	50,0%	33,3%	51,5%
Kalp ağrınız varsa ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.	Kişi Sayısı	4	4	2	1	0	11
	Oran	5,4%	8,9%	4,3%	5,0%	0,0%	5,5%
Kalp kasılmalarınız varsa ameliyat öncesi, sırası ve sonrası	Kişi Sayısı	9	4	2	0	1	16

ağrıların tedavisinde kullanmayınız.	Oran	12,2%	8,9%	4,3%	0,0%	6,7%	8,0%
Kalp krizi geçirdiyseniz ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.	Kişi Sayısı	14	5	7	2	2	30
	Oran	18,9%	11,1%	15,2%	10,0%	13,3%	15,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Bu soruda da katılımcıların yaşları arttıkça soruyu doğru cevaplama Oranı azalmıştır. Doğru cevap veren katılımcıların çoğunluğunu 20-29 yaş; azınlığını 60 yaş ve üstü katılımcılar belirlemiştir. "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcıların çoğunluğunda ise 40-49 yaş aralığında olan katılımcılar belirtilmektedir.

Tablo 3. 174: "Kalp Hastalıklarıyla" İlgili Olan Cümlenin Öğrenim Durumuna Göre Anlaşılma Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	11	9	7	1	9	3	40
	Oran	39,3%	28,1%	77,8%	16,7%	8,4%	16,7%	20,0%
Kalbi besleyen damarlardaki tıkanıklığın giderilmesi için yapılan bir ameliyat geçirdiyseniz, ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız."	Kişi Sayısı	10	13	2	3	66	9	103
	Oran	35,7%	40,6%	22,2%	50,0%	61,7%	50,0%	51,5%
Kalp ağrınız varsa ameliyat öncesi,	Kişi Sayısı	0	4	0	0	7	0	11

sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.	Oran	0,0%	12,5%	0,0%	0,0%	6,5%	0,0%	5,5%
Kalp kasılmalarınız varsa ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.	Kişi Sayısı	0	1	0	0	12	3	16
	Oran	0,0%	3,1%	0,0%	0,0%	11,2%	16,7%	8,0%
Kalp krizi geçirdiyseniz ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.	Kişi Sayısı	7	5	0	2	13	3	30
	Oran	25,0%	15,6%	0,0%	33,3%	12,1%	16,7%	15,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloya göre soruyu doğru cevaplayan 103 katılımcı bulunmakta ve bu katılımcılardan 66'sının üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Bu çoğunluk üniversite mezunu katılımcıların %61,7'sine tekabül etmektedir. Cümleyi anlamadığını belirten katılımcıların çoğunluğunun öğrenim durumu ise ilkokuldur. Ayrıca okuryazar olmayan katılımcıların %77,8'i de bu seçeneği işaretlemiştir.

43. Soru:

"Pediyatrik hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır." (Lansor) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

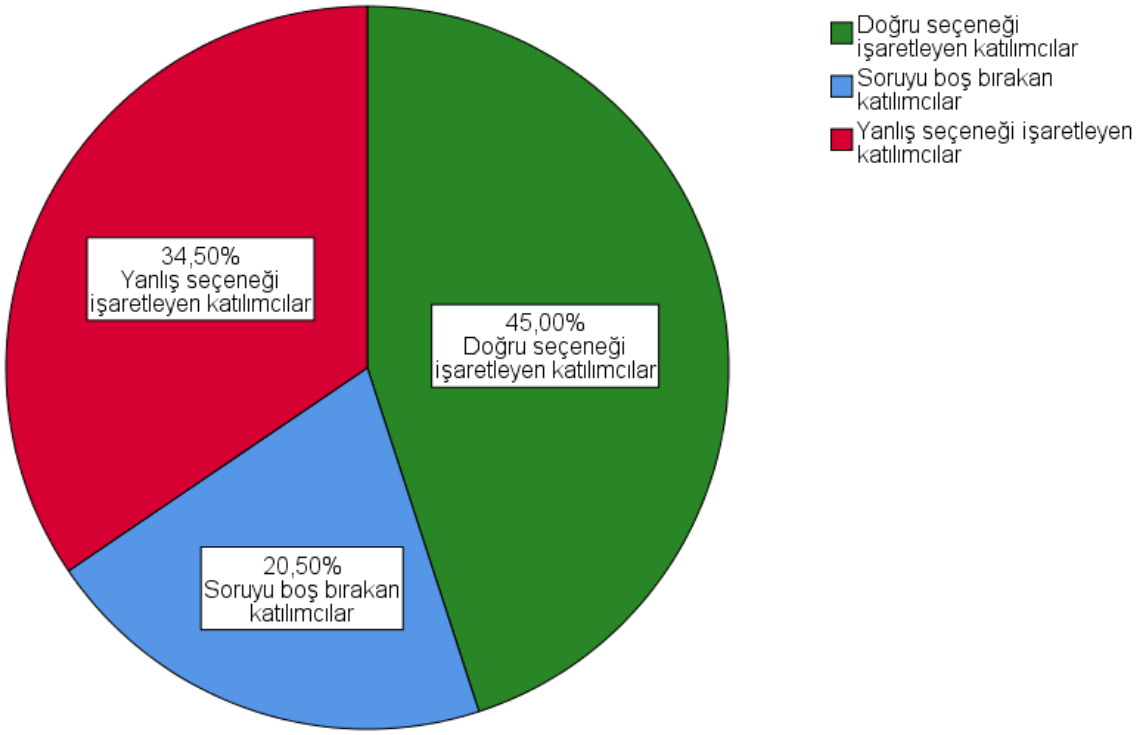
Tablo 3. 175: İkinci Denek Grubunun "*Pediyatrik*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	41	20,5
Bebek, çocuk ve ergen hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.	90	45,0
Hastalığın durumu ağır olmayan hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.	22	11,0

Yaşlı hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.	31	15,5
Yetişkin hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.	16	8,0
Toplam	200	100,0

Lansor ilacından alınan bu cümlede ise ilacı kullanırken doz ve kullanım süresine dikkat edilmesi gereken hastalar belirtilmiştir. Lansor bebek, çocuk ve ergen hastalarda kullanılırken önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır. Cümleyi bu şekilde anlayan katılımcılar soruyu %45 oranda doğru cevaplamıştır. Pediyatrik hastaların yaşlı hastalar olduğunu düşünen katılımcıların oranı ise %15,5'tir. Cümleyi "Hastalığın durumu ağır olmayan hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır." şeklinde aktaran bireyler ise %11 oranıyla belirtilmektedir. Pediyatrik hastalar ifadesiyle yetiştin hastaların kast edildiği düşünen katılımcılar ise %8 oranla azınlıktadır. Sorunun bilinmeme oranı da %20,5'tir.

Şekil 3. 45: İkinci Denek Grubunun "*Pediyatrik*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 176: "*Pediyatrik*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	27	14	41
	Oran	25,5%	14,9%	20,5%
Bebek ve çocuk ve ergen hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.	Kişi Sayısı	45	45	90
	Oran	42,5%	47,9%	45,0%
Hastalığın durumu ağır olmayan hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.	Kişi Sayısı	13	9	22
	Oran	12,3%	9,6%	11,0%
Yaşlı hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.	Kişi Sayısı	14	17	31
	Oran	13,2%	18,1%	15,5%
Yetişkin hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.	Kişi Sayısı	7	9	16
	Oran	6,6%	9,6%	8,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu doğru cevaplayan kadın ve erkek katılımcıların sayısının eşit olduğu görülmektedir. "Bilmiyorum." seçeneğine bakıldığında ise çoğunlukta erkekler yer almaktadır.

Tablo 3. 177: "*Pediyatrik*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Yaşınız: 20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	8	7	12	6	8	41
	Oran	10,8%	15,6%	26,1%	30,0%	53,3%	20,5%
Bebek ve çocuk ve ergen hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.	Kişi Sayısı	37	20	20	8	5	90
	Oran	50,0%	44,4%	43,5%	40,0%	33,3%	45,0%
Hastalığın durumu ağır olmayan hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.	Kişi Sayısı	11	5	5	1	0	22
	Oran	14,9%	11,1%	10,9%	5,0%	0,0%	11,0%
Yaşlı hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.	Kişi Sayısı	12	8	7	3	1	31
	Oran	16,2%	17,8%	15,2%	15,0%	6,7%	15,5%

Yetişkin hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.	Kişi Sayısı	6	5	2	2	1	16
	Oran	8,1%	11,1%	4,3%	10,0%	6,7%	8,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo 3. 77'ye göre soruya doğru cevap veren 90 katılımcıdan 37'si 20-29 yaş aralığında bulunmaktadır. Bu yaş aralığında bulunan katılımcıların %50'si soruya doğru cevap vererek çoğunluğu oluşturmuştur. Azınlıkta ise 60 yaş ve üstünde bulunan katılımcılar yer almaktadır. Soru hakkında herhangi bir fikri olmadığını belirten bireylerin çoğunluğunun yaş aralığı ise 40-49'dur. Oran olarak "Bilmiyorum." seçeneğini daha çok işaretleyen katılımcılar 60 yaş ve üstü katılımcıların %53,3'lük diliminde yer almaktadır.

Tablo 3. 178: "*Pediyatrik*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	10	8	7	1	11	4	41
	Oran	35,7%	25,0%	77,8%	16,7%	10,3%	22,2%	20,5%
Bebek ve çocuk ve ergen hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.	Kişi Sayısı	11	11	1	3	55	9	90
	Oran	39,3%	34,4%	11,1%	50,0%	51,4%	50,0%	45,0%
Hastalığın durumu ağır olmayan hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.	Kişi Sayısı	1	6	0	0	15	0	22
	Oran	3,6%	18,8%	0,0%	0,0%	14,0%	0,0%	11,0%
Yaşlı hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.	Kişi Sayısı	6	6	1	0	15	3	31
	Oran	21,4%	18,8%	11,1%	0,0%	14,0%	16,7%	15,5%

Yetişkin hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.	Kişi Sayısı	0	1	0	2	11	2	16
	Oran	0,0%	3,1%	0,0%	33,3%	10,3%	11,1%	8,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloda cümleyi doğru anlayan 90 katılımcıdan 55'inin öğrenim durumu üniversite olarak görülmektedir. Soruyu bilmediğini belirten 41 katılımcıdan 11'i de yine üniversite mezunudur. Dolayısıyla hem doğru seçeneği hem de "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcıların çoğunluğunu üniversite mezunu olan katılımcılar belirlemiştir.

44. Soru:

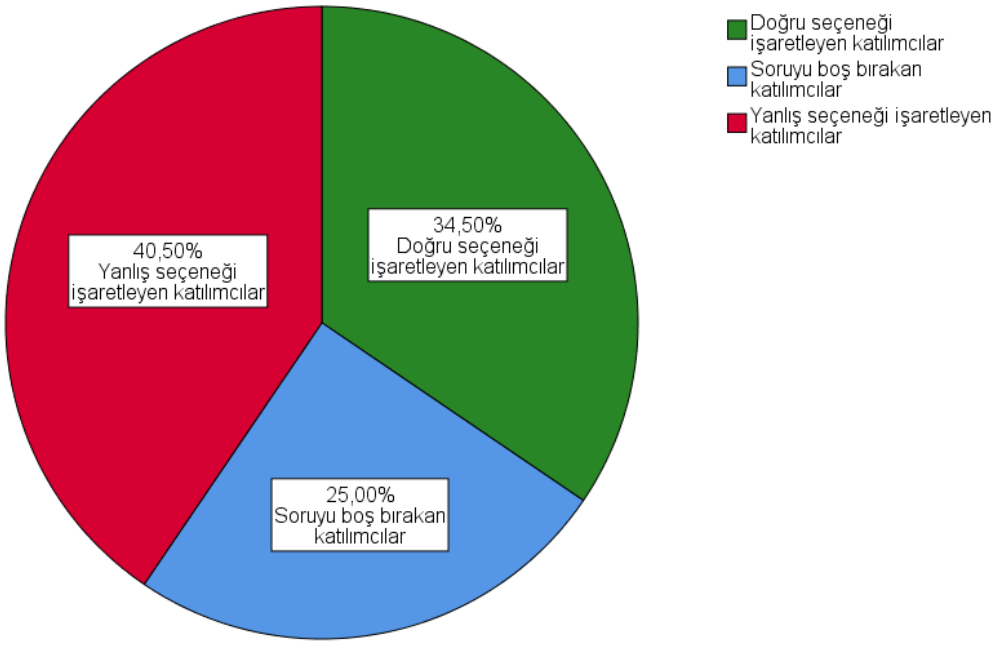
"Daha önce kalp krizi, inme veya periferik arter hastalığı olarak bilinen bir hastalık geçirdiyseniz, doktorunuz size PLAVIX'i reçetelemiş olabilir." (Plavix) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 179: İkinci Denek Grubunun "Periferik Arter" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	50	25,0
Daha önce kalp krizi, inme geçirdiyseniz, ya da düzensiz kalp atımınız varsa doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir.	13	6,5
Daha önce kalp krizi, inme geçirdiyseniz, ya da kalp yetmezliğiniz varsa doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir.	24	12,0
Daha önce kalp krizi, inme veya kalbi besleyen damarlar dışındaki bütün atardamarlarda daralma veya tıkanmalara sebep olan hastalık geçirdiyseniz doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir.	69	34,5
Daha önce kalp krizi, inme veya kalbin istemsiz kasılmasıyla oluşan bir hastalık geçirdiyseniz doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir.	44	22,0
Toplam	200	100,0

Plavix ilacından alınan bu cümlenin anlaşılabilmesi için periferik arter hastalığının bilinmesi gerekmektedir. Vücudun çeşitli bölgelerine kan taşıyan kan damarlarına periferik arter adı verilmektedir. Periferik arterler, dokulara oksijen ve besin taşımaktadır. Bu arterlerin tıkanması veya daralması durumunda, periferik arter hastalığı olarak adlandırılan bir durum ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla bu hastalığı bilen ve cümleyi doğru anlayan katılımcılar %34,5 oranıyla "Daha önce kalp krizi, inme veya kalbi besleyen damarlar dışındaki bütün atardamarlarda daralma veya tıkanmalara sebep olan bir hastalık geçirdiyseniz doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir." seçeneğini işaretlemişlerdir. Bu cevabı %22 oranıyla periferik arter hastalığını, kalbin istemsiz kasılmasıyla oluşan bir hastalık olarak tanımlayan katılımcılar takip etmektedir. Bir diğer oranın ise%12 değeriyle görülen "Daha önce kalp krizi inme geçirdiyseniz ya da kalp yetmezliğiniz varsa doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir" seçeneği olduğunu görülmektedir. Azınlıkta olan seçeneği ise %6,5 oranıyla periferik arter kelimesini düzensiz kalp atımı rahatsızlığı olarak tanımlayan bireyler işaretlemişlerdir. Soru hakkında bir fikri olmayan katılımcıların oranı ise %25'tir.

Şekil 3. 46: İkinci Denek Grubunun "Periferik Arter" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 180: "Periferik Arter" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	31	19	50
	Oran	29,2%	20,2%	25,0%
Daha önce kalp krizi, inme geçirdiyseniz, ya da düzensiz kalp atımınız varsa doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir.	Kişi Sayısı	6	7	13
	Oran	5,7%	7,4%	6,5%
Daha önce kalp krizi, inme geçirdiyseniz, ya da kalp yetmezliğiniz varsa doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir.	Kişi Sayısı	15	9	24
	Oran	14,2%	9,6%	12,0%
Daha önce kalp krizi, inme veya kalbi besleyen damarlar dışındaki bütün atardamarlarda daralma veya tıkanmalara sebep olan hastalık geçirdiyseniz doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir.	Kişi Sayısı	31	38	69
	Oran	29,2%	40,4%	34,5%
Daha önce kalp krizi, inme veya kalbin istemsiz kasılmasıyla oluşan bir hastalık geçirdiyseniz doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir.	Kişi Sayısı	23	21	44
	Oran	21,7%	22,3%	22,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Kadın katılımcıların %40,4'ü soruyu doğru cevaplarken erkek katılımcıların %29,2'si doğru seçeneği işaretlemiştir. Soruyu bilmediğini belirten katılımcıların çoğunluğunda yine erkekler yer almaktadır.

Tablo 3. 181: "Periferik Arter" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Yaşınız: 20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	10	9	15	8	8	50
	Oran	13,5%	20,0%	32,6%	40,0%	53,3%	25,0%
Daha önce kalp krizi inme geçirdiyseniz, ya da düzensiz	Kişi Sayısı	8	3	1	1	0	13

kalp atımınız varsa doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir.	Oran	10,8%	6,7%	2,2%	5,0%	0,0%	6,5%
Daha önce kalp krizi, inme geçirdiyseniz, ya da kalp yetmezliğiniz varsa doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir.	Kişi Sayısı	9	6	5	2	2	24
	Oran	12,2%	13,3%	10,9%	10,0%	13,3%	12,0%
Daha önce kalp krizi, inme veya kalbi besleyen damarlar dışındaki bütün atardamarlarda daralma veya tıkanmalara sebep olan hastalık geçirdiyseniz doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir.	Kişi Sayısı	31	15	18	4	1	69
	Oran	41,9%	33,3%	39,1%	20,0%	6,7%	34,5%
Daha önce kalp krizi, inme veya kalbin istemsiz kasılmasıyla oluşan bir hastalık geçirdiyseniz doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir.	Kişi Sayısı	16	12	7	5	4	44
	Oran	21,6%	26,7%	15,2%	25,0%	26,7%	22,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru seçeneği işaretleyen 69 katılımcı 31'i 20 ve 29 yaş aralığında bulunmaktadır. Bu değer bu yaş aralığındaki katılımcıların %41,9'unun soruyu cevaplamasıyla ile oluşmuştur. Soruyu doğru cevaplayan katılımcıların azınlığını ise 60 yaş ve üstünde bulunan 1 katılımcı belirlemiştir. Soruyu bilmediğini belirten katılımcıların sayı bakımından çoğunluğunda 40-49 yaş aralığındaki katılımcılar yer almaktadır. Oran bakımından değerlendirildiğinde 60 yaş ve üstünde bulunan katılımcıların %53,3'ü soruyu cevaplayamadığı için bu seçeneğin en yüksek oranını bu yaş grubu oluşturmaktadır.

Tablo 3. 182: "Periferik Arter" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

	Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler	İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam

Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	15	9	7	1	14	4	50
	Oran	53,6%	28,1%	77,8%	16,7%	13,1%	22,2%	25,0%
Daha önce kalp krizi inme geçirdiyseniz, ya da düzensiz kalp atımınız varsa doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir.	Kişi Sayısı	1	3	0	0	9	0	13
	Oran	3,6%	9,4%	0,0%	0,0%	8,4%	0,0%	6,5%
Daha önce kalp krizi, inme geçirdiyseniz, ya da kalp yetmezliğiniz varsa doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir.	Kişi Sayısı	4	3	0	1	14	2	24
	Oran	14,3%	9,4%	0,0%	16,7%	13,1%	11,1%	12,0%
Daha önce kalp krizi, inme veya kalbi besleyen damarlar dışındaki bütün atardamarlarda daralma veya tıkanmalara sebep olan hastalık geçirdiyseniz doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir.	Kişi Sayısı	5	8	0	2	48	6	69
	Oran	17,9%	25,0%	0,0%	33,3%	44,9%	33,3%	34,5%
Daha önce kalp krizi, inme veya kalbin istemsiz kasılmasıyla oluşan bir hastalık geçirdiyseniz doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir.	Kişi Sayısı	3	9	2	2	22	6	44
	Oran	10,7%	28,1%	22,2%	33,3%	20,6%	33,3%	22,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo 3. 182'ye göre doğru seçeneği işaretleyen 69 katılımcıdan 48'inin öğrenim durumunun üniversite olduğu görülmektedir. "Bilmiyorum." seçeneğini işaretle katılımcıların çoğunluğu ise ilkokul mezunudur. Öğrenim durumlarını ayrı ayrı değerlendirildiğinde bu seçeneğin işaretlenme oranının en yüksek olduğu değeri okuryazar olmayan katılımcılar belirlemiştir.

45. Soru:

"Uzun süreli CORASPIN 100 mg kullanımı, gastrointestinal kanaldan gizli kan kaybına bağlı olarak demir eksikliği anemisine neden olabilir." (Coraspin) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 183: İkinci Denek Grubunun İlacın Kullanımıyla İlgili Cümleyi Anlama Oranı

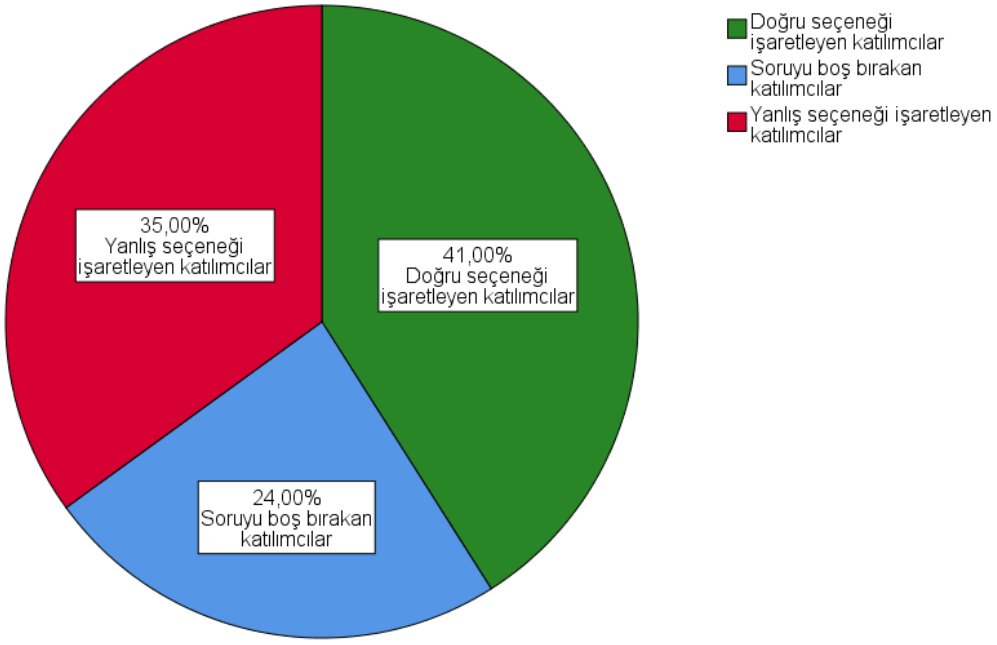
Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	48	24,0
Coraspin 100 mg kullanılması boşaltım sistemi kanalından gizli kan kaybına ve bunun yanında kandaki demir eksikliğine neden olabilir.	27	13,5
Coraspin 100 mg kullanımı düzensiz olduğu takdirde kansızlık ve demir eksikliğine neden olabilir.	22	11,0
Coraspin kullanımında alınması gereken miktardan fazla alınması mide kanamasına neden olacağı için kansızlığı da beraberinde getirir.	21	10,5
Uzun süreli Coraspin 100 mg kullanımı sindirim sistemi kanalından gizli kan kaybına ve bunun yanında kandaki demir eksikliğine neden olabilir.	82	41,0
Toplam	200	100,0

Coraspin ilacının kullanma talimatından alınan cümlede ilacın uzun süreli kullanımından kaynaklanan bir yan etkisi belirtilmiştir. Katılımcıların cümleyi anlamak için gastrointestinal kanal ifadesini anlamaları gerekmektedir.

Gastrointestinal kanal ifadesinin bilinmesi ve cümlenin aktarılması tablo 3.183'te şu şekilde bulunmaktadır:

Uzun süreli Coraspin kullanımı sindirim sistemi kanalından gizli kan kaybına neden olmakta bu durum da demir eksikliğine yani kansızlığa neden olabilmektedir. Cümleyi bu şekilde anlayan katılımcılar %41 oranına sahiptir. Gizli kan kaybının boşaltım sistemi kanalından olduğunu düşünen ve cümleyi o şekilde aktaran bireyler katılımcıların %13,5'ini oluşturmaktadır. Gizli kan kaybının ilacın fazla alınması durumunda oluştuğunu düşünen katılımcılar ise %10,5 değerindedir. İlacın düzensiz kullanımının kansızlığa yol açması ise katılımcıların %11'i tarafından düşünülmektedir. Soruya "bilmiyorum" cevap verilme oranı da %24'tür.

Şekil 3. 47: İkinci Denek Grubunun İlacın Kullanımıyla İlgili Cümleyi Anlama Oranı

Tablo 3. 184: İlacın Kullanımıyla İlgili Cümlenin Cinsiyete Göre Anlaşılma Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	31	17	48
	Oran	29,2%	18,1%	24,0%
	Kişi Sayısı	16	11	27

Coraspin 100 mg kullanılması boşaltım sistemi kanalından gizli kan kaybına ve bunun yanında kandaki demir eksikliğine neden olabilir.	Oran	15,1%	11,7%	13,5%
Coraspin 100 mg kullanımı düzensiz olduğu takdirde kansızlık ve demir eksikliğine neden olabilir.	Kişi Sayısı	10	12	22
	Oran	9,4%	12,8%	11,0%
Coraspin kullanımında alınması gereken miktardan fazla alınması mide kanamasına neden olacağı için kansızlığı da beraberinde getirir.	Kişi Sayısı	13	8	21
	Oran	12,3%	8,5%	10,5%
Uzun süreli Coraspin 100 mg kullanımı sindirim sistemi kanalından gizli kan kaybına ve bunun yanında kandaki demir eksikliğine neden olabilir.	Kişi Sayısı	36	46	82
	Oran	34,0%	48,9%	41,0%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu doğru cevaplayan 82 katılımcıdan 46'sı kadın; 26'sı erkektir. Dolayısıyla çoğunlukta kadınlar yer almaktadır. Sorunun cevabını bilmediğini söyleyen katılımcıların çoğunluğunu ise erkek katılımcılar oluşturmaktadır.

Tablo 3. 185: İlacın Kullanımıyla İlgili Cümlenin Yaşa Göre Anlaşılma Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	8	9	16	8	7	48
	Oran	10,8%	20,0%	34,8%	40,0%	46,7%	24,0%
Coraspin 100 mg kullanılması boşaltım sistemi kanalından gizli kan kaybına ve bunun yanında kandaki demir eksikliğine neden olabilir.	Kişi Sayısı	13	8	3	2	1	27
	Oran	17,6%	17,8%	6,5%	10,0%	6,7%	13,5%
Coraspin 100 mg kullanımı düzensiz olduğu takdirde kansızlık ve demir eksikliğine neden olabilir.	Kişi Sayısı	13	3	3	0	3	22
	Oran	17,6%	6,7%	6,5%	0,0%	20,0%	11,0%
Coraspin kullanımında alınması gereken miktardan fazla alınması	Kişi Sayısı	8	6	5	1	1	21

mide kanamasına neden olacağı için kansızlığı da beraberinde getirir.	Oran	10,8%	13,3%	10,9%	5,0%	6,7%	10,5%
Uzun süreli Coraspin 100 mg kullanımı sindirim sistemi kanalından gizli kan kaybına ve bunun yanında kandaki demir eksikliğine neden olabilir.	Kişi Sayısı	32	19	19	9	3	82
	Oran	43,2%	42,2%	41,3%	45,0%	20,0%	41,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu doğru cevaplayan katılımcıların çoğunluğunun yaş aralığı 20-29 olarak tespit edilmiştir. Katılımcıların yaşları arttıkça soruyu bilme Oranının da azaldığı belirlenmiştir. "Bilmiyorum." seçeneğinin işaretlenme oranına bakıldığında ise katılımcıların yaşları arttıkça bu seçeneğin daha çok işaretlendiği görülmektedir.

Tablo 3. 186: İlacın Kullanımıyla İlgili Cümlenin Öğrenim Durumuna Göre Anlaşılma Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	14	11	6	1	12	4	48
	Oran	50,0%	34,4%	66,7%	16,7%	11,2%	22,2%	24,0%
Coraspin 100 mg kullanılması boşaltım sistemi kanalından gizli kan kaybına ve bunun yanında kandaki demir eksikliğine neden olabilir.	Kişi Sayısı	3	4	1	0	19	0	27
	Oran	10,7%	12,5%	11,1%	0,0%	17,8%	0,0%	13,5%
Coraspin 100 mg kullanımı düzensiz	Kişi Sayısı	1	4	0	0	13	4	22

olduğu takdirde kansızlık ve demir eksikliğine neden olabilir.	Oran	3,6%	12,5%	0,0%	0,0%	12,1%	22,2%	11,0%
Coraspin kullanımında alınması gereken miktardan fazla alınması mide kanamasına neden olacağı için kansızlığı da beraberinde getirir.	Kişi Sayısı	3	1	0	1	14	2	21
	Oran	10,7%	3,1%	0,0%	16,7%	13,1%	11,1%	10,5%
Uzun süreli Coraspin 100 mg kullanımı sindirim sistemi kanalından gizli kan kaybına ve bunun yanında kandaki demir eksikliğine neden olabilir.	Kişi Sayısı	7	12	2	4	49	8	82
	Oran	25,0%	37,5%	22,2%	66,7%	45,8%	44,4%	41,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloya göre üniversite mezunu olan katılımcılar diğer öğrenim durumuna sahip katılımcılara göre soruyu daha çok doğru cevaplamışlardır. Soruyu bilmediğini belirten katılımcıların çoğunluğunu ise ilkokul mezunu olan katılımcılar ortaya çıkarmıştır. Bu değer ilkokul mezunu olan bütün katılımcıların %50'sine karşılık gelmektedir.

46. Soru:

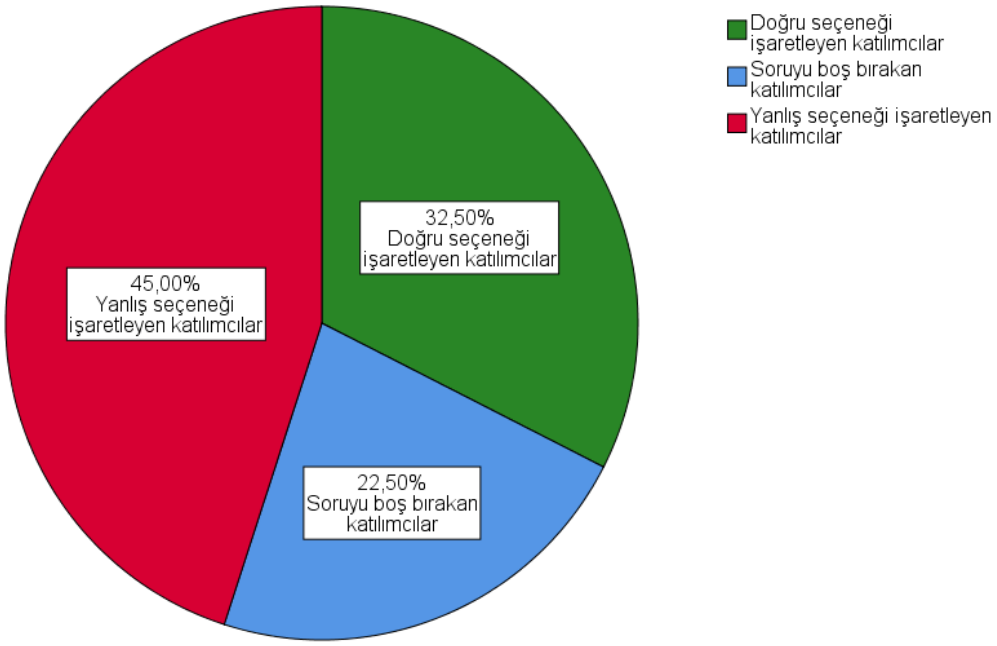
"Kalp yetmezliği, karaciğer sirozu, nefrotik sendrom veya aşikar böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız." (Majezik) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 187: İkinci Denek Grubunun "*Nefrotik Sendrom, Siroz*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	45	22,5
Kalp yetmezliği, karaciğer kanseri, böbrek taşı veya böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.	31	15,5
Kalp yetmezliği, karaciğer yağlanması, idrar yolu hastalıkları veya böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.	19	9,5
Kalp yetmezliği, karaciğer yetmezliği, böbrek yetmezliği veya gizli böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.	40	20,0
Kalp yetmezliği, karaciğerin ileri derecede hasar görmesi, böbreklerde protein kaybına sebep olan bir hastalığınız varsa ya da açık, belli olan bir böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.	65	32,5
Toplam	200	100,0

Cümlenin doğru anlaşılabilmesi için karaciğer sirozu, nefrotik sendrom, aşikar böbrek hastalığı gibi ifadelerin bilinmesi gerekmektedir. İlk olarak karaciğer sirozu karaciğerin ileri derecede hasar görmesi ve normal dokusunun yerini sertleşmiş doku alması durumu olarak tanımlanmaktadır. Bu durum karaciğerin normal işlevlerini yerine getirememe ve çeşitli sağlık sorunlarına neden olabilmektedir. Kelimeyi doğru olarak anlayan katılımcıların oranı %32 olarak görülürken; karaciğer kanseri olduğunu düşünen katılımcıların %15,5, karaciğer yağlanması olduğunu düşünen katılımcıların %9,5, karaciğer yetmezliği olduğunu düşünen katılımcıların ise %20 olduğunu görülmektedir. Nefrotik sendrom ise böbreklerin normal işlevlerini yerine getiremediği bir durumdur. Bu sendromda, böbreklerdeki filtreler hasar gördüğü için proteinlerin dışarı atıldığı ve vücutta protein eksikliğine yol açtığı görülmektedir. Kelimeyi bu şekilde anlayan katılımcılar %32,5 değerindedir. Diğer katılımcılar nefrotik sendrom hastalığını böbrek taşı olarak tahmin ederek %15,5 oranına, idrar yolu hastalıkları olarak tahmin ederek %9,5 oranına, böbrek yetmezliği olan cümleyi işaretleyerek %20 oranına sahiptir. Cümlede böbrek hastalığının aşikar olarak ifade edilmesi ise teşhisi konan, açık, belli olan böbrek hastalıklarını kast etmektedir. Dolayısıyla cümleyi doğru olarak anlayan bireyler, katılımcıların %32,5'ini oluşturmaktadır. Soruya "Bilmiyorum." cevabını veren bireylerin ise %22,5 oranına sahip olduğunu görülmektedir.

Şekil 3. 48: İkinci Denek Grubunun "*Nefrotik Sendrom, Siroz*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 188: "*Nefrotik Sendrom, Siroz*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	31	14	45
	Oran	29,2%	14,9%	22,5%
Kalp yetmezliği, karaciğer kanseri, böbrek taşı veya böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.	Kişi Sayısı	16	15	31
	Oran	15,1%	16,0%	15,5%
Kalp yetmezliği, karaciğer yağlanması, idrar yolu hastalıkları veya böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.	Kişi Sayısı	11	8	19
	Oran	10,4%	8,5%	9,5%
Kalp yetmezliği, karaciğer yetmezliği, böbrek yetmezliği veya gizli böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.	Kişi Sayısı	17	23	40
	Oran	16,0%	24,5%	20,0%
Kalp yetmezliği, karaciğerin ileri derecede hasar görmesi, böbreklerde protein kaybına sebep olan bir	Kişi Sayısı	31	34	65

hastalığınız varsa ya da açık, belli olan bir böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.	Oran	29,2%	36,2%	32,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Kadınlar ve erkeklerin birbirine yakın sayılarda soruyu doğru cevapladığı görülmektedir. "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcıların çoğunluğunu ise erkek katılımcılar oluşturmaktadır.

Tablo 3. 189: "*Nefrotik Sendrom, Siroz*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	7	8	15	7	8	45
	Oran	9,5%	17,8%	32,6%	35,0%	53,3%	22,5%
Kalp yetmezliği, karaciğer kanseri, böbrek taşı veya böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.	Kişi Sayısı	17	7	4	1	2	31
	Oran	23,0%	15,6%	8,7%	5,0%	13,3%	15,5%
Kalp yetmezliği, karaciğer yağlanması, idrar yolu hastalıkları veya böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.	Kişi Sayısı	4	3	6	5	1	19
	Oran	5,4%	6,7%	13,0%	25,0%	6,7%	9,5%
Kalp yetmezliği, karaciğer yetmezliği, böbrek yetmezliği veya gizli böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.	Kişi Sayısı	17	6	13	3	1	40
	Oran	23,0%	13,3%	28,3%	15,0%	6,7%	20,0%
Kalp yetmezliği, karaciğerin ileri derecede hasar görmesi, böbreklerde protein kaybına sebep olan bir hastalığınız varsa ya da açık, belli olan bir böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.	Kişi Sayısı	29	21	8	4	3	65
	Oran	39,2%	46,7%	17,4%	20,0%	20,0%	32,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200

	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Doğru cevap veren 65 katılımcıdan 29'u 20-29 yaş aralığında bulunmaktadır. Bu değeri 30-39 yaş aralığındaki katılımcılar takip etmektedir. Yaş aralığı arttıkça sorunun bilinme sayısı da azalmıştır. "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcıların çoğunluğunda da 40-49 yaş aralığında bulunan katılımcılar yer almaktadır. Oran olarak çoğunluğa bakıldığında ise 60 yaş ve üstünde bulunan katılımcıların %53,3'ünün soruyu bilmediği görülmektedir.

Tablo 3. 190: "*Nefrotik Sendrom, Siroz*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	14	10	6	1	11	3	45
	Oran	50,0%	31,3%	66,7%	16,7%	10,3%	16,7%	22,5%
Kalp yetmezliği, karaciğer kanseri, böbrek taşı veya böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.	Kişi Sayısı	2	3	0	1	22	3	31
	Oran	7,1%	9,4%	0,0%	16,7%	20,6%	16,7%	15,5%
Kalp yetmezliği, karaciğer yağlanması, idrar yolu hastalıkları veya böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.	Kişi Sayısı	6	3	2	1	6	1	19
	Oran	21,4%	9,4%	22,2%	16,7%	5,6%	5,6%	9,5%
Kalp yetmezliği, karaciğer yetmezliği,	Kişi Sayısı	2	10	1	2	21	4	40

böbrek yetmezliği veya gizli böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.	Oran	7,1%	31,3%	11,1%	33,3%	19,6%	22,2%	20,0%
Kalp yetmezliği, karaciğerin ileri derecede hasar görmesi, böbreklerde protein kaybına sebep olan bir hastalığınız varsa ya da açık, belli olan bir böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.	Kişi Sayısı	4	6	0	1	47	7	65
	Oran	14,3%	18,8%	0,0%	16,7%	43,9%	38,9%	32,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloya göre soruyu doğru cevaplayan 65 katılımcıdan 47'sinin öğrenim durumu üniversite mezunudur. Soruyu bilmediğini belirten katılımcılara bakıldığında ise çoğunluğu ilkokul mezunları oluşturmaktadır. Öğrenim durumlarını ayrı ayrı değerlendirildiğinde en yüksek oran okuryazar olmayan katılımcıların %66,7'sinin bu seçeneği işaretlemesiyle ortaya çıkmıştır.

47. Soru:

"Karaciğer toksisitesi ve hepatik işlev bozukluğu ile birlikte genelde akut pankreatit de gözlenebilir." (Parol) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

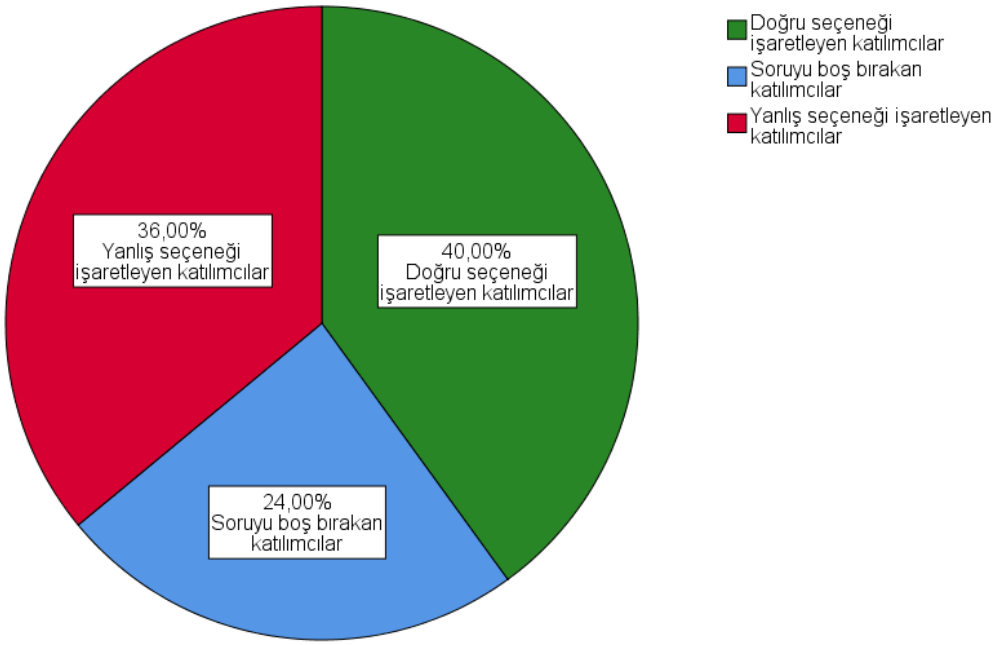
Tablo 3. 191: İkinci Denek Grubunun "*Karaciğer Toksisitesi, Hepatik İşlev Bozukluğu, Akut Pankreatit*" Kelimelerini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	48	24,0
Karaciğer hastalıkları pankreas hastalıklarını beraberinde getirir.	24	12,0
Karaciğer kanserinden kaynaklanan işlev kaybı ve tedavisi olmayan pankreas hastalıklarına neden olabilir.	27	13,5

Karaciğer yağlanması, pankreasın da iltihaplanmasına neden olur.	21	10,5
Karaciğer zehirlenmesi ve karaciğerin işlevsizliği ile birlikte çabuk ilerleyen pankreas iltihaplanması görülebilir.	80	40,0
Toplam	200	100,0

Parol ilacından alınan cümle "Karaciğer zehirlenmesi ve karaciğerin işlevsizliği ile birlikte çabuk ilerleyen pankreas iltihaplanması görülebilir." şeklinde aktarılmaktadır. Cümleyi bu şekilde anlatan katılımcıların oranı %40'tır. %13,5 olarak işaretlenen seçeneğin de "Karaciğer kanserinden kaynaklanan işlev kaybı ve tedavisi olmayan pankreas hastalıklarına neden olur." olduğu görülmektedir. Cümleyi "Karaciğer hastalıkları pankreas hastalıklarını beraberinde getirir." şeklinde anlayan katılımcılar %12'lik dilimler yer almaktadır. Karaciğer toksisitesi, karaciğer yağlanması; hepatik işlev bozukluğu ve pankreatit hastalıklarını ise pankreas hastalıkları olarak tanımlayan bireyler ise %10,5 oranındadır. Katılımcıların %24'ünün de "Bilmiyorum." seçeneğini işaretlendiği görülmektedir.

Şekil 3. 49: İkinci Denek Grubunun "*Karaciğer Toksisitesi, Hepatik İşlev Bozukluğu, Akut Pankreatit*" Kelimelerini Bilme Oranı

Tablo 3. 192: "*Karaciğer Toksisitesi, Hepatik İşlev Bozukluğu, Akut Pankreatit*" Kelimelerinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	7	9	15	9	8	48
	Oran	9,5%	20,0%	32,6%	45,0%	53,3%	24,0%
Karaciğer hastalıkları pankreas hastalıklarını beraberinde getirir.	Kişi Sayısı	11	7	1	2	3	24
	Oran	14,9%	15,6%	2,2%	10,0%	20,0%	12,0%
Karaciğer kanserinden kaynaklanan işlev kaybı ve tedavisi olmayan pankreas hastalıklarına neden olabilir.	Kişi Sayısı	17	5	4	1	0	27
	Oran	23,0%	11,1%	8,7%	5,0%	0,0%	13,5%
Karaciğer yağlanması, pankreasın da iltihaplanmasına neden olur.	Kişi Sayısı	7	6	6	0	2	21
	Oran	9,5%	13,3%	13,0%	0,0%	13,3%	10,5%
Karaciğer zehirlenmesi ve karaciğerin işlevsizliği ile birlikte çabuk ilerleyen pankreas iltihaplanması görülebilir.	Kişi Sayısı	32	18	20	8	2	80
	Oran	43,2%	40,0%	43,5%	40,0%	13,3%	40,0%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu doğru cevaplayan katılımcıların çoğunluğunda 20-29 yaş aralığında bulunan katılımcılar yer almaktadır. Cevaplanma oranının en az olduğu yaş aralığı ise 60 yaş ve üstünde olan katılımcılardır. "Bilmiyorum." seçeneğine bakıldığında ise çoğunluğu 40-49 yaş aralığında bulunan katılımcılar oluşturmaktadır

Tablo 3. 193: "*Karaciğer Toksisitesi, Hepatik İşlev Bozukluğu, Akut Pankreatit*" Kelimelerinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

Seçenekler	Öğrenim Durumunuz:	Toplam

		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	15	9	6	1	14	3	48
	Oran	53,6%	28,1%	66,7%	16,7%	13,1%	16,7%	24,0%
Karaciğer hastalıkları pankreas hastalıklarını beraberinde getirir.	Kişi Sayısı	5	2	1	1	13	2	24
	Oran	17,9%	6,3%	11,1%	16,7%	12,1%	11,1%	12,0%
Karaciğer kanserinden kaynaklanan işlev kaybı ve tedavisi olmayan pankreas hastalıklarına neden olabilir.	Kişi Sayısı	1	6	0	0	17	3	27
	Oran	3,6%	18,8%	0,0%	0,0%	15,9%	16,7%	13,5%
Karaciğer yağlanması, pankreasın da iltihaplanmasına neden olur.	Kişi Sayısı	0	4	1	0	14	2	21
	Oran	0,0%	12,5%	11,1%	0,0%	13,1%	11,1%	10,5%
Karaciğer zehirlenmesi ve karaciğerin işlevsizliği ile birlikte çabuk ilerleyen pankreas iltihaplanması görülebilir.	Kişi Sayısı	7	11	1	4	49	8	80
	Oran	25,0%	34,4%	11,1%	66,7%	45,8%	44,4%	40,0%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloya göre doğru seçeneği işaretleyen 80 katılımcıdan 49'u üniversite mezunudur. Soruyu bilmediği belirten katılımcıların çoğunluğunu ise ilkokul mezunları belirlemiştir. Bu çoğunluk ilkokul mezunu olan katılımcıların %53,6'sına tekabül etmektedir.

48. Soru:

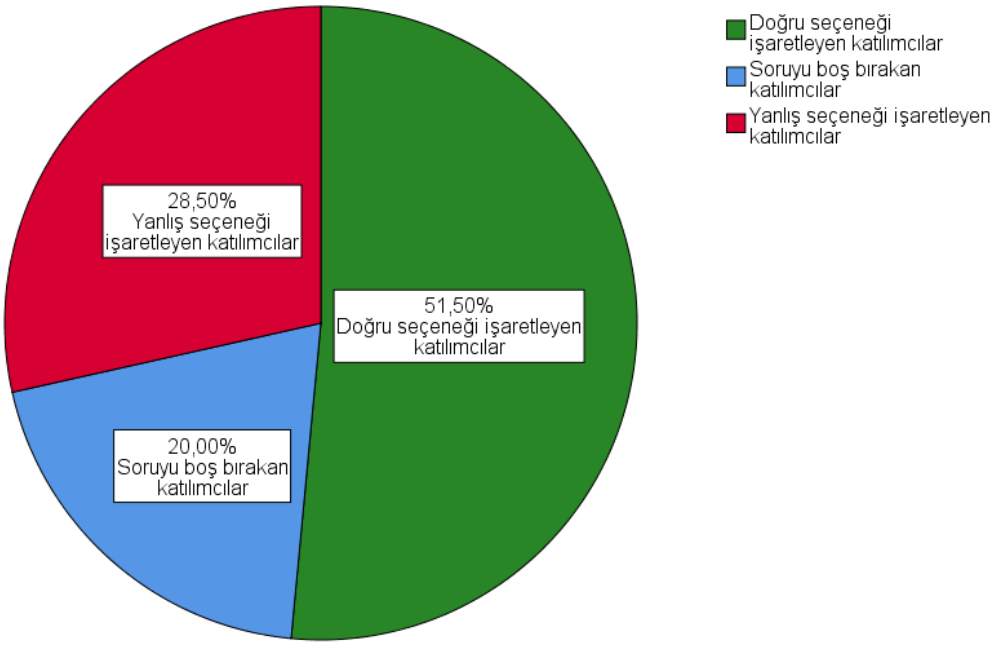
"Hemoglobin değerleri normale döndükten sonra (aneminin (kansızlık) şiddetine göre genellikle ilk 10 hafta içerisinde) serumdaki ferritin değerlerinin takibi ile oral demir tedavisine vücudun demir depoları tekrar dolana kadar devam edilmelidir." (Ferro Sanol Duedal) cümlesinde yer alan "ferritin" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

Tablo 3. 194: İkinci Denek Grubunun "*Ferritin*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	40	20,0
Asit üretimi	14	7,0
Demir proteini	103	51,5
İlaç adı	14	7,0
Kan basıncı	29	14,5
Toplam	200	100,0

Vücutta demir depolayan proteine ferritin adı verilmektedir. Vücutta yeterince bulunmaması durumunda kansızlık gibi sorunlara neden olmaktadır. Ferro Sanol Duedal ilacından alınan cümlede de kansızlık duruma göre demir depolarının serumla dolmasıyla ilgili bir cümle belirtilmektedir. Katılımcıların %51,5'i ferritin cevabını vererek soruyu doğru cevaplamıştır. Ferritin değerinin kan basıncı değeri olduğunu düşünen katılımcıların oranı ise %14,5'tir. Diğer seçeneklerin ise %7 oranla eşit bir şekilde işaretlenen "asit üretimi" ve "ilaç adı" olduğu görülmektedir. Tabloda katılımcıların %20'sinin de "Bilmiyorum." cevabı verdikleri belirtilmektedir.

Şekil 3. 50: İkinci Denek Grubunun "*Ferritin*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 195: "*Ferritin*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	27	13	40
	Oran	25,5%	13,8%	20,0%
Asit üretimi	Kişi Sayısı	8	6	14
	Oran	7,5%	6,4%	7,0%
Demir proteini	Kişi Sayısı	49	54	103
	Oran	46,2%	57,4%	51,5%
İlaç adı	Kişi Sayısı	7	7	14
	Oran	6,6%	7,4%	7,0%
Kan basıncı	Kişi Sayısı	15	14	29
	Oran	14,2%	14,9%	14,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloya göre kadınların %57,4'ü, erkeklerin %46,2'si ferritin kelimesini "demir proteini" şeklinde doğru cevaplamıştır. "Bilmiyorum." Seçeneğine bakıldığında ise erkeklerin %25,5'i, kadınların %13,8'i tarafından tercih edildiği görülmektedir. Dolayısıyla soruyu doğru cevaplayan katılımcıların çoğunluğunda kadınlar, bilmediğini belirten katılımcıların çoğunluğunda erkekler belirtilmektedir.

Tablo 3. 196: "*Ferritin*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	7	9	10	8	6	40
	Oran	9,5%	20,0%	21,7%	40,0%	40,0%	20,0%
Asit üretimi	Kişi Sayısı	8	3	1	0	2	14
	Oran	10,8%	6,7%	2,2%	0,0%	13,3%	7,0%
Demir proteini	Kişi Sayısı	33	28	28	9	5	103
	Oran	44,6%	62,2%	60,9%	45,0%	33,3%	51,5%
İlaç adı	Kişi Sayısı	6	2	4	1	1	14
	Oran	8,1%	4,4%	8,7%	5,0%	6,7%	7,0%
Kan basıncı	Kişi Sayısı	20	3	3	2	1	29
	Oran	27,0%	6,7%	6,5%	10,0%	6,7%	14,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabloya göre soruyu doğru cevaplayan katılımcıların çoğunluğunda 20-29 yaş aralığında bulunan katılımcılar yer almaktadır. Cevaplanma oranının en az olduğu yaş aralığı ise 60 yaş ve üstünde olan katılımcılardır. "Bilmiyorum." seçeneğine bakıldığında ise çoğunluğu 40-49 yaş aralığında bulunan katılımcılar oluşturmaktadır.

Tablo 3. 197: "*Ferritin*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	9	9	6	1	11	4	40

	Oran	32,1%	28,1%	66,7%	16,7%	10,3%	22,2%	20,0%
Asit üretimi	Kişi Sayısı	0	3	0	0	11	0	14
	Oran	0,0%	9,4%	0,0%	0,0%	10,3%	0,0%	7,0%
Demir proteini	Kişi Sayısı	14	13	1	3	62	10	103
	Oran	50,0%	40,6%	11,1%	50,0%	57,9%	55,6%	51,5%
İlaç adı	Kişi Sayısı	2	2	1	1	7	1	14
	Oran	7,1%	6,3%	11,1%	16,7%	6,5%	5,6%	7,0%
Kan basıncı	Kişi Sayısı	3	5	1	1	16	3	29
	Oran	10,7%	15,6%	11,1%	16,7%	15,0%	16,7%	14,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu doğru cevaplayan 103 katılımcıdan 62'sinin öğrenim durumunun üniversite olduğu görülmektedir. Dolayısıyla çoğunluğu üniversite mezunları oluşturmaktadır. Doğru seçeneği işaretleyen katılımcıların azınlığını ise okuryazar olmayan 1 katılımcı ortaya çıkarmıştır. Soruyu bilmediğini belirten katılımcıların çoğunluğunda da yine üniversite mezunları belirtilmektedir.

49. Soru:

"Seyrek yan etkiler: Kan kreatinin düzeyinde artış." (Plavix) cümlesinde yer alan "kreatinin" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

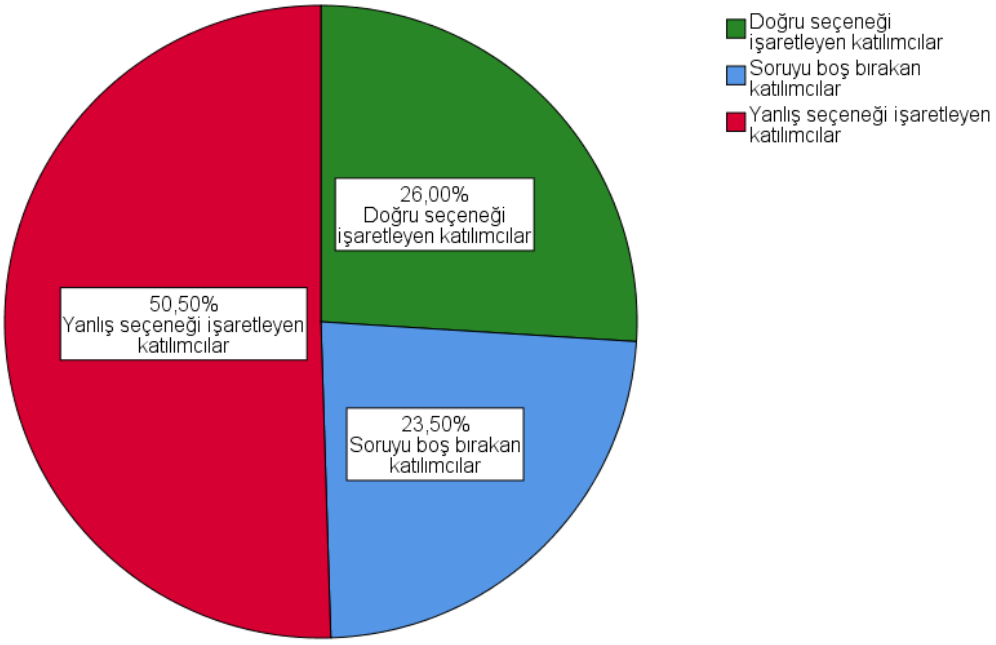
Tablo 3. 198: İkinci Denek Grubunun "*Kreatinin*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	47	23,5
Saçları güçlendiren keratin proteini	52	26,0
Atık maddesi	36	18,0
Kan pıhtılaşma değeri	34	17,0
Kan basıncı değeri	31	15,5
Toplam	200	100,0

Kreatinin, böbrek hastalıklarının tanısında kullanılan, kan tahlilinden bakılan bir değerdir. Kreatinin seviyeleri, böbreklerin ne kadar iyi çalıştığını gösteren bir gösterge olarak kullanılmaktadır. Vücutta kasların normal çalışması sırasında oluşan bir atık maddesi olarak tanımlanmaktadır. Dolayısıyla atık maddesi doğru cevap olarak %18 oranında işaretlenmiş olarak belirtilmektedir. %26 oranında doğru cevaptan daha

çok işaretlenen "saçları güçlendiren keratin değeri" seçeneğinin, kreatinin ile keratin kelimelerinin yakın bulunması ve benzetilmesiyle işaretlendiği tahmin edilmektedir. Kan pıhtılaşma değeri olduğunu düşünen katılımcıların oranı ise %17'dir. Bunu %15,5 oranıyla "kan basıncı değeri" seçeneği takip etmektedir. Soruyu bilmeyen katılımcılar ise %23,5'lik kesimde yer almaktadır.

Şekil 3. 51: İkinci Denek Grubunun "*Kreatinin*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 199: "*Kreatinin*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	33	14	47
	Oran	31,1%	14,9%	23,5%
Saçları güçlendiren keratin proteini	Kişi Sayısı	23	29	52
	Oran	21,7%	30,9%	26,0%
Atık maddesi	Kişi Sayısı	15	21	36
	Oran	14,2%	22,3%	18,0%
Kan pıhtılaşması değeri	Kişi Sayısı	17	17	34
	Oran	16,0%	18,1%	17,0%
Kan basıncı değeri	Kişi Sayısı	18	13	31
	Oran	17,0%	13,8%	15,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo 3. 199'ya göre soruyu doğru cevaplayan 36 kişiden 21'i kadın; 15'i erkektir. Soruyu bilmediğini belirten 47 kişiden 33'ü ise erkektir. Dolayısıyla kadınlar soruyu daha çok cevaplamış, erkekler daha çok boş bırakmıştır.

Tablo 3. 200: "*Kreatinin*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	8	9	13	9	8	47
	Oran	10,8%	20,0%	28,3%	45,0%	53,3%	23,5%
Saçları güçlendiren keratin proteini	Kişi Sayısı	24	11	13	4	0	52
	Oran	32,4%	24,4%	28,3%	20,0%	0,0%	26,0%
Atık maddesi	Kişi Sayısı	13	10	7	4	2	36
	Oran	17,6%	22,2%	15,2%	20,0%	13,3%	18,0%
Kan pıhtılaşması değeri	Kişi Sayısı	15	9	7	0	3	34
	Oran	20,3%	20,0%	15,2%	0,0%	20,0%	17,0%
Kan basıncı değeri	Kişi Sayısı	14	6	6	3	2	31
	Oran	18,9%	13,3%	13,0%	15,0%	13,3%	15,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Soruyu doğru cevaplayan katılımcıların çoğunluğunun yaş aralığı 20-29'dur. En az cevaplanma sayısı ise 60 yaş ve üstünde bulunan katılımcılar oluşturmuştur. Bilmediğini belirten katılımcıların oran olarak çoğunluğunda ise 50-59 ve 60 yaş üstünde bulunan katılımcılar belirtilmektedir.

Tablo 3. 201: "*Kreatinin*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

		Öğrenim Durumunuz:						
Seçenekler		İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum	Kişi Sayısı	15	8	6	2	13	3	47
	Oran	53,6%	25,0%	66,7%	33,3%	12,1%	16,7%	23,5%
	Kişi Sayısı	2	12	0	1	30	7	52

Saçları güçlendiren keratin proteini	Oran	7,1%	37,5%	0,0%	16,7%	28,0%	38,9%	26,0%
Atık maddesi	Kişi Sayısı	7	6	1	1	17	4	36
	Oran	25,0%	18,8%	11,1%	16,7%	15,9%	22,2%	18,0%
Kan pıhtılaşması değeri	Kişi Sayısı	2	2	0	1	26	3	34
	Oran	7,1%	6,3%	0,0%	16,7%	24,3%	16,7%	17,0%
Kan basıncı değeri	Kişi Sayısı	2	4	2	1	21	1	31
	Oran	7,1%	12,5%	22,2%	16,7%	19,6%	5,6%	15,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo 3. 201'de soruyu doğru cevaplayan 36 katılımcıdan 17'sinin üniversite mezunu olduğu görülmektedir. Bu çoğunluk üniversite mezunlarının %15,9'una tekabül etmektedir. Soruyu bilmediğini belirten 47 katılımcıdan 15'inin de ilkokul mezunu olduğu belirlenmiştir. Oran olarak bakıldığında ise okuryazar olmayan katılımcıların %66,7'si "Bilmiyorum." seçeneğini işaretlemiştir.

50. Soru:

"Seyrek görülen yan etkiler: Çok miktarda alındığında hepatik nekroz." (Vermidon) cümlesinde yer alan "hepatik nekroz" sizce ne anlama gelmektedir?

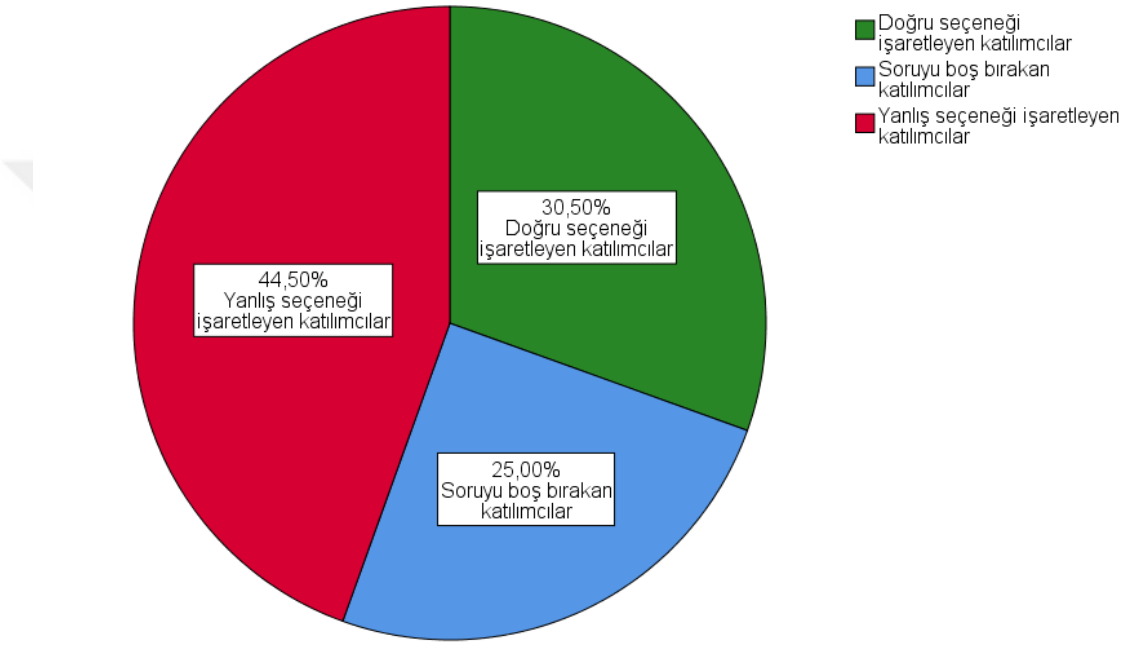
Tablo 3. 202: İkinci Denek Grubunun "*Hepatik Nekroz*" Kelimesini Bilme Oranı

Seçenekler	Kişi Sayısı	Oran
Bilmiyorum	50	25,0
Beyinde iltihaplanma	21	10,5
Böbrek yetmezliği	45	22,5
Karaciğerin hasar görmesi	61	30,5
Sarılık	23	11,5
Toplam	200	100,0

Nekroz Türkçe Tıp Dili Kılavuzu'nda (2006) "dokuların ölümü" (s. 55) olarak tanımlanmaktadır. Hepatik ise karaciğere ilişkili bir terimdir. Karaciğerle ilgili bir durumu veya hastalığı ifade etmek için kullanılmaktadır. Dolayısıyla hepatik nekroz,

karaciğer hücrelerinin ölümü veya hasarı anlamına gelmektedir. Tablo 3.202'de bu seçeneğin %30,5 oranında işaretlendiği görülmektedir. Hepatik nekrozu "böbrek yetmezliği" olarak tanımlayan katılımcıların oranı %22,5'tir. Karaciğer hastalıklarında görülebilecek sarılık belirtisi de şıklarda %11,5 oranında işaretlenerek belirtilmektedir. Azınlıkta olan "beyinde iltihaplanma" tanımı ise katılımcıların %10,5'ini oluşturmaktadır. Sorunun cevaplanmama yüzdesi ise %25 olarak tespit edilmiştir.

Şekil 3. 52: İkinci Denek Grubunun "*Hepatik Nekroz*" Kelimesini Bilme Oranı

Tablo 3. 203: "*Hepatik Nekroz*" Kelimesinin Cinsiyete Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Cinsiyetiniz: Erkek	Kadın	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	35	15	50
	Oran	33,0%	16,0%	25,0%
Beyinde iltihaplanma	Kişi Sayısı	14	7	21
	Oran	13,2%	7,4%	10,5%
Böbrek yetmezliği	Kişi Sayısı	16	29	45
	Oran	15,1%	30,9%	22,5%
Karaciğerin hasar görmesi	Kişi Sayısı	28	33	61

	Oran	26,4%	35,1%	30,5%
Sarılık	Kişi Sayısı	13	10	23
	Oran	12,3%	10,6%	11,5%
Toplam	Kişi Sayısı	106	94	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%

Katılımcılar cinsiyet bakımından birbirine yakın sayılarda doğru cevabı işaretlemişlerdir. Soruyu bilmediğini belirten katılımcıların çoğunluğunda ise erkekler yer almaktadır. Erkeklerin %33'ünün, kadınların %16'sının "Bilmiyorum." seçeneğini tercih ettikleri görülmektedir.

Tablo 3. 204: "*Hepatik Nekroz*" Kelimesinin Yaşa Göre Bilinme Oranı

		Yaşınız:					
Seçenekler		20-29	30-39	40-49	50-59	60 ve üstü	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	9	11	12	11	7	50
	Oran	12,2%	24,4%	26,1%	55,0%	46,7%	25,0%
Beyinde iltihaplanma	Kişi Sayısı	10	5	2	0	4	21
	Oran	13,5%	11,1%	4,3%	0,0%	26,7%	10,5%
Böbrek yetmezliği	Kişi Sayısı	19	11	12	2	1	45
	Oran	25,7%	24,4%	26,1%	10,0%	6,7%	22,5%
Karaciğerin hasar görmesi	Kişi Sayısı	26	12	14	6	3	61
	Oran	35,1%	26,7%	30,4%	30,0%	20,0%	30,5%
Sarılık	Kişi Sayısı	10	6	6	1	0	23
	Oran	13,5%	13,3%	13,0%	5,0%	0,0%	11,5%
Toplam	Kişi Sayısı	74	45	46	20	15	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Kelimeye daha çok aşina olan yaş grubunun 20-29 yaş aralığında olduğu görülmektedir. 60 yaş ve üstünde olan katılımcıların ise en az aşina olan katılımcılar olduğu belirlenmiştir. "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyen katılımcılara bakıldığında da 60 yaş ve üstünde olan katılımcıların %46,7'si, 50-59 yaş aralığında bulunan katılımcıların %55'i tarafından tercih edildiği görülmektedir. Bu seçenekte sayı bakımından çoğunluğu 40-49 yaş aralığındaki katılımcılar sağlamaktadır

Tablo 3. 205: "*Hepatik Nekroz*" Kelimesinin Öğrenim Durumuna Göre Bilinme Oranı

Seçenekler		Öğrenim Durumunuz: İlkokul	Lise	Okuryazar değil	Ortaokul	Üniversite	Yüksek lisans ve üzeri	Toplam
Bilmiyorum.	Kişi Sayısı	15	6	7	0	18	4	50
	Oran	53,6%	18,8%	77,8%	0,0%	16,8%	22,2%	25,0%
Beyinde iltihaplanma	Kişi Sayısı	2	3	2	0	12	2	21
	Oran	7,1%	9,4%	22,2%	0,0%	11,2%	11,1%	10,5%
Böbrek yetmezliği	Kişi Sayısı	4	10	0	2	26	3	45
	Oran	14,3%	31,3%	0,0%	33,3%	24,3%	16,7%	22,5%
Karaciğerin hasar görmesi	Kişi Sayısı	7	9	0	3	36	6	61
	Oran	25,0%	28,1%	0,0%	50,0%	33,6%	33,3%	30,5%
Sarılık	Kişi Sayısı	0	4	0	1	15	3	23
	Oran	0,0%	12,5%	0,0%	16,7%	14,0%	16,7%	11,5%
Toplam	Kişi Sayısı	28	32	9	6	107	18	200
	Oran	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tablo 3. 205'e göre kelimenin anlamını bilen 61 katılımcıdan 36'sı üniversite mezunudur. Bu sayı bütün üniversite mezunlarının %33,6'sına tekabül etmektedir. Okuryazar olmayan ve ilkokul mezunu olan katılımcıların hiçbiri soruyu cevaplayamadığı için azınlığı da bu öğrenim durumları oluşturmaktadır. Bilmiyorum seçeneğini işaretleyen 50 kişiden 18'i de yine üniversite mezunu olarak çoğunluğu oluşturmaktadır. Öğrenim durumlarını kendi içinde değerlendirildiğinde okuryazar olmayan katılımcıların %77,8'i kelimeyi bilmediğini belirtmiş, bu oranı ilkokul mezunu olan katılımcılarım %53,6'sı takip etmiştir.

SONUÇ

"İlaçların Kullanma Talimatı Üzerine Bir Dil İncelemesi" adlı tez çalışmasında, Türkiye'de son yıllarda en çok kullanılan ilaçlarla ilgili verileri yansıtan Türkiye İlaç Pazarı Gözlem Raporu'nda yer alan yirmi ilacın kullanma talimatlarının söz varlığı incelenmiştir.

Araştırmaya temel olarak alınan kullanma talimatlarında *"Nedir ve ne için kullanılır?, "Kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler", "Nasıl kullanılır?" "Olası yan etkiler nelerdir?*" gibi bilgilerin bulunduğu bölümlerin söz varlığı tespit edilmiştir. Bunlara dayanarak çalışmanın amacına uygun sorular oluşturulmuştur. Bu sorular vasıtasıyla kullanma talimatındaki ifadenin doğru anlaşılıp anlaşılmadığının tespiti için iki farklı denek grubuyla çalışılmıştır. Birinci denek grubundaki 10 kişi kadın, 10 kişi erkek olmak üzere 20 kişi ile "yüz yüze anket uygulama" yöntemiyle çalışılmıştır. Sorulan sorularda seçenekler belirtilmeden kullanma talimatındaki ifadenin doğru anlaşılıp anlaşılmadığı tespit edilmiştir. Birinci gruptakilerden farkı seçeneklerin verilmesi olan aynı sorular, ikinci denek grubundaki 200 kişi ile de internet üzerinden anket uygulama yöntemiyle çalışılmıştır. Çıkan sonuçlar, birinci grupta ortaya çıkan sonuçların geçerliliği hususunda yol gösterici olmuştur. Bu bağlamda deneğin cinsiyeti, yaşı, öğrenim durumu ya da mesleği ile anlaşılırlık arasında bir bağıntı olup olmadığı da ortaya konulmuştur.

Araştırma sonucunda elde edilen veriler şöyle özetlenebilir:

1. Birinci denek grubuna uygulanan ve seçenekleri verilmeyen anket soruları değerlendirildiğinde "enjeksiyon" %100, "epilepsi" %90, "tüberküloz" ve "endike" %70, "alerji" ve "hemoglobin" %60 oranıyla katılımcılar tarafından en çok bilinen kelimeler olduğu görülmektedir.
2. Birinci denek grubundaki katılımcıların çoğunluğunun içinde "romatizma, reflü, viral üst solunum yolu hastalıkları, profilaktik tedavi" geçen cümleleri yorumlanmaya uygun bularak orta düzeyde anladığı tespit edilmiştir.
3. Birinci denek grubuna uygulanan ve seçenekleri verilmeyen anket soruları değerlendirildiğinde "glokom" %95, "serebrovasküler kanama" %90, "adneksit", "özofajit" ve "gastrointestinal kanal" %65 oranıyla katılımcılar

tarafından yanlış bilindiği, dolayısıyla cümlenin de yanlış anlaşıldığı tespit edilmiştir.

4. Birinci denek grubundaki katılımcıların çoğunluğunun, içinde "sepsis" geçen cümleyi %100 oranla, "glutatyon", "dejeneratif", "hepatik nekroz" geçen cümleleri %65 oranla hiç anlamadığı belirlenmiş, sorulara da cevap alınamamıştır.
5. Birinci denek grubundaki katılımcıların bazılarının, sorulardaki cümle veya kelimeleri hastalıkla ilgili tecrübeleri sebebiyle kendi belirtilerine veya çevresinden duyduklarına göre tanımladıkları görülmektedir. Örnek olarak *alerji* kelimesi; "kızarıklık, kaşıntı, kabarıklık, göz yaşarması" şeklinde, *romatizma* hastalığı; "diz ağrısı, yağmur yağdığında ortaya çıkan ağrı" şeklinde tanımlanmıştır.
6. Katılımcıların kelimenin birebir anlamını bilmese de cümlenin tamamından yola çıkarak ne olduğunu yaklaşık olarak anlamaya çalıştıkları gözlenmiştir. Örnek olarak *"endike"* kelimesinin "ilacın işe yaraması" anlamına geldiği, *"semptom"* kelimesinin "hastalığın belirtileri"ni kastettiği böylece anlaşılmıştır.
7. Birinci denek grubunda bulunan katılımcıların bazı kelimeleri ses yanılsaması yoluyla tahmin ettikleri de görülmüştür. Örnek olarak "göz tansiyonu" anlamına gelen *"glokom"* ; *"glikoz"* kelimesiyle ilişkilendirilerek "şeker hastalığı" olarak; "yumurtalık iltihabı" olarak bilinen *"adneksit"*; *"akne"* ile ilişkilendirilerek, *"kreatinin"* ; *"keratin"* kelimesiyle karıştırılarak tanımlanmıştır.
8. Birinci denek grubunda bulunan katılımcıların cevaplarında cinsiyet bakımından herhangi bir farklılık gözlemlenmemiştir. "Lohusalık humması" gibi kadın hastalıklarıyla ilgili olan hastalıklar dışında hem kadınlar hem de erkekler birbirlerine yakın cevaplar vermişlerdir.
9. Birinci denek grubunda bulunan katılımcıların yaşlarının sorular üzerindeki etkisine bakıldığında 20-29 yaş aralığında bulunan katılımcıların 60 yaş ve üstüne bulunan katılımcılara göre daha çok cevap verdiği görülmektedir.
10. Katılımcıların öğrenim durumları da cevaplar üzerinde etkili olmuştur; fakat lisans veya yüksek lisans ve üzeri mezunu olan her katılımcı soruları daha çok

bilmiş, ilkokul mezunu olan veya okuryazar olmayan her katılımcı soruları daha az bilmiş gibi bir çıkarım yapılamamaktadır. 20 katılımcının da birbirinden farklı kelime ve cümleler hakkında bilgi sahibi oldukları görülmüştür.

11. İkinci denek grubuna uygulanan ve seçenekleri verilen anket soruları değerlendirildiğinde, "enjeksiyon" %67,5, "romatizma" %62, "endike" %56,5, "hemoglobin" %55 "epilepsi" %53 oranıyla katılımcılar tarafından en çok bilinen beş kelime olduğu görülmektedir.
12. İkinci denek grubuna uygulanan ve seçenekleri verilen anket soruları değerlendirildiğinde, "antiinflamatuvar" %24, "glokom" %24,5, "kreatinin" %26, "profilaktik" ve "osteoartrit" %26,5 oranıyla katılımcılar tarafından en az bilinen beş kelime olduğu görülmektedir.
13. En az doğru cevaplanan sorunun ise içinde yabancı kökenli bir kelime olmamasına rağmen %13 oranıyla "*Günde 150 mg'ı aşmayınız." Voltaren (75 Mg) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?*" sorusudur. Bu ilacın kullanma talimatından alınan cümlede ilacın en fazla iki tablet, yani 75 mg, alınması gerektiği anlaşılması gerekirken, katılımcıların %43'ünün en fazla bir tablet alması gerektiğini düşündükleri görülmüştür.
14. İkinci denek grubunda bulunan katılımcılar arasında soruları doğru cevaplayan bireylerin çoğunluğunun kadınlar olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bunun da aile bireylerinin hastalığı durumunda bakım sorumluluğunu kadınların daha fazla üstlenmesinden kaynaklandığı tahmin edilmektedir.
15. İkinci denek grubunda bulunan ve "Bilmiyorum." seçeneğini işaretleyerek soru hakkında fikir belirtmeyen katılımcıların çoğunluğunda ise erkekler yer almaktadır. Dolayısıyla kadınların ailelerinin ilaç kullanım davranışı hakkında bilgi sağlama olasılıklarının daha yüksek olduğu görülmektedir.
16. İkinci denek grubunun verdiği cevaplar yaş aralıkları bakımından değerlendirildiğinde 20-29 yaş aralığında bulunan katılımcıların soruyu daha çok bildiği, 60 yaş ve üzerinde olan katılımcıların ise soruyu daha az bildiği belirlenmiştir.
17. Öğrenim durumlarının da cevaplar üzerindeki dağılımı etkilediği görülmektedir. Doğru seçeneği işaretleyen katılımcıların çoğunluğunda

üniversite mezunları yer alırken, azınlığı ilkokul mezunu olan ve okuryazar olmayan katılımcılar oluşturmuştur.

18. Tıbbî terminoloji insan anatomisini, hastalıkları, klinik uygulamaları vs. açıklayan terimlerden oluşur; fakat ilacın kullanılmasıyla ilgili gereken bilgiler tıbbî bir terime ihtiyaç duyulmadan da kullanıcılara aktarılabilir. İlaçların "Kullanma Talimatı"nda yabancı kökenli kelimelerin kullanılması, anlama sürecini olumsuz yönde etkilemektedir. Bunun da ilaç kullananlar veya "hastalar" üzerinde telafisi mümkün olmayan olumsuz sonuçları olabilir.
19. İlaçların "Kullanma Talimatı"nda kullanılan yabancı kökenli kelimelerin, bu konuda uzman olmayan kullanıcılar için Türkçelerinin tercih edilmesi yolunda başta Eczacılar Odası olmak üzere bütün ilgililerin duyarlı olmasına yönelik aydınlatma çalışmaları yapılmalıdır.

KAYNAKÇA

Abacıoğlu, N. (2005). Akılcı İlaç Kullanımı. Üniversite ve Toplum Dergisi, 5 (4), 1-7.

Acar, A. Yeğenoğlu, S. (2005). Akılcı İlaç Kullanımı Penceresinden Farmoekonomi ve Hastane Formülerleri. Ankara Eczacılık Fakültesi Dergisi, 207-218.

Açıkalın, I. (1995), A Linguistic Analysıs of Turkish Medical Language and Doctor Patient Communication (Basılmamış Doktora Tezi). Hacettepe University Institute of Social Sciences, Ankara.

Adıvar, A. (1991). *Osmanlı Türklerinde İlim*. İstanbul: Remzi Kitapevi.

Akalın, K. (1996). İlaç ve Eczacılık Uluslar Arası Anlaşmalar, Kanunlar, Yönetmelikler, Genelgeler. Ankara: İlaç Eczacılık Genel Müdürlüğü Yayını.

Akıcı, A. Uğurlu, M. Ü. Gönüllü, N. Oktay, Ş. Kalaça, S. Pratisyen hekimlerin akılcı ilaç kullanımı konusunda bilgi ve tutumlarının değerlendirilmesi. Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi. 11(7), 253-257.

Akılcı ilaç Kullanımının Alfabesi, (1993), T. C. Sağlık Bakanlığı Sağlık Projesi Genel Koordinatörlüğü. https://e-kutuphane. teb. org. tr/pdf/tebhaberler/eylul93/8. pdf ((Erişim tarihi: 02. 05. 2024)

Akkuş, M. (2018). Tarihî Tıp Metinlerinde Dil Ve Üslup. The Journal of Turkic Language and Literature Surveys (TULLIS), 3(2), 13-25.

Arslan, M. (2005). Türkiye'deki İlaç Prospektüslerinin Dili Üzerine Bir İnceleme (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Türk Dili ve Ana Bilim Dalı. Denizli.

Arslantaş, D. (2012). Tıbbî Terminoloji. (1. Baskı) iç. (2-24). Eskişehir: T. C. Anadolu Üniversitesi Yayını.

Atmaca, N. S. (2014). Türk Tıp Dili Niçin Özleştirilmelidir?. Güncel Gastroenteroloji Dergisi, 18,4, 390-400.

Benzer, A. (2011). Tanıtmalıkların Dili Ve Yeniden Düzenlenmesi. Türklük Bilimi Araştırmaları, 29, 63-73.

Bıçak, U. Yakıncı, C. Aslan, M. (2005). İngilizcenin Etkisiyle Tıp Dilinde Yapılan Hatalar. TED. 19(19). 5-41.

Bostancı, İ. Doğru, M. (2011). Anafilaksi ve Anafilaksideki Gelişmeler. Journal of Child, 11(2), 43-53.

Bölükbaş, S. (2009), Prospektüslerde Dil Kullanımı (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi), Erciyes Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Türk Dili ve Ana Bilim Dalı. Kayseri.

Bölükbaşı, O. (2004). Türkçe Tıp Eğitimi; Eski Ama Gerçekleşmiş Bir Hayalin Elbirliği ile Yok Edilişi. Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi, 13(11), 415-417.

Büker, C. (1996). Tıp'ta Türkçe. Çağdaş Türk Dili Dergisi, 9(106), 7-9.

Cankur, N. Ş. (2002). Tıp Eğitiminde Dil: I Önemi, Gelişmesi ve Geleceği. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 28(1), 29-32.

Cankur, N. Ş. (2002). Tıp Eğitiminde Dil: II Eğitim Dilinde Türkçe'nin Yeri Ve Geleceği. Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 28(1), 33-35.

Çıkmaz, S. Mesut, R. (2008). Anatomi Terimlerine Önerilmiş Türkçe Karşılıklardaki Yabancı Kökenli Terimlerin Analizi, Journal of Turgut Ozal Medical Center, 15(3), 175-179.

Demir, M. (2010). İlaç Kullanımı Sonucunda Doğan Zararlardan İlaç Üreticisinin Eczacının Ve Hekimin Sorumluluğu. TBB Dergisi, (89), 96-128.

Ekenler Ş, Koçoğlu D. (2016) Bireylerin Akılcı İlaç Kullanımıyla İlgili Bilgi Ve Uygulamaları. Huhemfad. 3(3),44-55.

Erten, A. (2003). Tıp Terminolojisi ve Tıp Metinleri Çevirisi. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Gökalp, O. Mollaoğlu, H. (2003). Uygunsuz İlaç Kullanımı. Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, 10 (2), 17-20.

Gülmez, E. (2012). Dünyada Akılcıl İlaç Kullanımı Uygulamalarına Genel Bir Bakış. Türk Farmakoloji Derneği Klinik Farmakoloji Çalışma Grubu Elektronik Bülteni, 1-7.

https://www. titck. gov. tr/faaliyetalanlari/ilac/akilci-ilac-kullanimi (Erişim tarihi: 02. 05. 2024)

https://www. titck. gov. tr/mevzuat/kisa-urun-bilgisi-standart-degerlendirme-proseduru-27122018172807 (Erişim tarihi: 02. 05. 2024)

https://www. tuncerguney. com/tr/article/download/p1abvrg1g7sof1ha71sav5ik1fdc9. pdf?file=Tuncer-Glokom. pdf) (Erişim tarihi: 02. 05. 2024)

İlhan, N. İ. Aydemir, Ö. Çakır, M. Aycan, S. (2014). Akılcı olmayan ilaç kullanım davranışları: Ankara'da üç ilçe örneği. Turk J Public Health,12(3),118-200.

İlhanlı Yaramış, M. Ulupınar, S. (2021). Bir Aile Sağlığı Merkezine Kayıtlı Bireylerin Akılcı İlaç Kullanım Davranışları. Ordu Üniversitesi Hemşirelik Çalışmaları Dergisi, 4(1), 10-20.

İskit, A. (2016). Akılcı İlaç Kullanımı. Hacettepe Üniversitesi Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi. 15 (7), 45-89.

Kaliteli İlaç İçin Yaptıklarımız, (1988), T. C. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğü.

Kemahlı, S. (2015. Tıp Eğitimi Ve Hekimlik Dilimiz Nasil Türkçeleşti?, Tıp Eğitimi Dünyası Dergisi,14(44),5-12.

Kocatürk, U. (1994), Tıp Terimleri El Sözlüğü, Çağdaş Tıp Öğretiminde Geçen 7000 Temel Terim. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

Koç, A, Tayaz, E, Uysal, N, Öztaş, N, (2020),Sağlık Hizmetlerinde Hizmet Kullanım Tarafının En Önemli Bileşeni: Sağlık Okuryazarlığı, Ankara Med J,(1), 205-213

Lewis, B. (1970). Modern Türkiye'nin Doğuşu. (Çeviri: Metin Kıratlı). Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Mıhçıoğlu, C. (1993). Türk Hekimlik Dili. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Özata, M. Aslan, Ş. Mete, M. (2008), Rasyonel İlaç Kullanımının Hasta Güvenliğine Etkileri: Hekimlerin Rasyonel İlaç Kullanımına Etki Eden Faktörlerin Belirlenmesi. II. International Patient Safety Congress, 529-542.

Özkan, N. F. H. Ulutaş, B. (2018). Üniversite Öğrencilerinin Prospektüs Kullanma Bilinci ve Davranışlarının Araştırılması. Selçuk Üniversitesi Fen Fakültesi Fen Dergisi, 44(1), 51-62.

Özkan, S. (Ed.)(2018). Türkiye Sağlık Okuryazarlığı Düzeyi ve İlişkili Faktörleri Araştırması. Ankara: Özyurt Matbaacılık.

Puluroğlu, E. (2021). Tarihi Türk Lehçelerinde Hastalık Adları (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniversitesi. Sosyal bilimler Enstitüsü. Kayseri.

Sevinç, H. F. (2019). Tıp Dili ve Türkçe Üzerine Öğretim Üyesi Görüşleri, Orijinal Araştırma Dergisi,3, 24-128

Şenel Tekin, P. (2017). Temel Tıbbî Terimler Sözlüğü

Taşdemir, S. (2013). Akılcı (Rasyonel)İlaç Kullanımı. İnönü Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu Dergisi, 1(1), 1-5.

Toklu, H. Ayanoğlu Dülger, G. (2014). Akılcı İlaç Kullanımı Ve Eczacının Rolü, Marmara Pharmaceutical Journal, 15(3), 89-93.

Tuğlacı, P. (1990). İngilizce Türkçe Tıp Sözlüğü. İstanbul: ABC Tanıtım Basımevi.

Türk, S. Akılcı İlaç Kullanımı. (2018). The Medical Journal of Mustafa Kemal University. 9(33), 3-41.

Türkçe Sözlük, (2005), Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları: 549.

Türkçe Tıp Dili Kılavuzu. (2006). Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi Basımevi.

Türkiye İlaç Pazarı Gözlem Raporu-9 Satış Hacmi ve Değeri Açısından 2021 Yılı Pazar Durumu. https://titck. gov. tr/storage/Archive/2022/contentFile/P%C4%B0YASA%20G%C3%96ZLEM%20RAPORU%20-9_f828e064-af4b-4665-ae40-5299a5f31f3e. pdf (Erişim tarihi: 02. 05. 2024)

Ülker, S. (1991). Ülker Tıp Terimleri Sözlüğü. İstanbul: İnkılap Kitapevi.

Yağbasan, M. Kurtbaş, İ. (2006). Bir Yazılı Anlatım Türü Olan İlaç Prospektüslerindeki Dil Ve Anlam Sorununa Alan Araştırması Yöntemiyle Eleştirel Bir Bakış. Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi Araştırma Dergisi(7), 100-121.

Yakıncı, C. Aslan, M. Bıçak, U. (2004). Tıpta Dil Birliğinin Sağlanması. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi. 47. 228–232.

Yakıncı, C. Celiloğlu, Ö. S. Aksu, B. (2011), Tıbbî yazılarda Türkçe kullanımı ve sıkça yapılan hatalar. Türk Pediatri Arşivi. 46(3). 186-190

Yılmaz, M. Tiraki, Z. (2016). Sağlık Okuryazarlığı Nedir? Nasıl Ölçülür?. Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi, 9(4), 142-147.

Yılmaztürk, A. (2013). Türkiye'de ve Dünyada Akılcı İlaç Kullanımı. Kastamonu Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2(2), 42-49.

EKLER

DİZİN

adneksit: yumurtalık iltihabı.

ajan: etken, ilaç.

akut: aniden başlayan çabuk ilerleyen.

alerji: birtakım yiyecek, ilaç, toz, koku ve benzerine hastalık derecesinde gösterilen aşırı tepki.

alerjik reaksiyon: bir kişinin herhangi bir maddeye karşı gösterdiği aşırı duyarlılık.

anafilaktoid: çeşitli zehir, besin maddesi ya da ilaçların kullanımı sonrasında meydana gelen ağır bir alerji biçimi.

anemi: kansızlık.

anestezi: vücudun bir kısmının ya da tamamının ağrıya karşı duyarsız hâle getirilmesini sağlayan uygulama.

anoreksiya: yeme bozukluğu olarak gelişen psikolojik rahatsızlık.

antiinflamatuvar: ağrı kesici ilaç ve tedavilerin ortak adı.

antitrombosit: kanın pıhtılaşmasını engelleyen ya da oluşan pıhtıyı eriten ilaç.

asetilsalisilik asit: aspirin olarak bilinen ağrı, ateş gibi belirtileri azaltmak için kullanılan bir ilaç.

B

bronşit: bronşun iltihaplanmasıyla oluşan hastalık.

by-pass: kalp ameliyatı.

D

dejeneratif: vücuttaki dokuların zamanla bozulması ve işlevlerini kaybetmesi ile meydana gelen bir rahatsızlık.

duodenum: on iki parmak bağırsağı.

E

endike: ilaç tedavisinin işe yaraması.

enfeksiyon: hastalığa yol açan mikroorganizmaların genel veya yerel olarak organizmada gelişmesi.

epilepsi: sara hastalığı.

F

farmakoloji: ilaç bilimi.

ferritin: demir depolayan protein.

G

gastrointestinal kanal: sindirim sisteminin bir bölümü.

glokom: göz tansiyonu.

glutatyon: hücrelerin hasardan korunmasına ve toksinlerin vücuttan atılmasına yardımcı olan madde.

grip: Yorgunluk, kırıklık, kas ağrıları, ateş vb. belirtileri olan, bulaşıcı, salgın hastalık.

H

hemoglobin: alyuvarların yapısında bulunan, dokulardan karbondioksidi akciğerlere, akciğerlerden oksijeni dokulara taşıyan, demir içeren ve kana kırmızı rengini veren protein.

hemostaz: kanamayı önleyen veya herhangi bir nedenle başlayan bir kanamayı durduran süreçlerin tümü.

hepatik: karaciğer hastalığı.

hepatik nekroz: karaciğerdeki doku hasarı.

hiperkalsemi: vücuttaki kalsiyum değerinin normalden yüksek olması.

humma: bağışıklık sisteminin enfeksiyonla mücadele etmesi sonucunda ortaya çıkan ateş, titreme gibi belirtilerle kendini gösteren hastalık.

İ

iltihap: vücudun enfeksiyona karşı verdiği tepki.

infüzyon: bir sıvının damardan verilme işlemi.

inhalasyon: bir maddenin solunum yoluyla vücuda alınma işlemi.

K

koroner arter: kalbin oksijen ve besin ihtiyacını karşılayan damarlar.

kreatinin: böbrek hastalıklarının tanısında kullanılan, kas hücrelerinin normal faaliyetleri sırasında oluşan atık madde.

kronik: uzun süreli ve sürekli devam eden hastalık.

L

lezyon: dokuda meydana gelen değişiklik.

lohusa: yeni doğum yapmış kadın.

lokal etki: bir maddenin sadece uygulandığı bölgede etkili olması.

M

metabolik asidoz: böbrekler yoluyla atılması gereken asit iyonlarının birikmesi.

N

nefrotik sendrom: böbreklerin işlevini yerine getiremediğinde ortaya çıkan hastalık.

O

osteoartrit: eklemlerdeki kıkırdak dokusunun aşınması sonucu ortaya çıkan eklem hastalığı.

Ö

özofajit: yemek borusu iltihaplanması.

P

pankreatit: pankreas iltihaplanması.

pediyatrik: çocuk sağlığı ve hastalıkları alanını kapsayan tıp dalı.

peptik ülser: mide veya on iki parmak bağırsağında oluşan yara.

periferik arter: kalp dışındaki tüm doku ve organlara giden atar damarlara verilen genel isim.

pıhtı: kanın sert kıvamdaki yapısı.

preparat: belirli bir amaç için hazırlanmış ilaç veya madde karışımı.

profilaktik: önleyici.

R

reflü: mide asidinin yemek borusuna geri kaçması sonucu oluşan bir rahatsızlık

romatizma: eklem, kemik veya kaslarda ortaya çıkan hastalık grubu

S

sempatomimetik: sinir sistemi üzerinde etkili olan bir ilaç sınıfı.

semptom: hastalık belirtileri.

sepsis: kan zehirlenmesi.

serebrovasküler: beyin damarlarını etkileyen hastalık.

siroz: uzun süreli hasar sonucu oluşan karaciğer hastalığı

steroid: böbreküstü bezi kabuğunun salgıladığı hormonlardan biri olan kortizon

T

toksin: zehirli madde

topikal: bir madde veya ilacın cilt üzerine uygulanması

tubulointerstisyel nefrit: Böbreklerin görevini yerine getirememesi sonucunda ortaya çıkan hastalık.

tüberküloz: verem, akciğerleri etkileyen bulaşıcı hastalık.

Ü

ülser: dokuda meydana gelen değişiklik, yara.

V

viral: virüslerin yayılarak ortaya çıkardığı hastalık.

BİLGİ ANKETİ

1. Yaşınız: ( ) 20-29 ( ) 30-39 ( ) 40-49 ( )50-59 ( ) 60 ve üstü

2. Cinsiyetiniz: ( ) Kadın ( ) Erkek

3. Öğrenim Durumunuz: ( ) Okuryazar değil ( ) Okuryazar ( ) İlkokul ( ) Ortaokul ( ) Lise ( ) Üniversite ( ) Yüksek lisans ve Üzeri

4. Mesleğiniz:

5. İlacı kullanmadan önce kullanma talimatını okur musunuz? ( ) Evet ( ) Hayır

6. İlaç kullanma talimatlarından ne sıklıkla yararlanırsınız?

a) İlaç hakkında bir fikrim olmadığı zaman yararlanırım.
b) İlacı ilk kullanacağım zaman yararlanırım
c) İlacı her kullandığımda yararlanırım.
d) Eczacı tarafından yeteri derecede bilgilendirilmediğim zaman yararlanırım.

7. İlaç kullanma talimatını kullanılırken anlamını bilmediğiniz bir kelime olursa o kelimeyi araştırır mısınız? ( ) Evet ( ) Hayır

Not: İki denek grubu da bilgi anketiyle tanınacaktır.

SORULARIN ŞIKSIZ OLARAK VERİLECEĞİ BİRİNCİ DENEK GRUBU ARAŞTIRMA ANKETİ

Aşağıda yer alan soruları gerçekçi bir şekilde yanıtlamanız, ilaç kullanma talimatlarının anlaşılırlığını ölçme hedefimiz için yol gösterici olacaktır. Bu konuda göstermiş olduğunu ilgi ve yardımlarınız için teşekkür ederiz.

1. "Semptomların giderilebilmesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız." (Parol) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
2. "Farmakolojik dozlarda D vitamini alan emziren annelerin bebeklerinde hiperkalsemi riski vardır." (Coledan-D3) cümlesinde yer alan **"hiperkalsemi"** sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
3. "Cilt döküntüsü veya ağız içi veya genital bölgede herhangi bir lezyon ortaya çıktığını veya herhangi bir alerji belirtisini fark eder etmez ARVELES kullanımını bırakınız." (Arveles) cümlesinde yer alan **"lezyon**" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
4. "Daha önce glokom şikâyetiniz olduysa doktorunuzu bilgilendiriniz." (Travazol) cümlesinde yer alan **"glokom"** sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
5. "Vücutta yüksek miktarda asidik maddeden dolayı şiddetli akut rahatsızlığınız (Metabolik asidoz) varsa dikkatli kullanınız." (Beloc zok) cümlesinde yer alan **"akut"** sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
6. "Aktif akciğer tüberkülozunuz varsa, bu ilacı uzun süre yüksek dozda kullanmamalısınız." (Devit-3 ampul) cümlesinde yer alan **"tüberküloz"** sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
7. "Maksimum doz 24 saatte 8 inhalasyondur." (Ventolin) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
8. "Soğuk algınlığı, grip ve viral üst solunum yolu enfeksiyonlarının varlığında hastalık belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır." (İburamin Zero) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
9. "Kronik bronşitin akut alevlenmeleri, akciğer iltihabı gibi üst solunum yolu enfeksiyonların kısa süreli tedavisinde endikedir." (Augmentin) cümlesinde yer alan **"endike"** sizce ne anlama gelmektedir?

10. “Özellikle peptik ülser kanaması ve delinmesi yaşamı tehdit edebilir.” (Arveles) cümlesinde yer alan **“peptik ülser”** sizce ne anlama gelmektedir?
11. “Anafilaktoid reaksiyon olursa NOOTROPİL'i kullanmayı durdurun ve DERHAL doktorunuza bildirin veya size en yakın hastanenin acil bölümüne başvurunuz.” (Nootropil) cümlesinde yer alan **“anafilaktoid reaksiyon**” sizce ne anlama gelmektedir?
12. “Süt çocukları veya enjeksiyon uygulanamayan kişilerde ağızdan alınması tercih edilir.” (Devit-3) cümlesinde yer alan “**enjeksiyon**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
13. “Topikal tedaviyi takiben hastaların yaklaşık % 1’inde kaşıntı veya yanma gibi lokal etkiler görülebilir.” (Travazol) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
14. “Seyrek görülen yan etkiler: Çok miktarda alındığında hepatik nekroz” (Vermidon) cümlesinde yer alan **“hepatik nekroz”** sizce ne anlama gelmektedir?
15. “Antitrombosit ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.” (Plavıx) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
16. “NEXİUM infüzyonluk çözelti ile tedavi sonrasında kanamayı durdurmayı sağlayan mekanizmaların (=hemostaz) sürdürülmesi ve mide veya duodenum ülserlerinde tekrar kanamanın önlenmesinde kullanılır.” (Nexium) cümlesinde yer alan “**duodenum**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
17. “NEXİUM infüzyonluk çözelti ile tedavi sonrasında kanamayı durdurmayı sağlayan mekanizmaların (=hemostaz) sürdürülmesi ve mide veya duodenum ülserlerinde tekrar kanamanın önlenmesinde kullanılır.” (Nexium) cümlesinde yer alan “**infüzyon**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
18. “Asetilsalisilik asit gibi kan pıhtılaşmasını önleyen ajanlar kullanıyorsanız böyle durumlarda, ARVELES almadan önce doktorunuza danışınız.” (Arveles) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
19. “Steroid olmayan antiinflamatuvar ilaçlar ile tedavi esnasında, sıvı tutulumu ve şişlik (özellikle ayak bileklerinde ve bacaklarda) kan basıncının yükselmesi ve kalp yetersizliği bildirilmiştir.” (Arveles) cümlesinde yer alan **“antiinflamatuvar”** ilaçlar sizce ne anlama gelmektedir?

20. “Steroid olmayan antiinflamatuvar ilaçlar ile tedavi esnasında, sıvı tutulumu ve şişlik (özellikle ayak bileklerinde ve bacaklarda) kan basıncının yükselmesi ve kalp yetersizliği bildirilmiştir.” (Arveles) cümlesinde yer alan **“steroid”** ilaçlar sizce ne anlama gelmektedir?
21. “LANSOR kesilmeli ve akut tubulointerstisyel nefrit şüphesi olan hastalar değerlendirilmelidir.” (Lansor) cümlesinde yer alan “**tubulointerstisyel nefrit**” ifadesi sizce ne anlama gelmektedir?
22. “Sepsis gibi glutatyon eksikliği olan hastalarda, parasetamol kullanımı metabolik asidoz riskini arttırabilir.” (Parol) cümlesinde yer alan **“sepsis”** sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
23. “Migrene karşı profilaktik tedavi, günde bir kez 100-200 mg'dir.” (Beloc zok) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
24. “Romatizmanın iltihaplı ve dejeneratif şekillerinin alevlenmesi: osteoartrit, tedavisinde kullanılabilir.” cümlesinde yer alan “**osteoartrit**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
25. “Kilonuz normalin altındaysa, anoreksik iseniz ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa, dikkatli kullanınız.” (Parol) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
26. “Kan ve dokularda bulunan bakteri veya toksinlere bağlı düşük, lohusalık humması, karın içi kan ve dokularda bakteri veya toksinlerin bulunması tedavisinde endikedir.” (Augmentın) cümlesinde yer alan “**toksin**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
27. “Reflü özofajitin önlenmesinde: Günde bir defa 15 mg kullanılır.” (Lansor) cümlesinde yer alan “**özofajit**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
28. “Kadın hastalıklarında ağrılı ve/veya iltihap durumları; örneğin ağrılı adet dönemleri veya adneksit tedavisinde kullanılanılır.” (Voltaren) cümlesinde yer alan “**adneksit**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
29. “Bronşiyal salgıların sulandırılması ve yumuşatılması için reçete edilir.” (Peditus) cümlesinde yer alan “**bronşiyal**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
30. “Günde 150 mg’ı aşmayınız.” (Voltaren) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

31. “İltihap ya da ağrı tedavisinde kullanılan ilaçları (örneğin asetilsalisilik asit/aspirin,diklofenak ya da ibuprofen) aldıktan sonra bir alerjik reaksiyon geçirdiyseniz kullanmayınız.” (Dolarex) cümlesinde yer alan “**alerji**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
32. “Hemoglobin değerleri normale döndükten sonra (aneminin şiddetine göre genellikle ilk 10 hafta içerisinde) serumdaki ferritin değerlerinin takibi ile oral demir tedavisine vücudun demir depoları tekrar dolana kadar devam edilmelidir.” (Ferro Sanol Duedal) cümlesinde yer alan “**hemoglobin**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
33. “Kalp kasının sempatomimetik ilaçlara karşı aşırı duyarlılığını artıran anesteziklerin (anestezi yapan ilaç) kullanıldığı durumlarda fenilefrin içeren preparatlar (ilaçlar) kullanılmamalıdır.” (Peditus) cümlesinde yer alan “**sempatomimetik**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
34. “Serebrovasküler kanama ya da başka aktif kanamanız varsa kullanmayınız.” (Nurofen) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
35. “Epilepsinin şiddetlenmesi olursa NOOTROPİL'i kullanmayı durdurun.” (Nootropil) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
36. “Sepsis gibi glutatyon eksikliği olan hastalarda, parasetamol kullanımı metabolik asidoz riskini arttırabilir.” (Parol) cümlesinde yer alan **“glutatyon”** sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
37. “Sepsis gibi glutatyon eksikliği olan hastalarda, parasetamol kullanımı metabolik asidoz riskini arttırabilir.” (Parol) cümlesinde yer alan **“metabolik asidoz**” sizce ne anlama gelmektedir?
38. “Sepsis gibi glutatyon eksikliği olan hastalarda, parasetamol kullanımı metabolik asidoz riskini arttırabilir.” (Parol) cümlesinde yer alan **“parasetamol”** sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
39. “Romatizmanın iltihaplı ve dejeneratif şekillerinin alevlenmesi: osteoartrit, tedavisinde kullanılabilir.” cümlesinde yer alan “**dejeneratif**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
40. “Romatizmanın iltihaplı ve dejeneratif şekillerinin alevlenmesi: osteoartrit, tedavisinde kullanılabilir.” cümlesinde yer alan “**romatizma**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

41. “Kan ve dokularda bulunan bakteri veya toksinlere bağlı düşük, lohusalık humması, karın içi kan ve dokularda bakteri veya toksinlerin bulunması tedavisinde endikedir.” (Augmentın) Cümlesinde yer alan “**humma**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
42. “Reflü özofajitin önlenmesinde: Günde bir defa 15 mg kullanılır.” (Lansor) cümlesinde yer alan “**reflü**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
43. “Koroner arter cerrahisi (koroner arter By-Pass girift) geçirdiyseniz, ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.” (Dolarex) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
44. “Seyrek yan etkiler: Kan kreatinin düzeyinde artış.” (Plavix) cümlesinde yer alan “**kreatinin**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
45. “Pediyatrik hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.” (Lansor) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
46. “Daha önce kalp krizi, inme veya periferik arter hastalığı olarak bilinen bir hastalık geçirdiyseniz, doktorunuz size PLAVIX’i reçetelemiş olabilir.” (Plavix) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
47. “Uzun süreli CORASPIN 100 mg kullanımı, gastrointestinal kanaldan gizli kan kaybına bağlı olarak demir eksikliği anemisine neden olabilir.” (Coraspin) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
48. “Kalp yetmezliği, karaciğer sirozu, nefrotik sendrom veya aşikar böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.” (Majezik) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
49. “Karaciğer toksisitesi ve hepatik işlev bozukluğu ile birlikte genelde akut pankreatit de gözlenebilir.” (Parol) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
50. “Hemoglobin değerleri normale döndükten sonra (aneminin (kansızlık) şiddetine göre genellikle ilk 10 hafta içerisinde) serumdaki ferritin değerlerinin takibi ile oral demir tedavisine vücudun demir depoları tekrar dolana kadar devam edilmelidir.” (Ferro Sanol Duedal) cümlesinde yer alan “**ferritin**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir

AYNI SORULARIN ŞIKLI OLARAK VERİLDİĞİ İKİNCİ DENEK GRUBU

ARAŞTIRMA ANKETİ

Aşağıda yer alan soruları gerçekçi bir şekilde yanıtlamanız, ilaç kullanma talimatlarının anlaşılırlığını ölçme hedefimiz için yol gösterici olacaktır. Bu konuda göstermiş olduğunu ilgi ve yardımlarınız için teşekkür ederiz.

1. "Semptomların giderilebilmesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız." (Parol) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
   a) Bilmiyorum.
   b) Hastalığın tekrar edilmemesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.
   c) İlacın yan etkilerinin giderilebilmesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.
   d) Hastalığın belirtilerinin giderilebilmesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.
   e) Hastalığın daha kötü duruma gelmemesi için her zaman etkili olduğu en düşük dozda kullanınız.
2. "Farmakolojik dozlarda D vitamini alan emziren annelerin bebeklerinde hiperkalsemi riski vardır." (Coledan-D3) cümlesinde yer alan **"hiperkalsemi"** sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

   a) Bilmiyorum.
   b) Kalsiyum yüksekliği
   c) Kilo kaybı
   d) Kansızlık
   e) D vitamini eksikliği
3. "Cilt döküntüsü veya ağız içi veya genital bölgede herhangi bir lezyon ortaya çıktığını veya herhangi bir alerji belirtisini fark eder etmez ARVELES kullanımını bırakınız." (Arveles) cümlesinde yer alan **"lezyon**" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
   a) Bilmiyorum.
   b) Kızarıklık
   c) Ağrı

d) Kaşıntı
e) Yara

4. “Daha önce glokom şikayetiniz olduysa doktorunuzu bilgilendiriniz.” (Travazol) cümlesinde yer alan **“glokom”** sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
   a) Bilmiyorum.
   b) Göz tansiyonu
   c) Şeker hastalığı
   d) Salgın hastalık
   e) Sedef hastalığı
5. “Vücutta yüksek miktarda asidik maddeden dolayı şiddetli akut rahatsızlığınız (Metabolik asidoz) varsa dikkatli kullanınız.” (Beloc zok) cümlesinde yer alan **“akut”** sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
   a) Bilmiyorum
   b) Yavaş ilerleyen hastalık
   c) Ani başlayan, çabuk ilerleyen hastalık
   d) Uzun süreli devam eden hastalık
   e) Tedavisi olmayan hastalık
6. “Aktif akciğer tüberkülozunuz varsa, bu ilacı uzun süre yüksek dozda kullanmamalısınız.” (Devit-3 ampul) cümlesinde yer alan **“tüberküloz”** sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
   a) Bilmiyorum
   b) Kanser hastalığı
   c) Verem hastalığı
   d) Öksürük
   e) Nefes darlığı
7. “Maksimum doz 24 saatte 8 inhalasyondur.” (Ventolin) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
   a) Bilmiyorum
   b) İlaç 24 saatte 8 kere kullanılmalıdır.
   c) İlaç 24 saatte 8 saat aralıklarla kullanılmalıdır
   d) İlaç 24 saatte en az 8 kere kullanılmalıdır.

e) İlaç 24 saatte en çok 8 kere kullanılmalıdır.

8. "Soğuk algınlığı, grip ve viral üst solunum yolu enfeksiyonlarının varlığında hastalık belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır." (İburamin Zero) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
   a) Bilmiyorum.
   b) Akciğer hastalıklarının belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.
   c) Bulaşıcı hastalıklarının belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.
   d) Soğuk algınlığı, grip gibi geçici hastalıkların belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.
   e) Soğuk algınlığı, grip ve virüslerle ilgili olan üst solunum yolunda hastalığa yol açan etkenlerin gelişmesi ve yayılmasıyla oluşan hastalıkların belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır. Soğuk algınlığı, grip ve nezle gibi üst solunum yolu hastalıklarının belirtilerinin giderilmesi veya azaltılmasında kullanılır.
9. "Kronik bronşitin akut alevlenmeleri, akciğer iltihabı gibi üst solunum yolu enfeksiyonların kısa süreli tedavisinde endikedir." (Augmentin) cümlesinde yer alan **"endike"** sizce ne anlama gelmektedir?
   a) Bilmiyorum.
   b) İşe yaramama durumu
   c) Yan etki oluşturması
   d) Hastalığı iyileştirmesi
   e) Bağışıklığı düşürmesi
10. "Özellikle peptik ülser kanaması ve delinmesi yaşamı tehdit edebilir." (Arveles) cümlesinde yer alan **"peptik ülser"** sizce ne anlama gelmektedir?
   a) Bilmiyorum.
   b) Mide asidinin artması
   c) Mide zarının iltihaplanması
   d) Midenin iç yüzeyinde, ince bağırsağın üst kısmında çıkan yara
   e) Mide kanseri

11. “Anafilaktoid reaksiyon olursa NOOTROPİL'i kullanmayı durdurun ve DERHAL doktorunuza bildirin veya size en yakın hastanenin acil bölümüne başvurunuz.” (Nootropil) cümlesinde yer alan **“anafilaktoid reaksiyon**” sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum.
    b) Gerçekte olmayan şeyleri görmek veya duymak
    c) Sindirim güçlüğü
    d) Denge bozukluğu
    e) Yaşamı tehdit eden bir alerji biçimi
12. “Süt çocukları veya enjeksiyon uygulanamayan kişilerde ağızdan alınması tercih edilir.” (Devit-3) cümlesinde yer alan “**enjeksiyon**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum.
    b) Damla tipi ilaç
    c) İğne
    d) Tablet tipi hap
    e) Serum
13. “Topikal tedaviyi takiben hastaların yaklaşık % 1’inde kaşıntı veya yanma gibi lokal etkiler görülebilir.” (Travazol) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

a) Bilmiyorum
b) İlacı çok miktarda kullanan hastalarda az da olsa kaşıntı veya yanma gibi yan etkiler görülebilir.
c) İlacın deriye uygulandığı tedavilerde hastaların yüzde birinde kaşıntı, yanma gibi belli bir yerle sınırlı kalan etkiler görülebilir.
d) İlacın düzensiz kullanımı sonucunda hastalarda kaşıntı veya yanma gibi yan etkiler görülebilir.
e) İlacın rahatsız olunmayan bölüme sürülmesi sonucunda yüz kişiden birinde kaşıntı veya yanma gibi etkiler görülebilir.

14. “Antitrombosit ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.” (Plavıx) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum.

b) Pıhtı oluşumunu engelleyen ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.
c) Kan şekerini düşürmeye yarayan ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.
d) Ağrı kesici ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.
e) Tansiyon düşürmeye yarayan ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır.

15. "NEXİUM infüzyonluk çözelti ile tedavi sonrasında kanamayı durdurmayı sağlayan mekanizmaların (=hemostaz) sürdürülmesi ve mide veya duodenum ülserlerinde tekrar kanamanın önlenmesinde kullanılır." (Nexium) cümlesinde yer alan "**duodenum**" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum
    b) On iki parmak bağırsağı
    c) Pankreas
    d) Karaciğer
    e) Safra kesesi
16. "NEXİUM infüzyonluk çözelti ile tedavi sonrasında kanamayı durdurmayı sağlayan mekanizmaların (=hemostaz) sürdürülmesi ve mide veya duodenum ülserlerinde tekrar kanamanın önlenmesinde kullanılır." (Nexium) cümlesinde yer alan "**infüzyon**" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

a) Bilmiyorum
b) İlaçların iğne yoluyla damara uygulanması
c) İlacın etken maddesi
d) İlacın şurup biçiminde olması
e) İlacın kimyasal bir karışım olması

17. "Asetilsalisilik asit gibi kan pıhtılaşmasını önleyen ajanlar kullanıyorsanız böyle durumlarda, ARVELES almadan önce doktorunuza danışınız." (Arveles) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum
    b) Aspirin gibi kan pıhtılaşmasını önleyen ilaçlar kullanıyorsanız böyle durumlarda, ARVELES almadan önce doktorunuza danışınız."

c) Asetilsalisilik asit içeren kan pıhtılaşmasını önleyen besinler tüketiyorsanız böyle durumlarda, ARVELES almadan önce doktorunuza danışınız.
d) Arveles kan pıhtılaşmasını önleyen bir ilaç olduğu için almadan önce doktorunuza danışınız.
e) Mide asidi, kan pıhtılaşmasını önlediği için Arveles almadan önce doktorunuza danışınız.

18. "Steroid olmayan antiinflamatuvar ilaçlar ile tedavi esnasında, sıvı tutulumu ve şişlik (özellikle ayak bileklerinde ve bacaklarda) kan basıncının yükselmesi ve kalp yetersizliği bildirilmiştir." (Arveles) cümlesinde yer alan **"antiinflamatuvar"** ilaçlar sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum
    b) Vitamin ilaçları
    c) Soğuk algınlığı ilaçları
    d) Romatizma ilaçları
    e) Ağrı kesici ilaçları
19. "Steroid olmayan antiinflamatuvar ilaçlar ile tedavi esnasında, sıvı tutulumu ve şişlik (özellikle ayak bileklerinde ve bacaklarda) kan basıncının yükselmesi ve kalp yetersizliği bildirilmiştir." (Arveles) cümlesinde yer alan **"steroid"** ilaçlar sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum
    b) İlacın içinde kortizon (böbreküstübezi kabuğunun salgıladığı hormonlardan biri) olmaması
    c) İlacın ağrı kesici olmaması
    d) İlacın etken maddesi
    e) İlacın kimyasal olması
20. "LANSOR kesilmeli ve akut tubulointerstisyel nefrit şüphesi olan hastalar değerlendirilmelidir." (Lansor) cümlesinde yer alan "**tubulointerstisyel nefrit**" ifadesi sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum
    b) Böbrek fonksiyonlarında bozulma (Böbreklerin görevini yerine getirememesi)

c) Bağırsak fonksiyonlarında bozulma (Bağırsakların görevini yerine getirememesi)
d) Karaciğer fonksiyonlarında bozulma (Karaciğerin görevini yerine getirememesi)
e) Safra kesesi fonksiyonlarında bozulma (Safra kesesinin görevini yerine getirememesi)

21. "Sepsis gibi glutatyon eksikliği olan hastalarda, parasetamol kullanımı metabolik asidoz riskini arttırabilir." (Parol) cümlesinde yer alan **"sepsis"** sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum
    b) Kan zehirlenmesi
    c) Kansızlık
    d) Kan şekerinin düşmesi
    e) İştahsızlık
22. "Migrene karşı profilaktik tedavi, günde bir kez 100-200 mg'dir." (Beloc zok) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum
    b) Migrenin önlenmesi için tedavi, günde bir kez 100-200 mg'dir.
    c) Migrenin belirtilerin azaltılması için tedavi günde bir kez 100-200 mg'dir.
    d) Migrenin kısa sürede tedavi edilmesi için günde bir kez 100-200 mg'dir.
    e) Migrene karşı etkili tedavi günde bir kez 100-200 mg'dir.
23. "Romatizmanın iltihaplı ve dejeneratif şekillerinin alevlenmesi: osteoartrit, tedavisinde kullanılabilir." cümlesinde yer alan "**osteoartrit**" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum
    b) Kireçlenme
    c) Akdeniz ateşi
    d) Behçet hastalığı
    e) Kireçlenme
24. "Kilonuz normalin altındaysa, anoreksik iseniz ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa, dikkatli kullanınız." (Parol) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

a) Bilmiyorum
b) Kilonuz normalin altındaysa veya üstündeyse ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa, dikkatli kullanınız.
c) Kilonuz normalin altındaysa, aşırı zayıflığa sebep olan beslenme bozukluğunuz varsa ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa, dikkatli kullanınız.
d) Kilonuz normalin altındaysa, beslenme yetersizliğiniz mevcutsa ya da hızlı kilo alıp veriyorsanız dikkatli kullanınız.
e) Kilonuz normalin altındaysa, besin zehirlenmesi yaşadıysanız ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa, dikkatli kullanınız.

25. "Kan ve dokularda bulunan bakteri veya toksinlere bağlı düşük, lohusalık humması, karın içi kan ve dokularda bakteri veya toksinlerin bulunması tedavisinde endikedir." (Augmentın) cümlesinde yer alan "**toksin**" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum
    b) Virüs
    c) Zehir
    d) Mikrop
    e) Parazit
26. "Reflü özofajitin önlenmesinde: Günde bir defa 15 mg kullanılır." (Lansor) cümlesinde yer alan "**özofajit**" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum
    b) Yemek borusu iltihaplanması
    c) Mide yanması
    d) Bağırsak iltihaplanması
    e) Mide kanaması
27. "Kadın hastalıklarında ağrılı ve/veya iltihap durumları; örneğin ağrılı adet dönemleri veya adneksit tedavisinde kullanılanılır." (Voltaren) cümlesinde yer alan "**adneksit**" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum
    b) Adet düzensizliği
    c) Yumurtalık iltihabı

d) Hormon bozukluğu
e) Doğum sancısı

28. "Bronşiyal salgıların sulandırılması ve yumuşatılması için reçete edilir." (Peditus) cümlesinde yer alan "**bronşiyal**" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum
    b) Boğaz ağrısıyla ilgili olan
    c) Akciğerlerdeki nefes borularına ait olan
    d) Burun tıkanıklığı ile ilgili olan
    e) Bronşit hastalığı
29. "Günde 150 mg'ı aşmayınız." (Voltaren) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum
    b) İlacı günde en çok 1 tablet kullanınız.
    c) İlacı günde en çok 2 tablet kullanınız.
    d) İlacı günde en çok 3 tablet kullanınız.
    e) İlacı günde en çok 4 tablet kullanınız.
30. "İltihap ya da ağrı tedavisinde kullanılan ilaçları (örneğin asetilsalisilik asit/aspirin,diklofenak ya da ibuprofen) aldıktan sonra bir alerjik reaksiyon geçirdiyseniz kullanmayınız." (Dolarex) cümlesinde yer alan "**alerji**" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum
    b) Kaşıntılı döküntü
    c) Polene karşı aşırı duyarlılık
    d) Yiyecek, ilaç, toz, koku ve benzerine gösterilen tepki
    e) Sık sık hapşırma
31. "Hemoglobin değerleri normale döndükten sonra (aneminin şiddetine göre genellikle ilk 10 hafta içerisinde) serumdaki ferritin değerlerinin takibi ile oral demir tedavisine vücudun demir depoları tekrar dolana kadar devam edilmelidir." (Ferro Sanol Duedal) cümlesinde yer alan "hemoglobin" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum
    b)Kırmızı kan hücrelerindeki protein değeri

c) Demir değeri

d) Tansiyon değerleri

e) B12 vitaminin değeri

32. “Kalp kasının sempatomimetik ilaçlara karşı aşırı duyarlılığını artıran anesteziklerin (anestezi yapan ilaç) kullanıldığı durumlarda fenilefrin içeren preparatlar (ilaçlar) kullanılmamalıdır.” (Peditus) cümlesinde yer alan “sempatomimetik” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum
    b) Sinir sistemi ilaçları
    c) Ruh sağlığı ilaçları
    d) Kalp hastalıkları ilaçları
    e) Kas ve iskelet sistemi ilaçları
33. “Serebrovasküler kanama ya da başka aktif kanamanız varsa kullanmayınız.” (Nurofen) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum
    b) Mide kanamanız ya da başka aktif kanamanız varsa kullanmayınız.
    c) Beyni besleyen damarlarda tıkanma sonucu oluşan kanama ya da başka aktif kanamanız varsa kullanmayınız.
    d) İç kanamanız varsa ya da aktif kanamanız varsa kullanmayınız.
    e) Kesik sonucunda oluşan kanama ya da aktif kanamanız varsa kullanmayınız.
34. “Epilepsinin şiddetlenmesi olursa NOOTROPİL'i kullanmayı durdurun.” (Nootropil) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum
    b) Sara hastalığınız şiddetlenirse Nootropil’i kullanmayı durdurun.
    c) Baş dönmesi şiddetlenirse Nootropil’i kullanmayı durdurun.
    d) Çarpıntı şiddetlenirse Nootropil’i kullanmayı durdurun.
    e) Kaşınma şiddetlenirse Nootropil’i kullanmayı durdurun.
35. “Sepsis gibi glutatyon eksikliği olan hastalarda, parasetamol kullanımı metabolik asidoz riskini arttırabilir.” (Parol) cümlesinde yer alan “glutatyon” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
    a) Bilmiyorum

b) Vücudumuzda bağışıklığı güçlendirmek için üretilen bir protein
c) Besinlerin parçalanmasını sağlayan mide asidi
d) Organların işlemesini düzenleyen hormon
e) Gıda takviyesini sağlayan vitamin

36. "Sepsis gibi glutatyon eksikliği olan hastalarda, parasetamol kullanımı metabolik asidoz riskini arttırabilir." (Parol) cümlesinde yer alan **"metabolik asidoz**" sizce ne anlama gelmektedir?
a) Bilmiyorum
b) Böbrekler yoluyla atılması gereken asit iyonlarının birikmesi
c) Beyaz kan hücreleri sayısında azalma
d) Ani görme kaybı
e) Solunum yollarında kanama

37. "Sepsis gibi glutatyon eksikliği olan hastalarda, parasetamol kullanımı metabolik asidoz riskini arttırabilir." (Parol) cümlesinde yer alan **"parasetamol"** sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
a) Bilmiyorum
b) İlacın etken maddesi
c) İlacın kullanım miktarı
d) İlacın kullanım sıklığı
e) İlacın diğer adı

38. "Romatizmanın iltihaplı ve dejeneratif şekillerinin alevlenmesi: osteoartrit, tedavisinde kullanılabilir." cümlesinde yer alan "dejeneratif" sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?
a) Bilmiyorum
b) Dokularda ağrı oluşması
c) Kas güçsüzlüğü
d) Dokuların normal yapılarının bozulması
e) Yumuşak doku zedelenmesi

39. “Romatizmanın iltihaplı ve dejeneratif şekillerinin alevlenmesi: osteoartrit, tedavisinde kullanılabilir.” cümlesinde yer alan “**romatizma**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

a) Bilmiyorum
b) Kaşıntılı döküntüye sebep olan cilt hastalıklarının genel adı
c) İç hastalıklarının genel adı
d) Kaslarda ve özellikle eklemlerde kendini gösteren ağrılı hastalıkların genel adı
e) Kulak, burun, boğaz hastalıklarının genel adı

40. “Kan ve dokularda bulunan bakteri veya toksinlere bağlı düşük, lohusalık humması, karın içi kan ve dokularda bakteri veya toksinlerin bulunması tedavisinde endikedir.” (Augmentın) Cümlesinde yer alan “**humma**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

a) Bilmiyorum
b) Ateşli hastalık
c) Sinirlilik
d) Hassasiyet
e) Uyku düzensizliği

41. “Reflü özofajitin önlenmesinde: Günde bir defa 15 mg kullanılır.” (Lansor) cümlesinde yer alan “**reflü**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

a) Bilmiyorum
b) Midedeki aşırı asit salgılanmasının engellenmesi
c) Mide salgılarının yemek borusu veya ağıza kadar yer değiştirmesi
d) Midede ödem oluşması
e) Hazımsızlık

42. “Koroner arter cerrahisi (koroner arter By-Pass girift) geçirdiyseniz, ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.” (Dolarex) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

a) Bilmiyorum
b) Kalbi besleyen damarlardaki tıkanıklığın giderilmesi için yapılan bir ameliyat geçirdiyseniz, ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.”

c) Kalp krizi geçirdiyseniz ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.
d) Kalp kasılmalarınız varsa ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.
e) Kalp ağrınız varsa ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.

43. "Pediyatrik hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır." (Lansor) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

a) Bilmiyorum
b) Yaşlı hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.
c) Bebek ve çocuk ve ergen hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.
d) Yetişkin hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.
e) Hastalığın durumu ağır olmayan hastalarda önerilen doz ve kullanım süresi aşılmamalıdır.

44. "Daha önce kalp krizi, inme veya periferik arter hastalığı olarak bilinen bir hastalık geçirdiyseniz, doktorunuz size PLAVIX'i reçetelemiş olabilir." (Plavix) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

a) Bilmiyorum
b) Daha önce kalp krizi, inme veya kalbi besleyen damarlar dışındaki bütün atardamarlarda daralma veya tıkanmalara sebep olan hastalık geçirdiyseniz doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir.
c) Daha önce kalp krizi, inme veya kalbin istemsiz kasılmasıyla oluşan bir hastalık geçirdiyseniz doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir.
d) Daha önce kalp krizi, inme geçirdiyseniz, ya da kalp yetmezliğiniz varsa doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir.
e) Daha önce kalp krizi, inme geçirdiyseniz, ya da düzensiz kalp atımınız varsa doktorunuz size Plavix'i reçetelemiş olabilir.

45. "Uzun süreli CORASPIN 100 mg kullanımı, gastrointestinal kanaldan gizli kan kaybına bağlı olarak demir eksikliği anemisine neden olabilir." (Coraspin) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

a) Bilmiyorum

b) Coraspin 100 mg kullanılması boşaltım sistemi kanalından gizli kan kaybına ve bunun yanında kandaki demir eksikliğine neden olabilir.
c) Coraspin 100 mg kullanımı düzensiz olduğu takdirde kansızlık ve demir eksikliğine neden olabilir.
d) Coraspin kullanımında alınması gereken miktardan fazla alınması mide kanamasına neden olacağı için kansızlığı da beraberinde getirir.
e) Uzun süreli Coraspin 100 mg kullanımı sindirim sistemi kanalından gizli kan kaybına ve bunun yanında kandaki demir eksikliğine neden olabilir. Uzun süreli Coraspin 100 mg kullanımı sindirim sistemi kanalından gizli kan kaybına ve bunun yanında kandaki demir eksikliğine neden olabilir.

46. "Kalp yetmezliği, karaciğer sirozu, nefrotik sendrom veya aşikar böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız." (Majezik) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

a) Bilmiyorum
b) Kalp yetmezliği, karaciğer yetmezliği, böbrek yetmezliği veya gizli böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.
c) Kalp yetmezliği, karaciğerin ileri derecede hasar görmesi, böbreklerde protein kaybına sebep olan bir hastalığınız varsa ya da açık, belli olan bir böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.
d) Kalp yetmezliği, karaciğer kanseri, böbrek taşı veya böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.
e) Kalp yetmezliği, karaciğer yağlanması, idrar yolu hastalıkları veya böbrek hastalığınız varsa dikkatli kullanınız.

47. "Karaciğer toksisitesi ve hepatik işlev bozukluğu ile birlikte genelde akut pankreatit de gözlenebilir." (Parol) cümlesi sizce ne anlama gelmektedir?

a) Bilmiyorum
b) Karaciğer zehirlenmesi ve karaciğerin işlevsizliği ile birlikte çabuk ilerleyen pankreas iltihaplanması görülebilir.
c) Karaciğer hastalıkları pankreas hastalıklarını beraberinde getirir.
d) Karaciğer kanserinden kaynaklanan işlev kaybı ve tedavisi olmayan pankreas hastalıklarına neden olabilir.
e) Karaciğer yağlanması, pankreasın da iltihaplanmasına neden olur.

48. “Hemoglobin değerleri normale döndükten sonra (aneminin (kansızlık) şiddetine göre genellikle ilk 10 hafta içerisinde) serumdaki ferritin değerlerinin takibi ile oral demir tedavisine vücudun demir depoları tekrar dolana kadar devam edilmelidir.” (Ferro Sanol Duedal) cümlesinde yer alan “**ferritin**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

a) Bilmiyorum
b) Demir proteini
c) Kan basıncı
d) Asit üretimi
e) İlaç adı

49. “Seyrek yan etkiler: Kan kreatinin düzeyinde artış.” (Plavix) cümlesinde yer alan “**kreatinin**” sözcüğü sizce ne anlama gelmektedir?

a) Bilmiyorum
b) Kan basıncı değeri
c) Kan pıhtılaşması değeri
d) Atık maddesi
e) Saçları güçlendiren keratin proteini

50. “Seyrek görülen yan etkiler: Çok miktarda alındığında hepatik nekroz” (Vermidon) cümlesinde yer alan **“hepatik nekroz”** sizce ne anlama gelmektedir?

a) Bilmiyorum
b) Karaciğerin hasar görmesi
c) Sarılık
d) Beyinde iltihaplanma
e) Böbrek yetmezliği

KULLANMA TALİMATI

ARVELES® 25 mg film kaplı tablet
Ağızdan alınır

- ***Etkin madde:*** 25 mg deksketoprofen'e eşdeğer 36,9 mg deksketoprofen trometamol
- ***Yardımcı maddeler:*** Mikrokristal selüloz, mısır nişastası, sodyum nişasta glikolat, gliserol distearat, hipromelloz, titanyum dioksit, makrogol 6000, propilen glikol

Bu ilacı kullanmaya başlamadan önce bu KULLANMA TALİMATINI dikkatlice okuyunuz, çünkü sizin için önemli bilgiler içermektedir.

- *Bu kullanma talimatını saklayınız. Daha sonra tekrar okumaya ihtiyaç duyabilirsiniz.*
- *Eğer ilave sorularınız olursa, lütfen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.*
- *Bu ilaç kişisel olarak sizin için reçete edilmiştir, başkalarına vermeyiniz.*
- *Bu ilacın kullanımı sırasında, doktora veya hastaneye gittiğinizde bu ilacı kullandığınızı doktorunuza söyleyiniz.*
- *Bu talimatta yazılanlara aynen uyunuz. İlaç hakkında size önerilen dozun dışında **yüksek veya düşük** doz kullanmayınız.*

Bu Kullanma Talimatında:

1. ARVELES nedir ve ne için kullanılır?
2. ARVELES'i kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler
3. ARVELES nasıl kullanılır?
4. Olası yan etkiler
5. ARVELES'in saklanması

Başlıkları yer almaktadır.

1. ARVELES nedir ve ne için kullanılır?

ARVELES, steroid olmayan antiinflamatuvar ilaçlar (NSAİİ) (iltihap giderici) olarak adlandırılan ilaç grubundan bir ağrı kesicidir.

Osteoartrit (eklemlerde harabiyet ve kireçlenme), romatoid artrit (iltihabi eklem rahatsızlığı) ve ankilozan spondilit (daha çok omurga eklemlerinde sertleşme ile seyreden, ağrılı ilerleyici romatizma) belirti ve bulgularının tedavisi ile akut gut artriti (gut hastalığına bağlı ağrılı eklem iltihabı), akut kas iskelet sistemi ağrıları (örn. bel ağrısı), postoperatif ağrı (ameliyat sonrası ağrı) ve dismenore (ağrılı adet dönemleri) tedavisinde kullanılır.

ARVELES 25 mg deksketoprofen (trometamol olarak) içeren, beyaz renkli, yuvarlak, konveks yüzlü, çentikli film kaplı tablettir ve 20, 30 tabletlik ambalajlar halinde kullanıma sunulmuştur. Tabletler iki eşit parçaya bölünebilir.

2. ARVELES'i kullanmadan önce dikkat etmeniz gerekenler

ARVELES'i aşağıdaki durumlarda KULLANMAYINIZ

Eğer,

- Deksketoprofen trometamole veya ARVELES'in içindeki yardımcı maddelerden herhangi birine karşı alerjiniz (aşırı duyarlılık) varsa;
- Asetilsalisilik aside veya diğer steroid olmayan antiinflamatuvar ilaçlara karşı alerjiniz varsa;
- Astımınız varsa veya geçmişte aspirin veya diğer steroid olmayan antiinflamatuvar ilaçlar kullandıktan sonra astım atağı, akut alerjik rinit (alerjiye bağlı burun içerisinde kısa süreli iltihaplanma), burunda polip (alerjiye bağlı burun içerisinde oluşan kitleler), ürtiker (cilt döküntüsü), alerji sonucu yüz ve boğazda şişme (yüz, gözler, dudaklar veya dilde şişlik, veya solunum zorluğu) veya göğüste hırıltı (wheezing) meydana geldiyse;
- Ketoprofen (steroid olmayan anti-inflamatuvar bir ilaç) veya fibrat (kandaki yağ oranını düşürmek için kullanılan ilaçlar) kullanımı sırasında fotoallerjik veya fototoksik reaksiyonlardan şikayet ediyorsanız (güneşe maruz kalan derideki tipik kızarıklık ve benek formu);
- Peptik ülser (mide-bağırsak yarası), mide ya da bağırsak kanaması veya süregelen sindirim sorunlarınız varsa (örn. hazımsızlık, göğüste yanma) veya daha önceden mide ya da bağırsak kanaması, ülser (mide-bağırsak yarası) veya delinme geçirdiyseniz;
- Süregelen sindirim sistemi problemleriniz varsa (örneğin, hazımsızlık, mide ekşimesi);
- Ağrı kesici olarak kullanılan steroid olmayan antiinflamatuvar ilaçların (NSAİİ) kullanımına bağlı olarak geçmişte mide veya bağırsak kanaması veya delinmesi geçirdiyseniz;
- Süregelen iltihaplı bağırsak hastalığınız (Crohn hastalığı veya ülseratif kolit) varsa;
- Ciddi kalp yetmezliğiniz, orta veya şiddetli böbrek sorunları veya ciddi karaciğer sorunlarınız varsa;
- Kanama bozukluğunuz veya kan pıhtılaşma bozukluğunuz varsa;
- Kusma, ishal veya yeterli olmayan miktarda sıvı alımı nedenlerinden dolayı şiddetli derecede dehidrasyonunuz varsa (vücudun çok miktarda sıvı kaybı);
- Hamileliğinizin son üç aylık dönemindeyseniz veya emziriyorsanız;
- Koroner arter cerrahisi (Koroner arter by-pass greft) geçirdiyseniz, ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde kullanmayınız.

ARVELES'i aşağıdaki durumlarda DİKKATLİ KULLANINIZ

Eğer,
- Alerjiniz varsa veya geçmişte alerjik sorunlarınız olduysa;
- Sıvı tutulumu dahil, böbrek, karaciğer veya kalp sorununuz varsa (yüksek tansiyon ve/veya kalp yetmezliği) veya bu sorunların herhangi bir tanesinden geçmişte şikayetiniz olduysa;
- Diüretik (idrar söktürücü) ilaçlar alıyorsanız veya aşırı sıvı kaybı nedeniyle (örn. aşırı idrara çıkma, ishal veya kusma) sıvı eksikliği ve kan hacminde azalma sorunları yaşıyorsanız;
- Kalp ile ilgili sorunlarınız varsa, daha önce inme geçirdiyseniz veya risk altında olduğunuzu düşünüyorsanız (örn. Yüksek tansiyon, diyabet veya yüksek kolesterolünüz varsa veya sigara kullanıyorsanız) tedaviniz hakkında doktorunuza veya eczacınıza danışınız. ARVELES gibi ilaçlar kalp krizi riskinde ("miyokard enfarktüsü") veya inme riskinde hafif artış ile ilişkilendirilebilir. Yüksek doz ve uzun süreli tedavi ile her türlü risk daha olasıdır. Önerilen dozu veya tedavi süresini aşmayınız.
- Yaşlıysanız: yan etki yaşama olasılığınız daha yüksektir (bkz. Bölüm 4). Bunlardan herhangi biri meydana gelirse derhal doktorunuza başvurunuz;
- Üreme problemi olan bir kadın iseniz (ARVELES üremeyi olumsuz yönde etkileyebilir, bu nedenle gebe kalma planınız varsa veya kısırlık testi yaptıracaksanız bu ilacı kullanmayınız);

- Kan veya kan hücreleri yapımı bozukluğunuz varsa;

- Sistemik lupus eritomatozus (ciltte yaygın pullanmayla kendini gösteren bir hastalık) veya karışık bağ dokusu hastalığınız varsa (bağ dokusunu etkileyebilen bağışıklık sistemi bozuklukları);
- Çok nadiren olmak üzere; eksfoliyatif dermatit (vücudun geniş bölgelerinde kızarıklık ve soyulma ile seyreden cilt rahatsızlığı), Stevens-Johnson sendromu ve toksik epidermal nekroliz (vücudun geniş bölgelerinde kızarıklık ve soyulma ile seyreden cilt rahatsızlığı) dahil bazı ölümcül ciddi deri reaksiyonları bildirilmiştir. Deri döküntüsü, mukozal lezyonlar veya başka herhangi bir aşırı duyarlılık belirtisi görüldüğü ilk anda ARVELES kesilmelidir.
- Geçmişte iltihaplı bağırsak hastalığı geçirdiyseniz (ülseratif kolit, Crohn hastalığı);
- Başka bir mide ve bağırsak hastalığınız varsa veya daha önce geçirdiyseniz;
- Bir enfeksiyonunuz varsa – Lütfen aşağıdaki "Enfeksiyonlar" bölümüne bakınız;
- NSAİİ'ler kanama, mide-bağırsak yarası veya delinmesi gibi ölümcül olabilecek ciddi mide-bağırsak sistemi yan etkilerine yol açarlar. Bu yan etkiler herhangi bir zamanda, önceden uyarıcı bir bulgu vererek veya vermeksizin ortaya çıkabilirler. Yaşlı hastalar ciddi mide-bağırsak sistemi yan etkileri bakımından daha yüksek risk taşımaktadırlar.
- Peptik ülser veya kanama riskini arttıran ilaçlar alıyorsanız, örn; oral steroid, bazı antidepresanlar (SSRI grubu; örneğin Selektif Serotonin Gerialım İnhibitörleri); kanın pıhtılaşmasını önleyen aspirin veya varfarin gibi antikoagülan ilaçlar. Bu durumlarda, ARVELES almadan önce lütfen doktorunuza danışınız. Midenizi koruyucu ilave ilaçlar (örn. misoprostol veya mide asidi üretimini engelleyici ilaçlar) verebilir;
- Asetilsalisilik asit ve/veya NSAİİ'lere toplumun geri kalanından daha yüksek alerji riskiniz olduğu için, asetilsalisilik asit veya diğer NSAİİ'lerin alımı sonucunda kronik rinitle beraber astım, kronik sinüzit ve/veya burun polipi şikayetiniz varsa. Bu ilacın kullanımı özellikle asetilsalisilik asit veya NSAİİ'lere alerjisi olan hastalarda, astım atakları veya bronkospazma (solunum yollarının daralması) neden olabilir.
- NSAİİ'ler gibi, ARVELES'de bulaşıcı hastalıkların semptomlarını maskeleyebilir. Bu nedenle porfiriyi (cildi veya sinir sistemini etkileyen ve karın ağrısına neden olan nadir görülen bir hastalık) ve GI (sindirim sistemi) kanama belirtilerini izlemek için kan sayımı yapılabilir.

Bu uyarılar geçmişteki herhangi bir dönemde dahi olsa sizin için geçerliyse ARVELES'i kullanmadan önce lütfen doktorunuza danışınız.

Enfeksiyonlar
ARVELES ateş ve ağrı gibi enfeksiyon belirtilerini gizleyebilir. Bu nedenle ARVELES'in uygun enfeksiyon tedavisini geciktirmesi olasıdır ve bu da komplikasyon riskinde artışa neden olabilir. Bu, bakterilerin neden olduğu pnömonide ve su çiçeği ile ilgili bakteriyel cilt enfeksiyonlarında gözlenmiştir. Bu ilacı bir enfeksiyonunuz varken alırsanız ve enfeksiyon belirtileriniz devam ederse veya kötüleşirse, vakit kaybetmeden bir doktora danışınız.

Suçiçeği sırasında bu ilacın kullanımından kaçınılması tavsiye edilir.

Çocuklar ve ergenler
ARVELES, çocuklarda ve ergenlerde çalışılmamıştır. Bu nedenle, güvenlilik ve etkililik belirlenmediğinden çocuklarda ve ergenlerde kullanılmamalıdır.

ARVELES'in yiyecek ve içecek ile kullanılması:

Tabletleri yeterli miktarda su ile alınız. Tabletleri yiyecek ile almanız mide veya bağırsakta ortaya çıkabilecek yan etki riskini azaltmaya yardımcı olur. Bununla birlikte, akut ağrınız varsa,

- Bazı duygudurum bozuklukların tedavisinde kullanılan lityum
- Romatoid artrit (eklemlerde ağrı ve şekil bozukluklarına neden olan devamlı bir hastalık) ve kanser tedavisi için haftada 15 mg'dan fazla dozda kullanılan metotreksat
- Epilepsi (sara) için kullanılan hidantoinler ve fenitoin
- Bakteriyel enfeksiyonlar (iltihap oluşturan mikrobik hastalıklar) için kullanılan sülfametoksazol

Önlem gerektiren kombinasyonlar:
- Yüksek tansiyon ve kalp problemlerinde kullanılan ADE inhibitörleri, diüretikler,
- Beta blokörler ve anjiyotensin II antagonistleri
- Süregelen venöz ülserlerin (toplar damar yaraları) tedavisinde kullanılan pentoksifilin ve okspentifilin
- Viral enfeksiyon tedavisinde kullanılan zidovudin
- Bakteriyel enfeksiyon tedavisinde kullanılan aminoglikozid antibiyotikleri (gentamisin, amikasin vb.)
- Diyabet için kullanılan sülfonilüreler (örn. klorpropamid ve glibenklamid)
- Metotreksat, haftada 15 mg'dan az olacak şekilde düşük dozlarda kullanılması.

Dikkat gösterilmesi gereken kombinasyonlar:

- Bakteriyel enfeksiyonlar için kullanılan kinolon antibiyotikleri (örn. siprofloksasin, levofloksasin)
- Bağışıklık sistemi hastalıkları tedavisinde ve organ naklinde kullanılan siklosporin veya takrolimus
- Streptokinaz ve diğer trombolitik veya fibrinolitik ilaçlar, örneğin kan pıhtılarını eritmede kullanılan ilaçlar
- Gut tedavisinde kullanılan probenesid
- Süregelen kalp yetmezliğinin tedavisinde kullanılan digoksin
- Hamileliği sonlandırmak için kullanılan mifepriston
- Seçici serotonin geri alım inhibitörleri türünde antidepresanlar (SSRI'lar)
- Trombositlerin agregasyonu (kan pulcuklarının kümelenmesi) ve kan pıhtısı oluşumunu azaltmada kullanılan anti-trombosit ajanlar
- Yüksek tansiyon ve kalp problemleri için kullanılan beta blokörler ve diüretikler (furosemid)
- Tenofovir (antiviral tedavi amaçlı kullanılır), ferasiroks (demir bağlayıcı olarak kullanılır), pemetreksed (kanser tedavisinde kullanılır)

Eğer reçeteli ya da reçetesiz herhangi bir ilacı şu anda kullanıyorsanız veya son zamanlarda kullandıysanız lütfen doktorunuza veya eczacınıza bunlar hakkında bilgi veriniz.

3. ARVELES nasıl kullanılır?

- **Uygun kullanım ve doz/uygulama sıklığı için talimatlar:**

ARVELES'i her zaman, tam olarak doktorunuzun söylediği şekilde alınız. Emin olmadığınız zaman doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

En düşük etkili doz, semptomları hafifletmek için gerekli olan en kısa süre boyunca kullanılmalıdır. Bir enfeksiyonunuz varsa, semptomlar (ateş ve ağrı gibi) devam ederse veya kötüleşirse vakit kaybetmeden doktora başvurunuz (bkz. Bölüm 2).

İhtiyacınız olan ARVELES dozu, ağrınızın tipine, şiddetine ve süresine bağlıdır. Doktorunuz size günde kaç tablet ve ne kadar süre ile almanız gerektiğini söyleyecektir.
Önerilen doz genellikle, günlük 3 tableti (75 mg) geçmeyecek şekilde her 8 saatte bir 1 tablettir (25 mg).

- **Uygulama yolu ve metodu:**

Tabletleri yeteri kadar su ile alınız.
Ağrınız şiddetliyse ve ağrının daha hızlı rahatlaması gerekiyorsa, tableti, emilimi daha kolay olacağından aç karnına (yemekten en az 30 dakika önce) alınız (bkz. Bölüm 2 "ARVELES'in yiyecek ve içecek ile kullanılması").

- **Değişik yaş grupları:**

Çocuk ve ergenlerde kullanımı:
Çocuk ve ergenlerde ARVELES kullanılmamalıdır.

Yaşlılarda kullanımı:

Yaşlıysanız, tedaviye günlük toplam 2 tableti (50 mg) geçmeyen dozda başlamalısınız.
ARVELES iyi tolere edilirse, yaşlı hastalarda bu başlangıç dozu, daha sonra genel önerilen doza (75 mg) çıkarılabilir.

- **Özel kullanım durumları**

Böbrek /karaciğer yetmezliği:

Hafif derecede böbrek veya hafif veya orta derecede karaciğer sorununuz varsa, tedaviye günlük toplam 2 tableti (50 mg) geçmeyecek dozda başlamalısınız.
Orta veya ciddi böbrek fonksiyon bozukluğu olan veya ciddi karaciğer fonksiyon bozukluğu olan hastalarda ARVELES kullanılmamalıdır.

Eğer ARVELES'in etkisinin çok güçlü veya zayıf olduğuna dair bir izleniminiz var ise doktorunuz veya eczacınız ile konuşunuz.

Kullanmanız gerekenden daha fazla ARVELES kullandıysanız:

Aşırı dozu takiben ortaya çıkan semptomlar bilinmemektedir. Benzer tıbbi ürünler, gastrointestinal (kusma, anoreksi (iştahsızlık, iştahın kaybolması), abdominal ağrı (karın ağrısı)) ve nörolojik bozukluklara (uyuşukluk, vertigo, dezoryantasyon (zaman ve yer bilincinin bozulması) baş ağrısı) neden olmuşlardır.

ARVELES'ten kullanmanız gerekenden fazlasını kullandıysanız bir doktor veya eczacı ile konuşunuz ya da en yakın hastane acil departmanına gidiniz.

Lütfen ilacın ambalajını veya kullanma talimatını da yanınıza almayı unutmayınız.

ARVELES'i kullanmayı unutursanız:

Zamanı geldiğinde bir sonraki dozu alınız.

Bu ürünün kullanımına ilişkin daha başka sorularınız olursa, doktorunuza ya da eczacınıza sorunuz.

Unutulan dozları dengelemek için çift doz almayınız.

ARVELES ile tedavi sonlandırıldığındaki oluşabilecek etkiler:

ARVELES tedavisinin durdurulmasının ardından genellikle tedavi öncesi duruma geri dönülmektedir.
Yaşlı hastaların böbrek fonksiyonlarında bozulma olasılığı daha yüksektir
Bütün NSAİİ'lerde olduğu gibi ARVELES, plazma üre azot ve kreatinin düzeylerini arttırabilir (böbrek fonksiyonlarını bozabilir).

4. Olası yan etkiler

Tüm ilaçlar gibi, herkeste görülmese de ARVELES yan etkilere sebep olabilir, ayrıca ARVELES'in içeriğinde bulunan maddelere duyarlı olan kişilerde yan etkiler olabilir.

Olası yan etkiler ne sıklıkla ortaya çıktıklarına göre aşağıda listelenmiştir. Bu tablo bu yan etkilerin kaç hastada ortaya çıkabileceğini göstermektedir:
Çok yaygın: 10 hastanın en az birinde görülebilir.
Yaygın: 10 hastanın birinden az, fakat 100 hastanın birinden fazla görülebilir.
Yaygın olmayan: 100 hastanın birinden az, fakat 1.000 hastanın birinden fazla görülebilir.
Seyrek: 1.000 hastanın birinden az, fakat 10.000 hastanın birinden fazla görülebilir.
Çok seyrek: 10.000 hastanın birinden az görülebilir.
Bilinmiyor: Eldeki verilerden hareketle tahmin edilemiyor.

Aşağıdakilerden biri olursa, ARVELES'i kullanmayı durdurunuz ve DERHAL doktorunuza bildiriniz veya size en yakın hastanenin acil bölümüne başvurunuz:

- Deri döküntüsü, kaşıntı, morarma, ağrılı kırmızı bölgeler, deri soyulması, mukozal lezyonlar (doku bozukluğu) veya başka herhangi bir aşırı duyarlılık belirtisi görülürse
- Gastrointestinal kanama ya da ülserasyon ortaya çıktığında
- Karaciğer fonksiyon testlerindeki bozukluk sürer veya kötüleşirse, karaciğer hastalığı ile uyumlu klinik belirti ve bulgular gelişirse veya diğer bulgular (örneğin eozinofili, deri döküntüleri vs.) görülürse
- Yüzde, dudakta, dilde ve/veya boğazda şişmeyle birlikte ya da şişme olmaksızın gelişen nefes alma zorluğu gibi ciddi akut aşırı duyarlılık reaksiyonları (örneğin anafilaksi reaksiyonları) gözlenirse

Bunların hepsi çok ciddi yan etkilerdir.
Eğer bunlardan biri sizde mevcut ise, sizin ARVELES'e karşı ciddi alerjiniz var demektir. Acil müdahaleye veya hastaneye yatırılmanıza gerek olabilir.

Yaygın:
- Mide bulantısı ve/veya kusma
- Karın ağrısı (genellikle üst taraf)
- İshal
- Sindirim sorunları (hazımsızlık)

Yaygın olmayan:

- Deride hassasiyet
- Işığa karşı duyarlılık
- Kaşınma
- Böbrek sorunları
- Kanda akyuvar hücresi sayısının düşük olması (nötropeni), kan pulcukları sayısının azlığı (trombositopeni)

Daha önce antiinflamatuvar ilaçların uzun süreli kullanımına bağlı sizde bir yan etki meydana geldiyse ve özellikle yaşlıysanız, tedavinin başında herhangi bir karın/bağırsak yan etkisi farkederseniz (örn. karın ağrısı, yanma, kanama),

Cilt döküntüsü veya ağız içi veya genital bölgede herhangi bir lezyon ortaya çıktığını veya herhangi bir alerji belirtisini fark eder etmez ARVELES kullanımını bırakınız.

Steroid olmayan antiinflamatuvar ilaçlar ile tedavi esnasında, sıvı tutulumu ve şişlik (özellikle ayak bileklerinde ve bacaklarda) kan basıncının yükselmesi ve kalp yetersizliği bildirilmiştir.

ARVELES gibi ilaçlar, kalp krizi ("miyokard enfarktüsü") veya inme riskinde hafif bir artış ile ilişkilendirilebilir.

Bağ dokusunu etkileyen bağışıklık sistemi bozuklukları (sistemik lupus eritematozus veya karışık bağ dokusu hastalığı) olan hastalarda antiinflamatuvar ilaçlar, seyrek olarak ateş, baş ağrısı ve ense sertliğine yol açabilir.

En sık görülen yan etkiler mide-bağırsak rahatsızlıklarıdır. Bazen ölümcül olmak üzere, özellikle yaşlılarda peptik ülserler (mide rahatsızlığı), perforasyon (mide delinmesi) veya mide ya da bağırsakta kanama ortaya çıkabilir. Kullanım sonrasında bulantı, kusma, ishal, şişkinlik, kabızlık, hazımsızlık, karın ağrısı, melaena (siyah renkli dışkı), hematemez (kanlı kusma), ülseratif stomatit (ağızda oluşan yaralar, aft), kolit (kalın bağırsakta iltihap) ve Crohn's hastalığının kötüleşmesi bildirilmiştir. Daha az sıklıkla, mide iç yüzeyinin (gastrit) iltihabı gözlenmiştir.

Diğer NSAİİ'lerde olduğu gibi hematolojik reaksiyonlar (purpura, aplastik ve hemolitik anemi ve nadiren agranülositoz ve medüller hipoplazi) ortaya çıkabilir.
ARVELES kullanırken enfeksiyon belirtileri meydana gelirse veya belirtiler kötüleşirse bu durumu derhal doktorunuza bildiriniz.

Eğer yan etkiler kötüleşirse veya bu kullanma talimatında listelenmeyen yan etkilerin meydana geldiğini fark ederseniz, lütfen doktorunuz veya eczacınıza başvurunuz.

Eğer bu kullanma talimatında bahsi geçmeyen herhangi bir yan etki ile karşılaşırsanız doktorunuzu veya eczacınızı bilgilendiriniz.

Yan etkilerin raporlanması
Kullanma Talimatında yer alan veya almayan herhangi bir yan etki meydana gelmesi durumunda hekiminiz, eczacınız veya hemşireniz ile konuşunuz. Ayrıca karşılaştığınız yan etkileri www.titck.gov.tr sitesinde yer alan "İlaç Yan Etki Bildirimi" ikonuna tıklayarak ya da 0 800 314 00 08 numaralı yan etki bildirim hattını arayarak Türkiye Farmakovijilans Merkezi (TÜFAM)'ne bildiriniz. Meydana gelen yan etkileri bildirerek kullanmakta olduğunuz ilacın güvenliliği hakkında daha fazla bilgi edinilmesine katkı sağlamış olacaksınız.

5. ARVELES'in saklanması

KULLANMA TALİMATI

AUGMENTİN-BID 1000 mg film tablet

Ağızdan alınır.

***Etkin madde**:* Her tablette; 875 mg amoksisiline eşdeğer 1004,43 mg amoksisilin trihidrat ve 125 mg klavulanik asite eşdeğer 148,91 mg potasyum klavulanat (üretiminde inek sütünden elde edilen hammadde kullanılmaktadır) içerir.

Yardımcı maddeler: Susuz kolloidal silika, sodyum nişasta glikolat tip A, magnezyum stearat, mikrokristalin selüloz. Film kaplama materyali; titanyum dioksit (E171), hipromelloz (5 cps), hipromelloz (15 cps), makrogol 4000, makrogol 6000, dimetikon içerir.

Bu ilacı kullanmaya başlamadan önce bu KULLANMA TALİMATINI dikkatlice okuyunuz, çünkü sizin için önemli bilgiler içermektedir.

- *Bu kullanma talimatını saklayınız. Daha sonra tekrar okumaya ihtiyaç duyabilirsiniz.*
- *Eğer ilave sorularınız olursa, lütfen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.*
- *Bu ilaç kişisel olarak sizin için reçete edilmiştir, başkalarına vermeyiniz.*
- *Bu ilacın kullanımı sırasında, doktora veya hastaneye gittiğinizde doktorunuza bu ilacı kullandığınızı söyleyiniz.*
- *Bu talimatta yazılanlara aynen uyunuz. İlaç hakkında size önerilen dozun dışında **yüksek veya düşük** doz kullanmayınız.*

Bu Kullanma Talimatında:

1. AUGMENTİN nedir ve ne için kullanılır?

2. AUGMENTİN'i kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler

3. AUGMENTİN nasılkullanılır?

4. Olası yan etkiler nelerdir?

5. AUGMENTİN'in saklanması

Başlıkları yer almaktadır.

1. AUGMENTİN nedir ve ne için kullanılır?

AUGMENTİN, geniş spektrumlu (bakteri ve mikropların birçok çeşidine karşı etkili) bir antibakteriyel ilaçtır ve enfeksiyonlara neden olan bakterileri öldürerek etkisini gösterir. Amoksisilin ve klavulanik asit adı verilen iki farklı etkin madde içermektedir. Amoksisilin, bazen etkisiz hale getirilebilen (çalışması durdurulabilen) "penisilinler" adı verilen bir ilaç grubundandır ve diğer etkin madde klavulanik asit, amoksisilinin etkisiz hale getirilmesini engellemektedir.

AUGMENTİN BID 1000 mg film tablet, blister ambalajlarda, 10, 14 ve 20 adet, beyaz ile beyaza yakın, kapsül biçiminde, bir tarafı çentikli bir tarafı AUGMENTIN BID 1000 yazılı film kaplı tabletler halindedir.

AUGMENTİN'in içeriğinde bulunan klavulanik asit aktivitesine eşdeğer potasyum klavulanat üretiminde inek sütünden elde edilen hammadde kullanılmaktadır.

AUGMENTİN, aşağıdaki durumlarda AUGMENTİN'e duyarlı bakterilerin neden olduğu bakteriyel enfeksiyonların kısa süreli tedavisinde yetişkinlerde ve çocuklarda kullanılır:

- Bakterilerin neden olduğu sinüs iltihabı (uygun tanı ile teşhis edilen), akut orta kulak iltihabı, tekrarlayan bademcik iltihabı gibi üst solunum yolu enfeksiyonları
- Kronik bronşitin akut alevlenmeleri (uygun tanı ile teşhis edilen), toplum kökenli pnömoni (kişinin günlük yaşamı sırasında ortaya çıkan akciğer iltihabı) gibi alt solunum yolu enfeksiyonları
- İdrar kesesi iltihabı ve böbreklerin bakteriyel iltihabı gibi idrar yolları ile ilgili enfeksiyonlar
- Özellikle selülit (deri altı tabaka ve yağ dokusu iltihabı) ve hayvan ısırmaları gibi deri ve yumuşak doku enfeksiyonları
- Yaygın selülit (deri altı tabaka ve yağ dokusu iltihabı) ile birlikte şiddetli diş apseleri gibi dental enfeksiyonlar
- Özellikle kemik iltihabı (osteomiyelit) olmak üzere kemik ve eklem enfeksiyonları

2. AUGMENTİN'i kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler
AUGMENTİN'i aşağıdaki durumlarda KULLANMAYINIZ

- Amoksisiline, klavulanik asite, penisiline veya bu ilacın içindeki maddelerin (Kullanma Talimatının başındaki yardımcı maddeler listesine bakınız) herhangi birine alerjiniz varsa
- Diğer herhangi bir antibiyotiğe karşı ciddi alerjik reaksiyon (aşırı duyarlılık) geçirdiyseniz: Bu reaksiyon deri döküntüsünü veya yüz ya da boğazda şişmeyi içerebilir.
- Daha önce antibiyotik kullanımı sırasında sarılık veya karaciğer sorunu geçirdiyseniz.

Yukarıdakilerden herhangi biri sizin için geçerliyse, AUGMENTİN kullanmayınız.
Emin değilseniz, AUGMENTİN kullanmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

AUGMENTİN'i aşağıdaki durumlarda DİKKATLİ KULLANINIZ
Eğer:

- Karaciğer ve böbrek problemleri nedeniyle tedavi görüyorsanız
- İdrar çıkışınız düzenlideğilse

- Glandüler ateşiniz varsa (bir çeşit viral enfeksiyon)
- Enfeksiyöz mononükleoza (bir enfeksiyon hastalığı) ilişkin bir şüpheniz varsa, (AUGMENTİN kullanımını takiben görülen kızamık benzeri döküntü enfeksiyöz mononükleoz ile ilişkili olabilir.)
- AUGMENTİN'i doktorunuzun tavsiye ettiği süre boyunca kullanınız. Uzun süreli kullanımı zamanla AUGMENTİN'den etkilenmeyen organizmaların aşırıçoğalmasına neden olur (örn; mantar).
- AUGMENTİN uygulanan bazı hastalarda kanama ve pıhtılaşma süresinde uzama rapor edilmiştir. Eğer kanın pıhtılaşmasını önleyen bir ilaç ile birlikte kullanacaksanız uygun şekilde izlenmeniz gerekir.
- Çıkan idrar miktarı azalmış hastalarda kristalüri (kum dökmek) görülmüştür. Bu durumu azaltmak için uygun miktar sıvı alınmalıdır.
- Antibiyotiğe bağlı kalın bağırsak iltihabı (kolit) gözlendiğinde, AUGMENTİN tedavisi derhal kesilmeli, çocuğunuzda veya sizde bu durum gözlendiğinde bir doktor tarafından değerlendirilmeli ve uygun tedaviye başlanmalıdır. Bu durumda bağırsakların hareketlerini önleyen (anti-peristaltik) ilaçlar kullanmayınız veya çocuğunuza vermeyiniz.

Bu uyarılar, geçmişteki herhangi bir dönemde dahi olsa sizin için geçerliyse lütfen doktorunuza danışınız.

Bazı durumlarda doktorunuz, enfeksiyona neden olan bakteri tipini araştırabilir. Sonuçlara bağlı olarak AUGMENTİN'in farklı bir dozu veya farklı bir ilaç verilebilir.

Dikkat etmeniz gereken durumlar

Akut jeneralize ekzantematöz püstülozun (AGEP – yaygın kızarık deri üzerinde, içi iltihaplı bir sıvı içeren deri kabarcığı (püstül) ile karakterize, yüksek ateşin eşlik ettiği, sıklıkla ilaç kullanımı sonrası, hızlı ve kısa sürede gelişen klinik tablo) bir semptomu olabilir. Bu reaksiyon AUGMENTİN'in bırakılmasını gerektirir ve daha sonra amoksisilin kullanılmamalıdır.

AUGMENTİN önceden var olan bazı durumları kötüleştirebilir veya ciddi yan etkilere sebep olabilir. Bunlar arasında alerjik reaksiyonlar, konvülsiyonlar (nöbe tler) ve kalın bağırsak iltihabı yer alır. Herhangi bir sorunun ortaya çıkma riskini azaltmak için AUGMENTİN alırken belirli semptomlara karşı dikkatli olmalısınız. **Bölüm 4**'te '*Dikkat etmeniz gereken durumlar*' kısmına bakınız.

Kan ve idrar testleri
Eğer kan testleri (alyuvar durumu testleri veya karaciğer fonksiyonu testleri) veya idrar testleri (glukoz için) oluyorsanız, AUGMENTİN almakta olduğunuzu doktorunuzun bilmesini sağlayınız. Bunun nedeni, AUGMENTİN'in bu tip testlerin sonuçlarını etkileyebilmesidir.

- AUGMENTİN ile doğum kontrol haplarının birlikte kullanımı, doğum kontrol haplarının etkililiğini azaltabilir.

Eğer reçeteli ya da reçetesiz herhangi bir ilacı şu anda kullanıyorsanız veya son zamanlarda kullandıysanız lütfen doktorunuza veya eczacınıza bunlar hakkında bilgi veriniz.

3. AUGMENTİN nasıl kullanılır?
Uygun kullanım ve doz/uygulama sıklığı için talimatlar:
AUGMENTİN'i her zaman tam olarak doktorunuz ya da eczacınızın size söylediği şekilde alınız. Eğer emin değilseniz doktorunuza ya da eczacınıza sorunuz.

Yetişkinler ve ≥40 kg çocuklar için:
- Standart doz olarak (tüm endikasyonlar için) günde 2 kez 1 tablet,
- Yüksek doz olarak (özellikle otitis media, alt solunum yolu enfeksiyonları ve üriner sistem enfeksiyonları için) günde 3 kez 1 tablet olarak önerilmektedir.

40 kg'dan az çocuklar için:
6 yaşından küçük çocuklar tercihen AUGMENTİN'in oral süspansiyon formları ile tedavi edilmelidir. 40 kg'dan az çocuklar için AUGMENTİN tablet kullanılmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışılmalıdır. Tablet formları 25 kg'nın altındaki çocuklar için uygun değildir.

Böbrek veya karaciğer sorunları olan hastalar için:
- Böbrek sorunlarınız varsa, ilacınızın dozu değiştirilebilir. Doktorunuz tarafından farklı bir doz veya ilaçverilebilir.
- Karaciğer sorunlarınız varsa, karaciğerinizin durumunu kontrol ettirmek için daha sık kan testleri yaptırabilirsiniz.

Uygulama yolu ve metodu:
Yemeklerle birlikte alınız.
Tabletleri çiğnemeden bütün olarak yutunuz. Eğer gerekirse, yutma kolaylığı sağlaması açısından tabletleri ikiye bölebilirsiniz. İki yarıyı peşpeşe, beklemeden ve çiğnemeden yutunuz. Dozları gün içerisinde en az 4 saat arayla eşit aralıklarla alınız. 1 saatte 2 doz almayınız. AUGMENTİN'i 2 haftadan daha uzun süre kullanmayınız. Hala kendinizi iyi hissetmiyorsanız, doktorunuza başvurunuz.

Değişik yaş grupları:
- **Çocuklarda kullanım:** Çocuklar AUGMENTİN'in tabletleri veya süspansiyonları ile tedavi edilebilir. 25 kg'ın altındaki çocuklar AUGMENTİN tabletleriyle tedavi edilmemelidir. 6 yaş ve altı veya 25 kg'dan az çocuklar tercihen AUGMENTİN'in süspansiyon formları ile tedavi edilmelidir.
- **Yaşlılarda kullanımı:** Doz ayarlaması gerekli görülmemektedir.

Özel kullanım durumları:
Böbrek ve karaciğer yetmezliği: Böbrek veya karaciğer bozukluğunuz varsa doz ayarlamanız dikkatli yapılmalı, gerekirse azaltılmalıdır.
Kan diyalizi (kanın temizlenmesi işlemi): Kan diyalizi tedavisi alıyorsanız doz ayarlamanı z dikkatli yapılmalıdır.

Eğer AUGMENTİN'in etkisinin çok güçlü veya zayıf olduğuna dair bir izleniminiz var ise doktorunuz veya eczacınız ile konuşunuz.

Kullanmanız gerekenden daha fazla AUGMENTİN kullandıysanız:
Çok fazla AUGMENTİN alırsanız, bulgular şunlar olabilir: mide rahasızlığı (hasta hissetme, hasta olma veya ishal) veya konvülziyonlar (nöbetler).
Eğer kullanmanız gerekenden daha fazla AUGMENTİN kullandıysanız en kısa zamanda doktorunuzu bilgilendiriniz. Doktorunuza göstermek için ilacın kutusunu yanınıza alabilirsiniz.
AUGMENTİN'den kullanmanız gerekenden fazlasını kullanmışsanız bir doktor veya eczacı ile konuşunuz.

AUGMENTİN'i kullanmayı unutursanız
Eğer bir dozu almayı unutursanız, almayı hatırladığınız anda alınız. Bir sonraki dozu çok yakın zamanda almayınız, bir sonraki dozu almak için yaklaşık dört saat bekleyiniz.
Unutulan dozları dengelemek için çift doz almayınız.

AUGMENTİN ile tedavi sonlandırıldığındaki oluşabilecek etkiler
AUGMENTİN'i, doktorunuzun size söylediği zaman müddetince almanız gerekmektedir. Kendinizi iyi hissetseniz bile tedaviniz bitinceye kadar AUGMENTİN'i almayı bırakmamalısınız. Enfeksiyonla savaşmaya yardımcı olmak için alınan her doza ihtiyaç vardır. Eğer bakterilerin bir kısmı yaşarsa, enfeksiyonun tekrar nüksetmesine yol açabilirler.

Eğer bu ilacın kullanımı ile ilgili ek sorularınız varsa, doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

4. Olası yan etkiler nelerdir?
Tüm ilaçlar gibi AUGMENTİN'in içeriğinde bulunan maddelere duyarlı olan kişilerde yan etkiler olabilir. Bu ilacın kullanımı ile aşağıda belirtilen yan etkiler görülebilir.

Aşağıdakilerden biri olursa, AUGMENTİN'i kullanmayı durdurunuz ve DERHAL doktorunuza bildiriniz veya size en yakın hastanenin acil bölümüne başvurunuz:
Dikkat etmeniz gereken durumlar
Alerjik reaksiyonlar:

- Deri döküntüsü
- Kan damarlarının iltihaplanması (vaskülit); deri üzerinde kırmızı veya mor kabarık noktalar şeklinde gözle görülebilir fakat vücudun başka kısımlarını da etkileyebilir
- Ateş, eklem ağrısı, boyun, koltukaltı veya kasık bezlerinde şişme, -
- Bazen yüz veya boğazda şişme (anjiyoödem), nefes almada zorluğa neden olur

- Kollaps (çevresel damarların genişleyip burada kanın toplanmasıyla oluşan ağır bir çöküntü tablosu, vücutta bütünkuvvetlerin birdenbire kesilmesi)
- Alerjinin tetiklediği kalp krizinin bir belirtisi olabilen, alerjik reaksiyonlar ile ilişkili göğüs ağrısı (Kounis sendromu)

Eğer bu belirtilerden herhangi biri sizde olursa **derhal bir doktorla iletişime geçiniz, AUGMENTİN almayı bırakınız.**

Kalın bağırsak iltihabı
Kalın bağırsakta, genellikle kan ve sümüksü dokunun (mukus) eşlik ettiği sulu ishale, mide ağrısına ve/veya ateşe neden olan iltihap.

İlaca bağlı enterokolit sendromu (DIES)
DIES özellikle amoksisilin/klavulanik asit alan çocuklarda bildirilmiştir. Başlıca belirtisi tekrarlayan kusma (ilaç uygulamasından 1-4 saat sonra) olan belirli bir tür alerjik reaksiyondur. Diğer semptomlar karın ağrısı, uyuşukluk, ishal ve düşük kan basıncını içerebilir.

Akut pankreas iltihabı (akut pankreatit)
Mide bölgesinde şiddetli ve devam eden bir ağrınız varsa bu akut pankreatit belirtisi olabilir.

Eğer bu belirtiler sizde olursa tavsiyesini almak için **mümkün olan en kısa sürede doktorunuzla iletişime geçiniz**.

Yan etkiler aşağıdaki kategorilerde gösterildiği şekilde tanımlanmıştır:
Çok yaygın :10 hastanın en az 1'inde görülebilir.
Yaygın :10 hastanın birinden az, fakat 100 hastanın birinden fazla görülebilir.
Yaygın olmayan:100 hastanın birinden az, fakat 1.000 hastanın birinden fazla görülebilir.
Seyrek :1.000 hastanın birinden az, fakat 10.000 hastanın birinden fazla görülebilir.
Çok seyrek :10.000 hastanın birinden az görülebilir.
Bilinmiyor :Mevcut verilerden hareketle tahmin edilemiyor.

Çok yaygın:
- İshal (yetişkinlerde)

Yaygın:
- Mukozaları ve cildi etkileyen bir tür mantar enfeksiyonu (mukokutanöz kandidiyazis)
- Hasta hissetme (bulantı), özellikle yüksek dozlarda alındığında
  Eğer bu etki varsa AUGMENTİN yemekle birlikte alınmalıdır.
- Kusma
- İshal (çocuklarda)

Yaygın olmayan:
- Deride döküntü

KULLANMA TALİMATI

BELOC® ZOK 50 mg kontrollü salımlı film kaplı tablet
Ağızdan alınır.

- ***Etkin madde :*** 50 mg metoprolol tartarata eşdeğer 47,5 mg metoprolol süksinat içerir.
- ***Yardımcı maddeler :*** Etil selüloz, hidroksipropil selüloz, hidroksipropil metil selüloz, mikrokristalin selüloz, parafin, polietilen glikol, silikon dioksit, sodyum stearil fumarat, renklendirici ajan (titanyum dioksit)

Bu ilacı kullanmaya başlamadan önce bu KULLANMA TALİMATINI dikkatlice okuyunuz, çünkü sizin için önemli bilgiler içermektedir.
- *Bu kullanma talimatını saklayınız. Daha sonra tekrar okumaya ihtiyaç duyabilirsiniz.*
- *Eğer ilave sorularınız olursa, lütfen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.*
- *Bu ilaç kişisel olarak sizin için reçete edilmiştir, başkalarına vermeyiniz.*
- *Bu ilacın kullanımı sırasında, doktora veya hastaneye gittiğinizde doktorunuza bu ilacı kullandığınızı söyleyiniz.*
- *Bu talimatta yazılanlara aynen uyunuz. İlaç hakkında size önerilen dozun dışında **yüksek veya düşük** doz kullanmayınız.*

Bu Kullanma Talimatında :

1. ***BELOC® ZOK nedir ve ne için kullanılır?***
2. ***BELOC® ZOK 'u kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler***
3. ***BELOC® ZOK nasıl kullanılır?***
4. ***Olası yan etkiler nelerdir?***
5. ***BELOC® ZOK 'un saklanması***

Başlıkları yer almaktadır.

1. BELOC® ZOK nedir ve ne için kullanılır?

BELOC® ZOK beyaz ila beyazımsı renkte, yuvarlak, bikonveks, bir tarafı çentikli, diğer tarafı A/mO baskılı film kaplı tablettir. Çentik çizgisi yutmayı kolaylaştırmak amacıyla tabletin kırılmasına olanak sağlamak içindir.

BELOC® ZOK 50 mg 20 tabletlik ambalajlarda sunulmaktadır.

Metoprolol fiziksel ve zihinsel çalışma dolayısıyla oluşan stres hormonlarının kalpteki etkisini azaltır. Bu sayede, bu koşullar altında kalp atım hızı (nabız azalır) yavaşlar. BELOC® ZOK aşağıdaki durumlarda kullanılır :

Yetişkinlerde:
- yüksek kan basıncını önlemek için
- göğüs ağrısını (anjina pektoris) önlemek için
- kalp yetmezliğinde
- bazı çarpıntılarda
- düzensiz kalp aktivitesinin (aritmi) belirli türlerinde
- daha önce kalp krizi geçirmiş hastalarda daha sonraki kalp krizi riskini ve ölüm riskini azaltmada

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: 1ZW56ZW56SHY3S3k0ak1Uak1US3k0M0Fy Belge Takip Adresi:https://www.turkiye.gov.tr/saglik-titck-ebys

- migrende koruyucu tedavide

6-18 yaş arası çocuklar ve ergenler:
- yüksek kan basıncı tedavisinde

2. BELOC® ZOK 'u kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler

BELOC® ZOK 'u aşağıdaki durumlarda KULLANMAYINIZ
Eğer:
- Metoprolol süksinata veya BELOC® ZOK'un bileşiminde bulunan yardımcı maddelerden herhangi birine (Bölüm 6' da belirtilen) veya diğer benzer ilaçlara (beta reseptör bloke edici ilaçlar) karşı alerjiniz varsa,
- Kalbin kanı vücuda pompalayamaması sonucu ortaya çıkan şok durumlarında,
- Düzensiz atımlara yol açan kalp hastalığınız varsa (kalp pili olmamak koşuluyla),
- Kalbin ileti sisteminde engel olması sonucu ortaya çıkan atım bozukluğunuz varsa,
- Düşük tansiyon, dolaşım yetersizliği, akciğer ödemi bulguları olan, stabil olmayan kalp yetersizliği ve beta reseptör agonisti ilaçlar (kalbin kasılma gücünü ve atım hızını artıran ilaçlar) ile sürekli veya aralıklı tedavi olan hastalarda,
- Şikayete neden olan kalp hızında yavaşlama veya kan basıncında düşme,
- Kalp yetmezliği hastalarında, sırtüstü yatar pozisyonda tekrarlanan kan basıncı ölçümü 100 mmHg'nin altında olan hastalar tedavi başlamadan önce yeniden değerlendirilmelidir.
- Kan dolaşımı probleminiz varsa,
- Gangren tehlikesinin söz konusu olduğu şiddetli periferik vasküler hastalığınız varsa

BELOC® ZOK 'u aşağıdaki durumlarda DİKKATLİ KULLANINIZ
Eğer:
- BELOC® ZOK kullanan hastalara verapamil (kan basıncını ve kalp atım hızını düşüren bir ilaç) damar yolundan uygulanmamalıdır.
- Kesik kesik topallamanın görüldüğü, kan dolaşım bozukluğunuz varsa,
- İleri derecede böbrek yetmezliğiniz varsa,
- Dijital preparatları (kalp ve damar hastalıklarında kullanılan, kalbin kasılma gücünü artıran ilaçlar) ile kombine tedavide,
- Prinzmental göğüs ağrısı olarak adlandırılan kendiliğinden gelişen kalp krampından kaynaklanan tipte göğüs ağrınız varsa,
- Astım hastalığınız veya hava yollarındaki daralmalardan dolayı rahatsızlığınız varsa,
- Vücutta yüksek miktarda asidik maddeden dolayı şiddetli akut rahatsızlığınız (metabolik asidoz) varsa,
- Böbrek üstü bezi tümörü tedavisi uygulanan hastalarda,
- Ağır stabil kalp yetersizliği hastalarında,
- Önceden varlığı tespit edilen orta derecede kalp ileti bozukluğunda,
- Yaşamı tehdit eden ciddi alerjik reaksiyon tedavisi uygulanan hastalarda,
- BELOC® ZOK'un aniden kesilmesi özellikle yüksek riskli hastalarda kalp yetmezliğini ağırlaştırabilir, kalp krizi ve ani ölüm riskini artırabilir. İlacın aniden kesilmesi tehlikelidir. Bu nedenle mümkünse BELOC® ZOK tedavisinin kesilmesi en az iki haftada bir dozun her basamakta yarıya indirilmesi ile kademeli olarak yapılmalıdır. Son doz olarak yarı doz 25 mg olacak şekilde azaltılmalıdır. Son doz tedavi kesilmeden en az 4 gün önce alınmalıdır. Eğer semptomlar gözlenirse daha yavaş bir ilaç kesme hızı önerilir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: 1ZW56ZW56SHY3S3k0ak1Uak1US3k0M0Fy Belge Takip Adresi:https://www.turkiye.gov.tr/saglik-titck-ebys

- Diş hekiminiz tarafından size genel anestezik ilaç verilecekse veya ameliyat olacaksanız doktorunuza BELOC® ZOK kullandığınızı söyleyiniz.
- Ameliyat edilen hastalarda BELOC® ZOK tedavisinin kesilmesi önerilmemektedir.
- Kalp ameliyatı dışındaki diğer cerrahi prosedürler uygulanan hastalara yüksek doz BELOC® ZOK'un akut uygulamasından kaçınılmalıdır.

Bu uyarılar, geçmişteki herhangi bir dönemde dahi olsa sizin için geçerliyse lütfen doktorunuza danışınız.

BELOC® ZOK 'un yiyecek ve içecek ile kullanılması
BELOC® ZOK'u aç veya tok karnına alabilirsiniz.

Hamilelik
İlacı kullanmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

Hamileyseniz veya hamile kalmayı düşünüyorsanız, ilacı kullanmadan önce bunu doktorunuza söyleyiniz.

Doktorunuz aksini söylemedikçe BELOC® ZOK'u hamilelikte kullanmayınız.
Metoprolol de dahil olmak üzere beta blokerler fetusa zarar verebilir ve erken doğuma neden olabilir.
Etkin madde metoprolol bebeğinizde kalp hızı düşüklüğüne neden olabilir.

Tedaviniz sırasında hamile olduğunuzu fark ederseniz hemen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

Emzirme
İlacı kullanmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

Eğer emziriyorsanız BELOC® ZOK'u gerekli olmadıkça kullanmayınız.
BELOC® ZOK anne sütü ile bebeğinize geçer ve çocuğunuzu etkileyebilir.

Araç ve makine kullanımı
BELOC® ZOK tepkilerde kötüleşmeye neden olabilir. Bu ilacın kullanımı sırasında baş dönmesi ve halsizlik gözlenebilir, bu sebeple araç ve makina kullanmayınız.

BELOC® ZOK 'un içeriğinde bulunan bazı yardımcı maddeler hakkında önemli bilgiler
Uyarı gerektiren yardımcı madde içermemektedir.

Diğer ilaçlarla birlikte kullanımı
Bazı ilaçlar BELOC® ZOK tedavisinden etkilenebilir ve/veya tedaviyi etkileyebilir. Bunlar;
- Kinidin (ritim bozukluğu tedavisinde kullanılan bir ilaç),
- Terbinafin (derideki mantar enfeksiyonları için kullanılan bir ilaç),
- Paroksetin, fluoksetin, sertralin (depresyon tedavisine kullanılan ilaçlar),
- Selekoksib (enflamasyon (yangı) için kullanılan bir ilaç),
- Barbitürik asit türevleri (sara hastalığı için kullanılan ilaçlar), propafenon (genel anestezide kullanılan bir ilaç), verapamil (kalp damar sistemi hastalıklarının tedavisinde kullanılan non-dihidropridin türevi kalsiyum kanal engelleyicisi) ile BELOC® ZOK'un birlikte kullanımından kaçınılmalıdır.
- Amiodaron (ritim bozukluğu tedavisinde kullanılan bir ilaç),

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama ve Bilgi Edinme Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/saglik-titck-ebys

- Ritim bozukluğu tedavisinde kullanılan bazı ilaçlar (prokainamid, kinidin, disopramid, lidokain, meksiletin, flekainid, propafenon gibi ilaçlar),
- Ağrı ve iltihap tedavisinde kullanılan steroid olmayan iltihap giderici ilaçlar,
- Dijital preparatları/digoksin (kalp ve damar hastalıklarında kullanılan, kalbin kasılma gücünü artıran ilaçlar),
- Difenhidramin (alerjik koşullarda kullanılan bir ilaç),
- Diltiazem (kalp damar sistemi hastalıklarının tedavisinde kullanılan non-dihidropridin türevi kalsiyum kanal engelleyicisi),
- Adrenalin (akut şok ve şiddetli alerjik reaksiyonlar için kullanılan bir ilaç),
- Fenilpropanolamin (burun içi dokularında şişme için kullanılan bir ilaç),
- Klonidin (yüksek kan basıncı tedavisinde kullanılan bir ilaç) ve BELOC® ZOK'u aynı zamanda kullanıyorsanız ve klonidin tedavinizin sonlandırılması gerekiyor ise, BELOC® ZOK'u klonidinden birkaç gün önce kesmeniz gerekir. BELOC® ZOK'un tedavisinin kesilmesi ile ilgili olarak "BELOC® ZOK ile tedavi sonlandırıldığında oluşabilecek etkiler" bölümüne bakınız.
- Rifampisin (verem başta olmak üzere farklı hastalıklarda kullanılan bir antibiyotik),
- Diğer beta blokörler (örn: göz damlaları),
- MAO inhibitörleri (depresyon ve Parkinson hastalığında kullanılan ilaçlar),
- İnhalasyon (solunum yoluyla alınan) anestezikleri (anestezi için kullanılan ilaçlar),
- Oral antidiyabetik ilaç kullanıyorsanız, doktorunuz doz ayarlaması yapabilir.
- Simetidin (mideden asit üretimini azaltan ilaç),
- Hidralazin (yüksek kan basıncını düşüren bir ilaç)

Eğer reçeteli ya da reçetesiz herhangi bir ilacı şu anda kullanıyorsanız veya son zamanlarda kullandınızsa lütfen doktorunuza veya eczacınıza bunlar hakkında bilgi veriniz.

3. BELOC® ZOK nasıl kullanılır?

Uygun kullanım ve doz/uygulama sıklığı için talimatlar :
BELOC® ZOK'u her zaman doktorunuzun tam size söylediği gibi alınız. Eğer emin değilseniz, doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

BELOC® ZOK kontrollü salımlı film kaplı tablet gün boyu etki sağlayan bir ilaçtır ve günde 1 tane alınmalıdır.

Uygulama yolu ve metodu :
BELOC® ZOK ağızdan alınır.
Tabletler bölünerek alınabilir.
Tabletleri en az yarım bardak suyla birlikte bütün halinde yutunuz. Tabletleri ezmeyiniz ve çiğnemeyiniz.

Değişik yaş grupları :
Yetişkinlerde kullanımı: İhtiyacınız olan doz, sağlık durumunuza ve aynı anda alacağınız başka ilaçlara bağlıdır.
Önerilen doz:
- Yüksek tansiyon, günde bir kez 50-100 mg'dır.
- Angina pektoris ve düzensiz kalp aktivitesi (aritmi) günde bir kez 100-200 mg'dır.
- Diğer ilaçlarla birlikte stabil kalp yetmezliği başlangıç dozu günde bir kez 12.5 - 25 mg. Dozaj günde en fazla 200 mg'a kadar kademeli olarak arttırılır.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: 1ZW56ZW56SHY3S3k0ak1Uak1US3k0M0Fy Belge Takip Adresi:https://www.turkiye.gov.tr/saglik-titck-ebys

- Kalp krizinden sonra profilaktik tedavi, günde bir kez 200 mg'dır
- Çarpıntılar günde bir kez 100 mg'dır.
- Migrene karşı profilaktik tedavi, günde bir kez 100-200 mg'dir.

6 yaşın üzerindeki çocuklar ve ergenler için kullanımı:
Doktor çocuğunuz için uygun dozu belirleyecektir. Doz, çocuğun ağırlığına bağlıdır. BELOC® ZOK, 6 yaşından küçük çocuklar için önerilmez.
Önerilen doz:
- Yüksek tansiyon, önerilen başlangıç dozu günde bir kez 0.5 mg / kg'dır (25 kg ağırlığında bir çocuk için yaklaşık 25 mg ½ uzatılmış salınımlı tablet).
- Gerekirse doz günde bir kez 2 mg / kg'a yükseltilebilir (25 kg ağırlığındaki bir çocuk için yaklaşık 50 mg 1 uzatılmış salınımlı tablet)

Yaşlılarda kullanımı:
Doz ayarlaması gerekmez.

Özel kullanım durumları :
Böbrek yetmezliği :
Böbrek yetmezliği olan hastalarda doz ayarlamasına gerek yoktur.

Karaciğer yetmezliği :
Şiddetli karaciğer yetmezliği olan hastalarda doz ayarlaması gerekip gerekmediğine doktorunuz karar verecektir.

Eğer BELOC® ZOK'un etkisinin çok güçlü veya zayıf olduğuna dair bir izleniminiz var ise doktorunuz veya eczacınız ile konuşunuz.

Kullanmanız gerekenden daha fazla BELOC® ZOK kullandıysanız :
Aldığınız doz yüksek ise, aşağıdaki belirtiler ile karşılaşabilirsiniz: Kalp atımında düzensizlik veya düşüş, nefes darlığı, ayaklarda şişme, göğüste kalp atımının hissedilmesi, baş dönmesi, yorgunluk, göğüs ağrısı, deride soğuma, düşük nabız, zihinsel düzensizlik, huzursuzluk, kalp durması, hava yollarında daralma hissi, kısmi ya da tam bilinç kaybı/koma, bulantı, kusma ve morarma.

Bu nedenle, yüksek doz almamanız ve doktorunuzun size reçete ettiği dozları kullanmanız önemlidir.

Kinidini ve uyku ilaçlarını (barbitüratlar), diğer kan basıncını düşüren ilaçları ve alkolü metoprolol ile birlikte kullanırsanız yukarıdaki belirtiler daha da kötüleşebilir.

Yüksek doza maruz kaldığınızın belirtileri ilacınızı aldıktan 20 dakika-2 saat sonra görülür.

Yukarıdaki belirtiler ortaya çıkarsa derhal doktorunuzla veya bir hastane ile görüşünüz.

BELOC® ZOK'tan kullanmanız gerekenden fazlasını kullandıysanız bir doktor veya eczacı ile konuşunuz.

BELOC® ZOK 'u kullanmayı unutursanız
Unutulan dozları dengelemek için çift doz almayınız.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: 1ZW56ZW56SHY3S3k0ak1Uak1US3k0M0Fy Belge Takip Adresi:https://www.turkiye.gov.tr/saglik-titck-ebys

BELOC® ZOK ile tedavi sonlandırıldığındaki oluşabilecek yan etkiler
Doktorunuz ile görüşmeden BELOC® ZOK tedavisini durdurmayınız, çünkü ilacın alımını aniden kesmeniz durumunda hastalığın bazı semptomları (örn: çarpıntı ve göğüs ağrısı) kötüleşebilir.

4. Olası yan etkiler nelerdir?
Tüm ilaçlar gibi BELOC® ZOK 'un içeriğinde bulunan maddelere duyarlı olan kişilerde yan etkiler olabilir.

Yan etkiler aşağıdaki gibi sıralanmıştır;

Çok yaygın : 10 hastanın en az birinde görülebilir.
Yaygın : 10 hastanın birinden az, fakat 100 hastanın birinden fazla görülebilir.
Yaygın olmayan : 100 hastanın birinden az, fakat 1000 hastanın birinden fazla görülebilir.
Seyrek : 1000 hastanın birinden az fakat 10000 hastanın birinden fazla görülebilir.
Çok seyrek : 10.000 hastanın birinden az görülebilir.
Bilinmiyor : Eldeki verilerden tahmin edilemiyor.

Çok yaygın :
Yorgunluk

Yaygın :
Baş ağrısı, sersemlik, baş dönmesi, kalp atım hızında azalma, çarpıntı, ellerde ve ayaklarda soğukluk, karın ağrısı, bulantı, kusma, ishal, kabızlık, fiziksel olarak aktif olunduğunda nefes darlığı

Yaygın olmayan :
Depresyon, uyku hali veya uykusuzluk, kabus görme, uyku bozuklukları, karıncalanma ve uyuşukluk hissi, kalp yetmezliği belirtilerinde geçici ağırlaşma kötüleşmesi, kalp krizi geçirmiş hastalarda kalbin kanı vücuda pompalayamaması sonucu ortaya çıkan şok durumların (kardiyojenik şok), göğüs ağrısı, kalpte iletim bozukluğu, nefes daralması, astım hastalarında ya da benzer yakınmaları olan hastalarda hava yollarında darlık hissi, kilo alma, ciltte aşırı duyarlılık, vücutta sıvı birikmesi

Seyrek :
Artan terleme, saç kaybı, tat değişikliği, cinsel isteğin geçici azalması, hafıza bozukluğu, kafa karışıklığı, sinirlilik, huzursuzluk, halüsinasyon, sedef hastalığının kötüleşmesi, günışığına karşı aşırı duyarlılık, kan hücresi (trombosit) sayısının azalması (trombositopeni), kalp hızının azalması, bozulmuş kalp ritmi, karaciğer üzerinde etki (karaciğer enzimlerinde artış), görme bozuklukları, kuru ve tahriş olmuş gözler, kulaklarda uğultu, vücutta sıvı birikmesi, bayılma, kulak çınlaması

Bilinmiyor :
Göz iltihabı benzeri belirtiler, ciddi kan dolaşım bozukluğu olan hastalarda gangren, alerjik nezle, ağız kuruluğu, karaciğerin iltihaplanması (hepatit), eklem ağrısı, kas krampları, konsantrasyon bozukluğu
Ağız kuruluğu çürük riskini artırabilir, bu nedenle düzenli ve dikkatli diş fırçalamak ve ağız hijyeni önemlidir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: 1ZW56ZW56SHY3S3k0ak1Uak1US3k0M0Fy Belge Takip Adresi:https://www.turkiye.gov.tr/saglik-titck-ebys

KULLANMA TALİMATI

COLEDAN-D_3 150.000 I.U./10 ml oral damla, çözelti
Ağızdan alınır.

***Etkin madde*:** Her 1 ml'lik oral damla 15.000 I.U.'e eşdeğer 0.375 mg vitamin D_3 içerir.
Yardımcı maddeler: Polioksil 35 kastor yağı, sukroz, sitrik asit monohidrat, benzil alkol, tutti frutti aroması, disodyum hidrojen fosfat susuz, saf su.

Bu ilacı kullanmaya başlamadan önce bu KULLANMA TALİMATINI dikkatlice okuyunuz, çünkü sizin için önemli bilgiler içermektedir.

- *Bu kullanma talimatını saklayınız. Daha sonra tekrar okumaya ihtiyaç duyabilirsiniz.*
- *Eğer ilave sorularınız olursa, lütfen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.*
- *Bu ilaç kişisel olarak sizin için reçete edilmiştir, başkalarına vermeyiniz.*
- *Bu ilacın kullanımı sırasında, doktora veya hastaneye gittiğinizde bu ilacı kullandığınızı doktorunuza söyleyiniz.*
- *Bu talimatta yazılanlara aynen uyunuz. İlaç hakkında size önerilen dozun dışında **yüksek veya düşük** doz kullanmayınız.*

Bu Kullanma Talimatında:

1. COLEDAN-D_3 nedir ve ne için kullanılır?
2. COLEDAN-D_3'ü kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler
3. COLEDAN-D_3 nasıl kullanılır?
4. Olası yan etkiler nelerdir?
5. COLEDAN-D_3'ün saklanması

Başlıkları yer almaktadır.

1. COLEDAN-D_3 nedir ve ne için kullanılır?

COLEDAN-D_3, etkin madde olarak, kolekalsiferol (vitamin D_3) içerir. COLEDAN-D_3, 10 ml ve 30 ml damlalıklı cam şişe ile karton kutularda kullanıma sunulmaktadır.

COLEDAN-D_3, D vitamini eksikliği tedavisinde, idamesinde ve önlenmesinde kullanılır.

2. COLEDAN-D_3'ü kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler

COLEDAN-D_3'ü aşağıdaki durumlarda KULLANMAYINIZ
Eğer;

- Kolekalsiferol (vitamin D_3) veya yardımcı maddelerden herhangi birine karşı alerjiniz (aşırı duyarlılığınız) var ise,
- Ağır yüksek tansiyon (hipertansiyon) hastasıysanız,

- İleri seviyede damar sertleşmesi (arterioskleroz) hastasıysanız,
- Aktif akciğer tüberkülozunuz varsa, bu ilacı uzun süre yüksek dozda kullanmamalısınız.
- D hipervitaminozu (D vitamininin aşırı alınmasına ya da birikimine bağlı olarak ortaya çıkan bir hastalık. Belirtileri; iştahsızlık, kabızlık, bulanık görme ve kas güçsüzlüğüdür)
- Hiperkalsemi (kanda kalsiyum konsantrasyonunun normalden yüksek bulunması), veya hiperkalsiüri (idrarla atılan kalsiyum miktarının artması) varsa
- Böbrek taşınız varsa (kalsiyum içeren)
- Kalsiyuma karşı hassasiyetiniz varsa

COLEDAN-D$_3$'ü aşağıdaki durumlarda DİKKATLİ KULLANINIZ

Eğer;
- Fazla hareket etmiyorsanız,
- Benzotiadiazin türevi diüretik (idrar söktürücü) ilaçlar kullanıyorsanız
- Böbrek taşı geçmişiniz varsa
- Sarkoidozunuz varsa
- Pseudohipoparatiroidizm (bir çeşit paratiroid bezi yetmezliği) varsa
- Böbrek bozukluğunuz varsa
- D vitamini ve türevlerini içeren başka bir ilaç kullanıyorsanız.

D vitamininin tedavi edici indeksi bebek ve çocuklarda oldukça düşüktür. Hiperkalsemi uzun sürerse bebeklerde zihinsel ve fiziksel gelişmede gerileme yapar. Farmakolojik dozlarda D vitamini alan emziren annelerin bebeklerinde hiperkalsemi riski vardır.

D vitamini içeren ilaçların gebelikte rutin kullanımı önerilmemekle birlikte, gerektiğinde hekim kontrolünde kullanılmalıdır.

D vitamini içeren ilaçların gebelikte önleme tedavisi amacıyla kullanımında maksimum doz 1000 I.U./gün'ü geçmemelidir.

"Bu uyarılar geçmişteki herhangi bir dönemde dahi olsa sizin için geçerliyse lütfen doktorunuza danışınız."

COLEDAN-D$_3$'ün yiyecek ve içecek ile kullanılması
Yiyecek ve içeceklerle bilinen herhangi bir etkileşimi yoktur.

Hamilelik
İlacı kullanmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

COLEDAN-D$_3$ gerekli olmadıkça hamilelik döneminde kullanılmamalıdır.

D vitamini içeren ilaçların gebelikte rutin kullanımı önerilmemekle birlikte, gerektiğinde hekim kontrolünde kullanılmalıdır.

D vitamini içeren ilaçların gebelikte önleme tedavisi amacıyla kullanımında maksimum doz 1000 I.U./gün'ü geçmemelidir.

Tedavi sırasında hamile olduğunuzu fark ederseniz hemen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

Emzirme
D vitamini anne sütüne geçer.

İlacı kullanmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

Araç ve makine kullanımı
COLEDAN-D_3'ün araç ve makine kullanma yeteneğini etkilediğine dair herhangi bir bilgi yoktur.

COLEDAN-D_3'ün içeriğinde bulunan bazı yardımcı maddeler hakkında önemli bilgiler

Ürün, polioksil 35 kastor yağı içerdiğinden mide bulantısı ve ishale sebep olabilir.

Ürün, sukroz içerdiğinden, eğer daha önceden doktorunuz tarafından bazı şekerlere karşı intoleransınız olduğu söylenmişse bu tıbbi ürünü almadan önce doktorunuzla temasa geçiniz.

Diğer ilaçlar ile birlikte kullanımı
Antikonvülsanlar, hidantoin, barbitüratlar veya pirimidon (sara hastalığında kullanılan ilaçlar) ve rifampisin (verem tedavisinde kullanılan bir antibiyotik) ile birlikte kullanıldığında vitamin D'nin etkisi azalabilir.

Kalsitonin, etidronat, galyum nitrat, pamidronat veya pliamisin içeren ilaçlar ile hiperkalsemi (kan kalsiyum seviyesinin yüksek olması hastalığı) tedavisinde aynı anda birlikte kullanımı adı geçen bu ilaçların etkisini azaltabilir.

Yüksek dozda kalsiyum içeren ilaçlar veya diüretikler ve tiazid (idrar söktürücüler) ile aynı anda birlikte kullanıldığında kanda kalsiyum konsantrasyonu normal düzeyin üzerine çıkabilir (hiperkalsemi riski). Uzun süreli tedavilerde serum kalsiyum konsantrasyonlarının dikkatlice gözlenmesi gereklidir.

D vitamini veya türevlerini içeren diğer ilaçlarla birlikte kullanlması zehirlilik (toksisite) olasılığının artması nedeni ile tavsiye edilmez.

İzoniyazid (tüberküloz tedavisi için kullanılır), vitamin D_3 etkililiğini azaltabilir.

Kardiyak glikozidleri (kalp yetmezliğinde kullanılan ilaçlar) ile tedavi edilen hastalar, yüksek kalsiyum seviyelerine karşı duyarlı olabilir ve bu nedenle bu hastaların EKG (kalp grafisi) parametreleri ve kalsiyum seviyeleri mutlaka doktor tarafından gözlemlenmelidir.

*** Günlük yerine haftalık doz uygulanmak istenirse 50.000 IU tek seferde haftalık doz olarak 6-8 haftaya kadar kullanılabilir. Tek seferde 50.000 IU'den fazla D vitamini kullanılması önerilmez.

Uygulama yolu ve metodu:
COLEDAN-D_3 günde bir kez ağızdan alınır.

Değişik yaş grupları:
Çocuklarda kullanımı:
Uygun kullanım ve doz/uygulama sıklığı için talimatlar bölümünde belirtildiği şekilde kullanılır.

Yaşlılarda kullanımı:
Doz ayarlaması gerekmemektedir.

Özel kullanım durumları:
Böbrek/karaciğer yetmezliği:
Doz ayarlaması gerekmemektedir. D_3 vitamininin sürekli kullanılmasını gerektiren durumlarda böbrek fonksiyonları kontrol edilmelidir. Ağır böbrek yetmezliği durumunda kalsiyum ile birlikte kullanılmamalıdır.

Eğer COLEDAN-D_3'ün etkisinin çok güçlü veya zayıf olduğuna dair bir izleniminiz var ise doktorunuz veya eczacınız ile konuşunuz.

Kullanmanız gerekenden daha fazla COLEDAN-D_3 kullandıysanız
Eğer aşırı miktarda COLEDAN-D_3 kullandıysanız, sizde hiperkalsemi gelişebilir. Hiperkalseminin belirtileri; yorgunluk, psikiyatrik belirtiler [öfori (neşe, güven, güçlülük gibi duyguların aşırı şekilde bulunması), sersemlik, bilinç bulanıklığı gibi], bulantı, kusma, iştah kaybı, kilo kaybı, susama, poliüri (aşırı miktarda idrar yapma), böbrek taşı oluşumu, nefrokalsinoz (böbrekte tuz birikmesi), kemiklerde aşırı kireçlenme ve böbrek yetmezliği, EKG değişimleri, kalp ritim bozukluğu ve pankreatittir (pankreas iltihabı).

Tedavisi; Güneş ışığına maruziyetten kaçınınız. İlaç yeni alınmışsa mide içeriği kusarak boşaltılabilir.

COLEDAN-D_3'den kullanmanız gerekenden fazlasını kullanmışsanız bir doktor veya eczacı ile konuşunuz.

COLEDAN-D_3'ü kullanmayı unutursanız
Unutulan dozları dengelemek için çift doz almayınız.

COLEDAN-D_3 ile tedavi sonlandırıldığında oluşabilecek etkiler
Tedavi sonlandırıldığında herhangi bir etki oluşması beklenmez. Doktorunuz tarafından belirtilmedikçe, COLEDAN-D_3 tedavisini durdurmayınız.

4. Olası yan etkiler nelerdir?
Tüm ilaçlar gibi COLEDAN-D_3'ün içeriğinde bulunan maddelere duyarlı olan kişilerde yan etkiler olabilir.

Geniş kapsamlı klinik çalışmalar yapılmamış olması nedeniyle istenmeyen etkilerin görülme sıklığı bilinmemektedir.

COLEDAN-D_3'ün normal dozlar ve sürelerde yan etki olasılığı azdır. D_3 vitamininin yüksek dozlarda verilmesi ve tedavi süresinin kontrolsüz bir şekilde uzatılması sonucu aşağıdaki yan etkiler gelişebilir:

Yan etkiler aşağıdaki kategorilerde gösterildiği şekilde sıralanmıştır:

Çok yaygın	:10 hastanın en az 1'inde görülebilir.
Yaygın	:10 hastanın birinden az, fakat 100 hastanın birinden fazla görülebilir.
Yaygın olmayan	:100 hastanın birinden az, fakat 1.000 hastanın birinden fazla görülebilir.
Seyrek	:1.000 hastanın birinden az, fakat 10.000 hastanın birinden fazla görülebilir.
Çok seyrek	:10.000 hastanın birinden az görülebilir.

Aşağıdakilerden birini fark ederseniz doktorunuza başvurunuz.

Bilinmeyen sıklıktaki yan etkiler

- İdrarla atılan kalsiyum miktarında artış, kanda kalsiyum miktarının normalden yüksek bulunması (hiperkalsemi), ve kanda arta kalan (rezidüel) azot miktarının yükselmesi (bunlar kan ve idrar testleri ile tespit edilir).
- Kabızlık, mide gazı, bulantı, karın bölgesinde ağrı, ishal
- Kaşıntı, döküntü, ciltte beyaz veya kırmızımsı kabartılar (ürtiker) gibi aşırı duyarlılık belirtileri
- Aşırı miktarda idrar yapma (poliüri), aşırı susama (polidipsi), idrar yapamamak (anüri)
- Ateş

Eğer bu kullanma talimatında bahsi geçmeyen herhangi bir yan etki ile karşılaşırsanız doktorunuzu veya eczacınızı bilgilendiriniz.

Yan etkilerin raporlanması
Kullanma Talimatında yer alan veya almayan herhangi bir yan etki meydana gelmesi durumunda hekiminiz, eczacınız veya hemşireniz ile konuşunuz. Ayrıca karşılaştığınız yan etkileri www.titck.gov.tr sitesinde yer alan "İlaç Yan Etki Bildirimi" ikonuna tıklayarak ya da 0 800 314 00 08 numaralı yan etki bildirim hattını arayarak Türkiye Farmakovijilans Merkezi (TÜFAM)'ne bildiriniz. Meydana gelen yan etkileri bildirerek kullanmakta olduğunuz ilacın güvenliliği hakkında daha fazla bilgi edinilmesine katkı sağlamış olacaksınız.

KULLANMA TALİMATI

DEVİT-3 200.000 I.U./10 ml oral damla, çözelti
Ağızdan alınır.

- ***Etkin madde:*** Her 1 ml damla, 0,5 mg (20.000 I.U.) kolekalsiferol (koyun yünü yağı kaynaklı) içermektedir.
- ***Yardımcı maddeler:*** Bütilhidroksianisol, rafine edilmiş ayçiçek yağı

Bu ilacı kullanmaya başlamadan önce bu KULLANMA TALİMATINI dikkatlice okuyunuz, çünkü sizin için önemli bilgiler içermektedir.
- *Bu kullanma talimatını saklayınız. Daha sonra tekrar okumaya ihtiyaç duyabilirsiniz.*
- *Eğer ilave sorularınız olursa, lütfen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.*
- *Bu ilaç kişisel olarak sizin için reçete edilmiştir, başkalarına vermeyiniz.*
- *Bu ilacın kullanımı sırasında, doktora veya hastaneye gittiğinizde doktorunuza bu ilacı kullandığınızı söyleyiniz.*
- *Bu talimatta yazılanlara aynen uyunuz. İlaç hakkında size önerilen dozun dışında **yüksek veya düşük** doz kullanmayınız.*

Bu Kullanma Talimatında:

1. DEVİT-3 nedir ve ne için kullanılır?
2. DEVİT-3'ü kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler
3. DEVİT-3 nasıl kullanılır?
4. Olası yan etkiler nelerdir?
5. DEVİT-3'ün saklanması

Başlıkları yer almaktadır.

1. DEVİT-3 nedir ve ne için kullanılır?
- DEVİT-3, etkin madde olarak, kolekalsiferol (vitamin D_3) içerir. Kolekalsiferol, koyun yünü yağından elde edilir.
- DEVİT-3, 10 ml çözelti içeren damlalıklı 20 ml'lik cam şişe ile karton kutularda kullanıma sunulmaktadır.
- DEVİT-3, kalsiyum ve fosfat metabolizmasını düzenleyen bir hormon olan D_3 vitamini içerir.

DEVİT-3, D vitamini eksikliğinin tedavisinde, D vitamini eksikliğinin tedavisine devam etmek amacıyla (idame) ve eksikliğin önlenmesi için kullanılır.

2. DEVİT-3'ü kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler
DEVİT-3'ü aşağıdaki durumlarda KULLANMAYINIZ
Eğer;
- Kolekalsiferol (vitamin D_3) veya yardımcı maddelerden (kullanma talimatı başlığının altında yer alan) herhangi birine karşı alerjiniz (aşırı duyarlılığınız) var ise
- İleri seviyede damar sertleşmesi (arterioskleroz) hastasıysanız

- D hipervitaminozu (D vitaminin aşırı alınmasına ya da birikimine bağlı olarak ortaya çıkan bir hastalık. Belirtileri; iştahsızlık, kabızlık, bulanık görme ve kas güçsüzlüğüdür.)
- Hiperkalsemi (kanda kalsiyum konsantrasyonunun normalden yüksek bulunması) veya hiperkalsiüri (idrarla atılan kalsiyum miktarının artması) varsa
- Böbrek taşınız varsa (kalsiyum içeren), ciddi böbrek yetmezliğiniz varsa
- Kalsiyuma karşı hassasiyetiniz varsa

DEVİT-3'ü aşağıdaki durumlarda DİKKATLİ KULLANINIZ
Eğer;
- Yatalak iseniz veya fazla hareket etmiyorsanız (örn. alçı gibi hareketliliğinizi kısıtlayan bir durum söz konusu ise)
- Benzotiadiazin türevi diüretik (idrar söktürücü) ilaçlar kullanıyorsanız
- Belirli kalp ilaçları (kardiyak glikozitler) ile tedavi görüyorsanız
- Böbrek taşı geçmişiniz varsa
- Sarkoidozunuz varsa (Boeck hastalığı), aktif D vitamini formunun artma riski vardır.
- Pseudohipoparatiroidizm (bir çeşit paratiroid bezi yetmezliği) varsa
- Böbrek bozukluğunuz varsa. Bu durumda doktorunuz kandaki kalsiyum ve fosfat seviyelerini izleyecektir. Yumuşak dokuda kalsifikasyon riski göz önünde bulundurulmalıdır.
- D vitamini ve türevlerini içeren başka bir ilaç kullanıyorsanız. Özellikle bebeklerde, D vitamini içeren diğer ürünlerin eşzamanlı kullanımından kaçınılmalıdır.
- Yüksek paratiroid hormon seviyeleri D vitamini metabolizmasını artırabilir ve bu da D vitamini ihtiyacını artırır.
- Hareketsizlik (örneğin yatak istirahati) nedeniyle kemik kütlesinin azalması durumunda, kanda yüksek kalsiyum seviyelerinin ortaya çıkma riski artar.

D vitamini içeren ilaçların hamilelikte rutin kullanımı önerilmemekle birlikte, gerektiğinde hekim kontrolünde kullanılmalıdır.

D vitamini içeren ilaçların hamilelikte önleme tedavisi amacıyla kullanımında maksimum doz 1.000 I.U./gün'ü geçmemelidir.

D vitamininin tedavi edici indeksi bebek ve çocuklarda oldukça düşüktür. Hiperkalsemi uzun sürerse bebeklerde zihinsel ve fiziksel gelişmede gerileme yapar. Farmakolojik dozlarda D vitamini alan emziren annelerin bebeklerinde hiperkalsemi riski vardır.

Uzun süreli tedavide ve riskli grupların önleme tedavisi için tolere edilebilen en yüksek doz 11 yaş üstü çocuklar ve erişkinler için 4.000 I.U./gün (100 mcg/gün)'dür.

Bu uyarılar geçmişteki herhangi bir dönemde dahi olsa sizin için geçerliyse lütfen doktorunuza danışınız.

DEVİT-3'ün yiyecek ve içecek ile kullanılması
Yiyecek ve içeceklerle bilinen herhangi bir etkileşimi yoktur. Vitamin bakımından zengin

D vitamini veya türevlerini içeren diğer ilaçlarla birlikte kullanılması zehirlenme (toksisite) olasılığının artması nedeni ile tavsiye edilmez.

Aktinomisin (kanser ilacı) ve ketokonazol (mantar ilacı), D vitamininin metabolizmasını etkileyebilir.

İzoniyazid (tüberküloz tedavisi için kullanılır), vitamin D_3 etkinliliğini azaltabilir.

Kardiyak glikozidler (digoksin vb. gibi kalp yetmezliğinde kullanılan ilaçlar) ile tedavi edilen hastalar, yüksek kalsiyum seviyelerine karşı duyarlı olabilir ve bu nedenle bu hastaların EKG (kalp grafisi) parametreleri ve kalsiyum seviyeleri mutlaka doktor tarafından gözlemlenmelidir.

Kabızlık tedavisinde kullanılan ilaçlar ve kan lipitlerini düşüren ilaçlar (örn. orlistat ve kolestiramin), D vitamininin emilimini azaltabilir.

Magnezyum içeren ilaçlar (örn. antasitler): DEVİT-3 tedavisi sırasında kullanılmamalıdır, çünkü bu kanda yüksek magnezyum seviyelerine (hipermagnezemi) yol açabilir.

Alüminyum içeren haplar (mide ekşimesine karşı): D_3 vitamini alüminyumun bağırsak emilimini artırabilir.

Eğer reçeteli ya da reçetesiz herhangi bir ilacı şu anda kullanıyorsanız veya son zamanlarda kullandınız ise lütfen doktorunuza veya eczacınıza bunlar hakkında bilgi veriniz.

3. DEVİT-3 nasıl kullanılır?
Uygun kullanım ve doz/uygulama sıklığı için talimatlar:
DEVİT-3'ü her zaman doktorunuzun önerdiği şekilde alınız. Emin olmadığınız zaman doktorunuza veya eczacınıza sorunuz.

1 ml DEVİT-3 çözeltisi 25 damladır. 1 damla yaklaşık 800 I.U. kolekalsiferol içerir.

İlacın nasıl kullanılacağına doktorunuz karar verecektir. Doktorunuzun tavsiyesine göre kullanınız.

KULLANMA TALİMATI

NEXİUM® 40 mg enterik kaplı pellet tablet
Ağızdan alınır.

- ***Etkin madde:*** 44,5 mg esomeprazol magnezyum trihidrat (40 mg esomeprazole eşdeğer)
- ***Yardımcı maddeler:*** Gliserol monostearat, hiproloz, hipromelloz, magnezyum stearat, metakrilik asit etil akrilat kopolimeri, mikrokristalin selüloz, suni parafin, makrogol, polisorbat 80, krospovidon, sodyum stearil fumarat, şeker küreleri (sükroz ve mısır nişastası), talk, trietil sitrat, renk maddeleri: Demir oksit (E172) (kızıl-kahve), titanyum dioksit (E 171).

Bu ilacı kullanmaya başlamadan önce bu KULLANMA TALİMATINI dikkatlice okuyunuz, çünkü sizin için önemli bilgiler içermektedir.

- *Bu kullanma talimatını saklayınız. Daha sonra tekrar okumaya ihtiyaç duyabilirsiniz.*
- *Eğer ilave sorularınız olursa, lütfen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.*
- *Bu ilaç kişisel olarak sizin için reçete edilmiştir, başkalarına vermeyiniz.*
- *Bu ilacın kullanımı sırasında, doktora veya hastaneye gittiğinizde doktorunuza bu ilacı kullandığınızı söyleyiniz.*
- *Bu talimatta yazılanlara aynen uyunuz. İlaç hakkında size önerilen dozun dışında **yüksek veya düşük doz** kullanmayınız.*

Bu Kullanma Talimatında:

1. ***NEXİUM® nedir ve ne için kullanılır?***
2. ***NEXİUM®'u kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler***
3. ***NEXİUM® nasıl kullanılır?***
4. ***Olası yan etkiler nelerdir?***
5. ***NEXİUM®'un saklanması***

Başlıkları yer almaktadır.

1. NEXİUM® nedir ve ne için kullanılır?

NEXİUM, esomeprazol etkin maddesini içerir ve "proton pompası inhibitörü" (PPI) olarak bilinen ilaçlardan biridir. Bu ilaçlar etkilerini midenizdeki asit oluşumunu azaltarak gösterir.

NEXİUM *40 mg tablet* pembe renkli, köşeleri yuvarlatılmış dikdörtgen şeklinde, iki yanı da dışbükey, film kaplı, bir tarafında 40 mg, diğer tarafında $\overset{A}{EI}$ baskısı taşıyan tablettir.

NEXİUM® aşağıdaki durumların tedavisinde kullanılır:

- Gastro-özofajial reflü hastalığında (GÖRH)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
e Doğrulama Kodu: 1ZW56ak1UM0FyYnUyQ3NRQ3NRSHY3YnUy Belge Takip Adresi:https://www.turkiye.gov.tr/saglik-titck-ebys

- Mide suyunun yemek borusuna (boğazınızı midenize bağlayan tüp) kaçışına bağlı yemek borusunda ağrı, iltihaplanma ve mide yanmasıdır (Erozif reflü özofajit'in tedavisinde)

- Mide suyunun yemek borusuna kaçışına bağlı mide yanması ve kusma gibi hastalık belirtilerinde (Gastro-özofajial reflü hastalığının semptomatik tedavisinde)

- Sürekli NSAİİ (non-steroidal anti-inflamatuvar ilaç) tedavisi gerektiren hastalarda

- Ağrı veya iltihaplanma için kullanılan bir ilacın neden olduğu, mide veya karın boşluğunun üst kısmında ağrı veya rahatsızlık gibi belirtiler (NSAİİ kullanımı ile ilişkili üst gastrointestinal belirtilerin tedavisinde)

- Ülserler: Ağrı ve iltihaplanma için kullanılan ilaçların neden olduğu ülserlerin iyileştirilmesi ve önlenmesinde (Gastrik ülserlerin iyileştirilmesi ile NSAİİ tedavisine bağlı gastrik ve duodenal ülserlerin önlenmesi)

- Ülserlere neden olan *Helicobacter pylori* isimli bir bakteri enfeksiyonunda

- Esomeprazol infüzyonluk çözelti ile tedavi sonrasında kanamayı durdurmayı sağlayan mekanizmaların (=hemostaz) sürdürülmesi ve mide veya duodenum (on iki parmak bağırsağı) ülserlerinde tekrar kanamanın önlenmesinde

- Midede aşırı asit oluşmasına neden olan hormon üreten tümörler (Zollinger-Ellison sendromu) dahil, midede aşırı asit salgısı durumlarında

Doktorunuzun tavsiyelerine uyunuz ve daha fazla bilgiye ihtiyaç duyarsanız doktor veya eczacınıza danışınız.

2. NEXİUM® kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler

NEXİUM®'u aşağıdaki durumlarda KULLANMAYINIZ

- Eğer esomeprazol, benzimidazol türevlerine ya da NEXİUM içeriğindeki herhangi bir maddeye aşırı duyarlılığınız varsa
- Eğer diğer proton pompası inhibitörlerine karşı alerjiniz varsa (örn: pantoprazol, lansoprazol, rabeprazol, omeprazol)
- Diğer proton pompası inhibitörlerinde olduğu gibi esomeprazol, atazanavir veya nelfinavir (HIV (AIDS) tedavisi ilacı) ile birlikte kullanılmamalıdır.

NEXİUM®'u aşağıdaki durumlarda DİKKATLİ KULLANINIZ

- Ciddi karaciğer sorunlarınız varsa
- Ciddi böbrek sorunlarınız varsa
- NEXİUM'a benzer, mide asidini azaltan bir ilaçla tedavi sonrasında bir deri reaksiyonu gösterdiyseniz
- Yakın zamanda kanda Kromogranin A testi yaptıracaksanız

NEXİUM diğer hastalıkların belirtilerini gizleyebilir. **Bu nedenle NEXİUM almaya başlamadan önce veya aldığınız sırada aşağıdakilerden birini fark ederseniz DERHAL doktorunuza başvurunuz:**

- Sebepsiz yere belirgin kilo kaybı ve yutma sorunlarınız varsa
- Mide ağrısı veya hazımsızlık meydana gelmesi durumunda
- Kan veya gıda kusmaya başlamanız durumunda
- Dışkının siyah olması ve kanamalı noktaların olması halinde

Proton pompa inhibitörleri çok seyrek olarak subakut kütanöz lupus eritematozus (Bağışıklık sistemi kaynaklı deri ve bazı organlardaki hastalıktır) vakaları ile ilişkilendirilmiştir. Özellikle derinin güneşe maruz kalan alanlarında olmak üzere lezyonların (bozuklukların, hasarların) ortaya çıkması ve eklem ağrısının eşlik etmesi durumlarında hasta acilen tıbbi yardım almalı ve sağlık mesleği mensubu NEXİUM tedavisinin kesilmesini değerlendirmelidir. Daha önce bir PPI tedavisi sonrası subakut kütanöz lupus eritematozus gelişmiş olması, aynı durumun diğer PPI'leri ile de görülme riskini arttırır.

Ciddi karaciğer problemleriniz mevcutsa, doktorunuz dozu azaltma yoluna gidebileceğinden, bunu doktorunuzla konuşmalısınız.

Ciddi böbrek problemleriniz mevcutsa, bunu doktorunuzla konuşmalısınız.

H. pylori'nin yok edilmesi için size üçlü tedavi reçete edilmişse veya NEXİUM size ihtiyacınız halinde kullanmak üzere verildiyse, almakta olduğunuz herhangi başka bir ilaç varsa doktorunuzu bilgilendiriniz.

Eğer NEXİUM size "ihtiyaç halinde" kullanılmak üzere reçete edildiyse, belirtilerin devamlı olması veya özellik değiştirmesi durumunda doktorunuzla bağlantıya geçmelisiniz.

NEXİUM gibi bir proton pompa inhibitörünü özellikle de bir yıldan daha uzun bir süreyle kullanmanız durumunda kalça, bilek veya omurga kırığı riski hafif derecede artabilir. Eğer sizde osteoporoz (kemik erimesi) varsa veya kortikosteroidler kullanıyorsanız (osteoporoz riskini artırabileceğinden) doktorunuza söyleyiniz.

Kandaki magnezyum seviyesinde düşme (hipomagnezemi) bildirilmiştir. Uzun süre tedavi alması beklenen ya da proton pompa inhibitörünü digoksin gibi ilaçlar ya da kandaki magnezyum seviyesinde düşüklüğe neden olabilecek ilaçlarla (örn. idrar söktürücüler) birlikte almanız halinde, doktorunuz tedaviye başlamadan önce ve daha sonra periyodik olarak kan magnezyum düzeylerini takip edebilir.

Salgı bezleri ile ilgili (nöroendokrin) tümörler için yapılan incelemelerle etkileşimler: Mide asidi düzeyindeki ilaç kaynaklı azalmalar sebebiyle sinir sistemi ve iç salgı bezleri ile ilgili tümörler için yapılan tanı incelemelerinde yanlış pozitif sonuçlar alınabilir.

Proton pompası baskılayıcıları dahil, herhangi bir sebepten dolayı azalan mide asidi, mide-bağırsak sisteminde normal olarak var olan bakterilerin sayısında artışa neden olur. Proton pompası baskılayıcıları ile tedavi, bazı mide-bağırsak sistemi enfeksiyonlarının riskini az da olsa arttırabilir.

KULLANMA TALİMATI

NOOTROPİL 800 mg film kaplı tablet

Ağızdan alınır.

- ***Etkin madde:*** Her bir film kaplı tablette 800 mg pirasetam

- ***Yardımcı maddeler:*** Makrogol 6000 (toz), kolloidal anhidrus silika, magnezyum stearat, kroskarmeloz sodyum. Film kaplama maddesi: Opadry OY-3445 turuncu [HPMC 2910 5 cP (E464), titanyum dioksit (E 171), Sunset sarısı FCF aluminyum lakı (E110), Makrogol 400] ve Opadry OY-S-29019 şeffaf (HPMC 2910 50 cP, Makrogol 6000).

Bu ilacı kullanmaya başlamadan önce bu KULLANMA TALİMATINI dikkatlice okuyunuz, çünkü sizin için önemli bilgiler içermektedir.

- *Bu kullanma talimatını saklayınız. Daha sonra tekrar okumaya ihtiyaç duyabilirsiniz.*
- *Eğer ilave sorularınız olursa lütfen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.*
- *Bu ilaç kişisel olarak size reçete edilmiştir, başkalarına vermeyiniz.*
- *Bu ilacın kullanımı sırasında, doktora veya hastaneye gittiğinizde bu ilacı kullandığınızı doktora söyleyiniz.*
- *Bu talimatta yazılanlara aynen uyunuz. İlaç hakkında size önerilen dozun dışında **yüksek veya düşük** doz kullanmayınız.*

Bu Kullanma Talimatında:

1. ***NOOTROPİL nedir ve ne için kullanılır?***
2. ***NOOTROPİL kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler***
3. ***NOOTROPİL nasıl kullanılır?***
4. ***Olası yan etkiler nelerdir?***
5. ***NOOTROPİL'in saklanması***

Başlıkları yer almaktadır.

1. NOOTROPİL nedir ve ne için kullanılır?

NOOTROPİL, turuncu renkli, oblong, çentikli, N/N olarak işaretli film kaplı tabletler halindedir. Her kutuda 30 tablet bulunur.

NOOTROPİL, nootropik ilaç grubundadır. Nootropikler, öğrenme, hafıza, dikkat ve farkındalık gibi bilişsel süreçleri, yatıştırıcı veya uyarıcı etki ile bağlantılı olmaksızın geliştirir.

NOOTROPİL;

Erişkinlerde

- Hafıza kaybı, dikkat eksikliği ve araç kullanma yeteneğinin kaybı gibi bulgularla seyreden psiko-organik sendromların belirtiye yönelik (semptomatik) tedavisi,
- Kortikal kaynaklı miyoklonus (bir veya daha fazla uzuvda veya gövdede kısa, ani ("flaş-benzeri") kas kasılmaları) tedavisi (tek başına veya diğer ilaçlarla birlikte),
- Baş dönmesi ve ilişkili denge bozuklukları (vazomotor veya psişik kökenli sersemlik hissi hariç) için kullanılır.

Çocuklarda

- 8 yaş ve üzeri çocuklarda konuşma terapisi gibi uygun yaklaşımlar ile birlikte disleksi (okuma/yazma güçlüğü) tedavisinde kullanılır.

2. NOOTROPİL kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler

NOOTROPİL'i aşağıdaki durumlarda KULLANMAYINIZ

- NOOTROPİL'in etkin maddesi pirasetama veya diğer pirolidon türevlerine ya da içerdiği yardımcı maddelerden herhangi birine karşı alerjiniz var ise, aşırı duyarlı iseniz,
- Beyin kanamanız varsa,
- Son-dönem böbrek hastalığınız varsa,
- Huntington Koresi hastalığınız varsa bu ilacı kullanmayınız.

NOOTROPİL'i aşağıdaki durumlarda DİKKATLE KULLANINIZ

- Pirasetamın kanama zamanını uzatabilmesi nedeniyle, kanama ile ilgili altta yatan bozukluğunuz varsa, belirli bir hastalık nedeniyle kanama riski taşıyorsanız, beyin kanaması geçirdiyseniz, düşük dozda aspirin dahil kan pıhtılaşmasını önleyen ilaçlar kullanıyorsanız veya ağır kanamalı ve büyük cerrahi girişim geçiren bir hasta iseniz,
- Böbrek yetmezliğiniz varsa NOOTROPİL'i dikkatle kullanınız.
- Yaşlıysanız ve uzun süredir NOOTROPİL kullanıyorsanız böbrek işleviniz doktorunuz tarafından düzenli olarak izlenmeli ve gerekirse doz ayarlaması yapılmalıdır.
- NOOTROPİL'i miyoklonus için alıyorsanız, doktorunuzun size reçete ettiği doza ve verdiği talimatlara mutlaka uyunuz.

Bu uyarılar geçmişte herhangi bir dönemde dahi olsa sizin için geçerliyse lütfen doktorunuza danışın.

NOOTROPİL'in yiyecek ve içecek ile kullanılması

NOOTROPİL'i aç veya tok karnına alabilirsiniz.

Hamilelik

İlacı kullanmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

Eğer hamile iseniz veya hamile olduğunuzu düşünüyor iseniz, lütfen doktorunuza haber veriniz.
NOOTROPİL'in hamile kadınlarda kullanımına ilişkin yeterli veri mevcut değildir. Doktor tarafından gerekli görülmedikçe NOOTROPİL hamile kadınlarda kullanılmamalıdır.

Bu ilacı kullanıyorsanız hamile kalmamak için etkili bir şekilde gebelikten korunmalısınız.

Tedaviniz sırasında hamile olduğunuzu fark ederseniz hemen doktorunuza danışınız.

Emzirme

İlacı kullanmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

NOOTROPİL anne sütüne geçtiği için, NOOTROPİL'i kullanan anneler emzirmeyi bırakmalı veya emzirme sırasında ilacı kesmelidir.

Araç ve makine kullanımı
NOOTROPİL baş dönmesi, uyku hali, yorgunluğa sebep olabileceğinden araç ya da makine kullanırken dikkatli olunuz.

NOOTROPİL'in içeriğinde bulunan bazı yardımcı maddeler hakkında önemli bilgiler

NOOTROPİL 800 mg Film Kaplı Tablet'in içeriğinde Sunset Sarısı FCF (E110) bulunur. Bu yardımcı madde alerjik reaksiyonlara neden olabilir, dikkatli olunuz.
Ayrıca NOOTROPİL 800 mg Film Kaplı Tablet sodyum içerdiğinden, kontrollü sodyum diyetinde olan hastalar dikkatli olmalıdır.

Diğer ilaçlarla birlikte kullanımı

NOOTROPİL bir tiroid ekstresi (T3 + T4) ile eş zamanlı kullanıldığında, konfüzyon (zihin karışıklığı), irritabilite (uyarıya aşırı tepki gösterme) ve uyku bozukluğu gözlemlenmiştir.

Kan pıhtılaşmasını azaltan (kumarin grubu) ilaçların etkilerini artırabilir.
Pirasetam üzerine diğer ilaçların belirgin bir etkisi beklenmez. Pirasetamın diğer ilaçların metabolizmasını etkilemesi beklenmez.

4 hafta boyunca günlük 20 g'lık dozda alınan pirasetam, epilepsi hastalarında sabit dozlarda alınan antiepileptik ilaçların (karbamazepin, fenitoin, fenobarbiton, sodyum valproat) doruk ve taban serum düzeylerini değiştirmemiştir.

Eş zamanlı alkol kullanımı, pirasetam serum düzeylerini değiştirmemiştir. Ağızdan alınan 1,6 g pirasetamın alkol seviyesi üzerine bir etkisi yoktur. Bununla birlikte, NOOTROPİL ile tedavi sırasında alkol tüketimi önerilmez.

Eğer reçeteli ya da reçetesiz herhangi bir ilacı şu anda kullanıyorsanız veya son zamanlarda kullandıysanız lütfen doktorunuza veya eczacınıza bunlar hakkında bilgi veriniz.

3. NOOTROPİL nasıl kullanılır?

- **Uygun kullanım ve doz/uygulama sıklığı için talimatlar:**

NOOTROPİL'i hangi hastalığın tedavisi amacıyla alıyorsanız, o hastalık için doktorunuzun size önerdiği dozda ve uygulama sıklığında kullanınız.

Yetişkinler:

- *Hafıza kaybı, dikkat eksikliği ve araç kullanma yeteneğinin kaybı gibi bulgularla seyreden psiko-organik sendromların belirtiye yönelik (semptomatik) tedavisi:*

  Günlük önerilen doz; 2,4 g (3 tablet) – 4,8 g'a (6 tablet) kadardır.

  Gün içerisinde 3 tableti sabah, öğlen ve akşam 1'er tablet veya 6 tableti sabah, öğlen ve akşam 2'şer tablet şeklinde almanız önerilir.

- *Baş dönmesi ve ilişkili denge bozuklukları (vazomotor veya psişik kökenli sersemlik hissi hariç) tedavisi:*

  Günlük önerilen doz; 2,4 g (3 tablet) – 4,8 g'a (6 tablet) kadardır.

  Gün içerisinde 3 tableti sabah, öğlen ve akşam 1'er tablet veya 6 tableti sabah, öğlen ve akşam 2'şer tablet şeklinde almanız önerilir.

- *Kortikal kaynaklı miyoklonus (bir veya daha fazla uzuvda veya gövdede kısa, ani ("flaş-benzeri") kas kasılmaları) tedavisi:*

  Normal başlangıç dozu 7,2 g (9 tablet)'dir.

  Gün içerisinde, dozu 3'e bölerek sabah, öğlen ve akşam 3'er tablet şeklinde almanız önerilir.

  NOOTROPİL' i almaya başladığınızda, doktorunuz günlük dozunuzu kademeli olarak artırabilir. Bu nedenle doktorunuzun talimatlarına uyunuz.

Çocuklar (8 yaş ve üzeri):

- *Konuşma terapisi gibi uygun yaklaşımlar ile birlikte disleksi (okuma/yazma güçlüğü) tedavisi:*

  Günlük önerilen doz yaklaşık 3,2 g (4 tablet)'dır.

  Gün içerisinde 4 tableti sabah ve akşam 2'şer tablet şeklinde almanız önerilir.

- **Uygulama yolu ve metodu:**

NOOTROPİL 800 mg film kaplı tablet, ağızdan kullanım içindir ve yemek sırasında veya tok karnına alınabilir. Tabletleri bütün halinde bir bardak su ile yutunuz, çiğnemeyiniz veya kırmayınız.

- **Değişik yaş grupları:**

Yaşlılarda kullanım:

Böbrek fonksiyon bozukluğu olan yaşlı hastalarda doktorun dozu ayarlaması önerilir.

Çocuklarda kullanım:
NOOTROPİL'in 8 yaşın altındaki çocuklarda kullanılması önerilmez.

KULLANMA TALİMATI

NUROFEN COLD & FLU 200 mg / 30 mg film kaplı tablet
Ağızdan alınır.

Etkin Madde: Her bir film kaplı tablet 200 mg İbuprofen ve 30 mg Psödoefedrin hidroklorür içerir.

Yardımcı Madde(ler): Kalsiyum hidrojen fosfat susuz, kroskarmelloz sodyum, povidon K30, mikrokristallin selüloz tip 101, silikon dioksit, talk, hidrojene hint yağı, hipromelloz, titanyum dioksit (E171), kinolin sarısı (E104), talk, sunset yellow (Günbatımı sarısı) alüminyum lake (E110).

Bu ilacı kullanmaya başlamadan önce bu KULLANMA TALİMATINI dikkatlice okuyunuz, çünkü sizin için önemli bilgiler içermektedir.

- *Bu kullanma talimatını saklayınız. Daha sonra tekrar okumaya ihtiyaç duyabilirsiniz.*
- *Eğer ilave sorularınız olursa, lütfen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.*
- *Bu ilaç kişisel olarak sizin için reçete edilmiştir, başkalarına vermeyiniz.*
- *Bu ilacın kullanımı sırasında, doktora veya hastaneye gittiğinizde doktorunuza bu ilacı kullandığınızı söyleyiniz.*
- *Bu talimatta yazılanlara aynen uyunuz. İlaç hakkında size önerilen dozun dışında **yüksek veya düşük** doz kullanmayınız.*

Bu Kullanma Talimatında :

1. ***NUROFEN COLD & FLU nedir ve ne için kullanılır?***
2. ***NUROFEN COLD & FLU' yu kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler***
3. ***NUROFEN COLD & FLU nasıl kullanılır?***
4. ***Olası yan etkiler nelerdir?***
5. ***NUROFEN COLD & FLU' nun saklanması***

Başlıkları yer almaktadır.

1. NUROFEN COLD & FLU nedir ve ne için kullanılır?

NUROFEN COLD & FLU, 24 tabletlik blister ambalajlarda sunulan bir ilaçtır. NUROFEN COLD & FLU, etkin madde olarak ibuprofen ve psödoefedrin içerir.

NUROFEN COLD & FLU'nun etkin maddesi olan ibuprofen, ağrı kesici ve ateş düşürücü özelliklere sahip nonsteroid antiinflamatuvar bir ilaçtır. Psödoefedrin burun ve sinüslerde (burun boşluklarında) oluşan dolgunluğu gidermeye yarayan dekonjestan bir ilaçtır.

NUROFEN COLD & FLU, ağrı kesici, ateş düşürücü ve iltihap giderici etkileri sayesinde, başlıca, aşağıda belirtilen durumların tedavi edilmesi için kullanılır:

- Grip, soğuk algınlığı ve sinüzit seyrinde gözlenen burun tıkanıklığı, baş ağrısı, ateş, vücut ağrıları ve diğer ağrılar

2. NUROFEN COLD & FLU'yu kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler

NUROFEN COLD & FLU'yu aşağıdaki durumlarda KULLANMAYINIZ

Kalp-damar sistemi ile ilgili riskler

- NSAİİ'ler ölümcül olabilecek trombolik (pıhtılaşma ile ilgili) olaylar, kalp krizi ve inme (felç) riskinde artışa neden olabilir. Bu risk kullanım süresine bağlı olarak artabilir. Kalp-damar hastalığı olan veya kalp-damar hastalığı risk faktörlerini taşıyan hastalarda risk daha yüksek olabilir.

- NUROFEN COLD & FLU, koroner arter "bypass" cerrahisi öncesi ağrı tedavisinde kullanılmamalıdır.

Sindirim sistemiyle ilgili riskler

- NSAİİ'ler kanama, yara oluşması, mide veya bağırsak delinmesi gibi ölümcül olabilecek ciddi istenmeyen etkilere yol açarlar. Bu istenmeyen etkiler herhangi bir zamanda, önceden uyarıcı bir belirti vererek veya vermeksizin ortaya çıkabilirler. Yaşlı hastalar, ciddi olan bu etkiler bakımından daha yüksek risk altındadırlar.

Eğer;
- NUROFEN COLD & FLU'nun içerdiği herhangi bir maddeye karşı aşırı duyarlılığınız varsa,
- Şiddetli karaciğer hastalığınız varsa,
- Şiddetli böbrek yetmezliğiniz varsa,
- Asetilsalisilik asit (Aspirin) ve diğer nonsteroid antiinflamatuvar ilaçlar kullanımı sırasında astım, ürtiker veya alerjik tipte reaksiyonla karşılaştıysanız,
- Tedavi edilmemiş mide ve on iki parmak bağırsağı ülseriniz varsa,
- İltihabi bağırsak hastalığınız varsa (ülseratif kolit, Crohn hastalığı)
- Hamileyseniz,
- Koroner arter by-pass cerrahisi geçirecekseniz ya da yeni geçirdiyseniz,
- Yüksek tansiyon ve koroner arter yetmezliği (kalbi besleyen damarda daralma) hastalığınız varsa,
- Beyin damarlarıyla ilgili bir kanama ya da başka aktif kanamanız varsa,
- Depresyon veya duygu durum bozukluğunuzun tedavisi için Monoamin oksidaz inhibitörü kullanıyorsanız ya da son 14 gün içinde kullandıysanız,
- Şiddetli kalp yetmezliğiniz (NYHA Sınıf IV) varsa,
- Depresyon tedavisinde kullanılan ilaçlar, göz veya bağırsak bozukluklarının tedavisinde kullanılan atropin, alfa veya beta blokör içeren tansiyon ilaçları, kan pıhtılaşması ile ilgili ilaçlar, astım tedavisinde kullanılan ilaçlar, iştah baskılayıcılar, duygudurum bozukluklarında kullanılan moklobemid, migren tedavisinde kullanılan ergotamin veya metiserjit, doğum sırasında kullanılan rahim kasılmasına yol açan oksitosin gibi ilaçlardan herhangi birini kullanıyorsanız,
- 12 yaş altı çocuklarda,
- Emziriyorsanız,
- Tiroid beziniz hızlı çalışıyorsa, göz tansiyonunuzda artış varsa, şeker hastalığınız varsa,

KULLANMA TALİMATI

PAROL 500 mg tablet
Ağız yoluyla alınır.

• ***Etkin madde:*** 500 mg parasetamol
• ***Yardımcı maddeler:*** Mikrokristalin selüloz, povidon K-30, mısır nişastası, stearik asit.

Bu ilacı kullanmaya başlamadan önce bu KULLANMA TALİMATINI dikkatlice okuyunuz, çünkü sizin için önemli bilgiler içermektedir.
• Bu kullanma talimatını saklayınız. Daha sonra tekrar okumaya ihtiyaç duyabilirsiniz.
• Eğer ilave sorularınız olursa, lütfen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.
• Bu ilaç kişisel olarak size reçete edilmiştir, başkalarına vermeyiniz.
• Bu ilacın kullanımı sırasında, doktora veya hastaneye gittiğinizde bu ilacı kullandığınızı doktorunuza söyleyiniz.
*• Bu talimatta yazılanlara aynen uyunuz. İlaç hakkında size önerilen dozun dışında **yüksek veya düşük** doz kullanmayınız.*

Bu Kullanma Talimatında:

1. PAROL nedir ve ne için kullanılır?
2. PAROL'u kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler
3. PAROL nasıl kullanılır?
4. Olası yan etkiler nelerdir?
5. PAROL'un saklanması

Başlıkları yer almaktadır.

1. PAROL nedir ve ne için kullanılır?

• PAROL, her tabletinde 500 mg parasetamol içeren, ağrı kesici ve ateş düşürücü olarak etki eden bir ilaçtır.
• PAROL 20 ve 30 tablet içeren blister ambalajlardadır.
• PAROL hafif ve orta şiddetli ağrılar ve ateşin semptomatik (hastalığı tedavi edici değil, belirtileri giderici) tedavisinde kullanılır.

2. PAROL'u kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler

PAROL'u aşağıdaki durumlarda KULLANMAYINIZ:
Eğer;
• Parasetamole veya ilacın içeriğindeki diğer maddelere karşı duyarlı (alerjik) iseniz,
• Şiddetli karaciğer ya da böbrek yetmezliğiniz varsa

PAROL'u aşağıdaki durumlarda DİKKATLİ KULLANINIZ:
Eğer;
• Kansızlığı (anemisi) olanlarda, akciğer hastalarında, karaciğer ve böbrek fonksiyon bozukluğu olan hastalarda doktor kontrolü altında dikkatli kullanılmalıdır.
• Deride kızarıklık döküntü veya bir deri reaksiyonu görüldüğü taktirde dikkatli kullanılmalıdır.
• Parasetamol içeren başka ilaç alıyorsanız kullanmayınız. Parasetamol içeren başka ilaçlarla birlikte kullanımı doz aşımına neden olabilir. Parasetamol içeren ve ağrı kesici, ateş düşürücü, grip ve nezle semptomlarını giderici ya da uykuya yardımcı ilaçlar ile birlikte kullanmayınız.
• Parasetamolü ilk kullananlarda veya daha önce kullanım hikayesi olanlarda, kullanımın ilk

dozunda veya tekrarlayan dozlarında deride kızarıklık, döküntü veya bir deri reaksiyonu görülen kişiler bir daha bu ilacı veya parasetamol içeren başka bir ilacı kullanmamalıdır.
• Alkol alıyorsanız günlük 2 gramdan fazla parasetamol (4 PAROL tablet) almamalısınız,
• Kilonuz normalin altındaysa, anoreksik iseniz ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa,
• Karaciğer enzimlerinde yükselme ve gelip geçici sarılıkla karakterize kalıtsal bir hastalık olan Gilbert sendromunuz varsa,
• Kan şekeri metabolizmasında etkili olan glukoz 6 fosfat dehidrogenaz enzimi eksikliği olan hastalarda seyrek olarak hemoliz (kırmızı kan hücrelerinin yıkımı) görülebilir.

3-5 gün içinde yeni belirtilerin oluşması ya da ağrının ve/veya ateşin azalmaması halinde, parasetamol kullanmaya son vererek doktorunuza danışınız.

PAROL birden (akut) yüksek dozda alındığında ciddi karaciğer toksisitesine (zehirlenmesine) neden olur. Erişkinlerde kronik (uzun süreli) günlük dozlarda alındığında karaciğer hasarına neden olabilir. Alkolik karaciğer hastalarında dikkatli kullanılmalıdır. Alkol alan kişilerde karaciğer zehirlenmesi (hepatotoksisite) riski nedeniyle günlük alınan parasetamol dozunun 2000 mg'ı aşmaması gerekir.

Sepsis gibi glutatyon eksikliği olan hastalarda, parasetamol kullanımı metabolik asidoz riskini arttırabilir.
Ciddi bir enfeksiyonunuz varsa bu metabolik asidoz riskini arttırabilir.
Metabolik asidoz belirtileri şunlardır:
-Derin, hızlı ve zorlanarak nefes alıp vermek
-Mide bulantısı ve kusma
-İştahsızlık

Bu uyarılar geçmişteki herhangi bir dönemde dahi olsa sizin için geçerliyse lütfen doktorunuza danışınız.

PAROL'un yiyecek ve içecek ile kullanılması
Alkolle veya alkol içeren yiyecek, ilaç vb. ile birlikte kullanıldığında karaciğer üzerine zararlı etki gösterme riski artabilir.

Besinler parasetamolün bağırsaktan emilimini azaltabilir.

Hamilelik
İlacı kullanmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

PAROL'un hamilelikte kullanım güvenliliği ile ilgili zararlı etkiler bildirilmemiştir. Ancak, bu dönemde yine de hekim önerisi ile kullanılır.

Tedaviniz sırasında hamile olduğunuzu fark ederseniz hemen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

Emzirme
İlacı kullanmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

PAROL'un emziren anne tarafından tedavi edici dozlarda alınması bebek üzerinde bir risk oluşturmaz. Parasetamol az da olsa süte geçmektedir. Emziren anneler bu dönemde hekim önerisi ile kullanabilir.

KULLANMA TALİMATI

PEDİTUS® şurup
Ağızdan alınır.

- ***Etkin madde:*** 5 mL'lik bir ölçek, 120 mg parasetamol, 50 mg guaifenesin, 6,25 mg prilamin maleat, 5 mg fenilefrin HCl içerir.
- ***Yardımcı maddeler:*** Sakkarin sodyum, portakal esansı, sodyum siklamat, makrogol 6000, gliserin, etil alkol (%96), tartrazin, propil paraben, metil paraben, sodyum klorür, distile su

Bu ilacı kullanmaya başlamadan önce bu KULLANMA TALİMATINI dikkatlice okuyunuz, çünkü sizin için önemli bilgiler içermektedir.

• Bu kullanma talimatını saklayınız. Daha sonra tekrar okumaya ihtiyaç duyabilirsiniz.
• Eğer ilave sorularınız olursa, lütfen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.
• Bu ilaç kişisel olarak sizin için reçete edilmiştir, başkalarına vermeyiniz.
• Bu ilacın kullanımı sırasında, doktora veya hastaneye gittiğinizde doktorunuza bu ilacı kullandığınızı söyleyiniz.
*• Bu talimatta yazılanlara aynen uyunuz. İlaç hakkında size önerilen dozun dışında **yüksek veya düşük** doz kullanmayınız.*

Bu Kullanma Talimatında:

1. ***PEDİTUS nedir ve ne için kullanılır?***
2. ***PEDİTUS'u kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler***
3. ***PEDİTUS nasıl kullanılır?***
4. ***Olası yan etkiler nelerdir?***
5. ***PEDİTUS'un saklanması***

Başlıkları yer almaktadır.

1. PEDİTUS nedir ve ne için kullanılır?

PEDİTUS, ağrı kesici-ateş düşürücü grubundan bir etkin madde olan parasetamol, ekspektoran (balgam söktürücüler) grubundan bir etkin madde olan guaifenesin, antihistaminik (alerjik hastalıklara karşı etkili) grubundan bir etkin madde olan prilamin maleat, sempatomimetik etkili nazal dekonjestan (burun tıkanıklığını gideren) grubundan bir etken madde olan fenilefrin hidroklorür içerir.

PEDİTUS, her bir ölçekte (5 mL) 120 mg parasetamol, 50 mg guaifenesin, 6,25 mg prilamin maleat, 5 mg fenilefrin HCl içeren şurup halinde kullanılan bir ilaçtır.

PEDİTUS 100 mL'lik cam şişede sunulmuştur.

PEDİTUS, aşağıdaki durumlardan herhangi biri için reçete edilebilir.
12 yaş ve üzerinde;

- Nezle, grip ve diğer üst solunum yolları enfeksiyonlarında görülen yüksek ateş, öksürük ve bronş tahrişi durumları
- Nezle ve diğer enfeksiyonlarda ortaya çıkan burun tıkanıklıkları
- Bronşiyal salgıların sulandırılması ve yumuşatılması

- Nezle, grip ve diğer solunum yolu enfeksiyonları ile birlikte görülen her türlü ağrılar, mesela baş ağrısı, kas ve eklem ağrıları

2. PEDİTUS'u kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler
PEDİTUS'u aşağıdaki durumlarda KULLANMAYINIZ
Eğer;

- PEDİTUS'un içeriğinde bulunan etkin madde (parasetamol, guaifenesin, prilamin maleat, fenilefrin HCl) veya yardımcı maddelere karşı aşırı duyarlılığınız varsa,
- Şiddetli karaciğer ve böbrek yetmezliği varsa,
- Şiddetli hipertansiyon (yüksek tansiyon) ve taşikardinin (kalp atımının hızlanması) eşlik ettiği hastalıklar,
- Koroner arter hastalığı (damar sertliği nedeni ile kalp damarlarının daralması),
- Karaciğer veya böbrek işlevlerinizde bozukluk (alkolik karaciğer hastalığı dahil), aşırı aktif tiroidiniz, şeker hastalığınız, yüksek kan basıncınız ya da kalp hastalığınız varsa,
- Feokromositom (böbrek üstü bezinden kaynaklanan bir tümör) ve dar açılı glokom (göz içi basıncının artması) varsa,
- Beta-blokörler (örn. atenolol) gibi kan basıncını düşüren ilaçlar, depresyon tedavisinde kullanılan trisiklik antideprasanlar ya da depresyon için reçetelenmiş monoaminoksidaz inhibitörlerini (MAOİ'ler) (örn. moklobemid) son iki hafta içinde kullanmışsanız veya halihazırda kullanıyorsanız.
- 6 yaşın altında kullanılmamalıdır.

Diğer parasetamol içeren ilaçlarla birlikte kullanmayınız.
Diğer grip, soğuk algınlığı ve dekonjestan (burun tınaklığını giderici) ilaçlarla veya öksürük giderici ilaçlarla birlikte kullanmayınız.

PEDİTUS'u aşağıdaki durumlarda DİKKATLİ KULLANINIZ
Eğer;

- Kansızlığı (anemisi) olanlarda, akciğer hastalarında, karaciğer ve böbrek fonksiyon bozukluğu olan hastalarda doktor kontrolü altında dikkatli kullanılmalıdır.
- Birden (akut) yüksek doz verildiğinde ciddi karaciğer toksisitesine neden olur.
- Erişkinlerde uzun süreli (kronik) günlük dozlarda karaciğer hasarına neden olabilir.
- Alkolik karaciğer hastalarında dikkatli kullanılmalıdır
- Parasetamol içeren başka bir ilaç kullanıyorsa,
- Karaciğer enzimlerinde yükselme ve gelip geçici sarılıkla karakterize kalıtsal bir hastalık olan Gilbert sendromunuz varsa,
- Parasetamol ilk kez kullanıyorsa veya daha önce kullanılma hikayesi varsa, kullanımın ilk dozunda veya tekrarlayan dozlarında deride kızarıklık, döküntü veya bir deri reaksiyonu oluşabilmektedir. Bu durumda doktor ile irtibata geçilerek ilacın kullanımının bırakılması ve alternatif bir tedaviye geçilmesi gerekmektedir. Parasetamol ile deri reaksiyonu gözlenen kişi bir daha bu ilacı veya parasetamol içeren başka bir ilacı kullanmamalıdır. Bu durum, ciddi ve ölümle sonuçlanabilen Stevens-Johnson sendromu (ciltte ve göz çevresinde kan oturması, şişlik ve kızarıklıkla seyreden iltihap), toksik epidermal nekroliz (deride içi sıvı dolu kabarcıklarla seyreden ciddi bir hastalık) ve akut jeneralize ekzantematöz püstüloz (yüksek ateşin eşlik ettiği akut yaygın döküntülü içi cerahat dolu küçük kabarcıklar) dahil cilt reaksiyonlarına neden olabilmektedir.
- Kan şekeri metabolizmasında etkili olan glukoz 6 fosfat dehidrogenaz enzimi eksikliği olan hastalarda seyrek olarak hemoliz (kırmızı kan hücrelerinin yıkımı) görülebilir.

3 – 5 gün içinde yeni semptomların (belirtilerin) oluşması ya da ağrının ve/veya ateşin azalmaması halinde, çocuğunuzda parasetamol kullanmaya son verip doktora danışınız.

PEDİTUS, akut (kısa süreli) yüksek dozda alındığında ciddi karaciğer toksisitesine (zehirlenmesine) neden olur. Erişkinlerde kronik (uzun süreli ve tekrarlayarak) günlük dozlarda alındığında karaciğer hasarına neden olabilir.

Kan zehirlenmesi (sepsis) gibi vücudun kendini zararlı etkilerden korumak için ürettiği bir antioksidan olan glutatyon eksikliği olan hastalarda, parasetamol kullanımı metabolik asidoz (böbrekler yoluyla atılması gereken asit iyonlarının birikmesi) riskini arttırabilir.
Ciddi bir enfeksiyonunuz varsa bu metabolik asidoz riskini arttırabilir.
Metabolik asidoz belirtileri şunlardır:

- Derin, hızlı ve zorlanarak nefes alıp vermek
- Mide bulantısı ve kusma
- İştahsızlık

Aşağıdaki hastalıklarda dikkatle kullanılmalıdır;

- Prostat bezi büyümesi
- Damar rahatsızlıkları (örn. el ve ayak parmaklarının renginin değişmesiyle ortaya çıkan Raynaud Fenomeni)
- Kalp ve kan damarlarıyla ilgili hastalık.

Kronik öksürük ve astımınız varsa bu ilacı kullanmadan önce doktorunuza danışınız.

Eğer öksürüğünüz 5 günden daha fazla sürerse veya tekrar başlarsa veya beraberinde ateş, döküntü ya da inatçı başağrısı olursa, bu ilacı almayı bırakınız ve doktorunuza danışınız.

Öksürük baskılayıcı bir ilaçla birlikte alınmamalıdır.

PEDİTUS diğer sinir sistemini uyarıcı (dekonjestanlar, iştah kesiciler ve amfetamin benzeri ruhsal uyarıcı ilaçlar (psikostimülanlar) gibi) ilaçları alan hastalarda kullanılmamalıdır.

Kalp kasının sempatomimetik ilaçlara karşı aşırı duyarlılığını artıran anesteziklerin (anestezi yapan ilaç) kullanıldığı durumlarda fenilefrin içeren preparatlar (ilaçlar) kullanılmamalıdır.

Bileşimindeki fenilefrin HCl nedeniyle kalp-damar sistemi hastalıkları, yüksek tansiyon, bronşiyal astım, serebral ateroskleroz (beyin damarlarında sertlik), Diabetes Mellitus (şeker hastalığı), idiyopatik ortostatik hipotansiyon (sebebi bilinmeyen düşük tansiyon), feokromasitoma (böbrek üstü bezi tümörü), prostat hipertrofisi (prostat bezinde büyüme), glokom (göz içi basıncının artması), tiroid fonksiyon bozukluklarında kullanımından kaçınılmalıdır.

Akut alevlenmeler dışında fenilefrin kronik rinit (uzun süreli nezle) tedavisinde kullanılmamalıdır.

Tanısı konmuş veya şüpheli konjenital uzamış QT sendromu (kalpte ciddi aritmilere ve ani ölümlere yol açabilen bir durum) veya Torsades de Pointes (yaşamı tehdit eden düzensiz kalp ritmi) hastalarında kullanımından kaçınılmalıdır.

Bileşiminde bulunan prilamin maleat sedasyon (uyuşukluk) yaparak dikkat azalması ve refleks kaybına yol açabileceğinden, özel dikkat gerektiren işlerde çalışanlara ve vasıta kullananlara verilmemelidir. Yine sedatif etki şiddetleneceğinden birlikte alkol alınmamalı ve varsa birlikte kullanılan merkezi sinir sistemi depresanları, sedatif (yatıştırıcı, sakinleştirici) ve hipnotiklerin (uyku verici) ilaçların dozları azaltılmalıdır.

Diğer alerji belirtilerinin tedavisinde kullanılan ilaçlara (H1-reseptör antagonistleri) karşı aşırı duyarlılık geçmişi olan hastalarda dikkatli olunmalıdır.

Alevlenme olasılığına neden olabileceği için mesane bozukluğu olan hastalarda dikkatli kullanılmalıdır.

PEDİTUS'u kullanırken alkol almayınız. Alkol alan kişilerde karaciğer zehirlenmesi (hepatotoksisite) riski nedeniyle günlük alınan parasetamol dozunun 2000 mg'ı aşmaması gerekir.

PEDİTUS %2 (a/h) etanol (alkol) içerir. Yüksek risk gruplarında bu durum dikkate alınmalıdır.

Bu uyarılar geçmişteki herhangi bir dönemde dahi olsa sizin için geçerliyse lütfen doktorunuza danışınız.

PEDİTUS'un yiyecek ve içecek ile kullanılması
Alkol ile veya alkol içeren yiyecek, ilaç vb. ile birlikte kullanıldığında karaciğer üzerine zararlı etki gösterme riski artabilir.
Besinler parasetamolün barsaktan emilimini azaltabilir.

Hamilelik
İlacı kullanmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

Gebelikte kullanımı ile ilgili yeterli bilgi yoktur. PEDİTUS doktor tavsiyesi olmadan gebelerde kullanılmamalıdır.

Tedaviniz sırasında hamile olduğunuzu fark ederseniz hemen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

Emzirme
İlacı kullanmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

Emzirme döneminde kullanımı ile ilgili yeterli bilgi yoktur. İçeriğindeki parasetamol ve fenilefrinin az miktarlarda süte geçtiği bilinmektedir. PEDİTUS doktor tavsiyesi olmadan emziren kadınlarda kullanılmamalıdır.

Araç ve makine kullanımı
Bileşiminde bulunan prilamine maleat sedasyon (uyuşukluk) yaparak dikkat azalması ve refleks kaybına yol açabileceğinden, özel dikkat gerektiren işlerde çalışanlara ve vasıta kullananlara verilmemelidir.
Baş dönmesi, sersemlik hisseden hastalar araç ve makine kullanmamalıdır.
Bu ürün alkol içermektedir; bu araç ve makine kullanma yeteneğinizi etkileyebilir.

KULLANMA TALİMATI

PLAVIX® 75 mg film kaplı tablet
Ağızdan alınır.

- ***Etkin madde:*** 75 mg klopidogrele eşdeğer 97,875 mg klopidogrel hidrojen sülfat
- ***Yardımcı maddeler:*** Mannitol, mikrokristalize selüloz, makrogol 6000, hidroksipropil selüloz, hidrojene hint yağı, opadry 32K14834 tip **, carnauba wax

**laktoz monohidrat (inek sütü kaynaklı), titanyum dioksit (E171), triasetin ve kırmızı demir oksit (E172)

Bu ilacı kullanmaya başlamadan önce bu KULLANMA TALİMATINI dikkatlice okuyunuz, çünkü sizin için önemli bilgiler içermektedir.

- *Bu kullanma talimatını saklayınız. Daha sonra tekrar okumaya ihtiyaç duyabilirsiniz.*
- *Eğer ilave sorularınız olursa, lütfen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.*
- *Bu ilaç kişisel olarak sizin için reçete edilmiştir, başkalarına vermeyiniz.*
- *Bu ilacın kullanımı sırasında, doktora veya hastaneye gittiğinizde, doktorunuza bu ilacı kullandığınızı söyleyiniz.*
- *Bu talimatta yazılanlara aynen uyunuz. İlaç hakkında size önerilen dozun dışında **yüksek veya düşük** doz kullanmayınız.*

Bu Kullanma Talimatında:

1. ***PLAVIX nedir ve ne için kullanılır?***
2. ***PLAVIX'i kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler***
3. ***PLAVIX nasıl kullanılır?***
4. ***Olası yan etkiler***
5. ***PLAVIX'in saklanması***

Başlıkları yer almaktadır.

1. PLAVIX nedir ve ne için kullanılır?

- PLAVIX 75 mg film kaplı tablet, 28 ve 90 film kaplı tablet içeren blister ambalajlarda kullanıma sunulmuştur. Film kaplı tabletler, hafif bikonveks, yuvarlak, bir yüzü "75" bir yüzü "1171" baskılı, film kaplı, pembe tabletlerdir.

- PLAVIX tabletin etkin maddesi olan klopidogrel, antitrombositer ilaçlar adı verilen bir ilaç sınıfında yer alır. Trombositler, kırmızı ve beyaz kan hücrelerinden daha küçüktürler ve kan pıhtılaşması sırasında kümeler oluştururlar. Antitrombositer ilaçlar, bu kümelenmeyi engelleyerek, kan pıhtısı oluşumu riskini azaltır (kan pıhtısının oluşum sürecine tromboz adı verilir).

- PLAVIX, sertleşmiş kan damarları (atardamarlar) içinde kan pıhtısı (trombüs) oluşumunu önlemek amacıyla kullanılır. Bu süreç, aterotromboz olarak adlandırılmakta ve inme, kalp krizi veya ölüm gibi aterotrombotik olaylara yol açabilmektedir.
- Doktorunuz size PLAVIX'i aşağıdaki nedenlerden biri veya birkaçı dolayısıyla reçetelemiş olabilir:

  - Sizde damar sertliği (aterotromboz) varsa ve
  - Daha önce kalp krizi, inme veya periferik arter hastalığı olarak bilinen bir hastalık geçirdiyseniz,
  - "Kararsız angina" adı verilen şiddetli göğüs ağrısı veya "miyokard infarktüsü" (kalp krizi) geçirdiyseniz. Bu durumun tedavisi için, doktorunuz kan akışını düzeltmek amacıyla daralmış veya tıkanmış atardamarınıza stent takmış olabilir. Bu durumda doktorunuzun size asetilsalisilik asit de (birçok ilaçta bulunan, ağrı kesici ve ateş düşürücü etkisi yanında kan pıhtılaşmasını önleyen bir madde) reçetelemiş olması gerekir.
  - Kısa bir süre içinde kaybolan inme semptomları (geçici iskemik atak olarak da bilinir) veya hafif şiddette inme geçirdiyseniz. İlk 24 saat içinde doktorunuz size asetilsalisilik asit de verilebilir.
  - Kalp atışlarınızın düzensiz olmasına neden olan 'atriyal fibrilasyon' adı verilen bir durumunuz varsa ve yeni pıhtıların oluşmasını ve mevcut pıhtıların büyümesini engelleyen 'oral antikoagülanlar' adı verilen ilaçları (K vitamini antagonistlerini) kullanamıyorsanız. Sizin durumunuzda, oral antikoagülanların asetilsalisilik asitten veya PLAVIX + asetilsalisilik asit tedavisinden daha etkili olduğu size söylenmiş olmalıdır. Doktorunuz PLAVIX + asetilsalisilik tedavisini, 'oral antikoagülanları' kullanamamanız ve önemli kanama riskinizin olmaması halinde reçete edecektir.

2. PLAVIX'i kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler

PLAVIX'i aşağıdaki durumlarda KULLANMAYINIZ
Eğer:
- Klopidogrele veya PLAVIX'in içerdiği diğer maddelerden birine karşı alerjiniz varsa

- Mide ülseri veya beyin kanaması gibi, kanamaya neden olabilen bir tıbbi durumunuz varsa

- Ciddi karaciğer hastalığınız varsa

PLAVIX'i aşağıdaki durumlarda DİKKATLİ KULLANINIZ
Eğer:
- Kanama riskine yol açabilecek aşağıdaki durumlardan biri sizde varsa:
  - İç kanamaya yol açma riski bulunan tıbbi durumlar (örneğin, mide ülseri)
  - İç kanama eğilimini artıran bir kan hastalığı (vücudunuzun herhangi bir yerinde doku, organ veya eklem içi kanama)
  - Kısa süre önce geçirilmiş yaralanma
  - Kısa süre önce geçirilmiş cerrahi girişim (dişlerle ilgili girişimler de dahil olmak üzere)
  - 7 gün içinde yapılması planlanan cerrahi girişim (dişlerle ilgili girişimler de dahil olmak üzere)

- Mide hastalıkları tedavisi için proton pompası inhibitörleri ilaç grubuna ait herhangi bir ilaç kullanıyorsanız ("PLAVIX ile birlikte diğer ilaçların kullanımı" bölümüne bakınız)

- Karaciğer veya böbrek hastalığınız varsa

- Kan pıhtılaşma sürenizde uzama varsa, sizde pıhtılaşma yeteneğinde bozuklukla belirgin hemofili hastalığı gelişebilir. Bu hastalığın teşhis ve tedavisi uzman doktor denetiminde yapılmalıdır. Bu durumda, PLAVIX ile tedaviniz durdurulmalıdır.

- Pıhtı oluşumu sonucu gelişen dolaşım bozukluğuna bağlı felç geçirme riski yüksek, yakın zamanda böyle bir bozukluk ya da felç geçirmiş hastalarda, aspirin ve klopidogrelin birlikte kullanılmasının büyük kanamaları artırdığı gösterilmiştir. Bu yüzden, yararının kanıtlandığı durumlar dışında, bu iki ilacın birlikte kullanılmasında tedbirli olunmalıdır.

- Son 7 gün içinde beyninizdeki bir damarda pıhtı oluşmuş ise (iskemik inme)

- Daha önce aynı gruptan bir başka ilaca (örneğin klopidogrel veya prasugrel) karşı alerjik reaksiyon gösterdiyseniz, PLAVIX'e karşı da alerjik reaksiyon gösterebilirsiniz (döküntü, dudaklarda boğazda şişme, kan pulcuklarının veya beyaz kan hücrelerinin sayısında azalma).

- Geçmişte travmaya bağlı olmayan beyin kanaması geçirdiyseniz.

PLAVIX kullanırken aşağıdaki durumlardan herhangi birinde doktorunuzu bilgilendiriniz:

- Diş işlemleri dahil olmak üzere herhangi bir ameliyat planlanıyorsa
- Trombotik Trombositopenik Purpura (TTP) adı verilen ve ateş, deri altında kanamaya bağlı deride küçük kırmızı noktalar ve/veya aşırı yorgunluk, zihin karışıklığı, deri ve göz akında sararma ile seyreden tıbbi durum gelişirse
- Bir yerinizi kestiğinizde normalden daha uzun sürede kanama duruyorsa

Doktorunuz kan testleri isteyebilir.

Bu uyarılar geçmişteki herhangi bir dönemde dahi olsa sizin için geçerliyse lütfen doktorunuza danışınız.

PLAVIX, çocuklarda ve ergenlerde kullanımı uygun değildir.

PLAVIX'in yiyecek ve içecek ile kullanılması

Besinler PLAVIX'in emilmesini etkilemez. PLAVIX yemekle beraber veya yemek aralarında alınabilir.

Hamilelik

İlacı kullanmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

KULLANMA TALİMATI

TRAVAZOL deri kremi 15 g
Haricen uygulanır.

- ***Etkin madde:***

1 g TRAVAZOL, 10 mg izokonazol nitrat ve 1 mg diflukortolon valerat içerir.

- ***Yardımcı maddeler:***

Mineral oil No 6 (Likit parafin), Tween 60 (Polisorbat 60), Disodyum EDTA, Vazelin, Lanette O (Setostearil alkol), Arlacel 60 (Sorbitan stearat), Distile su.

Bu ilacı kullanmaya başlamadan önce bu KULLANMA TALİMATINI dikkatlice okuyunuz, çünkü sizin için önemli bilgiler içermektedir.

- *Bu kullanma talimatını saklayınız. Daha sonra tekrar okumaya ihtiyaç duyabilirsiniz.*
- *Eğer ilave sorularınız olursa, lütfen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.*
- *Bu ilaç kişisel olarak sizin için reçete edilmiştir, başkalarına vermeyiniz.*
- *Bu ilacın kullanımı sırasında, doktora veya hastaneye gittiğinizde doktorunuza bu ilacı kullandığınızı söyleyiniz.*
- *Bu talimatta yazılanlara aynen uyunuz. İlaç hakkında size önerilen dozun dışında **yüksek veya düşük** doz kullanmayınız.*

Bu kullanma talimatında:

1. TRAVAZOL nedir ve ne için kullanılır?
2. TRAVAZOL'ü kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler
3. TRAVAZOL nasıl kullanılır?
4. Olası yan etkiler nelerdir?
5. TRAVAZOL'ün saklanması

Başlıkları yer almaktadır.

1. TRAVAZOL nedir ve niçin kullanılır?

TRAVAZOL, ağır iltihabi veya egzamalarla birlikte seyreden (örneğin ellerde, parmak araları, kasık ve genital bölgelerde) derinin yüzeysel mantar enfeksiyonlarının başlangıç veya ara tedavisi için kullanılır.

TRAVAZOL'ün ambalaj büyüklüğü 15 g'dır ve 1 g TRAVAZOL 10 mg izokonazol nitrat ve 1 mg diflukortolon valerat etkin maddelerini içerir.

İzokonazol nitrat; derinin yüzeysel mantar hastalıklarının tedavisi için kullanılır. Birçok mikroba karşı etkilidir; dermatofitlere, mayalara, maya benzeri mantarlara (*Pitriyasis versicolor*'a neden olan organizmalar da dahil), küflere ayrıca kırmızı, kahverengi lekelerle belirgin bulaşıcı bir deri hastalığı olan *Erythrasma*'ya sebep olan organizmalara karşı da etkilidir.

Diflukortolon valerat; derinin iltihabi ve alerjik durumlarında iltihabı önler ve kaşıntı, yanma, sızı gibi şikayetleri giderir.

2. TRAVAZOL'ü kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler

TRAVAZOL'ü aşağıdaki durumlarda KULLANMAYINIZ

Eğer;

- Etkin maddeler izokonazol nitrat, diflukortolon valerat veya TRAVAZOL'ün içeriğinde bulunan herhangi bir maddeye karşı bir hassasiyetiniz (alerjiniz) varsa,
- Tedavi alanında tüberküloz (verem) veya frengi (sifiliz), virüs hastalıkları (örneğin su çiçeği/varicella, herpes zoster), gül hastalığı (rozacea), ağız civarında dermatit veya aşı sonrası görülen deri reaksiyonları varsa.

TRAVAZOL'ü aşağıdaki durumlarda DİKKATLİ KULLANINIZ

Eğer;

- Bakteri enfeksiyonu ile birlikte seyreden bir deri hastalığı varsa, ilave uygun tedavi gereklidir.
- TRAVAZOL yüze uygulanacaksa göze temasından kaçınılmalıdır.
- Daha önce glokom şikayetiniz olduysa doktorunuzu bilgilendiriniz.
- Mikonazol, ekonazol ve tiokonazol içeren ilaçları kullanıyorsanız doktorunuzu bilgilendiriniz.

Topikal kortikosteroidlerin özellikle kapalı pansuman koşullarında, uzun süreli veya geniş bir alana yoğun olarak uygulanmaları yan etki riskini belirgin olarak artırır.

Yüze, kasık bölgesine veya koltukaltlarına uygulanması ve çocuklarda kullanımı sırasında yan etkilerinin artma riski nedeniyle dikkatli olunmalıdır. Ayrıca, çocuklarda sistemik absorbsiyondaki artış göz önünde bulundurulmalıdır.

Sistemik kortikosteroidlerden bilindiği üzere kortikosteroidlerin kullanımı ile glokom da gelişebilmektedir (Örneğin; uzun süreli yüksek doz veya aşırı uygulamalar, kapalı pansuman teknikleri veya göz civarındaki deriye uygulanması).

Enfeksiyon el ve ayak parmakları arasındaysa, buralara TRAVAZOL uygulanan gazlı bir bezin yerleştirilmesi önerilir.

Enfeksiyonun yeniden oluşmasını engellemek için, çamaşırlarınızı günlük olarak değiştirmelisiniz (el ve yüz bezleriniz, havlularınız, iç çamaşırlarınız tercihen pamuklu kumaştan olmalıdır) ve çok sıcak hatta kaynar su ile yıkamalısınız.

Düzenli şahsi hijyen TRAVAZOL ile tedavinin başarısı için çok önemlidir. Ayağınızda mantar varsa (*tinea pedis*-atlet ayağı olarak da bilinir), ayaklar yıkandıktan sonra, parmak araları, iyice kurulanmalı ve çoraplar her gün değiştirilmelidir.

Bu uyarılar, geçmişteki herhangi bir dönemde dahi olsa sizin için geçerliyse lütfen doktorunuza danışınız.

TRAVAZOL'ün yiyecek ve içecek ile kullanılması
TRAVAZOL'ü yiyecek ve içecek aldığınız esnada kullanabilirsiniz.

Hamilelik
İlacı kullanmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışınız.
Hamile olduğunuzu veya olabileceğinizi doktorunuza bildiriniz zira doktorunuz TRAVAZOL reçete etmeden önce bu durumu dikkate almak isteyecektir. Genel bir kural olarak hamileliğin ilk üç ayında kortikosteroid içeren haricen uygulanan preparatların kullanılması sakıncalıdır. Özellikle geniş bir alana uygulamayınız ve uzun süreli kullanmayınız.
Tedaviniz sırasında hamile olduğunuzu fark ederseniz hemen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

Emzirme
İlacı kullanmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışınız.
Eğer küçük çocuk veya bebek emziriyorsanız TRAVAZOL'ü göğüslerinize uygulamayınız. Emzirdiğinizi doktorunuza bildiriniz zira doktorunuz TRAVAZOL reçete etmeden önce bu durumu dikkate almak isteyecektir. Özellikle geniş alana uygulamayınız ve uzun süreli kullanmayınız.

Araç ve makine kullanımı
TRAVAZOL'ün araç ve makine kullanımı üzerine bilinen bir etkisi yoktur.

TRAVAZOL'ün içeriğinde bulunan bazı yardımcı maddeler hakkında önemli bilgiler
TRAVAZOL setostearil alkol içermektedir. Bu madde lokal deri reaksiyonlarına (kontak dermatit gibi) sebebiyet verebilir.

Diğer ilaçlar ile birlikte kullanımı
Eğer reçeteli ya da reçetesiz herhangi bir ilacı şu anda kullanıyorsanız veya son zamanlarda kullandınız ise lütfen doktorunuza veya eczacınıza bunlar hakkında bilgi veriniz.

3. TRAVAZOL nasıl kullanılır?
Uygun kullanım ve doz/uygulama sıklığı için talimatlar:
TRAVAZOL'ü her zaman doktorunuzun anlattığı gibi kullanmalısınız. Eğer emin değilseniz doktorunuza veya eczacınıza tekrar danışınız.
TRAVAZOL, günde 2 defa uygulanır.
Doktorunuzla koordineli bir şekilde TRAVAZOL tedavisi iltihabi veya egzamalı deride iyileşme olduktan en geç 2 hafta sonra sonlandırılmalıdır. Bundan sonra doktorunuz kortikosteroidsiz bir ilaç ile tedaviye devam edebilir. Bu, özellikle kasık ve genital bölgelerde kullanım için geçerlidir.
Uygulama yolu ve metodu:
Hastalıklı deri bölgesine haricen sürerek uygulayınız.

Değişik yaş grupları:

Çocuklarda kullanımı: Sistemik absorbsiyonunun ve yan etkilerinin artma riski nedeniyle çocuklarda dikkatli kullanılmalıdır.

Özel kullanım durumları:

Böbrek / Karaciğer yetmezliği: Topikal kortikosteroidlerin yüksek potent, uzun süre, geniş yüzey alanlarında, oklüzyon altında kullanımı veya eşlik eden karaciğer yetmezliği olan hastalarda kullanılması ile sistemik absorbsiyonu takiben geriye dönüşümlü hipotalamik pituiter adrenal (HPA) eksen baskılanması meydana gelir.

Eğer TRAVAZOL'ün etkisinin çok güçlü veya zayıf olduğuna dair bir izleminiz var ise doktorunuz veya eczacınız ile konuşunuz.

Kullanmanız gerekenden daha fazla TRAVAZOL kullandıysanız

TRAVAZOL'den kullanmanız gerekenden fazlasını kullanmışsanız bir doktor veya eczacı ile konuşunuz.

TRAVAZOL'den bir defalık fazla doz (geniş deri bölgesine 1 defalık uygulama) uygulanması veya kaza ile yutulması sonrasında bir risk beklenmemektedir.

TRAVAZOL'ü kullanmayı unutursanız

Doktorunuz atlanan dozun ne zaman uygulanacağına karar verecektir. Takip eden dozun yeni uygulama zamanı için doktorunuzun talimatlarına uymanız önemlidir.

Unutulan dozları dengelemek için çift doz kullanmayınız.

TRAVAZOL ile tedavi sonlandırıldığındaki oluşabilecek etkiler

TRAVAZOL'ü doktorunuzun önerdiği şekilde kullanırsanız, belirtiler tedavi sırasında kaybolur ve tedavi sonrasında da tamamen iyileşme sağlanır. Belirtiler devam ederse ya da tekrardan ortaya çıkarsa doktorunuzla temasa geçiniz.

4. Olası yan etkiler nelerdir?

Tüm ilaçlar gibi, TRAVAZOL'ün içeriğinde bulunan maddelere duyarlı olan kişilerde yan etkiler olabilir.

Aşağıdaki yan etkilerden herhangi birini fark ederseniz, doktorunuza söyleyiniz:

Kortikosteroid içeren haricen kullanılan preparatların geniş bir alana (yaklaşık % 10 ve daha fazlasına) uygulanması veya uzun süreli kullanımı (4 haftayı aşan) sonucunda aşağıdaki yan etkiler oluşabilir: derinin incelmesi (atrofi), kılcal damarların genişlemesi, deride şerit oluşumu, deride sivilcemsi değişiklikler ve kortikosteroidin resorbsiyonuna bağlı olarak sistemik etkiler.

Bağışıklık sistemi bozuklukları:

Seyrek:

Alerjik kontakt dermatit

Deri ve deri altı bozuklukları:

Seyrek:

KULLANMA TALİMATI

VENTOLİN 100 mcg basınçlı inhalasyon süspansiyonu
Ağızdan solunarak alınır.
Etkin madde: Her dozda 100 mcg salbutamol (120,5 mcg salbutamol sülfat olarak).
Yardımcı madde: 1,1,1,2-tetrafloroetan (HFA 134a)

Bu ilacı kullanmaya başlamadan önce bu KULLANMA TALİMATINI dikkatlice okuyunuz, çünkü sizin için önemli bilgiler içermektedir.

- *Bu kullanma talimatını saklayınız. Daha sonra tekrar okumaya ihtiyaç duyabilirsiniz.*
- *Eğer ilave sorularınız olursa, lütfen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.*
- *Bu ilaç kişisel olarak size reçete edilmiştir, başkalarına vermeyiniz.*
- *Başkalarının belirtileri sizinkilerle aynı dahi olsa ilaç o kişilere zarar verebilir.*
- *Bu ilacın kullanımı sırasında, doktora veya hastaneye gittiğinizde bu ilacı kullandığınızı doktorunuza söyleyiniz.*
- *Bu talimatta yazılanlara aynen uyunuz. İlaç hakkında size önerilen dozun dışında **yüksek veya düşük** doz kullanmayınız.*

Bu Kullanma Talimatında:

1. ***VENTOLİN nedir ve ne için kullanılır?***
2. ***VENTOLİN'i kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler***
3. ***VENTOLİN nasıl kullanılır?***
4. ***Olası yan etkiler nelerdir?***
5. ***VENTOLİN'insaklanması***

Başlıkları yer almaktadır.

1. VENTOLİN nedir ve ne için kullanılır?

VENTOLİN etkin madde olarak salbutamol içerir. Hızlı etkili bronkodilatörler (bronşları genişletici) adı verilen bir ilaç grubunun üyesidir

- Akciğerlerdeki hava yollarını genişletir. Bu, daha kolay nefes alıp vermenizi sağlar.

VENTOLİN özel olarak dizayn edilmiş, aktivatörü olan ölçülü dozlu bir cihazdır. İnhaler ile 200 kez püskürtme yapılabilir ve her püskürtme ile 100 mcg salbutamol salınır.

- Astımda bronkokonstriksiyonu (broşların daralması) azaltarak semptom giderici olarak kullanılan rahatlatıcı bir ilaçtır.
- Kontrol edici ilaç olarak kullanılmamalıdır.
- Kronik obstrüktif (tıkayıcı) akciğer hastalığında (KOAH) belirtileri azaltmak için ve kurtarıcı ilaç olarak kullanılır. Düzenli tedavide tercih edilmez.

VENTOLİN, astımı ve benzer rahatsızlıkları olan kişilerde solunum problemlerinin tedavisinde kullanılır. Buna, egzersizin veya başka "tetikleyicilerin" neden olduğu astımın rahatlatılması ve önlenmesi dahildir. Tetikleyiciler, bazı kişilerde astım semptomlarına neden olan faktörlerdir. Yaygın olarak görülen tetikleyiciler arasında ev tozu, polen, kediler, köpekler ve sigara dumanı yer almaktadır.

Astımınız aktif ise (örneğin sık semptomlarınız veya alevlenmeleriniz veya kısıtlı fiziksel yetkinliğiniz varsa), doktorunuzu bilgilendiriniz. Astımınızı kontrol altına almak için inhale kortikosteroid gibi bir ilaç kullanmaya başlamanızı isteyebilir.

VENTOLİN, HFA 134a adı verilen itici bir gaz içerir. Bu gaz, çevreye eski inhalerinizden daha az zararlıdır. Eski inhalerinizin tadı VENTOLİN'den farklı olabilir. Bu durum, ilacınızın etki göstermesinde hiçbir fark yaratmayacaktır.

2. VENTOLİN'i kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler

VENTOLİN'i aşağıdaki durumlarda KULLANMAYINIZ

Eğer;

- Salbutamole veya VENTOLİN'in diğer bileşenlerinden herhangi birine karşı alerjiniz varsa kullanmayınız.
- Beklenmeyen erken doğum (prematüre doğum) veya düşük tehdidi yaşarsanız kullanmayınız.

VENTOLİN'i aşağıdaki durumlarda DİKKATLİ KULLANINIZ

Eğer;

- Astımınız aktif ise (örneğin sık semptomlarınız veya alevlenmeleriniz veya kısıtlı fiziksel yetkinliğiniz varsa). Doktorunuz astımınızı kontrol altına almak için inhale kortikosteroid gibi bir ilaca başlayabilir veya artırabilir.
- Yüksek tansiyonunuz varsa.
- Tiroid beziniz aşırı çalışıyorsa.
- Düzensiz ya da hızlı kalp atışı veya göğsünüzde ağrı (anjina) gibi kalp problemi öykünüz varsa.
- Astımınızı tedavi etmek için ksantin türevleri (teofilin gibi) veya steroidler alıyorsanız.
- Bazen yüksek kan basıncı veya kalp rahatsızlığı durumunu tedavi etmek için kullanılan idrar söktürücüler (diüretikler) alıyorsanız.
- İlacınızı aldıktan sonra hırıltılı solunumda ani artış olursa derhal doktorunuza bildiriniz, tedavinizde değişiklik yapmak isteyebilir.
- VENTOLİN kullanımı sonucu kanınızdaki potasyum seviyesi aşırı miktarda azalabilir, bu nedenle doktorunuz düzenli olarak kanınızdaki potasyum seviyesini yakından izleyecektir. İlacınız daha önce kullandığınız etkili dozlarda en az 3 saat rahatlama sağlamıyorsa doktorunuza danışınız. Astım belirtilerini gidermek için kısa etkili hava yollarını açıcı ilaç (bronkodilatör) kullanımını arttırdıysanız doktorunuza bildiriniz, bu durum astım kontrolünüzün kötüleştiğini gösterir.

Bu uyarılar geçmişteki herhangi bir dönemde dahi olsa sizin için geçerliyse lütfen doktorunuza danışınız.

VENTOLİN'in yiyecek ve içecek ile kullanılması

VENTOLİN'i günün herhangi bir zamanında aç veya tok karnına alabilirsiniz.

Hamilelik

İlacı kullanmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

VENTOLİN'in hamilelik sırasında kullanımı genellikle önerilmemektedir. Eğer hamileyseniz, hamile

olabileceğinizi düşünüyorsanız veya hamile kalmayı planlıyorsanız, doktorunuz, hemşireniz veya eczacınız ile konuşmadan önce VENTOLİN kullanmayınız.
Tedaviniz sırasında hamile olduğunuzu fark ederseniz hemen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

Emzirme
İlacı kullanmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışınız.
Salbutamol muhtemelen anne sütüne geçtiğinden eğer emziriyorsanız VENTOLİN kullanılması önerilmez. Eğer emziriyorsanız doktorunuz, hemşireniz veya eczacınız ile konuşmadan önce VENTOLİN kullanmayınız.

Araç ve makine kullanımı
VENTOLİN'in araç ve makine kullanma yeteneği üzerinde olumsuz bir etki oluşturması beklenmez.

VENTOLİN'in içeriğinde bulunan bazı yardımcı maddeler hakkında önemli bilgiler
VENTOLİN'in içeriğinde bulunan yardımcı maddelere karşı alerjiniz yoksa bu maddelere bağlı olumsuz bir etki oluşması beklenmez.

Diğer ilaçlar ile birlikte kullanımı
VENTOLİN'i doktorunuza danışmadan başka ilaçlarla birlikte kullanmayınız.

Eğer reçeteli ya da reçetesiz herhangi bir ilacı şu anda kullanıyorsanız veya son zamanlarda kullandıysanız doktorunuza, hemşirenize veya eczacınıza söyleyiniz. Buna bitkisel ilaçlar da dahildir. Hastaneye gitmek zorundaysanız bu ilacı yanınıza almayı unutmayınız.
Özellikle aşağıdaki ilaçları alıyorsanız doktorunuza, hemşirenize veya eczacınıza söyleyiniz:
- Düzensiz veya hızlı kalp atışı için kullanılan ilaçlar
- Astımınız için kullandığınız diğer ilaçlar.

Eğer reçeteli ya da reçetesiz herhangi bir ilacı şu anda kullanıyorsanız veya son zamanlarda kullandınızsa lütfen doktorunuza veya eczacınıza bunlar hakkında bilgi veriniz.

3. VENTOLİN nasıl kullanılır?
Uygun kullanım ve doz/uygulama sıklığı için talimatlar:
Yetişkinler ve 12 yaş ve üzeri adölesanlar:
- Ani gelişen bronkospazmın (hava yollarının daralması) rahatlatılması için 1 veya 2 inhalasyon (günde 1 kez 100-200 mcg)
- Alerjiye neden olan etkene maruz kalma veya egzersizin 10-15 dakika öncesinde 2 inhalasyon (200 mcg)
- Maksimum doz 24 saatte 8 inhalasyondur (800 mcg). VENTOLİN'i daha sık veya daha fazla miktarda kullanmayınız.

Eğer ilacınızın gerektiği şekilde etki etmediğini düşünüyorsanız doktorunuza söyleyiniz çünkü astımınızın kötüleşebilir ve farklı bir ilaca ihtiyacınız olabilir.
Aşırı doz istenmeyen etkilerin ortaya çıkmasına yol açacağından ilacınızın dozunu ve uygulama sıklığını sadece doktorunuzun tavsiyesi ile artırınız.

KULLANMA TALİMATI

VERMİDON® 500/30 mg tablet
Ağızdan alınır.

Etkin madde: Bir tablet 500 mg parasetamole eşdeğer 555,55 mg parasetamol DC 90 ve 30 mg kafein içerir.

Yardımcı maddeler: Mikrokristal selüloz (Avicel PH 102), stearik asit, mısır nişastası, polivinilpirolidon K30 (PVP), kolloidal silikon dioksit.

Bu ilacı kullanmaya başlamadan önce bu KULLANMA TALİMATINI dikkatlice okuyunuz, çünkü sizin için önemli bilgiler içermektedir.

- *Bu kullanma talimatını saklayınız. Daha sonra tekrar okumaya ihtiyaç duyabilirsiniz.*
- *Eğer ilave sorularınız olursa, lütfen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.*
- *Bu ilaç kişisel olarak sizin için reçete edilmiştir, başkalarına vermeyiniz.*
- *Başkalarının belirtileri sizinkilerle aynı dahi olsa, ilaç o kişilere zarar verebilir.*
- *Bu ilacın kullanımı sırasında, doktora veya hastaneye gittiğinizde doktorunuza bu ilacı kullandığınızı söyleyiniz.*
- *Bu talimatta yazılanlara aynen uyunuz. İlaç hakkında size önerilen dozun dışında **yüksek veya düşük** doz kullanmayınız.*

Bu Kullanma Talimatında:

1. ***VERMİDON nedir ve ne için kullanılır?***
2. ***VERMİDON kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler***
3. ***VERMİDON nasıl kullanılır?***
4. ***Olası yan etkiler nelerdir?***
5. ***VERMİDON'un saklanması***

Başlıkları yer almaktadır.

1. VERMİDON nedir ve ne için kullanılır?

VERMİDON, beyaz renkli, bir yüzü çentikli, diğer yüzü "VERMİDON" yazılı düz tabletlerdir.
VERMİDON, her tabletinde 500 mg parasetamol ve 30 mg kafein içeren, ağrı kesici ve ateş düşürücü olarak etki gösteren bir ilaçtır.
VERMİDON, 20 veya 30 tablet içeren blister ambalajlardadır.
VERMİDON, hafif ve orta şiddetli ağrılar (baş ağrısı, migren, ağrılı adet görme, boğaz ağrısı, kas-iskelet ağrıları, kireçlenmeye bağlı ağrılar) ve ateşin giderilmesinde kullanılır.

2. VERMİDON'u kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler

VERMİDON'u aşağıdaki durumlarda KULLANMAYINIZ

- Eğer parasetamol, kafein veya ilacın içeriğindeki diğer maddelere karşı aşırı duyarlı (alerjik) iseniz
- Şiddetli karaciğer ya da böbrek yetmezliğiniz varsa

- Kan basıncınız yüksek ise, kan basıncı düşürücü ilaç kullanıyorsanız ya da kalp atımınızda düzensizlik varsa
- Uzun süreli devam eden alkol bağımlılığı tedavisi için dilsulfiram adı verilen ilacı kullanıyorsanız
- Depresyon (lityum karbonat dahil), anksiyete (klozapin dahil) ilaçları veya sakinleştirici ilaç kullanıyorsanız ya da anksiyete (gerginlik) bozukluğunuz varsa
- Efedrin (hava yollarındaki tıkanıklıkların giderilmesi için kullanılır) kullanımı
- Teofilin (hava yollarındaki tıkanıklıkların giderilmesi için kullanılır) kullanımı

VERMİDON'u aşağıdaki durumlarda DİKKATLİ KULLANINIZ
Eğer;

- Aneminiz (kansızlık) varsa
- Kalp hastalığınız varsa
- Akciğer hastalığınız varsa
- Karaciğer veya böbrek hastalığınız varsa
- Birden (akut) yüksek doz verildiğinde ciddi karaciğer toksisitesine neden olur.
- Erişkinlerde uzun süreli (kronik) günlük dozlarda karaciğer hasarına neden olabilir.
- Alkolik karaciğer hastalarında dikkatli kullanılmalıdır.
- Parasetamolü ilk kullananlarda veya daha önce kullanım hikayesi olanlarda, kullanımın ilk dozunda veya tekrarlayan dozlarında deride kızarıklık, döküntü veya bir deri reaksiyonu görülen kişiler bir daha bu ilacı veya parasetamol içeren başka bir ilacı kullanmamalıdır.
- Parasetamol içeren başka bir ilaç alıyorsanız kullanmayınız. Parasetamol içeren başka ilaçlarla birlikte kullanımı doz aşımına neden olabilir. Parasetamol içeren ve ağrı kesici, ateş düşürücü, grip ve nezle semptomlarını giderici ya da uykuya yardımcı ilaçlar ile birlikte kullanmayınız.
- Alkol alan kişilerde karaciğer zehirlenmesi (hepatotoksisite) riski nedeniyle günlük alınan parasetamol dozunun 2000 mg'ı aşmaması gerekir.
- Kilonuz normalin altındaysa, anoreksik iseniz ya da beslenme yetersizliğiniz mevcutsa
- Karaciğer enzimlerinde yükselme ve gelip geçici sarılıkla karakterize kalıtsal bir hastalık olan Gilbert sendromunuz varsa
- Kan şekeri metabolizmasında etkili olan glukoz 6 fosfat dehidrogenaz enzimi eksikliği olan hastalarda seyrek olarak hemoliz (kırmızı kan hücrelerinin yıkımı) görülebilir
- Kemik iliğinin işlev bozukluğu
- Astım, kronik rinit (uzun süreli devam eden nezle), kronik ürtiker (uzun süreli devam eden kurdeşen) ve özellikle diğer antienflamatuvar (yangı önleyici) ilaçlara aşırı duyarlılığı olan hastalar
- Diğer analjeziklerle (ağrı kesici ilaçlarla) birlikte kullanımı
- Uzun süreli kullanımı

3–5 gün içinde yeni belirtilerin oluşması ya da ağrının ve/veya ateşin azalmaması halinde, parasetamol kullanmaya son vererek doktorunuza danışınız.

VERMİDON, akut (kısa sürede) yüksek dozda alındığında ciddi karaciğer toksisitesine (zehirlenmesine) neden olur. Erişkinlerde kronik (uzun süreli ve tekrarlayarak) günlük dozlarda alındığında karaciğer hasarına neden olabilir.

Sepsis gibi glutatyon eksikliği olan hastalarda, parasetamol kullanımı metabolik asidoz riskini arttırabilir.

Ciddi bir enfeksiyonunuz varsa bu metabolik asidoz riskini arttırabilir.
Metabolik asidoz belirtileri şunlardır:

- Derin, hızlı, ve zorlanarak nefes alıp vermek
- Mide bulantısı ve kusma
- İştahsızlık

VERMİDON ile birlikte karaciğer hasarlanmasını artıran ve karaciğerdeki glutatyon deposunu azaltan ilaçların kullanımı karaciğer zehirlenmesine neden olabilir.

Kullanımı sırasında karaciğer enzim düzeyi (ALT) düzeyi yükselebilir.

Baş ağrısının tedavisi amacıyla sürekli ağrı kesici kullanılması, kronik baş ağrılarına neden olabilir.

Bu uyarılar, geçmişteki herhangi bir dönemde dahi olsa, sizin için geçerliyse lütfen doktorunuza danışınız.

VERMİDON'un yiyecek ve içecek ile kullanılması
Alkolle veya alkol içeren yiyecek ve içeceklerle (örn. bazı ilaçlar) birlikte kullanıldığında karaciğer üzerine zararlı etki gösterme riski artabilir.
Besinler parasetamolün barsaktan emilimini azaltabilir.
Diyet ile alınan kafein miktarına dikkat edilmelidir. Yüksek doz kafein uykusuzluk, huzursuzluk, kaygı, baş ağrısı, mide ve barsak yakınmaları ve çarpıntı gibi kafein ile ilişkili istenmeyen etki riskini artırır.

Hamilelik
İlacı kullanmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

Hamilelerde yarar-zarar riski değerlendirerek kullanılmalıdır. Hamile hastalar kullanıma ait doktor tavsiyesine uymalıdırlar. Kafeinin spontan (kendiliğinden) düşük riskini artırma olasılığı nedeniyle gebelerde kullanılması önerilmez.

Tedaviniz sırasında hamile olduğunuzu fark ederseniz hemen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

Emzirme
İlacı kullanmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

Süt vermekte olan kadınlarda yarar-zarar riski değerlendirerek kullanılmalıdır. Parasetamolün anne sütüne geçtiği miktar klinik olarak önemsizdir. Parasetamol az da olsa süte geçmektedir. Kafein anne sütüne geçer ve emen bebeklerde istenmeyen etkilere (huzursuzluk, ağlama, uykusuzluk vs.) neden olabilir.

Araç ve makine kullanımı
Araç ve makine kullanma üzerine herhangi bir etki göstermesi beklenmez. Ancak parasetamol bazı hastalarda baş dönmesi veya uyku hali yapabilir. VERMİDON kullanırken, uyanık kalmanızı gerektiren işler yaparken dikkatli olmalısınız.

KULLANMA TALİMATI

VOLTAREN® SR 75 mg film kaplı tablet
Ağızdan alınır.

- ***Etkin madde*:** Her bir tablet 75 mg diklofenak sodyum içerir.
- ***Yardımcı maddeler:*** Sukroz, setil alkol, povidon (polivinilpirolidon K 30), magnezyum stearat, kolloidal susuz silika (aerosil 200), hidroksipropilmetilselüloz, talk, polisorbat 80, titanyum dioksit (E 171), kırmızı demir oksit (E 172), polietilen glikol 8000

Bu ilacı kullanmaya başlamadan önce bu KULLANMA TALİMATINI dikkatlice okuyunuz, çünkü sizin için önemli bilgiler içermektedir.

- *Bu kullanma talimatını saklayınız. Daha sonra tekrar okumaya ihtiyaç duyabilirsiniz.*
- *Eğer ilave sorularınız olursa, lütfen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.*
- *Bu ilaç kişisel olarak sizin için reçete edilmiştir, başkalarına vermeyiniz.*
- *Bu ilacın kullanımı sırasında doktora veya hastaneye gittiğinizde doktorunuza bu ilacı kullandığınızı söyleyiniz.*
- *Bu talimatta yazılanlara aynen uyunuz. İlaç hakkında size önerilen dozun dışında **yüksek veya düşük** doz kullanmayınız.*

Bu Kullanma Talimatında:

1. ***VOLTAREN SR nedir ve ne için kullanılır?***
2. ***VOLTAREN SR kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler***
3. ***VOLTAREN SR nasıl kullanılır?***
4. ***Olası yan etkiler nelerdir?***
5. ***VOLTAREN SR' nin saklanması***

Başlıkları yer almaktadır.

1. VOLTAREN SR nedir ve ne için kullanılır?

- Her tablet 75 mg etkin madde (diklofenak sodyum) içerir.
- VOLTAREN SR, ağrı ve iltihap tedavisinde kullanılan "steroidal olmayan iltihap giderici ilaçlar" (NSAİİ'ler) isimli bir ilaç grubuna dahildir.
- Açık pembe renkte, üçgen şekilli, her iki yüzü dış bükey, kenarı eğimli tabletlerdir.
- 10 veya 20 tabletlik ambalaj miktarlarında bulunmaktadır.

VOLTAREN SR aşağıdaki rahatsızlıkların tedavisinde kullanılabilir:

Kireçlenme (osteoartrit), eklemlerde ağrı ve şekil bozukluğu (romatoid artrit) ve sırt, boyun ve göğüs kafesi eklemlerinde sertleşme ile seyreden ağrılı ilerleyici romatizma (ankilozan spondilit) belirti ve bulgularının tedavisi ile akut guta bağlı eklem iltihabı (akut gut artrit), akut

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 1ZW56Q3NRZW56M0FyM0FyRG83Q3NRYnUy Belge Takip Adresi:https://www.turkiye.gov.tr/saglik-titck-ebys

kas-iskelet sistemi ağrıları ve ameliyattan sonraki ağrı (postoperative ağrı) tedavisinde endikedir.

VOLTAREN'in nasıl etki gösterdiği ya da size neden verildiği konusunda sorularınız varsa lütfen doktorunuza danışınız.

2. VOLTAREN'i kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler

Doktorunuzun tüm talimatlarına dikkatle uyunuz. Bu bilgiler bu kullanma talimatında yer alan genel bilgilerden farklı olabilir

VOLTAREN'i aşağıdaki durumlarda KULLANMAYINIZ

Eğer,

- Diklofenak'a ya da VOLTAREN'in bu kullanma talimatının başında listelenen diğer bileşenlerinden herhangi birine karşı alerjiniz varsa,
- Daha önce iltihap ya da ağrı tedavisinde kullanılan ilaçları (örneğin asetilsalisilik asit/aspirin, diklofenak ya da ibuprofen) aldıktan sonra alerji belirtileri ve bulguları yaşadıysanız. Bunlar arasında astım (akciğerlerdeki hava yollarında daralmaya bağlı olarak ortaya çıkan nefes darlığı, öksürük, hırıltı nöbeti), burun akıntısı, deri döküntüsü, dudaklarda, dilde, boğazda ve/veya el ve ayaklarda şişlik (ödem belirtileri) yer alabilir. Bu hastalarda "steroidal olmayan iltihap giderici ilaçlar" (NSAİİ'ler)a şiddetli, nadiren ölümcül olabilen, anafilaksi adı verilen dilde şişme, nefes darlığı, tansiyon düşüklüğü ve ciltte döküntülerin eşlik edebildiği tablonun oluşabildiği bildirilmiştir. Alerjiniz olduğunu düşünüyorsanız doktorunuza danışınız.
- Koroner arter cerrahisi (Kalp-damar ameliyatı, by-pass gibi) geçirdiyseniz, ameliyat öncesi, sırası ve sonrası ağrıların tedavisinde,
- Kalp hastalığı ve/veya beyin damar hastalığınız varsa, kalp krizi geçirdiyseniz, inme, mini inme (TIA=geçici iskemik atak) veya kalbe veya beyne giden kan damarlarınızda tıkanmalar olduysa, bu tıkanıklıkları temizlemek veya açmak için bir operasyon geçirdiyseniz,
- Mide ya da bağırsak ülseriniz (yara) varsa, ya da geçmişte yaşadıysanız,
- Mide-bağırsak kanalında kanamanız ya da delinme varsa, ya da geçmişte yaşadıysanız, (kusmukta kan görülmesi, bağırsakları boşaltırken kanama, dışkıda taze kan görme veya siyah, katranlı dışkı ortaya çıkan belirtiler arasındadır),
- En az iki kez meydana gelmiş mide veya bağırsağınızda ülser veya kanama öyküsü varsa,
- Şiddetli böbrek ya da karaciğer hastalığınız varsa,
- Ağır kalp yetmezliğiniz varsa,
- Kalp damarlarında tıkanıklık; kalp dışındaki iç organlara, kollara ve bacaklara kanı taşıyan atardamarlarda tıkanıklık; beyni besleyen damarlarda tıkanıklık; kalp yetmezliği (hareketleri kısıtlayan, güçleştiren düzeyde)
- Hamilelik döneminin son üç ayındaysanız.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 1ZW56Q3NRZW56M0FyM0FyRG83Q3NRYnUy Belge Takip Adresi:https://www.turkiye.gov.tr/saglik-titck-ebys

Bu uyarılar geçmişteki herhangi bir dönemde dahi olsa sizin için geçerliyse VOLTAREN'i kullanmadan önce doktorunuza danışınız. Doktorunuz bu ilacın sizin için uygun olup olmadığına karar verecektir.

Alerjiniz olduğunu düşünüyorsanız doktorunuza danışınız.

VOLTAREN'i aşağıdaki durumlarda DİKKATLİ KULLANINIZ

- Diklofenak tedavisine, kalp damar sistemi hastalıkları için önemli risk faktörlerini (örneğin, kalp hastalığı, damar tıkanıklığı, yüksek kan basıncı, kanınızda yağ (kolesterol, trigliseritler) düzeylerinde anormal derecede yükseklik, şeker hastalığı, sigara kullanımı gibi) taşıyan hastalarda, ancak dikkatli bir değerlendirme sonrasında başlanmalıdır.
- Diklofenak tedavisinde mümkün olan en kısa tedavi süresi ve en düşük etkili doz tercih edilmelidir. Sağlık mesleği mensuplarının hastaların diklofenak tedavisine devam etme gerekliliğini düzenli olarak tekrar değerlendirmelidir.
- VOLTAREN gibi ilaçların kullanımı, kalp krizi veya inme riskinin yükselmesi ile bağlantılı olabilir. Herhangi bir risk, yüksek doz ve uzun süreli tedavide daha olasıdır. Önerilen doz veya tedavi süresini aşmayın.
- Bilinen bir kalp ya da kan damarı hastalığınız varsa [ayrıca kontrol edilemeyen yüksek kan basıncı, konjestif kalp yetmezliği (kalbin vücudun ihtiyaçlarını karşılayabilecek kadar kan pompalayamaması), bilinen iskemik kalp hastalığı (kalbin oksijenlenmesini ve kanlanmasını sağlayan damarın daralması) veya periferik arteriyel hastalık (atardamarların daralması ve bunun sonucunda damarın beslediği bölgeye yeterince kan gidememesi durumu) dahil kalp damar sistemi hastalığı olarak tanımlanır.] VOLTAREN ile tedavi genellikle önerilmez. (Bilinen kalp hastalığınız varsa ya da kalp hastalığı riski taşıyorsanız ve özellikle 4 haftadan uzun süredir tedavi ediliyorsanız; VOLTAREN ile tedavinizi sürdürmeniz gerekip gerekmediği doktorunuz tarafından yeniden değerlendirilecektir.)
- Kalp damar sistemine yönelik yan etkiler açısından riskinizi mümkün olan en düşük seviyede tutmak üzere ağrı ve/veya şişliğinizi hafifleten en düşük VOLTAREN dozunu, mümkün olan en kısa süre boyunca almanız genellikle önemlidir.
- VOLTAREN'i başka iltihap giderici ilaçlarla (asetilsalisilik asit, kortikosteroidler, "kan sulandırıcılar" ve SSRI olarak sınıflandırılan depresyon ilaçları dahil) eş zamanlı olarak alıyorsanız (bkz. "Diğer ilaçlar ile birlikte kullanımı").
- Astımınız ya da saman nezleniz (mevsimsel alerjik nezle) veya başka alerjiniz varsa, burnunuzda polip (fazladan oluşan yumuşak doku parçası) varsa, solunumda güçlük çekiyorsanız (KOAH sebepli olabilir) veya uzun dönem solunum yolu enfeksiyonunuz varsa.
- Daha önce mide ülseri, mide kanaması ya da siyah dışkı gibi mide-bağırsak sorunları geçirdiyseniz ya da geçmişte iltihap giderici ilaçlar aldıktan sonra mide rahatsızlığı ya da mide yanması olduysa

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 1ZW56Q3NRZW56M0FyM0FyRG83Q3NRYnUy Belge Takip Adresi:https://www.turkiye.gov.tr/saglik-titck-ebys

- Kolon iltihabı (ülseratif kolit) ya da bağırsak iltihabı (Crohn hastalığı) varsa.
- Karaciğer ya da böbrekle ilgili sorunlarınız varsa.
- Vücudunuzun susuz kalmış olma olasılığı varsa (örneğin hastalık, ishal, büyük bir ameliyat öncesi ya da sonrası).
- Yaşlıysanız.
- Ayaklarınız şişiyorsa.
- Kanama bozukluğunuz ya da kanla ilgili başka bozukluklarınız varsa (porfiri adında nadir bir karaciğer sorunu dahil olmak üzere).
- Bazı şekerlere karşı dayanıksızlığınız (intolerans) olduğu söylenmişse.
- Yakın zamanda mide veya bağırsak ameliyatı geçirmişseniz veya geçirecekseniz.

Yukarıdaki uyarılar, geçmişteki herhangi bir dönemde dahi olsa sizin için geçerliyse lütfen doktorunuza danışınız.

Büyük bir ameliyat geçirecekseniz bunu doktorunuza söyleyiniz.

- VOLTAREN kullanırken herhangi bir zamanda göğüs ağrısı, nefes darlığı, güçsüzlük ya da geveleyerek konuşma gibi kalp ya da kan damarları problemlerine işaret eden belirti veya semptomlar yaşarsanız derhal doktorunuzu arayınız.
- VOLTAREN, bir enfeksiyonun belirtilerini (örneğin baş ağrısı, yüksek ateş) hafifletebilir ve dolayısıyla enfeksiyonun saptanmasını ve yeterli derecede tedavi edilmesini güçleştirebilir. Kendinizi iyi hissetmiyor ve doktora görünme ihtiyacı duyuyorsanız, VOLTAREN kullandığınızı doktorunuza söylemeyi unutmayınız.
- Steroid olmayan ağrı ve iltihap giderici ilaç (NSAİİ) tedavisi ile bağlantılı olarak ciddi deri reaksiyonları bildirilmiştir. Bu tip reaksiyon riskinin, tedavinin başlangıcında en yüksek olduğu görülmektedir. Ateş, mukoza zarı lezyonları, kabarcıklar veya diğer alerji belirtileri dahil bir deri döküntüsü yaşarsanız, VOLTAREN'i kesmeli ve derhal tıbbi tedavi almalısınız. Çünkü bunlar çok şiddetli bir deri reaksiyonunun ilk belirtileri olabilir (bkz. "Olası yan etkiler nelerdir?").
- Sistemik lupus eritematozus (SLE) (vücudun birçok sistemini etkileyen kronik enflamatuar bir hastalık) veya diğer karma bağ dokusu hastalığınız var ve bu ilacı kullanıyorsanız, aseptik menenjit (çoğu zaman virüs kaynaklı olan beyin ve omuriliği çevreleyen zarların iltihabı) riski artabilir.
- Ağrı ve iltihap giderici NSAİ türü ilaçları kullandığınızda mide problemi geçmişiniz varsa, özellikle yaşlıysanız ve olağandışı belirtiler fark ederseniz derhal doktorunuza bildiriniz.

Eğer yukarıda tanımlanan belirtilerden herhangi birini yaşarsanız, derhal doktorunuza haber veriniz.

KULLANMA TALİMATI

CORASPIN® 100 mg enterik kaplı tablet

Ağız yoluyla alınır.

- ***Etkin madde:*** Her bir enterik kaplı tablette 100 mg asetilsalisilik asit
- ***Yardımcı maddeler:*** Selüloz, mısır nişastası, eudragit L30D , talk, trietilsitrat.

Bu ilacı kullanmaya başlamadan önce bu KULLANMA TALİMATINI dikkatlice okuyunuz, çünkü sizin için önemli bilgiler içermektedir.

- *Bu kullanma talimatını saklayınız. Daha sonra tekrar okumaya ihtiyaç duyabilirsiniz.*
- *Eğer ilave sorularınız olursa, lütfen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.*
- *Bu ilaç kişisel olarak size reçete edilmiştir, başkalarına vermeyiniz.*
- *Bu ilacın kullanımı sırasında, doktora veya hastaneye gittiğinizde bu ilacı kullandığınızı doktorunuza söyleyiniz.*
- *Bu talimatta yazılanlara aynen uyunuz. İlaç hakkında size önerilen dozun dışında **yüksek veya düşük** doz kullanmayınız.*

Bu Kullanma Talimatında:

1. CORASPIN nedir ve ne için kullanılır?
2. CORASPIN'i kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler
3. CORASPIN nasıl kullanılır?
4. Olası yan etkiler nelerdir?
5. CORASPIN'in saklanması

Başlıkları yer almaktadır.

1. CORASPIN nedir ve ne için kullanılır?

- CORASPIN enterik kaplı tabletlerin her biri 100 mg asetilsalisilik asit adlı etkin madde içerir. Asetilsalisilik asit, trombosit olarak adlandırılan pıhtılaşma hücrelerinin kümeleşmesini önleyerek etkisini gösterir. Bu özelliği nedeniyle çeşitli kalp hastalıklarında kullanılır.
- CORASPIN, 30 tabletlik ambalajlarda sunulmaktadır. Tabletler beyaz renklidir. Uzun dönemli tedavilerde mide şikayetlerini en aza indirmek üzere enterik kaplı olarak dizayn edilmiştir. Tabletlerin üzerindeki kaplama, ilacın ağız yoluyla uygulanmasından sonra mide yerine bağırsaktan emilmesini sağlar.
- Dinlenirken ortaya çıkan/hareketle ilişkili olmayan göğüs ağrısı (Anstabil anjina pektoris)nda standart tedavinin bir parçası olarak,
- Ani kalp krizinde (Akut miyokard infarktüsünde) standart tedavinin bir parçası olarak,
- Kalp krizinin tekrar etmesinden (reinfarktüs) korunmada,
- Kalp ve damar ameliyatları sonrası damar tıkanmaları ve pıhtıların önlenmesinde,
- Riskli hasta gruplarında geçici felçlerin ve inmelerin önlenmesinde kullanılır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: 1ZW56ZW56S3k0Z1Axak1UYnUyS3k0ZW56 Belge Takip Adresi:https://www.turkiye.gov.tr/saglik-titck-ebys

2. CORASPIN'i kullanmadan önce dikkat edilmesi gerekenler

CORASPIN'i aşağıdaki durumlarda KULLANMAYINIZ:
Eğer;

- Asetilsalisilik aside, diğer salisilatlara veya ilacın herhangi bir bileşenine karşı aşırı duyarlığınız (alerjiniz) varsa,
- Geçmişte ağrı, ateş ve iltihaplanmaya karşı ilaçlar (salisilatlar veya non-steroid antiinflamatuvar ilaçlar) tarafından tetiklenen astım atakları veya alerjik reaksiyon öykünüz varsa,
- Akut mide (mide ya da on iki parmak bağırsağı) ülseriniz varsa,
- Patolojik açıdan kanama eğiliminizde (kalıtsal bir kan hastalığı olan hemofili veya diğer kanama bozuklukları (hemorajik bozukluk)) artış varsa,
- Şiddetli böbrek ve/veya karaciğer yetmezliğiniz varsa,
- Şiddetli kalp yetmezliğiniz varsa,
- Eş zamanlı olarak haftada 15 mg veya daha yüksek dozda metotreksat (kanser ve romatizma tedavisinde kullanılan bir ilaç) kullanıyorsanız (Bkz. Diğer ilaçlar ile birlikte kullanım),
- Hamileliğinizin son 3 ayında iseniz (Bkz. Hamilelik).

CORASPIN'i aşağıdaki durumlarda DİKKATLİ KULLANINIZ:
Eğer;

- Ağrı kesici, iltihap giderici ve romatizma ilaçlarına karşı aşırı duyarlılık ve diğer nedenlere bağlı alerjiniz varsa,
- Kronik veya tekrarlayan ülser hastalığı da dahil olmak üzere mide ülseri (mide veya on iki parmak bağırsağı ülseri) öykünüz varsa,
- Mide ya da bağırsak kanaması (sindirim sistemi kanaması) öykünüz varsa,
- Kan sulandırıcı ilaçlar (Antikoagülanlar) kullanıyorsanız (Bkz. Diğer ilaçlar ile birlikte kullanım),
- Asetilsalisilik asit, böbrek yetmezliği ve akut böbrek yetmezliği riskini daha da artırabileceğinden; böbrek fonksiyonlarınızda ya da dolaşım sisteminizde bozukluk varsa (örneğin, renal vasküler hastalık, konjestif kalp yetmezliği, hacim kaybı, majör cerrahi, sepsis veya majör hemorajik olaylar),
- Asetilsalisilik asit, kırmızı kan hücrelerinin yıkımına sebep olarak hemoglobin salınımına neden olacağı için (hemoliz ya da hemolitik anemi); şiddetli glukoz-6-fosfat dehidrogenaz eksikliğiniz (G6PD, bir enzim eksikliğidir) varsa. Hemolizi (kan hücrelerinin yıkımı) arttırabilecek faktörler arasında yüksek doz, ateş veya akut enfeksiyonlar bulunmaktadır.
- Karaciğer fonksiyonlarınızda bozukluk varsa,
- Metamizol veya ibubrofen ve naproksen gibi NSAİİ (steroid içermeyen antiinflamatuvar ilaçlar) kullanıyorsanız (Bkz. Diğer ilaçlar ile birlikte kullanım),
- Daha önceden geçirilmiş astım, saman nezlesi, burun mukozasında (burun polipleri (anormal doku büyümeleri)) şişme, kronik solunum yolu hastalıklarınız varsa veya başka bir maddeye karşı alerjik reaksiyon belirtileri gösteriyorsanız;
- Alerjik reaksiyon (deri reaksiyonları, kaşıntı, kurdeşen gibi) şikayetleriniz varsa,

Diş çekimi gibi küçük operasyonlar da dahil herhangi bir ameliyat geçirecekseniz, kanama eğilimini artırabileceğinden CORASPIN alıp almadığınızı doktorunuza veya diş hekiminize belirtiniz.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: 1ZW56ZW56S3k0Z1Axak1UYnUyS3k0ZW56 Belge Takip Adresi:https://www.turkiye.gov.tr/saglik-titck-ebys

Yanlışlıkla bir yerinizi keser ya da yaralanırsanız, kanamanın durması normalden daha uzun sürebilir. Bu, CORASPIN 'nin etkinliği ile ilgilidir. Küçük kesikler ve yaralanmalar (örneğin, tıraş olurken) genelde önemli değildir. Anormal bir kanamanız olursa (alakasız bir yerde veya alışılmadık bir süre boyunca), doktorunuza danışınız.

Düşük dozlarda asetilsalisilik asit, ürik asit atılımını azaltır. Bu durum, eklemlerde kızarıklık, hassasiyet, sıcaklık ve şişlik yakınmaları ile ortaya çıkan tekrarlayıcı iltihabi bir hastalık olan Gut hastalığınız ya da yatkınlığınız varsa gut atağına neden olabilir.

Çocuklarda ve gençlerde, ateşle veya ateşsiz viral hastalıklarda (örneğin grip) doktor tarafından önerilmedikçe ve diğer tedaviler başarısız olmadıkça kullanılmamalıdır; Bu tür hastalıklarla birlikte uzun süreli kusma, çok nadir görülen ancak acil tıbbi müdahale gerektiren ve hayatı tehdit edici bir hastalık olan Reye sendromunun bir belirtisi olabilir. Bu durumlarda eş-zamanlı CORASPIN kullanımı ile birlikte, beyin ve karaciğeri etkileyen, ölümcül olabilen nadir görülen bir hastalık olan Reye Sendromu riski artabilir. Çocuklarda doktor tavsiyesi olmadan kullanılmamalıdır. 18 yaşından küçükler için kullanılması önerilmez.

Kalp ve damar hastalıklarının tedavisi için uzun süreli CORASPIN tedavisine başlamadan önce, doktorunuz tarafından size özel yarar risk değerlendirmesi yapılmalıdır.

Yeterli olarak kontrol edilmemiş yüksek tansiyon hastaları dikkatlice izlenmelidir.

Bu uyarılar geçmişteki herhangi bir dönemde dahi olsa, sizin için geçerliyse lütfen doktorunuza danışın.

CORASPIN'in yiyecek ve içecek ile kullanılması

CORASPIN, alkolle birlikte kullanılmamalıdır.

Hamilelik

İlacı kullanmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışınız.
Düşük doz asetilsalisilikasitin doğum kontrol metodlarıyla klinik olarak ilişkili etkileşimini gösteren klinik ve klinik öncesi çalışma mevcut değildir. Çocuk doğurma potansiyeli bulunan kadınlar, uygun bir doğum kontrol yöntemi kullanmalıdır.

CORASPIN, hamileliğin son 3 ayında kullanılmamalıdır. Hamileliğin ilk 6 ayında ise doktorunuza danışmadan CORASPIN kullanmayınız.

Tedaviniz sırasında hamile olduğunuzu fark ederseniz hemen doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

Emzirme

İlacı kullanmadan önce doktorunuza veya eczacınıza danışınız.

CORASPIN düşük miktarlarda anne sütüne geçer. Süt vermenin kesilmesi genellikle gerekli değildir. Bununla birlikte düzenli kullanımda ya da yüksek dozlardan sonra emzirmeye devam edilmemelidir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: 1ZW56ZW56S3k0Z1Axak1UYnUyS3k0ZW56 Belge Takip Adresi:https://www.turkiye.gov.tr/saglik-titck-ebys

Karbonik anhidraz enzimleri ile potansiyel etkileşim olabilir, ancak ancak klinik olarak önemi bulunmamaktadır.

Eğer reçeteli ya da reçetesiz herhangi bir ilacı şu anda kullanıyorsanız veya son zamanlarda kullandınız ise lütfen doktorunuza veya eczacınıza bunlar hakkında bilgi veriniz.

3. CORASPIN nasıl kullanılır?

Uygun kullanım ve doz/uygulama sıklığı için talimatlar:
Doktorunuz ayrı bir tavsiyede bulunmadıkça;

- Dinlenirken ortaya çıkan/hareketle ilişkisi olmayan göğüs ağrısında (anstabil anjina pektoris) standart tedavinin bir parçası olarak günde 1 kez 75-300 mg,
- Ani kalp krizinde (akut miyokard infarktüsü) standart tedavinin bir parçası olarak günde 1 kez 75-300 mg,
- Kalp krizinin tekrar etmesinde (reinfarktüs) günde 1 kez 75-300 mg,
- Kalp ve damar ameliyatları (Perkütan translüminal koroner anjiyoplasti (PTKA), koroner arter by-pass grefti (KABG)) sonrası damar tıkanmaları ve pıhtıların önlenmesinde günde 1 kez 75-300 mg,
- Riskli hasta gruplarında geçici felçlerin ve inmelerin (geçici iskemik ataklar ve serebral infarktüs) önlenmesinde günde 1 kez 75-300 mg-kullanılır.

Uygulama yolu ve metodu:
Tabletleri tercihen yemeklerden en az 30 dakika önce ağızdan alarak kullanınız. Tabletler bol suyla alınmalıdır. Tabletler ezilmemeli, kırılmamalı ve çiğnenmemelidir.
CORASPIN, uzun süreli kullanım için tasarlanmıştır. Tedavi sürenize doktorunuz karar vermelidir.

Değişik yaş grupları:
Çocuklarda kullanımı: CORASPIN'in 18 yaş altı çocuklarda güvenlilik ve etkililiği kanıtlanmamıştır. Bu yaş grubu için veri yoktur. Bu yüzden, 18 yaş altı çocuklarda CORASPIN kullanımı önerilmez.
Yaşlılarda kullanımı: Özel kullanımı yoktur.

Özel kullanım durumları:
Böbrek yetmezliği: Asetilsalisilik asit böbrek fonksiyon bozukluğu ve akut böbrek yetmezliği riskini daha da artırır. Böbrek fonksiyon bozukluğu olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır. CORASPIN şiddetli böbrek yetmezliği olan hastalarda kullanılmamalıdır.

Karaciğer yetmezliği:
Karaciğer fonksiyon bozukluğu olan hastalarda dikkatle kullanılmalıdır. CORASPIN, ciddi karaciğer yetmezliği olan hastalarda kullanılmamalıdır.

Eğer CORASPIN'in etkisinin çok güçlü veya zayıf olduğuna dair bir izleniminiz var ise doktorunuz veya eczacınız ile konuşunuz.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: 1ZW56ZW56S3k0Z1Axak1UYnUyS3k0ZW56 Belge Takip Adresi:https://www.turkiye.gov.tr/saglik-titck-ebys

Kullanmanız gerekenden daha fazla CORASPIN kullandıysanız:
Kullanmanız gerekenden fazla CORASPIN kullanmışsanız; aşırı ve hızlı soluk alıp verme, terleme, bulantı ve kusma, ateş yükselmesi, tansiyon düşme ya da yükselmesi, ritim bozukluğu gibi kalp rahatsızlıkları, susuzluk, kan şekerinin düşmesi ya da yükselmesi, kulak çınlaması, sağırlık, mide kanaması, baş ağrısı ve sersemlik hali, baş dönmesi, işitme bozukluğu, zihin karışıklığı, idrar çıkışında azalma, uyuşukluk gibi belirtiler görülebilir. Tüm hasta gruplarında ciddi zehirlenme belirtileri olabilir. Sersemlik ve kulak çınlaması özellikle çocuk ve yaşlı hastalarda ciddi zehirlenme belirtileri olabilir.

CORASPIN'den kullanmanız gerekenden fazlasını kullanmışsanız bir doktor veya eczacı ile konuşunuz

CORASPIN'i kullanmayı unutursanız
Unutulan dozları dengelemek için çift doz almayınız.

CORASPIN ile tedavi sonlandırıldığında oluşabilecek etkiler
Bilinen bir etkisi yoktur.

4. Olası yan etkiler nelerdir?

Tüm ilaçlar gibi, CORASPIN'in içeriğinde bulunan maddelere duyarlı olan kişilerde yan etkiler olabilir.

Aşağıdakilerden biri olursa, CORASPIN'i kullanmayı durdurun ve DERHAL doktorunuza bildirin veya size en yakın hastanenin acil bölümüne başvurunuz:

- Nezle, burun tıkanıklığı
- Cilt reaksiyonları (kaşıntı, kurdeşen, ödem)
- Anafilaktik şok (Ani aşırı duyarlılık tepkisi)

Yan etkiler sıklığına göre aşağıdaki şekilde sınıflandırılmıştır:
Çok yaygın: 10 hastanın en az birinde görülebilir.
Yaygın: 10 hastanın birinden az, fakat 100 hastanın birinden fazla görülebilir.
Yaygın olmayan: 100 hastanın birinden az, fakat 1.000 hastanın birinden fazla görülebilir.
Seyrek: 1.000 hastanın birinden az görülebilir.
Çok seyrek: 10.000 hastanın birinden az görülebilir.
Bilinmiyor: Eldeki verilerden hareketle tahmin edilemiyor.

Yaygın
- Mide yanması, mide bulantısı, kusma, karın ağrısı ve ishal gibi mide-bağırsak sistemi (gastrointestinal) bozuklukları,
- Gastrointestinal kanaldan az miktarda kan kaybı (mikro hemoraj).

Yaygın olmayan
- Gastrointestinal ülser (Çok seyrek vakalarda perforasyona (delinme) yol açabilir.),
- Gastrointestinal kanama (uzun süreli CORASPIN 100 mg kullanımı, gastrointestinal kanaldan gizli kan kaybına bağlı olarak demir eksikliği anemisine neden olabilir),

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Belge Doğrulama Kodu: 1ZW56ZW56S3k0Z1Axak1UYnUyS3k0ZW56 Belge Takip Adresi:https://www.turkiye.gov.tr/saglik-titck-ebys